@296A ༄༅། །དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་བལྟ་ན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བལྟ་བར་འོས་པ་དང་། སྤྱི་བོ་གཏུག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱི་གཙུག་མི་མཐོང་བ་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐོར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་དོན་མཐུན་པ་དང་། ལན་གསུམ་བསྐོར་ན་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པ་མང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། མཚན་བརྗོད་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཡན་ལག་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྐང་པ་འཁྲུན་དྲི་མ་མེད་པ་རྫོགས་ཤིང་

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་སྒྲུང་ན་བསམ་པ་མ་རྫོགས་ཤིང་ལུས་བདེ་བ་དང་། གཉིད་སད་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་བཅུར་མཐུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤིན་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོ། ༔ །དེ་

ལྟར་བསླབ་པའི་བསླབ་པ་བསྟན་ནས། དགག་པའི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དྲི་མ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནོད་པ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ནི། ཐུབ་པའི་རྟགས་འཆང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སོགས། །དགེ་སློང་ཆོམ་རྐུན་བཞི་ཡིས་སྤྲིན་བདག་གི། དད་རྫས་

སྤྱོད་པས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལྟར། །དགྲ་དང་གཤེད་མས་དེ་དོན་ཉམས་མི་བྱེད། །རབ་བྱུང་ཉོན་མོངས་མི་བཟད་བཞི་ལྡན་དང་། །བག་མེད་དྲེགས་བཞིས་དམྱལ་བར་རབ་ལྷུང་འཕེན། །བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ལས་དགེ་སློང་གི་ཆོམ་རྐུན་ནི་བཞི་སྟེ། ངུར་སྨྲིག་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་

འཛིན་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། དབེན་པར་སྡིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པས་ཐོབ་པར་སྒྲོགས་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པའོ། །ཡ་ལས་གླིང་བཞིའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐལ་

པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བྱིན་པ་བས། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་འཚོ་བ་དག་པ་ཞིག་གིས། སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་གི་དད་རྫས་ཐ་ན་ཆུ་སྣོད་གང་ཙམ་སྤྱད་ན་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཡིན་ནོ། །རླུན་པོ་སྡིག་པ་ཅན་

@296B གྱིས། གང་གི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་དེའི་དོན་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ནི་དགྲ་དང་གཤེད་མས་ཉམས་པར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་བ་བཞིས་ནི་མདའ་འཕངས་པ་ལྟར་དམྱལ་བར་འགྲོ་སྟེ། གཞན་གྱི་རྙེད་པ་ལ་ཕྲག་དོག་བྱེད་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་ལྡན་

པའི་མདོ་སྡེ་ཐོས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉེས་པས་འབྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལས་འདས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཆབ་ཅིང་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་དད་རྫས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རྒྱགས་ཤིང་བག་མེད་པ་བཞིས་དམྱལ་བར་ལྷུང་སྟེ། ཐོས་པ་དང་།

རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། མཛའ་བཤེས་དང་། སློང་མོ་སྙེར་བའི་ཁྲིམ་གྱིས་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྒྲུངས་པས་རྒྱགས་ཤིང་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ༈ ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ནི། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་དམ་བཅིངས་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་

སློམས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རབ་ཉམས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིད་ཀུན་གཅིག་ཏུ་འདུས་གྱུར་ནས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་སྤང་བྱོས་ལ། །བུ་དང་ཆུང་མ་དག་ལ་དགའ་སྤོང་ཏེ། །དགེ་སློང་ཚུལ་ནི་དང་དུ་བླང་བར་བྱོས། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་རྙེད་པ་

འདོད་མ་བྱེད། །ངན་དོན་ཙམ་དག་གིས་ནི་ཆོག་བྱོས་ལ། །གདོལ་པ་དག་དང་འདྲ་བར་དམའ་སེམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་གྲོང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་བྱོས། །ང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ཞེས་བདག་མ་བསྒྲེམས། །འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞེས་གཞན་མ་བརྙས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་གྱིས་

གཞན་ལ་གང་བརྙས་པ། །སྙེམས་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅེས་བྱ། །ཇི་ལྟར་རི་དྭགས་དག་ནི་རྒྱུས་ཟིན་པ། །དེ་དག་ཉིད་དུ་དེ་ཟིན་གསོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པས་ཟིན་པ་དེ། །སྙོམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་བཅོམ་མོ། །འཕྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་གང་ཟག

དག །གཞན་ལ་བརྙས་པས་བདག་ནི་ཉམས་པར་བྱེད། །དེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཡང་མི་བརྙས་ན། །ཁྲིམས་ལྡན་ཚངས་པར་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། ༔ །བསླབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི། མི་བཟད་ནད་ལྡན་སྨན་ཆེན་སྤོང་བ་ལྟར། །རབ་བྱུང་ཁྲིམས་ལྡན་བསླབ་ལས་ཉམས་པའང་

@297A ༄༅། །བརྟག །ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། མི་དག་ན་ཞིང་ལུས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །ལོ་གྲངས་མང་པོར་ནམ་ཡང་མ་སོས་པ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས། །ནད་རྣམས་གསོ་བའི་ཕྱིར་ཡང་སྨན་པ་བཙལ། །སྨན་པ་མཁས་ཤིང་རིགས་པ་དེ་རྙེད་དེ། །

དེས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཉེ་བར་བཞག་ནས་ནི། །སྨན་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཞེས་བྱིན་པ་དང་། །སྨན་མང་བཟང་ཞིང་ཕན་པ་དེས་བླངས་ནས། །ན་བ་འཚོ་བར་འགྱུར་བའི་སྨན་མི་འཐུང་། །སྨན་པས་མ་ལན་སྨན་གྱིས་མ་ཉེས་ཏེ། །ནད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་བསྟན་པ་འདི་

ལ་རབ་བྱུང་སྟེ། །སྟོབས་དང་བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཀུན་རིག་ནས། །བསྒོམ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྩོན་མི་བྱེད། །རིགས་པར་མི་བརྩོན་མྱ་ངན་ག་ལ་འདའ། །འཁོར་བའི་ཉེས་ལ་སོ་སོར་
མ་བརྟགས་ཏེ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་

མ་དད་པས། །ཁྲིམས་པ་དེ་དག་བཅད་ཅིང་གཏུབ་པར་བྱེད་ཅེས་སོ། ༈ །ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པས་སྐྲག་ཅིང་བདག་ལྟ་ཅན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་ལ་འཚོ་བ་དག་འགྱུར་ཀྱང་། །དེ་
ཡི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟར་སྣང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྤྲོས་དང་ཀློམ་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཕྱིར། །འོད་

སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་འཆོས་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་ཅིང་འཚོ་བ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། འདུལ་
བ་འཛིན་ཅིང་འདུལ་བ་ལ་གནས་ཀྱང་བདག་ལྟ་ལས་མ་བསྐྱོད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་

གནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྐྲག་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཀྱང་དམིགས་པར་བལྟ་བས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པའོ། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། ༈ །དྲང་

སྤྱོང་གི་རྟགས་མི་འོས་པས་བསྙེན་པའི་གནོད་པ་ནི། སྡགས་བཏབ་གོས་ཀྱིས་དགྲ་དག་སླུ་བྱེད་ལྟར། །ཐུབ་རྟགས་འཆང་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྙེད་རྣམས་ཀྱང་། །མི་ལ་ཉེར་སྤྱོད་འགྱུར་བས་སླུ་བྱེད་ཅིང་། །མི་རོའི་མགོ་ལ་གསེར་ཕྲེང་བཏགས་འདྲ་ཟད། །ཁྲིམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ལས། དཔེར་

@297B ན་སྡགས་དང་སྨན་བཏབ་པའི་གོས་དགྲ་བོ་བསླུ་བར་བྱིན་པ་ཞག་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་མཛེས་པར་གྱོན་ནས། མི་འབར་བས་བསྲེག་པ་ནི་རོ་མྱང་བ་ཆུང་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་ལྟར། སྡོན་པའི་ངུར་སྨྲིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་བསྒོས་པའང་ཀླུན་པོ་དགེ་སློང་ལྟར་འཆོས་

པ་དག་གྱོན་ཏེ་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་ན་ཁྱིམ་པ་རྣམས་དགེ་སློང་ངོ་སྙམ་ནས་བཀུར་སྟི་བྱེད་པས་དགའ་བར་འགྱུར་ལ། ཤི་ནས་དམྱལ་བར་ལྕགས་གླེབས་འབར་བ་གྱོན་ཞིང་ལྕགས་ཀྱི་ཐུ་ལུམ་ཟ་ལ། ལྕགས་འབར་བ་ལ་ཉལ་བ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ལས་ངན་པས་དམྱལ་བར་འགྲོ

མོད་ཀྱི། ཀླུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་མྱོང་བར་ངུར་སྨྲིག་གི་དཔལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ལྟོས། དེས་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་སྡིག་པ་སྤང་བར་བསླབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མང་དུ་ཐོས་པ་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ནི་ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ལེགས་པར་བཀྲུས་ཏེ་

གོས་དཀར་པོ་གྱོན་པ་ཙམ་པ་ཀའི་ཕྲེང་བ་ཐོགས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཡང་མི་རོའི་མགོ་ལ་གསེར་ཕྲེང་བཏགས་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཏྲུར་སྣིག་གྱོན་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་ནི། དང་པོའི་སེམས་ཙན་བློ་ཆུང་དད་བྲུའི་ཕྱིར། །སྐུ་དག་བྱིན་

རླབས་ཁྲིམ་པ་ལ་སོགས་པས། །མཆོད་པས་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་གསུངས་རབ་བྱུང་དག །ཀློག་དང་བསམ་གཏན་ཞི་དུལ་བཏང་ནས་ནི། །རྙེད་སོགས་དོན་དུ་སྐུ་གཟུགས་སོགས་བྱེད་ཅིང་། །མཆོད་སོགས་ལས་ཀྱི་འཚོ་བས་བརླག་ལ་ལྟོས། །མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་

དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐུ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་སྤྱོད་ཞིང་ཐར་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་གསུངས་ན། བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགེ་སློང་གི་ལས་སུ་གསུངས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པ་བཏང་སྟེ། བདག་གསོ་བ་དང་

སློང་མོ་སྡེར་བའི་ཁྲིམ་ལ་དད་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བཙལ་བའི་དོན་དུ་སྐུ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི་བླུན་པོའོ། །ཡང་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡིག་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉམ་ཆུང་བ་དག་སྐུ་ལ་མི་ཧོག་ལ་སོགས་

@298A ༄༅། །པས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ངས་ནི་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བཤད་པ་ཡིན་ན། མི་བླུན་པོ་དག་དེ་ཙམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། །ངས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་ཁྱེད་ཉིད་ཞི་བ་དང་དུལ་བ་ལ་འབོད་ཅིག །ཁྱིམ་པ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ཡོད་ན་ངའི་སྐུ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། བླུན་པོ་དག་བསམ་གཏན་དང་ཀློག་པ་གཏང་ནས་སྐུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཚོ་བ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ཅེས་སོ། ༔ །སྒོམ་བརྩོན་སྤྱིའི་གནོད་པ་བརྒྱད་ལས་གནོད་པ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་། །རློམ་ཞིང་དྲེགས་པ་བདུད་ལས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ། །ཏིང་འཛིན་ཐོབ་ནས་ལམ་ལ་རབ་བརྩོན་ཡང་། །སྟོང་པར་ལྟ་བྲལ་འཆིང་ལས་གྲོལ་མི་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་བཅས་པའི་བསླབ་ལས་འདའ་བྱེད་པ། །དུག་ཆེན་ཟས་ལ་བརྟེན་པས་མ་རུང་འགྱུར། །ཀླུ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་ཞིང་དེ་ཡིས་སྙེམས་མི་བྱ། །ཆོས་རྣམས་མཉན་ཞིང་༔ པས་མི་སྙེམས་ཏེ། །གང་གིས་ཤེས་རབ་ཆུང་དུ་ངེས་སྙེམས་པ། །རྩ་བ་དེ་ལས་དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་འཕེལ། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཁྱེན་པ་ཡིས། །དྲེགས་པ་སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་ཡིན་པར་བསྟན། །རྒྱགས་པས་དྲེགས་པ་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་འཕེལ། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་འགག་པར་འགྱུར། །ཇི་སྙེད་ཆོས་
རྣམས་མང་པོ་ཐོབ་བྱས་ནས། །ཐོས་པས་རྒྱགས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བསྲུང་ན། །ངང་ཚུལ་

ངན་པས་ངན་འགྲོ་དེར་འགྲོ་བ། །ཐོས་པ་མང་པོས་དེ་ལ་སྐྱོབ་མི་ནུས། །གལ་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲེགས་པས་དེ་རྒྱགས་ཏེ། །མང་དུ་ཐོས་ལ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན། །ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲས་བུ་མ་
ལུས་ཟད་ནས་ནི། །ཕྱིར་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་མྱོང་བར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་དགའ་ན་ཏིང་འཛིན་

སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གཞིག་མི་བྱེད། །ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་མཚན་མ་རབ་ཏུ་ལྷུང་། །ཨུ་དྲ་ཀས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་ལ་
རབ་རྟོག་ཅིང་། །དེ་དག་བརྟགས་ནས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་བྱེད་ན། །འབྲས་བུ་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་

@298B རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱུ་གཞན་དེ་དག་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད་ཅེས་སོ། །བྱམས་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་། བསླབ་པ་ཅི་སྙེད་བཅས་པ་ལས་འདའ་བ་ནི་དུག་ཡིན་པས་དུག་བཟའ་བར་མི་བྱའོ་
ཞེས་སོ། ༈ །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་གཅོད་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས། །བྱས་པ་

མི་གཟོ་སོགས་བཞི་རིང་དུ་སྤྱངས། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བཞི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་དང་། གཡོ་བྱེད་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། བསླབ་པ་ལས་འདའ་བའོ་ཞེས་སོ། ༈ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕན་ཚུན་

སྤྱང་བ་ནི། སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྦྱོར་བརྟེགས་པས། །རྒྱལ་སྲས་གཅིག་ལ་སྤྱང་སེམས་གཅིག་ཆེས་ལྕི། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བརྒྱད་བརྟེགས་ཏེ་མཚོན་བཏབ་པ་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་ལ་ཐ་ན་

སྤྱང་སེམས་གཅིག་བསྐྱེད་པས་སྐལ་ཤིང་ཉམས་པ་སྡིག་ཆེ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆུབ་མི་གཏོང་ན་སྤྱང་སེམས་ཇི་སྙེད་པའི་བསྐལ་༣ པར ༣ གོས་སོ། །ལྟུགས་ལྟུགས་ཉིད་ཀྱིས་གཙོད་ཀྱི་ཚ་དང་ཤིང་གིས་མི་གཙོད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

གཞན་ལ་སྤྱང་བས་ཟད་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ཟད་མི་ནུས་སོ། །དེས་ན་ཕན་ཚུན་བུས་ཤིང་ཞེ་སས་གནས་པར་བྱ་བར་བསླབ་སྟེ། སེམས་དང་བ་༣ བསྐྱེད་པ་ལའང་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱའོ། ༈ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བཙོས་པ་ནི། རྙེད་བཀུར་འདོད་ཅིང་གཡོ་ལྡན་ལོང་། འཆོ་བསེན། །དེ་ནི་

རྒྱལ་སྲས་ལྟར་སྣང་ཉིད་ཟད། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁས་འཆོ་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། རྙེད་པ་འདོད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་འདོད་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་བའི་འཚོ་བས་འཚོ་

བའོ། ༔ །དད་རྫས་མི་འོས་པས་སྤྱོད་པ་ནི། ཉིན་གཅིག་ལན་བརྒྱར་རབ་བྱུང་ལོག་ལྟ་ཡི། །ཁྲིམས་འཆལ་

དད་རྫས་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་མིན། །ཡང་ཉིད་གཅིག་ལ་ལན་བརྒྱར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལོག་པ་ནི་ལྟའི། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་དག་པ་དད་རྫས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ༔ །སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

བྱེད་པ་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་ནི། སྐུ་གཟུགས་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་རློམ་བདག་བསྟོད་ཅིང་།

@299A ༄༅། །གཞན་སྨོད་བསམ་གཏན་སོགས་འདོར་ལྷུན་སྤྱོད་ཉིད། །ཡང་བསོད་ནམས་འདོད་པས་སྐུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོད་པ་བྱས་ན་ནི། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་འཚོང་བ་ལ་སོགས་པས་འཚོ་བ་བྱེད་འདོད་པ་ནི་བདུད་རྫི་སྤངས་

ནས་དུག་ཟ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐུ་བྱེད་པ་དང་མཆོད་བ་ཙམ་གྱིས་རློམ་ཞིང་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འདོར་བ་ནི་ལྷུན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཁོ་ན༔ སོ། ༔ །ཐོས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་

བྲལ་བ་ནི། སྨན་པ་སྨན་མང་འཛིན་པས་རང་གི་ནད། །གསོ་བར་མི་ནུས་དོན་བྱེད་འགྱུར་

སོགས་བཞིན། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མི་སེལ་བས། །མ་བསྡམས་རྙེད་སོགས་སྲིད་པའང་དོན་མེད་ཉིད། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། སྨན་པ་སྨན་སྒྲོ་ཐོགས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་རང་ན་བ་ན་གསོ་མ་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །ནད་པ་ལ་སྨན་བཟང་པོ་བཏང་ནས་ཆོག་ལྟར་མ་བྱས་ན་

འཆི་བ་ལྟར། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་མི་སྡོམ་པས་འཆི་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དོ། །ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཙང་བར་ལྷུང་ན་སྨད་པ་ལྟར། མང་དུ་ཐོས་ནས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ནང་དུ་ལྷུང་བ་ཡང་སྟེ། ཅིའང་མེད་པ་ལ་ནི་ལྷ་དང་མི་ཡང་མི་དགའ་ཞེས་སོ། ༈ །ཐོས་པའི་དྲི་མ་སྤང་བ་ནི།

དགེ་བའི་བཤེས་ལ་མི་གུས་ལེ་ལོ་སོགས། །ཐོས་པའི་དྲི་མ་བདུད་ལས་བརྒྱད་སྤང་བྱ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས། ཆོས་ཉན་པས་བདུད་ཀྱི་ལས་བཞི་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་སྒྲི་ཞུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བའི་བསམ་པ་མི་

བརྟན་པའི། །ཡང་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁེངས་པའི་ཚིག་སྨྲ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་སེམས་པས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའོ། ། ༈ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་གཙོད་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་གཙོད་བྱེད་པའི་ཆོས། །བཞི་

ཡིས་ལྷག་བཅས་བཞི་བཅུ་རྒྱུད་རིང་དོར། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་གཙོད་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་པན་གྱི་གསང་ཚིག་ཚོལ་བས་ཉེས་པ་ཐས་པ་ཉན་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ལངས་
པས་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལངས་པས་ཆོས་སྤོང་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་

@299B བཤེས་གཉེན་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་ལོག་པར་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ངོར་བལྟ་བས་སྒྲིན་པ་དང་།
སྐབས་ཙུང་ཟད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིན་པ་དང་། བརྙས་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་དང་། རང་གི་ལག་ནས་མ་ཡིན་

པར་སྒྲིན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ངན་པ་སྒྲིན་པ་དང་། མི་བསོད་པ་སྒྲིན་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། མཚོན་དང་། དུག་དང་། མི་རུང་བ་དང་། མཆོག་པ་
སྒྲིན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། ལོག་པར་སྨྲ་བས་

ངག་གི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། སྡིག་པ་འདོད་པས་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་དང་། འཚོ་བ་མ་དག་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུལ་འཆོས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ལ་མི་གུས་པ་དང་།
ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ཕ་མ་དང་མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་མི་གུས་པ་དང་

ལུས་དང་སེམས་རྩུབ་པས་རྟག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་གནས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། རང་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལོག་པར་བརྗོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འབར་བ་དང་། ཁྲོ་བ་བརྟན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ཐོས་བ་ཉུང་བ་གྲོང་ལ་སོགས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྲུང་བར་

རྣྱེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་པ་དང་། དབང་པོ་མ་བསྡམས་པར་བུད་མེད་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་སྨོད་བ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་མི་སྲུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་པོ་ལ་བརྐུས་པ་

དང་། སྦྱིན་གནས་ཁྲིད་དུ་གསོད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བྱ་བ་མང་བ་དང་། རྙེད་པ་མང་བ་དང་། སྨྲ་བ་མང་བ་དང་། བཤེས་པ་མང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༔ །ད་ནི་དགག་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བསླབ་པ་གཉིག་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཅུ་ལས། འདོད་པ་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་སོགས་བྱེད་པ་ལའང་། །ཞེན་ཅིང་བརྟེན་སྤྱང་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །བྱམས་སྙིང་གཉི་གའི་ཉོན་མོངས་དོར་བྱ་སྟེ། །སྲིད་འདི་ཉེས་ཀུན་༔ ཆེས་ལྷེའི་ཕྱིར། །གང་པོས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འགྲོ་བའམ་འགྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་

@300A ༄༅། །གང་གི་ཚེའང་རྟུང་སྟེ། སྤྱོས་སམ་མི་དྲག་གམ་ཟས་མཆོག་དམ་པ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ན་དེ་དག་ལ་སྲིད་ཞེན་མི་བྱའོ། །གང་ཟག་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཡིད་མཐུན་པའམ། ཕན་ཚུན་འགྲུལ་ཞིང་གཏམ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་པའི་སེམས་

ཀྱིས་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་སེམས་སློམས་པར་བྱའི་བྱམས་སྣང་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམས་པ་དང་སྣང་བ་གཉི་གཉེན་མོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་སྲིད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ནང་ན་

ཡང་སྲིད་པས་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ལྟི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྟུས་པ་དང་རྐང་ལས་ཀྱང་ཐལ་ཏེ་འགྲོ་བས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པའི་ཡུལ་ཡིད་བཞིན་དུ་མ་ཐོབ་ན་སྡང་བ་སྐྱེ་བས་

ན་སྡང་བ་ནི་སྲིད་པའི་འབྲས་བུའོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཅི་ནས་ཀྱང་བསླབ་བོ་ཞེས་སོ། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་བཞི་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྲིམ་གྱི་གནས་ལ་དང་། རབ་

ཏུ་བྱུང་ནས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་དང་། ཁྱིམ་དང་འདྲིས་པར་བྱ་བ་ལ་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བལྟ་བར་མི་བྱའོ། །བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་གདུང་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཏེ། ཚུལ་

ཁྲིམས་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་མི་འདོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་དང་

མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པ་

སྤངས་ཏེ་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བ

དང༏ ཉིན་མཚན་དུ་ཆོས་འདོད་ཅིང་ཆོས་སྨྲ་བའི་འཁྲུལ་པ་མི་འཚོལ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཡང་ས་བཞི་སྟེ། མ་གུས་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་ཞིང་གཡོ་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་

བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་ལ་སོགས་པས་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བསྒྲུབ

@300B པའོ༏ ༏བྱང་ཆུབ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ་ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་རྙེད་པ་ལ་ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་བྱེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་

ཟག་བཞི་བསྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། སྡིག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དམིགས་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་སྤོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་

ལ་བཀྲམ་པའོ། །སྔོན་བསྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་དོན་གྲུབ་བློ་བྱུང་ངོ་། །ཕོ་བྲང་རིན་ཆེན་སྣང་བར་རྒྱལ་པོ་འོད་ཟེར་ལྡན་གྱི་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལ་
གནས་གཙང་མའི་ལྷས་བསྐུལ་བ། གཞོན་ནུ་ཁྲོད་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག །མི་རྟག་པར་སོ་སོར་

བརྟག་པ་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །འདོད་པ་རྣམས་ནི་རོ་བྲོ་བ་ཆུང་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ནི་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚེ་འཕོ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་འཇིགས་པར་བལྟ་ཞིང་
ལས་དང་བྱ་བ་མི་འགལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

གྱི་བསྔགས་པ་ཐོས་པ་དང་དེ་དག་ཤེས་པར་འདོད་ཅིང་འཁོར་བ་འདི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། བྱས་པ་མི་གཟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྡན་པར་རིག་ནས།
སངས་རྒྱས་དེའི་ཐད་དུ་སོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པས། རྣམ་པར་ཐར་

པ་དང་གཟུངས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་ནས། རྒྱལ་བ་དེ་ལ། མཚན་མཆོག་ལྡན་པ་དྲི་མེད་ཟླ་བའི་ཞལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པའོ་ཞེས་སོ། །གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
ཀྱང་། ལུས་ལ་གཉིས་སུ་རྟོག་སྟེ། མི་སྡུག་པ་ནི་མི་གཙང་བས་གང་བ་ཡུན་ཐུང་བ་བྲིས་པ་རྣམས་

འདྲིད་པའོ། །སྡུག་པ་ནི་མཚོག་མེད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་འཕགས་པ་ཐོབ་པར་རོ་ཞེས་སོ། །རིམ་པ་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་པ་དོར་བ་དང་
སྙིང་པོ་བླང་བར་དགོངས་པའོ། ༈ །བདུད་ཀྱི་ལས་ཆེན་པོ་དང་དེའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་

པ་ནི། བདུད་ལས་མི་བཟད་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། །འཁོར་བས་སྐྲག་ཅིང་ནམ་གྲོལ་འདོད་བསྙེན་སོགས། །དེ་དག་སྤངས་པས་བྱང་ཆུབ་སྙིན་བྱེད་ཆོས། །ཉི་ཤུ་བཟོད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
ཐོབ། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ལས་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡང་དག་ཕུལ་ཉི་ཤུ་སྟེ། རྣམ་

@301A ༄༅། །གྲོལ་འདོད་ཅིང་འཁོར་བས་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་རྟོག་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདོར་བ་དང་། བསམ་གཏན་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལས་
ལྡོག་པ་ཆོལ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཉན་པ་པོ་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཚོལ་ཞིང་ཚུལ་

ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་ཁྲོ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གདམས་སྟོན་ཅིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་འཆབ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་གདམས་འཆབ་ཅིང་གདམས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་མི་ཚོལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་བསྒྲུགས་༈

ཀྱང་སེམས་ཅན་བརྙོན་པ་ལ་མི་སྨྲོར་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མི་འཛུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཚོལ་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སློད་པ་དང་། ཤེས་རབ་

ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྙིང་རྗེ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཐབས་དང་མི་ལྡན་པར་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་མི་ཚོལ་བར་རྒྱང་ཕན་པའི་གསང་ཚིག་ཚོལ་བ་དང་། །མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་དཔེ་མཁྱུད་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞལ་ཏ་བྱེད་ཅིང་མང་དུ་ཐོས་པ་མི་

ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྐལ་བ་མཉམ་པ་མི་བསྙེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་པའོ། །འདི་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པས་

བྱང་ཆུབ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཐོབ་སྟེ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་བ་ན་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་སྐལ་

བ་མཉམ་པ་དང་། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་མ་ཐོས་པ་ཉན་པ་དང་། ཚེ་རབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་རྙེད་པ་དང་། དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་

@301B རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཕངས་པའི་དངོས་པོ་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་དང་།

ཁོང་ཁྲོ་མེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་སླུ་བའི་གཡོ་མེད་པ་དང་། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པ་སྐྱོབས་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། ལྡོག་པ་མེད་པས་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་།

བདག་མེད་པས་ཟབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་མཐུན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པས་ཡང་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་བཟོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མཛད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བཅལ་ཏེ། དེ་མེད་ན་མེད་པས་ན་བ་མེད་ན་སྨན་པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྟེ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་སོ། ༈ །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག

སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྡིག་པའི་གྲོགས་བཞི་སྤང་ཞིང་དགེ་བའི་བཤེས། །ཡིགས་བསྟེན་ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་ལ་རབ་འབད་བྱ། །འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། གྲོགས་ངན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་བདག་ལ་ཕན་པ་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་

ཕན་གསང་ཚིག་སྣ་ཚོགས་ཅན་དང་། གང་ལ་བརྟེན་པས་ཟང་ཟིང་སྡུད་ཀྱི་ཆོས་མི་སྡུད་པའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པས་སློང་བ་དང་། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་པས་ཆོས་སླ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་འབྱིན་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷར་བཅོས་པ་བཞི་སྟེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་འདོད་ཀྱི་ཆོས་མི་འདོད་པ་དང་། བསྟོད་པ་འདོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པ་དང་། བདག་བདེ་བ་འདོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་

@302A ༄༅། །བསལ་བ་མི་འདོད་པ་དང་། འཁོར་འདོད་ཀྱི་དབེན་བ་མི་འདོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་སྟེ། སྟོང་པར་མོས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་འདང་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། བདག་མེད་པར་བཟོད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། བསམ་

པ་ཞི་བ་ལ་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་སྲིད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྨིན་པ་བྱེད་ལ་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བའོ། །བཟང་པོ་ལུང་བསྟན་པ་ལས། ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། རང་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་

དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔགས་པ་མི་ཟད་པའོ། །ཐོས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། ཐོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཏོད་པས་རྣམ་གྲོལ་འདོད་པའོ། །ཆོས་

སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། ལས་བྱས་ནས་ཟས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱོགས་༴ མཐུ་ཆུང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་འདོད་པའི་ལྷ་དག་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་ཞིང་བསྲུང་བས་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྫི་བའོ། །ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་གཟུང་བར་འོས་པའི་རྒྱུ་

བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པ་དང་། ངང་རྒྱལ་བཟང་ཞིང་མཉེན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཆོས་བསྒྲུབ་པའོ། སེམས་ཅན་ལ་མཛའ་བཤེས་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བསྟོད་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་མི་འདོར་བ་དང་། ལོག་པར་ཞུགས་སྙ

བ་མི་སྤོང་བའོ། །བསྟན་སྙ པར་བྱ་བའི་གྲོགས་བཞི་སྟེ། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གང་དག་འདིའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་སྟོན་པ་དང་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་འདུན་པ་བཟློག་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ན་མི་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་། དགེ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། དྲན་པ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲོགས་པ་དང་།

@302B ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའོ། །ཕན་ཡོན་བཞི་མཐོང་ན་བསླབ་པ་ལྷུར་ལེན་ཏེ། ངན་འགྲོ་ལས་འདའ་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ

ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་ཉན་པ་ལ་མི་སྐྱག་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རིགས་བཞི་སྟེ། འདུ་འཛི་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣོག་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་

བའི་རྩ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པའོ། །དོན་སེམས་པ་བཞི་སྟེ། གང་ཟག་མེད་པའི་ཆོས་ཙམ་ལས་སྐྱེའི་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་ཆུད་མི་ཟ་བའོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་མི་

འདོར་བ་དང་། སྙིང་བརྗོད་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སྡུད་པའོ། །སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། དུས་སུ་བསྐུལ་པས་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་བདེ་བ་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་དགེ་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཐ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལའང་རུང་ན། དགེ་བའི་སེམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་བལྟ་བ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཤེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་

པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་འདོད་པས་སློམས་འཇུག་ལ་ཞེན་པ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་བཞི་པ་སྤོབས་པ་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་སྐྱོན་མི་ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་གུས་པར་ཉན་པ་དང་། ཐོས་པས་མ་ཁེངས་༄ པ་དང་། ཐོས་པ

ཆུང་བ་ལ་མི་བརྙས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་ཤིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེར་ཀུན་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་གཅིག་གི་རྣམ་དག

@303A ༄༅། །རྟོགས་པས་ཀུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཅིག་པར་མོས་པའོ་ཞེས་སོ། ༄ །སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཞི་ཇོགས་དོན་དུ་བསྔོ་ལ་སོགས། །བསྟེན་དང་སྤང་བས་སྦྱིན་ལ་བསླབ་བྱ་ཞིང་། །ཚུལ་ཁྲིམས

རྣམ་དག་རྣམ་བཞི་འཇིག་སྡོང་སོགས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཉིད། །སྲིད་མེད་ཀྱི་བུས་ཞུས་པ་ལས། སྦྱིན་པ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་ཇོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྔོ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་བཞི་སྟེ། མ་བསྔོས་པ་དང་། ཐབས་མི་མཁས་པ་དང་། དམའ་བར་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྦྱིན་པ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ

བཞི་སྟེ་ཉོ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འདོད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའོ། །ཆོས་བཞི་མངོན་དུ་བྱས་ལ་སྦྱིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་

མི་འགལ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་གསུམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ལ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་གཉིས་འདོད་པས་སྦྱིན་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། གཏོང་

བའི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཆོས་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་ཏེ་ཆགས་པ་དང་སེར་སྣའོ། །ཆོས་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་ན་རྣམ་པར་འཇིག་པ་བཞི་དང་མི་ལྡན་དེ། དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པ་དང་། བསྐལ་པ་བར་མ་གསུམ

དང་མི་འཕྲད་པའོ། །ཡང་མངོན་པར་མཐོ་བ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མི་སླུ་བ་དང་། ལྷ་མི་སླུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མི་སླུ་བ་དང་། རང་སེམས་ལ་མི་སླུ་བའོ། །ཡང་འཇིགས་པ་བཅུ་ལས་འདའ་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་། དབུལ་པོ་དང་། མི་བསྔགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

@303B བདུད་༄ ཀྱི་ཀུན་ནས་བཀྲིས་༄ པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ངེས་པ་དང་། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་། དུག་དང་མཚོན་ལ་སོགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་དང་མི་རྒོད་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏེ།

དེ་ཡོད་པ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༄ །ཐོས་པ་དང་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཚོལ་ཐོས་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ན། །འགྲོ་ཀུན་ཞེས་རབ་ཉམས་བྱེད་ཀྱུགས་པས་ན། །འབད་པ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་པ་ལྷུར་བྱ་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བདག་དང་སེམས་ཅན་

དག །སྐྱེ་བྱེད་རིང་སྤྱངས་བདེན་པ་ཡོངས་དག་པའི། །ནོར་གྱིས་བདག་གཞན་དོན་ཀུན་རབ་རྫོགས་བྱ། །མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དམ་བཅས་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲ་ལ། ཐོས་པ་མི་ཚོལ་ན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཤེས་རབ་འཚལ་པར་བྱ་བར་ཞུགས་པའོ། །ཐོས་པ་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཉེ་བར་བརྟན་པར་བྱས་བ་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་མགུ་ནས་ཨ་ལ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ཐོས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱངས་པས་སྟོབས་བཅུ་

ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མོག་མོག་པོར་གྱུར་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ཏེ་འདི་བདག་ཅག་གི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འདིས་བདག་ཅག་བཅོམ་ཞིང་དབང་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་

སྐྱེའོ༑ ༑ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་སོ། །དེས་ན་བདུད་ཀྱིས་མི་བརྗི་བས་སོ། །ཡང་ན་ཐོས་པས་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་རྩུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཚོལ་བས་ཀྱང་ངོ། །ཡང་ན་ཐོས་པས་ལོག་ལྟ་དང་བྲལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་སོ། །སྔོན་དྲང་སྲོང་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་བྱམས་པ་

དང་སྙིང་རྗེ་དང་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པ་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ་བྱམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །འཕགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའང་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས་

@304A ༄༅། །འཕགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞིག་གསུ །དེ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཉིས་ལས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྒྲ་དང་ནང་གི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་སླམ་ནས་ཐོས་པ་གཙེས་པར་བཙལ་
བའོ། །དེ་ལ་འོག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ནས་

དྲི་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་གསུངས་སོ། །ཇོ་རྗེའི་ཚིག་བརྒྱུད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོའི་ཚིག་བརྒྱུད་དང་། ས་བོན་གྱི་ཚིག་བརྒྱུད་རྣམས་སོ། །དེས་སྦྱོ་
བས་༄ པ་མི་ཆོད་པ་དང་། གཟུངས་དང་ལྷས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ནི་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་མཆོན་གྱིས་གཏམས་པའམ་མེས་གང་བའང་བརྒལ་ཏེ་འགྲོ་བའང་ལུས་དང་སྲོག་མི་ཕངས་སོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་ནི་རྙེད་སླའི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་
ཆོས་ལ་གུས་པའི་སེམས་ཅན་ནི་རྙེད་དཀའོ་ཞེས་སློབ་ན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའོ། །ཡང་ཚིགས་སུ་

བཅད་པ་གཅིག་གམ་སྡོམ་༄ པའམ་ཆོས་ཀྱི་གདམས་པ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཆོས་རངས་ཀྱི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
གཅིག་བསྒྲགས་པས་རངས་ཀྱི། བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྲི་ལ་༄ ཆང་བུ་གཅིག

བྱིན་པས་རངས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་གཅིག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྔོས་པས་རངས་ཀྱི། ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཆེས་རངས་ཀྱི། སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་གྱིས་བཀང་བས་ནི་མ་ཡིན་ན་ཡོངས་སུ་

སྦྱང་བར་བྱས་པའོ། །བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། བདེན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། བདག་ལ་མི་སླུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་སླུ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་ས་འདོད་ཅིང་སྨོན་ན་དེ་གསུམ་བསླུ་བའོ། །བདུད་ལ་སོགས་

པས་ཅི་འདྲ་བའི་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ན་མི་སླུ་བའོ། །བཞིས་སངས་རྒྱས་མི་སླུ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་། མཐུ་དང་། སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྟུལ་བའོ། །བཞིས་བདག་མི་སླུ་སྟེ། བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། གཡོ་མེད་པ་དང་། སྒྱུ་

@304B མེད་པའོ། །བཞིས་སེམས་ཅན་མི་སླུ་སྟེ། སྦྱོར་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བསྲུ་བའོ། །བདེན་པའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ངེས་པ་དང་། བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་སླད་པ་དང་།

མི་དམིགས་པ་དང་། ལྷས་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། ངན་འགྲོ་གཅོད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་འབྱེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། མཁས་པས་མཆོད་པར་འོས་པ་དང་། ནང་དག་པ་དང་། ཕྱི་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། གཟུང་བར་འོས་པའི་

ཚིག་དང་། སྙན་པར་འོས་པའི་ཚིག་དང་། ཚིག་མི་བརླང་བ་དང་། འཇམ་པའི་ཚིག་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཚིག་དང་། ཁ་དྲི་ཞིམ་པའི་ཚིག་དང་། བཀའ་བློ་བདེ་བ་དང་། བསླུ་བ་མེད་པ་དང་། གདུང་བ་མེད་པ་དང་། དགའ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། བདག་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། གཞན་

ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཀྱིས་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ངག་རབ་ཏུ་ཐོས་པའི་རྣམ་པའོ། ༔ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་གཅོད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བར་གཅོད་

སུམ་ཅུ་གཉིས། །རབ་སྤངས་རྗེས་མཐུན་སུམ་ཅུ་གཉིས་ལ་བསླབ། །མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བར་གཅོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འདོད་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་དང་། སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མཉམ་པར་མི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྲུང་བ་དང་། གནོད་སེམས་དང་ཁོང་ཁྲོ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཞུམ་པ་དང་། རྗེད་ངས་པ་དང་། ཐོས་པ་མི་ཚོལ་བ་དང་། དཔྱོད་པ་མེད་

པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བ་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ལས་མ་དག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མི་བསྲུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་འཆབ་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་འདོར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མགུ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གཏོང་བ་དང་། སྡིག་པའི་

@305A ༄༅། །གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་དང་མི་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་བསྔོ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་དུས་ཚོམ་པ་དང་། ཐབས་མེད་པར་ལྷུང་བ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གི་བསྟགས་པ་མི་སྨྲ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་༵ གནོད་པར་སེམས་པ་དང་

མ་ཐོས་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་མི་རིག་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་གསང་ཚིག་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བས་སྐྱོ་བའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམ་པ་མང་དུ་བྱ་སྟེ། གསོལ་ཟླ་མ་༵

བཏབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་༴ གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམ་ཅད་ལ་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་ཞུམ་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པས་སེམས་རྙོག་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རྟོག

པས་ལུས་དག་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པས་ངག་དག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བས་ཡིད་དག་པ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བས་སྦྱིན་པ་དག་པ་དང་། ངང་ཚུལ་ངན་པ་སྐྱོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བས་བཟོད་པ་དག་པ་དང་། སྟོབས་དང་

མི་འཇིགས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་བསམ་གཏན་དག་པ་དང་། བག་ཆགས་འཇོམས་པས་ཤེས་རབ་དག་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པས་སེམས་དཔའ་བ་དང་། ཁ་འོག་ཏུ་ལུས་འབྲུས་པས་

ཡི་དམ་བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་བསྒྲུ་བའི་དངོས་པོ་མི་འདོར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྲུང་བས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པས་མི་

ངོམས་ཉ་ པ་དང་། གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པས་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཉན་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་མཐོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་
འགལ་བ་མེད་པ་དང་། ནོར་བདུན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དབུལ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་ལ་དབང་བས་

@305B བྲན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབ་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་བསྒྲུབས་པས་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་སྒོམ་པས་དེ་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ནང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་
ཅིང་གནས་པས་ལུང་བསྟན་པའོ། །ཞེས་སོ། (~) །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་གེགས་ཀྱི་དབང་

དུ་བྱས་པ་བཞི་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དམིགས་པ་བཞི་ལས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ཡིས། །ཚོག་མི་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས། །འབད་པས་རབ་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་
བཞི། །ལ་སོགས་གེགས་རྣམས་བསྒྲིམས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། །མདོ་སྡེ་ལས། དམིགས་པ་

བཞིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲོལ་བ་ལ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་ཆད་པར་བྱ་བ་ལ་དང༌།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བོར་ཕྱིན་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། བསྡུ་

བའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང༌། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང༌། མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་བའོ། །ཆོས་གྱི་ནོམ་པ་དམ་པ་མཆོག་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་
ཁྲོ་མེད་པ་དང༌། དེ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་པ་དང༌། ཡུལ་ཆེན་པོ་འཁོར་

ཀྱང་བག་ཡོད་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་དབུལ་ཕོངས་བྱང་ཆོས་སྤྱོད་པ་མི་འདོར་བའོ། །མས་པ་བཞི་སྟེ། ཁྲིམ་པར་གྱུར་ན་རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་དང༌། གཞན་གྱི་ནོར་ལ་འདོད་པ་
མེད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་དང༌། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ @306A ༄༅། །ཏན་དང་ཡོ་བྱེད་བསྙུངས་པའོ། །སྤྲིན་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་དང༌།
ཤོག་ཤོག་དང༌། སྣག་ཚ་དང༌། སྨྱུག་གུ་དང༌། གླེགས་བམ་དང༌། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་སྙིང་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱིན་པའོ། །སྙིང་པོ་ཉིད་བཞི་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་ནན་ཏན་དང༌། ལོངས་སྤྱོད་ལས

གཏོང་བ་དང་། ལུས་ལས་བླ་མ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། སྲོག་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་སྙིང་པོ་ཉིད་དོ། །བཏང་བར་མི་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་།
སེམས་ཅན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །སྐྱེད་མོས་ཚལ་བཞི་སྟེ། དགོན་
པར་གནས་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཞལ་མེད་ཁང་བཞི་སྟེ། ཚངས་པའི་གནས་པ་
དང་། འབྲེལ་གཏམ་གྱི་ཆོས་ཉན་པའི་དགའ་བ་སྐྱོང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པར་སེམས་
པ་དང་། སྐྱེ་བོའི་རིགས་མཐུན་པ་དང་འདུ་བའོ། །ནོར་མི་ཟད་པ་བཞི་སྟེ། ཐོས་པའི་ནོར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ནོར་དང་། སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་སྡུད་པའི་ནོར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་ནོར་
རོ། །གཏེར་བཞི་སྟེ། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། ཆོས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པར་
བསྔོ་བའི་གཏེར་རོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བ་བཞི་སྟེ། འདུ་འཛི་ལས་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་ལས་དང་། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་
བའི་བསམ་པའོ། །བདེ་བ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བས་ཡོངས་འཛིན་མེད་པའི་

དང་། ཡུལ་སྤྱངས་པས་དབེན་པའི་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པས་ཞི་བའི་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བས་སྙིང་རྗེ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བཞི་སྟེ། སངས་
རྒྱས་མཐོང་བས་དང་། ཆོས་ཐོས་པས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པས་དང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའོ། །བདེན་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡི་དམ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དག་མི་
གཏོང་བ་དང་། དག་བསྔམས་པས་ཚིག་ཐམས་ཅད་བདེན་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ།

@306B དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་བསམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། མ་བསླབས་པ་ལ་མི་བརྙས་པ་དང་། གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིར་བྱ་བའི་ལན་མི་རེ་བའོ། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་སྟེ། བདག་མེད་པས་རྩུལ་

ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པས་ཏི་ངེ་འཛིན་དང་། སྲོག་མེད་པས་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྐང་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དང་། དོན་གྱི་དང་།
སྤྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པའི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚོགས་སོགས་

པའི་རྐང་པའོ། །ལག་པ་བཞི་སྟེ། དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་པའོ། །མིག་བཞི་སྟེ། ལས་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཤའི་མིག་དང་། མངོན་ཤེས་མི་ཉམས་པས་ལྷའི་དང་། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཆེ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་

སེམས་པས་ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ །མི་ངོམས་པ་བཞི་སྟེ། སྦྱིན་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གསོག་པས་མི་ངོམས་པའོ། །དཀའ་བ་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། མཐུ་ཆུང་ངུ་ལ་བཟོད་པ་དང་། དབུལ་པོ་ལ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། ཡན་

ལག་མཆོག་མགོ་སྙོང་བ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བ་མེད་ཀྱི་སྙིང་དུ་དགེ་བཤེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་མི་རྟོག་པས་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའོ། །བདག་གི་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། ཡང་དག་པའི་དགེ་བཤེས་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །

མི་བསྐྱོད་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡི་དམ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲ་བ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ནན་ཏན་ལས་མི་བསྐྱོད་པའོ། །ཚོགས་བཞི་སྟེ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། ཐོས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་བཞི་

སྟེ། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། གཏོང་བ་དང་བསྔོ་བ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྩི་ལམ་བཞི་སྟེ། ཁྲོན་པ་རྡུལ་ཅན་དང་གཏིང་ན་ལྟ་བ་མཐོང་བ་དང་། མཚོ་དང་མཚོའུ་དང་རྫིང་རྙོག་པ་ཅན་དང་གཏིང་ན་ལྟ

@307A ༄༅། །བ་དང་། བར་སྣང་སྤྲིན་ཡོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། བར་སྣང་རླུང་དང་དུ་བ་འཁྲིགས་པར་ལྟ་བ་མཐོང་བའོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་འང་བཞི་སྟེ། རང་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་དང་། ལམ་མཐོ་དམན་ཅན་མཐོང་བ་དང་། ལམ་སྲང་དོག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱོགས་བསླད་ཅིང་

འཇིགས་པ་མང་པོ་མཐོང་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་བཞི་སྟེ། དུག་དྲག་པོས་འཁྲུགས་པར་མཐོང་བ་དང་། གཅན་གཟན་གཏུམ་པོ་མང་པོའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། བདག་གཡོན་ཅན་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་མཐོང་བ་དང་། བདག་གི་ལུས་དང་གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་མཐོང་བའོ།།

གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྩི་ལམ་བཞི་སྟེ། གཏེར་ཆེན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བ་དང་། རྫིང་པདྨས་རྒྱས་པར་གང་བ་དང་། གོས་དཀར་པོ་ཕྱུགས་སྙེད་པ་དང་། སུ་ཞིག་སྤྱི་བོར་གདུགས་འཛིན་པ་མཐོང་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འང་བཞི་སྟེ། བཟང་མོ་རྒྱན་བཟང་

པོ་ཅན་མེ་ཏོག་སིལ་མ་འབུལ་བ་དང་། ངང་པ་དཀར་པོའི་ཁྲུ་སྐད་འབྱིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་མང་པོས་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་སྤྱི་བོར་འཇོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པདྨའི་གདན་ལ་བསམ་གཏན་མཛད་པ་མཐོང་བའོ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་

བཞི་སྟེ། ཟླ་བ་འཆར་བ་དང་། ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། པདྨ་ཁ་འབུ་བ་དང་། ཚངས་པའི་དབང་པོ་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལམ་མཐོང་བའོ། །བདུད་འདུལ་བའི་བཞི་སྟེ། གྱད་ཆེན་པོས་གྱད་ཐམས་ཅད་མནན་ནས་བ་དན་ཐོགས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། དཔའ་བོ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོར་

དབང་བསྐུར་བ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་སྟེ་བདུད་འདུལ་བའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཐོད་དཀར་པོ་བཅིངས་པ་དང་། གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་ཆོས་སྟོན་

པའོ༔ །བྱང་ཆུབ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ། དུས་སུ་བསྐུལ་བ་དང་། ཚོད་ལ་བསྐུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རན་པ་ན་དང་། དབང་པོ་ལ་དང་། བརྟན་པར་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དང་། ཐབས་ལ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་

@307B ལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་དང་། བདེན་པ་ལ་དང་། དེ་བྱ་བ་ལ་དང་། ཆོས་བསྲུང་བར་དང་། ཐོས་པ་བརྟན་པར་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་དབྱེ་བར་

དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་སྙོན་གནས་སུ་མཚུངས་པར་དང་། བདུད་ཀྱི་

ལས་བསྟན་པར་དང་། དམ་བཅའ་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་དང་། འཁོར་བས་མི་སྐྱུག་པར་དང་། བདུད་འདུལ་བར་དང་། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་གཟོ་བར་དང་། རྒྱུ་ཟད་པ་ལ་འཇུག་པར་དང་

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་མི་འཛིགས་པར་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱ་བར་

དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་བྲུ་སྐམ་དུ་སྤྲོ་བར་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་དང་མ་འདྲེས་པར་དང་། དགོན་པ་ལ་དགའ་བར་དང་། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་

པ་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་

ཆད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྒྲུབ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱོད་དུ་མེད་དོ། །ཡང་དྲིགས་པ་བཅུས་

དྲིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དྲིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་དང་།

སྤོབས་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་སྙའི་དང་། དགོན་པར་གནས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་དང་། གཟུགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་དབང་ཕྱུག་དང་འཁོར་གཡོག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པས་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་དང་།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་བཀུར་བྱེད་པའི་དྲིགས་པས་ཀྱང་མི་སླེམས་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་མཆོག་རྣམ་བཅུ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་བཅུ་སོགས་བསྒྲུབ་པ་དང་། །བདུད་ལས་

བཅུ་དང་ང་རྒྱལ་ལས་བཅུ་སོགས། །རིང་སྤང་བཟློག་པ་བཟང་པོའི་གནས་རྣམས་བསྟེན། །མདོ་དེ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བཙལ་བ་དང་། བསླབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་

@308A ༄༅། །དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྒོམ་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་བཅུ་སྟེ།

སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་གཟུང་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་བྱས་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
རྒྱུན་བཅད་པར་བྱ་བ་དང་། བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་

འཁྲུགས་པ་མེད་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྗམ་པའོ། །ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཕན་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ངེས་པར་རྟོག

པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཡང་མི་སྐྱོ་ཞིང་སྒྱིད་མི་ལུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཆོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ཆོས་བཙལ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་

པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་དང་། བསྐལ་པ་མང་པོར་སྤྱད་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་བརྟེན་ཅིང་བལྟ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །ཡང་ལས་བཅུ་སྟེ། ཞིང་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་དང་། སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གྲོགས་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ཕྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པར་བཟུང་བ་
དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའང་གཅིག་ནས་མི་གཡོ་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་

@308B དང་། ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་འགྱེད་པ་དང་། པདྨའི་སྙིང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོད་པའི་འོད་དང་། སངས་རྒྱས་འདས་པའི་བསྟན་པ་བཟུང་བས་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད་པ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་ཞིང་ཆོས་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་སྤྲུལ་བ་དང་

ནམ་འདོད་པ་ན་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ལས། །ཡང་རང་བཞིན་བཅུ་སྟེ། ནན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། འགྲོ་བ་མི་གཏོང་བས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རང་གིས་ལེན་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བས་སྙིང་རྗེ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོབ་

པས་བྱམས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བས་བསོད་ནམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ཆོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་སྒོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་རྣམ་འཕྲུལ་ཐམས་

ཅད་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ནམ་འདོད་པ་ན་འཚང་རྒྱ་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཡང་དག་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་པས་དགའ་འཛུམ་པ་དང་། ཆེམ་པར་བྱེད་པས་སླན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཇི་ལྟ་བས་གོ་བར་བྱེད་པས་མི་བརྫུན་པ་དང་། རྨི་ལམ་ནའང་

ལོག་པར་མི་སྨྲ་བས་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐེའུ་གྱིས་གནོན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པས་ཟབ་མོ་སྒྲོགས་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་མི་ཟད་པས་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་རིག་པར་བྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། དུས་དང་ལས་འབྲས་

ཇི་ལྟ་བ་སྟོན་པས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོ་བའི་ངག་གོ །ཡང་སེམས་བཅུ་སྟེ། འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཞུགས་པས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་དང་།

འགྲོ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པས་རི་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་པ་དག་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣ་བས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཕྱིར་རྒོལ་བས་མི་སྐྱུལ་བས་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས

@309A ༄༅། །མི་གོས་པས་པདྨ་ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་བ་དང་མཐོང་བར་དཀའ་བས་ཨུ་དུམ་ཝ་ར་ལྟ་བུ་དང་། མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པས་བར་སྣང་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསམ་པ་བཅུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་གོས་པ

དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉ་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དང་མཐུན་པ་དང་། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།

ཆོས་གང་ཐོས་པ་ཇི་ལྟ་བར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་གྱིས་མ་གོས་པས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཕྲ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ཟབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་པའོ། །ཡང་སྦྱར་བ་བཅུ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། གཞན

ལ་མི་བནླས་པར་བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་དམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་མི་ལྟ་བར་ངན་བྱུས་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་དང་། གཞི་གསུམ་བསྒྲིམས་པས་རྫོམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐར་འབྱིན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་འཁྲུག་པ་སྤོང་བས་བསམ་གཏན་དང་

ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བས་ཤེས་རབ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པར་ལྟ་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་དབེན་པས་འགྲོ་བའི་
སྡུག་བསྔལ་ཁུར་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དང་སྦྱོར་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །ཡང་བག་ཆགས་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དང་། དགེ་བའི་རྩ་
བ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྟ་བ་དང་། ཞིང་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་།

སྤྱོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་བག་ཆགས་སོ། །ཡང་ནན་ཏན་བཅུ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དང་།
བསླབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་དང་། ཆོས་དང་། མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་

@309B དང་། སྤྱོད་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ནན་ཏན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་གོལ་བའི་ལམ་བཅུ་སྤངས་ཏེ། བླ་མ་ལ་བརྙས་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པས་སྐྱེ་

བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་གནས་པས་སྐྱོ་བ་དང་། མཉམ་གཞག་ལ་གནས་སུ་ཞེན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་སྟོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལས་འཕར་བ་མེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྲོ་བའོ། །

ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་མིང་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་དམ་པ་རྟོགས་པས་དམ་པའི་སེམས་དཔའ་དང་། མཆོག་གི་ཆོས་འཚང་རྒྱ་བས་མཆོག་གི་སེམས་དཔའ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་ཕུལ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་བླ་ན་མེད་པ་དང་། སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་སྟོབས་དང་། འགྲོ་བ་ན་དཔེ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། ནམ་འདོད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་འཚང་རྒྱ་

བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཆོས་ཆོལ་བ་བཅུ་སྟེ། གཡོ་སྒྱུ་མེད་པས་བསམ་པ་ཐག་པས་ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཕྱེད་པས་བསྙུན་འཇུགས་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། རྙེད་བཀུར་མི་འདོད་པར་

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། རང་གི་ཆེད་མ་ཡིན་གྱི་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཟུ་ལུམས་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། གོ་བ་ལོག་ལ་དགའ་བས་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བའི་ཕྱིར་དང་།

ཡིད་གཉིས་མེད་པས་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནྟོམ་སེམས་དང་འདོད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱ་བར་ཆོལ་བའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་བཅུ་སྟེ་བླ་མ་ལ་གུས་པས་དང་། ལྷས་བསྐྱལ་ཞིང་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ངོ་ཚས་དང་། སེམས་ཅན་ལ་

@310A ༄༅། །སྙིང་རྗེས་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པས་མ་འཁྲུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པས་དང་། ཚུལ་བཞིན་སེམས་པས་ལོག་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ཤེས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའོ། །ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདུད་བཅུ་སྟེ། མངོན་པར་ཆགས་པའི་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། སླགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉོན་

མོངས་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ལས་དང་། སློང་བའི་ཕྱིར་སེམས་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ཙམ་དང་། གཡོ་འགྱུར་དང་རློམ་པ་དང་བག་མེད་པས་ལྷའི་བུ་དང་། ཞེན་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ངོ་སྐྱོང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཕྱིར་དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་དང་། སྨོན་ལམ་མི་སྒྲུབ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བདུད་དོ། །ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་བཅུ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉམས་པའི་དགེ་བ་རྩ་བ་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་མི་མཉམ་པའི་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཁྲུག་པ་དང་གནོད་

སེམས་སྐྱོང་བ་དང་ལེ་ལོ་ཅན་གཏོང་བ་དང་གཡེང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དཔེ་མ་ཁྱུད་དང་སྨོད་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་དང་ཟང་ཟིང་རེ་བས་སྟོན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ན་ལོག་པར་འཛུག་ལ་ཞུམ་ཞིང་ལེ་ལོ་བྱེད་

པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པ་དང་བླ་མ་སྤང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པ་དང་། ཞི་བ་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ལ་སྤང་ཞིང་མི་སྙན་པ་བརྗོད་དེ་སྙིད་པ་འགོག་ལ་སྤང་མིག་བལྟ་བ་དང་། ཆོས་སྤོང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་མ་ཐོས་པ་ལ་སྨོད་པ་དང་

ཆོས་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ཁྱད་དུ་གསོད་ལ་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྨོད་པ་དང་། རྒྱང་ཕན་ཚོལ་བ་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་རང་བཟོ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་ཚོལ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་གཏམ་འཆབ་པ་དང་། སྣོད་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་

@310B བཀྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཀུར་ཞིང་མ་གྲོལ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་སྤུ་ལའང་མི་འདུད་པ་དང་ཁྲོ་བ་དང་མགུ་དཀའ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཏེར་མི་སྲུང་བའོ། །ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་ཟློག་པ་བཅུ་སྟེ། བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་སྤོང་བ་དང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་

པ་དང་། ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་མི་སྤོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བག་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཀུན་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོས་ཉན་ཅིང་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་ཆོལ་བ་དང་། བསླབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དྲན་ཞིང་མོས་པས་ལེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བསླབ་པའོ། །ཡང་ང་རྒྱལ་གྱི་ལས་བཅུ་སྟེ། བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིམ་གྲོ་མེད་པ་

དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པས་མགུ་འང་དེ་ལ་ཕྲག་དོག་གིས་མི་བསྟོད་པ་དང་། རང་གི་ཆོད་མི་འཛིན་པར་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་བསྔགས་པ་འཆབ་ཅིང་སྨོད་པ་དང་། ཆོས་དང་འདུལ་

བར་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤང་བས་སྤྱོང་ཞིང་གཞན་ཡང་སྤང་བས་བཟློག་པ་དང་། སྟོན་མཐོ་བ་འདོད་ཅིང་གཅེས་པའི་ཆོས་ཆོལ་ཏེ་གནས་བརྟན་རྒན་པ་ལའང་མི་གུས་པ་དང་། བཞིན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང་ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་ཀླན་ཀ་ཆོལ་བ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་བས་མཁས་པ་མི་བསྟེན་

ཅིང་ལེགས་ཉེས་མི་འདྲི་བས་ན་ཆེས་རྨོངས་ཏེ་གི་མུག་གིས་སྤྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་མི་བྱེད་དེ་སྨོན་གྱི་དགེ་བའང་ཟད་པར་བྱེད་ལ་གསར་དུ་མི་སླུབ་ཅིང་འཕབ་རྩོད་མང་བ་དང་འདོད་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བའོ། །དེ་བཅུ་སྤངས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། ལས་དང་འབྲས་

བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཕྲུད་མི་གཟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པས་ངག་ཉན་པ་དང་། ཆོས་འདོད་པས་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་སེམས་པས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་

@311A ༄༅། །བ་དང་། སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པས་རྒྱལ་སྲས་ལ་སྟོན་པར་བལྟ་བ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་ཅམ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱོག་ཅམ་དང་ནན་ཏན་ལ་སངས་རྒྱས་ཅམ་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་གསུམ་སྡིག་མེད་པས་འཚོ་བ་དག་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྫོམ་པ་དང་།

རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འགལ་ལ་ལྟ་བ་དང་མ་རིག་པ་སྤོང་བས་ཆོས་ལ་བློའི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོ་བ་བཅུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་ཕ་དང་མར་འཛིན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ལས་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས

བསྔགས་ཤིང་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེལ་ལ་རང་དང་གཞན་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བྱེད་པའོ། །ཡང་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཅུ་སྟེ། སེམས་ཞུམ་པ་དང་། བསམ་པ་འཁྲུགས་པ་དང་། རྒྱ་ཆུང་ངུས་མགུ་བ་དང་། གཅིག་ལས་མི་བཟོད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་ལྷག་པར་མི་དམིགས

པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་ཅིང་ཞི་བར་འདོད་པ་དང་། འཁོར་བ་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སེན་སྨིན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་སྤོང་བའོ། །དེ་དག་སྤོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་།

ཚེ་རབས་ཚེ་རབ་སུ་དེ་མི་སྟོར་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་རིག་ཅིང་བཟློག་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོས་ཤིང་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ཤིང་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཟབ་མོའི་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲོལ་སྟོན་ཀྱང་དེ་མི་

འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་རྟོག་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་སེལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་བཅུ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་དང་། ཆོས་རྣམས་

རྟེན་འབྲེལ་རྒྱུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་རིག་པ་དག་འཇུག་ལྡོག་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་རིག་པས་འབྱུང་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

@311B ཉུག་དང་བསྡུ་བ་བཞིས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཞིང་དང་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་མངའ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བར་ཤེས་པའོ། །ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་བཅུ་སྟེ། ཁྲིམ་གྱི་གནས་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་བསྔགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་གྱིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་
བདེ་བ་འདོད་པ་སྐྱོབ་བར་བྱ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལས་བསྟན་པ་དང་། རང་ལ་

རག་ལས་ཞིང་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་བསྟེན་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མཐུན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་མི་སྐྱོ་
བའི་སེམས་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའང་གནོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སངས་

རྒྱས་བལྟ་ཞིང་བཀུར་བ་ལ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དང་། ཆོས་བཙལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དུས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་
འཇུག་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱས་པར་དགང་བ་དང་། སེམས་ཅན་

སྨིན་ཅིང་གདུལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསླབ་པ་དང་། ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱར་བས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་
སྨིན་པར་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་གཅིག་བསླབ་པ་ལའང་མི་སྐྱོ་བ་སྟེ་དེ་དག་གིས་ནི་

འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། ༈ །བསྙེན་བྱ་དང་སྤྱང་བྱའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མང་དུ་ཐོས་དང་གཟུང་འོས་ཚིག་ལྡན་སོགས། །བཅུ་ཚན་གཉིས་བརྒྱུད་
ཆོས་སྨྲ་ལེགས་བསྙེན་ཅིང་། །དམན་པར་མོས་དང་ཆོས་འཛིན་ཡལ་འདོད་སོགས། །བཅུ་པ་གཞན་

གཉིས་ལྡན་ལས་རྒྱང་བསྲིང་བྱ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པ་ཐོས་པ་འཛིན་པ་ཐོས་པ་བསགས་པ་ཡིན་ཡང་ཐོས་པ་དེས་མཐོ་
དམན་དུ་མི་སེམས་པ་དང་། དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་པའི་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

@312A ༄༅། །ཀྱང་ཐོས་པ་འཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པ་དང་། དུས་དང་ཚོད་དང་མན་ངག་དང་ཆོས་དང་དོན་ཤེས་ཀྱང་རྒན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་
དང་དེ་ཁོ་ན་དང་འདུལ་བ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ལ་འདྲི་བའི་སྤྲོ་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། མགུ་སླ་བ་དང་གསོ་སླ་

བ་དང་ཆོག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མཛེས་ཀྱང་བླམ་བཀུར་བའི་སྤྱོད་པ་མི་འདོར་བ་དང་། དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་བྱང་བ་དང་མི་འཇིགས་ཀྱང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་སྤྲོར་བ་མི་གཏོང་བ་

དང་། ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་དོན་ལ་མཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་པ་རགས་པ་

ལའང་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐུན་འཇུག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྲང་ཞིང་མཉེན་ལ་འགྲོགས་ན་བདེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཞེ་སྡང་ཅན་ནམ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་།

སྦྱིན་པ་༄ བ་དང་མི་འགྱུར་བ་དང་ངེས་པ་དང་ཆོག་ཤེས་པ་དང་གནས་པ་ལ་དགའང་

ཐམས་ཅད་དུའང་ཡིད་མི་གནས་ཤིང་སྤྱོད་ཡུལ་ལའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། མདུང་བ་དང་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཉོན་

མོངས་པ་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་མི་གཏོང་བའོ། །ཡང་བཅུ་སྟེ། བསྡུ་བ་བཞིས་ཚིག་བཟུང་བར་འོས་

པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ཚིག་འཇམ་པ་དང་། དབེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཚིག་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་

དང་ལམ་དང་མཐུན་པས་ཚིག་མཐུན་པ་དང་། གསང་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་ཚིག་གསལ་བ་དང་། སྙ

ངན་པ་མེད་ཅིང་དོན་རྫོགས་པས་ཚིག་དོན་དང་ཡི་གེ་མི་འདོར་བ་དང་། གཉི་སྨུག་གི་སྨུན་པ་དང་འཁྲུལ་བ་འཛོམས་པས་ཚིག་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཚིག་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བས་ཚིག་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་

དང་། དྲི་མ་དང་རྙོམ་པ་མེད་པས་ཚིག་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའོ། །གང་ཟག་བཅུ་དང་འགྲོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དམན་པར་མོས་པ་དང་། མི་བརྟེན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་

@312B འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་ཆོད་པ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་ལ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་

རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པའོ། །ཡང་ཡལ་བར་འདོར་པ་བཅད་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་། སྨུ་སྟེགས་ཅན་དཀྲུགས་

པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིག་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་བསྔོ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བའོ་ཞེས་སོ། ༔ །བསྒོམ་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རབ་བདེ་སྐྱོང་དང་ཆོས་བཤད་ལ་སོགས་པས། །ཁེངས་ཚེ་ཏིང་འཛིན་བསྒོམ་གྱི་ཞེས་རབ་མིན། །

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པས། །འགྱོད་སོགས་ཆེ་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །འདས་ཆེན་ལས། བདེ་བ་སྐྱོང་བའམ་ཆོས་བཤད་པའམ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའམ་དྲིས་པ་དང་ལན་ལ་མཁས་པའམ། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པའམ། ཚེ་རིགས་ཅན་གྱིས་

བཀུར་བ་ལ་སོགས་པས་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་པ་བསྒོམ་གྱི་ཞེས་རབ་མི་བསྒོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་ཞི་བ་མ་ཐོབ་པས་འགྱོད་པའམ། དབང་པོ་རྟུལ་བས་དབང་པོ་ལྷ་མི་བྲུལ་བའམ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་སྟུག་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འདུལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚེ་ནི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་སྒོམ་པར་ཤེས་རབ་བསྒོམ་སྟེ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ཐེག་པ་གཉིས་ལས་རིམ་གྱིས་བགྲོད་བྱ་སྟེ། །དེ་སྤྱངས་ཐེག་ཆེན་ཁས་འཆེ་

རབ་རྫོགས་པ། །བདེ་ལེགས་མིག་གཅིག་ཐུབ་བསྟན་ཆེར་འཛིག་བྱེད། །སའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། བྱིས་པ་དབང་པོ་ཞེན་པ་ལེ་ལོ་ཅན། །ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པ། །ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལྡན་མི་འགྱུར། །དེ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཐེག་ཆེན་སྣོད་མ་ཡིན། བྱིས་པ་གཅིག་པུ་རྣམ་པར་

@313A ༄༅། །གྲོལ་ཆོལ་བ། །བློ་དང་སྤྱོད་པ་ཞན་ཅིང་བྲམས་སེམས་མེད། །ཆད་པར་ལྟ་ལ་ཆགས་པ་ངན་སོང་གཞོལ། །ཡང་དག་ཆོས་སྤོང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན། །ཐེག་པ་གཉིས་

ལ་སྐུར་ཅིང་སྨོམ་པ་སྤོང་། །ཇོགས་པར་བསླེན་ཅིང་ཐེག་ཆེན་ཁས་འཆེ་བ། །ང་ཡི་ཆོས་འཛིག་སེམས་ཅན་

ཀུན་ལ་བསླུ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་མི་ལུས་ཐོབ་པར་དཀའ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ཐེག་པ་མཆོག་འདོད་པ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆོས་རྟོགས་པ་མཁས་པ་སྟེ། །དགའ་ཞིང་སྦྱོ་བས་གཞན་ལ་

རྒྱས་སྟོན་ན། །ངེས་པར་སངས་རྒྱས་འགྱུར་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྤོངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་འཇུངས་པ་ང་

རྒྱལ་ཅན། །བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་ཐེག་ཆེན་ཁས་འཆེ་བ། །དེ་དག་སྤྱངས་ཏེ་མཁས་པ་བསྟེན་པར་བྱ། །ངེས་པར་འཚང་རྒྱ་ཁམས་གསུམ་འདས་བར་འགྱུར། །དེང་འདིར་ཐམས་ཅད་

འཁོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། །གང་ཞིག་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདོད་ན། །དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་

ལ་ནན་ཏན་བྱོས། །ང་ཡི་ཆོས་ལ་མི་སླད་ཤིན་ཏུ་བསྲུང་། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་པོ་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ལ་དབང་པོ་མ་སྨིན་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་མོ་བསྟན་ན་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་གཉི་གས་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་

འཁུ་བའོ། །དེ་ནི་བདག་ཤེས་པར་ཁས་འཆེའང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པས་དགེ་བ་དང་སྡིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་ཅིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྫུན་ཟེར་བ་དམ་པའི་ཆོས་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ། ཆོས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་སྟོན་པས་

ལོག་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མིར་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་སྲིན་པོ་ཡིན་པས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་མི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ་པར་དཀའོ། །དེས་ན་དམྱལ་བ་ཚད་མེད་པ་སྤྱོད་ཡང་བླའི་མི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གླེན་པ་དེ་སྨྱུར་བར་ལུས་དུམ་བུར་འཆད་ཅིང་ལྟེ་ལྐུགས་

པ་དང་། ན་ཚ་མི་བཟད་པ་སྤྱོད་ཞིང་ཤི་ནས་ངེས་པར་མནར་མེད་པར་ལྟུང་སྟེ་ངན་སོང་ཀུན་ཏུ་འཁོར་ཞིང་ཐར་པའི་དུས་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པ་འདས་ནས་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་མེད་པ་སྙིགས་མ་ལྔ་བདོ་བར་དམུས་ལོང་དང་འོན་པ་དང་ལྐུག་པ་དང་ནད་

@313B མང་བ་དང་ལུས་ཐུང་བ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་སྨྲ་མི་མཁས་པ་དང་། སེམས་རྟག་ཏུ་སྨྱོས་པ་དང་ཅིའང་མི་ཤེས་པ་དང་། དབུལ་པོ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ཕྲད་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས། ཡང་ངན་པར་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་སྡིག་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པས་

ན་ཕྱིར་དམྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་ལྷུང་བས་ངན་སོང་ལས་ཐར་པའི་དུས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་གཏི་མུག་ཅན་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དེ་མི་མ་རབས་ཐ་མའང་ཐོབ་པར་དཀའ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བའམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའང་མི་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཇོ་སོ་མ་བཏང་བར་མར་

དང་འོ་མ་བླུགས་ན། སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་སྣོད་བཅུད་གཉི་ག་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སོབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ། །ཡང་གྲུ་ཟགས་རྡོལ་ཅན་ལས་རྒྱ་མཚོར་འཛུག་པ་དང་། དམུས་ལོང་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རུལ་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་པོ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ང་རྒྱལ་

གྱིས་བཏག་མེད་པར་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གླེན་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་མི་སྤོང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་ཀྱང་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། གྲམ་ཁྲོད་དུ་ས་བོན་བཟང་པོ་བཏབ་ཅིང་ལས་ཆེར་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་མེད་པའམ། དུག་གི་སྣོད་དུ་ཁ་ར་ཅུང་ཟད་བཏབ་ཀྱང་སྦྱར་དུ་

མི་རྟུང་བའམ། ཁ་རའི་སྟོད་དུ་དུག་ཙུང་ཟན་བཏབ་ཀྱང་སྨྱུད་དུ་མི་རྟུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ལ་སྟོད་ཐེ་ལྟ་བར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ငེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་ཀྱང་ཚོགས་ཆུང་དུ་བསགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་

སེམས་ཅན་དག་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་བཞག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ༈ །ད་ནི་སྦྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལས་

སྦྱོད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུའི་དང་པོ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེ་དང་ཆོས་ཀུན་བདག་མེད་རྟོགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་བཞི་པ་ཉི་ཤུ་ཡིས། །ལྷག་བསམ་བརྟན་ཞིང་སྐྱོ་མེད་མཐའ་གཅིག་སྣླ། །དགེ་བས་མངོན་པར་འཕགས་སོགས་དོན་ཀུན་འགྲུབ།

@314A ༄༅། །སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྦྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་ཞིང་ཡིད་སྐྱོ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་། མི་སྐྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། འཁོར་བ་ལ་རྨི་ལམ་ལྟར་མོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་འཛིན་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་མགོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་

སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་མེད་པར་མགོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བསྔགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་

ཆུད་མི་ཟ་བར་མགོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བའོ། །བཞིས་
མི་བརླང་ཞིང་སྤྱོད་ལམ་མི་འཁྲུག་སྟེ། རྙེད་པ་མེད་པ་དང་། སྙད་པ་དང་། གྲགས་

པ་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་སོ། །བཞིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ལ་འཛུད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་རྣམ་སྨིན་ལ་མི་རེ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་སྟོན་པའོ། །བཞིས་ས་ནས་སར་འཕར་ཏེ། དགེ་བའི་

ཐུ་བ་གསོག་པ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་དང་། བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཞེན་ཏུ་འབར་བའོ། །བཞིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཉེས་པ་འཆགས་

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བདག་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། བཟོད་ཅིང་ངེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའོ། །བཞིས་བྱང་ཆུབ་

@314B ཀྱི་སེམས་ཆུད་མི་གཟོན་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའོ། །བཞིས་རྩེ་གཅིག་ཅིང་ཡིད་མ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །བཞིས་ཆོས་ཚོལ་བ་སྟེ། ཆེད་དཀའ་བས་རིན་པོ་ཆེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ནད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པས་སྨན་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆུད་མི་ཟ་བས་ནོར་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་

འདས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འདུ་ཤེས་པའོ། །བཞིས་ལྟུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ནང་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། མི་འཕོ་བས་མི་འགག་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་རྟོག་པས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཟོད་པ་དང་། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

སེམས་ཕན་ཚུན་དུ་འགྱུར་པའོ། །བཞིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སྡོམ་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པའོ། །བཞིས་ཆོས་ཉན་པའི་འཁོར་ཏེ། ཆོས་འདོད་ཀྱི་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བས་

མ་ཡིན་པ་དང་། རི་མོ་བྱེད་ཅིང་ཁེངས་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཚོལ་གྱིས་བདག་སྨྲོམས་པས་མ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགེ་བ་ལ་འཛུད་པར་འདོད་ཀྱི། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་འདོད་པས་མ་ཡིན་པའོ། །བཞིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ།

དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། རང་གི་ཤེས་རབ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་སྟོན་པའོ། །བཞིས་རྒྱུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་སྟེ། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཁྲོ་བ་ལ་བྱམས

པ་སྒོམ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའོ། །བཞིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་མ་བསླབས་པར་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷུང་བས་ཕ་
རོལ་ལ་མི་རྩོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཕྱིར་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་

@315A ༄༅། །རྣམས་ལ་ཟབ་མོར་མོས་པའོ། །བཞིས་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཀྱང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་མི་འདོར་བ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའོ། །བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་པ་སྟེ། འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཆོད་པ་དང་། བྱམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒོམ་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་
ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། དམ་བཅས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་

བཞིན་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་དང་། བསམ་པའི་ནན་ཏན་ལ་གནས་པའོ་ཞེས་སོ། ། ༈ །སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རབ་འདྲུག་
དང་། །བདུད་རྣམས་ཀུན་འཇོམས་ཁོང་ཁྲོ་མེད་སོགས་པ། །ཆོས་ཚོགས་དགུ་བཅུས་སྨོན་ལམ་ཀུན་རྫོགས་

ཤིང༔ ༔བརྟན་པའི་ལས་དང་ངན་སོང་འཆད་སོགས་ཐོབ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསམ་པས་ཞུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནི་བཞི་སྟེ། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཚར་བཅད་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དེ་བཞིའང་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཏེ་ཆོས་འཛིན་པའོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངན་སོང་འཆད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་བླངས་ནས་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཉེས་པ་མི་གླེང་ཞིང་མི་བརྙས་པ་དང་། བདག་གི་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་གི་གཞན་གྱི་ལ་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་བཞིས་མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྟག་ཏུ་བསྔགས་པ་དང་། ཆོས་འདོད་པ་དག་གཡེང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་འགྲོད་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། གཞན་འགྲོད་པ་སྐྱེས་པ་དག

@315B གི་འགྲོད་པ་སེལ་བའོ། །བཞིས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་ཞིང་གཞན་ལའང་སྒྲོགས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་
བསམ་པ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་

བ་དང་མི་འབྲལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་བསྔགས་པ་རྒྱུན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་
དང་། དེ་བལྟ་བ་ལ་སེམས་ཅན་འཛུད་པ་དང་། ཞིང་གང་ན་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་ཐོས་པ་དེར་སྐྱེ་བར་

སྨོན་པ་དང་། རྒྱུད་མི་ཞུམ་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པའོ། །ཆོས་བཞིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྙེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་བཀུར་སྟི་
བྱེད་པ་དང་། ཆོས་གཅེས་པར་བཀུར་བ་དང་། བཀའ་བློ་བདེ་ཞིང་གསོ་སླ་ལ་ངེས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་

མེད་ཅིང་སྤྱི་ཞུ་ཆེ་བའོ། །ཆོས་གསུམ་གྱིས་འཚམ་པའི་ཡུལ་འཐོབ་སྟེ། མི་བརླང་ཞིང་ཟྲ་ཟྲུ་མེད་པ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་སྤོང་བ་དང་། གཞན་ཡི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་བདེ་བར་
སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བའོ། །ཆོས་ལྔས་དད་པ་དང་ལྡན་ཏེ། མོས་པའི་སྟོབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

དང་། །ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའི་སྟོབས་སོ། །ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བ་ཞེས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་སྟོབས་དང་། སྦྱོར་བའི་སྟོབས་སོ། །ཆོས་གསུམ་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལ་རྟོན་ཏེ། བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དང་། བཟོད་པའི་སྟོབས་

དང་། །ཡང་དག་པའི་ལས་ལེགས་པར་རྫོགས་པའོ། །ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་གསུམ་གྱི་བསྔོ་བ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པའོ། །ཡང་གཉིས་ཏེ། དགེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་

སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བའོ། །ཆོས་ལྔས་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ལྔ་སྟེ། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་ལུས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་སྲོག་མི་གཉེར་བ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་རིག་པ་མི་གཉེར་

@316A ༄༅། །བ་དང་། དགེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་ཆོར་བ་མི་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་རང་གི་དགེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །དྲུག་གིས་ཆོས་འདོད་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཀྱི་རྟགས་ཙམ་མི་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་འདོད་ཀྱི་རྒྱང་པཎ་གྱི་

གསང་ཚིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཚོལ་བ་འདོད་ཀྱི་ཟང་ཟིང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདོད་ཀྱི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འདོད་པ་དང་། ཆོས་བསྒྲུབ་པ་འདོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་བརྡ་མི་ཚོལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་འདོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་

རྒྱལ་བའི་མི་འདོད་པའོ། །བརྒྱད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་བ་ལ་དགའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གཏམ་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོའི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་

རྒྱང་པཧ་གྱི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་རྐྱེན་རྣམ་པར་དག་པའི་གཏམ་ལ་

དགའ་ཕི་རྟག་ཆད་དང་བདག་ལ་སོགས་པའི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གཏམ་ལ་དགའི་དམིགས་པར་བལྟ་བའི་ལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་བ་བཀོད་པའི་གཏམ་ལ་དགའ་ཡི་ཞི་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་པའི་གཏམ་ལ་

མ་ཡིན་པའོ། །དགོས་པ་ལྟས་ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཐོས་པ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་བ་དང་། འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། མི་འཇིགས་པས་ཐེ་ཚོམ་འཆད་པའོ། །

ཡང་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་གཟུངས་འཐོབ་པའོ། །ཚོས་བཅུས་ཐོས་པ་བསྒྲུབ་པས་མངོན་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་། ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ལུས་སྲོག་ལ་མི་

@316B ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། ཇི་སྐད་ཐོས་པ་ལ་ཉམས་ཆེར་རྟོགས་པ་དང་། འདུ་འཛི་མེད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤྲོད་དང་ཐོ་རངས་མི་ཉལ་བར་བརྩོན་པ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་རི་མོ་བྱེད་ཅིང་ང་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱབ་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །སྤྱི་ཚན་གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་ལ་སོགས་འབྱུལ་དང་གཞན་དག་གི །དགེ་

བའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་ལ་སོགས་པ། །བཞི་པ་བཙུ་ཡིས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་ཞིང་གཞན་རྒྱུ་སོགས་འཐོབ། །བློ་གྲོས་བཟང་མོས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐད་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨ་ལས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱེ་མ་དང་མེ་ཏོག་སྙིམ་པས་བཀང་བ་འབུལ་

བ་དང་། གནོད་སེམས་སྤོང་བ་དང་། སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཞིང་ནས་ཞིང་དུ་རྒྱུ་སྟེ། གཞན་གྱི་དགེ་བའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་འབུལ་བ་དང་།

ཏེ་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའོ། །བཞིས་དགྲ་ཟླ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཡོ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྙེད་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྨོད་པའོ། །བཞིས་ཚིག་བཙུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། མཛའ་བོ་ལ་ཡོད་

པའི་རང་བཞིན་མི་འཆབ་པ་དང་། ཐྭན་ཀ་མི་འཚོལ་བར་ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་འཕྱ་སྨྲར་མི་བྱེད་པའོ། །བཞིས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྡོམ་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ལ་མོས་ཤིང་མི་སྤོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ལྷུར་བལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པའོ། །བཞིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་བསྒོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྔོ་བའོ། །བཞིས་འཆི་ཀར་སངས་རྒྱས་མདུན་ན་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་ཉན་ལ་སྟུག

@317A ༄༅། །བསྐལ་སྐྱོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་མང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གཏོང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བཞིས་དགེ་བའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའི་ཐོས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐབས་ལ་གནས་པའི་བག་ཡོད་པའོ་ཞེས་སོ། །བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞིས་བདུད་འཇོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་སྟེ་

ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཡོ་མེད་པ་དང་། ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་སྤོང་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། འདུ་འཛི་མེད་པར་སྤྱོད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ།

ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཉམས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་རལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་འདྲིས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ནག་ནོག་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །བཞི་པ་ནི། ལུས་ཡོངས་དག་དང་བླ་མ་ལ་གུས་སོགས། །ཡོངས་དག་བརྒྱད་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཐོས་སོགས་ཡོངས་དག་ཅིས་བྱ་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་ཡོངས་དག་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངག་དང་། ཡིད་དང་། བསམ་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་ལ་

སོགས་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའོ། །ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའང་བརྒྱད་དེ། བླ་མ་ལ་གུས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཧི་ཌི་འཛིན་དང་། དྲན་པ་མི་གཡེང་བ་དང་། བསྟན་པ་དང་མཐུན་

པ་དང་། བདག་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་མི་སྨོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་༈ རྟོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་བསྒྲུབས་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བརྒྱད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དགོན་པ་དང་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། འདུ་འཛི་སྤོང་བ་དང་། ཡུལ་དང་མི་འདྲེ་བ་དང་། ལུས་སེམས་

@317B ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཁ་ཟས་ཉུང་དུས་འཚོ་བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་འཇོག་པ་དང་། སྣ་དང་མཚན་མ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་ཟང་ཟིང་མེད་པར་སོ་སོར་འགོད་པས་སོ། །བརྒྱད་ཀྱིས་ཞེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། བདེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པས་སོ། །བརྒྱད་ཀྱིས་མངོན་ཞེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ལྷའི་མིག་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཀུན་ཐོས་པས་ལྷའི་རྣ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བལྟ་བས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྔོན་གྱི་མཐའ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་ཤེས་པ་དང་། ཞིང་ཚད་མེད་པར་འགྲོ་བས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་དུས་མ་ཡིན་པ་སྤྱངས་པས་དེ་ཤེས་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་རློམ་སེམས་མེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པས་བཞེས་པ་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བརྒྱད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཞེས་པས་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟོགས་པས་འགོག་པ་ཞེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་

བྱས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་པ་དང་། ལས་དང་བྱ་བ་མི་འགལ་བས་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྐྱེན་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་དུས་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ངེས་པར་

སེམས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བརྒྱད་དེ། ནང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲུགས་པའོ། །བག་

ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་བརྒྱད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་མེད་པ་དང་། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ལས་མ་ཉམས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་སེམས་མེད་པ་དང་། ངེས་པར་སེམས་པ་གཡེང་བ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཆུད་མི་ཟ་བས་

@318A ༄༅། །ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །ལྔ་པ་ནི། གཅིག་ནས་འཕྲོས་པ་བཅུས། ངན་འགྲོ་ཡོངས་སྦྱོངས་མྱུར་བར་མངོན་འཚང་རྒྱ། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆོས་

གཅིག་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །གཉིས་ནི་ཞི་གནས་ཚོལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ། །གསུམ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་པ་
ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། དེས་མི་སྐྲག་པའོ། །བཞི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་

ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། དགོན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །ལྔ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྐྱོན་མི་ཚོལ་བ་དང་། རང་ལ་རྟོག་པ་
དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དྲུག་ནི་བརྙམ་པ་མེད་པ་དང་། སྣང་བ་

མེད་པ་དང་། རློངས་པ་མེད་པ་དང་། དྲིས་མ་ཐག་ལན་ལེགས་པར་ལྡོན་པ་དང་། བསྙེན་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བའོ། །བདུན་ནི་དྲན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ལ་
མཁས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པ་

དང༌། ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པའོ། །བརྒྱད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའོ། །དགུ་ནི་བསམ་
གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་ལྡན་པའོ། །བཅུ་

ནི་ཧྲི་ངེ་འཛིན་བཙུ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་དང་། ཀུན་ནས་སྣང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་གསལ་བ་དང་།

རིན་ཆེན་ཟླ་བ་དང་། ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེ་མོའི་དཔུང་

རྒྱན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། ༔ །དྲུག་པ་ནི། ཕུན་ཚོགས་བརྒྱད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་སོགས། །བཞི་པ་དགྲ་ཡིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །བདུད་ལས་འདའ་སོགས་དགེ་ལེགས་མང་

འཐོབ་ཅིང་། །རྒྱལ་སྲས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་དཔེ་ཡིས་གསུངས། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་ཉིད་ལས།

@318B ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅིང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། བདུད་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་ནས་འཁོར་བ་ན་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བས་གཞན་གྱི་ཁ་ན་མ་ལས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་

མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱམས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

དང་། སྙིང་རྗེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བསྔགས་པ་དང་། བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་སྤངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་དགེ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་དང་ཕོངས་པ་ལ་སོགས་

པ་ལ་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་པོ་དང་སྦྱིན་བདག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི་བྱམས་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་ལྡན་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། གནོད་སེམས་མེད་པའི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་

ལྡན་པའོ། །བདུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དང་གཉི་གའི་དོན་ལ་མཁས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་བ་དང་འདི་འགགས་པས་འདི་འགག་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ལ་མཁས་པའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་འདའ་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བརྙས་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་བཞི་སྟེ། ཚུལ་འཆོས་མེད་པར་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བའི་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། ལུས་དང་སྲོག་གཏོང་ཞིང་དམ་པའི་

ཆོས་ཆོལ་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་དོན་གྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་

ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་བརྩེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་

@319A ༄༅། །ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོན་པ་དང་། ཉམས་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་པའོ། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འཇོམས་པའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་

དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོན་མ་སྦྱིན་པ་དང་ཐན་འདྲིས་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པའོ། །

སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་བཞི་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་སྦྱིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། ཕྲག་དོག་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་བརྙས་པའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་རང་གིས་རང་དབུགས་འབྱིན་

ཅིང་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ནོར་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་སླབ་ལ་

བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཉམས་

ཤིང་ཆེ་བརྟེས་ནས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་སྐྱེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུ་ལྟར་ལུས་ཆེ་ཞིང་སྟོབས་དང་ལྡན། དེ་སྐྱུར་དུ་གླིང་བཞི་སྤྱངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་སྟེ། མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་འཆོས་པར

སྨྲ་ཞིང་ཐན་འཛིམ་གོང་གཅིག་ཙམ་ཡང་བཅིགས་པ་དང་། ལམ་མདོ་མི་མང་པོ་འདུ་བའི་སར་མཆོད་རྟེན་ནམ་ལྷ་ཁང་ངམ་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སམ་དགེ་འདུན་རྗོད་པར་གྱུར་ན་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་

འཇིག་པ་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡང་འཛིན་ཅིང་ཆོས་སྨྲ་བ་བསྲུང་བ་ལ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཉམས་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པས་

མི་ངོམས་པ་དང་། མི་སླུ་བས་བདེན་པར་སྨྲ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་དང་

@319B ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟོན་པའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། ས་ཆེན་པོ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ལན་ལ་མི་རེ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་འཚོ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའང་སེམས་ཅན་གྱི་

འཚོ་བ་སྟེ་ལན་ལ་མི་རེ་བའོ། །ཆུས་རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱམས་པའང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །མེས་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དཀར་པོའི་ལོ་

ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །རླུང་གིས་ཞིང་ཐམས་ཅད་བསྐྲུབ་པ་ལྟར་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྲུབ་པའོ། །བདུད་ཀྱི་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་འདོད་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ལྟར་བསམ་པ་དག་པ་བདུད་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཏོ། །ཟླ་བ་ཡར་ངོ་འཕེལ་བ་ལྟར་བསམ་པ་དག་ན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའོ། །ཉི་མས་ལན་ཅིག་ཕྱུང་བའི་འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་ལན་ཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་

རབ་ཀྱི་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའོ། །སེནྡྷི་གར་འགྲོ་ཡང་མི་འཇིགས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཇིགས་སོ། །གླང་པོ་དུལ་བ་ཁལ་ཁྱེར་བས་མི་སྐྱོ་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དུལ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཁུར་གྱིས་མི་སྐྱོའོ།།

པདྨ་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་གོས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གོས་སོ། །ལྗོན་ཤིང་རྩ་བར་མ་སྣང་ན་ཡལ་ག་བཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཅད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེའོ། །ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀླུང་རྣམས་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་ན་ལན་ཚྭ་

རོ་གཅིག་པ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་དུ་མ་ནས་བསགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྔོས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རོ་གཅིག་པའོ། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རི་རབ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གནས་སོ། །བློན་པོས་རྒྱལ་

@320A ༄༅། །པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལྟར་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་དོ། །སྤྲིན་མེད་ན་ཆར་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་ཐོས་པ་ཉུང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གྱི་རྒྱུ་མེད་དོ། །སྤྲིན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་བབ་པས་ལོ་ཏོག་སྤེལ་བ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ལས་མང་དུ་

ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སེམས་ཅན་ལ་འབབ་བོ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གང་དུ་བྱུང་བར་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དུ་བྱུང་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་འབྱུང་ངོ་། །པེ་ཧྲུ་ར◌ུ་འབྱུང་བའི་གྲོ་ཡོད་པར་ཀར་ཤ་བ་ན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་

གྲོ་ཡོད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བའི་གྲོ་ཡོད་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བརྒྱ་སྟོང་འབྱུང་ངོ་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་འདྲེས་པའི་ཚལ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལོངས་སྤྱོད་
མཚུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

བྱེད་པར་མཚུངས་སོ། །སྨན་དང་སྔགས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དུག་གིས་འཆི་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ལོག་པར་ལྟུང་བར་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་
གྱི་ལུད་བུ་རམ་ཤིང་དང་རྒུན་གྱི་ཤིང་ལ་ཕན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པའི་ལུད་

ཀུང་ཐམས་མཁྱེན་པ་ལ་ཕན་ནོ། །སོ་མ་བཏང་བའི་སྟོད་ལ་མེ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་མ་སྨིན་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་མེ་ཆེན་པོ་བཏང་དགོས་
སོ། །འཕོངས་མ་བསླབས་པ་མཆོན་ཆའི་ཐབས་སློབ་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་པ་ཆུང་བས་ཆོས་

རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་སྦྱོད་པ་དང་དོན་འཛིན་པ་སློབ་དགོས་སོ་ཞེས་སོ། ༈ །བདུན་པ་ནི། མི་འཕྲོགས་དད་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན། །མཆོག་སོགས་ཅི་འདོད་ཡོན་ཏན་རྣམ་མང་འཐོབ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཆོས་བཞི་དང་

ལྡན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འཐོབ་སྟེ། མི་འཕྲོགས་པའི་དད་པ་དང་། མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་

པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་བསྐུལ་བ་དག་ཆོས་ཉན་པར་བསྐུལ་བ

@320B དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྐུལ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་མེད་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་བྲིས་ཏེ་སྦྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་ང་རྒྱལ་མེད་

པར་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྲུང་བའོ། །གསེར་མདོག་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ཡི་མཚན་མངའ་

ལ། །མཛེས་ཤིང་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་གྱུར། །གསེར་གྱི་གཟུགས་བཞིན་བལྟ་ན་སྡུག་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་མཆོག་མངའ་སངས་རྒྱས་དྲན་པར་བྱོས། །དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་

ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་། །བྱུག་པ་དག་དང་ན་བཟའ་བཅས་པ་ཡིས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་ནི་མཆོད་པ

བྱོས། །ཏིང་འཛིན་ལ་སོགས་རྙེད་པར་དཀའ་མི་འགྱུར། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཡོན་ཏན་འདོད་པས་ནི། །རི་མོ་ལེགས་པར་བྲིས་ཤིང་མཚན་རྫོགས་ལ། །གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་རྒྱ་ཆེ་
སྐྱོན་མེད་པ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་པ་དང་། །དགའ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་མདུན་

བཞག་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་དག་ཐོས་པ་ཆོལ་བྱེད་ལ། །ལེ་ལོའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་བྱས་ན། །ཡོན་ཏན་གང་ཡང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་རྙེད། །ཆོས་སླ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གུས་པ་
སྐྱེད། །སྟོན་པར་འདུ་ཤེས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་ཞོག །ང་རྒྱལ་མ་བྱེད་ཆགས་པ་སྤང་བྱོས་ལ། །ཆོས་སྦྱིན་པ་ལ་ནམ་ཡང་འཛངས་

མ་གྱུར། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དམ་པ་འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་བཤད། །ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའང་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པར་ལྟག་ལ་འགྱུར། །བས་མཐའ་དགའ་ཞིང་དགོན་དབེན་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །ཚིག་ཙམ་མ་

ཡིན་ཟབ་མོ་བཟོད་པ་དང་། །བསེ་ལྟ་བུ་དང་ཤེས་ཁེ་བདེ་བསྒྲིངས་ལ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་བསྟུང་། །ཚོགས་ལས་བསྒྲིངས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་མོས། །རི་དྭགས་ལྟ་བུར་
འཇིགས་ཤིང་གནས་མེད་རྒྱུ། །མཁའ་ལ་རླུང་བཞིན་རྙེད་ལ་མི་ཆགས་པ། །དེ་འདྲ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་

ཡིན༔ ༔ལུས་ལ་མི་ལྟ་སྒྲོག་དོན་མི་གཉེར་ན། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་འདོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། །བརྩོན་བརྩམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ནི་མ་འོངས་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲོད་ཅེས་སོ། ༔ །བརྒྱད་པ་ནི། གཞན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པར་ལྟ་སོགས་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས།

@321A ༄༅། །དྲུག་ཚན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་མངོན་ཤེས་དང་། །སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་རྣམ་མང་འཐོབ། །རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ༔ ཆོས་དྲུག་གིས་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྩེ་བ་འཐོབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པར་ལྟ་བས་ལྷའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཏུ་སླ་བ་དང་དུ་ལེན་པས་ལྷའི་རྣ་བ་དག་པ་དང་། སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་པས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དག་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྔར་བྱས་པ་༔ གཏོང་བས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དག་པ་དང་། མཐུན་པར་བྱེད་ཅིང་བཀའ་གློ་བདེ་ལ་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པས་རྫུ་འཕྲུལ་ཤེས་པ་དག་པ་དང་དཔེ་༔ མཁྱུད་མེད་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དག་པའོ། །ཡང་དྲུག་སྟེ་མར་མེ་སྦྱིན་པ་དང་། སིལ་སྙན་དང་གླུ་དབྱངས་སྦྱིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐུལ་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་འགྱོད་པ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་བྱིན་པས་དེ་དྲུག་རིམ་བཞིན་

དག་པའོ། །ཡང་དྲུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བརྟགས་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འདུན་པ་དྲག་པ་དང་། ཆོས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་བཞིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་བསྒོས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྒོས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །

ཆོས་བཞིས་སེམས་ཉྀ ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་དང་ཆོག་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཐབས་སོ། །ཆོས་ལྔས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། བདག་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། བརྩོན་པ་བརྟན་པས་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། གོང་དུའང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པའོ། །ཆོས་བཅུས་འཇིགས་སྐྲག་པ་དང་བྲལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྦྱིན་པ་བརྟན་

@321B པས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་ངན་སོང་བཅད་པ་དང་། བཟོད་པའི་གོ་ཆས་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་
ཚོག་མི་ཤེས་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་ཅང་ཤེས་ཀྱི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་བཅོམ་

པ་དང་། ཐབས་མཁས་པས་བསྡོ་བ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་དོན་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའོ། །ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་

ལ་གཞོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་གཞན་གྱི་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་གཞན་ལ་བརྙས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་
བཀུར་སྟི་ཐོབ་པས་མཐོ་བར་མི་འཛིན་པ་དང་། མ་ཐོབ་ཀྱང་དམའ་བར་མི་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་

གནས་སུ་ལྟ་བས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། བགོ་བཤའི་དང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དཔེ་མཁྲུད་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་བདེ་བས་དགའ་སྟེ་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ཐམས་
ཅད་གཏོང་བ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ལྔས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་

ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་ལ་མཁས་པས་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མ་ཉམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤེས་པས་ཆགས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པ་བསྐལ་པ་ཀུང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་དཔྱོད་དེ་ཟག

པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་དང་། ༈ ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་

སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བསྒྲུབ་པ་དང་། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཐོབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོ། ༈ །དགུ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཆོས་

@322A ༄༅། །ལས་བྱུང་བའི་དད་བརྟན་དང་། །ལས་རྟུང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྱུར་ལ་སོགས། །བཞི་པ་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། །གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་ཁྲིད་པར་འགྲོ་སོགས་འཐོབ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་སྟེ། ཆོས་ལས་བྱུང་

བའི་དད་པ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབར་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བརྩོན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བློས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེ་ཞ ན་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ

འགྲོ་ཞིང་དེ་ལ་མི་ཆགས་ཏེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་བས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཞན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིན་ཞིང་རང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་དང་། གོང་མའི་ཁྱད་པར་འདོད་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་བློ་མི་འགྱུར་ཞིང་བརྟན་པ་སྟེ། གཡོ་སྒྱུ

མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་བོར་བའི་བསླབ་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་ཡང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད

བརྗོད་དུ་མེད་པའང་ཤེས་ལ་ཡི་གེའི་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་ཡང་མོས་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡང་རྟོག་ལ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང

རྩོལ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་རྒྱང་རིང་དུ་བལྟ་བ་ལ་རྩ་བ་མ་ཆད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་ཡང་བལྟ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་བལྟ་ལ་
སེམས་ཞུམ་པ་ལས་༥ བདེ་༥ བ་༥ དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་ཡང་བལྟ་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལས

ཀྱང་མི་སྐྱོ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བལྟ་ལ་སྐྱེ་ཤི་འང་མི་སྐྱོད་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཡུལ་ཡང་འབྱོར་ལ་བག་ཡོད་པའང་མི་འདོར་བ་སྟེ། མི་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འཁར་ལོས་བསྒྱུར་བར་ཡང་སྐྱེ་ལ་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་ཡུལ་རྣམས་འབྱོར་ཀྱང་བག་མེད་པར་མི་འགྱུར་

@322B བ་དང་། ལྷ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྒྱ་བྱིན་དུའང་སྐྱེ་ལ་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་བར་རྟོག་པས་ཡུལ་ལ་བག་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདུད་
དུ་སྐྱེ་འང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚངས་རིས་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚངས་པར་སྐྱེ་འང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་

རྟོག་པས་སོ། །ཆོས་བཞིས་དོན་ཟབ་མོ་ལ་ཡང་མི་སླུག་སྟེ། བླ་མ་རྟག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་བསྟེན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་མཉན་པའི་ཕྱིར་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་
ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་དང་། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་པའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཡང་དག་པ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བརྩོན་པའི་སྙིང་རྗེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་པའི་སྟོབས་དང་། འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་པར་བརྩོན་པས་མི་སྐྱོ་བར་ཚོགས་གཉིས་པ་༄ སོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷའི་བུ་རབ་རྩལ་སེམས་

ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་པ་དག་པའི་བརྟུལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དྲག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་

འདོམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ལྷ་བུར་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཤེས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མུན་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཤིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་

བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོག་པ་དང་། རྒྱལ་གཅིག་ལས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་བཞིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཐོས་པ་འཛིན་

@323A ༄༅། །པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཆའོ། །ཆོས་བཞིས་ཐོས་པ་དོན་ལ་རྟོན་པ་སྟེ།

ཐོས་ནས་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་བསྒྲུབ་པ་ཉམས་པའི་བྲིས་པ་སྤྱོང་བ་དང་། ཚིག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། དོན་འདོད་པས་ཐོས་པ་ཚོལ་གྱི་དགའ་བ་དང་མགུ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་གི་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་བཞིས་

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་རྟོན་པ་སྟེ། བྲི་མོའི་གཏམ་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞིང་བསྔོ་བ་དང་། འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པར་གཞོལ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་

བཞིན་སྣླ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། ཐོས་པ་བསྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་
བཞིས་ཆོས་སྣླ་བ་པོ་སྟེ། རང་བསྒྲུབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རང་དུལ་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དུལ་བ་

ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་དེས་པས་གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་ཆོས་འདོད་ཅིང་འདོད་པ་གཞན་ལ་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བཞིས་
བདུད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་སྟེ། སྟོང་པས་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་གཅོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཆོས་བཞིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱིན་
པ་མི་སྤོང་བ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ཐོས་པ་དང་། འབྲལ་བའི་རྒྱུ་བསྒོམ་པ་མི་སྤོང་

བའོ༔ ༔ཆོས་བཞིས་ལྷ་བ་དང་བྲལ་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་སྟེ། ཆད་པར་སྣླ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པར་སྣླ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུགས་སུ་འབྱུང་བར་བལྟ་ཞིང་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་སྲིད་པ་འགོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་བཞིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བའི་

@323B ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་རག་ལས་པར་བལྟ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སྲིད་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་བའི་སྒོ་ཚོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་བཞིས་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་བཤད་པ་མི་ཟད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ས་དང་མཚུངས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་སྟེ། ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་

པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྔགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ལ་ཚུལ་མི་འཆོས་པ་དང་། །དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། དབེན་པར་དགའ་ཞིང་དབང་པོ་ཐུལ་པ་དང་། རང་བདེ་བ་ལ་མ་

ཆགས་ཤིང་སྡིག་པ་དང་བྲལ་བའོ། །ཆོས་བཞིས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མ་སླུས་༴ པ་སྟེ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བརྩེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བསྔོ་བ་ལ་མཁས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་།

བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང༌། བག་ཡོད་པ་དང༌། འདུན་པ་དྲག་པོའོ་ཞེས་སོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ་ལས་ཀྱང༌། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཆོས་འཇིག་པའི་ཚེ་མ་སླུས་མ་སླང་ཟ྄
ལ་བདེ་བར་ཐར་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་གི་འཁྲུལ་པ་ལ་རྟོག་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན

གྱི་ཉེས་པ་མི་གླེང་བ་དང༌། མཛའ་བཤེས་དང་སློང་མོ་སྟེར་བའི་ཁྱིམ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང༌། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཚིག་སྤོང་བའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་སེམས་ཅན་སྤོང་བ་དང༌། འཁོར་
མི་བསྡུ་བ་དང༌། བས་མཐའི་གནས་མལ་བསྟེན་པ་དང༌། བདག་དུལ་བ་དང༌། ཞི་གནས་ཀྱི་

སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པའོ་ཞེས་སོ། ཟ྄ །སྡེ་ཚན་བཅུ་པ་ནི། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པས་རྩ་བ་བཏན། །བདག་ལ་ངེས་བསྐྱེད་བསོད་ནམས་ཞིང་མི་རྟོག། །ཞིང་སྦྱོང་ལྷག་མ་བསལ་དང་ལས་རྒྱུ་
བཅད། །རྣམ་དག་ལུས་བསྒོམ་རྐྱེན་རིག་དབྲ་རྣམས་སྤོང༌། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན

@324A ༄༅། །བཅུ་འགྱུབ་ཅིང༌། །གཞན་ཡང་ཆོས་བཞིས་མི་གནས་ཞི་བ་འཐོབ། །འདས་ཆེན་ལས། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། རྩ་བ་བརྟན་པས་བསྐུལ་ཞིང་དབྱུང་
དཀའ་བ་དང༌། བདག་ལ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་དང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟོག

པ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷག་མ་བསལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བཅད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལུས་བསྒོམ་པ་དང་། རྐྱེན་རྣམས་རིག་པ་དང་། དགྲ་རྣམས་སྦྱོང་བ་དང་། མཐའ་གཉིས་
གཙོད་པའོ། །རྩ་བ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བག་ཡོད་པ་སྟེ། འདིས་དགེ་བའི་ཆོས་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་སྤེལ་བའོ། །དེས་ན་བ་གླང་གི་རྗེས་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། གླང་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་
རབ་དང་། སེངྒེ་དང་། སྒྲ་གཅན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་དཔེ་རྣམས་

ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བག་ཡོད་པ་མཆོག་གོ །བདག་ལ་ངེས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ལུས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བས། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་ན་
ངེས་པར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་ཤེས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མི་རྟོག་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ཞིང་དུ་ཐ་མི་དད་པར་བལྟ་བའོ། །ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རོ། །ལྷག་མ་བསལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལས་དང་སྲིད་
པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་བསལ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་

ཅན་དམྱལ་བར་ལྟུང་ལ། དེ་ལས་ཐར་ཀྱང་དུད་འགྲོ་ཕྱུག་རོན་དང་མཆིལ་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེའོ། །མིར་གྱུར་ཀྱང་ཞུག་རུམ་དང་མ་ནིང་དང་སྨད་འཚོང་ལ་སོགས་པར་རོ། །བརྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་དང་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྡང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ནས་

ཐར་ཀྱང་སྦྲུལ་གདུག་པ་དང་སྟག་དང་སྤྱང་ཀི་དང་ཁྲ་ལ་སོགས་པར་རོ། །མི་འང་ཚུལ་ངན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་གསུམ་པ་འཇིག་གོ །གཏི་མུག་གིས་ནི་དམྱལ་བ་ནས་ཐར་ཀྱང་བ་ལང་དང་ལུག་དང་ཕག་ལ་སོགས་པར་རོ། །མིར་གྱུར་ཀྱང་

@324B དམུས་ལོང་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་རྩ་བ་ཀུན་འཇིག་གོ །ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་དམྱལ་བ་ནས་ཐར་ཀྱང་སྦྲིན་བུ་དང་ཕྲི་དང་ཛ་མོ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པར་རོ། །མི་འང་བྲན་དང་ཕོངས་པ་དང་སྤྲང་པོ་ལ་སོགས་པར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ཡང་ཀུན་གྱིས་བརྙས་པ་དང་རྩ་བ་བཞི་འཇིག

གོ༔ ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་ནི། བྱིས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སྲིད་པ་བདུན་ལེན་པའི་ལས་ལ་སོགས་པའོ། །སྲིད་པའི་ལྷག་མ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་གསུམ་ག་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔས་ནི་བསལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལུས་བསྒོམ་པ་ནི་སྒྲོག་གཙོད་སྒྲོང་བ་ལ་དང་པོའི་སེམས་ལྔ་སྟེ། ཐམ་དང་། འབྲིང་དང་། རབ་དང་། ཡང་རབ་དང་། འབྲིང་གི་རབ་
བོ། །བཅུག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བས་ལྔ་བཅུ་དང་། གདོན་མི་ཟ་བའི་སེམས་ལྔ་བཅུ་སྟེ་བརྒྱའོ། །

བསོད་ནམས་བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་རིས་མཚན་གཅིག་གོ། དེ་ལྟ་བུ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཅུར་དད་པ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྐར་མ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་དང་།

སྒྲི་བདུན་དང་། ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་བགྲོད་པ་དང་། ཟླ་ར་ཏྣ་ཛ་དང་། སུ་ན་དང་། རྒྱུ་སྐར་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དང་། ཆེན་པོ་བཞིའི་ལྷ་དང་། ཚངས་པ་དང་། རུ་དྲ་དང་། ཤིན་ཏེ་དང་། ཀུ་མཱ་ར་
དང་། ལག་བརྒྱ་པ་དང་། དབང་བསྒྱུར་ཆེན་པོ་དང་། བུ་མང་པོ་དང་། པ་ཤུ་ལ་དང་། མགོན་པོ་

བཞི་དང་། ཡི་གེ་བྱེད་པ་དང་། བ་སུ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལ་དད་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་བྱད་དག་གིས་དེ་དག་སོ་སོར་བསྟན་པས་འདུལ་བའོ། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་
འདྲེན་ན་ཁྱིམ་བརྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ་ཟས་བཟང་པོ་སྦྱར་ནས་འདྲེན་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་འདྲེན་པའང་རང་གི་ལུས་སྦྱངས་ནས་སོ། །ཡང་བདུད་རྩི་འཁྱུང་བ་སྟེར་ལུས་དག་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བདུད་རྩི་འཁྱུང་

བའང་སྟེར་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལུས་དག་པར་བྱེད་པས་སོ། །རྐྱེན་ལ་མཁས་པ་ནི་གཟུགས་

@325A ༄༅། །ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐོང་སྟེ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རབ་ཏུ་རིག་པས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དགྲ་སྤྱོང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་

པ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་སྤྱོང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལྔ་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་

དགྲར་མི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་སོ། །དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཡང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་མེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོང་བ་ལ་དགྲར་ལྟའོ། །ཡང་བདུད་བརྒྱད་དགྲ་

ཡིན་པས་དེ་སྤྱོང་ངོ་། །མཐའ་གཉིས་སྤྱོང་བ་ནི་སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དང་། སྲིད་པ་ཉོན་

མོངས་པ་ཅན་སྤྱོང་བའོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དེ་ནན་ཏན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

དང་། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དཔེར་ན་ནད་པ་ནད་ཚབས་ཆེ་བས་སྨན་པ་བསྟེན་པ་དང་

དེའི་དཔྱད་ཉན་པ་དང་། དེ་འཛིན་པ་དང་། སྨན་གྱི་སྦྱོར་བས་ནད་སེལ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནད་པ་ལྟ་བུའོ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་སྨན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ནི་སྨན་དཔྱད་དོ། །དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་

རྩ་བདུན་ནི་སྨན་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ནི་ནད་བྱང་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཆོས་བཞིན་དུ་སྲིད་བཟུང་ནས་འབངས་རྣམས་བདེ་བར་བསྐྱང་ངོ་སྙམ་སྟེ། བློན་པོ་བློ་དང་ལྡན་པ་ལ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྲིད་དྲིས་ཤིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྒྲུད་པས་

འཚེ་བ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་འགྱུར་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་བླ་མ་ལས་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་མཉན་ཏེ་བཟུང་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུད་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཞིང་། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་དང་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །དཔེ་

ལས་འདས་ཤིང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོངས་དག་ཞིང་དུ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་ལོར། །ཚངས་སྤྱོད་བསྙེན་པས་སླིང་༈ མར་རབ་བདོ་འདིར། །སེ་གོལ་གནོགས་ཙམ་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། །དཀའ་བས་འཇུག་ཕྱིར་གྲངས་དང་ཆར་མི་ཕོད། །སྟོབས་ཆེན་བཞི་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་

@325B བཞི་ཡི་རྒྱ། །ཇི་སྙེད་གང་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་ཀླུང་རྣམས། །རྒྱུན་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་དྲོས་མཚོར་ཕབ་ན། །དེ་ནི་བརྩོན་ལྡན་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་ཡིན། །དེ་བས་ལྷག་བསམ་དམ་པས་
གཞན་དོན་དུ། །སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ། །ཆེས་དཀའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས། །

དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་རྨད་བྱུང་ལེགས་ཚོགས་ལྡན། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་གི་རྡུལ་སྙེད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་མཆོག་ཕུལ་སོགས་བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་། །ཁྱད་འཕགས་དེ་སྙེད་རང་
རྒྱལ་ལ་མཆོད་པས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཞེས། །མཚན་གཅིག

ཐོས་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཡོང་དེ། །དང་བས་ཕྱག་འཚལ་མཆོད་སོགས་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེ་ལྟའི་ཞིང་མཆོག་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ནི། །ཆུང་ངུ་བསྒྲུན་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་དཔག་མེད་
འཐོབ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛེད་ཅེ ཅེས་

བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དག་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་སྡུག་བསྔལ་ལས་མི་མཛེད་པས་སོ། །དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པ་མི་སེལ་བས་ཐོག་ཏུ་
མ་བབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ

བཟོད་པ་དུལ་བ་དང་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་བཏགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དམུ་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྗི་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ས་༈ སོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྙོང་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ་དགེ་སློང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་བས། མི་མཇེད་༈ དུ་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ན་ཉིན་མཚན་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གནས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲ་ལས། དཔེར་ན་མི་སྟོབས་དང་ཤུགས་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་ཀླུང་གི་རྒྱུན་གང་ནས་དེར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་དེ་@326A ༄༅། །ཉིད་ནས་ཆུའི་མཐའི་ཕྱིར་བཟློག་སྟེ་རྒྱུན་ལས་ལྡོག་ཐབས་ཁོ་ནར་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པར་ཕབ་ན་མི་དེ་བརྩོན་འགྲུས་དང་དཀའ་བ་ཆེར་བྱེད་པའོ། །དེ་བས་ནི་གང་ཞིག་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནན་ཏན་

བྱེད་པ་ཆེས་དཀའོ། །དེ་བས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྟོག་པ་ཆེས་དཀའ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེ་བས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་སྐྱེས་པ་སེལ་བའོ། །དེ་བས་ཀྱང་མཛའ་བཤེས་

ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པས་ཁྱིམ་ནས་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བའོ། །དེ་བས་ཀྱང་གོས་ངུར་༔ སྨྲིག་བགོས་ཏེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །དེ་བས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གདམས་ངག་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་དང་བསླབ་པ་ཇི་ལྟར་བཅས་པ་ལ་

སློབ་པའོ། །དེ་བས་ཀྱང་འདུ་('RDZI)་༔ ལ་འཇིགས་ཏེ་དགོན་པར་ཕྱོགས་ནས་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བའོ། །དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མོས་པའོ། །དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་བས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་

བུ་བཞི་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་༔ ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་ལྷའི་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་ལྷའི་ན་བཟའ་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཏྲུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་

རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོས་བཀང་བ་ཕུལ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སེམས་ཅན་རེ་རེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཞག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ལ་བཞག་པ་བས། སེམས་ཅན་གཅིག་རའི་ཤིང་རྟ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་གོང་ནས་གོང་དུའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་དེ་སྙེད་པ་དང་དགེ་བསྙེན་གཅིག་ལ་ཟན་གཅིག་བྱིན་པ་དང་དགེ་སློང་དང་བརྒྱད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་

@326B བའི་རྒྱལ་སྲས་ལ་བསྐལ་པ་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་ཉིན་རེར་ལྷའི་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དང་ཉིན་རེར་ཟན་རེ་རེ་བྱིན་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་ལྷག་པར་སྦྱར་རོ། །ཡང་དེ་སྙེད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལ་གནས་ཁང་བཟང་པོ་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་བ་བས། སངས་རྒྱས་ཞིའམ་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཞིའམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཐོས་སམ་གཟུགས་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་རམ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་འབུལ་ལམ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཆུའི་ཐིགས་པ་ཆུང་དུ་རྒྱ་མཚོར་སོང་བའང་

བསྒྲིག་པའི་བསྐལ་པ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་དུ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་མི་ཟད་དོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཞིང་ལ་ནི་བསོད་ནམས་ལས་ཀྱི་ལས་ཆུང་དུ་བྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཔག

ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་བར་བལྟའོ། ༈ །བྱུང་བའི་མཐའ་བརྗོད་པས་ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་དག་ལ་སོགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བཟང་
པོའི་གནས་གྱུར་སྤྱོད་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་རླབས་ཆེན་འཛམ་དབྱངས་དཔའ་

བོ་དང་། །རྒྱལ་པོ་སྨུ་ཁྱུད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་མ་ཤེས་༈ གསུངས། །འཛམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། སྔོན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཕྲག་བདུན་གྱི་ཕ་རོལ་གྱིའང་ཆེས་ཕ་
རོལ་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཞིང་གངྒཱའི་བྱེ་བ་ཕྲག་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པའི་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་བཟང་པོ་ན་སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཞུགས་སོ། །དེར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་ལས་གཞན་མི་བྱེད་ཅིང་
མི་སྐྱོ་བར་སངས་རྒྱས་དེ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་ལ། ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཞལ་ཟས་

དང་ན་བཟའ་དང་ཕོ་བྲང་གཞན་དང་གཞན་རིམ་གྲོ་བ་གཞན་དང་གཞན་ལ་སོགས་པ་བདེ་བར་སྤྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིམ་གྲོ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱས་སུ་ཟད་པས་ད་ནི་བསྒོ་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། དབང་པོའམ་ཚངས་

@327A ༄༅། །པའམ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའམ་ཉན་ཐོས་སམ་རང་སངས་རྒྱས་གང་དུ་བསྔོ་སྙམ་པ་ན། བར་སྣང་ལས་ལྷ་དག་དེ་ལྟར་དམའ་པའི་སེམས་དག་མ་སྐྱེད་ཅིག། ཁྱོད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཀྱི། ད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་

ཐོས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། ལྷ་དག་གིས་བདག་གི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་ནས་སྨྲ་བསྒྲགས་པས་ན་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ་སྙམ་མོ། །དེ་ནས་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་དེ་དག་རྒྱས་པར་གསོལ་ཅིང་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་པ་࿐ ཞུས་སོ། །བཀའ་སྩལ་བ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྐྱེན་བཞིན་ཏེ། །འདུན་པའི་རྩ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །གང་གིས་སྨོན་ལམ་ཇི་བཏབ་པ། །དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ངས་ཀྱང་སྔོན་ཆད་ནི། །ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར། །སེམས་ཅན་ཀུན་

ལ་ཕན་དོན་དུ། །ངས་ནི་སྨོན་ལམ་དམ་པ་བཏབ། །སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་རྩལ་དུ། །ངས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ངས་ཐོབ་པས། །ང་ཡི་བསམ་པ་རྫོགས་ཟླ་ པར་གྱུར། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྟན་གྱིས་ལ། །མི་འགྱུར་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །གལ་ཏེ་

སྤྱོད་པ་སྤྱད་བྱས་ན། །ཁྱོད་ཀྱང་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཐུབ་པའི་གསུང་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས། །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་དགའ་བར་གྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མདོན་སུམ་དུ། །སེང྄་གེའི་ང་རོས་ཚིག་འདི་བརྗོད། །འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཇི་སྲིད་པ། །དེ་སྲིད་སེམས་

ཅན་ཕན་དོན་དུ། །སྤྱོད་པ་དཔག་ཡས་སྤྱད་པར་བགྱི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔ་འདིར། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་གཉེར་ནས། །དེ་དག་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་ལས་སྒྲོལ། །དེ་རིང་ཕན་ཆད་གལ་ཏེ་ཡང་། །བདག་གིས་འདོད་ཆགས་

སེམས་བསྐྱེད་ན། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་གང་བཞུགས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསླུས་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་པར་དུ། །ཐ་བའི་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་། །ཕྲག་དོག་དང་ནི་སེར་སྣ་ཡང་། །དེ་རིང་ཕན་ཆད་མི་བྱའོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་

@327B སྤྱད། །སྡིག་པའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་དང་ངེས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་རིང་ཚུལ་དུ། །འཚང་རྒྱར་མོས་ཤིང་སྤྲོ་བ་མེད། །ཕྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་ཕྱིར་སྤྱད་པར་བྱ། །ཚད་མེད་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྦྱང་བར་བགྱི། །ཕྱོགས་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ། །བདག་གི་མིང་ནི་གྲགས་པར་བགྱི། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་རྣམས་ཀྱང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་སྦྱང་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་སྦྱང་བར་བྱ། །མི་དགེའི་ལས་ནི་སྤྱད་མི་བྱ། །

མ་འོངས་དུས་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་མགོན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། །བདེན་པ་དེས་ནི་ས་འདི་ཡང་། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་ཀྱུར་ཅིག། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་འཇམ་དཔལ་ཏེ། དེས་

སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐལ་པ་གང྄་གཱའི་ཀླུང་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་སོ། །མི་སྐྱེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་གང་གི ༓ ཏྟུག་ཙུ་ཛ་བཞིའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་ཏེ། དེ་ནས་ས་བཅུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའོ། །དེའི་འཁོར་བྱེ་བ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པས་སོ། །འདིའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ནམ་བདག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་

བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་བཙུད་པར་མ་མཐོང་བ་དེ་སྲིད་བདག་འཚང་མི་རྒྱའི། ནམ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་བལྟས་ཀྱང་བདག་གིས་མ་བཀོད་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ན་བདག་འཚང་རྒྱ་

བར་བྱའོ་ཞེས་བཏབ་པའོ། །འདིས་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཐོང་སྙམ་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་ལས་སྟོང་གསུམ་འདི་རྡུལ་ཕྲན་དུ་བརླག་པ་ཙམ་པ་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེར་ཡང་འདིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །ཡང་བདག་གི་ཞིང་གཅིག་ལ་གངྒཱའི་བྱེ་མ་དུ་མ་སྙེད་ཀྱི་ཞིང་གི་ཐ་གྲུ་ཡངས་བར་མ་

@328A ༄། །གྲུབ་ཅིང་། ཞིང་དེ་རིན་པོ་ཆེ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་ལས་གྲུབ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲས་པ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་ཚད་ཙམ་དུ་མ་གྱུར་པར་འཚང་མི་རྒྱབ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་

སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་དག་ལ་རྟུལ་མེད་པ་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོང་གསུམ་འདིའང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་ཕྲག་འབུམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་པ་བས་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་མིང་བརྗོད་པ་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་རེ་རེར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་གྱིས་མ་མཛད་པས་
སོ། །དེའི་ཞིང་དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་སྐྲ་རྩེ་བརྒྱ་ཆའི་ཆ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །
འདིའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ཞིང་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་སྨྱ་ངན་མེད་པའི་དཔལ་གྱི་ཞིང་ན་འོད་ཀྱི་ཏོག་དང་། ལྷོ་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་
ཡི་ཤེས་རྒྱལ་པོའི་ཞིང་ན་ཡེ་ཤེས་བླ་མ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་
པའི་ཞིང་ན་ཞི་བའི་དབང་པོ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་མཐུ་བོ༈ ཆེའི་ཞིང་ན་སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས་སོ་ཞེས་སོ། །བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་
འདི་ཆུའི་ཕུང་པོ་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་འབྲུ་མར་གྱིས་བཀང་སྡེ་སྡིང་པོ་རི་

རབ་ཙམ་གྱི་མར་མེ་ཕུལ་བ་བས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་གིས་བླ་མ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་མ་༗ ཉོས་ཏེ་ཁ་ཏོན་བྱེད་ཅིང་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ། །ཡང་སྟོང་གསུམ་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ཀྱིས

བཀང་སྟེ་ལོ་འབུམ་དུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཕུལ་བ་བས། འདུ་འཛི་དང་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྐྱག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ན་དགོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་འདོར་བ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱལ་ཀའམ་བཟོད་

@328B པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་པ་ཉིད་གསུངས་པ་སྟེ། སྔོན་བསྐལ་པ་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ན་སྟོན་པ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་སྣ་ཁྱུད་ཀྱིས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ལས་གཞན་མི་བྱེད་པར་བདེ་བའི་

ལོངས་སྤྱོད་བཞེད་དགུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཁྲིའུ་ཆོས་དང་ཆོས་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་པས།

བཀའ་སྩལ་པ། ཡོད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགོན་པར་གནས་ནས་

སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པར་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེའང་ལྷ་ཞོག་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་ལྷ་བུའི་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་བས།
དབེན་པར་གནས་པ་ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་

ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་འགྲོ་འོང་མེད་པར་བཟོད་ཅིང་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ། །དེའང་ལྷ་ཞོག་སྟོང་གསུམ་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པ་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་རེ་རེའི་ཚད་ལ་ཡང་རྒྱལ་

པོ་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དེ་ཙམ་བྱས་པ་བས། ཁྱེའུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་རྒྱལ་བ་དེའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་༓ ངོ ༓། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པའོ། ༓ །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྦྱིན་པས་ལག་ན་རིན་ཆེན་འཐོབ་ལ་སོགས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའི་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་གསུངས། །དེ་བཞིན་སྦྱིན་པའི་སེར་སྣ་ཚར་གཅོད་སོགས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་
ཡོན་ཏན་བཅུ་ཚན་དྲུག། གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་བཞི་སོགས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་

དྲུག་ཡོན་ཏན་ཚོགས་རྣམས་ལས། །ཁྲིམས་ཀྱི་ཉི་ཤུ་དྲུག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི། །སྤྱི་ཙམ་གསུངས་ཏེ་གཞན་ལ་བཅུ་པ་བཞི། །ཆོས་བགྲོ་བ་ལས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ངན་སོང་

@329A ༄༅། །ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་ཅང་ཤེས་ཀྱི་སེམས་སོ། །བཟོད་༵ པས་༵ ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་སྐུའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་མངོན་ཤེས་མྱུར་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །བསམ་

གཏན་གྱིས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྤོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །ཐབས་ཀྱིས་ནི་བདེ་བ་དང་ལུས་དང་

ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །སྨོན་ལམ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་འགྲོ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དགའ་པར་འགྱུར་བའོ། །སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་༵ ཅད་༵ ལས་

འཕགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བདུད་བཞི་ལས་འདའ་བ་འཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེགས་པ་བཅུ་སྟེ། སེར་སྣ་ཆར་
གཅོད་པ་དང་། སེམས་རྟག་ཏུ་གཏོང་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱོལ་༗ བ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་ཐུན་

མོང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་སྙིང་པོ་ལེན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་གཏོང་སེམས་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བཞི་ལ་ཕངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཉམས་པ་
མེད་པར་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་དང་། རྐང་ལག་འཇམ་

ཤིང་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། རྐང་མཐིལ་འཇམ་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་བར་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེགས་པའང་བཅུ་སྟེ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྐོར་ཞིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་

པ་དང་། མཁས་པས་མ་སྨད་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། ནན་ཏན་ལ་གནས་པ་དང་། སྲིད་པ་ལས་འགྲོལ་བ་དང་། ཞི་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པར་
གནས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། མི་དབུལ་བར་འགྱུར་བའོ། །བཟོད་པའི་

@329B ཡང་བཅུ་སྟེ། མེ་དང་། མཚོན་དང་། ཆུ་དང་། དུག་གིས་མི་འཆི་བ་དང་། ལྷས་བསྲུང་བ་དང་། མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཐོབ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྒོ་བཅད་པ་དང་། ཚངས་༄ པར་སྐྱེ་བ་
ཉིད་སླ་བ་དང་། བདེ་བར་ཉིན་མཚན་འདའ་བ་དང་། ལུས་ལ་དགའ་བདེ་མི་འདོར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འང་

བཅུ་སྟེ། བསླེན་པར་དཀའ་བ་དང་། སྟོན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་
དང་། ནད་ཉུང་བ་དང་། ཟས་བདེ་བར་འཛུ་བ་དང་། པད་མ་ལྟར་འགྱུར་གྱི་མདའ་སྟེའུ་ཁ་ལྟར་མི་

འགྱུར་བའོ། །བསམ་གཏན་གྱིའང་བཅུ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། དབང་པོ་སྲུས་པ་དང་། དགའ་བ་སྐྱོང་བ་
དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསོ་༄ བ་༄ མ་ཡིན་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་

ཐར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གནས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེགས་པའང་བཅུ་སྟེ། བདོག་པ་གཏོང་ལ་སྦྱིན་པས་མི་རློམ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་
ལ་དེ་ལ་མ་ཞེན་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་གནས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་མི་གནས་པ་༄

དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ལ་ལུས་སེམས་དབེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་བདུད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་དང་། རྐོལ་བས་མི་སྐྱུལ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཤས་ཆེར་འཇུག་ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་མི་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཡང་བཅུ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་བ་དྲང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལོག་པ་སྤོང་བ་དང་། ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། མི་འཆི་བའི་སྒོ་ལ༴ གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྙེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས༴ སྣང་བར་གྱུར༴ པ་དང་། ངན་འགྲོས་མི་འཇིགས་པའོ་ཞེས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། སྡིག་པ་མི་འདོད་པ་

@330A ༄༅། །དང་། ཤེས་ཀྱི་ཁེ་མི་འདོད་པ་དང་། གྲགས་པ་མི་འདོད་པ་དང་། ཁྱིམ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཁྱིམ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ངན་ངོན༴ ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། དེས་སྨྲས་པ་བཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ལྷ་དག་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་འོང་པ་དང་།

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མི་སྐྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པས་མི་འཇིགས་པ་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། མི་འཇིགས་པར་གྲོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཁ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཙུག་ལག

ཁང་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་། ལུང་འབོག་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བྲམས་པ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་ལ་འདོམས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པར་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། དེས་སྨྲས་པ་བཟུང་བར་འགྱུར་

བཅོ༔ ༔ཡང་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་སྟེ། ཁ་ནས་ཨུཏྤལ་ལའི་དྲི་བྲོ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་པ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་མར་གྱུར་ཅིང་ཅིག ༈ འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛིན་

པའོ། །ཡང་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་སྟེ། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་སྤོང་བས་ཐ་མོ་དང་བོང་བུ་ལ་སོགས་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་སྨད་པར་སྐྱེ་བ་སྤོང་ཞིང་མི་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་དང་དགྲས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཕྱག་བྱ

བར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཞི་སྟེ། གཏོང་བའི་སེམས་ལ་མི་རྫོངས་པ་དང་། སྨུ་གེ་བྱུང་བ་ན་སྦྱིན་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་
འོང་ན་སྙོ་མི་གཙོད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་ལེན་པ་ལ་སྤུའང་ཕྲག་དོག་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་ཕ་

རོལ་འབྱོར་ན་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་སྟེ། རང་གིས་སེམས་ཅན་བཟུང་བར་བྱ་པར་ཤེས་པས་དེ་དག་འབྱོར་ན་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་ང ༓ ཕྲོག ༓ ཏུ་
མེད་པ་དང་། དེ་འབྱོར་པར་གྱུར་ན་རྒྱལ་པོ་ལའང་དགའ་ན་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། ལོངས་

@330B སྤྱོད་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་འཇུག་པའོ། །བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལ་༓ ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། གཟུགས་དང་།
གཡོག་འཁོར་དང་། གཏོང་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་༓

ཚོགས་པ་དང་། ཞི་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ལའང་ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། བྲིས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟུང་
བ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟུང་བ་དང་། སྟོན་དམ་བཅས་པ་བསླུབ་

པ་དང་། ནད་ཉུང་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་བྱས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པ་ཤས་ཆུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚིག་གམ་དོན་ཤེས་པ་དང་། ནན་ཏན་གྱིས་བསླབ་པའོ། །དབེན་པར་བས་མ་གཏན་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་

དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མྱུར་དུ་སྤོབས་པ་འཐོབ་པ་དང་། གཟུངས་བསླབ་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། ལྷས་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འབྱོར་པ་ལ་སྲེད་པ་མེད་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ལས་འབྱུང་སྟེ། དེ་བྱུང་བས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བའོ་ཞེས་སོ། ༔ །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྦྱིན་དེ་ཡི་དན་ལྡན་སོགས། །ཉི་ཤུ་ཕྲག་གཉིས་ཕན་ཡོན་ཡང་དག་ཕུལ། །སུམ་ཅུ་གཉིས་དང་གཟུངས་སྦྱོང་སུམ་

ཅུ་གཉིས། །སྤོབས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྦྱོང་བྱེད་བཅས། །གཞན་ཡང་དགེ་སློང་སྤྱོད་ཡུལ་རྒྱུ་བས་ནི། །ཚིགས་བཅད་གཅིག་ཙམ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱིན་ཡང་། །སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀང་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བདེ་བ་ཀུན་བསྡུས་སྦྱིན་པས་ཆར་མི་ཕོད་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྗེ་བས་བལྟོས་མེད་པར་

ཆོས་སྦྱིན་པས་ནི་ཤེས་རབ་རྣོ་སོགས་འཐོབ། །གཞན་ཡང་བྱ་མིན་སྤྱོད་དང་བྱ་བ་ལ། འཇུག་སོགས་ཆོས་སྦྱིན་ཡོན་ཏན་རྣམ་བཅུར་གསུངས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐུལ་བ་ལས་རྙེད་པ་དང་

བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པར་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་

@331A ༄༅། །ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་སྟེ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། བློ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་

དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཆུང་བ་གསུམ་དང་། བདུད་ཀྱི་གླགས་མི་རྙེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་བསྲུང་བ་དང་། ལྷས་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་མཛའ་བས་གླགས་མི་རྙེད་པ་དང་། མཛའ་བཤེས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། ཚིག་བཙུན་པ་དང་། མི་འཇིགས་

པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། མཁས་པས་བསྔགས་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ

དེའང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེའི་སློབས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་དྲང་པོར་འགྱུར་བ་

དང་། ཚོགས་ཆུང་ངུས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་ཆུང་ངུས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་

མང་པོ་གྲུས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། ངག་གི་སྡོམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ངན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ལས་འདའ་བ་དང་། དགའ་བཞིན་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། རྒོལ་བ་རྣམས་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐོན་པོས་ཀྱང་གཟི་བརྗིད་མི་བཟོད་པ་

དང་། དབང་པོ་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛིན་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་འཐོབ་པ་དང་། དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་

དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་མྱུར་དུ་ནོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཅིང་ཟང་ཟིང་ལ་མི་བལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་

མཛོད་ལས། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡང་དག་ཕུལ་བྱུང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། སྡང་བ་ཆུང་བ་དང་། རྨོངས་པ་ཆུང་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཚར་གཅོད་

@331B པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དགའ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་དང་། ཀླུ་ལ་སོགས་པས་བསྲུང་བ་དང་། ལས་བྱས་ནས་བསོད་སྙོམས་ཟ་བ་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་རྙེད་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུར་གྲགས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་མི་རྫི་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་

དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྲུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པ་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། དགེ་འདུན་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་གསུམ་དང་།

སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་། ཞིང་དག་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ནམ་ཡང་དབང་པོ་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང་། གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཀྱིས་བོན་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་མི་ཟད་པའི་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མཁས་པས་གཡོག་བྱེད་པ་

དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་། མྱུར་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ལ་རྩུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་༄ བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་ལྷས་སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་མི་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དེས་གཟུངས་

ཡོངས་སུ་སྨྲོང་བར་བྱེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུངས་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཆོས་འདོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་ཀུན་དགའ་ཞིང་མོས་པ་དང་།
ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་བབ་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་

པ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསྙེན་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་གུས་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་
བཀའ་བློ་བདེ་ཞིང་མཐུན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སླ་བ་ལ་སྟོན་པར་ཤེས་ཤིང་འབྲེལ་པ་མི་

ཆོལ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་གློག་པ་ལ་སོགས་པ་ལེ་ལོ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མ་ཁྱུད་མེད་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་
ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རྟོག་ཅིང་

@332A ༄༅། །མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གཞོལ་བ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་
པ་དང་། ཡང་དག་པར་བག་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དྲུག་མི་འདོར་བ་དང་། གུས་པར་བྱ་

བའི་གནས་དྲུག་མི་གཏོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲོ་བ་མེད་པས་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་མི་འགལ་བའི་ལས་དང་བྱ་བ་བསླབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་དང་སྦྱངས་

པའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པས་ཡིད་མི་འཆད་པ་དང་། ཆོས་བཟུང་བ་ལ་མི་ཞུམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ལ་ལྟ་བས་ལུས་དང་སྲོག་འདོར་བ་དང་། ཡིས་ལ་བལྟ་
བས་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །གཞན་ཡང་སྤོབས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར

བྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིས་སྤོབས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་འཐོབ་སྟེ། སྤོབས་པ་སྦྱར་བ་ནི་བླ་མའི་ངག་མི་གཅོག་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་གྱོགས་པ་ནི་ཚུར་ཤོག་དང་སོང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཡོ་མེད་པས་
སོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ

མེད་པས་སོ། །རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི་དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་གནས་པས་སོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སྤོབས་པ་ནི་ཕྲ་མ་སྤོང་བས་སོ། །ཟབ་མོ་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོག་པས་སོ། །སྣ་ཚོགས་ལ་ནི་
སྦྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་བསགས་པས་སོ། །ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་ནི་ཆུང་མ་བརྒྱན་

པ་བྱིན་པས་སོ། །ཞུམ་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་པས་སོ། །འཇིགས་པ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེགས་པར་བསྲུངས་པས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་པའི་
ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སྦྱོབས་པ་ནི་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་དྲིལ་བུ་དང་བ་དང་

བྱིན་པས་སོ། །མདོ་དང་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་སྟོན་བྱུང་བ་ལ་སྦྱོབས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་༵ མ་གྲོ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །མི་ཐུལ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་དབུལ་པོ་
དང་མགོན་མེད་པ་ལ་མི་བརྙས་པས་སོ། །ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་ལ་སྦྱོབས་

@332B པ་ནི་གཏེར་མི་ཟད་པ་སྦྱིན་པ་དང་གཞན་དག་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བས་སོ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་༵ མཛེས་པ་ནི་བདེན་པ་སྨྲ་བ་དང་ཐ་བ་མེད་པ་དང་ངག་རྩུབ་མེད་པས་སོ། །ཚིག་བཙུན་
ཞིང་བཟུང་བ་ནི་བླ་མའི་ངག་མི་གཙོག་པ་དང་གཞན་གྱིའང་མི་གཙོག་པས་སོ། །ཆོས་བསྟན་པ་འབྲས་

བུ་ཡོད་པ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ལྷའི་འཁོར་གྱི་རྒྱན་ནི་བདག་མི་བསྟོད་གཞན་མི་སྨོད་ཅིང་ཕངས་པའི་དངོས་པོ་གཏོང་བས་སོ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ནི་དཔེ་
མཁྱུད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་སྟོན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ཆོས་ལ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་དང་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་སྨན་སྦྱིན་པས་སོ། །འཁྲུལ་པ་མེད་པ་ནི་ཕ་རོལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་སྐབས་མི་ཚོལ་ཞིང་ལྷུང་བ་མི་གླེང་
ལ་འཁྲུལ་པ་ལ་མི་རྟོག་པས་སོ། །འཁོར་ལ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་

དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་སྙོམས་པས་མཚུངས་པར་སྦྱོར་ཞིང་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སོ། །སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ནི་བཀའ་གློ་
བདེ་བ་དང་ངེས་པ་དང་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་སེམས་དགའ་བ་དང་གཞན་གྱི་

རྒྱུད་མི་དཀྲུགས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྤོབས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་མི་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བས་ཐམས་ཅད་
ནན་ཏན་ལ་འགོད་པ་ཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། །བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གྲོང་རྒྱུ་བས་

ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་གཞུང་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱིས་འགྲོ་བར་བྱའི་སྐྱེས་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། བཟམ་ཆགས་དང་རྩུལ་འཚོས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། རྙེད་

པ་དང་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཚོང་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་གྱི་སྐྱོན་མི་བྱའོ། །ལ་ལས་གཞན་ལ་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་བཀང་སྟེ་བྱིན་ནམ་སྟོང་གསུམ་གྱི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་

བྱིན་པ་བས་ནི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་རྣ་བར་གྲགས་པར་བྱས་སུ་ཟད་ཀྱི་དད་པ་མ་

@333A ༄༅། །ཕོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ངེས་བརྩེ་བར་བྱས་པའམ་ཕན་བཏགས་པ་ཆེས་ཆེ་བ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲོལ་མི་ནུས་ལ་ཆོས་ཐོས་པས་ནི་ནུས་པས་

སོ་ཞེས་སོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་ཀྱང་། ཁྲིམ་པ་ལ་རྙེད་པ་

དང་བཀུར་སྟི་མི་རེ་བར་སྙིང་རྗེས་ཕན་པར་འདོད་དེ་ཆོས་སྟོན་ན་ཞེས་རབ་རྣོ་བར་འགྱུར། འཁོར་ཡོས་བསྒྱུར་བ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོར་འགྱུར། མིའི་དམ་པ་སངས་

རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་

པའི་ལེགས་པ་བཅུ་སྟེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྤོང་བ་དང་། བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་༈ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་

པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ལ་སྐལ་ཞས་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོ་འདིར་བདེ་བར་གནས་པའོ་ཞེས་སོ། །སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་བག་ཡོད་པའི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་ཆོས་

ལ་མཁས་པར་བརྩོན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གུས་པ་དང་བཅས་རྗེས་དང་བཅས་པར་གླེགས་བམ་བྲིས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་འདུན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ། བགོ་བར་བྱ། ལུང་འཕོགས་

པ་དང་ཁ་ཏོན་དང་བྲི་བ་དང་དོན་ངེས་པར་བསྟན་པའི་བར་དུ་ཡང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྒྲོ་བ་མི་བཅབ་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་བཞིན་དཔེ་མ་ཁྲུད་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འགོད་པར་འདོད་ན་ཐམས་ཅད་

དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་བར་འབད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞུགས་ན་ཆོས་གང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའམ་དོན་གང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་དང་

@333B སོགས་གྲོགས་ལྔ་ཐོབ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་ལྟ་བ་རྣམ་ལྔ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ལྔ་སྤོང་དབང་པོ་ལྔ་དང་ནི། །གང་དུ་སྨོན་སོགས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར། །འདས་ཆེན་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གྲོགས་ལྔ་ཐོབ་སྟེ། དད་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། བསླབ་པ་ལ་གུས་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྤངས་ནས་ལྟ་བ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བ་ལྔ་སྤང་བས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ལྔའང་སྤོང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གསུམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །དབང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའང་འཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་སྨོན་ལམ་གང་བཏབ་པའང་འགྲུབ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་བསྲེགས་པའི་མེས་གང་བ་ལ་ཞི་བར་སྨོན་ཏམ། སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བར་རམ། སྟོང་གསུམ་མི་ཏོག་བཀྲམ་པའང་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུའང་འགྲུབ་བོ། །མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རི་རབ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུའམ། རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྨོན་པའང་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སོ། ༈ །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི

ཡོན་ཏན་ནི། ས་ལས་ཆུ་དང་མངལ་གནས་སྐྱེ་སོགས་ལྟར། །བརྟོན་འགྲུས་ལྡན་ལ་ཆོས་ཀུན་ငེས་པར་སྐྱེ། །གསང་བའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་ཆུའི་སྟེང་ན་གནས་པས་སུ་བྲིན་པ་བྲིན་བ་དེས་ཆུ་རྙེད་དེ་མི་བཞོ་བས་མི་རྙེད་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟོན་པར་བྱེད་པ་དེས་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་སྟེ། གང་མི་བརྟོན་པས་མི་འཐོབ་པས་ན་བརྟོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ཡང་མངལ་ན་ཡོད་པ་མི་མཐོང་ཡང་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་ལྟར། བརྟོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མི་མཐོང་ཡང་ལམ་ལས་ངེས་

པར་སྐྱེའོ། །རི་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་ནི་བར་མདོར་མི་སྐམ་ཞིང་མི་འཆགས་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བར་མདོར་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་སོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཤེས་རབ་ལ་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐོས་སོགས་འབད་པས་ཤེས་རབ་སྦྱོང་བྱེད་པ། །མྱུར་དུ་བདེ་དང་ཞི་

@334A ༄༅། །བས་ཕ་རོལ་འགྲོ། སྡོམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། མྱུར་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། །ལུང་ནོད་པ་ལ་མྱུར་དུ་སྦྱུད། །དེ་ཡེ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ། །ཆུ་ལས་ཨུཏྤལ་ཇི་བཞིན་ནོ། །གང་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་འགྱུར་བ། །ལུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་དགའ། །ཤེས་རབ་བསླབ་

པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །མྱུར་དུ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཤིས་རབ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་མཛེས། །ང་ནི་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་སློབས། །ཐམས་ཅད་འདུ་བ་སྤྱངས་ནས་སུ། །མྱུར་དུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་རིང་མི་གནས། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་བརྩམས་པར་གྱིས༔ ༔ཅི་ཙམ་ཞིག་ནི་སླ་བར་ནུས། །ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་མྱུར་དུ་གྱིས། །བསྐལ་པ་འདི་ནི་འདས་འོག་ཏུ། །བསྐལ་པ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་སྒྲ་གྲགས་མི་འགྱུར་ན། །དགའ་བ་འདི་ནི་ག་ལ་འབྱུང་། །བཀྲིས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉེན་གྱུར་ན། །ཕན་ཚུན་དག་ནས་འདུས་ནས་ནི། །མ་ཡི་ཤ་དང་བུ་ཡི་ཤ། ཟ་བར་བྱེད་སོགས་མ་རུངས་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། ༈ །ཁྲིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། འདོད་ཡུལ་ལྟ་ལ་མི་ཆགས་ལ་སོགས་པ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་བས། །བསྐལ་པར་བདོག་ཀུན་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སེམས་ལས་རབ་འབྱུང་སེམས་ཀྱིས་གོམ་གཅིག་ཙམ། །འདོར་བར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བསྟོད་གཅིག་རྒྱུ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་སོགས་བསོད་

ནམས་ཆེན་པོའི་གཉེར། །ཁྲིམ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་ཀུན། །རྣམ་འཇོམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདྲེན་སྣོ་ཆེན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་རྣམས་

ལ། །ལོངས་འཛིན་འདོར་སོགས་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུ་ལས། །རབ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཪོ ཛོགས་སངས་

རྒྱས༑ ༑བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དགའ་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། དགོན་པ་ལ་

དགའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་པ་དང་། ཆུང་མ་དང་བུ་ལ་མི་

@334B སྲོད་པ་དང་། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཆོས་བསྟེན་པ་དང་། སྔོན་གྱི་དགེ་བ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་

དང་། ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བའོ་ཞེས་སོ། །ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་

ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོང་ཆེན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་རབ་ཏུ་ཞུགས་གྱུར་ཅིག །མ་ཞུམ་སེམས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་རྫོགས་པར་ནི། །བུ་དང་ཆུང་མའང་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་

བས། །གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་བསླབས་

པ་དང་། །རབ་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་གོམས་པ་གཅིག་པོར་ན། །དེ་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས། །གང་དག་སྔོན་ཆད་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། །གང་དག་མ་བྱོན་འབྱུང་དང་
བཞུགས་པ་རྣམས། །དེ་དག་སྐྱོན་མང་ཁྱིམ་ནི་མ་སྤངས་པར། །བ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་

པ་མེད། །རབ་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་བསྔོད་ཅིང་བསྔགས་ལ་བཀུར་བ་སྟེ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་མཆོད་འདོད་པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་
བཟུང་བར་གྱིས། །གང་ཞིག་ཁྱིམ་གནས་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་ཡི། །གངྒཱའི་ཛེ་སྙེད་སངས་རྒྱས་ཞིང་

བྱིན་དང་། །གང་ཞིག་རབ་བྱུང་ཉིན་དང་མཚན་གཅིག་ཏུ། །མི་རྟག་བདག་མེད་སྡུག་བསྔལ་སེམས་བྱེད་ན། །གང་ཞིག་རབ་བྱུང་བག་ཡོད་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་
ཉེ་བ་དང་། །བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་བཅོམ་བྱས་ཤིང་། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་

འགྲིབ་འཕེལ་བ་ཡིན། རབ་བྱུང་དེ་ནི་ལམ་ངན་སྤངས་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྗེས་མཐུན་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོས་བསྔོད། །དེ་ནི་དགེ་བ་ཙུང་ཟད་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྤངས་པ་
ཡིན། །ཁྱིམ་ལས་གྲོལ་བ་ཉོན་མོངས་མི་འཕེལ་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲོལ་བདུད་ཀྱི་

འཆིང་བ་མེད། །རྣམ་གྲོལ་སེམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྤྱད་པ་སྤྱོང་བ། སྤྱོད་པ་༔ དག་པས་བྱང་ཆུབ་སྙེད་མི་དགའ། །དེའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་

@335A ༄༅། །པོའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པས་སེམས་ཅན་མཆོག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འཇམ་

དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་པས་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གངྒའི་ཕྱེ་མ་

སྙེད་ལ་བསྐལ་པ་གངྒའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་བདེ་བར་སྦྱར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱས་པ་བས། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་དབེན་པ་འདོད་ཅིང་དགོན་པར་ཕྱོགས་ཏེ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་བསོད་ནམས་

ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །འདིས་ཆེས་མྱུར་བར་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་རྒྱ་

མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་ཉི་ཤུའི་ཐོབ་པ་ཆེ་བ་ལས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའོ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་སྲིད་དང་ལོངས་

སྤྱོད་དང་འཁོར་དང་དབང་ཕྱུག་འདོར་བས་ང་ཡི་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་

མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྲིམ་ནས་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་ལས་འབྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པས་སེམས་ལ་རྙོག་པ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་ཤེས་པས་གསོ་སླ་ཞིང་དགང་སླ་བ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསྙུངས་པ་ལས་འདོད་

ཆེན་དང་སྡིག་པ་འདོད་པ་སྤངས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དགའ་བས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འདོར་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཐོབ་པ་དང་། དགོན་པར་གནས་པས་འདུ་འཛི་དང་མི་འདྲེ་བ་དང་། གནོད་པ་མེད་པས་ཆོས་སེམས་པའི་བདེ་བ་དང་།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བསྒྲུབས་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐོས་པ་ཚོལ་བས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བ་དང་། དོན་དང་བྱེད་པ་ཉུང་བས་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པས་བྱམས་པ་ཆེན་

པོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐར་བར་འདོད་པས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་སྦྱངས་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཆོས་རྣམས་ལས་སོ་

@335B སོར་རྟོག་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བས་མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྲུབ་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །དགོན་པར་གནས་པའི་ནི། དེ་ཡང་དགོན་པར་གནས་པས་འདུ་འཛི་དག། སྤོང་ཞིང་རབ་དབེན་བསྟེན་སོགས་རྣམ་བཅུ་དང་།།

གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཉུང་ཞིང་འདུ་འཛི་སྤོང་། །ཚོད་པ་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམ་བཅུ་འཐོབ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ལས། དགོན་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་བཅུ་སྟེ། འདུ་འཛི་སྤོང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་བསྟེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་དམིགས་པ་དང་། བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་། ལུས་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཚིགས་ཆུང་ངུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པ་དང་། ཚིགས་དང་ཡི་གེ་བསྟན་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ་

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། དགོན་པར་གནས་པའི་ལེགས་པ་བཅུ་སྟེ། བྱ་བ་ཉུང་བ་དང་། འདུ་བ་རིང་དུ་སྤོང་བ་དང་། ཚོད་པ་མེད་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཚོད་པའི་གཞི་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པར་གནས

པ་དང་། ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོབ་པ་དང་། མྱུར་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐོབ་པའོ། །དགོན་པར་གནས་ནས་ཀྱང་བསོད་སྙོམས་བྱེད་པའི་ལེགས་པ་བཅུ་སྟེ། ཤེས་ཀྱི༄ དང་

རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་མི་འདོད་པ་དང་། འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། ཚུལ་འཆོས་

དང་ཁ་བསག་མེད་པ་དང་། བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།

སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསླུང་བ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་བཟུང་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ།།

༄ ཟབ་མོ་ལ་མོས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་གནས་ལ་སོགས། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ། །གཞན་ཡང་སྟོང་པར་མོས་སོགས་རྣམ་པ་

བཞིས། །ཟབ་མོའི་བཟོད་པས་ཀུན་མཁྱེན་རབ་རྫོགས་བྱེད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་སྟོང་པ་ཡིད་ལ་གནས་

@336A ༄༅། །པའི་ལེགས་པ་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་དང་།མི་གནས་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དང་།སྐྲི་བ་ལ་མི་སྨྲོན་པ་དང་།ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མི་སླེམས་པ་

དང་།འཕགས་པ་ལ་མི་སྐྱུར་བ་དང་།མི་འགལ་བར་གནས་པ་དང་།དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ་དང་

དབེན་པར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྐྱུར་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། ། དེ་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ལེགས་པའང་བཅུ་སྟེ། སེམས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་དད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་

ཉམ་ཉུར་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། ཆོས་མི་སྤོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པར་གནས་པ་དང་། དུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཐབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། ། བྱམས་པ་སེངྒེའི་སྒྲ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་

ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་པ་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་ཅིང་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །གཞན་ཡང་ལ་ལས་སྟོང་

གསུམ་གངྒཱའི་བྱེ་སྙེད་ཀུན། ། ཐུབ་སྐུ་རིན་ཆེན་བདུན་བྱས་རི་རབ་ཙམ། ། བཀང་བས་གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་ནི། ། ལེགས་རྟོག་ཟབ་མོ་བཟོད་པའི་ཆར་མི་ཕོད། ། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྐུ་སེམས་སོགས་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། ། མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ལྟར། ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་

དང་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། །དེ་འདྲར་རྟོགས་པས་དོན་ཆེན་ཀུན་འགྲུབ་འགྱུར། །མདོ་སྡེ་ཉིད་ལས། གང་ལ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རི་རབ་ཙམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལས་ལེགས་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པས་སྟོང་གསུམ་གཏྲེའི་བྱེ་མ་སྙེད་འདབ་ཆགས་སུ་བཀང་བ་བས་ནི་གང་

གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྟག་པ་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་ཙམ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ་། །དེ་བས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་བསོད་ནམས

@336B ཆེས་མང་ངོ་། །སྐུ་གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ལྟར་ཏེ། སྔོན་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ན་རྒྱལ་བ་སྣར་འོད་འདས་པའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བྲམ་ཟེའི་བུ་གཟུགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ན་དགེ་སློང་རྣམས་བྱ་བ་མང་པོས་སྡུགས

པ་ཕལ་ཆེ་སྡེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉུང་བས། སྐུ་གཟུགས་མང་པོ་འབྲི་བ་ན་གཅིག་གིས་དར་ལ་ལེགས་པར་བྲིས་པ་ཞིག་ཁྱེར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་མ་ཐོབ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་འདི་ལྟར་མཛེས་ན། དངོས་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟར་གྱུར་ན་ཅི་མ་

རུང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ན་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་སྙམ་ནས་ཕ་མ་ལ་ཞུས་པས་མ་གནང་བ་ན། ས་ཧྲེ་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་ཞག་བདུན་ཟན་བཅད་པ་དང་། ལྷ་ཞིག་གིས་བསྐུལ་བས་གནང་ནས་སྐུ་གཟུགས་དེ་ཁྱེར་ཏེ་དགོན་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་དེ་བཀྲམ་

པའི་མདུན་དུ་རྩྭའི་སྟན་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་བྱས་ཤིང་། འདི་ལྟར་མཛེས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བས་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་དཔལ་ཡོན་ཅན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། ནགས་ཁྲོད་དེའི་ལྷ་ཞིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ནི་སྐུ་གཟུགས་འདི་ཇི་ལྟ་བར་བལྟ་བར་བྱ

སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན་ལེགས་པར་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟས་ན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་སྐུ་གཟུགས་འདི་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འདི་སེམས་པར་མི་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་

བུའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིན་ལ། མིང་དེའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་

དང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟོག་པས། ཉིན་མཚན་དུ་སྐྱིལ་ཀྱང་མ་བཤིག་པར་མངོན་ཤེས་ལྔ་དག་ཚངས་པའི་

@337A ༄༅། །གནས་བཞི་དག་སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་ཐོབ་པས་ལྷའི་མིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་མཐོང་ཞིང་། ལྷའི་རྣ་བས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐོས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སླིག་ཀྱང་མ་

བགོས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་མཐོང་བསླབ་པ་ཡང་མ་བླངས་མོད་ཀྱི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་བསླབ་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ཅེས་སོ། ༈ །དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། གཞན་ཡང་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་སོགས་ལེགས་

བསྔགས་ལྔ་པ་གསུམ། །མཐོང་བས་རབ་བྱུང་ལུས་སྲོག་མི་ལྟ་སོགས། །རྣམ་བཞིས་ནགས་དང་དགོན་པ་བས་མཐར་གནས། །དེ་ནི་ཐུབ་བསྔགས་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །དམིགས་སོགས་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་འཕགས་རིགས་དང་། །སྦྱངས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་ཡོན་

ཏན་མཆོག །གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་བརྒྱན་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་རབ་བྱུང་དོན་རྫོགས་བྱེད། །བདག་གི་ངོ་བོས་ཆོས་ཀུན་རྗེས་འགྲོ་སོགས། །བཅུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་ཚུལ་གནས་ཏེ། །རྟག་ཆད་

མཐའ་སྤྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་ཅིང་། །ལྷ་གྱུར་ཀུན་སྤྱངས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལང་སྐེ་དེ་ལ་མོས་པས། བདག་གིས་ལས་བྱས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་བག་ཆགས་བསྔོ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་

ལས་སེམས་གཏོང་བ་དག། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་སྨད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རང་གྲོལ་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ལྷ་སྐྱེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་

པ་དང་། ཐོས་པ་ཉུང་བ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། སེམས་གཡེངས་པ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཐུན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་མཐུན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པར་བྱ་

@337B བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པའོ། །ཡང་ལྔ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྲེད་པ་བཅོམ་པ་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་ལམ་

ལ་འཇུག་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་ལ་སེམས་ཅན་འགོད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ནགས་འདབ་དང་བས་མཐར་གནས་པ་སྟེ། ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་བལྟ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། སྦྱོད་ལམ་

ཞི་བས་ལྟ་དང་མི་མགུར་བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕན་ཡོན་བཞི་སྟེ། དགོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེས་དམིགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་བསགས་པར་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དུ་མའི་རྗེས་སུ་བསླབ་དགོས་པ་དང་། དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབས་ནས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་སོ། །དེར་ཡང་འཕགས་པའི་རིགས་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་དག་ཕུལ་བྱུང་གསུམ་སྟེ། དགའ་བ་

དང་མི་དགའ་བ་རྣམས་ལ་མི་ལྟ་བས་འདུ་འཛིའི་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་རག་ལས་པ་མེད་ཅིང་གར་འདོད་པར་འགྲོ་བས་རང་དབང་དང་ཐ་མལ་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པས་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མྱུར་དུ་སྐྱེ་བའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ།

རྩོལ་འཚོས་མེད་པ་དང་། ཁ་གསག་མེད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཅིང་འདུག་པ་ན་ཁྲིམ་ལ་ལྟ་བ་མེད་པའོ། །དེར་ཡང་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོ་བྱད་བསླུང་བར་གནས་པ་

དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། སེམས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་གནས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་སྙིང་པོར་

@338A ༄༅། །བྱེད་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་རྩུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ། བདག་གི་ངོ་བོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བདག་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལ་བདག་མེད་

པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་སྟོང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བདག་དབེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། བདག་ཞི་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་རྟོག་པ་དང་། བདག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། བདག་ཟབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟབ་པར་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། བདག་བེམས་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བེམས་པོར་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། བདག་བཟུང་དུ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་དུ་

མེད་པར་ཞེས་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་མིག་ཡོར་

དང་། འཕོ་བ་མེད་པས་ཆུ་ཟླ་དང་། ཡུལ་ལམ་ཕྱོགས་ན་མི་གནས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བྲག་ཆ་དང་། སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྡོད་པས་སྤྲིན་ནམ་གློག་དང་། འདོད་པ་དང་སྡང་བ་དང་རྨོངས་པས་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་བས་འཇའ་ཚོན་དང་། གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པས་

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་། གནས་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་སྟེ། ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་ཀྱིས་རྟག་པའི་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་སྟེ། མི་རྟག་པར་འཇུག་པ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཞིག་ཅིང་དུ་སྟེ་མི་གནས་པར་ཞེས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པར་མཁས་པ་སྟེ། ལུགས་སུ་འབྱུང་

@338B བ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆད་ལྟར་མི་ལྟུང་བ་དང་། རྟག་ལྟར་མི་གནས་པའོ། །ཆོས་བཞིས་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྟ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཞེས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དུ་མི་ལྟ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྤྲོག་དང་གང་ཟག་ཏུ་མི་ལྟ་བ་

དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པར་མི་ལྟ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པས་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་མི་ལྟའོ།།ཞེས་སོ། ༈ །དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དང་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རིན་ཆེན་ལ་སོགས་བདེ་གཤེགས་སྐུ་གཟུགས་སམ། །མཆོད་རྟེན་མཛེས་ཤིང་

ཡིད་འོང་གང་བྱེད་དང་། །དེ་བཞིན་མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་གང་བྱེད་པས། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་ཐོབ། །གཞན་ཡང་བསམ་དགེ་དང་ལྡན་སྒྱུ་མེད་པས། །མར་མེ་ཆུང་དུ་གློག་འདྲ་ཕུལ་བའི་ཡང་། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རྒྱལ་བས་མཁྱེན་པར་ཟད། །

ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་སེམས་རྣམ་གསུམ་དང་། །འཆི་ཚེ་སྣང་བ་གསུམ་སོགས་རྣམ་མང་ཐོབ། །གཞན་ཡང་ཡོངས་དག་བཞི་དང་འདུན་འགྱུར་བའི། །ཆོས་མཆོག་བརྒྱད་སོགས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཐོབ། །རྒྱལ་ལ་དད་པས་ཐལ་སྦྱོར་ཕྱག་འཚལ་གང་། །གཟུགས་སོགས་མཆོག

ཏུ་བྱུང་བ་རྣམ་བརྒྱད་ཐོབ། །མཆོད་རྟེན་བྱི་དོར་བྱེད་གསོ་མཆོད་བྱེད་པས། །མདོན་ཤེས་སྨྱུར་ཐོབ་ཀྱི་དེར་བྱེད་པས་ནི། །གཟུགས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡང་དག་བླངས་བརྟན་དང་། །སངས་རྒྱས་ལྷ་ལ་སྨོན་ལམ་མཆོག་བཞིའང་ཐོབ། །དད་ལྡན་དག་གིས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ནི། །གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་

ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་ཡིས། །ཐུབ་མཆོག་སྨན་བླའི་སྐུ་གཟུགས་དུས་དྲུག་ཏུ། །མཆོད་སོགས་ཚོགས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ཡང་དག་བླངས་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་སོགས། །རྣམ་བཞིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །བཟོད་ནས་རབ་ཞི་རྟོམ་པ་ཀུན་འདས་པ། །

མཆོད་པའི་མཐར་ཐུག་སྦྱོར་སོགས་དེ་དོན་ཉིད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དག །རིན་ཆེན་བྱེ་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡང་། །བལྟ་ན་སྡུག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཐོབ། །དེ་

@339A ༄༅། །མི་གཙོད་པ། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པ་དང་། རང་གི་ཆུང་མ་ལའང་ལོག་པར་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆང་སྤོང་བ་དང་། དབྱིག་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འཚོ་བའོ། །ངག་གིས་ནི་མ་མཐོང་བ་དང་། མ་ཐོས་པ་མི་བརྗོད་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དྲིས་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སྨྲ་

བ་དང་། དེ་དག་དྲིས་ན་བདེན་པར་སྨྲ་བ་དང་། རང་ངམ་གཞན་དོན་དུའང་ལོག་པར་མི་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་གྱི་བརྫུན་དུ་སྨྲར་བཅུག་ཀྱང་བདེན་པ་བསྲུང་བ་དང་། གཞན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་འདིར་ཐོས་པ་ཕ་བིར་དང་ཕ་བིར་ཐོས་པ་འདིར་མི་སློད་པ་དང་། མཐུན་པ་བཅུགས་པ་

བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱེ་བའང་བཟླུམ་མོ། །གཞན་ལ་ཞེར་འདེབས་པ་དང་། རྩུབ་པ་དང་། བརླང་བ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་། མི་དགའ་བ་དང་། གནོད་པའི་ཚིག་སྤངས་ནས་མཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སྙན་པ་དང་དགྲ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྨྲ་བའོ། །

སྤྱང་བར་བྱ་བ་རྣམས་མི་སླུ་ཞིང་གཞན་གྱི་ལག་རྫིས་དང་བརྡའ་མི་སྤྱོད་ལ། མང་དུ་མི་སླུ་དུས་མ་ཡིན་པར་མི་སླུའོ། །ཡིད་ནི་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་དང་སྡིག་ལྟ་སྤྱོང་བའོ། །མཛའ་བ་ཞེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤྱངས་པ་བསྟེན་ཅིང་གོང་དུའང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དག་བསྟེན་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་ན་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུན་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་

བརྒྱད་འཐོབ་སྟེ། ཤའི་མིག་མཆོག་དང་། དྲན་པ་ལྷར་མཐོང་བ་དང་། དེས་

འབྱེད་རྫོགས་པས་ལྷའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་རྫོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་བསགས་པས་མཐོ་རིས་དང་། བསོད་ནམས་ལེགས་པར་བྱས་པས་དལ་འབྱོར་

དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་བརྒྱ་

བྱིན་དང་ཚངས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་བརྒྱད་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། སྤྱོབས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དང་བསམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །

@339B ཆོས་སྟོན་པ་ལ་ཕུལ་ན་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། དྲན་པའི་ཚོགས་དང་། བློ་གྲོས་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྤོབས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ན་

མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། གཟུགས་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། གཡོག་འཁོར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། དད་པ་དང་། སྤོབས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ་ཞེས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་མུན་པ་སེལ་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོ་བ་ན་སངས་རྒྱས་བཅུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་མ་གཡེང་བར་སོང་ན་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་དོན་འགྲུབ་བོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སྤྱོད་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་

ཡིད་ལ་མཛད་པ་རྣམ་གྲངས་བསླེངས་པ་དང་བག་ཆ་བ་དང་བྲལ་བས་མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁོན་དང་རྒྱགས་པ་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང་། རིན་ཆེན་གཟུགས་བཀོད་འོད་གནོན་དང་། བདུད་དང་ཡིད་གཉིས་ཀུན་འཇོམས་རྣམ་གནོན་དང་། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བའི་དཔལ་དང་། རིན་ཆེན་གདུགས་འཕགས་སྣང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུལ་དང་། སྐྲག་མེད་མུན་བྲལ་ཧིང་འཛིན་མངོན་འཕགས་རྒྱལ་པོ་དང་། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཟེ་ཆོམ་གཙོད་མཛད་ཉོན་མོངས་བསྐྱེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོ། །སྔོན་

གྱི་ བླའི་སྨོན་ལམ་ལས་ཀྱང་། དད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་སངས་རྒྱས་སྨན་གྱི་བླ་བཻ་ཊུ(R+YA)འི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་གཟུགས་བྱ། ཉིན་ཞག་བདུན་བསླེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱ། ཟས་གཙང་མ་ཟ། གོས་གཙང་མ་བགོ །ཁྲུས་བྱ། ཕྱོགས་གཙང་མ་མེ་ཏོག

བསིལ་མ་བཀྲམ་ཞིང་སྤོས་ཀྱིས་བདུག་པ་དང་གདུགས་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པར་བྱ། བྱམས་པའི་སེམས་དྲི་མ་མེད་པས་རོལ་མོ་དང་གླུ་དབྱངས་བླང་ཞིང་སྐུ་གཟུགས་དེ་ལ་བསྐོར་བ་བྱ། སངས་རྒྱས་དེའི་སྨོན་ལམ་ཡིད་ལ་བྱ། མདོ་འདིའང་བལྟ་བར་བྱས་ན་ཆེ་རིང་བ་ལ་

@340A ༄༅། །བཞིན་གསེར་དག་དང་ནི་དངུལ་དག་དང་། །ཙན་དང་གྱི་ནི་སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་དག །མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བལྟ་ན་སྡུག་བྱས་ན། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཧིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཐོབ། །འཛེམ་པ་དང་ནི་དེ་བཞིན་རྫོ་བ་དང་། །ཤིང་དང་རི་མོར་བྲིས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དག །

མཛེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བལྟ་ན་སྡུག་བྱས་ན། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིད་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཐོབ། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བླ་རེ་བ་དན་མཆོག །ཕྱེ་མ་ལྦུག་པ་མང་པོ་ཀུན་ཐོགས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་མཆོད་བྱས་ན། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིད་འཛིན་མཆོག

སོགས་ཐོབ། །སྤོས་མཆོག་ཕྲེང་བ་མེ་ཏོག་སྡུག་གུ་དང་། །རོལ་མོ་སིལ་སྙན་མང་པོ་རབ་ཐོགས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་མཆོད་བྱས་ན། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཉིད་འཛིན་མཆོག་སོགས་ཐོབ། །གླུ་གར་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དང་། །ཡིད་གཅང་བཞད་གད་

རོལ་མོ་བཟང་པོ་དང་། །ལྷག་པར་མར་མེའི་ཕྲེང་སྡུག་བཟང་པ་ཡིས། །མཚུངས་པ་མེད་ལ་མཆོད་བཟང་རབ་ཏུ་བྱ། །འཁར་ཛ་དང་ནི་སྒྲ་སྙན་རྫ་ཛ་བརྒྱ། །ཛ་དང་གླིང་བུའི་སྒྲ་མཆོག་སྣ་ཚོགས་དང་། །སྒྲ་སྙན་རོལ་མོའི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དང་ཤྱི་ཡིད་ལྡན་འདྲེན་པ་

མཆོད་པར་བྱ་ཞེས་སོ། །མར་མེ་འབུལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དང་བ་དང་ལྡན་པ་སྒྱུ་མེད་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་སེམས་པས་དགེ་བའི་བསམ་པས། མར་མེ་ཆུང་ངུ་ཐ་ན་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐེམ་སྐས་ཙམ་མམ་བསྐོར་ས་ཙམ་མམ་སྣད་དག་ཐ་ན་བར་སྐབས་

གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྣང་བའི་མར་མེ་དེའང་རླུང་ལ་སོགས་པས་མོད་དུ་ཤི་སྟེ་གློག་བྱུང་ནས་ནུབ་པ་མྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དེས་མཐོང་ནས་མིག་ཐིབས་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་འབྱུལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་ད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་ཟད་

དོ། །ཆོས་བཞིས་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པའི་ལས་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་

@340B གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དད་པས་མར་མེ་ཕུལ་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་གསུམ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་སྙིང་པོ་མེ་པའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལས་སྙིང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡོན་གནས་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་ངན་སོང་

གི་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། མཐོ་རིས་དང་། མིག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སྟེ་འགྲོ་བ་བདེ་བ་ལྔ་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིན་པ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་བྱས་ལ་སེར་སྣ་སྤངས་པས་དགའ་བ་ཐོབ་པའོ། །ཡང་ངེས་འཆི་བའི་ཚེ་སྣང་བ་གསུམ་ཐོབ་སྟེ། དགེ་ལོགས་བྱས་པས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་མཆོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། མདུན་ན་ཉི་མ་འཆར་བ་དང་། ཟླ་བ་ཉ་བ་འཆར་བ་དང་། ལྷའི་འཁོར་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞུགས་ཏེ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་རང་དད་པས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་བར་མཐོང་བའོ། །ཡང་མཆོད་རྟེན་ལ་མར་མེ་ཕུལ་བས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ལྷའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་ཐོབ་སྟེ། ལུས་དག་པ་དང་། ལྷའི་མཐུན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དག་པ་དང་། སྒྲ་སྙན་པ་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའོ། །མིག་མེད་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཡི་མིག་ནི་ན་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །མིག་གཅིག་མ་ཡིན་ཁྲོག་ལོང་མིག་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་མིག་ལ་མི་གསལ་མེད་པར་འགྱུར། །མིག་ནི་རིང་ཞིང་གནག་ལ་རྣམ་པར་གསལ། །སྲིད་པར་དེ་ཡི་མིག་ནི་དག་པར་འགྱུར། །ནོར་བུ་འོད་བཟང་ལྟར་ནི་དོན་ཞིབ་རྟོགས། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དག་ཏུ་ནམ་ཀྱང་དེའི། །ཤ་ཡི་མིག་ནི་ཉམས་པར་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་མིག་ནད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །མར་མེ་ཕུལ་བའི་

རྣམ་སྨིན་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་འདུན་པ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དང་། རིགས་བཙུན་པའི་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་འདུན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་དང་། མཛེས་བཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ལུས་ནི་སྲོག

@341A ༄༅། །སོགས་པ་གང་དུ་སློན་པ་འགྲུབ་བོ། །ནད་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཉིན་མཚན་བདུན་གསོ་སྦྱོང་བླང་། དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་འཁོར་ཚད་བསགས། དུས་དྲུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་ཡིད་ལ་བྱ། མདོ་འདིའང་ལན་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་འདོན་

ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུར་མར་མེ་འབུལ། སྐུ་གཟུགས་བདུན་བྱ། རེ་རེ་ལ་མར་མེ་བདུན་བདུན་དབུལ། མར་མེ་ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་བྱས་ཏེ་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུར་མི་ཟད་པར་བྱ། ཚོན་སྣ་ལྔའི་བ་དན་མཐོ་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུ་ཡན་ཆད་པ་བྱའོ། །དེས་ནད་པ་ལུས་འདི་ན

ཉལ་ཡང་སེམས་གཤིན་རྗེས་ཁྲིད་པའང་ལྡོག་ཅིང་རྨི་ལམ་ལྟར་དྲན་ཏེ། ཞག་བདུན་ཕྲག་གཅིག་གཾ་གསུམ་མམ་ལྔའམ་བདུན་ན་ལྡོག་གོ ། ཤི་ནས་ཇི་ལྟར་ལྡོག་ཅེ་ན། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་དགུ་ལ་སྨན་དང་སྔགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཤད་པས་ཏེ། ནད་ཚབས་ཆུང་

ཡང་སྨན་དང་རིམ་གྲོ་མ་ཚང་ངམ་སྨན་པས་སྨན་མ་ཡིན་པ་བྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་༴ བ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་མདངས་འཕྲོག་པ་དང་། མེ་དང་ཆུ་དང་། སེདྡྷེ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཡང་ས་དང་། དུག་དང་། བྱད་དང་། རོ་ལངས་དང་། ཟས་སྐོམ་མི་

ཉེད་པས་འཆི་བའོ། །གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱང་བྲི་སྟེ། གནོད་སྦྱིན་ཇི་འདྲིགས་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། རྒྱན་འཛིན་དང་། བཟའ་འཛིན་དང་། རླུང་དང་། གནས་བཅས་དང་། དབང་འཛིན་དང་། བཏུང་འཛིན་དང་། སྨྲ་འཛིན་དང་། བསམ་འཛིན་དང་། གཡོ་བ་འཛིན་

དང་། རྩོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །བྱམས་པ་སེདྡྷེའི་སྨྲ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་བཞིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བསླབ་པ་དང་འགལ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱམས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་ཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ནན་ཏན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསམ་པ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སྟེ། བཙོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཡོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་བསམ་དག་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག

@341B པར་དམིགས་པས་སོ། །ཞེ་འགྲས་པ་མེད་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པས་སོ། །ཚུལ་འཆོས་པ་དང་ཁ་བསག་སྤངས་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་དགེ་བས་
སོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བའོ། །འཕགས་པའི་རིགས་ཀྱིས་ཆོག

ཤེས་ཤིང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་གཏོང་བ་ནི་དམ་བཅས་པ་བརྟན་པས་སོ། །དབེན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་བྲི་མོའི་གནས་སྤོང་བ་ནི་སེམས་ཡོངས་སུ་འདུལ་བས་སོ། །ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་
བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པས་སོ། །བདག་དང་སེམས་

ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཟོད་མ་ནས་མ་བྱུང་བས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་མཐར་ལྟ་
བ་སེལ་བ་ནི་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་སྤོང་བས་སོ། །མ་བྱུང་བ་དང་མ་སྐྱེས་པར་བཟོད་

པ་ནི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སྙེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྩོལ་བ་ནི་ཟད་ཀྵ པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གསུམ་གྱི་རྩོལ་བ་མེད་པ་ནི་
མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་བླང་དོར་མེད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དུས་

གསུཾ་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། དྲི་མ་གསུཾ་སེལ་བ་དང༌། ཁམས་གསུམ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། རིག་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །མི་རྟོག་དང་སྤྲོས་ལ་སོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་སྟེ།

ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱུག་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ༄ །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་སྐུ་མཆོག་ནི། །རྗེས་སུ་དྲན་བྱེད་སྨྱུར་བར་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་རྩེ་གཅིག་ཡིད་

བཏུད་ནས། །ཇི་སྐད་ཐོས་བཞིན་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། །རྗེས་དྲན་བསྒོམ་ཞིང་མི་རྟོག་རློམ་བྱེད་པར། །མི་དམིགས་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། །འདྲེན་པ་མངོན་སུམ་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སེམས་ཀྱི་སྤྲོས་པས་རང་བཞིན་དབེན་རྟོགས་འགྱུར། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

@342A ༄༅། །རྒྱལ་པོ་ལས། རྟག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དྲན། །གསེར་མཆོག་འོད་འདྲ་ཤིན་ཏུ་འོད་༄ མཛད་པ། །མཚན་མ་ནམ་མཁར་སྐར་མས་གང་བ་ལྟར། །ཐུབ་པའི་སྐུ་ནི་མཚན་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས། །འཆག་ཅིང་འདུག་དང་འགྲེང་དང་ཉལ་བ་ནའང༌། །

མི་གང་ཐུབ་པ་ཟླ་བ་དྲན་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞུགས། །དེ་ནི་རྒྱལ་ཆེན་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ་སངས་

རྒྱས་ཚེ་དཔག་མེད་ཕྱོགས་གང་ན་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་ལ་བཞེས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་བསམ་པར་བྱའོ། །དེས་ཇི་སྐད་ཐོས་པ་ལྟར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འདས་པ་
བདེ་བ་ཅན་ན་བཞུགས་པ་མ་ཡེངས་པར་ཡིད་ལ་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དུ་གསེར་

དངུལ་ལམ་མཛའ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མཐོང་ནས་དགའ་རྩེད་བྱེད་པ་རྨིས་ནས། སད་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་གཞན་ལ་བརྗོད་ཅིང་དེ་དྲན་པས་སྨྲེད་
པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དེ་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་

གཡེང་བར་ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞག་བདུན་མ་ཡེངས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་འདས་ན་སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཉིན་མོ་མ་མཐོང་ནའང་རྨི་ལམ་
དུ་ཞལ་སྟོན་ཏོ། །རྨི་ལམ་ན་མིག་ལ་རྒྱིབ་པ་ལ་སོགས་པས་མི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་དེ་

ཡའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དང་རི་ལ་སོགས་པས་མི་སྒྲིབ་སྟེ། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བ་མ་ཐོབ་ཅིང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ན་འདུག་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དེ་མཐོང་ཞིང་བདེ་བ་ཅན་ན་འདུག་པར་ཤེས་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་འཛིན་ཅིང་འཆང་ངོ་། །དེ་ལ་མཆོད་

པ་དང་བཀུར་སྟི་བྱེད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ནས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དེ་གཞན་ལའང་འཆད་དོ། །སངས་རྒྱས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་མི་གཡེང་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་ཆོས་གང་གིས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བ་ཞུས་པས། སངས་

@342B རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མང་དུ་བསྒོམས་ན་སྐྱེ་སྟེ་འདི་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བུའི་སྐུ་དང་ལྡན་པ། གསེར་གྱི་གཟུགས་གསལ་ལ་འཚེར་བ་ལེགས་པར་

གནས་པ་དང་འདྲ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་མཆོད་སྡོང་ལྟར་བརྒྱན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་། འབྱུང་པོ་དང་ལྷ་དང་བྲམ་ཟེ་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཆུད་མི་གཟོན་ཅིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ཆུད་མི་གཟོན་ཏོ། །དེ་

ནི་སངས་རྒྱས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་མི་དམིགས་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་
པའོ། །སངས་རྒྱས་དེ་གང་ན་བཞུགས་པར་ཐོས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་མཐོང་བ་ན་

དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་བྱའི་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་འདུ་ཤེས་སུ་གནས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་བཻཌཱུར◌ྱའི་སྐུ་
གཟུགས་ལྷ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་དགེ་སློང་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པས་

མདུན་ན་རྣམ་པར་བམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀེང་རུས་མཐོང་ན་དེ་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་གང་དུ་ཡང་མ་སོང་ཞིང་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་སུས་ཀྱང་མ་བཀག་སྟེ། སེམས་རྩེ་གཅིག་པས་མཐོང་བ་ལྟར།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་

ལ་གནས་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་མཐུ་དང་རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཡང་
སེམས་ཙམ་སྟེ། དེའང་ནང་ན་ཡང་མེད་ཕྱི་རོལ་ན་ཡང་མེད་གཉི་ག་མེད་པར་ཡང་མི་

དམིགས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ། །གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མི་དམིགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ། །གང་རང་བཞིན་

@343A ༄༅། །གྱིས་སྟོང་པ་དེ་གདགས་སུ་མེད་པའོ། །གང་གདགས་སུ་མེད་པ་དེ་བལྟ་བའམ་ཤེས་པའམ་ཆགས་པར་བྱ་བའམ་ཆུད་གཟོན་པར་བྱ་བར་བཞག་པར་མི་ནུས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་སྟེ། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མཐོང་བའོ། །སེམས་ཉིད་

ང་ཡི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སེམས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །སེམས་ཉིད་ང་ཡི་ལུས་ཡིན་ཏེ། །སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའོ། །སེམས་ཉི་ང་ཡི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་ཤེས་ཤིང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་

མཐོང་ངོ་། །སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་མི་ཤེས་ཡིན། །སེམས་སུ་མི་ཤེས་མྱ་ངན་འདའ། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་མེད། །རློམ་སེམས་ལས་ནི་ཀུན་འབྱུང་སྟེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གང་རློམ་པའི། །རློམ་སེམས་དེ་འདིར་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། ༔ །ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཡོན་

ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ནི། །ལུང་བསྟན་ཐོབ་ཅིང་འཆི་དུས་ཉེར་གནས་ཆེ། །སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་བཅུ་
བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨྲ་

བ་ལ་བཀུར་སྟི་བྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ནོ། །དེ་འཆི་བའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་མཐོང་ནས་ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། ཚོར་བས་མ་ཟིན་པར་འཆི་བ་དང་། མིག་མི་
འཁྲུལ་བ་དང་། ལག་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། རྐང་པ་མི་འཕྲུ་བ་དང་། གཅིན་མི་སྟོར་

བ་དང་། ཕྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། སྙིང་ག་མི་རྡུལ་བ་དང་། ཁ་རྩུར་མི་འཆང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་མི་སློབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ལྟར་ཆེ་འཕོ་བའོ། །ངག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའང་
བཅུ་ཐོབ་སྟེ། ཚིག་གི་གདངས་སྙན་པ་དང་། མཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། དགའ་བ་

དང་། སྨུམ་པ་དང་། སྙར་བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟུང་བར་འོས་པ་དང་། བཙུན་པ་དང་། ལྷ་དང་མིས་བཟུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཚིག་གོ། ཡིད་ཀྱི་ཡང་བཅུ་སྟེ།
ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པར་མི་འགྱུར་བར་དང་། ཉེས་

@343B པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། ཕོན་བཙུག་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོང་བ་ལ་བག་ཡོད་པ་དང་། མ་ཞུམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཛིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའོ་

ཞེས་སོ། ༈ །དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དམ་ཆོས་འཛིན་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཀྱིས། །ཡོངས་བཟུང་བཞི་ཐོབ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་གི །ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་བཞི་དང་རྣམ་དག་བཞི། །རྒྱན་བཞི་དང་ནི་སྣང་བ་བཞི་རྣམས་ཐོབ། །མ་ངེས་པས་ཞུས་པ་ལས།

དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་བཞི་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ལྷས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དང་པོའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་

བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་མི་རྫི་བ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་བའོ། །ལྷས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། ཆས་ཉན་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་དང་།

ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པ་ལས་བསྲུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་དད་པ་དག་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དད་དུ་འཇུག་པའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་རྒྱུན་བཞི་སྟེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྫོགས་པས་ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་པས་ངག་གི་རྒྱུན་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་

སྟོན་པས་ཞིང་གི་རྒྱུན་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སྣང་བ་བཞི་སྟེ། སོ་སོར་ཅི་རིགས་སུ་ཆོས་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣན་སྒྲོར་བས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་དང་། ཞིང་གཞན་

དུ་འགྲོ་བས་མངོན་ཤེས་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྣང་བའོ། ༔ །བག་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། བག་ཡོད་གནས་པས་བདུད་ལས་ཀུན་སྐྱོང་ཞིང་། །དྲན་བློ་ལ་སོགས་སྟོབས་བསྐྱེད་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པས་བདེ་བ་ཀུན་

@344A ༄༅། །འདྲེན་ཅིང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་སྐྱོང་། །ངན་འགྲོ་སོགས་སྐྱོང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཐོབ། །མ་ངེས་པས་ཞུས་པ་ལས། བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་ན་བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ་། །བག

ཡོད་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་སྟེ། དྲན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། མོས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། གཟུངས་དང་། སྤོབས་པ་དང་། གཟུགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལུས་དང་།

སེམས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བདུད་ཚར་གཅོད་པ་དང་། ནན་ཏན་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའོ། །དྲན་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་ཏོ། །བློ་གྲོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་ཕྱེད་པའོ། །རྟོགས་པ་ནི་སྒྲའི་དོན་

ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་སྡིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །མོས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་བདུད་བྱེ་བས་ཀྱང་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པའོ། །གཟུངས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་

བརྗེད་ཅིང་སྟོན་པའོ། །སྤོབས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་དུ་མས་རྒྱུན་དུ་འཆད་པའོ། །གཟུགས་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་ནི་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཟད་པའོ། །ལུས་ནི་གཞན་གྱི་གནོད་པས་མི་རྫི་བའོ། །སེམས་ནི་སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ནི་རིས་འདུལ་བ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཆོས་བསྟན་པ་ནི་འཚམ་པ་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའོ། །བདུན་ཚར་གཙོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བའོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །རྒྱ་མཚོར་ཆུ་ཐམས་ཅད་འབབ་པ་ལྟར་བག་ཡོད་པར་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུ་བའོ། །ས་ལས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ལྟར་བག་ཡོད་པ་ལས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེའོ། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་

@344B རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བག་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དགའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། བག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ན་བདེ་བ་གསུམ་ལས་མི་ཉམས་

ཤིང་ངན་སོང་གསུམ་ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་གསུམ་སྤྱོང་སྟེ་སེར་སྣའི་དྲི་མ་དང་། སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་སྨོང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཚུལ་

ཁྲིམས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅན་ལ་སྣང་བ་དང་། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུམ་གསུམ་སྦྱར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་རྗོན་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྗོན་པར་བྱེད་དེ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། ལན་ལ་མི་རེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། བཟོད་ཅིང་ངེས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མི་འདོར་བ་དང་། བླང་དོར་མེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། ༄ །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བསྟེན་པས་བག་མེད་པས་སེམས་སོགས་དོན་འདི་༄ འཕྲད་པ་དཔེ་ཡིས་གསུངས། །འདས་ཆེན་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། བག་མེད་པ་སེལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེ་ཆེན་པོར་བཀོད་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པའོ། །ལྷག་མཐོང་གིའང་གསུམ་སྟེ།

མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་རྟོག་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་ཞིང་འཚོལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་སྦྲ་བ་སྡོང་རྩ་བ་བསྐུལ་ན་དབྱུང་སླ་བ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྐུལ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་

@345A ༄༅། །སློའོ། །གོས་སྦྱར་ཐལ་བས་དང་ཕྱིས་རྒྱུས་བཀྲུ་བ་ལྟར་རམ། ཀློག་ཅིང་ཁ་ཏོན་བྱང་ན་དོན་གོ་བའམ། དཔའ་བོ་གོ་མཚོན་བསྣར་ཏེ་གཡུལ་སྤྲད་ན་དགྲ་ཐུལ་བའམ། གསེར་མགར་གསེར་མེར་བླུགས་ན་འཇུ་བའམ། མེ་ལོང་གསལ་ན་གཟུགས་སྣང་བའམ། ས་

གཞི་བསླམ་སྟེ་ས་བོན་འདེབས་པའམ། བླ་མ་ལ་ལུང་མནོས་ཏེ་སེམས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་བསྒོམས་པའང་དོན་ཆེའོ་ཞེས་སོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པའོ།། །།

༈ དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་བཤད་ནས། ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ༈ དེ་ཁོ་ན་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་

ལྷུར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཤེས་རབ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཐབས་ཀྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་ཤེས་རབ་མེས། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཐིབས་པོ་ཀུན་བསྲེག་ཅིང་། །ཐབས་ལའང་ཞེན་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དུག །ཀུན་ཏུ་གཞོམ་པར

ཡོངས་དག་རབ་རྫོགས་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །འདིར་ཤེས་རབ་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་། འབྲས་བུར་གྱུར་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་དག

གོ །རྒྱུ་ནི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་སྟེ་གཙོ་བོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་དང་བཅས་ཚོགས་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ལ་འདིར་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་བ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་དོ། །དེ་དགེ་བའི་ཆོས་གཞན

ལས་གཙོ་བོར་བཞག་པའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ཐབས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་མཐར་འབྱིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །དང་པོ

@345B ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་འམ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་

པའི་ཤེས་རབ་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཟབ་མོ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་དང་། དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དེ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐའ་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པའི་རྟེན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

རྣམས་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་བསྡུ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྔ། །དེ་ལས་སྦྱིན་བྱུང་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། །བསྒོམ་

བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་དེ། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉི་ག་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་མ་རིག་པ་

ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལུགས་སུ་འཇུག་པ་ནི་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པར་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ

ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོས་རང་དང་གཞན་གྱི་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་

ནམས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འདིས་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱིས་དེའི་རྒྱུར་འགྱུར་གྱི་རང་དབང་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ

@346A ༄༅། །དང་། བྱམས་སོགས་སྤྱོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཅོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱང་དེས་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དང་སེར་

སྣ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་པས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་འགྲོ་བར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི། དེ་དང་བྲལ་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་འཐོབ་པས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །

དེ་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར་

ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གང་ཚེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟིན་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་མིག་རྙེད་གྱུར་ཅིང་དེ་ཡི་མིང་འཐོབ་བོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉི་ཟླ་གླིང་བཞིར་རྒྱུ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་ལྟར། འདིའང་ལྔ་པོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ལས་བྱེད་པ་དང་། དྲི་མེད་སྣང་པ་མེད་ཁྱོད་ལ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མ་ལུས་རྣམས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྗེས་འབྲང་སྟེ། །ཟླ་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱུ་སྐར་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༔ །དེའང་ཐབས་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་ཚུལ་འདི་ཐེག་ཆེན་ནི། །

མ་ལུས་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་སྒོམ་ཡིན་ཏེ། །གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ངེས་པའི་ཡན་ལག་ཐབས། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་གསུངས། །ག་ཡ་གོ་རི་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ལ། སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་ཡིན་ཡང་ངེས་པར་བལྟོས་པར་བྱ་བའི་ཡན་ལག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི་འབའ་ཞིག་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཟུང་དུ་

@346B འདྲུག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བས་ནི་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་ན། །ཐབས་གོམས་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྒོམ་པ། དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་པུ་

བསྒོམས་པས་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྣལ་འབྱོར། །རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །༄ ཤེས་རབ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཐབས་ནི། དེ་ལ་

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསང་ཆེན་གནས། །མཚན་ཉིད་ཀུན་སྟོངས་སེདྣེའི་སྒྲ་ཆེན་འདི། །ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ། །ངེས་པའི་དོན་ལྡན་གསུང་གིས་ལེགས་བཞག་མཛད། །འོན་ཀྱང་དོན་འདི་རབ་ཟབ་ཕལ་རྣམས་ཀྱིས། །བསམ་འདས་དམུས་ལོང་གྱུར་ལ་དམིགས་

བུ་ནི༔ །རྒྱལ་སྲས་ཆོས་སྐྱོན་མ་ཕམ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས། །མཁས་པའི་ཕྲེང་བས་རིགས་ལམ་གྱིས་གསལ་མཛད། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཕལ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་

ཕྱིར། །ཆོས་ལ་སྐྱོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་དང་། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་རབ་ཏུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་རིགས་པ་དམ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ངེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་

དབང་བསྒྱུར་ཞིང་སྐྱོན་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོངས་པ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟག་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བློ་ལྡན་

སོས་པ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིའང་སྐྱག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཉམ་པ་

@347A ༄༅། །ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་རོ་གཅིག་པ་དབུ་མའི་ལམ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཆེན་པོ་འདི། སྒྲའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཁུགས་ནས་སྤྱངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བདག་མེད་པའི་སེངྒེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་མཐར་ལྟ་བ་ལ་འཆེལ་བའི་ཕྱིར་རོལ་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་ཅིང་སོས་པར་དཀའ་བ་

རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་ཆར་རྣམ་པར་བཞག་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས་སོ། །མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཡངས་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོན་མངའ་

བ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཁོན་ཚད་མར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། ཐ་ན་མཐོང་བའི་དོན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ཚད་དང་གནས་
ལ་སོགས་པ་དང་། གླིང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་

ཡང་། ཕྱི་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་གེ་དག་ལོང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་ན། དྲང་སྲོང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁོན་མིག་དང་སྒྲོན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བསྟེན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་ནི་འོན་ཀྱང་དོན་འདི་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་དུ་བསགས་ཤིང་བཤེས་གཉེན་

དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུང་བས་ཀྱང་དུས་རང་ཞིག་ན་བཟོད་མོས་པ་ཐོབ་པར་ཟད་ན། སྐལ་བ་ཆུང་བ་དག་གིས་ནི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་སླ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་ན། སྟོན་པ་ཞི་བར་གཤེགས་
ནས་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་གོ་ཆ་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཚོགས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གིས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ། དོན་འདི་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་རོལ་ཅིང་རྩེ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་
དབང་བ་དག་གིས་ཀྱང་གཏིང་མ་དཔོགས་པས་སྤྱོང་བར་ཞུགས་སོ། །ཟབ་མོ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་

@347B ཙུང་ཟད་བསགས་ཤིང་དགེ་ལེགས་མང་པོས་ཕྱུག་པ་དག་ཀྱང་དུས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་དམུས་ལོང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །དུས་ཕྱི་ཞིག་ན་འདྲེན་པ་མང་པོ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་སྟུག་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པས་ས་ཆེན་པོར་ཆུད་པ། སྐྱོབ་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་དབུགས་ཕྱིན་པའི་ས་བཀླེས་བ༔ དུས་རིང་པོ་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་དང་སྨོན་ལམ་དམ་པ་ལ་ངལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་པ། རྒྱལ་སྲས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱོན་ཏེ། བསྟན་པ་འདི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པར་གྱུར་པས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ལ་དེ་ཉིད་གཉིས་པར་གྲགས་པའོ༔ ༔དེས་དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཐོག་མར་བྱས་པ་རིགས་པའི་ཚོགས་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དམ་པའི་ཚུལ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་འདི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་དམིགས་བུར་གྱུར་ནས་གསུང་རབ་རབ་འབྱམས་ལ་བློའི་སྣང་བ་འཇུག་པའི་ལམ་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །འོན་ཀྱང་བློ་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་པའི་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཕལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ན། བཟང་པོའི་གནས་དགེ་ལེགས་མང་པོ་བསགས་ཤིང་ཤེས་རབ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་སློབ་དཔོན་འཕགས་

པ་ལྷ་དང་ཀླུའི་བྱང་ཆུབ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དམ་པ་མངའ་བའི་ཕྲེང་བ་དག་གིས། དེ་དག་གི་དོན་དང་གཞུང་གསལ་བར་
བྱེད་པ་བསྟན་བཅོས་དམ་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་དང་དབུ་མའི་སྙིང་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལ་

སོགས་པས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ཞིང་བྱེ་༔ དོར་མཛོད་པས་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་བསྙེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། ལུང་ཡང་དགོངས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇུག་པས་དོན་
ངེས་པར་བཟུང་བར་དཀའ་བས་ན། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ལྡོག་པའི་གནོད་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞན་དུ་སྒྲིད་པའི་དོགས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས། ཐོག་མ་མེད་

@348A ༄༅། །པ་ནས་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པས་རྩ་བ་བརྟན་པ་དཔངས་མཐོ་བ་ཁོང་སྟོང་དང་སང་སེང་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་མཁྲེགས་པར་གྱུར་པ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བྲག་ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་རྣམས་པར་འཇོམས་པ། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ལ་སོགས་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ་ཚང་བ་དང་། ཕྱོགས་དང་ལྷག་པ་གཙོར་གསུངས་པས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་ལྷུར་མཛད་དེ་སྐར་པ་བསལ་བ་ནི་སྡེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་བཞག་པས་ཟླ་བར་དགོངས་ནས་ཞར་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཉིད་ལམ་དང་ལམ་མམ་ས་དང་སའི་གནས་སྐབས་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། དུས་གཞན་ན་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ལ་གནས་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དུས་རིང་པོ་ནས་བསགས་པས། ཡོན་ཏན་དམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་པོས་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ལུང་བསྟན་པ་བརྙེས་པ་དེས། འགྲོ་བ་མ་རིགས་པའི་རབ་རིབ་མཐུག་པོས་ཆོས་དམ་པའི་ལམ་བལྟ་བར་བྱ་བ་ལ་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་

དམིགས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བར་མཛད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོར་དབང་

བསྐུར་བས་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ཕམ་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དད་ཅིང་གུས་པ་དང་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་འབད་པ་མང་པོས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་བསྙེན་བཀུར་དམ་པ་མཛད་པས། ཡུན་རིང་ཞིག་ན་

མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བློའི་སྣང་བ་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། །དེའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་བློའི་མཐུ༔ ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅན་སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་དབྱིག་གཉེན་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དང་གྲོལ་སྡེ་རྣམ་གཉིས་དང་

@348B རབ་མཆོག་སྡེ་དང་དུལ་བའི་སྡེ་དང་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བཟང་པོ་དང་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞིང་དང་། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པའི་མཆོག

གི་ཕྲེང་བ་དག་གིས་ཀྱང་རིམ་པར་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཟོ་དང་གཟུ་ལུམས་ཀྱིས་བབ་ཅོལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་རིང་དུ་དོར་བར་བྱའོ། ༔ །དེ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུལ་སྦྱོར་བཞག་པ་ལས་ཤེས་བྱ་

རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་དོན་དམ་དང་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི། །བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བར། །ཚུལ་གཉིས་ལམ་གྱིས་ལེགས་རྟོགས་ལེག ༔ ཞུགས་རྣམས། །རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཇི་བཞིན་རྣམ་ངེས་བྱ། །འདིར་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ནི་

བདེན་པ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལུང་དང་རིགས་པས་རྟོགས་པ་སྟེ། དེའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པའི་ལུགས་རྣམས་བསལ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། ༔ །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུགས་རྣམས་དགོད་པ་ནི། །རང་བཞིན་གསུམ་མཉམ་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུ་དང་། །བདག་དང་

དབང་ཕྱུག་རྟག་སོགས་དོན་དམ་དང་། །མི་མཉམ་འགྲོ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས། །བསླུ་བའི་བདག་ཉིད་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་འདོད། །གཞན་དག་གཉེན་པོས་བཤིག་དང་བློ་ཡིས་ནི། །ཕྱེ་ན་གང་གི་བློ་འདོར་ལྡོག་པ་དང་། །དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་དོན་བྱེད་ནུས་དག་དང་། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀུན་

དང་གཉིས་མེད་འདོད། །ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་དང་། རང་གི་སྡེ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣམ་རིག་སྨྲ་བ་བཞིའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་དག་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་སྙིང་སྟོབས་དང་རྡུལ་དང་མུན་པ་ཆ་མཉམ་པ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་པོ་

སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་དང་། གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དག་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆ་མི་མཉམ་པ་འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་བརྗོད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མཆོག །མཐོང་བའི་ལམ་དུ

@349A ༄༅། །འགྱུར་མ་ཡིན། །མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་པ། །སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསོག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་རང་དབང་ཅན་རྟག་པ་

ཁྱབ་པ་གཅིག་པུ་སེམས་པ་ཅན་དང་ཞིམས་པོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྣོད་བཅུད་སྣ་ཚོགས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བཞིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གང་ཞིག་གཉེན་པོ་དང་བློས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་བློ་འདོར་

བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་ཕྱེ་འང་བློ་མི་འདོར་བ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །གཉེན་པོས་ཕྱེ་ཞིང་ བཤིག ༔ ན་བློ་འདོར་བ་ནི་བུམ་པ་དང་ཁྲིམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་དུ་འགྱེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བསལ་ན་གྱོ་དུམ་དང་ཕག་ལ་སོགས་པ་ལ་བུམ་པ་དང་ཁྲིམ་

གྱི་བློ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློས་རྣམ་པ་ཕྱེ་ན་བློ་འདོར་བ་ནི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཚོགས་པ་ལ་བྱེད་པས།
དེ་ལ་རྒྱུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པར་བློས་བསལ་ན་ལྡོག

པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞིར་བ་ཙམ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་མ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པའང་དེར་ཐལ་བས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཕྱེ་ན་རྒྱུར་འཛིན་པའི་བློ་ལྡོག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་དང་ཆོས་ཀྱི་

དབྱེ་བས་བརྟགས་ན་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཡང་བློ་མི་ལྡོག་པ་ནི་གཞིར་བ་དང་སྔ་བ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རིལ་ལས་གཉེན་པོའི་བློས་ཕྱེ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་
གི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་དེའི་བློ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་

གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ཡིན། །ཞེས་གང་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་རྡུལ་
ཕྲ་རབ་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ

@349B གཞི་ལྔ་པོ་སྟེ། སྔ་མ་གསུམ་ནི་གཟུང་བའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་འཛིན་པའོ། །གཟུང་འཛིན་ཡང་དུས་མཉམ་པ་སྟེ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་ཕན་ཚུན་གཟུང་འཛིན་དུ་ངེས་པར་དུས་མཉམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་

པ་མེད་པའི་བློས་ཕྱི་རོལ་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་སྟེ། སྣམ་པ་དང་ལྕུགས་སྣམ་དུས་མཉམ་པ་གཟུང་འཛིན་དུ་འཐད་པ་བཞིན་នོ་ཞེས་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་སྨྲ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའོ། །ལྡོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་ཡོད་པའོ། །དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཉིད་དེ་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་མོ། །སྔ་མ་གསུམ་པོའང་གཟུང་འཛིན་དུ་འཐད་དེ་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་

ནི་གཟུང་བའོ། །དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ནི་འཛིན་པ་སྟེ། དུས་ཐ་དད་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན། །ཅེ་ན་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ནི། །འཇོག་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ལ། །གཟུང་བར་འཐད་པ་ཤེས་པས་རིག །ཅེས་དཔྱད་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དག་ནི་རིགས་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་འཐད་པ་ནི་

དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ནི་གཅིག་དང་དུ་མར་མི་འཐད་པས་མེད་ལ། རགས་པའང་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ནི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་སྟེ་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དོན་བྱེད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལའང་ལུགས་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་

པའི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་ཉིད་སྔོ་སོགས་དང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྟེ། མྱོང་བ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་འདི་གཏན་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དགག་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་རྟོག་གོ། །རྣམ་མེད་སྨྲ་བ་དག་དེ་ནི་

@350A ༄༅། །མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་ཉིད་ཁ་དོག་དང་ཆའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མི་འཐད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བརྟགས་པས་དེ་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡིན་ན་དུ་མ་དང་གཅིག་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དུ་མ་དང་ཤེས་པ་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་སྣང་བ་མི་དམིགས་པས་ཀྱང་གནོད་དེ། གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བདེ་བར་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། །རིགས་སྣང་གང་ཡིན་དེ་ཡོད་མིན། །གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །མང་པོ་ལ་ཡང་དེ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་སྣང་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། །རེ་ཞིག་གཅིག་པའི་བློ་དེ་ཉིད། །སྣ་ཚོགས་སུ་

ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་བརྗོད་པའི་ལན་དུ། གཅིག་ལ་སྣ་ཚོགས་དེ་ཇི་ལྟར། །དེ་ནི་བློ་ལའང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་བདག་འདི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྣམ་བྲལ་ཞེས། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ནི་དངོས་

སྟོབས་འོངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་དང་། དེ་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། མེད་པ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པས་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། །དོན་དམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མཐའ་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་བསྒྱུར་

བ༔ གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཇུག་སྟེ། དེ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་མཐའ་དག་གིས་སྟོངས་པ་ཡིན་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་བྱིས་པས་ཆོར་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ནི་རྨི་ལམ་

ལྟ་བུར་འདོད་དོ། ༉ །དེ་རྣམས་དགག་པ་ནི། ཐམས་ཅད་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་དཔྱད་པས། མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྲིད་དེ་རིམ་

@350B དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་དགག་ཅིང་། གཞན་ཡང་སེམས་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆ་སྣ་ཚོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཅིག་མེད་ཅིང་དེ་མེད་ན་དུ་མའང་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་

བྱ་བས་ཀྱང་དགག་གོ །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་འདོད་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཁྲབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་

དོ། །འདི་ལྟར་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་གང་ལ་བློ་མི་འདོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་འཐད་

པའི་དོན་ཡིན་ན། སྔོན་པོ་དང་གཞིར་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་སྐད་ཅིག་ནི་དཔྱད་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་རྡུལ་ཏུ་འགྱུར། །རྡུལ་ཕོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །ཐོག་མ་དབུས་ཀྱང་བརྟག་པར་གྱིས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ་ཚོགས་པ་གཅིག་ལས་བྱུང་བས་ཕན་ཚུན་དེ་ལྟར་ངེས་ན་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དོན་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་པར་ཡང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐམ་པ་དང་ལྕུགས་སྦྲམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེའང་མ་གྲུབ་སྟེ། དེར་ནི་སྐམ་པའི་སྡོ་མའི་སྐད་ཅིག་ལས་ལྕུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་ཟད་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་སྐམ་པས་ལྕུགས་སྦྲམ་འཛིན་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཙམ་

མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་ན་ནི་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཐལ་ཏེ་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་འཁྲུལ་ངོར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ན་མཚོན་བྱ་དོན་དམ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་

@351A ༄༅། །པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་མི་སྲིད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱེད་པར་མི་འཐད་པས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟུལ་ཕྲན་

དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་འདོག་པའི་རྒྱུ་དང་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའང་ཧ་ཅང་ཁྱབ་པ་དང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ལ་སོགས་ལའང་ཡོད་པའམ་

ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་འདྲ་བ་མི་འཐད་པས་གང་ཡང་རྣམ་པར་༑ གཏོད་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མི་སྣང་ལ། རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྣང་ཡང་ཕྱི་རོལ་ན་མེད་པས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རིག་སྨྲ་བ་དག་གི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་མི་འཐད་པ་དང་། དེའང་རྣམ་མེད་སྨྲ་བའི་ལྟར་རྣམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི་རིགས་པ་ལས་འོངས་
པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོན་ལྟར་དབུ་མ་ལའང་མི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་མེད་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་

པར་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ནི་སྨྲང་དཀའོ། །འདི་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའང་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་
པས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་

དང་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་དག་ལ་འབྲེལ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ནས་ཤེས་པ་གསལ་བའི་ཚེ་རྣམ་པའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྣང་། འབྲེལ་མེད་དག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་གསལ་ན་ནི་བདེ་སྡུག་གམ་
བདག་དང་རྡོ་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་དང་ཤེས་པ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གསལ་བར་

ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡང་མི་སྲིད་དེ་དུས་ཐ་མི་དད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་མེད་ན་དེ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་
མེད་པའི་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནུས་པ་ཚད་མས་ངེས་ན་དེའི་ཡུལ་ཡང་

@351B ངེས་པར་འགྱུར་བས་ན་རྣམ་པ་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་གཉིས་སུ་སྣང་བས་ནི་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གློ་བུར་གྱི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་

སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། ༔ །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་

བཞག་ཅེ་ན། རང་གི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞག་པ་ནི། །སྣང་བཞིན་པ་ཉིད་རིག་པས་མི་གནས་དང་། །ཡང་དག་རིགས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག །དེ་ཡང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་གིས། །རྣམ་པར་དབེན་པས་དེར་འཛིན་འགོག་ཙམ་ཉིད། །གང་ཞིག་བློས་དམིགས་

ཀྱང་རིགས་པས་མི་འཐད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དཀར་པོ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་དཔྱོད་པའི་

བློས༔ མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ནུས་པའི་བློས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་
རྟོག་པ་ལྟར་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་རྣམ་པར་

དཔྱད་ན་ནི་དངོས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པས་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་འགའང་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་
པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་དངོས་པོ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་རྡེ་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་

པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་མི་ཐལ་བ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །མཐའ་གཉིས་
སུ་གྲུབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྲིད་པས་དེའི་ཡུལ་རྣམ་

@352A ༄༅། །པ་གཉིས་སུ་བཞག་ནས་གཅིག་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་དེར་འཛིན༔ པ་འགོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
ནི་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དེ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཡང་

དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེ་ཁོ་ནར་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྣང་བར་ཁྱད་

པར་མེད་པས་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བར་སྣང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེའང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །གཞན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཟད་ཀྱི་ཡང་

དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ་བདེ་སོགས་ལྟར་སྔོ་སོགས་ཀྱང་མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་བསྒྲུབས་པས། དེ་སྤོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་དོ། །དེ་ལྟ་

མ་ཡིན་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡང་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ཁྱོད་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་ཤེས་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཡང་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་པའམ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དག་ཟེར་བ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་རྗེས་

དཔག་གིས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །དེའང་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆ་མེད་པར་གྲུབ་
པའི་དངོས་པོ་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རིལ་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་

ཀྱི་གཉེན་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་ཆ་མེད་པར་གསུངས་པར་ཟད་དོ། །གང་ལས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་རབ་ཏུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་
མའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཆ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་

@352B དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི། རེ་ཞིག་དོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་བློས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་ཕེབས་སོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་བཀག་པ་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་

པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་དོན་དམ་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དེའི་ཚད་མ་ཡང་མི་ཚོལ་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་
དངོས་པོ་ཡང་དག་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་གི་དོན་བཀག

པ་ན་སྣང་བ་ནི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ངེས་པས། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་བརྟེན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་འགོག་པའི་ཚད་མ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཞི་མེད་པར་དགག་པ་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྣང་བས་དེ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་ལ་སྤྱི་སྣང་ཡང་སྤྱི་རིགས་པའི་ཡུལ་དུ་མི་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཁྲུལ་པས་ལོག་པའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་

འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་ནི་ངེས་པར་སྣང་བར་ཁས་བླང་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དོན་འགའང་གཏན་ལ་མི་ཕེབས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཞེས་བྱའི་དེ་ཁོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས་

ཙམ་བསྟན་པའོ། ༈ །རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ལས་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་ཡུལ། །སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་མ་གྲུབ་བལྟ། །དེ་ནས་དེར་འཛིན་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས། །གཉིས་མེད་རང་གསལ་ཉིད་ལ་བློ་གནས་བྱ། །

དེ་ལྟ་བུར་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དོན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་དང་པོར་བཟུང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མི་དམིགས་པ་

བསྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་འདི་ལྟར་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་

@353A ༄༅། །ཕྱིར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རང་རྒྱུད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ནི་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དོན་རང་རྒྱུད་

པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་རིག་གོ །དེ་ནས་

ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རིག་གོ ༈ །དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་གནས་སྐབས་ནི། དེ་ཡང་མི་དམིགས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་བྱ་

སྟེ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་པའི་བུད་ཤིང་ཚོགས། །མ་ལུས་ཤེས་རབ་མེ་ཡིས་རབ་བསྲེགས་

ནས། །དེ་ཉིད་རབ་ཞི་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་འགྱུར། །དེ་ནས་ནི་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་བཀག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་སྟེ། ཤིང་གཉིས་དྲུད་པ་ལས་

མེ་བྱུང་བས་ཤིང་དེ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྲེགས་ནས་མེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལྟར། སོ་

སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པ་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལས་མ་གཏོགས་

པའི་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ༄ དེ་གོམས་པར་བསྒོམ་པའི་གནས་

སྐབས་ནི། དེ་ནས་དེ་ལ་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་བ། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་དགུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བྱེད་པའི། །ཉུས་པ་ལྷག་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། །བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་དགུར་རྣམ་པར་བཞག །དེའི་འོག་ཏུ་ས་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་

དགུ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ནི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་དགུར་བཞག་པའོ། །སྔར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་པས་ནུས་པ་ལྷག

@353B པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་གོང་ནས་གོང་དུ་ས་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྷག་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་རྣམས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྣམ་པར་ཐ་མི་དད་པར་བལྟའོ། །སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ནུས་པ་ཐ་དད་པར་འཕེལ་བས་སྤངས་པ་ལྷག

པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ལྷག་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། ༄ །དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཡང་བགྲོད་གཅིག་ལམ་ཐོབ་མི་སྐྱེ་བའི། །ཆོས་ལ་བཟོད་སྨིན་འགྲོ་བ་ཚིམ་བྱེད་དང་། །འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་ཆད་ཐོབ་ལས། །སངས་རྒྱས་ས

ཡི་སྦྱོར་བ་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་༄ པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན་ངར་འཛིན་གྱིས་བོན་ལོག་ནས་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ནས་ས་དགུ་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

སྦྱོར་བ་འབྲིང་ངོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་ཞུགས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཛོད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་སུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་དེའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ནི་མི་མཐོང་སྟེ། སྤྲིན་གྱི་མཐོངས་ཀྱི་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུའང་སྤྲིན་མཐོངས་ཀྱི་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་

གཅིག་བློ་གྲོས་ཅན། །བློ་མིག་ལྡན་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁྱོད་ཆོས་སྐུ་གང་ཡིན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་པས་

@354A ༄༅། །སྤྱོད་པའི་ས་དང་། ས་བཅུ་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དང་པོ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

མཚན་མ་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་སྣང་བ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། ༈ །འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྦྱོར་བཞག་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ལམ་གྱིས་ནི། །སྒྲིབ་ཚོགས་ཀུན་སྤྱངས་རྣམ་དག་གཉིས་ལྡན་ཞིང་། །ཆོས་

རྣམས་ཆོས་ཉིད་དུས་གསུམ་གཏོགས་པ་ཡི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་མཁྱེན་ལ་མངའ་བརྙེས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དེ་བཞིན་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལམ་གྱིས་གློ་བུར་བ་སྒྲིབ་པའི་ཚོགས་རྒྱུན་

བཅད་པས་རང་བཞིན་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་དག་གཉིས་ཚོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་ན་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་མངའ་བརྙེས་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་

དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་འགྲུབ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཐོབ་པའོ། ༈ །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཤད་པ་ནི། མཚན་མ་ཀུན་བྲལ་ཆོས་
དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བར། །མངོན་གྱུར་སྣང་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པས། །ཤེས་དང་

ཤེས་བྱ་སྤྱོས་བྲལ་མཉམ་འཇུག་པ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུར་བརྗོད། །འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་

བྱ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་དང་མར་ལ་མར་ཐིམ་པ་ལྟར། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དམིགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པས་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

@354B དུ་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེའང་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པའི་མུན་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་ཏུ་ནུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཅིག

དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྣང་བར་འགྱུར་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་

རབ་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསྙད་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་འཛུག་པས་དོན་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་ནི་མི་བལྟའོ། །དེས་ན། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་

ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་མཐོང་ཞེས་གསུངས་སོ། ༔ །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ནི། དེ་རྗེས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀུན་དང་

བྲལ་བའི། །ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་རབ་གསལ་བས། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་དུས་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མངོན་སུམ་ཉིད་གྱུར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ། །གཟིགས་པས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་ཀུན་དོན་མཛད་དང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་

མངོན་གཟིགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་འདི་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བརྗོད། །དེའི་རྗེས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྲ་བ་རྣམས་དང་ཡང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྔར་གྱི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་ཉེར་ལེན་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་སྟེ།

དེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་དོན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་མི་ལོང་གཡང་དག་པ་
ལ་སྟུ་ན་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་རྣམ་

@355A ༄༅། །པར་དག་པའི་དབང་གིས་དུས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྣང་བ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལྟར་རྟག་ཏུ་གནས་ཏེ་རིས་འགའ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པར་གཟིགས་པ། ངར་འཛིན་གྱི་
འཆིང་བའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། བདག་དང་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

མཐར་ཕྱིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་རབ་ཏུ་བསྟེན་ཏེ།
རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རླབས་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཁ་ཅིག་རྣམ་

རྟོག་དང་བཅས་པར་ཡང་འདོད་དེ། དེ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བས་སྤང་བར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སྔ་ཕྱི་དང་སྒྲ་དོན་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཡོད་

པར་བལྟའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་གསུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ལོངས་

སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་གཟུགས་སྐུས་བསྡུས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས།།

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་ཉིད་དུ། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་རྟག་འཇུག་ནི། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སྐུའོ། །སྔ་མ་དེ་ལས་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འགྲོ་བ་སྐལ་ལྡན་མཐའ་དག་གི་དོན་ཅི་རིགས་པ་ལ་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་རབ་

@355B ཏུ་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བར་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་མཚན་

ཉིད་དོ། །འདིའང་གཟུགས་སྐུ་སྟེ་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོར་གྱུར་བ་ལས་བྱུང་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཆས་བསྡུས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་

མོང་གི་དབང་གིས་འཇུག་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཚུལ་འདི་ནི་མདོར་ན་རྣམ་པ་བཞིས་བསྡུས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཐུགས་རྗེའོ། །དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་ཤེས་

པ་ནི་ཤེས་རབ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐུགས་རྗེའོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པར་བལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མང་པོ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་

པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་ཆད་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉི་ག་དང་ལྡན་པར་ཡིད་ཅེས་པར

བྱའོ། །དེའང་ཆོས་སྐུ་སྤྲངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་དོན་ཏོ། །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ

@356A ༄༅། །ཐོབ་པ་གསུམ་སྤྱི་ཙམ་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ལ་ཤིན་ཏུ་གུས་པས་དེའི་གསུང་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ཆེན་པོས་འདིར་བཀོད་པར་ཟད་དེ། ཚུལ་དང་པོ་དེ་ནི་སྐབས་འདི་ཉིད་དུ་དེ་མ་ཐག་རྒྱས་པར་འཆད་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི་སྐབས

འོག་མ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་༈ པས་འདིར་ནི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་བཞག་པར་ཟད་དོ། །དེ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དང་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་བལྟ་བས་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཤེས་པར་བསྒྲུབ་སྟེ། དེའང་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ངེས་

པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་དང་སྣང་བྱ་ལ་བལྟོས་ནས་རྟོགས་པ་དང་ནུས་པའི་རྒྱལ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །གཞན་དུ་ན་སྔོན་པོ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་གོང་གི་འདུ་ཤེས་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །འདིར་དང་པོར་

སྟོང་པར་ལྟ་བ་དེ་དོན་ཇི་ལྟ་བའི་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་ནི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་ཡུལ་ཅན་དེ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་བོ། ༈ །ཤེས་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་པོར་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན་དབྱེ་བ་ནི།

དེ་ལ་དམིགས་བྲལ་སྒྲ་འདྲའི་སྟོང་པ་ཉིད། །དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས། །ཞེས་བྱ་བའོ། ༈ །སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། དོན་དམ་སྤྲོས་ཚོགས་མ་ལུས་ཉེར་ཞི་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་དམིགས་གྱུར་ཞི་བ་དག །བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་མཐའ་གཉིས་སྤངས། །ཆོས་

ཚོགས་མ་ལུས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །འཁྲུལ་སྣང་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྣང་དང་རྗེས་མཐུན་པའི། །དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་པ་དག་ལས། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་གཉིས་སུ་བལྟ། །ཞེས་བྱ་བའོ། ༈ །ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ནི།

ཡོད་མེད་ལ་སོགས་སྤྲོས་ཀུན་རྣམ་བཅད་༈ དོན། །རྗེས་དཔག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དོན་དམ་གྱི། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམས་བཀག་ཅིང་། །སྣང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་བརྫུན་པར་དོན་གྱིས་ངེས། །ཅེས་བྱ་བའོ། །འདི་དག་གི་སྤྱི་དོན་ནི་བཞིས་གཏན་ལ་དབབ་སྟེ། སྒྲའི་དོན་དང་

@356B དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མའོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་བློ་སྟེ་དེ་ཁོན་བསྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །འདི་ལྟར་སྒྲོང་བ་དང་ཞེན་པའི་བློ་མཐའ་དག་ནི་དེ་ཁོན་ཇི་ལྟ་བ་ལས་གཞན་དུ་ལོག་པར་སྣང་བས་

ཀུན་ཏུ་སྒྲིབ་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་དག་བསྒྲིབ་བམ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ན། །ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ། མ་རིག་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ན། །ཡང་དག་མིན་པའི་དོན་སྣང་ཞིང་། །ཡང་དག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་འཇུག །མིག་སེར་གྱི་

ནི་ནོན་པ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྨོངས་པས་སྒྲུར་བའི་སྣང་བའོ། །བདེན་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཏེ་རྣམ་པར་གནས་པར་མོས་པས་ན་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བདེན་གྱི་དེ་ཁོ་ནར་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྨྲ་དན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཆེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། ལོག་པ་ནི་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བའོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་འཁྲུལ་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་བདེན་པར་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བློ་དེའི་ཡུལ་དང་རང་གཞན་མཐའ་དག་ནི་འཁྲུལ་ངོར་བདེན་པར་ཟད་པས་ན་བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བསམ་པས་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། བསམ་ངོ་དེ་ཙམ་དུ་བདེན་པའང་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདིའང་མི་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་འཇལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་ཞིང་བཙལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། མི་སླུ་བས་ན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་སྒྲ་ནི་གྱ་ནོམ་པ་ལ་

འཇུག་ལ། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པའི་བློ་གཞན་གྱིས་མི་གནོད་པའི་རང་བཞིན་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་དེའང་གྱ་ནོམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ

@357A ༄༅། །རིགས་པས་གྲུབ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྣང་མ་ནི་འཁྲུལ་ངོར་བདེན་པར་ཟད་པས་བཅོས་བུའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་གཞན་སེལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་བདེན་པས་ན་
རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པའོ། །སྐྱབ་པའི་ཆ་ལས་ནི་སྣང་མ་ཉིད་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་པ

སྟེ། འཁྲུལ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ནི་གནོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་བདེན་པའི་མཚན་མ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་རིགས་པའི་
ཡུལ་དུ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་བའི་རང་

བཞིན་ལ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདེན་པ་ནི་གཞི་འོ་ཉྫ། །གཉིས་ནི་ངེས་བཟུང་དང་བཅས་པས་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་ཀུན་
རྫོབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་ལ

སོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་བཀག་ནས་འདོད་པའི་གསལ་བ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །འདི་དག་གི་དོན་ཡང་གསུམ་གྱིས་བལྟ་སྟེ། དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དང་། དབྱེ་བའི་དོན་དང་།
གྲངས་ངེས་པར་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་པར་གཞག་བྱ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དོན་

མཐའ་དག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནས་འགྲོ་བ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བློ་འཁྲུལ་པ་དང་མ་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་མ་ལུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཅི་ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པ་འདི་གཉིས་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་

བས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པའམ། འོན་ཏེ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའམ། དེ་སྟེ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཅེ་ན། དང་པོ་
གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་པ་བཀག

པ་ཙམ་གྱི་ཐ་དད་དུ་ཟད་དོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་དག་གཅིག་ན་ཉེས་པ་བཞི་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ཀུན་རྫོབ་མཐོང་བ་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་མཐོང་
བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཇི་

@357B ལྟར་བྲིས་པས་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་བདེན་གྱུར་ན། །དེ་དག་དངོས་མེད་རྣམ་ཐར་དུ། །གང་ཕྱིར་མི་འདོད་རྒྱུ་དེ་ཅི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་དོན་དམ་པ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་

ལྟར་དོན་དམ་པ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་པར་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ལ་ཕན་ཚུན་དབྱེ་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཐ་མི་དད་པར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཀུན་རྫོབ་

བཙལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་བཙལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་ལྡོག་པ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་༧ པ་ཡང་འཁྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་པ་ལའང་ཉེས་པ་བཞི་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དམིགས་༧

ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དེར་མ་འདུས་པས་ལོགས་སུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དོན་དམ་པ་བསྒོམས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་ཅིང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་མི་གྲོལ་བས་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་

ཏེ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་སྣམ་བུའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདག་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་མེད་པ་ཙམ་སྣམ་བུམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་

དུས་གཅིག་པར་ཐལ་ཏེ། དམིགས་པ་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའི་བློ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཆགས་པ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་ལས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དེས་ན་མིག་རབ་རིབ་ཀྱི་ཡུལ་སྐྲ་

ཤད་དང་དེས་དབེན་པ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །སྐྲ་ཤད་ནི་དེས་དབེན་པ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབེན་པར་མ་འདུས་པ་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྐྲ་ཤད་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གཅིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་མེད་

@358A ༄༅། །པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པའམ་གཅིག་དང་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྫུན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཚན་

ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་བཞག་པར་བལྟའོ། །དེས་ན་ན་ལེ་ཤམ་དང་ཚ་བའམ་དྲུང་དང་དེའི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། ན་ལེ་ཤམ་ལ་སོགས་པ་རིལ་པོའི་རྫས་ལ་དགོངས་པའོ། །གྲངས་ངེས་ནི་འདི་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་

པའི་ཡུལ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པས་དེའི་ཡུལ་དེ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་ཀྱང་དོན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་པར་ཐལ་བས་ཏེ། བློ་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ནི་དོན་བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཡིན་

པས་ཐན་ཚུན་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲུབ་པའམ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གྲུབ་པའང་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་

གྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གྲུབ་པ་བློས་མ་བཅོས་པའོ། །དེ་ནི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་བློ་གཞན་སྐྱེས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་བློས་བཞག་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་བློ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ན་བློ་

སྒྱུ་མའི་ཡུལ་ལས་ཉམས་པས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པས་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་སེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་དུ་བློ་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པའམ་བློ་

འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བར་ངེས་པས་གྲངས་ངེས་པ་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་དང་བློ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ན་འོན་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་དང་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་མི་སྲིད་པས་དོན་དམ་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་སྲིད་ན་ནི་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

@358B ༄ དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་བཞག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་ན། འོན་བདེན་པ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ་བཞག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་གྲངས་ངེས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འདིར་དངོས་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པས་བདེན་པ་གསུམ་པ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་གཉིས་

སྲིད་༄ པས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་དངོས་པོ་གཉིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་གྲུབ་པ་དང་མཐའ་གསུམ་པའང་མེད་པས་དེའི་དབང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཁས་ལེན་ཏོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཀྱང་

བླ་སྟེ་ཤེས་བྱ་སྲིད་པ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་རྣམ་པ་བརྟག་པས་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཡུལ། བློས་མ་བཞག་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བློས་བཞག་པ་ཙམ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་

འགལ་བ་ལས་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲུབ་ཅིང་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པར་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའང་ག་ལས་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐའ་རྟོག་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཏེ། དངོས་པོ་གནས་པ་བློས་མ་བཞག་པ་དང་མི་གནས་པ་བློས་བཞག་ཙམ་

དུ་རྟོག་པ་ལས་མ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པས། འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་དང་གཉི་ག་ཡིན་པར་རྟོག་པའང་ཉམས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཅི་ལྟར་དགག་སྟེ། དེ་གཉིས་སུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་

པོའི་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ལ། བརྟགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་དབུལ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ན། གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པར་སྙོམ་༴ མམ་༴ དེ་ལྟར་བརྗོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། བློ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་རྟོག་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ། འདི་གཉིས་

གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཉིད་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཀག་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལྟར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གཉིས་ལས་མ་འདས་བཞིན་

@359A ༄༅། །དུ་བློས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བཞག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་གཉི་ག་ལས་འདས་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉི་གར་རྟོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། དངོས་པོ་

གསུམ་པ་མི་སྲིད་ལྟར། །གཉིས་པའང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་མོད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་འཐད་ལྟར། །གཞན་མི་འཐད་ཕྱིར་གསུམ་པ་མེད་ཅེས་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་མཐའ་གཉིས་སུ་གྲུབ་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དབང་

གིས་གྲངས་ངེས་པ་འགོག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བློ་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བདེན་པ་གཉིས་འཇོག་པ་འགོག་གི། ཁས་ལེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་ནས་བདེན་པའི་གྲངས་ངེས་འཇོག་པ་ནི་འདོད་པའོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་ཞེས་པ་

དེའང་དེ་ཁོ་ན་སེམས་པས་དཔྱད་ན་གཉི་ག་འཁྲུལ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ངེས་པ་ལས་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེའང་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་འགྱུར་བོ། །འདི་ལྟར་མཐའ་དེ་གཉིས་སུ་

བརྟགས་ནས་དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ནར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་བཀག་པས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་བཟུང་ཞིང་ཁས་བླངས་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་མཐའ་ནི་བརྟགས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ལ། དེ་བཞག་པས་ཀྱང་

དོན་དམ་པའི་མཐར་རྟོག་པ་འགོག་གོ །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྲིད་པས་མི་སྤོང་ལ། དེའང་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པས་མངོན་ཞེན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པར་གོ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་བཞག་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་ནི་བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་བོ། །

འདི་སྐད་བསྟན་པ་ནི་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དམ་བདེན་བརྫུན་གྲུབ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ལས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཤེས་བྱའི་མཐའ་གཉིས་ཁོ་ནར་མཐའ་རྟོག་གི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཤུགས་གྲུབ་

@359B པ་ལ་ལྟོས་ནས། མཐའ་གཅིག་སྤྱངས་ཤིང་གཉིས་པ་ཁས་བླངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་འདི་དོར་ནས་བློ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ལམ་བདེན་བརྫུན་འགལ་བ་ཉིད་ལས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་པར་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདེན་

པའི་མཚན་ཉིད་བདེན་པའི་ཚད་མས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་མི་འགྲུབ་ལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའང་མ་འབྲེལ་བར་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །འབྲེལ་པའང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པ་ཞིས་པས་མ་བསྐྱུས་པ་དང་།

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པ་གཉིས་ནི་མི་རུང་ལ། འབྲེལ་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་འཁྲུལ་པར་ཟད་པས་དེས་དམིགས་པ་ནི་གང་དུའང་མ་བཀག་པ་ན་བདེན་པ་མཐའ་ཡས་པར་འགྱུར་ལ། རྫུན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་

པའི་ཡང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཡང་གྲངས་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ན་ནི་དོན་དམ་པ་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བློ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་གཏན་མི་སྤྱོངས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་བལྟའོ། །དེས་ན། འཇིག་རྟེན་མཁས་

པའི་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་གསན་རང་གིས་གཟིགས། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་དང་ནི་བརྫུན་པའི་དངོས་མཐོང་བ། །ཐོབ་ལས་དངོས་ཀུན་ངོ་བོ་གཉིས་འཛིན་ལ། །ཡང་དག

གཟིགས་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེས། །བརྫུན་པ་མཐོང་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར

རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། བློ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་ལ། དོན་དམ་པའི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །མཚན་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཐ་ན་ཐམས་༞ ཅད་༞

@360A ༄༅། །མཁྱེན་པའི་བློའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ན། ཡོད་མེད་དངོས་ཀུན་མཁྱེན་པ་པོ། །ཀུན་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གང་མ་གཟིགས། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག །ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་ལྟ་བས་དཔྱོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་

མིན་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད། །མཐའ་བཞི་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་བ། །དེ་ཉིད་དབུ་མར་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་

བྲལ་བ་ཉིད་འདིའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་༄

པའང་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པའང་ཡིན་ཏེ་མི་སྟོང་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མདོར་ན་ཅི་འང་༄ མ་གྲུབ་པ་སྟེ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཁྱད་པར་

མེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེས་ན་སྤྲོས་པ་འགོག་པའི་ཚིག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཅི་འང་༄ མེད་དོ། །འོན་སྐྱུར་དབྱེ་བའི་གཞིར་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་བློའི་ཡུལ་ཉིད་བཞག་པ་དང་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་བློས་ཤེས

བྱར་བཏགས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བས་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རྗེས་དཔག་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རློམ་ཡང་བློ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་ན་སྤྱི་ལས་མ་འདས་པས་དེའི་ཡུལ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་བློའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྗོད་དེ་འཕྲུལ་པའི་བློས་དོན་དམ་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་གྲངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཀུན་

@360B རྫོབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། བྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ། བརྗོད་བྱ་དང་བརྗོད་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་རྣམ་ཀྵོ ཐམས་ཅད་འཇུག་པའང་མེད། ལྡོག་པའང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་ཀྱང་མེད་དོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བརྗོད་མོད་ཀྱི། དོན་ནི་དོན་དམ་པར་མི་

སྐྱེ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་གོ །གང་ལ་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྐྲ་ཐམས་ཅད་ནི་བརྫུན་པ་སྟེ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ་ཞེས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བློ་མ་ལུས་པ་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་འཁྲུལ་པའི་བློ་མཐའ་དག་གོ ། དེས་དམིགས་པར་བྱ་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཚད་མས་གནོད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན་པས། ཚད་མའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ནར་དེ་ལྟར་གནས་པ་བཀག་པས་ན་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཐ་སྙད་དུ་འཐད་པས་སོ། །སྣང་བཞིན་པ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཙམ་ལ་ནི་ཚད་མ་མི་འཇུག་པས་སྣང་བ་འགོག་པར་ཡང་མི་ཐལ་ལོ། །བློའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ནི། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད། ཚིག་ཙམ་ལ་སུ་ཡིད་རྟོན་སྙམ་ན་ཉོན་ཅིག །སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོ་ནས་རང་གི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བར་བདེན་པར་རློམ་ཡང་། ཁྱད་ཞུགས་པའི་

བློ་གཞན་གྱིས་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་དང་ལྡན་པས་ན་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པ་བཅོས་བུར་ཟད་ལ། རིགས་པ་ངེས་པར་སེམས་པ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་དེ་རྣམ་གཙོད་གྱི་ཆ་ལ་བློ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་མི་

@361A ༄༅། །འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཁོ་ནས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་པའང་བློ་ཁྱད་ཀྱིས།།

གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་དོན་དམ་པ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕ་རོལ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་དང་། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས

འགོག་པར་བྱེད་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལས་འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་དག་གོ། ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དག་གིས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཀག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བཞིན་པར་

མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདི་བརྫུན་པར་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པས་ན་རྗེས་དཔག་གིས་འདུ་བྱེད་བརྟན་པར་བྱས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་པ། །ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་དབང་རྣམས་

མངོན་སུམ་གསལ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་འཛིན། །གལ་ཏེ་འདི་དག་དོན་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད་ཅེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཡན་ལག་གི་དོན་ནི་འདིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་

པས་ན་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག

པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་སོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་གཉི་གའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པ་ནི་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

@361B གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་འདིའང་རང་དགར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱིས། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་དང་བདེན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཉིད་བསྡུས་པས་ལུང་ལ་གནས་པར་བསྟན་པའོ། །དོན་

དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་བཀག་པ་དང་། ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་དམིགས་པར་གྱུར་པས་སྐུར་བའི་མཐའ་གཅོད་བཀག

པས་ན་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ཆེན་པོར་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དག་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་སུ་གང་གསུངས་པའོ། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འདི་རྟོགས་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་

ཐོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་ཀྱང་གསུངས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་

ལ་སྣང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་མ་ལུས་པའོ། །འདིའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་གྱིས་སྣང་བ་ཉིད་དང་མཐུན་པ་མེའི་བསྲེག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །སྣང་དུ་འདྲ

ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་གསལ་བར་ཟད

དོ། །དེའང་། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཡང་འདོགས་ལ་དོན་དམ་པར་གཟུགས

ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་མིང་དང་ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་མེད་ཀྱང་དེ་མེད་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་བསྟན་པར་མི་ནུས་སོ། །དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འགག་པ་མེད

པ་འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེ་བ

@362A ༄༅། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་མི་འཇིག་པའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་འབད

པར་བྱེད་པས་ན་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་མེད་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པའོ

ཞེས་སོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་སྟོན་བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། །གང་དག་ཕྱོགས་རྣམས་བཞུགས་པའི་འདྲེན་པ་དག །དེ་དག་གིས་ནི་མཚན་མེད་སྟོང་པའི་
ཆོས། །རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟག་ཏུ་བསྒོམས། །འདི་ལ་རང་བཞིན་སེམས་ཅན་

གང་ཡང་ནི། །སྐྱེ་དང་འཆི་བ་དམིགས་སུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འོང་བ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མི་ཡིས་སྒྱུ་མ་བསྟན་བྱུར་
པ། །སྣང་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་འདྲ་བ་དང་། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཞེས་སོ། ༈ །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི
རང་གི་སྡེ་པ་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལྟའི་ཡུལ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་

གྲུབ་ཅིང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའང་རང་རིག་པས་གྲུབ་ལ། ཚད་མའི་གཙོ་བོ་ཡང་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་དེས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་བརྫུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ནི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་བསྒྲུབ་པར་
ཡང་གསལ་བར་དམིགས་པས་སོ་སྙམ་ན། ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་བདེན་པས་དབེན་པ་སྟེ།།

གཟུགས་སོགས་དང་ནི་བདེ་སོགས་སྐྱོང་བཞིན་པ། །སོ་སོར་ངེས་པས་སྣ་ཚོགས་དོན་སྒྲུབ་རྣམས། །རྨི་ལམ་བུད་མེད་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུར་ཟད། །ཅེས་སློས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གྲགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་མིན། །དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ། །གཙང་
སོགས་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་རྫུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡོ་ནར་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་
པའམ། རྨི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བཟང་མོ་མཐོང་བ་ལ་སྲེད་པའི་འཆིང་བས་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
@362B བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མི་གནས་པས་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་དོ། །དེ་ཙམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པས་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ཏེ། གང་ཞིག་དབང་པོས་དམིགས་
པས་ནི། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མིན་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་སྐྱེ་བས། །དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཤེས་ཅི་དགོས། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ༈ ལུང་གིས་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡང་དེ་དག་འོ་ན་ཁྱེད་
ཉིད་སྟོན་པའི་སྲས་སུ་ཁས་འཆེ་བས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་ལུང་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། མདོ་

ལས་བྲམ་ཟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །མི་གནས་བྱ་བ་ག་ལ་ཡོད། །འདི་དག་
འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ནི། །བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཡང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་བཞི་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དངོས་པོར་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ནི་ངེས་པར་གནོད་དོ་སྙམ་ན། ཆོས་ཀུན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བདེན་
གསུངས་པའང་། །འཇིག་རྟེན་དྲང་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་མིན། །སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ན་

མ་ག་དྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཡོད་ལྟ་ཞས་ཆེ་བས་ན། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་པས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའམ་ལུས་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་

པ་བདེན་པར་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ནི་རྟག་པ་ལྟར་ཆ་ཤས་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། དུས་རིང་པོའི་རྩོམ་བྱེད་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐད་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་བདག

གིར་བྱེད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་མེད་པར་བདེན་ན་ཅི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་དུས་རིང་པོར་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་བསྐལ་པའང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་སྤྱོངས་ཤིག །དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དགག་པ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་

@363A ༄༅། །ཀྱི་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་དག་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཅིའང་མེད་པ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མི་

དམིགས་པར་ཐལ་ཏེ། རྟེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །གང་དག་མི་བདེན་པ་དམིགས་པའི་འཁྲུལ་པ་དག་ནི་རྟེན་དང་འཛིན་པ་བདེན་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ཟླ་བ་གཅིག་དང་དབང་པོ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་པ་

བཞིན་ནོ། ༔ །འདིར་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བློ་རང་རིག་པ་དོན་དམ་པར་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡོད་ན་ནི་དེ་གསལ་བས་ན་མ་རིག་པའི་ནུས་པས་འདིའང་གསལ་གྲང་ན་ཁྱེད་ནི་དེའང་མི་འདོད་པས་སོ་སྙམ་ན། གཉིས་ཀྱིས་དཔེན་པའི་

རང་རིག་གསལ་བ་ཙམ། །ཉིད་ཀྱང་བྱ་དང་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། །རལ་གྲིའི་སོ་སོགས་ལྟ་བུར་རང་ཉིད་ལ། །བྱེད་པ་འགལ་ཕྱིར་རང་རིག་བདེན་མི་འགྲུབ། །གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་རིག་པ་གསལ་བ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ།

རིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཉིས་མེད་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ཉིད་སྒྲོང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ན། གསལ་བ་ཙམ་
གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ཉིད་ལ་རང་རིག་པར་བརྗོད་དེ། རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྔོན་པོར་སྐྱེས་

པ་ལྟར། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་ལྟོས་པས་ན། རྣམ་ཤེས་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྡོག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བེམས་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བདག་ཉིད་རིག་པ་
ཡིན། །གཅིག་པ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མི་འཐད་ཕྱིར། །འདི་ཡི་བདག

ཉིད་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་པས་གཅིག་ལ་འགལ་ཏེ་སྟ་རེ་གཅོད་བྱེད་གཅོད་བྱ་
ལ་བལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པའང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་

@363B སྙེ། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པས་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས་དམིགས་པ་དང་སེམས་ཐ་དད་ན་ནི་
གཉིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་མི་དད་ན་ནི་རིག་པར་མི་རུང་སྟེ། རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས།

རལ་གྲི་དང་སོར་མོས་རང་གཅོད་པ་དང་རང་ལ་རེག་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ན་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་བཀག་པས་རྟག་
པའི་དངོས་པོ་དགག་པར་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ནུས་པ་མེད་པ་ལས་

ལོག་པར་སྐྱེས་པའི་ནུས་པ་ཙམ་གནས་པར་རུང་བས་སོ། །འདིར་སྔོན་པོ་ནི་ཆས་མི་མཐུན་པས་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། སྔོན་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཙམ་ཡིན་པས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
སོ། །རིག་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་སྔོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་

དེ་རང་གིས་རང་སྔོན་པོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སོ། །རང་རིག་པ་ནི་བདག་གིས་བདག་ལ་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པས་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་
གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། གཉིས་མེད་ན་ནི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས་གྲུབ་བོ། ༑ །སྟོང་པ་

ཞེས་པ་དེ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས། དང་པོ་སྒྱུ་མའི་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་ནི་མངོན་ཞེན་སྤྱོང་བས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུ་མ་མཁན་ཉིད་ཀྱང་རང་གིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུས་པར

འགྱུར་བས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་དངོས་ཀུན་ཡ་མ་བརླར་རྟོགས་པས། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལེགས་བསྒོམ་སྒོམ་བརྩོན་རྣམས། །སྲིག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ལས་ངེས་གྲོལ་འགྱུར། །ཉི་ཚེའི་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་མིན། །འདིར་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་ཞེས་པའམ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར

ཅན་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའང་ཞེས་པ་ཙམ་ནི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྔར་བཤད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསོག་དང་གསོབ་དང་ཡ་མ་བརླ་དང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཞེས་ནས་གོམས་པར་བསྒོམ་པ་ཉིད་ལམ་ཡིན་པས་ན། དེས་དངོས་པོར་ཞེན་

@364A ༄༅། །པའི་ས་བོན་སྤངས་པ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་བཟློག་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། །དེས་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བདེན་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་

མ་ནོན་པ་ལས། སྒྱུ་མའི་བུད་མེད་མཐོང་བ་ན་དེ་མི་བདེན་པར་ཤེས་ཀྱང་སྡུག་པའི་མཚན་མ་གཞན་དྲན་པ་སྣད་པས་འདིའང་སྤྱད་བཟོད་ཀྱི་བུད་མེད་དུ་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་ཆགས་པ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྡུག་པའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་

གྲུབ་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་གོམས་པས་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བློ་བརྟན་པ་ཅན་གྱི་སྙོམ་བརྩོན་ལ་ནི་འདི་ག་ལ་སྲིད་དེ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་སྡོང་པོ་དག་ལ་སྙིང་པོ་ལྟར། །སྲིད་པ་དག་ལ་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པ། །དགེ་སློང་དེ་ནི་ཕ་རོལ་མིན་པའི་ཕ་རོལ་པོ། །སྦྲོང་སྡེ་སྦྲུལ་ཇས་

ལྤགས་རྙིང་བརྗེ་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༈ །སྣང་བ་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཤེས་པ་ལམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡང་རང་གི་སྡེ་པ་དག་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པས་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་དང་དེས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པས་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐོབ་ཀྱི། ཅིའང་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྒོམས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བཤད་པ

ཡིན། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཉིད་ངོ་སྨླམ་ན། གཞན་ཡང་མི་རྟག་ལ་སོགས་དངོས་པོ་ནི། །མཐོང་བས་གྲོལ་ན་ཐམས་ཅད་གྲོགས་མེད་ནས། །འབད་མེད་ཐར་པའམ་ཐར་པ་མེད་འགྱུར་བས། །སྟོང་པར་ལྟ་བ་གོན་ལམ་དུ་གསུངས། །སྟོང་པར་ལྟ་བ་ཁོན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉོད་པའི་

ཚོགས་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའི་ལམ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མེད་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སློབ

@364B པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་དེར་འཛིན་པས་གྲོལ་ན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ཉིད་ནས་གྲོལ་བའམ། ཡང་ན་གྲོལ་བ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པར་འཛིན་པ་ཁོན་ལམ་ཡིན་གྱི་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད་པས་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཁྱོད་ལགས་ཏེ། །གཞན་དུ་ངེས་པར་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་བསྟོད་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་

སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །མྱུར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་མི་བྱེད། །དངོས་གང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་བྱེད་པ། །དེ་ལས་འཇིགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། །སྟོང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་པ། །དེ་ལས་འཇིགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་

རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་ནས་ད་ནི་སྟོང་པའི་ལྟ་བ་དེ་གོམས་པར་བསྒོམ་པའི་ཐབས་སྟོན་ཏོ། །དེའང་རི་བོ་ལ་བགས་ཀྱིས་འཛེག་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དང་པོར་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པ་སྟོན་ཏོ། ༄ །

དང་པོ་ཡང་མདོར་བསྟོད་པ་ནི། གནོད་ཆེན་རྩ་བ་བདག་ལྟར་རབ་གཞིག་པར། །འབད་པས་བདག་མེད་གོམས་པ་རྗེས་བསྟེན་བྱ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ཉེས་པའམ་གནོད་པའམ་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ན། དང་པོར་དེའི་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་

དཔྱད་ཅིང་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་མེད་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་འབད་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་ནན་ཏན་བྱའོ། ༄ །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཉེས་པ་བསྒོམ་པ་ནི། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཕུང་ཀྲོལ་

བ། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ལས་སྡུག་པ་དང་། །མི་སྡུག་ལ་སོགས་ཞེན་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །ཉོན་མོངས་ཉེས་སྤྱོད་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་འདྲེན། །དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྩ་བ་ཅན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལས་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་ཕ་རོལ་ངེས་པར་ཡོད་པ་བཞིན་

@365A ༄༅། །ད་རྒྱུད་གཞན་ལ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལའང་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པ་ལས་སྲིད་པ་དང་སྡང་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཡ་ང་བ་སྣ་ཚོགས་

ཀུན་ནས་སློང་ལ། དེ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་མཆེད་པ་དང་། བདེ་འགྲོ་དག་གི་ཡང་ཚེ་ཐུང་ནད་མང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་མི་འདོད་པ་མི་སྡུག་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་སྨིན་བར་འགྱུར་བས་ན། །བདག་ཡོད་ན་ནི་

གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །འདི་དག་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། །ཉེས་པ་མ་ལུས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་འཚེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཇིགས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་ན། །འདྲེ་ཆེན་

དེས་ཀོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ༔ །བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱིར་བསྡུབ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་བདག་མིན་མི་རྟག་དུ་མ་དང་། །མི་གཙང་རང་དབང་མེད་
ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན། །གཞན་ནའང་མི་དམིགས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ། །བརྗོད་མེད་དངོས་པོ་མེད་

ཕྱིར་བདག་མེད་དོ། །སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དག་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མ་དང་མི་གཙང་བ་དང་རང་དབང་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། །བདག་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་

པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་ནའང་བདག་མེད་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བའི་བདག་ཀྱང་མེད་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་
རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཁྲུལ་པ་ཁོ་

ནའོ་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡོད་དེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་
བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡོད་དེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །མ་རིག་པ་ལ་

@365B སོགས་པ་ཡོད་ན་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་ཀྱི་མེད་ན་མེད་དོ། །ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གང་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡོད་པར་ཞེས་པའོ། །

མེད་པར་གྲགས་པ་ནི་མེད་པར་ཞེས་པས་ན་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྟག་པ་དགག་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་སེམས་པ་སེམས་མེད་གང་ཡང་རུང་། །བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་མ་ལུས་རྟག་པ་རྣམས། །རིམ་དང་ཅིག

ཅར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུར་དངོས་མི་རུང་། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་འཇིག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱ་བྱེད་སོགས། །སྣ་ཚོགས་དམིགས་ཕྱིར་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའོ། །བདག་སེམས་པར་འདོད་པ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གྲངས་ཅན་ནི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བདག

ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཆ་ཤས་མེད་པ་རང་དབང་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ན་སྤྱད་བྱར་གྱུར་པ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཅན། རང་བཞིན་ནི་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་ནི་མི་རྟག་པ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་བེམས་པོས་དེའི་འདོད་པ་ལྟར་

ཁབ་ལོང་གིས་ལྕགས་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་དེ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་དེ་རང་ཉིད་ཟྱུར་ནས་སོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ནི། །ངར་འཛིན་དེ་ལས་ཚོགས་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན། །བཅུ་དྲུག་པོ་ཡི་ཚོགས་སུ་གདོགས་པའི་དོན། །ལྔ་ལས་ཀྱང་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་

འདོད་པའོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་མུ་སྟེགས་མང་པོའི་ནང་ནས་བྲམ་ཟེ་ཤད་ཏེའུ་ཤུ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ། རང་བཞིན་ནི་རྟག་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ་བློའོ། །དེ་ལས་(aTSO)གས་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་སྟེ།

འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་ས་དང་ཆུ་དང་མེད་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའོ། །ཤེས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའོ། །ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ནི་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་ཁ་དང་ཟག་བྱེད་དང་བཤང་གློའོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པའི་དབང་པོའོ། །དེ་ཙམ་ལྔ་ནི་སྒྲ་དང་རེག་དང་གཟུགས་

@366A ༄༅། །དང་རོ་དང་དྲི་སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་འབྱུང་བ་ལྔ་པོ་དེ་སྐྱེའོ། །རྫ་བ་རང་བཞིན་དེ་ནི་རྡུལ་དང་མུན་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ། འདོད་པ་དང་རྨོངས་པ་དང་སྡང་བའམ། བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་རྟག་པ་སྟེ་ཆེན་

པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སོ། །བདག་བེམས་པོར་འདོད་པ་ནི་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བེམས་པོ་རྟག་པ་སེམས་པ་གཞན་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་
འཇོག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་

ནི་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་མི་རུང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །རིམ་གྱིས་དོན་མི་བྱེད་པ་ནི་ནུས་པ་ལ་རིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རིམ་པ་ཡོད་
ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྐྱེན་རིམ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་རིམ་གྱིས་བྱེད་པར་ཡང་མི་

རུང་སྟེ། རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག །ཡོད་ན་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་འགྱུར་ན། །དངོས་གང་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་
ལ། །ཅི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་བལྟོས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གང་བརྗོད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྡུག

ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་མང་པོ་དང་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་དམིགས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། འདས་ཆེན་ལས། གང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པ་སྟེ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བས་མི་རྟག་པའོ། །འདྲ་བའི་

ཆོས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ལ་བྱིས་པ་དག་རྟག་པར་འཛིན་ཏོ། །གང་ཞིག་ཏུ་རུང་བ་དེའང་མི་རྟག་པའོ། །སེམས་ནི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་དུ་མ་དང་། ཁ་ཏོན་སློབ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་དུ་མ་དང་། བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་སྣ་

ཚོགས་པས་ཀྱང་མི་རྟག་གོ། གཟུགས་ནི་མེར་མེར་པོ་ནས་རྒས་པའི་བར་སྣ ༔ ན་མེད་པ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་འགྱུར་བའོ། །སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་པས་ན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སོ། ༔ །བདག་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་དག །ལུས་དང་མདོག་དབྱིབས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ། །རང་དབང་

@366B མེད་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །འདས་ཆེན་ཉིད་ལས་བདག་མེད་པའང་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བ་དང་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་སོ། །ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ན་མི་སྡུག་པ་མེད་པར་རིགས་པས་རིགས་

བཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ན་ཐམས་ཅད་བྲམ་ཟེར་ཐལ་བས་སོ། །གཞན་དབང་དང་དབང་པོ་མེད་པ་དང་མ་ཆང་བར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །མི་ནས་ལྷར་མི་སྐྱེ་བར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་། དེ་ལྟར་རང་དབང་མེད་པས་ན་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་

པའང་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འཁོར་བར་བཅིངས་སོགས་གྲུབ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པས་ན་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་བས་ན་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ན་

འཁོར་བར་བཅིངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའི་འཆིང་བ་དེ་དག་བཅད་པས་ན་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་གཙང་བའོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་དེ་

ལས་ལྡོག་པའོ། །སྟོན་པ་དྲུག་ན་རེ་བདག་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ་ཞེའོ། །ཁྱབ་པར་ཡོད་ན་སྣང་མི་མཐོང་བར་མི་རིགས་སོ། །སྣང་མ་མཐོང་ན་ནི་མཐོང་བ་དེ་སྣང་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པས་མི་རྟག་པས་ནི་ཅི་ལྟར་ཁྱབ་ཅེས་བྱ། ཡང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་

འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། ལྔ་གའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མྱོང་བས་ལྷའམ་མི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་བཞག །ཡང་ཁྱབ་པ་དེ་གཅིག་གམ་མང་པོ་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་དགྲ་དང་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

མང་པོ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཀུན་མཉམ་པས་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བ་དང་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ལྟར་འཐད། བདག་མེད་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྤུས་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་དག་བདག་གིས་བྱེད་ན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའང་

@367A ༄༅། །རྟག་པར་འགྱུར་བས་རིས་འགའ་བར་འགལ་ལོ། །དེས་ན་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ། །སྐྱེ་མཐའ་ཡས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲྭ་བ་མེད་པ། མི་བྱེད་ཅིང་མི་ལེན་པས་རྟག་པ། མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་འགོག་པས་བདེ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་བ།

མཚན་ཉིད་བཅུ་མེད་པས་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །བདག་མེད་པས་དེ་ལམ་དུ་བསྒོམ་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་སྡོམ་བཞི་དང་བདེན་པ་ཡི། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལེགས་བསྒོམས་ཡང་དག་ལྟ། །དད་དང་ཁྲིམས་སོགས་བསོད་ནམས་ཉེར་རྟེན་བཅས། །ཟག

མེད་ལམ་གྱི་དམ་པར་རབ་འཇུག་བྱ། །ལམ་བསྒོམས་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་དང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་སྟེ། འདི་དག་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་

དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་གྲོགས་དང་ལྡན་ཅིག་པས་རྟག་ཏུ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟེན་ཅིང་ལན་མང་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། དེ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་

རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་གོམས་པར་བསྒོམ་པ་སྒོམ་ལམ་ས་དགུས་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ང་དང་ང་ཡི་ཞེས་སོགས་སུ། །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྟེས་རྟོགས་ཅན། །ཡིགས་

བསྒོམས་ཡང་དག་ལྡྲ་བ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྟེས་འབྲང་བཅས་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྒོམས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་གང་ཟག་མེད་པ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཉིད་དོ། །

གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པའི་མདོ་ནི་བཞི་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པ་བཟློག་པར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ལྷ་དང་མི་ཁ་ཅིག་བདེ་བར་རྟོག་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་

@367B ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ། །རྣམ་རྟོག་ལ་སྤྱོད་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ་ཞེས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་

བས་མི་རྟག་པའོ། །གནོད་པར་བྱེད་པས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །སྐྱེས་བུ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པའོ། །རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པས་བདག་མེད་པའོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་འདུ་བྱེད་འབྲེལ་པ་རྒྱུད་མར་འཇུག་པས་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །དེ་འབྲས་བུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་རྒྱུའོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་

རྣམ་པ་མ་ལུས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །འབྲས་བུ་དང་མི་མཐུན་པར་འབྲེལ་བས་རྐྱེན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པས་འགོག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མེ་སྤྱངས་པས་ཞི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྱ་នོམ་པའོ། །འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་

པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ལམ་ལ་བྱང་གྲོལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ལམ་མོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རིགས་པའོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་གནས་པས་བསྒྲུབ་པའོ། །འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འགོག་པས་ངེས་པར་འབྱིན་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །གང་ཟག་མེད་པ་བསྒོམས་པའི་

བྱེད་པ་ནི། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བཅད་པས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་སྤོང་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །དམ་པས་ལེགས་བརྒྱན་སྲིན་གནས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །དཔེ་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །གསང་བའི་མདོ་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་བ་ནས་

བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་༔ མ་༔ དང་ཡལ་ག་ཕྲ་༔ མོ་ཐམས་ཅད་སྐམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ཚོགས་པ་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ཞིན་༔། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་བསྟན་པའོ། །ཚུལ་

ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚར་གཅོད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་མེད་པར་བཟོད་པ་ནི་རིགས་པ་དང་གྲོལ་བ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་༔ པར་རྫོགས་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ལྡན་པ་དང་གྲོལ་བ་གཉིས་ལ་དད་པས་བྱིན་པ་གནང་སྟེ། ལྡན་པ་ནི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་ལེན་པ་མེད་

@368A ༄༅། །པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །ཡང་མི་དགེ་བ་སྤང་བ་དང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་མགོ་ལ་མེ་འབར་བ་གསོད་པ་ལྟར་བརྩོན་པ། གྲོལ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་མོས་པའོ། །ཡང་དགེ་བ་

ཅི་ཡིན་ཞེས་ཚོལ་ཞིང་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་ཡང་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ། ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པས་དེའི་བྱ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པའོ། །ཡང་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །ཡང་ལྡན་པ་ནི་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་པའོ་ཞེས་སོ། །

རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལས་ལྷའི་ལོ་སྟོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཉེ་བར་མ་ཁོ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུལ་བ་བས། གང་གིས་ཐ་ན་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་སྲིད་ཙམ་དུ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག

མེད་དོ་སྙམ་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ངོ་ཞེས་སོ། །གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་ཐོས་པས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདོར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཐོས་པས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་མེད་པས་ནི་ངར་འཛིན་པ་སེལ་ལོ། །ཞི་བ་ཐོས་པས་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་བཞིན་དུ་སེམས་པས་ནི་འཕགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་བས་ཆེས་ལྷག་པ་བསྒོམས་པའི་བྱེད་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་སྦྱིན་ལས་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་
རང་གི་རིག་པའི་ཆོས་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་དོ༎ ཚ་བས་གདུངས་ཏེ་སྐོམ་གྱིས་ཉེན་པས་ཆུ་བསིལ་

བ་གང་ན་ཡོད་པ་ཐོས་མ་ཐག་སྐོམ་པ་གཞིལ་བའམ་བསིལ་བ་མི་ཐོབ་ཀྱི། ནམ་དེར་ཕྱིན་ཏེ་འཐུངས་པ་ན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའང་བསྒོམས་པས་
མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པའོ། ༔ །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་

@368B པོར་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པ་བསམ་པ་ནི། བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ལེགས་བསྔམས་ཀྱང་། །སྟོང་པར་མོས་མེད་ཡོངས་དག་དགེ་སློང་མིན། །སྨྲ་དན་འདས་སོགས་
ཐོབ་བྱར་རློམ་སེམས་ཅན། །ཁྲིམས་པ་མ་རིག་བསྒྲིབས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་བཅིངས། །ཕྲ་བའི་ཆོས་ཀྱང་རབ་

ཏུ་གྲུབ་མེད་པར། །མངོན་པར་རྟོགས་དང་ཐོབ་སོགས་དམིགས་པར་ལྟ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མེད་ལུས་སོགས་ཞེན། །ཐམས་ཅད་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་པ་ཚར་གཅོད་པ་ལས་བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྔམས

ཀྱང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་མོས་ཤིང་མི་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་ན། དེ་དག་ཕལ་ཆེར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་པ་དང་མཆོད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་དག

པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཙམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེར་མི་བཟུང་ངོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་སྙེད། །བྱིས་པས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། །འཁོར་བ་ལ་ནི་དེ་ཀུན་ཆགས། །སྒོམ་

སེམས་བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ཡིན། །གང་གིས་བློ་ལ་ངས་ཐོབ་སྙམ། །དེས་ནི་ཐོབ་པ་ཅི་ཡང་མེད། །དེ་ཡི་ཡང་སྲིད་འགྲོ་བ་ཡི། །མ་རིག་པ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་མཐོང་ན་བདེན་པ་བཞིའི་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས། འདི་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་

པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིན་པའོ། །གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲོས་པའོ། །སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མེད་གཉིས་ནི་སྤྲོས་པ་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ས་དང་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་ཡིན། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འཛིན་རློམ་པར་སེམས་པ་ཡི། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་བརླག་གོ །རྒྱལ་བས་བདུད་རྩི་འདུས་མ་བྱས་པ་བརྙེས་སླམ་དུ། །དེ་ལྟར་གང་དག་བསམ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྐྱ་བརྙས་གསོལ་བར་བྱེད། །བརྙས་

@369A ༄༅། །ཀྱང་འདི་ལ་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྙས་པ་མེད། །འདིར་ནི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་རབ་བྱུང་རློམ། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྣམས་འཕྲུལ་ནས། །བསྟན་པ་འདི་ལ་སུན་འབྱིན་རྣམས། །བདུད་རྩི་བདག་གིས་ཐོབ་བོ་ཞེས། །ཐོབ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དག་སྨྲ། །

སྒྲོབ་པ་ཤཱ་ཀྱ་སེང་གེ་ཡི། །བསྟན་པ་ལ་ནི་སྦྱོས་པ་མེད། །སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟོགས། །དེ་བཞིན་རྣམ་འདྲེན་གསུངས་པ་ཡི། །ལྟ་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད། །སྤྱན་དག་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཡི། །ལྟ་བ་ལ་ནི་ལྟ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །གསེར་

འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་རྒྱུན་གཅོད་དམ་ཆོས་འདི། །ཟབ་ཅིང་ཕྲ་ལ་བལྟ་དཀའ་སྟེ། །འདོད་པས་བསྒྲིབས་པའི་དམུས་ལོང་དག །དེ་མ་མཐོང་བས་སྡུག་བསྔལ་ལེན། །ཅེས་སོ། ༈ །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དོན་ལས་དེ་སྐྱིར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་

ཅན་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་བདེན་སོགས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་ལས་ཞེན། །ཆོས་ནི་བདེན་བརྫུན་སོགས་བྲལ་མི་མཐུན་ཉིད། །ཚངས་པ་ཁྲིད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་བདེན་པ་དང་ཆོས་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་

སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི་བདེན་པ་དང་བརྫུན་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་

མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གནས་དོན་ལུས་ཀྱིས་གཟུང་བར་སྣང་བ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་སེམས་ལས་གྱུད་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །རྟུལ་ཡང་ཆ་ལས་རང་བཞིན་གཟུང་མེད་ཕྱིར། །ཐོག་མེད་འཁྲུལ་སྣང་རྨི་ལམ་གཟུགས་ལྟར་ཟད། །དེ་འཛིན་

ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་རྟོག་སེམས། །གཟུགས་སོགས་རྫུན་པའི་རྣམ་པས་ཉེར་བསྒྲད་པས། །དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མིན་དུས་གསུམ་སོགས། །སོ་སོར་བརྟགས་ན་རང་བཞིན་བཟུང་དུ་མེད། །ཆོས་དེའི་བདག་མེད་པ་ལ་ཆོས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཚོགས་

@369B ཡིན་པ་ལས་གཟུགས་ཅན་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་ཡུལ་ལྔ་དང་། ལུས་དབང་པོ་ལྔ་རྟེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་སེམས་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་དག་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་གཞིགས་ནས་རྡུལ་ཡང་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་

པར་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱིས། རྨི་ལམ་ན་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཆད་པར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་སེམས་

ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་མཐའ་དག་སེམས་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སེམས་ཉིད་ལ་རྟོག་གོ། དེ་ནས་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ངར་སྙོམ་སེམས་པ་དང་། འཛིན་

པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དག་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རུང་ངོ་། །འདི་ལྟར་རྫུན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་གཅིག

དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཡང་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་
ཤིང་ཞིག་ལ། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

མི་གནས་པས་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་སེམས་ནི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དང་དེ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་
ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སྐྱེ་བ་ན་གང་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་འགག ༵ གང་དུ་ཡང་

མི་འགྲོ་སྟེ། གཟུང་དུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། འོད་སྲུང་སེམས་ནི་བཙལ་ན་མི་རྙེད་དོ། །གང་
མི་རྙེད་པ་དེ་མི་དམིགས་སོ། །གང་མི་དམིགས་པ་དེ་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་ཡང་མ་

@370A ༄༅། །ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་སེམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ཀྱང་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །སེམས་གང་གིས

ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེའང་སྟོང་པར་རྟོགས་པའོ། །གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པའོ། །ཚིག་གི་རྗེས་སུ་མི་འཇུག་པ་ནི་དོན་ལ་རྟོག་པའོ། །དོན་ལ་

རྟོག་པ་ནི་གང་གི་ཚེ་དོན་གང་ཡང་མི་མཐོང་བའོ། །དོན་གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའོ། །དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཉིད་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་ཅིའང་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སོ། །འགའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཆོས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས

བྱས་༄ ཀྱང་། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལས་འདའ་བར་བྱ། །སྣང་བ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །སེམས་ཙམ་ལས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་ལ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བརྟགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས

བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་སོ། ༄ །འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེས་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡོངས་དག་སེམས། །མེད་ལ་མངོན་ཞེན་མ་རིག་ཐོགས་མེད་པའི། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས། །སྟོང་ལ་སྤྲོས་མེད་འོད་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཉིད། །འོད་གསལ་བ

ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་མེད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སྐྱེའི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་

ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་དག་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། མེད་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྟེ་གང་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་

@370B དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པས་ན་མ་རིག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། ༔ །མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་

པ་དང་ཕྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཀུན་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་སོགས་སྟོངས་པས། མཁའ་ལྟར་དངོས་མེད་མིང་ཙམ་ཉིད་དུ་ཟད་། །དེས་ན་ཡོད་མེད་སྐྱེ་དང་མི་སྐྱེ་སོགས། །མཚན་མ་མུན་བྲལ་ཚིག་གི་ལམ་ལས་འདས། །མིང་དང་མཚན་མེད་རྒྱུ་རྐྱེན་དཔེ་ལས་འདས། །ཐོག་མཐའ་

དབུས་བྲལ་བསམ་མི་ཁྱབ་གནས་སོ། །ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པར་གསུངས་པ་སྟེ། །རྟོག་པ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ནམ་མཁའི་མིང་དང་རྟོག་པ་དག །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་མེད། །འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །མཚན་ཉིད་མེད་པར་

བརྟགས་པ་ཡིས། །མཚན་གཞི་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་གྲོལ་ཞེས་སོ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
པ་མ་ཡིན་པ། ཚིག་གི་ཐོག་ཏུ་མི་ཕེབས་པ། མིང་དང་མཚན་མ་མེད་པ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མེད་པ། དཔེས་

བསྟན་དུ་མེད་པ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མར་ཡང་དབེན་པ། རང་གི་ངང་གིས་སྟོང་པ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་སེམས་མེད་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་

བསགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་ནི་སེམས་མེད་པ། སེམས་འགྲོ་བར་བྱ་བ་མེད་པ། སེམས་ཀྱིས་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། །བསམ་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སེམས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

སེམས་ལ་སེམས་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའོ། །སེམས་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་པས་སེམས་མེད་པ་ཉིད་སེམས་ཏེ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་སོ་ཞེས་སོ། ༈ །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་ཆོས་

@371A ༄༅། །སྐུ་ཀུན་གྱིས་ཐོབ་རུང་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐ་དད་མེད་གནས་དང་། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་ཉིད་ཉེར་བརྟགས་ནས། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བརྗོད། །དེ་ནི་རྟག་བརྟན་ཁྱབ་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བྱིས་རྣམས་ཟབ་མོས་སྐྲག་པ་སྤང་བ་ཡིས། །རིམ་

གྱིས་གཞུག་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་ཞི་ཉིད། །སྙིང་པོར་བསྟན་པས་བདག་དང་མཚུངས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་ལས། །བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཁས་འཆེ་རྫུན་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཉིད་དཔག་མེད་ཐབས་ལ་བལྟོས་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་ཁྱབ། །

དགོངས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ནམ་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་

ལ་ཡོད་པ་ནི་འཐོབ་ཏུ་རུང་བ་ཙམ་ལ་བཏགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཉི་ག་དངོས་སུ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་ངེས་པར་གནས་པས་སོ། །རིགས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པ་ནི་

དངོས་སུའོ། །དེའང་། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་

པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་གོས་ངན་པས་དཀྲིས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ། འདོད་ཆགས་

ལ་སོགས་པས་ཐེལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན་འདི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་འདྲ་བར་ཅི་ལྟར་མི་འགྱུར། མུ་སྟེགས་དག་ཀྱང་རྟག་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལགས་སོ། །བཀའ་སྩལ་པ། བློ་གྲོས་

@371B ཆེན་པོ། ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་བརྗོད་པས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཟབ་མོའི་གནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་

མི་བྱའོ། །དཔེར་ན་རྫ་མཁན་ནི་འདག་པའི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྣོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །སྟོན་པ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའམ་བདག་མེད་པ་ལ་

སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་པས་ན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཟློག་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདས་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་དག་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ཕམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །དེ་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་ལ་རྟོག་པ་ན། དེ་ན་འགྱུལ་བ་སྲིན་

བྱའམ་རྟུལ་ཡིན་པ་དང་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་མི་རྟོགས་སོ། །ཡུན་རིང་དུ་བརྟགས་ན་ཤེས་མོད་ཀྱི་གསལ་བར་མི་རྟོགས་སོ། །ནམ་དམུས་པ་ན་རྒྱང་མ་ནས་བྱིས་ཆུང་དུ་མཐོང་བ་ན་ཕྲུགས་སམ་
བྱའམ་མི་ཡིན་མི་རྟོགས་ཏེ། རིང་དུ་བལྟས་ན་བྱིས་པར་རྟོགས་ཀྱང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། ས་བཅུའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཐོང་མོད་ཀྱི་གསལ་བར་མི་རྟོགས་སོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བདུད་རྩི་འཐུངས་པ་ལས། །ཚེ་ཐུང་ སྟོར་ཤི་བ་
ཡང་ཡོད། །ཁ་ཅིག་བདུད་རྩི་འཐུངས་པ་ལས། །ཚེ་རིང་རྟག་ཏུ་གནས་པའང་ཡོད། །ཁ་ཅིག་དུག་འཐུངས་

དབང་གིས་འཚོ། །ཁ་ཅིག་དུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་འཆི། །ཐོགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟིལ་དངར་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྟེ། །སྨན་དང་དུག་ཏུ་འདྲེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་མར་དང་ཁ་ར་
དང་། །མར་གྱི་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ། །འཐུངས་ཏེ་ཞུ་ན་སྨན་དུ་འགྱུར། །མ་ཞུན་ནི་དུག་ཅེས་བྱ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའང་དེ་

@372A ༄༅། །བཞིན་ཏེ། །མཁས་པ་དག་གི་སྨན་དུ་འགྱུར། །གླེན་པ་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་དག །མི་ཤེས་པ་ཡི་དུག་ཏུ་འགྱུར། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །བདག་
ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བདག་དང་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ཉིད། །གང་གིས་མངོན་སུམ་

རྟོགས་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཉིད། །སྐྱེས་བུ་དེས་ནི་རྟོགས་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལས་སྐྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། འདི་ཉིད་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་མཐར་
ཐུག་ཕྱིར། །སྐྱབས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་དག

ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྙེན་ཏེ། །ནམ་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་གསོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་
སེམས་དང་བྲལ། །དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བ། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་མི་འགྱུར། །དཀོན་མཆོག

གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འོད་སྲུང་གིས་གསོལ་པ། བདག་ནི་གསུམ་ལ་སྐྱབས་གསོལ་བས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི། །ཡང་དག་
པ་ཡི་ལམ་ཞེས་བགྱི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཉམ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ལྡན། །

བདག་དང་སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ནི། །གཉིས་སུ་མེད་དེ་བྱེ་བྲག་མེད། །བདག་ཀྱང་བདེ་བར་གཤེགས་བསྔགས་པའི། །ཟླ་མེད་ལམ་ལ་གཞོལ་ཞིང་བབ། །བདུད་རྩིའི་མཆོག་ནི་དམ་པ་
སྟེ། །སྲིད་པའི་ནང་ན་མེད་པའོ། །བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉན་ཐོས་སམ་བྱིས་པ་མ་རབས་ལྟར་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་མ་འབྱེད་ཅིག །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བའི་མཚམས་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་པས་སོ། །འཇིག་
རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་བྱིས་པ་དང་ཉན་ཐོས་བསླུལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་གནས་

གསུམ་ཐ་དད་པར་ཕྱེའོ་ཞེས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་
ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༈ །དེ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཐ་དད་

@372B ཡོད་མིན་ཏེ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་སོགས་བསྟན། །ཉི་མ་ཤར་ཚེ་མེ་ཁྲེར་སྣང་སོགས་འོད། །ཟིལ་མནན་མི་སྣང་བཞིན་དུ་ཐུབ་མཆོག་རྣམས། །གཤེགས་པར་
མུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་མི་སྣང་སྟེ། །ཞིང་འདིར་སྣང་བ་རྣམ་འཕྲུལ་བསམ་ཡས་སྒོ། །བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་

ལས་འཇམ་དཔལ་ངས་ཆོས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་ཚུལ་གཅིག་པ་སྟེ། དེས་ན་༈ ང་
ལ་ཐེག་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་མེད་དོ། །ཐེག་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངས་ས་དང་གང་

ཟབ་དང་ཚོགས་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དགོད་པ་མཛད་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་དེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་མོ། །གང་དོན་དམ་པར་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ནི་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ། །ང་ཡི་མྱ་ངན་འདས་གཅིག་ཐེག་པ་གཅིག །ང་ཡི་ཐེག་པ་

ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་དུ་ན་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། །དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཞེས་པར་གྱིས། །རྒྱུད་ཞན་བསམ་པ་ཆུང་བའི་སྐྱེ་བོ་དག །འཕྲལ་དུ་ཐོས་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་སྲིད་ཅེས། །དེ་དག་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་གྱི། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་ཐེག་པ་ཐ་དད་མེད་ཅེས་སོ། །

དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་། ང་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། གང་ན་ཡང་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་མེད་ན་གསུམ་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་སོ། །ཡང་བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལས། ཉི་མ་ཤར་ཏེ་འོད་མང་པོ་བཀྱེ࿐ བ་ན་མི་ཁྱེར་དང་། མི་དང་ནོར་བུ་དང་སྐར་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོད་མི་སྣང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་

གང་དུ་བྱུང་བར་སྨྲ་སྟེགས་གཞན་དང་ཀུན་དུ་རྒྱུ་དང་སྤྱོད་པ་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་མི་སྣང་སྟེ། འོན་ཀྱང་ཞིང་འདི་ན་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྣོ་འདི་ཐམས་ཅད་རྣམ་

@373A ༄༅། །པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྒོ་ལ་གནས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་རྩེ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ཡིད་ལ་བྱ་བ་མ་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ལས་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཡང་མ་ཟད་དེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཞིག་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཤུགས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོབས་

པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཕ་རོལ་གནོན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱོབས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་

བཀོད་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ། ༀ བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེས་ན་ཐུབ་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རོ་གཅིག་དམན་མོས་དག །ཐེག་པ་གཅིག་ལ་དགྲི་བའི་ཐབས་ཆེན་གྱིས། །དད་རྗེས་འབྲང་ནས་རང་སངས་རྒྱས་པར་དགུ། རྒྱལ་སྲས་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། །སྒྲ་ཡི་གཞི་མཐུན་ཙམ་ལ་དགོངས་པས་གསུངས། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་མཐུན་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པས་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉེ་བར་འཁྲིད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐབས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །

དེས་ན་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟེ། དམན་

པ་ལ་མོས་པ་དྲང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །དེ་ལ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆགས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དད་པར་ཡང་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་།

@373B གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་མོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་འདོད་ལ། ནམ་ཞིག་བདག་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིག་གུ་སྙམ་དུ་སེམས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་

དེའང་མི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པས་སེམས་རྙོག་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དད་པ་ལ་འཛུད་ཅིང་དེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་ལ། སེམས་དེའང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་

བ་ཆགས་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དད་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་དད་རྗེས་འབྲང་། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས། །རབ་ཏུ་བཤད་པར་ཡིད་ཀྱང་ཆེས། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དད་རྗེས་འབྲང་བར་བརྗོད། །བདེར་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་ཡིད་ཆེས་

ཏེ༔ ༔ནམ་ཞིག་འདི་འདྲར་ཤེས་ལྡན་ཞེས། །དེ་ལ་འདོད་པ་འདུག་བྱེད་ཅིང་། །ཤེས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་མ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྔ་ལ། །རྟག་ཏུ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དད་པའི་སྟོབས་ནི་རྗེས་ཐོབ་པ། །དེ་ཕྱིར་དད་རྗེས་འབྲང་བར་གསུངས། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་དང་བས་དད། །དེ་

ཡི་སེམས་ནི་རྟོག་པ་མེད། །སེམས་མེད་པ་ཡི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་དད་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དད་མི་ལྡན། །དེ་དག་དད་ལ་འཛུད་བྱེད་ཅིང་། །དྲི་མེད་ཆོས་ལ་

དད་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དད་རྗེས་འབྲང་བར་གསུངས། །དད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་གྱུར་ནས། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། །སེམས་དེ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་བརྟན་པ་དད་རྗེས་འབྲང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ཆོས་ལས་ལྡོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་འདི་

དག་འཛིན་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་གསུངས། །ཆོས་རྒྱུན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །རྒྱུན་དེ་

ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆོས། །བསྡི་སྣང་བྱས་ཏེ་དེ་དག་འཛིན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་

ཉམས་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་བྱ། །གནས་མེད་པ་དང་རྟེན་མེད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཡང་དག

@374A ༄༅། །རྟོགས། །ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་འཛིན་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་ཆོས་རྗེས་འབྲང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་གང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་མཛད་པ། །ཆོས་ཉིད་

དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་ཆོས་རྗེས་འབྲང་། །ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །རྣམ་པར་

ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག །ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ལས་འདས། །བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མངོན་པར་ཞུགས། །བྱང་ཆུབ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འཇིག་ཚོགས་ལས་ནི་རྣམ་པར་འདས། །བྱང་ཆུབ་

མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་ལམ་ཡང་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེས་ན་བརྒྱད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ལམ་ལ་རྒྱུན་ཅེས་ངས་བཤད་དེ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལམ། །གང་དག་ལམ་ལ་འདིར་གནས་པ། །དེ་དག་རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པར་བརྗོད། །འཁོར་བའི་འདུ་ཤེས་གང་བརྗོད་པ། །

སངས་རྒྱས་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་དེ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་དེར་ཞུགས་པ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པར་ཤེས་པར་བྱིས། །ཀུན་དགའ་ངས་ནི་འདི་ལ་དགོངས། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པར་རབ་བཤད་ན། །སེམས་ཅན་བློ་ཆུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་དེ་བརྟགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཐའ་

ཡས་པ། །ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་དེ་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་འོང་བ། །དེས་ན་དེ་ནི་ལན་ཅིག་འོང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གང་བསྟེན་པ། །དེ་ནི་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ཞེས། །དེ་ཚོལ་བར་ནི་འོངས་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་མང་པོ་བློ་ཆུང་བ། །སྡུག་བསྔལ་

རབ་མནར་ཉམ་ཐག་པ། །དེ་དག་ཡེ་ཤེས་འགོད་དོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་ཕྱིར་འོང་། །སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞུགས་པ། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་ཆོལ་བར་བྱེད། །དེ་ཆོལ་བར་ནི་འོངས་པ་སྟེ། །དེས་ན་དེ་ནི་ལན་ཅིག་འོང་། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་དང་། །འོང་བ་དག

ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། །འོང་དང་འགྲོ་བ་མེད་ཐོབ་པས། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །འགྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞིང་མི་འགྲོ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཆད། །དེ་ནི་གང་ཕྱིར་དྲི་མ་

@374B བྲལ། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཞི་ཐོབ་པ། །དེས་ན་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཏུལ། །དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག །མཆོག་གི་ཐེག་པ་འདི་ལ་ངེས། །དེ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བྱ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་རབ་སྡུག་བསྔལ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ།

ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་ཅན་འགྲེལ། །དེས་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བཅོམ། །དམིགས་པ་མེད་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས། །དེས་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་བསམ་མི་ཁྱབ། །བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་ཐོབ་

བྱེད་འོས། །བརྩོན་འགྲུས་དམ་པ་རབ་ཏུ་རྩོམ། །དེས་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྤྲོས་པ་མེད་ཅིང་རྟོག་མེད་པའི། །ཆོས་ནི་ངེས་པར་སྟོན་པར་འོས། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་སེམས་ཅན་འགོད། །དེས་དེ་དགྲ་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་མེད་པ། །སངས་

རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསམ་ཡས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲོགས་པར་བྱེད། །དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་སྤྲོས་པ་མེད། །རྟོག་པ་མེད་པ་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་སྒྲོགས། །དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་། །དྲན་

པ་ཉེར་གཞག་དབང་པོ་སོགས། །སྨྱུར་དུ་སྒྲུབ་ཅེས་འགྲོ་རྣམས་ལ། །སྒྲོགས་པས་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་སྦྱིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། །འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་ལམ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཞེས་སྒྲོགས། །དེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཆོས་ཀུན་ཟག་མེད་སྐྱེ་འགག

མེད། །མཚན་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། །རབ་ཞི་བསམ་མི་ཁྱབ་མངོན་སུམ། །གྱུར་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད། །ཆོས་ཀུན་མྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །མིང་ཙམ་གྱིས་ནི་བརྗོད་པར་ཟད། །འདི་འདྲ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་མཐའ། །འདི་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད། །དེས་ན་སླད་པ་མེད་པ་སྟེ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །མྱ་ངན་འདས་མེད་འདས་པ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོས་བརྗོད་པ་མཛད། །ནམ་མཁའ་མདུད་པ་བོར་བ་ནི། །ནམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲོལ་བར་འགྱུར། །ཆགས་པ་མི་མངའ་ཆོས་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་པོ། །འདིར་གསུང་ཅི་ཡང་མ་

@375A ༄༅། །མཆིས་ལ། །འོན་ཀྱང་གསུང་བ་བརྗོད་པར་མཛད་ཅེས་གསུངས་སོ། ༈ །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མ་སྐྱེས་དང་། ཡོངས་བརྟགས་སྤྲུལ་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པར་

གྲུབ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཆོས་གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཆོས་གང་མ་སྐྱེས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་འཐོབ་བོ། །འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་

འཇུག་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བརྟགས་པ་དེའང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་ཅིང་སེམས་པ་མེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །མེད་པའི་དོན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་མེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་རྟོག་པར་ཡང་

མི་བྱེད་དོ། །གང་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། ༈ །དེ་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཆོས་དབྱིངས་ཉེར་བརྟགས་ཀྱང་། །དེ་དག་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་བརྗོད་མིན་

ཏེ༑ །ཆད་དང་རྟག་པའམ་བྱིས་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་། །འཕགས་པའང་མཚན་མར་ཞེན་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདོགས་

ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་དོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་མ་ཡིན་པའང་བརྗོད་དུ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་གཅིག་ན་ཆད་པར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡིན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ།

@375B བལྟར་མེད་པ། བལྟ་བར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ། མིང་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཇི་ལྟར་གདགས་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་
གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བསྐྱེད་ན་སྐྱེས་ཟིན་པ་སྐྱེ་བའམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་དགོས་

ལ༏ གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་ནི་མེད་པ་ཡིན་པས་མིང་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེར་ན་ཛ་སྲ་ནི་ཞིང་དང་ཀོ་བ་དང་ལག་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་འདས་པ་

དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་ཡང་སྟོང་། ཞིང་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལས་མ་བྱུང་། དུས་གསུམ་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད། འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད།
གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཕུང་པོ་ལྔ་གཅིག་ན་བྱིས་

པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མཐོང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་མར་འཛིན་པས་འཁོར་བ་པར་ཐལ་
ལོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟན་པའོ། །

ཞེས་སོ། ༈ །ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པས་ན། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །སྐྱེ་འགག་མེད་པས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར། །གདགས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། གཟུགས་

ནི་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ས་ནི་སར་མ་གྲུབ་བོ་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ནི་རླུང་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་ནི་རང་བཞིན་མེད་དེ་གང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །ཆུ་ལ་སོགས་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ནི་འདས་པའམ་མ་འོངས་

པའམ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་གདགས་སུ་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཟུགས་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། །གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་དེ། གང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་དེ་གཟུགས་སུ་གདགས་སུ་མེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདས་པ་

@376A ༄༅། །དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅིའང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་སུ་མེད་ན་འདས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བར་ཡང་ལྟ་ག་

ལ་འགྱུར། དེ་བས་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་གདགས་སུ་མེད་དོ། །ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཚུར་ཤོག །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་ལ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་ལྟ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་ནོ། །གང་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེ་བསྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་རྣམ་དཔྱད་པས། །

ཆོས་ཚོགས་གང་ཡང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར། །ངེས་ལས་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་འགྲུས་ཀྱི། །གང་དག་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་མེད་པར། །རྣམ་རྟོག་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་སྒོམ་བྱེད་དེ། །ཤེས་རབ་སྣང་མེད་བླུན་བསྒོམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བསླབ་པའི་རྣམ་པ་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་

ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གིས་འཛིན་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་འཛིན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་

@376B པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས། གང་གི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་བལྟ་བར་བྱ་བ་གཞན་མེད་པར་རྟོག

དཔྱོད་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་པ་མེད་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པས་རབ་ཏུ་གཞག་ཅིང་གཏད་དེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེར་གནས་ནས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀུན་ཏུ་འཛོག་པས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་

པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་ན་སྨྱུར་དུ་ཆོར་བར་བྱས་ལ་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསམས་ནས་གཡེང་བ་བསལ་ཏེ་སླར་སྔ་མ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཛོག་པས་གཏད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
སེམས་གནས་པ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བས་ཉེ་བར་འཇོག་ཅིང་འགྲོ་བར་

བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་བརྟན་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་བརྟན་པ་མཐུ་ཅན་དུ་ལས་སུ་རུང་བས་སེམས་གདུལ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་ཞིང་
གཡེང་བར་འགྱུར་བ་ཞི་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པ་དང་

སྡང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་སེམས་ནོན་ཏེ་མི་གསལ་བས་བྱིང་ངམ་བྱིང་དུ་དོགས་ན་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
དངོས་པོ་བསམ་ཞིང་། འདོད་པའི་ཡུལ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་འབྱར་བའམ་རྒོད་དུ

དོགས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བསམ་པ་ལ་འབད་རྩོལ་བྱ་བས་དེ་དག་བསལ་ཏེ་སྔ་མ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱའོ། །བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་ནས་
མཉམ་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་དང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་ནི་རྩོལ་བ་གློད་དེ་

བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་པས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ལ་བརྩལ་ན་ནི་གཡེང་བར་འགྱུར་ལ། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་ལ་མ་བརྩལ་ནའང་

གནས་པ་མི་འཐོབ་པས་ན། མཉམ་ན་ནི་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱ་ལ་མི་མཉམ་ན་ནི་བརྩལ་

@377A ༄༅། །བར་བྱའོ། །དེའང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་གནས་པ་དང་དམིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བར་འཇུག་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་དམིགས་པའི་དེ་

ཁོ་ན་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ལྷག་མཐོང་ཙམ་ཡང་སེམས་གཡོ་བས་མར་མེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་

རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་

མཆོག་གི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ན་མཁའ་མཛོད་དང་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པའོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་

བྱུང་ན་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པའི་མེ་ལྟར་རྟོག་པའི་བུད་ཤིང་བསྲེག་པར་གསུངས་སོ། །

དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྐྱོན་ལ་མཁས་པ་དེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་བསྟེན་ཅིང་མང་དུ་བྱེད་པས་གནས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་འཕྲོ་ཞིང་དགའ་བའི་གནས་དེ་དང་དེ་དག

གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཙལ་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་གང་ཡིན་པ་པ་དེའང་བརྟགས་ན་སྟོང་པར་རྟོགས་སོ། །གང་གིས་རྟོག་པ་དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ཏེ་དེས་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་པ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པར

འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མི་དཔྱོད་པར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལྟ་བུས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །དགག་པའི་རྣམ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒོམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤོང་བ་ཙམ་བསྒོམ་ཞིང་། འདི་སྐད་དུ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མྱོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་ན་འཁོར་རོ། །གང་དག་ཅིའང་

@377B ཡིད་ལ་མི་བྱེད་མི་སེམས་ཤིང་ཅིའང་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཅིའང་མི་བསམ་ཞིང་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་ཅིའང་མི་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་

དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤངས་པས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའང་མི་བསམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤངས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་

པས་དེ་སྤངས་ན་དེའི་རྩ་བ་བཅད་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བཀག་པས་ནི་ཐབས་གསལ་ལ་ཟླུར་ཕྱིན་པར་སྤངས་པའོ། །མདོར་ན་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ག་ཡ་གོ་རི་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན་གཉིས་ཏེ་ཐབས་

དང་ཤེས་རབ་བོ་ཞེས་སོ། །གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་དེས་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་བསགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

སྤྱོང་བ། ཐོས་པ་ཉུང་བ། རང་ལྟ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ། སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་མ་རྟོགས་པ། བདག་ཕུང་བར་བྱས་ནས་གཞན་ཕུང་བར་བྱེད་པ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་དུག་གིས་བཏབ་པ་དག་གི་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་བདག

ཡིགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟས་དུག་ཅན་ནམ་མེ་འབར་བའི་ཁྱིམ་བཞིན་དུ་རྒྱང་རིང་པོར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོམས་པར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བས་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྨོངས་པ་བསྒོམ་པར་ཟད་དོ། ༔ །དགག

པའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྟོང་པར་སོ་སོར་རྟོག་མེད་དེ་ཁོ་ན། །མཐོང་དང་དངོས་འཛིན་སྤོང་བར་ཇི་ལྟར་འཐད། །དྲན་དང་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའང་ཤེས་རབ་དེས། །རྣམ་དཔྱད་ཡུལ་བཟློག་མེད་པར་ཇི་ལྟར་རུང་། །སྤྱོད་པ་འགོག་པའང་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་པའི། །ལས་ཟད་གྲོལ་བར་བལྟ་བཞིན་

@378A ༄༅། །འབྲུལ་པ་ཉིད། །དམིགས་མེད་བློ་ཡིས་སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབ་པ་ནི། །ཡོངས་དག་ཞིང་སོགས་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་བསྒྲུབ་པས། །དེ་བཀག་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མཆོག་སྤངས་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་དམིགས་ལྟས་འཇུག་པ་སླད་པར་ཟད། །དེས་ཡང་དག་པར་སོ་

སོར་རྟོག་པ་སྤྱངས་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་དེ་ཁོན་མཐོང་བ་སྤྱངས་པས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ལམ་ཐག་བསྒྲིངས་པར་
འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་ན་ཡང་

དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། བུ་མོ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ཡིན།
འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པའོ་ཞེས་

སོ། །ཀླུ་བ་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་
ཞིར་མི་འགྱུར་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས

དེ་ཁོན་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ནི་སྔོང་བཞིན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དགག་པ་ཉིད་མི་ནུས་ཏེ། བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་དྲན་པར་མི་
བྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྒོམ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་དྲན་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་

འགྱུར་རོ༔ ༔ཇི་སྐད་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཏན་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་མེད་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་ངོ་། །རུང་ན་ནི་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའང་དེའི་རྒྱུར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་མེད་པར་དེ་དག་དགག་པར་མི་ནུས་ལ། ནུས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་

རྟོགས་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འགྱུར་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་ཉམས་པའམ་རྨོངས་པ་ཙམ་གྱིས་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་ན་ནི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་

@378B གླེན་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྒྱང་བསྲིངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་དྲན་པའང་མ་ཉམས་ཤིང་གླེན་པའང་མ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ན་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲན་བཞིན་དུ་མི་དྲན་མཐོང་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་བ་

ནི་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཏེ། དེས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་དུས་གསུམ་དུའང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

པ་མ་སྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་དྲ་བ་འགགས་པའོ། །དེ་
ནི་ཐབས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེན་པས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྣལ་འབྱོར་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱའི་ལོང་བ་དང་སྡུར་མ་ལག་
གཡུར་ནི་མི་བྱའོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་རྟོག་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ་ཞེས་སོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཕྱིར་བློས་བརྟགས་ན་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་རྟོགས་ཏེ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་བདག་ལྷག་མཐོང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་གཞན་

དེ་ལ་མི་འགོད་པའང་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་གསུངས་སོ། །ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་ལ་བརྟགས་ནས་མི་དམིགས་པའོ། །ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཇི་

ལྟར་སོ་སོར་བརྟགས་པ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་དཀྲུས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་བརྒྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཡང་རིགས་པ་ངེས་པར་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག

@379A ༄༅། །པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་པ་འཐོབ་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས། ཤིང་གཉིས་དྲུད་པ་ལས་མེ་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་བསྲེག་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་བྱུང་བ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་ཉིད་བསྲེག་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་

ཅིའང་མི་བྱེའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ལས་ཟད་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་མུ་སྟེགས་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བ་པའི་སྨྲ་བ་ཁས་ལེན་པ་སྟེ། སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི་ལས་ཟད་པས་གྲོལ་བར་མེད་དོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཟད་པར་བྱ་

མི་ནུས་ཏེ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངན་སོང་ལ་སོགས་པར་དེའི་འབྲས་བུར་སྐྱོང་བ་ན་ཡང་ལས་གཞན་མང་པོ་གསོག་སྟེ། རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཟད་ན་ལས་དགག་པར་བྱ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་མ་ཟད་ན་འོད་མི་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ནི་མི་

སྲིད་པར་ཞཱིད་ཟིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིན་པར་འདོད་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐར་པ་འཐོབ་པས། ལས་ཟད་པར་འབད་པ་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མི་དགེ་བའི་ལས་འགག་པ་ནི་རིགས་ན་དགེ་བ་འགོག་པ་ཅི་ལྟར་རིགས། འཁོར་བར་བྱེད་པས

དེའང་དགག་གོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པས་ཡང་སྲིད་འདོད་པས་བྱས་པའི་དགེ་བ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བས་བསླངས་ཤིང་ཀུན་མཁྱེན་པར་བསྔོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པ་ལས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྔོ་བ་ལ

སོགས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བློ་ལྡན་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཆུ་ཀླུང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་ལན་ཚྭར་རོ་གཅིག་པ་ལྟར། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཚོགས་ནས་དགེ་བ

བསགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁྱེན་པར་རོ་གཅིག་པར་བསྔགས་སོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་དོ་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས

@379B བུར་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཅི་ལྟར་དགག། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་མ་སྦྱོད་པ་བཀག་ན་ཁྲིད་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ཤིང་གོ་སྟ་ངུར་སྨྲིག་གྱོན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཡོད། དགོངས་པ་དེས་ཡར་འགྲེལ་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡི་དོན་བྱ་བ་དང་དགེ་བ་མངོན་པར་

འདུ་བྱ་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེའོ། །ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་མཐུའོ། །འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོག་གོ་ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེ་བྱི་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་

སྲིད་པར་འཁོར་བ་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའོ། །ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱང་འཆིང་བའོ། །ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། །ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐར་པའོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ལས་ཀྱང་འཁོར་བ་

ལ་སྐྱོ་བ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཤེས་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་མི་ཚོལ་བ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་

ཉིད་ལས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ལས་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་བཤགས་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བདག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག

དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་སྟེན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཡང་གང་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་འཚལ་ནས་དམིགས་པར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་སྣལ་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་

འཛིན་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སོ་སོར་བཤགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཞེན་པས་འཛུག་པ་བསྣད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚངས་པས་ཞུས་པ་ལས། སྤྱོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའོ། །ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

@380A ༄༅། །སོགས་པས་སྤྱོད་པ་བསྣད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་པ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་སངས་རྒྱས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་དང་མར་མེ་མཛད་

ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དགག་པ་མ་མཛད་པ་སོམས་ཤིག །གང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་མཛད་ནས་སྤྱོད་པ་གསུངས་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཅིའང་མ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་

བཅུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་ཅིང་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་

ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བར་བསྟགས་ཏེ་དེ་ལས་མྱུར་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་

དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཅིག་ཅར་འཇུག་པའི་སློ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀའ་མ་སྩལ་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉིད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་འདུས་པས་སོ་སོར་བསྟེན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བའི་ལྷ་བའི་

དཀྱིལ་འཁོར་ཕྲུལ་བ་ཡང་དྲུག་ཅར་འདུས་པས་དེ་འབའ་ཞིག་བྱའི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་མཚན་མར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བས། དེ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ལམ་ཡང་

བསྡུས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པར་བྱ་བ་སྟོན་པས་རེ་རེས་ཀྱང་ཀུན་བསྡུས་པར་གསུངས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་བསྟེན་པར་ནི་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། ༈ །སྒོམ་པ་དེའི་འབྲེལ་པའི་ཁྱད་པ་ནི། རྣམས་

@380B ཀུན་མཆོག་ལྡན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་ནི། །སྦྱིན་སོགས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀུན་མ་ཚང་མེད། །མི་དགེ་ཀུན་སྤོང་ཉེས་ཚོགས་མི་ལུས་གཙོད། །ཡོན་ཏན་མཆོག་ཀུན་གྱི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །དེ་ལས་གཅིག་མ་ཚང་ཡང་འབྲས་མཆོག་དེ། ལྡོག་པ་རི་མོ་མཁན་མང་དཔེ་ཡིས་

གསུངས། །དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་སྟེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག

དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་མ་ཚང་བ་མེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བདེན་པ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བ་
དང་། བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་། བསྡུ་བ་བཞི་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། སྦྱིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་ཡང་དག་པར་སྡོམ་པ་དང་། ངེས་པ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་
ཡོད་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་

པ༐ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རབ་ཏུ་འབར་བས་བསྡུས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་སྡུད་པ་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བལྟ་བས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་ལེགས་པར་བརྒྱན་

པ༐ སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ལྡན་པ།
སྟོབས་བཅུས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་གནས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་

འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མ་འདྲེས་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསལ་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དང་མ་
བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨོན་པར་གྱུར་བ། རྟེན་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་

@381A ༄༅། །དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱེད་པ། མ་སླུས་པ། དྲང་བ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་
བསྔལ་སེལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ། རྒྱུ་བ་ལས་སྒྲོལ་བ། འཛིན་པ་ཐམས་

ཅད་གཅོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མ་ཞི་བ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བཏང་སྙོམས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བལྟ་བ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་བེམས་པོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་པ། རང་གི་ངང་གིས་

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ། ཉེ་བར་ཞི་བས་བསིལ་བར་གྱུར་པ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་འབར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བརྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་ནས་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རི་མོ་མཁན་བཟོའི་ཡན་ལག་ལ་སོ་སོར་བསླབས་པས་ཆ་

གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་རས་གཏད་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ལ་བྲིས་ཤིག་ཅེས་བསྒོ་བ་ན། གཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྲིས་ཀྱང་། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པས་སངས

རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལས་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༔ །ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་ཡོད་མེད་ལས་འདས་པ་ནི། ཡོད་མེད་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པས་དགག་བྱ་དང་།།

བཀག་པའི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་བསྒོམ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ལྟས་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་ན། །དེ་ཉིད་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཆེན་འགྱུར། ༔ །རྒྱན་སྟུག་པོ་ལས། སྟོང་མིན་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད། །ཇོ་བས་ཇི་ལྟར་རྫུ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་གང་ལ་གཞོམ་བྱ་བའི། །དངོས་པོ

དངོས་སུ་ཡོད་པ་མིན། །དེ་སྟེ་སྟོང་པའི་དངོས་ཡོད་ན། །འཇིག་བྱེད་མ་ཡིན་གཞིག་བྱར་འགྱུར། །གཞིག་བྱ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་གང་། །དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟགས། །རི་རབ་རི་བོ་ཙམ་གྱུར་བའི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་གནོད་ཀྱི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་གནོད་པ་ནི། །ང་རྒྱལ་མི་བདེན་བརྟགས་པའོ།།

@381B རྣལ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད། །གནས་མ་ཡིན་པར་སྦྱར་མི་བྱ། །གནས་མིན་གལ་ཏེ་སྦྱར་གྱུར་ན། །བདུད་རྩི་དུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ཐོས་ཀྱང་།།

ལ་ལའི་ལྟ་བ་མ་ཞི་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཆེན་ཏེ། །སྨན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། ༄ །ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཆོས་ཚོགས་མཐའ་དག་བུད་ཤིང་ཤེས་རབ་མེས། །རབ་ཏུ་བསྲེག་ནས་མེ་ཉིད་རབ་ཞི་བ། །མཐའ་འདས་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་ལྟ་མེད་གང་། །ལྟ་བ་ཀུན་སྦྱོང་རྣལ་འབྱོར་རྟག་ཏུ་བསྒོམས། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་བསྲེག་བྱ་ཚིག་པའི་མེ། །བསྲེག་བྱ་མེད་པས་མི་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་ལྟ་ཚིག་ན། །སྟོང་ཉིད་མེ་འདང༄ འགག་པར་འགྱུར། །ལྟ་བས་འགོག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད། །ཉོན་མོངས་བསྲེགས་ནས་རྣམ་པར་མཛེས། །ལྷ་རྫས་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་སྟེ། །མཐའ་འདས་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་མེད་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་སྦྱོང་བ་ནི། །ཡོད་དང་མེད་སོགས་གཞིག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡི།།

རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱིས་རྟག་ཏུ་བསྒོམ་ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་། ཤཱ་རིའི་བུ་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལྟ་བ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ།།

མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཐ་ན་དེ་ལ་སྟོང་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཐ་ན་སྟོང་པའི་མཚན་མའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སོ། ༈ །རྒྱུ་

དང་འབྲས་བུ་ལས་འདས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་དབེན་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ཐ་དད་མེད་པར་ལྟ་བས་ཆོས་ཀུན་མཐོང་། །རྣམ་པར་འཕྲུལ་བའི་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སངས་

@382A ༄༅། །རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གཅིག་པར་མཐོང་བས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་སྟེ་དེས་ཆོས་མཐོང་ལ། ཆོས་མཐོང་བ་དེས་ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་ལྡན་ལ། །རྐྱེན་རྣམས་

ཀྱིས་ནི་བསྐྱེད་གྱུར་པ། །སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཡི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅི་འདྲ་ལྟོས་ཅེས་སོ། ༔ །སྣང་དོར་མེད་པས་ཟབ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པར་མི་བརྟག་སྟེ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་ལས་གཞན་ཡེ་ཤེས་མེད། །དེ་བཞིན་ལྷ་ལས་སྟོང་པ་གཞན་མིན་པས།།

ལྷ་དང་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་ཤེས་པས་གཞོམ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པའང་མ་ཡིན་མི་གཞོམ་པའང་མ་ཡིན་པར་བསླབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་

ཏེ༔ ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བསལ་བར་མི་བྱའོ། །སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་རེག་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསླབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་བར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྟོང་པ་གཞན་མེད་

པས་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་སྟོང་པའོ། །ལྷ་བར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །ཟབ་མོ་བསྒོམ་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་བསམ་མི་ཁྱབ། །རྟོགས་པས་སངས་

རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མིང་ཙམ་དང་། །དེའང་བརྗོད་འདས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་ཤེས་པས། །སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། ཆོས་རྣམས་འདི་དག་བསམ་མི་ཁྱབ། །བསམ་དང་བྲལ་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་རབ་ཤེས་ན། །རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ

སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འདུག་ནས་ནི། །མཐོང་བ་མེད་ཅིང་སྤངས་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདི། །ཐ་སྙད་ཡིན་ཏེ་དོན་དུ་མིན། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་མི་ནུས།

@382B གང་དག་དེ་ལྟར་ཡང་དག་མཐོང་། །དེ་དག་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས། །ཅེས་སོ། ༈ །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མང་དུ་གནས་པ་འཐོབ་པ་ནི། ཚད་ལས་འདས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འཕགས་པའི་སྐུ་མཆོག་མཚན་མར་

དམིགས་མེད་པར། །རྗེས་སུ་དྲན་ལས་མི་ཕྱེད་གནས་པ་འཐོབ། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས། སུ་དག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་ཚད་འཛིན་པ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྨྱོས་པར་འགྱུར། །ཚད་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་ཚད་བཟུང་མེད། །འདྲེན་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་སེམས་

ཅན་སུ་འང་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་དང་མཉམ་མེད་སུ་ཞིག་ལྷག །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འདོད་ཅིང་ཐོབ་པར་གྱིས། །སྐུ་ལུས་དག་ནི་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་མཛེས། །དམིགས་པ་འདི་ལ་གང་གིས་

སེམས་འཇུག་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཡིན། །མཁས་པས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་རིག་སྟེ། །མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དག་ནི་རྣམ་བཤིག་ནས། །མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་གནས་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རབ་ཏུ་ཤེས། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་

གནས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དངོས་མེད་ཤེས། །དེ་ཡི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་བཤིག་ནས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་མི་བལྟ། །ཁྱོད་ནི་མོས་པར་བྱ་ཞིང་རིག་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་མི་དག་མང་དུ་རྟོག་པ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེས། །དེ་བཞིན་དུ་

ནི་དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་སྐུ་བྱད་དང་། །ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐུབ་དབང་དྲན། །རྟག་པར་རྗེས་དྲན་དེ་ནི་བསྒོམ་བྱས་ན། །དེ་ལ་སེམས་གཞོལ་རབ་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་འཆག་འདུག་འགྲེང་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་

འདོད། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བ་བླ་མེད་བདག་འགྱུར་བར། །འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སློན་ལམ་འདེབས་ཅེས་སོ། ༔ །གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྟོང་པ་ཤེས་པས་བག་ཡོད་གནས་པས་ནི། །སྐྱོབ་པའི་ཕྱིམ་ངག་རབ་ཟབ་རྣམས་ལ་འཇུག །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས།

@383A ༄༅། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྐྱོབ་རྣམས་ཀྱི། །ཕྱིམ་ངག་ཤིན་ཏུ་ཤེས་དཀའ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་མེད་པ། །དེ་ཡི་ཆེད་དུ་གོ་ཆ་བགོས། །ལེ་ལོ་ཅན་དང་བློ་ཆུང་བས། །དགོངས་པ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་མི་ནུས། །ཕྱིམ་པོའི་ངག་གི་ཆེད་དུ་ནི། །དེ་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་

བརྩམ་པར་གྱིས། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་སྐྱོབ་རྣམས་ཀྱིས། །དགོངས་༔ པ་གང་ཆོ་ཤེས་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ནི། །ཕྱིམ་ངག་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འཇུག །ནམ་མཁའ་རྟག་ཏུ་བཟུང་དུ་མེད། །འདི་ལ་བཟུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ལ་བཟུང་བ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པར་གྱིས།།

གང་དག་བག་ཡོད་གནས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ། །མཁས་པ་དེ་དག་གནས་འདིར་ནི། །ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། ༔ །སྦྱིན་གནས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། །དབེན་པར་དགའ་ཞིང་སྟོང་པར་མོས་བརྟན་པས། །ཆོས་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་ཡ་མ་བརླར་རྟོགས་གང་།།

ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རབ་བྱུང་དོན་རྫོགས་ཕྱིར། །ལྷར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་འོས་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས། །དྲང་སྲོང་དེས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་དག །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞི་བ་ཆོལ་བྱེད་ཅིང་། །ལུས་དང་སྲོག་རྣམས་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར། །རྟག་ཏུ་དགོན་པ

དབེན་པར་གནས་པར་བྱ། །གནོད་པའི་རྩ་བ་གཅེར་བུའི་གསང་ཚིག་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྒྱང་ཕན་༗ གསང་ཚིག་རྣམས་སྤྱོངས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གང་གསུངས་པ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་བྱོས། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །བཅུ་གཉིས་པོ་ཡི་རྩ་བ

སེམས་སུ་བཤད། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་སེམས་ཀྱིས་བཞག་པའོ། །མིག་དང་གཟུགས་གཉིས་ལ་ནི་བརྟེན་བྱས་ནས། །རྐྱེན་རྣམས་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ། །འདུ་བ་མ་ཚང་བས་ནི་ནུབ་གྱུར་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཤིང་མེད་མི་ནི་མི་འབར་བཞིན། །དེ་

ལྟར་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རབ་སྐྱེ་བ། །ཕན་ཚུན་འདུས་པ་ལས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་པོ་མི་དམིགས་ཏེ། །བྱ་བ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་། །གང་དག་ང་ཡི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་ནས། །ཆོས་ཀུན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དེ། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྙོམས་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་

@383B སྤྱི། ༔ །དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅེས་སོ། ༔ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་སྤྲོས་འདས་འོད་གསལ་བར། །རྟོགས་པས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བརྗོད། །རྣམ་ཐར་གསུམ་རྟོགས་དུས་གསུམ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།།

བསྙེན་རྫོགས་ཡང་དག་ཆོས་མངོན་རྟོགས་པ་འཐོབ། །ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་རྟོགས་སོ་སྙམ་དུའང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟོང་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་དབེན་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དག་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་རྟོགས་ཤིང་སྤྲོས་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། ས་ལ་ས་བོན་ལ་སོགས་

པ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་ལྟར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། ༔ །ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་ཡང་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། བདག་ལྟས་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཆེན་མང་བྱས་ཀྱང་། །ཟབ་མོ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་ཆོས། །འདི་
ཐོས་མ་མོས་སྤངས་པས་དམྱལ་བར་ནི། །ལྷུང་བའང་དེ་བས་འབྲས་མཆོག་མྱུར་བར་འཐོབ། །མདོ་དེ་

ཉིད་ལས་ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པ་ན་དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱས་མ་རྟོགས་ཏེ། སྤངས་པས་ལུས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དམྱལ་བར་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་སངས་རྒྱས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་
འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྙེན་བཀུར་བྱས་

@384A ༄༅། །པ་བས། ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་ཐོས་ན། དེ་སྤངས་པས་དམྱལ་བར་ལྷུང་བ་དེའང་ཆེས་མྱུར་དུ་ལྡང་ཞིང་ཐར་བར་
འགྱུར་བས། ཐོས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །མཆོད་པ་དེས་ཀྱང་ཐར་པའི་ས་བོན་ཙམ་འཇོག་མོད་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཐོས་པ་ནི་དེ་
བས་མྱུར་དུ་ཐར་པ་འཐོབ་བོ་ཞེས་སོ། ༈ །མོས་པས་དོན་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་ནི། ཟབ་མོ་ལ་
མོས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བལྟ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་
ནས་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །བྱམས་པས་
གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བགྱིའོ་
ཞེས་སོ། ༈ །སྤྱངས་པ་དང་ཐོབ་པ་འགྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་སྟོང་པ་ཉིད། །མི་ཤེས་རྩལ་གྱིས་རབ་ཤེས་སྤྱོས་ཞེ་ལས། །ཚུལ་བཞིན་སྦྱོར་བས་ཉོན་མོངས་ཡོངས་ཤེས་
པས། །ཡིགས་སྤྱོང་རང་གཞན་དོན་ཀུན་མྱུར་བར་འགྲུབ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ལས།

དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པས་ལྟ་བ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ལས་ཉོན་

མོངས་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དུལ་བར་མི་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བའོ། །ནམ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྟོང་། ཤིན་

@384B ཏུ་མཚན་མ་མེད་ཤིན་ཏུ་སྨོན་པ་མེད། ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །དཔེར་ན་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལ་རིག་སྔགས་འདོན་པས་དེའི་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པའི་རིག་སྔགས་ཤེས་

པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་རིག་སྔགས་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཀུན་རྟོག་པའོ། །དཔེར་ན་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་ལ་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་བུས་གང་བའི་

ཆོ་གྲོགས་མས་འབྲུ་གཅིག་ཁྱེར་བ་དང་། ས་ཆེན་པོའི་འབྲུ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག

ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱས་པར་བལྟའོ། །དེས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། ༈ །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཐོབ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་དང་པོར་ཞུགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། །ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ཕུང་སོགས་ལ་གནས་ཀྱིས། །ཞེས་
སོགས་གདམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་གནས་པ་ཉིད། །རིག་པ་མི་སྣྲག་སྐལ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་ལས་དང་པོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འདི་ལྟར་གདམས་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་མ་སྤང་ཞིག་ཞེ་སྡང་མ་གཞི་ལ་༈ ཅིག་གཏི་མུག་མ་བསལ་ཅིག །རང་གི་ལུས་
ལ་གྲིན་དུ་མ་བསྐྱོད་ཅིག །དགེ་བ་ལ་མ་སྤྱོད་ཅིག །ལྟ་བ་ཆར་མ་གཅོད་ཅིག །ཀུན་ཏུ་

སྦྱོར་བ་རྣམས་མ་སྤོན་ཅིག །ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟུངས་ཤིག །ཁམས་རྣམས་རིལ་པོར་གྲིས་ཤིག །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་སྤྱོད་ཅིག །བྱིས་པའི་ས་ལས་འདའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །མི་དགེ་བ་ལ་རྟོགས་ཤིག །དགེ་བ་སྤོངས་ཤིག །སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་ཅིག །ཆོས་མ་སེམས་ཤིག །

@385A ༄༅། །དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག །བསླབ་པ་ཡང་དག་པར་མ་ལེན་ཅིག །སྲིད་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དོན་དུ་མ་གཉེར་ཅིག །ཆུ་བོ་ལས་མ་རྒལ་ཅིག་ཅེས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པ་འདི་ནི་གནས་པ་ཁོན་ཡིན་པས་

སོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་ཆོས་ལུང་སྟོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ན་མི་སྐྲག་ཅིང་མི་དང་ངས་ན་ཀྱེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ཕྱིར་

མི་ལྡོག་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། ༈ །སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྟོབས་འཐོབ་པ་ལས་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡོངས་དག་ལ། །བྱིས་པས་ལོག་པར་བརྟགས་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེས་ཚོགས་

མི་བཟད་རབ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་གདུང་། །ཧློམ་སེམས་བདུད་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱང་སྒྲིབ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའོ། ༔ །སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་རྒྱུ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་སྟོང་ཞིང་མིག་འཕྲུལ་ལྟར། །ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་གཉིས་མེད་པའི། །ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ལས་མི་བཟད་སྡིག

སྤྱོད་སོགས། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྦྱོང་སྟོབས་མཆོག་འཐོབ་པར་གསུངས། །འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དྲི་མེད་འོད་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཏེ་སྡིག་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་འགྱོད་པ་མི་ཟད་པའི་མེས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ལ་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་ནས་འདོད་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་སམ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱད། སླད་ཀྱིས་འདོད་སེམས་སྐྱེས་ལགས་སོ། །སེམས་དེས་འདོད་པ་སྤྱད་དམ། མ་ལགས་སོ། །སེམས་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

ཤིང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་བསྟན་ནམ། དེ་ལྟར་བསྟན་ལགས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྨི་ལམ་ན་འདོད་པ་སྤྱད་པ་མྱོང་ངམ། མྱོང་ལགས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་སྤྱད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ། མ་ལགས་སོ། །རྨི་ལམ་དང་སད་པའི་སེམས་

@385B ལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་དམ། མ་ལགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་ལགས་སོ། །མེད་པ་དེ་དག ༗ ཤེད་ན་ཡོད་དམ། དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཡོད་དམ། མ་མཆིས་སོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་

སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་འམ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་མཆིས་ན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་ག་ལ་མཆིས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ན། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོའོ།།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་བསྒྲུབས་ནས་གནས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ། སྒྱིག་རྒྱུ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་མེད་པ། རྩ་བ་མེད་པ། ཉོན་མོངས་པ་མི་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྦྱོས་པ་མེད་པ། རྟག

ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །དོན་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་དགེ་སློང་དེ་འགྱོད་པ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཕྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །དེ་

ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྒྲིན་

པ་ལ་སོགས་པའང་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན་སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་དད་པས་སྨོད་པ། བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྨོད་པ་ལ་སོགས་པས་ངན་སོང་གི་
རྒྱུར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་དགེ་སློང་དཔལ་བྱིན་གྱིས་ཕམ་པ་གཉིས་བྱས་ཀྱང་། ཁམས་

གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་ཤེས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ལ་གནས་པ་ལ་ཆོས་གང་
ཡང་མི་སྒྲིབ་སྟེ་བྱིས་པ་དག་རང་གི་རྟོག་པས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའོ། །ཆོས་འགྲོ་༈ བ་

ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་འཇིགས་ཏེ། གང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེར་བྱང་ཆུབ་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད་དོ། །སྟོང་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་
གཉིས་སུ་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་བཞི་ @386A ༄། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་ཤེས
སོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སེལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྲུལ་བོ་ཞེས་སོ། ༈ །མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་
སོགས། །རྣམ་

བཞིས་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོའི་སྒོར་འཇུག་འཐོབ། །ལྷའི་བུ་རབ་རྩལ་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་འདུས་བྱས་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་

ཤེས་ཤིང་ལྷ་བས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཅན་འགྲེལ་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཤེས་

ཤིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་འགྲེལ་བ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཤེས་ཤིང་བསམས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ་ཞེས་

སོ། ༞ །བདག་མེད་པ་གཉིས་ག་བསྒོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇིག

རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཇིག་རྟེན་རྣམས་ནི་ལྷ་བར་ལྟུང་སོགས་ཏེ། །ཆོས་ནི་སྟོང་སོགས་སྨྲ་བས་ཆོས་འཛིན་རྣམས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་དང་མི་མཐུན་ཞུགས་པས་

ན། །སྲིད་པ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་རབ་གནས་བྱ། །གསང་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལྷ་

བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བ། རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལྟུར་བྱེད་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ནི་སྟོང་བར་སྨྲ

བ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྨྲ་བ། རྒྱུན་ལས་ལྡོག་པར་རྩོལ་བ། ཆེ་

གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པར་སྨྲ་བས་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་སོ། ༞ །ཐམས་ཅད་མི་བདེན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་

འབྲས་ཀྱི་ངེས་པའང་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པོ་མེད་བཞིན་དུ། །དགེ་དང་

མི་དགེའི་ལས་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ། །འོན་ཀྱང་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་། །སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་སོགས་ལྟར་སྣང་བར་ཟད། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་

ནས་བྱུང་བ་སྟེ། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལྟ་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་འདྲ། །བྱེད་པ་པོ་མེད་དེ་

@386B བཞིན་ཚོར་བ་པོ་ཡང་མེད། །དགེ་དང་མི་དགེ་བྱས་པའི་ལས་ནི་ཆུད་མི་ཟ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདིར་ནི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་། །སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཡིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ནས་

འབྱུང་བའོ། །ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་མཐོང་ནས། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་

འགགས་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདི་ལ་སུ་ཡང་མི་སྐྱེ་འཆི་བ་མེད། །སེམས་ཅན་མི་དང་སྲོག་ཀྱང་མི་རྙེད་དེ། །ཆོས་འདི་

རྣམས་ནི་རྨི་ལམ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །སྒྱུ་མ་འདྲ་ཞིང་ནམ་མཁའི་གློག་འདྲ་སྟེ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་འདྲ་ཞིང་སྨིག་རྒྱུ་བཞིན། །མི་

དག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཤི་ནས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་མེད་ཀྱང་། །ལས་བྱས་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མེད་མི་འགྱུར། །འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བུ་སྨིན། །རྟག་

པ་མ་ཡིན་ཆད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། །དེ་ཡང་བྱས་ནས་རེག

པར་མི་འགྱུར་མིན། །གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཚོར་བར་འགྱུར་བ་མེད། །འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན་ཞེས་སོ། ༄ །དོན་དེ་བསྡུབ་པ་ནི།
ཕུང་པོ་ལོག་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་སོགས་པ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ལས་གྲུབ་བྱིར་༄ ཡང་དག་མིན། །དེས་ན་སྟོང་དང་མཚན

མེད་བྱེད་པོ་སོགས། །སྨོན་པའི་གནས་གྱུར་གང་ཡང་མེད་པར་གྲུབ། །གོ་ཙ་བཀོད་པ་ལས། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་རྟོག །རྒྱུ་རྐྱེན་དག་ནི་མང་
པོ་ལས། །ཕུང་པོ་དག་ནི་བྱུང་བ་ཡིན། །ཕུང་པོ་ཡང་དག་མེད་པས་ན། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོངས། །ངོ་

བོས་སྟོངས་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད། །ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གང་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བས་ན། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོངས། །མཚན་མ་མེད་ཅིང་ངོ་བོ་མེད། །འདི་ལ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །ཇི་ལྟར་ཡུལ་དེ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཡེ་ཤེས་འདི་དང་

ཡུལ་དེ་དག །རང་བཞིན་རྟག་ཏུ་སྟོངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་རྐྱེན་མང་པོ། །འདི་གཉིས་ལ་ཡང་བྱེད་པ་མེད། །བྱེད་མེད་དེ་ལྟར་གང་ཤེས་པ། །དེ་ནི་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས

སོ། ༈ །དེ་གཉིས་བསྔོམ་པའི་ཐབས་ཉིད་ནི། དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཐོབ་གྱུར་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཞིེས་གཉེན་

@387A ༄༅། །བཟང་བསྟེན་ཐོས་ལ་རབ་འབད་པས། །སློ་ལ་འཆོལ་སྤྱངས་དོན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས། །རབ་དབེན་བསྟེན་ཅིང་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྔོམ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བསྟན་ལ་དད་པ་ཐོབ་པར་དཀའ། །མི་

ཡི་སྲིད་པའང་རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་ལེགས་བརྩོན་གྱིས། །མི་ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱངས་ཤིང་། །ཁོམ་པ་ཕུན་ཚོགས་རྙེད་དཀའ་ཐོབ་གྱུར་ལ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་དད་པ་རྙེད་གྱུར་པའི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་

རྣལ་འབྱོར་སྒྱོད། །སློ་ལ་འཆེལ་ཞིང་འདུན་པར་མ་བྱེད་པར། །ཆོས་ཐོས་གྱུར་ནས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། །ཁྱེད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོན་པའི་གནས་བསྟེན་ལ། །དེས་ནི་མི་མཆོག་དམ་པར་འགྱུར་བར་བྱོས། །ཆོས་སླུའི་དགེ་བཤེས་གང་ཡིན་བསྟེན་གྱིས་ལ། །སྡིག་པའི་གྲོགས་ལ་ལན་འགའང་

མ་བསྟེན་ཅིག །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སེམས་ནི་མཉམ་གྱིས་ལ། །སེམས་ཅན་དེ་ལ་ནམ་ཡང་མ་རྙོམ་ཞིག །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་དང་མང་དུ་ཐོས་ཀྱིས་ལ། །རྟག་ཏུ་ཕྲུག་དར་ཁྲོད་དང་བསོད་

སློམས་སྦྱོད། །གཡེལ་བ་མེད་པར་ཤིང་དྲུང་བསྟེན་གྱིས་ལ། །བཀུས་དེ་ཐོར་བ་མཆོག་ལ་མ་སློད་

ཅིག །འདུས་བྱས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མིན། །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅིང་སྐྱིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཡིན། །དམ་པའི་དོན་གྱི་མུ་གཅིག་ཤེས་གྱིས་ལ། །སྨྱུར་དུ་གཞལ་ཡས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་

གྱིས། །ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ལྟོས། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་ཕྱི་ཡི་དྲུག །དེ་དག་གྲོང་

སྟོང་འདྲ་བར་གསུངས་པས་ན། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་བསྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་བསྐྱེད། །རྟོག་པ་དེ་

ལའང་མ་བྱུང་འབྱུང་མེད་པར། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འདྲེན་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༈ །བསྒོམ་པའི་བྱེད་པ་

ལས་བསོད་ནམས་མཆོག་འཛིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་བཀང་བའི་འབྱོར་ཚོགས་ཀྱིས། །བསྐལ་མང་སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་བྱས་ཀྱང་། །འདུས་བྱས་སྟོང་པར་བཟོད་དང་

བདག་མེད་པའི། །ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་སྐལ་མཆོག་ཆར་མི་ཕོད། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། གང་

@387B ཟག་ལ་ལས་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་ཀྱི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་འདིར་ནི་སྦྱིན་བྱས་དང་། །འདུས་བྱས་སྟོང་པར་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ། །བཟོད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་ལས་ཁྱད་པར་

འཕགས། །བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གང་གཱའི་བྱེ་སྙེད་དུ། །མི་ཏོག་སྤོས་

དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྐོམ་དག །ཕྱུལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས། །གང་གིས་གང་ལ་མིག་དང་སྲོག་དང་ནི། །གང་ཟག་མེད་པ་འདི་འདྲའི་ཆོས་དེ་དག །ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་
གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ། །དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ཡིན། །གང་ལ་གང་ཟག་འདུ་ཤེས་

ཡོད་པ་ཡིས། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་པོར་ཟས་སྐོམ་དང་། །ཤིང་རྟ་དཔུང་ཆུང་ཁྲི་སྟན་སྦྱིན་བྱས་ཀྱང་། །དེས་ནི་འདི་ལ་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་བོ། །མི་མཆོག་གང་དག་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །དེ་
དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མང་བཀོལ་བ། །མཁས་རྣམས་འོད་གསལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡི། །ཆོས་

རྣམས་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞེས་སོ། ༈ །སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་སེལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་པ་ནི། ཕ་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་སོགས་མ་རུངས་པའི། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་ཚང་བར་སྤྱད་པ་
ཡང་། །རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་མེད་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་ལ། །དད་མོས་ངེས་པ་བརྟན་པོས་མ་ལུས་སྦྱོང་། །དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་མཛོད་ལས། འོད་སྣང་འདི་ལྟ་སྟེ་ཕའང་ཡིན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པ་སྲོག་བཅད་ན་སྲོག་གཅོད་པའི་ནང་ན་ཆེན་པོའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྐུ་བ་ནི་མ་

བྱིན་པར་ལེན་པ་ཆེན་པོའོ། །མ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ལོག་གཡེམ་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་

པའི་མཆོག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མི་སླན་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཕྲ་མ་ཆེན་པོའོ། །འཕགས་པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ནི་ཚིག་རྩུབ་ཆེན་པོའོ། །ཆོས་
འདོད་པ་རྣམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་ནི་ངག་ཀྱལ་ཆེན་པོའོ། །མཚམས་མེད་གཉོམ་པ་ནི་གནོད་སེམས་

ཆེན་པོའོ། །ཡང་དག་པར་སོང་བའམ་ཞུགས་པའི་སྙིང་པ་འཕྲོག་པའི་སེམས་ནི་བརྣབ་སེམས་ཆེན་པོའོ། །ལྟ་བས་ག་ཟེངས་པ་ནི་ལོག་ལྟའི་ནང་ན་ཆེན་པོ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་
རྣམས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སོ། །སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་འདི་ཐམས་ཅད་བྱས་

@388A ༄༅། །ལ༔ དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་ལྡན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལ་གང་བྱེད་པ་པོའམ་ཚོར་བ་པོའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས།
དེ་ལྟར་མ་བྱས་པ་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྒྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་

གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་མངོན་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ང་སྨྲའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་

རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་འཇིག་ཅིང་འཇུ་བའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་

འདུ་འཕྲོད་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་གོ །གང་སེམས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་དང་དེའི་གནས་མེད་དོ། །གང་

སྤྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟུང་བ་གནས་པ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐབས་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། ༕ །ལྟ་ངན་སེལ་

བར་བྱེད་པ་ནི། བདག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་སེལ་བའི་དཔུང་གཉེན་དམ་པར་འགྱུར། །རྒྱན་སྟུག་པ་ལས། བསྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །ས་ལ་གནས་པ་

མ་ཡིན་པ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་པའི། །བདག་མེད་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །ཞི་འགྱུར་ཞི་བཞིར་

མ་བྱས། །ཞི་བས་ཞི་བ་བདེན་ཉིད་དུ། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་ཕྱིར། །བདག་མེད་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞེས་སོ། ༕ །མྱུར་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་དང་མཐའ་

གཉིས་སྤོང་བ་དང་། །གང་ཟག་མེད་འཇུག་སྟོང་པར་མོས་ལ་སོགས། །བཞི་པ་ལྡ ༕ ཡིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་

ལ་ནི། །བཟོད་པ་ཐོབ་ལས་མི་རིང་སངས་རྒྱས་འཐོབ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས། ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་ཅིང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་འཐོབ་སྟེ།

རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་དང་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་སྤོང་བ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་མོས་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐས་དབེན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། ལུས་

དབེན་པ་དང་། ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་དབེན་པ་དང་། ཆོས་དབེན་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱས་

@388B ཆོས་ཉིད་དུ་མཐོང་གི་གཟུགས་སུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་གི་ཡི་གེར་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་མ་བྱས་སུ་མཐོང་གི་ཚོགས་སུ་མ་ཡིན་པ་

དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཡང་བཞི་སྟེ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་མི་གཏོང་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་

པར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པར་སྦྱོད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ད་ནི་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

དངོས་པོར་འཛིན་པ་དགག་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དང་པོར་ནི་དངོས་པོར་བདེན་པར་

གྲུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་དགག་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་གོ །དེ་ནས་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འགོད་དོ། ༈ །དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་སྔྲེར་

བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ནི། །བདེན་པར་གནས་པའི་

སྒྲུབ་བྱེད་སྲིད་མ་ཡིན། །ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གྲགས་དེ་ལྟར། །ཐ་སྙད་པ་ཡི་དོན་ཙམ་གྲུབ་པར་ཟད། །ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཉིད་དུ་

ཟད་པས། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་

སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་སོ་སོར་

རང་རང་གི་གཞལ་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་ལ་གྲགས་སོད། ༈ སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ལྟར་མི་སྲིད་སྙམ་ན། འདི་

ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་རྣམས། །མིག་སོགས་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །སྐྲ་ཤད་སོགས་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་མིན་ལ། །འབྲས་སོགས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནའང་ཐུག་མེད་

འགྱུར། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་ལ།

ཡུལ་བདེན་པར་གནས་པས་ཀྱང་དེ་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་པའི་མི་སླུ་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་ན་དེའི་ཡུལ་བདེན་པ་ཤེན་ཏུ་མི་འགྲུབ་པས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ན།

འབྲེལ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་གཉི་ག་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་

@389A ༄༅། །གཞན་ལ་བལྟོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི། དེའང་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ༔ །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བསྡུ་བ་ནི། དེས་ན་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ཡིས་རྒྱུ་རྟོགས་པ། །ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་

སྣང་བཞིན་ཙམ་ཉིད་དེ། །འགར་ཡང་དེ་ཉིད་དབང་བྱས་རིགས་པས་མིན། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་པ་རང་ཉིད་གྲུབ་པས་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་གཉི་ག་གྲུབ་པར་འདོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུའི་དངོས་པོ་ཕ་ལ་བལྟོས་ཀྱང་ཕའི་དངོས་པོ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པས་བུ་སྐྱེད་པས་གཉི་

གའི་ཐ་སྙད་ཕན་ཚུན་བལྟོས་པ་ལས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱེད་ལྟ་ན་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་ལས་གཉི་ག་མི་འགྲུབ་པ་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྣམས་འབྲས་བུའི་སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུས་ཀྱང་རྒྱུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་ཟད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་རིགས་པ་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་ནམ་ཡང་གང་ན་ཡང་མེད་པར་ངེས་པར་

བྱོའོ། ༄ །གནོད་པར་བྱེད་པ་འགོད་པ་ལས་དོན་དམ་པར་གནས་པ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

དང་པོ་རིགས་པའི་འཇུག་པ་སྒྲིར་གཏན་ལ་དབབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བྲག་ཆེན་གཏན་འཇོམས་པ། །ཐོགས་མེད་རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཆེན་པོའི་

ཕྱོགས། །རྟོགས་གཞི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ནི། །དེ་ཡི་མི་འཕྲུལ་དཔེ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག །ཞེར་བསྟན་

པ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བྲག་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ལ་ནུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཚིགས་དག །ཆོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྲུབ་དུ་གྱུར་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་མང་པོ་དང་སྒོ་སྣ་ཚོགས་དང་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་

བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གཞི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། །རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་གཏན་ཚིགས་དང་། །དེའི་མི་

འཁྲུལ་བ་ཁྲབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཁྲབ་པའི་ཡུལ་དཔེ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཕྱོགས་ཙམ་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་བློ་གྲོས་ཀྱི་

@389B སྤྱན་དམ་པ་མངའ་བ་དགེ་ལེགས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལ་འབད་པ་མང་པོས་གཅེས་སྤྲས་བྱས་པ་ལས་བཙལ་བ་

རིགས་པ་དང་ལུང་གི་ཚུལ་གཉིས་ལས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། ༈ །འདི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

ལས་ཆོས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི། སྤྱི་ཡི་ཆོས་ཅན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་སྣང་བ་དང་། །བཏགས་པའི་ཆོས་ཚོགས་མ་ལུས་རང་རིག་གཞན་རིག་གིས། །ཚད་མས་ངེས་པའི་རིགས་ཙམ་དོན་དམ་དེ་ཁོ་
ནར། །གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་བསམ་པའི་གཞི་ཉིད་དོ། །འདིར་སྤྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་

ཆོས་ཅན་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བཞག་པ་མྱོང་བ་ལ་སྣང་བའམ་རྟོག་པས་བཏགས་པའང་རུང་། ཚད་མས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའམ་ལུང་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲགས་པའང་རུང་། ཤེས་པ་དང་
ཤེས་བྱའམ་གཅིག་དང་དུ་མའམ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་

ཁོ་ནའི་རིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བསམ་པའི་གཞི་ཡིན་པས། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྟོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཚད་མའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་ཚེ་ནི་གང་སྐབས་སུ་

བབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རིགས་ཉེ་བར་བཟུང་ན་བློའི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་ཡིན་པས་ན། ཕྱི་རོལ་ན་གནས་འདི་ཀུན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་

སླས་དངོས་འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱབ་པའི་ཚིག་གིས་དེ་དང་དེར་གསུངས་སོ། །འདི་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་རང་དང་གཞན་རིག་པས་དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ནི་བལྟོས་པ་ཉིད་དེ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་དག་ཀྱང་སླའི་དོན་ཙམ་དུ་ནི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོར་རང་རིག

པས་ན་སྤྱང་བར་མི་འོས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྣང་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་མདུན་དུ་བྱུས་ནས་དེའི་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་པས་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཡང་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲའི་གསལ་བ་ནི་མཐའ་ཡས་པས་སོ། ༔ །ཡོག

@390A ༄༅། །རྟོག་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚད་མས་དཔྱད་བྱ་དངོས་ཉིད་ཕྱིར། །བརྟགས་པའི་གཞི་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་སོགས་སྨྲ། །ཚད་མས་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱའི་འཇུག་ཡུལ་ནི། །དངོས་ཉིད་རིགས་མོད་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡང་། །ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞིར་འཐད་པས་སྒྲ

དོན་ལའང་། །དངོས་ཆོས་དགག་གསུངས་ཅི་ལྟར་མི་རིགས་སྙོམས། །འདི་ལ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་དཔྱད་བྱ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་ཐལ་

འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ཚད་མའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་འཇུག་པར་ཟད་ཀྱི། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་དངོས་

རང་རྒྱུད་པ་ནི་མི་འཇུག་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསམ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའང་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཛེར་ཏོ། །འདི་ལ་དཔྱད་དུ་ཡོད་དེ་ཚད་མའི་དཔྱད་བྱ་ནི་འཇུག་ཡུལ་གཞལ་བྱ་དང་། རྟེན་ཆོས་ཅན་གཉིས་ལ་བརྗོད་

པ་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་ཉིད་དེ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་གནས་པ་དང་མི་གནས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་དང་། དོན་ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མས་ངེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་བསྒྲུབ་པ་དང་སེལ་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་མི་སྣང་བ་ནི་དེ་ཡོད་པ་

དང་མེད་པས་མཐར་འབྱིན་ཅིང་ལྡོག་པས་ནི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་བ་དང་རང་དགའ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ལའང་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚད་མའི་ཡུལ་རྫོགས་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་ཅིང་། ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའང་

གཞན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ནུས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཅན་སྒྲ་དོན་ཙམ་ལའང་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཉིད་འཇུག་པར་གསུངས་པས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་

གཞིར་མི་འགལ་བར་དགོངས་པའོ། །འོན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་གཞལ་བྱར་ཡང་ཅི་དགོས་སྙམ་ན།

མེད་པའམ་བརྟགས་པ་ཙམ་ལ་གཞལ་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་མི་ནུས་པས་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་བློའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་དོན་གྱི་འབྲས་བུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་

@390B དེ་དག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན། འོན་མེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་འགོག་པ་ན་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་དཔྱད་བྱར་རུང་སྙམ་ན། དེའི་ཚེའང་ཚད་མས་དགག་བྱ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལས་མ་འདས་ཏེ། དེ་ནི་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱང་ཡོད་པ་སྣང་བས་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པར་ཁས་བླངས་པའི་ནུས་པས་

ཁྱབ་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གནས་ན་ནི་ཐ་ན་རང་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་མི་སྐྱེད་མི་སྲིད་པས་སོ། །རང་བཞིན་ཅིའང་གནས་པར་མི་

འདོད་ན་ནི་དེ་ལ་དགག་བྱའི་དོན་མེད་པས་འགོག་པར་ཡང་སུ་རྩོལ། དེ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་

དངོས་པོ་ཉིད་ལ་ཡིན་པ་དང་། ལ་ལའི་གཞི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ། སྒྲ་དོན་བསྙེན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོད་མེད་ཕྱོགས་

ཀྱི་བྲེ་བྲག་གིས། །དངོས་པོ་ཉིད་ནི་དཔྱད་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་འབྲས་འབྱུང་རག་ལས་ཕྱིར། །མ་ནིང་

གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཕན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཡང་། དཔེར་ན་མཁའ་སོགས་གཞན་དག་གིས། །སྟོན་མེད་རང་

བཞིན་བསྐྱེད་མེད་མིན། །ཅིག་ཅར་སྣ་སོགས་རྒྱུ་མིན་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ་སྤུན་འབྲིན་པ། །དེ་བཞིན་མཁའ་སོགས་ཆོས་ཅན་གྱི། །ངོ་བོའང་དངོས་མེད་ཅེས་བརྗོད་བཞིན། །དེ་ལྟར་

འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །གཉི་ག་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །ཆོས་ཅན་ལ་

ནི་གནོད་པ་གང་། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འགོག་པ། །དེས་ནི་དེ་ལ་གནོད་ཅེས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་གཞག་པ་ངེས་པར་ཟུངས་ཤིག །༄ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡི། །མེད་

དགག་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་དང་བརྫུན་སོགས་ཡོངས་གཅོད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། །འདི་ལ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འདོད་མ་ཡིན། །འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་བདེན་པའི་རང་

བཞིན་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་དགག་དང་མ་ @391A ༄༅། །ཡིན་དགག་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མེད་དགག་གིས་ནི་མི་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་མཚན་ཉིད་འཕེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི་མི་འདོད་པའི་དོན་གཅིག་བཀག་ནས་དེ་ལས་གཞན་འཕེན་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་གཉི་

གའང་རྣམ་བཅད་ཙམ་དངོས་སུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ན་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དོ། །རྣམ་གཅོད་དོན་གྱིས་འཕེན་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་དང་ཁྱད་མེད་པས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་བཀག་པ་ན་དངོས་མེད་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་ན་ཡང་གཉི་

ག་རྣམ་པར་བཅད་པས་མེད་དགག་ལས་ནི་མ་འདས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་བལྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་དགག་བརྩེགས་མར་ཟད་དོ། །མེད་དགག་འདིས་ཕྱོགས་པའི་དོན་མི་འཕེན་ཡང་ཕྱོགས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་ནི་མེད་དགག་དངོས་པོ་ལ་མི་འཇུག

པར་འགྱུར་ན། འདི་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉི་གའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མེད་དགག་གི་ཆོས་མི་འདོད་ན་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་མ་ཡིན་པར་དགག་པའང་མི་འཐད་དེ། །དེས་ན་ལུས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟར་གཉི་གའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤིང་

མ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན་ཤ་པ་མ་བསྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་འཇུག་པ་མ་བཀག་པ་ལྟར་མེད་དགག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ཀྱི་དེ་
བཀག་ནས་དེས་སྟོང་༒ པའམ་རྟེན་པར་ཡོད་པའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་

པའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ཅུང་ཞིག་བསྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་ཚད་མའི་ཆ་སེམས་པ་ན་ཡོངས་གཅོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྒྲུབས་སོ། །ཞེས་སྨྲའོ། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་མི་གཅོད་ན་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡོངས་གཅོད་མེད་པའི་རྣམས་གཅོད་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བློའི་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་ན། འོན་ཀྱང་ཚད་མའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཚད་མའི་དོན་སེམས་པ་ན་ཡོངས་གཅོད་མ་བསྒྲུབས་སོ་
ཞེས་སྨྲའི། བློ་དེས་མི་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བློ་དེས་ཅི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ལ་མི་

@391B སླུ་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། བསླུ་ན་དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་ཡོངས་གཅོད་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཡང་རྣམ་བཅད་ལ་
ཚད་མར་འགྱུར་ན། འོ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་བདག་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་མོད། བདག་མེད་རྣམ་པར་བཅད་

པའི་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ཚད་མར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་ཐལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བསམས་པའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བས་ཚད་མ་དང་ལྡོག་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསམ་པས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ན་དེ་ལ་བསླུ་བས་ཚད་མ་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའི། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱང་དེ་བསམས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེས་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བསྒྲུབས་སོ་སྙམ་ན་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་

པ་ཁོ་ན་སྟེ། བསམ་པའི་དོན་ལ་བསླུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རློམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱ་བར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེར་ནི་བདག་མེད་བཅད་པ་ཉིད་བསམས་པའི་དོན་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་མི་སླུ་བ་གནས་པ་དེ་ལ་

ཚད་མར་འདོད་པ་ན་བདག་མེད་པ་བཅད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལ་མི་སླུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ཡུལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན་བསླུ་བ་ལྟར། དགག་པ་ཡུལ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་ན་མི་སླུ་བ་ལྡོག་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་འཛིན་ནི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཡོངས་

གཙོད་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསམམས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། བསམམས་པའི་དོན་རྣམ་བཅད་ལ་ནི་དགག་བྱ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སླུ་བར་གྲུབ་པས་ཚད་མར་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོངས་གཅོད་བསམམས་པས་མ་ངེས་ན་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་གང་། །དེ་ནི་ཇི་

ལྟར་དེ་དག་ཡུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་རྟོག་ནི་ངེས་པའི་དབང་གིས་དོན་འཛིན་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་དེའི་གཟུང་བ་ཡིན། དེས་ན་བསམམས་པས་མ་ངེས་ན་བློས་ཡངས་གཅོད་བཟུང་ངོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ལ། བསམ་པས་ངེས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བསམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་

@392A ༄༅། །བསླུ་བ་དང་མི་བསླུ་བས་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པས་སོན་འདུག་གོ་སྙམ་ན། ཇི་ལྟར་དུ་བ་ལས་མེ་ངེས་པའི་ཞེས་པ་མེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་

བསམམས་པས་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱི། སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་སྤྱི་རྟོགས་པར་མི་སེམས་ཀྱང་སྤྱི་རྫེས་དཔག་གི་

གཟུང་བར་འདོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱི་བསམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རེག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་པས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་བསམ་པས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པས་ན་བསམམས་པའི་དོན་དུ་ཡང་མི་ཐལ་བས། ༈

མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་པས་མ་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བསམ་པས་དམིགས་པས་
སོ། །བསམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་པས་ན། དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་འཛིན་ཕྱིར། །འཁྲུལ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་མེད་དགག་གི་ཕྱོགས་རྣམ་བཅད་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་གཅོད་ཅི་
འང་༔ མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མས་གྲུབ་ཅིང་། ལམ་དམ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པས་དོན་དམ་

པར་ཡང་འཐད་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྲིགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བཟུང་ངོ། ༔ །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སྤང་བ་ནི་
གལ་ཏེ་རྣམ་བཅད་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་བརྗོད་མེད་པ་དེ་གང་གིའང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་

ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འཐད་སྙམ་ན། རྣམ་བཅད་ཙམ་གྱིས་འགར་ཡང་བརྗོད་མེད་ཉིད། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཞེས་བཏགས་ནས་བཤད་པར་ཟད། །རྣམ་བཅད་ཙམ་
ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་དུ་གྲུབ་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ནར་གང་གི་ཆོས་

ཀྱང་མ་ཡིན་པས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །ཆོས་སུ་བསླད་པ་ཙམ་ནི་མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་ལ་ཆོས་ཞེས་བཞག་ནས་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཆོས་འགའ་འང༄ མེད་པ་ཉིད་འདིའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་

@392B གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༄ །རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྨྲང་བ་ནི་འོན་ཡང་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་ཅི་ཡོད་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པས་མི་འཁྲུལ་དགག་པ་དེས། །དེ་ནི་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་ཡུལ་གང་དུའང་

མ་གྲུབ་པས་དངོས་སུ་རྟགས་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་མོད་ཀྱི། འདིར་དགག་པ་ཙམ་བསྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་འཛོག་པས་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་མི་འཁྲུལ་བ་འགྲུབ་པར་བལྟའོ། ༄ །གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་བཀག

པ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད། །གཞན་དག་བདེན་པ་བཀག་ནས་བརྟེན་པ་ཡི། །རང་བཞིན་སྒྱུ་མ་དོན་དམ་ཉིད་དུ་སྨྲ། །གཉིས་ག ༄ བདེ་གཤེགས་གསུང་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཤིང་། །རིགས་པའི་ལམ་ལས་རབ་ཉམས་རྒྱང་རིང་དོར། །གཞོན་ཀྱི་ལུགས་ནི་འདིར་ཡོད་པ་བཀག

པའི་མེད་པ་དང་། བདེན་པ་བཀག་ནས་བཙུན་པ་ཡོངས་གཙོད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སོ། །ཕྱོགས་འདི་གཉི་ག་ཡང་ལུང་དན་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མའི་སྒོར་གྱུར་པས་ན། ཞེས་བྱའི་དེ་ཁོན་དང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་པས། ལམ་བཟང་པོ་འཛིན་པར་འདོད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་དུ་འདོར་བར་བྱའོ། ༈ །སོ་སོར་དགག་པ་ལས་མེད་པ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་ནི། དེ་དག་གལ་ཏེ་རིགས་པས་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་ཁྱབ་པས་ན་མེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་སྟེ། དེ་མ་གྲུབ་ན་ཕན་ཚུན་

སྤྱངས་ཏེ་གནས་པ་གཉི་ག་དགག་པ་མི་འཐད་པས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་རིགས་པས་གནས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ལ། གང་ཕྱིར་མེད་པའི་མཚན་མར་ཞེན་པ་ཉིད། །མ་རུངས་ལྟ་ཆེན་གསོར་མི་རུངས་སོགས་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་

ཡུམ་དག་ལས། གཟུགས་སྟོང་ཞེས་སྤྱོད་ན་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོད་སྲུངས་གང་ཟག་ཏུ་བལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་བླའི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོད་སྲུངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་

@393A ༄། །པའོ༔ ༔དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་

གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་

གང་ཡང་རུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ༈ །རིགས་པའི་གནོད་པ་ནི། མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྙེན་པའང་རྟག་ལ་སོགས། །དངོས་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་

དགག །གཞན་ཡང་། མེད་འཛིན་ཚད་མ་དེར་ལྟོས་དངོས་ཉིད་འགྱུར། །མི་ལྟོས་ཡུལ་ལ་བསླུ་བས་ཚད་

མ་མིན། །སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་པས། ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་མེད་པར་གནས་པ་དེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པ་ཡིན། དང་

པོ་ནི་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་བཀག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་རྟག་པ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་མེད་ལ་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་མེད་

པར་གནས་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་བཀག་པས་འདི་ལ་ཅི་གནོད་སྙམ་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ནི་

དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་པར་རྟོག་ན་དེར་ཡང་ཀླན་ཀ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་མི་རུང་ངོ་། །མི་རྟག་པ་ནི་སྔར་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པ་རེས་འགའ་བའི་རྣམ་པས་དངོས་པོར་ཐལ་བར་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མེད་པ་ངེས་པའི་ཚད་མའི་ཡོད་པའི་དོན་

ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་དམ། མེད་པའི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་པས་དངོས་པོར་ཐལ་ལོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་བློ་བསླུ་བས་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ་། །རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་ཡང་ལུང་གིས་གནོད་པ་ནི། དེ་དག་སྒྱུ་མ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པར་འདོད་ལ། གལ་ཏེ་སྒྱུ་མ་ནི་མེད་པ་སྣང་བ

འཁྲུལ་ལུལ་ཡིན་པས་རིགས་པས་གྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། སྣང་བ་འདི་ལ་སྒྲོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཀག་པ་གྲུབ་པ་ཉིད་བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཅི་འགལ། འགའ་

འང་༔ མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་

@393B དེ་དེ་དག་ནི་དགག་པ་དོན་དམ་དངོས་པོར་སྨྲ་བས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་པ་བཀག་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །དེས་བསྒྲུབ་པ་དོན་དམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ལ་ཅི་གནོད་ཅེས་རྟོག་གོ། ༔ འདི་

ལའང་། བརྫུན་པར་གྲུབ་ལའང་འགའ་ཡང་མཐོང་མེད་པ། དེ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་སོགས་གནོད་མི་

ཀློག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་ལུང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་ནི་བཀློག་ཏུ་མེད་དེ། འགའང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་དང་། ངས་ཆོས་གང་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
དེ་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་ན་བཞི་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་ནི་བདེན་པའང་མེད་བརྫུན་པའང་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཡུལ་
ལས་ཀྱང་འདས་པ་དང་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པར་མི་རུང་བ་དང་།

མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་མཐོང་ཞིང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེ་ས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་སྨྲ
བརྗོད་པ་། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་རིགས་པས་གནས་པ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་མཐའ་དག་ནི་གང་ལ་དམིགས་

ནས་ལམ་གོམས་པས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བ། རང་གི་དོན་དམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ལས་
གཞན་དུ་དྲང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་དོན་དམ་ཞེས་ལོག་པར་འདྲེན་པ་ནི་རང་

དགར་ཟད་དོ། ༔ །རིགས་པས་གནོད་པ་ནི། སྣང་བཞིན་མི་བདེན་སྒྱུ་མའི་དོན་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལས་ཅི་ཞིག་འདས། །དེ་ཉིད་ཡིན་ནའང་འགལ་སོགས་གནོད་མང་
འགྱུར། །བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་སྒྲ་དོན་གསལ། །བདེན་ཉིད་དོན་དང་ཤེས་ལས་མི་འདའ་བས། །དངོས་

@394A ༄༅། །ཕོར་སླ་བའི་ཚུལ་ལས་ཅི་ཞིག་འདས། །སྤྲོས་པ་འགོག་བྱེད་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་སོགས། །གཏན་ཚིགས་ཀུན་དང་དེ་ལ་མི་འབྲེལ་མེད། །གནོད་པ་ལྟ་སྟེ་ཡང་དགེ་བའི་
ཀུན་རྫོབ་ལས་ཆོས་གཞན་དུ་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འཐད་

པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒྲ་དོན་འགལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟགས་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྱུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་སྒྱུ་མའི་དོན་མེད་
པས་སོ། །དེས་ན་མ་དཔྱད་པའི་ཡུལ་སྣང་བ་ལ་བལྟོས་པས་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཉིས

ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། བརྟེན་པར་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་གྲུབ་པར་ཡང་བརྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཤེས་པ་ཤེས་པ་མེད་པའམ་གཞན་དུ་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད། དང་པོ་
ནི་མི་རུང་སྟེ། རྟོགས་པས་དངོས་པོར་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་གཉི་གར་ཡང་དག་གི་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡང་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་བརྟགས་པས་དབེན་པ་ཡིན་ན། སྒྱུ་མ་ལས་གཞན་དུ་ཤེས་པ་ནི་བརྟགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་
སོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ་བརྟགས་པས་དབེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་

འདི་ཉིད་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ལས་དོན་དམ་པར་འདོད་པས་སོ་སླམ་ན། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པའི་ཆ་དེ་གང་ཡིན།
བདེན་པ་མེད་པ་ཙམ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྒྱུ་མ་མ་ཡིན་ལ། སྣང་བའི་ཡུལ་རྟེན་པའང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མ་

འདས་པས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡིན་མོད་ཅི་འགལ་སླམ་ན། དེ་ལྟར་ན་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་བདེན་པ་དང་བརྟེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཟག་པ་རྒྱས་
པར་བྱེད་པ་དང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་

གཅིག་པར་འདོད་པས་དང་པོ་འགལ་བ་འདུ་བའི་ཁྱུར་འདི་ཐེག་ཅིག །དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས། གཅིག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་སོལ་

ཞིག །གསུམ་པ་སྒྲུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་པས་ན་རིགས་པས་གྲུབ་པ་བསལ་བས་དོན་དམ་པའི་སྒྲ་དོན་ཇི་

@394B ལྟར་འཐད་དེ། བསྒྲུ་བ་མེད་པས་རིགས་པ་ནི། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་མིན། །དེ་ལྟར་མི་སླུ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །ཞེས་རིགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གསུངས་པས་སོ། །བརྟེན་པ་

ཉིད་དུ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཅི་འགལ་ཏེ་མིང་མེད་ཉིད་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ་སྙམ་ན། རེ་ཞིག་རང་ཚིག་དང་

འགལ་བ་བཏང་སྙོམས་སུ་ཞོག་ལ། གཅིག་ཏུའམ་དུ་མར་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་པའི་ཁྱུར་ལོངས་ཞིག །རྟེན་པ་ལ་བདེན་པའི་དཔྱད་པ་ཅི་སྙེ་འཇུག་སྙམ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་

འམ་ཞེས་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འདོད་ནི་རིགས་པས་ཅིར་གྲུབ། དེས་གྲུབ་ན་བདེན་པ་ནན་གྱིས་

འོང་བས་དེ་དག་ཏུ་དཔྱད་པ་ལས་མི་འདའ་སྙེ། དེ་ཉིད་དབང་བྱས་རིགས་པ་གང་། །བདག་དང་གཞན་སྐྱེ་མི་རིགས་པ། །རིགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་། །ཁྱོད་འདོད་སྐྱེ་བ་རུང་མི་

འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མི་བདེན་པར་བདེན་པ་དང་། དཔྱད་མི་བཟོད་པར་དཔྱད་བཟོད་པ་ལ་སོགས་

པ་མ་འབྲེལ་པ་ཆེན་པོས་ཉེན་པར་གསལ་ལོ། །བཞི་པ་ནི་སྣང་བ་འདི་སྒྲུ་མར་རིགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས། དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་སྣ་བ་དང་ཞེས་པར་བདེན་ན་རྣམ་རིག་སྣ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དངོས་པོར་ལྟ་བར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་དང་ཞེས་པ་

ལས་གཞན་མི་སྲིད་པས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་གཞན་ཡང་དེ་རྟགས་གང་གིས་གྲུབ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་གང་དང་ཡང་རྫུན་པའི་དངོས་པོ་གང་དུ་ཡང་དངོས་དང་ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པ་ནམ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། དོན་དམ་པ་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཞན་ཡང་

མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེའམ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་བརྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པས་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་རྟགས་

ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་ན་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་མི་འོང་བའི་དཔྱད་པའོ། །རྟགས་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་རྫུན་པ་ཉིད་གནས་སོ་སྙམ་ན། སྣང་བཞིན་པ་བདེན་པ་བཀག་པས་རྫུན་པར་ནི་འགྲུབ་ན། དེ་དོན་དམ་པར་ཅི་

@395A ༄༅། །ལྷར་འགྲུབ་སྙེ་རྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསལ་བས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་འགྲུབ་ན་ནི་རྣམ་རིག་སྨྲ་བའི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པ་ལ། གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིགས་པས་
བཀག་པས་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པ་ཅིས་ཀྱང་མི་ཟློག་པས་

དངོས་པོར་ལྟ་བ་ཉིད་བརྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་གཞིས་བསྟུས་པའི་དགག་པ་ནི་ཡང་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དགག་བྱས་བསྟུས་པས་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་
དབྱེའང་མེད་དོ། ༈ །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེའི་ཁྱད་པར་དགག་བྱ་བཤད་པ་ལས། བརྟགས་པ་དགག

བྱར་སྒྲིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་སྐྱོང་དང་རྟོག་ལ་སྣང་བ་ཀུན། །འགོག་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་སླར་གནོད་པས། །སྣང་ཉིད་གང་ཡང་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །བདེན་པར་བཏགས་པའི་
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གསུངས། །འདིར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལའང་རུང་སྣང་བ་ཙམ་འགོག

ན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འང་རང་རིག་པ་དང་གཞན་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བས་ན་སྣང་བ་ཙམ་ནི་གང་ཡང་དགག་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་པས་གནས་པ་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན། དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ

མཁས་པའི་དམ་པ་དག་གིས་ཡང་དག་ཏུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་ལས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་སྣང་བ་ཙམ་ནི་ཐ་ན་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུང་སེར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་དགག་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འགོག་མ་

འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཡང་འགོག་པར་ཐལ་བས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བར་གསལ་བས་སོ། །རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་བཀག་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་ཐལ་བས་ན་དེ་འགོག་པས་བཏགས་པ་དགག་བྱར་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དེ་

ལྟར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་ནི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགལ་བས་ན་དེའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པའང་ཡིན་ནོ། །འཁྲུལ་པའི་བློ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བ་དང་། དེར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་པ་ནི་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དག་རྟོག

@395B པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་བདེ་མི་གཅིག་པའོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཀག་པ་ན་དེར་འཛིན་པའི་བློ་འང་འགོག་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དང་། ཚད་མ་ཕན་ཚུན་གནོད་ན་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་འཇིགས་པས་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡང་ནི། །དགག

པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཏགས་པ་མ་ཡིན་འགོག་པ་ནི། །བདག་ལ་གནོད་འགྱུར་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཚད་མས་གནོད་ན་ཚད་མའི་བདག །ཡིད་བརྟན་དུ་ནི་མི་རུང་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་འགོག་པ་ལ་

ཚད་མ་ཕན་ཚུན་གནོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ན། བཏགས་པ་འགོག་པ་ལ་འང་ཉེས་པ་དེར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་དེ་འཁྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་དོར་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ་བཏགས་པའི་ཞེན་དོན་དང་དེ་ཁོ་ན་སེམས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གཅིག་ལ་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕན་ཚུན་འགལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ལ་བསླུ་བ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་སེམས་
པའི་རིགས་པ་དག་ནི་དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་བློ་དང་

རྣ་བའི་བློ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བཏགས་པ་ཁོ་ན་དགག་བྱར་འདོད་དོ། ༈ །དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ནི་རིགས་པས་མེད་པར་ངེས་བྱ་བའི། །བཏགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་ཡིན་
མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་བཏགས་སོགས་སོ་སོར་བདེན་པ་ནི། །རྟོག་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་དགག་བྱར་

གྲུབ། །འདི་ལྟར་གང་ཞིག་རིགས་པའི་དབང་གིས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི། གཞིག་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་
དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཚློ་ཡིས་རྣམས་པར་བཏགས་ནས་ནི། །ཀུན་

བཏགས་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་མེད། །གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །ཚློ་ཡིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟག་ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རང་བཞིན་
དུ་བདེན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བར་སྤྱོང་བའི་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་

@396A ༄༅། །ཡུལ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་དགག་བྱར་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱོང་བཞིན་པའི་དོན་ནི་མེད་པར་ངེས་མི་ནུས་ཏེ་སྤྱོང་བྱེད་ཀྱི་བློས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པའི་དོན་ཉིད་མེད་པ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱེད་

ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་མེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་སོ་ཞེས་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རང་རིག་
པས་གྲུབ་པས་དེ་འགོག་ན་སྣང་བ་འགོག་པར་ཐལ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་ལ། དེའང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པས་བཏགས་པ་ཉིད་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། ༈ །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འཇིག་བྱེད་བཀག་སོགས་ཕྱིར། །དགག་བྱ་ཡོད་མིན་དེ་འགོག་བློ་བལྟོས་ན།།

དངོས་ཉིད་དགག་བྱ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ཡིས། །བཞག་པར་འདོད་ན་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་འཛིན་མཚུངས། །གཞན་ཡང་འདི་གཉིས་ཡུལ་བཟློག་མེད་པ་ནི། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཅེ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་ནི་དགག་བྱ་མ་གྲུབ་བོ། །འདི་ལྟར་དགག་པའི་དོན་དངོས་པོ་འཇིག་པར་

བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་རྒྱུ་སྔུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མའི་བྱེད་པ་ནི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དགག་མི་ནུས་ལ་མེད་པ་དགག་མི་དགོས་པས་ཀྱང་དགག་བྱ་མེད་དོ། །དེ་ཁོ་ནར་མེད་ཀྱང་དགག་པ་ངེས་པའི་བློའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཇོག་པའོ་ཞེ་ན། དེས་

མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོན་སྟེ་དེ་ཡོད་ན་བློ་དེ་བསླུ་བར་འགྱུར་པས་དེའི་མི་སླུ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཚད་མས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེར་སྔོང་བས་མི་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པས་བཏགས་

པར་འདོད་ན། འོན་གང་དུ་བུམ་པ་ཚད་མས་འགོག་པ་དེར་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་དོན་དེ་འཛིན་སྲིད་པ་ན་སྐྱོང་བའི་དོན་ཡང་དགག་བྱར་ཐལ་ལོ། །དེར་བློ་དེའི་ངོར་བུམ་པ་ཡོད་པ་ཙམ་
དགག་བྱ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་འགོག་ན། སོ་ན་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་རྟོག་ངོར་ཡོད་པ་ཙམ་

@396B དགག་བྱ་མ་ཡིན་པས་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པ་དང་རྟོག་པ་གཉི་ག་ལ་སྣང་བ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་མ་བཀག་པས་དེ་གཉིས་འཁྲུལ་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་མ་
འཁྲུལ་བར་འདོད་པ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ༔ །འདི་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། །དེ་ལྟ་

མོད་ཀྱི་དངོས་གང་བཀག་དེས་དེ། །རྟོག་ཡུལ་ཉིད་དེ་སྐྱོང་བས་འཛིན་མི་སྲིད། །བཀག་པས་དེ་ལའང་འཁྲུལ་སྣང་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །འགོག་པའི་ཚད་མས་དགག་བྱར་མ་རྟོགས་
ཕྱིར། །དེས་ན་སྒྲོ་འདོགས་དང་ནི་གནོད་བྱེད་བློས། །དངོས་པོར་མོས་ཏེ་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །འདི་ཉིད་བཀག་

པས་དངོས་ཡུལ་མ་བཟློག་ཀྱང་། །འཁྲུལ་རྟོག་རྟུན་ངེས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ། །སྣང་བཞིན་ཉིད་ན་བདེན་པ་འགོག་བྱེད་ལས། །འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་གསལ་བར་དམིགས་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལྟར་དོན་དམ་པར་དགག་བྱ་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་བློའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་ན་ཡང་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཁོ་ན་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ནི་ཁས་ལེན་ཏོ། །འོན་ཀྱང་བློས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་བཟུང་བ་དང་དེ་བཀག་པར་ཞེན་པ་དག་ནི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཉིད་དགག་བྱར་བརྗོད་དོ། །སྔོང་བ་འཁྲུལ་པས་ནི་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། །སྔོང་བ་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པ་ནི་བཀག་པ་ངེས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ཚད་མས་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་ན་ཚད་མའི་མི་སླུ་བ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་བྱ་ཡོད་ན་ནི་དེ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་བསླུ་བར་འགྱུར་བས་ཚད་མར་མི་རུང་ངོ། །འགོག་པའི་ཚད་མས་དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་བོས་འཁྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་བཀག་གོ་ཞེས་ཞེན་པས་མོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚད་མས་བཀག་པ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་གཟུང་བ་ཙམ་འཛུག་ཅིང་ཚད་མའི་ཞེན་པས་ཀྱང་དེ་དགག་བྱར་མ་རྟོགས་པས། །དམིགས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ནི་གང་ཡང་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པས་ན་རྟོག་པས་ཞེན་བྱ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་དགག་བྱར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་དང་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་རྣག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་འགོག་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་འཁྲུལ་པའི་གཟུང་ཡུལ་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་

@397A ༄༅། །པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་། གཟུང་ཡུལ་དེ་དག་ཉིད་དགག་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཞེན་ཡུལ་བདེན་པ་བཀག་པ་

ཉིད་ལས་ཡུལ་བརྟུན་པར་གྲུབ་པས་དེར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་འཁྲུལ་པ་སྣང་བའམ་དེར་ངེས་པ་མ་ལོག་པར་འཁྲུལ་པར་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན། སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའམ་དེ་དམིགས་པར་ངེས་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཀག་པ་ལས་

འཁྲུལ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྔོང་བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྣང་

བས་ནི་ཚད་མས་གནོད་པའི་དོན་མི་འཛིན་ལ་ཞེན་པ་ཡང་དེ་ལ་མེད་དོ། །རྟོག་པའི་སྣང་བས་དེ་མི་འཛིན་ཡང་ཞེན་པས་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་

དེ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་ངམ་མི་སྣང་ཞེ་ན། ཚད་མའི་འཇུག་པ་

ཇི་ལྟ་བ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མེད་མོད་ཀྱི། བོད་བླུན་པོ་སྣང་སེལ་བར་གྲགས་པ་དག་མི་སྣང་བར་འདོད་དེ། དེའང་དགག་བྱ་ཡིན་པས་དང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མི་སྣང་

བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སོ། ༔ །ལོག་རྟོག་དེ་དག་དགག་པ་ལས། དང་པོའི་ལོག་རྟོག་དགོད་པ་

ནི། ཁ་ཅིག་སྣང་བ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ནི། །བཏགས་པ་འགོག་པས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའང་། །ཆོས་ཅན་དགག་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་འགོག་ཤེས་ལ། །དེ་ཉིད་སྣང་བ་འགལ་བས་མི་སྣང་འདོད། །ཇི་ལྟར་ཆོས་ཅན་འདི་ལ་རིག་ངོར་གྲུབ་པས་བདེན་པར་བཏགས་པས་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྣང་བའི་

ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། བདེན་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པ་ཅིའང་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་གང་གིས་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དེ་སྣང་བ་གཡེལ་སྲིད་དེ། དཀར་པོ་ཤེས་པ་ལ་ནག་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ལའང་དགག་བྱ་ཉིད་ཆོས་ཅན་

ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པའོ་ཞེས་འདོད་པའོ།། ༈ འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་དེ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེས་པ་ལྟ་བརྗོད་པ། འདི་ནི་རིགས་པའི་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྤྱངས་ཤིང་། །དམ་བཅས་དོན་ལ་

@397B མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད། །དེ་འགོག་རྟགས་ནི་འགའ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར། །དེས་ན་འདི་ནི་སྣང་དང་བདེན་སོགས་ཀྱིས། །ལྡོག་པ་འདྲེས་པའི་མུན་སྤྲུལ་ལམ་གོལ་ཡིན། །དང་པོ་ཚད་མའི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ནི། འདིར་རིགས་པའི་བྱེད་

པ་ནི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ཏུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་དག་ལ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞལ་བྱ་ལ་མི་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་རོ་གཅིག

པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལས་བརྟན་པ་དང་གཡོ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་བཞིན་དུ། ཡང་དེ་ཙམ་ཉིད་འགོག་པའི་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་འདོད་ན། སྣྲན་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ན་ཚད་མ་དེ་སུན་ཕྱུང་ན་གནོད་བྱེད་ལའང་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དེ། མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་གནོད་པས་མཚན་ཉིད་སུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ན་ནི་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དངོས་པོ་འཇིག་བྱེད་དུ་ཐལ་བ་ཅིས་ཀློས། དེ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་བསལ་བ་ནི་གཞན་

ཡང་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀློག་པའི་དམ་བཅའ་ལ་མངོན་སུམ་དེས་ཇི་སྲིད་ཚུར་ཅི་སྙེ་མི་གནོད་དེ་སྣང་བ་ཙམ་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་མ་ཐག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྣང་ངོ་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་རིགས་པས་གནས་པ་འགོག་པ་ན་མངོན་

སུམ་ལ་རིགས་པས་གནས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་། སྣང་ན་གཅིག་དང་དུ་མར་སྣང་གྲང་ན་གང་ཡང་མི་རུང་བས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ནི་ཐག་རིང་ངོ་སྙམ་ན། འོ་ན་དེ་ཆོས་ཅན་དགག་བྱར་མ་གྱུར་ཏེ་དེ་ནི་མ་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ལ་དགག་བྱ་ནི་རིགས་དོན་བདེན་པར

བཏགས་པ་ཡིན་པས་ན། སྒྲ་དང་རྟག་པ་ལྟར་ཆོས་ཐ་དད་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐ་དད་ཀྱང་སྒྲ་དང་ཡོད་པ་ལྟར་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དགག་བྱར་ཅི་འགལ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གནོད་པས་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྟོན་མེད་པ

@398A ༄༅། །ཞིག་བཞག་པ་འཐད་ན། དེའང་མི་སྲིད་དེ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དགག་པར་ནི་འགལ་ལ། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབ་པར་ཡང་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ཡང་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་ཀྱིས་རང་གི་ཆོས་ཅན་བཟློག་པ་ག་ལ་སྲིད། འོ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས

ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བའང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་བཟློག་པ་ལས་འདོད་པས་མི་འདྲའོ། །དེ་འགོག་པའི་རྟགས་མི་འཐད་པ་ནི་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་འགོག་པའི

རྟགས་སྟོན་ན། ཡང་དག་གིའམ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡང་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མས་སྣང་བ་ལ་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་དེ་དང་བྲལ་བ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་སྟེ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ།།

ཁྱབ་པར་ཡང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་ལས་ཡིན་པས་གཉི་ག་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ་གཅིག་བཀག་པས་གཞན་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །མ་ཁྱབ་ན་ཡང་དེ་དག་བཀག་པས་དེ་ཇི་ལྟར་དགག་སྟེ། ཕྲ་རགས་བཀག་པས་རྣམ་ཤེས་འགོག་པ་ལྟར་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་ཏོག་པའི་ལྟག་ཆོད་དུ

འགྱུར་བས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་པར་གསལ་ཏེ། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀླུ་བཅས་ཀླུ་མེད་གཉིས་སུ་གསལ་བར་དམིགས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་དང་འགལ་ལམ་མི་འགལ། འགལ་ན་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་ལྟར་རྟགས་མ་གྲུབ་པར

གསལ་ལོ། །མི་འགལ་ན་ཡང་བུམ་པས་སྣམ་བུ་ལྟར་དེས་དེ་དགག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཆོས་ཅན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྟག་པ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཞུགས་པས་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པར་ཅི་མི་འགྱུར། མ་ཞུགས

ན་ནི་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡིན། དེ་ནི་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་དགག་བྱ་གཟུང་ཡུལ་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བརྟགས་པར་བརྗོད་པ་ནི་བློ་གཞན་གྱིས་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདེན་པར་ངེས་པར་

@398B བྱས་པའོ། །དེས་ན་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ལས་མ་འདས་པས་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་དོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་གཏན་མེད་པས་དེ་ལ་རྟགས་འཇུག་པ་ག་ལ་སྲིད། ཆོས་ཅན་ལ་ཡོད་པས་མ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་འང་མེད་དོ། །དེ་དགག་བྱར་མི་འཐད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་གལ་ཏེ་མི་

སྣང་ངོ་ཞེས་ནི་མི་བརྗོད་པས་སྣང་བ་ཙམ་མི་འགོག་གི་དེ་ཉིད་རིག་ངོར་ཡོད་པ་འགོག་པས་སྣང་བ་བཀག་པ་ལས་ཀྱང་མ་འདས་ལ་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། དེ་དགག་བྱར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་དངོས་པོར་སྒྲོ་

བཏགས་པ་ཡིན་པས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ན་དེ་བཀག་པ་སྣང་བ་བཀག་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ལྡོག་པ་གཅིག་ན་ནི་སྐྱོན་དེ་དག་མི་བཟློག་པས་ན། ཉམས་སུ་མྱོང་བར་དགག་པར་མི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཏུ་གསུངས་པའོ། ༄ །ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མི་སྣང་བ་དགག་པའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་ལོག་རྟོག་དགོད་པ་ནི་མི་སྣང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ། །གཞན་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་འཇུག་པ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་
པ། །འབྲེལ་པས་དམིགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྣང་ན་དེ་ཡང་རིགས་གྲུབ་ཉིད་

འགྱུར་བའམ། །ཡང་ན་སྤྲོས་ཚོགས་སྣང་བས་རིགས་ཤེས་ཉིད། །མ་ཡིན་འབྲེལ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་འཇུག་པ་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ།
མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་བློ་ལ་སྣང་བའི་འབྲེལ་པའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་འདི་དག་ཇི་ལྟར

སྣང་བར་མི་འཐད་དེ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་བློ་ལ་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྣང་ན་ནི་དེའང་རིགས་པས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་དེ་ལ་སྤྲོས་པའི་ཚོགས་སྣང་བས་རིགས་ཤེས་
ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པས་བདག་བྲལ་བའི་ཡུལ་

ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །འདིའང་ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དྲུག་བརྗོད་པ། འདི་ལའང་ཆོས་ཅན་དགག་བྱ་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་། །བསྒྲུབ་པའི་
རྗེས་དཔག་རྣམས་དང་དགག་པ་ཡི། །རྗེས་དཔག་གཞན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པ་ལའང་།།

@399A ༄༅། །ཆོས་ཅན་མི་སྣང་ཉིད་འགྱུར་ཁྱབ་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་འཛིན་པའང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་བས། །ཤིན་ཏུ་མ་བརྟགས་སླ་བ་ཉིད་དུ་གསལ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་ཡིས་དྲན་པ་
ཡི། །མདུན་དུ་བྱུས་ནས་རྟགས་ལས་བདེན་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་བཀག་ཉིད་བསྒྲུབ་པས་སྣང་
ཉིད་དེ། །ཇི་ལྟར་རིགས་དྲུག་(BSPRO)ས་བཅས་འགྱུར་བ་དཔྱོད། །དང་པོ་དགག་བྱ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་དེ་སྣང་བས་རིགས་ཤེས་སྦྱོར་པ་གཙོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། དེའང་ངེས་
དཔྱད་བྱ་སྦྱོར་པར་འགྱུར་བས་དགག་བྱ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཏེ། དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྣང་བས་
ནི་སྦྱོར་པའི་བློར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །འགྱུར་ན་ནི་རྟག་པ་ངེས་པ་ལ་སྤྱི་སྣང་བས་ཀྱང་རྟག་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པ་ལ་སོགས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པས་གནས་
པ་ཉིད་དགག་བྱ་ཡིན་པས་འདི་དག་དགག་བྱར་མི་འགྱུར་ཡང་། སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པས་
སྦྱོར་པ་ཡིན་པ་ཅི་འགལ། དེས་ན་འདི་ནི་གྱི་ནའོ་སྙམ་ན། འདིར་སྦྱོར་པ་ནི་བློའི་ཡུལ་མཚན་ཉིད་འགའ་ཞིག་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
མན་ངག་གིས་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་བཅིལ་བ་ཙམ་ནི་སྦྱོར་བྲལ་རྟོགས་པ་དང་དེ་བསྒོམ་

པའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྦྱོར་པ་ལ་གནོད་པའི་ཚད་མས་ཡུལ་བཀག་པས་བློ་རྫུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཁོ་ན་སྦྱོར་པ་གཙོད་པའི་ལམ་དུ་འཐད་པ་ན། སྦྱོར་པ་ཡིན་ན་དགག་བྱ་ལས་མི་འདའ་བས་སྣང་བ་ཙམ་

ཇི་ལྟར་དགག་པར་ནུས་པ་སྨོས་ཤིག །བསྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་སྣང་བ་ཙམ་དགག་བྱར་ནི་མི་འདོད་དེ་འོན་ཀྱང་སྦྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་རིགས་ཤེས་ལ་དེ་སྣང་བར་ནམ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སྣང་ན་ནི་དེའང་རིགས་པས་གྲུབ་

པས་སྦྱོར་བཅས་ཉིད་ལས་མི་འདའོ་སྙམ་ན། འོ་ན་བསྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། མི་སྣང་བར་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་མི་རྟག་པར་མི་ངེས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཙམ་ཁྱབ་པའི་དུས་སུ་གྲུབ་པས་ཆོག་པས་བསྒྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་།

@399B སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །སྣང་ན་འདིར་ཡང་སྒྲ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་རྟག་པའི་སྦྱོར་པ་མ་བཀག་པར་ཐལ་བ་ཅེས་ཟློག །གལ་ཏེ་སྒྲ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་ཅི་བསྒྲུབ་སྙེ་ཐུག་པ་

མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །སྒྲ་དང་རྟག་པའམ་ཆོས་ཐ་དད་པས་དེ་སྣང་ཡང་རྟག་པ་མ་བློག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་ཡང་། དེར་གང་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་ཙམ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་སྒྲ་ནི་གཞི་ཙམ་དུ་སྣང་ལ། རྟགས་ལས་

སྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཏེ། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ལས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་ནི་དེའི་གཞི་ཙམ་དུ་སྒྲ་ལྟར་སྣང་བར་འདོད་པ་ན་དེ་རིགས་པས་གྲུབ་པའམ་སྤྲོས་པར་ག་ལ་འགྱུར། འོན་

རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་མི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐ་སྙད་པ་སྣང་བའི་ཆ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་བློར་འགྱུར་ལ། གང་ལས་རིགས་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་རྟགས་ལས་སྤྲོས་པ་བཀག་པའི་ཆ་ནི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་སོ་སྙམ་ན། འོན་དེར་ཡང་སྒྲ་སྣང་བའི་ཆ་

ལ་བློ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ནི་མི་རྟག་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་པས་ན་དེ་ལའང་ཆོས་ཅན་མི་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་ནི་རྟགས་ལས་སྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཏེ་དེར་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་དྲན་པ་ལ་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབས་པས་སྤྱིའི་ཡུལ་

ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། སྒྲ་སྣང་བས་མི་རྟག་པ་ལ་མི་གནས་སོ། །འདིར་ནི་སྣང་བའི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་ན་རིགས་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཅི་ལྟར་སྣང་བའི་སྤྲོས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་ལེན་

སྙམ་ན། མཚུངས་པ་ཉིད་དེ་དེར་ཡང་རྟགས་ཀྱིས་གཞག་བྱ་ནི་མི་རྟག་པ་ཙམ་སྟེ་སྒྲ་གྲུབ་ཟིན་

པས་སོ། །དེས་ན་དེ་རྟགས་ཅན་གྱིས་བློ་ལ་སྣང་བར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གཞི་ཙམ་དུ་སྣང་བ་ནི་འདིར་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཅན་དྲན་པས་

མདུན་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མ་འབྲེལ་བ་བཅད་པས་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་

@400A ༄༅། །ཡིན་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་སྤྲོས་མེད་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགག་པ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཞན་ལ་ཡང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་

པས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ན་ཡང་སྒྲ་དོན་གྱི་ཆོས་ཅན་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། གང་ལ་དགག་བྱ་དཔྱད་པའི་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེའི་ཆོས་ཅི་ལྟར་འགྲུབ་དཔྱོད་ཅིག །དེས་ན་གང་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བདེན་པར་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་འཛིན་པས་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ།

ཁྱབ་པ་དྲན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་འཛིན་པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྡུས་

ནས། དོན་དེ་དགག་པ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་འདི་ལས་ནི་སུས་ཀྱང་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པ་ལའང་མི་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི་ཡང་
ཕྱོགས་ཆོས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་ངམ་མི་སྣང་

སྣང་ན་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་ཤེས་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་སྣང་བས་སྣང་བ་རིགས་གྲུབ་དང་དེ་སྦྱོར་བ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཁྱེད་ལ་མི་འབབ་བམ་ཅི། འདིར་
རྟགས་ཅན་གྱི་བློ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་བསྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་ཟད་ཀྱི། ཕྱོགས་ཆོས་

འཛིན་པ་ཉིད་སྦྱོར་པ་འགོག་པའི་དོན་བསྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་མི་སྣང་ན་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་གསལ་ལོ། །ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲུབ་ནུས་སུ་ཆུག་ན་ནི་
ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཚེའང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་

པར་ཐལ་བ་ནི་སྦྱོར་སྒྲ་རྟགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྔ་ན་མེད་པའི་རྟོགས་པ་ཙུང་ཟད་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པར་འཛིན་པས་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱས་མ་ཁྱབ་པའི་དོགས་པ་བསལ་
ནས། ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པས་ཁྱབ་བྱ་གཞི་འགའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་ལས། རྗེས་དཔག་གིས་

དང་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མེད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བས་མ་འབྲེལ་བ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ཚོགས་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། འདིར་ནི་རྗེས་དཔག་ལའང་ཆོས་ཅན་མི་སྣང་བས། ཁྱབ་པ་འཛིན་པ་ལས་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་

@400B གཅོད་བྱེད་དུ་འགྱུར། དེ་ཉིད་ལ་མི་སྣང་ཡང་ཁྱབ་པ་འཛིན་པས་སྤྱིར་ངེས་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པས་དེ་ལ་རྟགས་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ལས། ངེས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། རྒྱུ་གང་གིས་ཡིན། རྟོག་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་གོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་

ན་ནི། རྗེས་དཔག་ཐུག་མེད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་ན་ཡང་འདིར་གང་ཡོད་དེ། གཉིས་གས་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་བྱས་ཁྱབ་པ་ཙམ་ངེས་པར་ཟད་པས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་རང་གིས་དེ་མ་བཟུང་བར་ནི་དེ་ལ་ངེས་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ།

དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངེས་པ་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཆོས་ཅན་སྣང་བར་འདོད་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནས་མི་སྣང་ཡང་དེའི་ལྡོག་པ་གཞན་ལ་སྣང་བས་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་པ་ཅི་འགལ་སྙམ་ན། དེ་ཉིད་ལ་མི་སྣང་ན་གཞན་ལ་སྣང་བས་གཞན་སྒྲོ་འདོགས་

གཅོད་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ལའམ། མི་རྟག་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་ལའམ། གཙོ་བོ་འགོག་པས་རང་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་སྐྲ་ལྡོག་པ་གཞན་ནི་རིགས་ཞེས་མ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྣང་བས་ཅི་ཕན་ཆོས་ཅན་སྣང་བའི་ལྡོག་པ་དེ་ལ་ངེས་པར

ལྡོག་ནས་ཡིན་པས་ཕན་ནོ་སྙམ་ན། འོན་དེ་དག་ཚོགས་པ་རིགས་ཞེས་སུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཉིད་འོངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་འདིས་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པར་ཡང་མི་

འཐད་དེ། དེ་ནི་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཡིན་ན། འདིར་ནི་ངེས་གཏད་པའི་

རྗེས་དཔག་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་ན་རིགས་ཞེས་སུ་མི་འགྱུར་བས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་སྣང་བ་ངེས་པར་འདྲེན་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར། །དེ་སྐྲ་རྗེས་དཔག་ནི་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡང་ཚོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་འཐད་པའི་ལམ་ལས་གནས་པ་ཡིན་ན། འདིར་ནི་ཆོས་ཙམ་ལས་

སྣང་དུ་མི་རུང་བས་རྗེས་དཔག་གི་ཚུལ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོགས་པ་སྣང་བ་ལ་སོ་སོར་སྣང་བས་ཁྱབ་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་གཉིས་ལས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་སྣང་

ལ། ཕེབས་པའི་ཚེ་མི་སྣང་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་སྙམ་ན། སྒྲོ་འདོགས་གང་གི་ཚེ་གཅོད།

@401A ༄༅། །དང་པོའི་ཚེ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །གཉིས་པའི་ཚེ་ནི་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་དོན་མེད་དེ་ཚོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣང་བ་ལ་གནོད་པ་སྤྱང་བའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱོས་པ་མཐའ་དག་འགོག་པས་བདེན་པའི་

དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་སྣང་ཡང་མི་ངེས་པའམ་ངེས་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པས་ན། ཆོས་ཅན་རིགས་པས་གྲུབ་པའམ་སྤྱོས་པ་སྣང་བར་ཐལ་བ་ནི་ཅིས་ཀྱང་མི་ཟློག་གོ་

སྙམ་ན། འདི་ལ་མང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ནི་རྟག་པར་བྱ་བའི་གཞི་

ཙམ་དུ་སྣང་གི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གནས་པར་ནི་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་དེ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་གཟུང་ཡུལ་སྤྱི་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རིགས་

ཤེས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་བསམས་པའི་དོན་རྟགས་ལས་རྟོགས་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་མ་

ཡིན་པས་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་ནི་སྣར་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པས་འདིའི་བསམས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྟགས་ལས་བདེན་པར་ངེས་ན་ནི་དེས་གྲུབ་པར་

འགྱུར་ན། འདིའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན་འདི་དག་རྟགས་འདིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ་

ཞེས། གཞི་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལས་ཆོས་ཉིད་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ན། གང་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ངེས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཆ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པས་ཅི་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དཔྱོད་ཅིག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཉིས་པའང་

བསལ་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་དོན་དམ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལྟར་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བཟུང་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ན། བདེན་ཞེན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་སྣང་བས། བདེན་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྤྲོས་

པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འཁྲུལ་པ་ལ་འཁྲུལ་པར་ངེས་པ་ནི་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྣང་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོས་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྤྲོས་བྲལ་གྱིས་ངེས་པ་གཏན་མི་རྙེད་པའམ། ཆོས་ཉིད་ལའང་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་

@401B ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མི་འདུག་པས་ནམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་སྣང་བས་ཀྱང་དེ་ངེས་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་ན་སྒྲ་སྣང་བས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་དང་གཙོ་བོ་

སྣང་བས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐ་དད་པས་གཞི་ཙམ་དུ་སྣང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཀག་པར་མི་སྣང་བས་མི་གནོད་པར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྣང་བ་འདི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གཞིར་སྣང་གི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ག་ལ་སྣང་། དེས་

ན་ཆོས་ཅན་དགག་བྱར་འདོད་པ་དང་དེ་སྣང་བས་སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་དང་ཡང་དག་གམ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་ལྡོག་པ་འདྲེས་པས་ཀུན་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་གོ །དེ་ལྟར་ན་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་

འཇུག་པ་དང་མ་བརྟགས་པའི་རྩལ་མི་མཐུན་པས་མི་སྣང་བར་བརྗོད་པ་ཡང་རང་དགར་ཟད་དེ། གཙོ་བོ་དང་སྣྲ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་དཔྱོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་དཔྱོད་པ་ཅན་རྗེས་དཔག་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ་

བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ငེས་པར་སྣང་བ་དང་ཡང་དག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་འགོད་པའམ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་མ་འབྲེལ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལེགས་པར་གནས་སོ། ༄ །གཏན་ཚིགས་ནི་

སོ་སོའི་སྐབས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཆོས་འདི་པའི་གཞུང་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཕྱི་རོལ་དང་རྣམ་པ་དང་རང་
རིག་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་སོ་སོར་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་དང་དཀའ་

བའི་གནས་མང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཕྱོགས་ཙམ་རྣམ་པར་བཞག་འདོད་ནས་རྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱོར་བཞག་པ་ནི། རྟགས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དག །རྣམ་བཅད་ཙམ་
སྣེ་རྟོགས་བྱེད་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན། །འདིར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་

@402A ༄༅། །མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་
སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། མེད་དགག་དེ་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། རྗེས་དཔག་རྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་

དུ་གསུངས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟོགས་པ་བཀག་ནས་ཡན་ལག་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཇལ་བས། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟགས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་
དངོས་སུ་རྟགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཉིད་དོ། །བརྒྱུད་ནས་ནི་ལ་ལའི་རྟགས་

ཡིན་པའང་སྲིད་དོ། །མེད་དགག་ཙམ་རྟགས་འཛིན་གྱི་རྒྱུར་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། མི་རུང་མོད་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་ཅི་འགལ་ཏེ། ཤིང་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་བཟུང་བ་ལས་ཤིང་མེད་པར་ངེས་པས་ཤ་པ་མེད་པར་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་དོན་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ལས་སྐྱེ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རང་རིག་གི་ཤུགས་ལས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རང་རིག་ནི་ཕྱི་རོལ་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་འཚམ་མོ། ༈ །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྟགས་འདི་བསྒྲུབ་

པར་ཇི་ལྟར་ནུས་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པ་ན། གཅིག་བཀག་པས་དུ་མ་གནས་པར་འགྱུར་བས་ན་གཉི་ག་དགག་པར་མི་ནུས་སོ། །ནུས་ན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་སྲིད་པས་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་མེད་

པར་གསལ་ལོ་སྙམ་ན། དོན་གཅིག་ལ་ནི་འདི་གཉིས་འགལ་བ་ལས། །ཁྱབ་པ་ལེགས་གནས་སྣང་དང་བདེན་སོགས་ལ། །བལྟོས་ནས་གཉི་ག་འགོག་པས་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ། །གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་ནི་ཕྲ་སྒྲིམ་བཞིན། །འདིར་དོན་གཅིག་ལ་ནི་འགལ་བས་གཉི་ག་དགག་མི་

ནུས་པ་ཁོན་སྙེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཕྲ་སྦྱོམ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྣང་བ་དང་བདེན་པ་ལ་བལྟོས་ན་དགག་ནུས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕྲ་སྦྱོམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་པ་ཉིད་ལ་འགལ་བས་དེ་
གཉིས་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ལ་སྣང་བ་ལ་བདེན་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པས་ནི་

@402B གཅིག་དགག་ནུས་པ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའོ། །སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ནི་གཅིག་དགག་པར་མི་ནུས་མོད་ཀྱི་དེ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ལ་ལར་འགལ་བ་ལ་མི་
འགལ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རུང་སྙེ། རྟག་མི་རྟག་སྒྲ་ལ་འགལ་བ་བུམ་པ་ལ་མི་འགལ་བ་སྲིད་དམ་སྙམ་ན་དོན་གཅིག་ལ་

ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་ཡང་། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ཡང་གཅིག་ཁེགས་པ་ཅི་འགལ་ཏེ་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་དཔེས་སོ། ༔ །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་
འགོག་པ་དོན་གཞན་ནི། །དགག་དང་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅིང་། །འདི་གཉིས་འགལ་དང་

འབྲེལ་ལའང་ཁྱབ་པ་སོགས། །མི་འཐད་ཕྱིར་འདི་བསྒྲུབ་པར་དཀའ་ཞེ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འོན་ཡང་ཅིག་མེད་པ་ཉིད་ཅིས་གྲུབ། ཁྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྙེད་དཀའ་བས་ན།
འགལ་ཟླ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཅན་ཅིག་ཡན་ལག་གི་ཆེད་དུ་མས་

འགོག་པ་ལྟར་བརྟག་གྲང་ན། དེའི་ཚེའང་དུ་མ་གྲུབ་པས་དེ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་
གཉིས་འགལ་ན་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲུབ་ལ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་ན་ཡང་འགལ་

བར་ག་ལ་གྲུབ། མི་འགལ་ནའང་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ལ། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཅིག་བཀག་པས་དུ་མ་མི་ཁེགས་པས་མ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོའི་གནོད་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཏོ་ཞེས་བསམས་
པའོ། ༈ །འདི་སྤྱོད་བའི་ལན་ལ་དང་པོ་གཞན་གྱི་ལུགས་གཉིས་དགག་པ་ལས་དང་པོའི་ལུགས་

དགོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་ཡིན་དང་ཡོད་པ་དག །འགལ་དང་འབྲེལ་པས་ཁྱབ་སོགས་གྲུབ་པར་འདོད། །འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཡིན་པ་ནི་འགལ་ལ། གཉི་ག་ཡོད་པ་ནི་འབྲེལ་བས་ན།
དང་པོས་ནི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་དང་དུ་མར་བསྒྲུབས་པས་ཀྱང་གཅིག་འགོག་པའོ། །གཉིས་པས་ནི་

གཅིག་མེད་པས་དུ་མའང་འགོག་པ་ལས་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བསམས་པའོ། ༈ །འདི་སུན་དབྱུང་བ་ནི། གཅིག་འགོག་དུ་མའི་ཁྱབ་བྱེད་གཅིག་ཡོད་པའང་། །རིམ་གྱིས་ཕྲ་བས
འགོག་ན་ཐུག་མེད་ལ། །ཐམ་དབྱེར་མེད་འདོད་ན་དེའི་འགལ་ཟློ། །མ་གྲུབ་པས་ན་དགག་པར་ཅི་ལྟར་ནུས། །དེ་ནི་

@403A ༄༅། །བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་དགག་པ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ན་དུ་མའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཅིས་འགོག །དེའང་ཇི་ཕྲ་ཇི་ཕྲ་དུ་མར་གྲུབ་པས་འགོག་
ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་དོ། །ཆ་ཕྲ་བ་ཐ་མ་དུ་མར་གཞིག་ཏུ་མེད་པས་ཐུག་ན་ནི་དེ་དགག་པར་མི་
ནུས་ཏེ་འགལ་ཟླ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །གྲུབ་ན་ནི་ཆ་ཐ་མ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཆེ་བར་རློམ་པ་དག་ན་རེ། རིགས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆས་ཞིག་ལ། ཐ་མར་རྡུལ་ཕྲན་ལའང་ཕྱོགས་
གཅིག་མཐའ་དག་གིས་བསྐོར་བའི་བརྟག་པས་ཕྱོགས་དགུ་པོ་རེ་ཤར་གྱི་གོར་ཐིམ་པ་དང་།
གཉིས་ལུས་པ་ན་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་དག་གིས་རེག་པའི་བརྟག་པས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་། ཐ་མ་དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་བརྟགས་པས་བཀག་པས་འགལ་ཟླ་གྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགོག་
པའི་ལམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་བྱིས་པ་བས་ཀྱང་བྱིས་པའི་སླུ་བ་སྟེ། དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ད་
ལྟར་བ་གཅིག་འགོག་པའང་སྔ་ཕྱི་ལ་བལྟོས་པའི་ཆ་སོ་སོ་བསྒྲུབས་པས་ཡིན་པས་ན་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་འགོག་ནུས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆས་གཞིག་མི་དགོས་པར་རགས་པ་
ཉིད་དང་པོར་དགག་པ་འགྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །གཞན་གྱི་ལུགས་གཉིས་པ་དགོད་

པ་ནི། གཞན་དག་བདེན་པའི་གཅིག་པོ་འགལ་ཟླ་ནི། །ཆ་ཤས་སྣ་ཚོགས་སྣང་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཟེར། །སློབ་དཔོན་ལ་ལ་འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འགལ་ཟླ་
བསྒྲུབ་པ་པོ་ནས་འགོག་གོ། དེའང་མ་ཡིན་དགག་བདེན་པའི་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་མི་

ལྟོས་ཏེ། མེད་དགག་གིས་ཀྱང་ཡིན་པས་འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དཔེར་ན་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གྲུབ་པ་ན། རྒྱུ་ལ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཏེ་འབྲས་བུ་དེ་ཡང་
གཞན་ལས་ཡིན་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་པས། རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་ན་ནུས་

པ་འགའ་ཞིག་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཆ་མེད་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་ཏེ། སྣང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཆ་སྣ་ཚོགས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་སོ། །རགས་པ་
དགག་པ་ཕྲ་བ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་བལྟོས་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་མི་ལྟོས་སོ། །གལ་

@403B ཏེ་ཆ་བཅས་སུ་སྣང་ཡང་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཅིས་འགོག །དེ་ཙམ་ནི་འགལ་ཟླ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཆ་བཅས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཉིད་ཆ་མེད་དུ་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ནམ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ཉིད་བདེན་ན་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་བདེན་ལ། སྣ་ཚོགས་སུ་མི་བདེན་ན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་

པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་སྣང་བ་གཞན་དུ་བདེན་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་འདི་ཆ་མེད་དུ་བདེན་པ་ག་ལ་སྲིད། སྲིད་ན་ནི་བདེ་བར་སྣང་བའང་སྡུག་བསྔལ་དུ་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་བས་ཐམས་ཅད་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞེད་པའོ། ༄ །འདི་དགག་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཀྱིས་ནི་

གཞན་དུ་སྣང་སྲིད་ཕྱིར། །འདི་ལའང་འགལ་ཟླ་གྲུབ་པའི་ངེས་མི་རྙེད། །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པའི་བློ་ལ་ཡང་ཕྲ་བ་དུ་མ་བསགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་རགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྣང་བ་ནི་སྲིད་པས་ན། དེ་

ཙམ་གྱིས་འགལ་ཟླ་གྲུབ་པའི་ངེས་པ་མི་རྙེད་པས་འདིའང་དཔྱད་པར་བྱའོ། ༄ །རང་གི་ལུགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྲ་རགས་གཉི་གའི་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཀྱང་བདག་དང་གཞན་སྨྲས་དངོས་རྣམས་ཀུན། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས། །གཟུགས་ཅན་མ་ལུས་ཡུལ་ལས་

ཆ་བཅས་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་རྣམ་པས་ཀྱང་། །བདག་རིག་བཅས་ཀུན་དུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་བཅས། །འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུགས་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་པའི་ཆ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཕྲད་དེ། དང་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་དག་གི་འགལ་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ལ་

བསྒོས་ནས་དེ་ལྟར་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལའང་གཞན་དུ་སྣང་བ་གཞན་དུ་བདེན་པ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི།ཁ་ཅིག་ནི་སྔར་བཀག་པ་ལྟར་མི་རིགས་པས་ན་འདི་ལྟར་གཟུང་ངོ་སྙམ་ན་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་བདག་གི་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་

རྗེའི་བཀའ་ལུང་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནས་རྙེད་པ། རིགས་པའི་ལམ་དྲང་པོ་ནས་ཞུགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ངེས་པར་ཟུངས་ཤིག །འདི་ལྟ་སྟེ་སྣང་བའི་ཚོགས་འདི་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཚངས་པས་སྤྲུལ་པ་དང་།

@404A ༄༅། །ཡན་ལག་ཅན་དང་། འབྱུང་བ་གྱུར་པ་དང་། གཙོ་བོ་གྱུར་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲན་དང་དེ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཏགས་མོད་ཀྱི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔྱད་ན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་

ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱུང་བ་དང་དེ་ལས་གྱུར་པ་ཡུལ་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་སུ་ཟད་པས་ན་ཡུལ་སོ་སོར་གནོད་པས་སོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་མཚུངས་

ལྡན་དང་བཅས་པས་དོན་སོ་སོར་གཅོད་པར་གསལ་བར་དམིགས་པ་ན། ཕྱིའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པས་ཀྱང་ངོ་། །བདག་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་རང་གི་རིགས་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ནི་མེད་པས་ན་དུས་ཐ་དད་
པ་ལས་སོ། ༈ །ཕྲ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་དེ་ལྟར་འཐད་ན། དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་ཙམ་མོ། །གང་ལ་ཆར་དབྱེ་བ་མེད་པ་རྡུལ་ཕྲན་དང་
སྐད་ཅིག་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུན་ལྡོག་མེད་ཅན་རིག་པ་ཡི། །བདག་ལ་སྟོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མེད། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གློ་བུར་བ། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་
ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་
ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཐེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །ལྡོག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །ཐེམས་

མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟར་དགག་སྙམ་ན། རྟུལ་ཕྲན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་རིལ་པོ་དང་། །བརྟན་འཛིན་བཟློག་ཕྱིར་གང་ལས་རྣམ་ཕྱེ་ན། །མེད་འགྱུར་ཐ་མའི་ཆ་ལ་དགོངས་པས་གསུངས། །རྟུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་དག་ཆ་

@404B ཤས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་ཆ་ཐ་མ་གང་ལས་ཕྱེ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། རིལ་པོ་དང་བརྟན་པར་འཛིན་པ་གཞིག་པའི་དོན་དུ་སྟེ། ཆ་ཤས་མེད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་འང་ལུས་པ་མེད་དོ། །ཆ་དང་ཆ་ཤས་དང་དུམ་བུ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ཆ་ཐ་མ་

དེ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་དུས་ལས་གཞན་དག་སྤྱངས་ནས་དེ་ཉིད་ན་བརྟེན་ཅིང་གནས་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ན་ཆ་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཀར་པོ་ཕྲ་བ་ཡང་ནག་པོ་དང་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། ༔ །ལྡོག་པའི་གནོད་བྱེད་ཀྱིས་དེ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་

ཤས་གཏན་མེད་བསགས་ཀྱང་འདུས་པ་དང་། །རྒྱུན་གྱི་རྫོམ་བྱེད་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་དཔྱོད། །གལ་ཏེ་ཆ་ཤས་གཏན་མེད་ན་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་གྱི་རྫོམ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། རེ་རེ་ལ་ཡུལ་དུས་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཤས་མེད་ན་མང་པོ་བསགས་ཀྱང་། དམུས་ལོང་དང་བྱེ་མ་བསགས་

པ་ལ་མཐོང་བ་དང་མར་ལྟར་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་འགྲུབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བསགས་མི་རུང་ཕྱིར་རྡུལ་གཅིག་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། གོང་བུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་སྟེ། བསྐལ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་

དག་ལས་ལྡོག་པ་ནི་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྫོམ་བྱེད་ཆ་དང་བཅས་པར་འགྲུབ་པའོ། །འདི་ལྟར་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་ཡུལ་དུས་དང་འབྲེལ་པའི་ཆ་རགས་ཤིང་ཆེ་བ་དང་ཆེས་ཆེ་བ་དང་རིང་བ་དང་ཆོས་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལོ་ཚིགས་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་

མ་དག་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་གནོད་པའི་ཆ་དང་། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རང་གི་རིགས་སུ་ཙུང་ཟད་གནས་པའི་ཚེར་གྱུར་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རྡུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་དེ་དག་ལས་མ་འདས་པ་ན་ཇི་ལྟར་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཡིན། དེས་

ན་ཕྱོགས་གཞན་དང་སྔ་ཕྱི་ལ་ལྟ་བ་དུ་མས་བཤིག་ན་ནི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རང་གི་ཡུལ་དང་དུས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ངེས་པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལས་འདས་ན་ནི་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཉིད་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་ཤིག །དེས་ན་

@405A ༄༅། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། །དྲུག་གི་ཅིག་ཅར་སྦྲུར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆ་འང་རྡུལ་དུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། །རྡུལ་དེའི་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་དབྱེའང་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྡུལ་ཡང་མེད། །ཅེས་བྱ་བ

དང་། །ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །ཐོག་མ་དབུས་དང་བརྟག་པར་གྱིས། །སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དེ་དང་དེར་ཡང་ལྟུང་བ་མེད་པར་བཞིག་ཅིང་བཅོམ་པའོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་མེད་ན་དུ་མ་མེད་པ

ནི་གྲུབ་ཟིན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །རྟགས་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ལ་གཞན་གྱི་གཞུང་གཉིས་དགག་པ་ལས། དང་པོ་དགོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ངེས་བྱེད་ཆར་སྣང་མངོན་སུམ་སྟེ། །སྒྲོ་མིན་དགག་ལ་སྒྲོ་འཛིན་ལྟ་བུར་འདོད། །སྔོན་པོ་མ་ཡིན་པ་དགག

པ་ལ་སྔོན་པོ་འཛིན་པ་ལྟར། ཆ་མེད་དགག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འགལ་བ་ཆ་བཅས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་ངེས་བྱེད་དུ་འདོད་པའོ། ༔ །དེ་དགག་པ་ནི། ངེས་ནི་ཆ་མེད་སྣང་བ་འགོག་ནུས་མོད། །བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་འགོག །དེ་ནི་མི་བཟང་སྟེ་ངེས་ཆ་མེད་སྣང་བ

འགོག་ནུས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བས་འགོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཕྱིའམ་ཆ་ཤས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་ན་ནི་འབད་པ་མེད་

པར་གྲོལ་བར་ཐལ་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ། །རྟེན་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པས་འདི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྲུམ་པས་དབེན་པའི་འདག་པ་ལ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ལྟར། སྣང་བ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་གིས་དབེན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བ་དང་བྱིས་པའི་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པས་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་

@405B ལ་ནི་ལྷག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ༔ །ལུགས་གཉིས་པ་དགོད་པ་ནི། གཞན་དག་ཆ་བཅས་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་། །རྗེས་དཔག་ཅི་རིགས་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད། །འདི་ནི་ཆ་དང་བཅས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཅི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆ་མེད་བཀག་པ་ལས་ཏེ། གཞན་

རིག་གིས་སོ་སོའི་ཡུལ་ཆ་བཅས་དང་། རང་རིག་གིས་ཆ་བཅས་འཛིན་པ་སྐྱོང་བ་དང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའང་དོན་མི་བྱེད་ན་དགག་མི་དགོས་ལ། དོན་བྱེད་ན་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པར་ཁས་ལེན་གྱིས་བློ་ལས་ཡུལ་ཆ་བཅས་སུ་

དང་། ལ་ལར་རྗེས་དཔག་གིས་ཏེ། ཆ་བཅས་ཉིད་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའམ། ལྡོག་ཕྱུར་ཉིད་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ལས་སོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་ལའང་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བའི་ཐལ་བ་ནི་མེད་དེ། ཁྱེད་ཉིད་མཐུན་དཔེ་མངོན་

སུམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལའང་འདྲ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེར་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པས་མི་ཐལ་ན། འདིར་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ངེས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པ་ཆ་

འདྲའོ། །མཐུན་དཔེ་ལའང་རྟགས་ལས་གྲུབ་ན་ནི་ཐུག་པ་མེད་དོ། །བརྟེན་པར་གྲགས་པས་དེ་དཔེར་བྱེད་ན། ཁྲབ་པ་

ནི་ལྡོག་པ་ལས་བསྒྲུབ་པས་དེ་དང་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། བརྟེན་པར་གྲགས་པ་ཉིད་རྒྱུ་གང་ལས་ཡིན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དེར་ཡང་ཐལ་བ་འདྲའོ། །རྗེས་དཔག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བྱིས་པས་ཀྱང་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟེན་པར་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འདག་པ་ལ་བུམ་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐས་

བསྟོད་པ་ལ་དེ་མི་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་འང་གསུངས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་འཛིན་དེ་དག་གིས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་ལ་བསློན་པ་ལ་དེ་བསྒྲུབ་པར་ཟད་དོ་ཞེས་འདོད་པའོ། ༔ །དེ་དགག་པ་ནི། འདིའང་སྙིང་པོ་མེད་པའི་སྨྲ་བ་སྟེ། །ཆ་བཅས་དམིགས་ཡང་གཅིག་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་

ལ། །སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསྒྲིབས་ཆ་མེད་དགག་པའི་དོན། །ངེས་པར་མི་ནུས་བརྟན་པར་འཛིན་སོགས་བཞིན། །འདིར་གཅིག་དང་དུ་མའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པས་བརྟན་པར་ཆགས་པ་ཡིན་པས་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆ་བཅས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆ་མེད་

@406A ༄༅། །དགག་པའི་དོན་ངེས་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་སྟོབས་ཅན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྒྱིར་སྣང་བས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་

དགག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྣང་

བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ལྡོག་པ་འདྲེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་བརྟན་པས་བརྟའ་ལ་འཇུད་པ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འཕད་ན། ཤིན་ཏུ་བཟློག་པར་དཀའ་བས་

མཆོག་གི་དབང་པོ་ཅན་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་འཆིང་བའི་དྲ

བར་གྱུར་པའོ། ༈ །རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ནི། ངེས་ན་ཕྲ་རགས་ཀུན་ལ་སྣ་ཚོགས་ནི། །གཅིག་དང་འགལ་བས་སྦྲུར་བའི་ཁྱབ་པ་ཅན། །རྗེས་དཔག་ཉིད་དེ་རྡུལ་ཕྲན་སྐད་ཅིག་ཡང་། །འདུས་དང་རྒྱུན་ལས་ཆར་བཅས་དཔག་ལས་སོ། །ངེས་ན་སྐྱེས་བུ་དུ་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ

ལས། སྣ་ཚོགས་དེ་ཁོ་ནའི་གཅིག་དང་འགལ་བས་སྦྲུར་བའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཅིག་མེད་པར་ངེས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བསགས་པ་དུ་མའང་མེད་པར་ངེས་པས་གཉིས་ག་འགོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ནའོ། །འོན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ངེས་གྲུབ་པས་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་མ་ཅི

དགོས་ཏེ། དེ་ནི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་ན། ཁྱད་པར་བཀག་ཀྱང་སྤྱི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བསྙོན་པ་ལ་དགོས་ཏེ། ཚོགས་པའི་སྤྱི་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་བསྒྲུབ་པ་སྣང་བ་ངེས་མེད་ལས་བརྗོད་པ་དང་འདྲེར་རུང་

དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་དུ་ན་འདག་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཅིར་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ཆ་བཅས་དམིགས་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་འགལ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ཤིང་

དཔྱད་པ་ལས། འདི་ཡང་དག་པའི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆ་མེད་པ་དང་འགལ་བར་ངེས་ནས་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ལྟར་དཔགས་པ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་རྣམ་པར་མནན་པས་ངེས་པར་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་སྔོན་ཟབ་མོའི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་མང་དུ་བསྟེན་ཅིང་ཚོགས་

@406B མཐའ་ཡས་པས་བརྟན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་གྱིས་བཟུང་བ། བློའི་མཐུ་མི་ཆུང་བས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་དམིགས་ཕྱེད་པ། མོས་པ་དང་དགེ་ལེགས་མང་པོས་དེ་ལས་བསྐལ་པའི་ལམ་རྒྱུད་རིང་དུ་བོར་བ་འགག་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་

ཟད་པས་ན། མཁས་པའི་དམ་པ་སྐལ་ལྡན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དག་གིས་དངོས་པོའི་ཚོགས་རྣམས་ལོག་པར་སྣང་བའི་གཞུང་གི་དབྱེ་བ་ལྷག་དང་བཅས་པར་རེ་རེ་ནས་འབད་པ་དུ་མས་ཕྱེར་བཏགས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོན་མ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ལྟུང་

ནི་སྣྲར་ཟད་པས་ཚད་མའི་འཐད་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཙམ་ཡིན་པས་ན། རྟུལ་ཕྲན་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོས་མི་སོད་པས་སྣང་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྙམ་ན། འདི་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲུབ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྒྲ་དོན་ལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་

མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཆ་མེད་ན་འདུས་པ་དང་རྒྱུན་རྫོམ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བས་དེ་དག་མེད་པར་ཐལ་ན་དམིགས་པས་ཆ་བཅས་སུ་དཔགས་པ་ལས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆ་བཅས་ཆ་མེད་འགལ་བར་ངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་

ཆ་མེད་དགག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་ན་ཆ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་སོ་སོ་ལས་འགྲུབ་པར་གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའང་བྱིས་པའི་སླུ་བར་ཟད་དོ། །རིགས་ཙམ་ཉེ་བར་མ་བཟུང་བར་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་གང་དུའང་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ངེས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་

བ་ལས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཆ་མེད་པ། །སྤྱི་ཡི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་ཁྱད་པར་དག །སྤྱི་ཉིད་བཀག་པས་འགོག་ཕྱིར་འགལ་བ་ནི། །གྲུབ་སོགས་རྟགས་ལ་ཇི་ལྟར་བཟློས་ཞེ་ན། །རྟགས་དེའང་མི་འཐད་དེ། འདིར་ཆ་བཅས་ཀྱིས་གཅིག་པ་ཙམ་ནི་དགག་ཏུ་མེད་དེ་

ཐ་སྙད་པའི་ཟླ་མེད་ཀྱང་འགོག་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་འགོག་པ་ན་ཆ་བཅས་སྤྱོང་བས་དེ་བཅས་པའི་ཚེ་དེས་ཁྱབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའང་བཅད་པས་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ལ་ཅི་བཟློས། གལ་ཏེ་དེས་ཆ་མེད་བཅད་ཀྱང་དེའི་ཁྱད་པར་གཅིག་དང་

@407A ༄༅། །དུ་མ་དགག་པ་ནི་རྟགས་ལ་བལྟོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་དང་དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པར་ཐལ་ལོ་སྙམ་ན། འདིར་ནི་ཁྱད་པར་ནི་གཉིས་ཏེ།

སྤྱིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱིས་ཁྱབ་པ་ཙམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་སྤྱི་བཀག་པས་དགག

པར་ནུས་ཏེ། དུང་གི་དཀར་པོ་མ་བཅད་ན་དཀར་པོ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་དཀར་པོ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པ་ན། དཀར་པོ་ཙམ་བཀག་པས་དུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཆ་མེད་ཀྱི་

གཅིག་དང་དུ་མའང་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འདིར་ཕུང་པོ་

གསུམ་པ་སེལ་བ་སོམས་ཤིག །ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་པར་ཡང་མི་ཐལ་ཏེ། ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ༈ །དེ་སྤྱང་པ་ནི། འདི་ལ་བརྗོད་ཟིན་གཞན་ཡང་

བདེན་པ་ཡི། །གཅིག་ཉིད་ཆ་མེད་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་མེད། །དེ་ཡི་གཅིག་སོགས་སྣང་བ་མ་ངེས

པས། །དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་དང་ཆོས་མི་མཚུངས། །སྤྱིའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་དགག་པ་འགྲུབ་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་གཅིག་གི་དོན་ནི་ཆ་མེད་ཉིད་ཡིན་པས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་

གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཧླ་བཅས་དང་ཧླ་མེད་ནི་སྣང་བར་མ་ངེས་པ་ན་ཆ་བཅས་

སྐྱོང་བ་ཙམ་གྱིས་དགག་པར་མི་ནུས་པས་དཀར་པོ་ཙམ་དང་དུང་གི་དཀར་པོ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་འགལ་ཡང་འགལ་བར་མ་ངེས་པར་འགལ་ཟླ་དེ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དགག་པའི་བློ་འདྲེན་པར་མི་ནུས་པས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དགག་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་

ཕུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སེལ་བའི་ཉེས་པའང་མེད་པར་བལྟའོ། ༈ །ཁྱབ་པ་ནི་དཔེ་ལ་བརྟེན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་གཉིས་ལྡན་པའི་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །རྣལ་མ་ལྡོག་ཁྱབ་དཔེ་ནི་བུམ་སོགས་ཉིད། །ཡོད་ཙམ་ལ་ངེས་ཇི་ལྟར་ཡོད་དེ་ལ། །དེ་ལྟའི་དེ་གཉིས་ཀྱིས

ཁྱབ་འཕངས་ལས་སོ། །བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་གཉི་ག་དང་ལྡན་པའི་མཐུན་དཔེ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་ཏེ། དེའང་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་རྟགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲགས་པས་དཔེར་བྱེད་པར་འཆད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ཐ་མལ་པ

@407B རྣམས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ལྡོག་པའི་འབྲེལ་པ་མ་གྲུབ་ན་དགག་བྱ་མེད་པ་ལ་རྟགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་གྲུབ་པས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དཔེ་རྣལ་མ་ནི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་ཟླ་མེད་དང་ཟླ་བཅས

གང་རུང་རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་མེད་ན་མེད་པས་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས། ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བས་འདི་གཉིས་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ན། དེ་དག་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བས་ན་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ཁྱབ་བྱ་བཀག

པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པས་ལྡོག་པ་ངེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདིའི་ལྡོག་ཁྱབ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་དེའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་འབྲེལ་པ་ཅི་ལྟར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ན་ནི་དེ་དག་དགག་དུ་མེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་དམ་བཅའ་བ་བསལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་མི་བལྟོས་

ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པའི་རྟོགས་པ་འཕེན་ཏེ། བུམ་པར་ཡོད་ན་ནི་བུམ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་རྫུན་པར་

ཡོད་པ་ལའང་དེ་དག་གི་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པར་དོན་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་འགལ་བའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་སོ། ཡོད་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་དཔྱད་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་རུང་བས་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་གནོད་པ་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཚང་མང་དུ་མི་དུ་རྒྱུ་

འབྲས་སུ་གྲུབ་པས་ཀྱང་རི་ལ་མེ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཅི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་སྤྱིའི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་དཔེར་མི་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རྗོད་གཞི་ཉིད་སྤྱིའི་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་མཐུན་དཔེར་ཡང་སྲིད་དེ། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དབང་པོའི་

རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུར་བསྒྲུབ་པ་ན། དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལས་འབྲས་བུར་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྟགས་འདི་ནི་ལུང་ཉིད་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་ཏེ། ལང་
ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ནི། །གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པའི་གཟུགས། །སྣང་མང་དེ་ནི

@408A ༄༅། །ཡོད་མིན་ལྟར། །དངོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། ༵ །གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་དང་པོ་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།
འདི་ལ་ཆོས་སྐྱབ་བདག་ཉིད་ཆ་རྣམས་ཀྱི། །སྒོ་མང་གསུངས་ཀྱང་དོན་གཞན་དགག་པ་

དང་། །བསྒྲུབས་པས་ངོ་བོ་རྣམ་དཔྱད་རྒྱུ་འབྲས་དང་། །གཉི་གས་རྣམ་དཔྱད་ལྟ་ཡིས་ཕྱོགས་ཙམ་དབྱེ། །འདི་ལ་སྤྱིར་རྫེ་བཙུན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་པའི་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བཀོས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྙོ་

སྣ་ཚོགས་ནས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདིར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སྦྱོར་བའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔ་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ཙམ་དབྱེ་བས་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བྲག་རྫིག་མེད་པར་འཛིག

ནུས་པས་རྡོ་རྗེའི་མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མོས་པ་དམའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ལས་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བསྡུས་པར་ཟད་དོ། །ལྟ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒོ་

ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས་བརྩམས་ནས། དང་པོ་ལ་དོན་གཞན་དགག་པས་འགོག་པ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་གཞན་བསྒྲུབ་པས་འགོག་པ་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་

ཚིགས་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉི་ག་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་གསུམ་སྟེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། ༄ །སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་

ལས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་དགོད་པ་ནི། ཕྱི་ནང་ཆོས་ཀུན་ཡང་དག་རང་བཞིན་མེད། །གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོངས་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཡང་དག་གཅིག་དང་དུ་མའི་
རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

@408B ན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་རོལ་དང་ནང་ན་གནས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པས་ཞེས་བྱའོ། ༈ །འདིའི་གཏན་
ཚིགས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་སྤོང་བ་ན་མ་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་ལས་གཅིག་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ནས། དཔྱད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བ་ནི། མཁས་པས་དཔྱད་བྱ་དངོས་ཉིད་ཕན་ཚུན་ནི། །འགལ་བས་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་དོ། །རྟོག་ལྡན་
རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་

པོ་ཉིད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དོན་བྱེད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་དོན་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །དངོས་པོ་དེའང་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བར་བལྟའོ། ༈ །ཤེས་བྱ་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ

བསྒྲུབ་པ་ལས་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྟག་རྣམས་གཅིག་མིན་འབྲས་བུ་རིམ་ཆ་བསྐྱེད་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་སོའི་ཐ་དད་རྟག་མི་རུང་། །དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྟག་པ་བདག་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དོན་བྱེད་པ་མེད་ན་དངོས་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དགའ་བ་དང་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྐྱེས་པས་ཅིག་ཅར་དང་གཅིག་པུའི་ངོ་བོར་མི་རུང་སྟེ་ཞེས་པའི་རྒྱུན་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནུས་པའི་རིམ་པ་མི་འཐད་པས་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་ཐལ་བས་སོ༏ ༐རྐྱེན་རིམ་ཅན་ལ་བལྟོས་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། །རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་སོ་སོ་ལ་ནུས་པ་སོ་སོར་འདོད་ན་ནི་རྟག་པ་ཉམས་ཏེ། ནུས་པ་སོ་སོ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་འཇིག་པ་དང་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །རྟག་པ་དོན་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་དག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཙམ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཡུལ་དུ་བྱ་བ་འདུས་མ་བྱས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཙམ་ཡང་བསྐྱེད་མི་ནུས་པ་ནི་དེ་ཁོན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རིམ་

@409A ༄༅། །ཅན་དང་། །འབྲེལ་ཕྱིར་གཅིག་མིན་སྔོ་སོགས་རྒྱུན་བཞིན་ནོ། །འདུས་སུ་མ་བྱས་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་རིམ་ཅན་དུ་མའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་

ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བློ་སོ་སོས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་

པར་འགྱུར་བས་ཏེ། མི་འགྱུར་ན་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྔོན་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་དེའི་ཤེས་བྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་དང་མི་

རྟག་བརྗོད་མི་རུང་། །ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོངས་པར་གྲུབ། །རྟག་ན་ནི་བརྟན་པ་གཅིག

པུར་འགྱུར་སྲིད་ལ་མི་རྟག་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་རང་བཞིན་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས་དུ་མར་འགྱུར་ན། དེ་གཉིས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ནི་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོངས་པར་གསལ་བ་ཉིད་

དེ། གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རིགས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་དང་

གཞན་དུ་མར་གྱུར་པའང་མི་རྟག་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །དེའི་ཁྱད་པར་ཁྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཐ་དད་ཡུལ་ཅན་དང་འབྲེལ་གཅིག་པར་འགལ། །གཅིག་ཉིད་དུ་མ་

དང་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་རུང་། །ནམ་མཁའ་དང་བདག་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་གིས་

ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་འཁར་གཞོང་དུ་མའི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་

ནི་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་མི་རུང་སྟེ་རང་བཞིན་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པའི་གསལ་བ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །མི་རྟག་པ་ན་སྤྱི་ཕྱི་རང་བཞིན་དུ་མར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའང་ཡིན་ལ། ཕྲ་རགས་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླུབས་པས་

ཀྱང་འགྲུབ་པས་ཡོགས་སུ་བསླུབ་པ་མ་བརྗོད་དོ། ༔ །རགས་པ་ལ་བསླུབ་པ་ནི། ལུས་སོགས་བསྒྲིབས་དང་མ་བསྒྲིབས་ལ་སོགས་ལ། །འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་གཅིག་མི་

རུང་། །རགས་པར་འདོད་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་གཅིག་དགག་པའང་

@409B རིགས་པ་མཚུངས་པས་སྤྱ་མས་ཀྱང་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་སྐྱོན་ལྷག་པ་གཞན་ཡང་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་།ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བ་དང་མ་

བསྒྱུར་བ་དང་། ཚིག་པ་ཡང་མ་ཚིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མི་

རུང་བའོ། །དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་མ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཐ་དད་པར་སྣང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་རུང་གི་དོན་གཉིས་ནི་བློ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་

བར་མཚུངས་པས་དམར་པོ་དང་སེར་པོའི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་དགག་པར་ནུས་པས་སྤྱི་མ་དང་ཕན་ཚུན་དགག་པ་མཆོན་པར་བལྟའོ། ༈ །ཕྲ་རབ་ལ་བསྒྲུབ་པ་དངོས་ནི།

རྡུལ་ཕྲན་འབྱུར་དང་བསྐོར་བར་བར་བཅས་དང་། །བར་མེད་བསྐོར་ཀུན་

དབུས་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཕྱོགས། །གཅིག་གིས་ཀུན་ལ་བལྟ་ན་བསགས་རྫོམ་འགལ། །གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་བལྟ་ན་གཅིག་མི་རུང་། །འདི་ལ་མུ་སྟེགས་གཟེགས་ཟན་པའམ་བྱེ་བྲག་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲ

མོ་སོ་སོ་ལྡན་པ་དག་བཅས་པ་འབྱུར་ཞིང་ཕྲད་པས་རགས་པ་སྐྱེད་པ་ཉིད་

འདོད་དོ། །རང་གི་སྡེ་པ་མདོ་སྡེ་པ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དེ་རགས་པའི་གདགས་གཞིར་འདོད་དེ་ཕྲ་བ་སོ་སོ་ལ་རགས་པ་མེད་ཀྱང་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་དེའི་བློ་འཇུག་པའི་རྒྱུའོ། །བར་མེད་ན་

ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གིས་ཕྲད་པའི་བརྟགས་པས་གནོད་དུ་དོགས་ནས་

བསྐོར་བ་བར་དང་བཅས་པ་ལ་མི་གྲེས་པའི་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་མཐུས་འཛིན་པར་རོ། །བྲེ་བྲག་སླ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་ལྟ་བས། བསྐོར་བ་བར་མེད་པར་སྣང་བ་དང་མུན་པའི་རྡུལ་
ཀྱི་སྐབས་ཀྱང་མེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་ཡང་མ་རེག་པས་འདབ་ཆགས་པ་

ཅམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་གསུམ་ག་ཡང་རགས་པའི་སློང་པོ་རྡུལ་ཕྲན་ནི་དོན་དམ་པར་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བར་དང་བཅས་པའང་སྣང་མུན་གྱི་རྡུལ་དང་ནི་ངེས་པར་ཕྲད་པ་ཡིན་ལ།
བར་མེད་པ་ཡང་ཕྲད་ཅིང་རེག་པ་ཡིན་པས་འབྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་ཉིད་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཕྲད་པ་

@410A ༄༅། །ཉིད་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐའ་དག་གི་རྟག་པས་དགག་པར་བསམས་ནས། རེ་ཤིག་སྦྱོར་གང་ལ་གང་བལྟ་ཞིང་ཕྱོགས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དགག་པ་ནི་དབུས་མའི་རྡུལ་
ཕྲན་དེ་རང་བཞིན་གང་གི་ཤར་གྱི་ལ་བལྟ་བ་དེ་གཞན་ལ་ཡང་ཡིན་ནམ་འོན་

ཏེ་གཞན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན་འབྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་རགས་པ་རྫོམ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་ནི་རགས་པ་རྫོམ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས་བསགས་པ་
མེད་པར་ཐལ་ཏེ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་នོ། །དེའི་ཕྱིར་རྡུལ་ཕྲན་ནི་ཆ་

མེད་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་སྟེ་བསགས་པ་རྫོམ་པའི་ཕྱིར་གོང་བུ་བཞིན་ནོ། །ཆ་མེད་པ་དང་བསགས་པ་རྫོམ་པ་ལ་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པས་འདི་གཉི་གའི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དབུས་མ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་བསྐོར་ཏེ་བསགས་པ་རྫོམ་པར་འདོད་པ་ན། དབུས་མ་དེ་

ལ་ཆ་མེད་པས་གཅིག་ཡིན་ན་ཤར་གྱི་ལ་བལྟ་བའི་དངོས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལའང་བལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ན་གནས་པས་ཡུལ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤར་གྱི་དེའི་གང་ལ་བལྟ་བའི་ངོས་ཉིད་ལ་བལྟ་བའི་ཕྱིར་ཤར་གྱི་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

དེ་དག་ཤར་གྱི་ངོས་ལ་བལྟའང་ཤར་མི་གནས་ན་ནི་ཤར་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཅིག་གི་གོར་ཀུན་ཐིམ་པས་དབུས་མའང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡུལ་ན་གནས་པས་བཅུ་དང་བཅུ་པོའང་དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་། གང་ལའང་རང་རང་གི་ཡུལ་གནོད་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་པ་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་ཕྱོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཕྲིན་ཆེ་བའི་རགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སོམས་ཤིག །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་མེད་པ་དང་རགས་པ་རྫོམ་པ་འགལ་བས་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དུ་མ་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་སོ་སོ་གཅིག་ཏུ་མ་

གྲུབ་པར་གསལ་ཏེ། བསགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་མཐོང་བས་གནོད་པས་དེ་ཡོད་པ་ན། རྩོམ་བྱེད་ཕྱོགས་སོ་སོའི་རྡུལ་དག་ཡུལ་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བ་ལ། དེ་དག་དབུས་ཀྱི་ལ་བལྟ་བ་
ནའང་ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་ལྟ་བས་བལྟ་བྱའང་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསགས་

@410B པ་ཡོད་པས་གཅིག་འགོག་པའོ། ༄ །དེ་དང་འབྲེལ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྩོམ་བྱེད་མེད་ཕྱིར་མིག་སོགས་དང་། །རྫས་སོགས་དེར་བརྟེན་མ་ལུས་
དགག་པ་གྲུབ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་བྱེད་རྡུལ་ཕྲན་དགག་པ་གྲུབ་པས་རང་གི་སྡེ་བ་དག་གིས་དེ་ལ་

དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་བརྟེན་པས་འབྲེལ་པར་བཞག་པ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་བཞག་པ་རྫས་ན་དང་ལས་དང་འདུ་བ་དང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་མེད་
པར་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ། དགེ་སློང་དག་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་

བསགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པས། མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་དེས་དངོས་སུ་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། རྫས་ཐ་མ་རྡུལ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དག་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པ་
ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དཀར་པོ་

ལ་སོགས་པ་དང་གྲངས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགྲོ་བ་དང་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་། ཁྱབ་པ་དང་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྫས་དེ་ལ་འདུ་བས་བརྟེན་པའོ། །ཁྱད་པར་ཡང་དེ་དག་ཉིད་འབའ་ཞིག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་

པའོ། །འདུ་བའང་འདུ་བ་ཅན་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པས་ན། རྒྱ་བ་རྟུལ་ཕྲན་མ་གྲུབ་པས་དེ་དག་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་སྲིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཤེས་པ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པས་དོན་གཞན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་

རིག་ཙམ་ཉིད་བདེན་ཉིད་དོན་ནི་མ་གྲུབ་པས་དེ་མི་འཛིན་པ། རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཙམ་མམ། འཁྲུལ་བས་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་དགག་པས་སོ། །དང་པོ་ལའང་རྒྱུལ་གཉིས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དག་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་དོན་གཞན་རྣམ་

པས་ལྟུགས་སྨྲམ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ཕྱིའི་དོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་ཉིད་དེའི་གཟུགས་བརྙན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱེད་པ་ན། དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དེ་མྱོང་བས་དོན་རིག་ཏུ་བརྟག་པར་སྨྲ་བའོ། ༈ །དང་པོ་དགག་པ་ལས་རྣམ་པ་མེད་པས་དོན་མྱོང་བ་དགག་པ་ནི། རང་

@411A ༄༅། །ཉིད་གསལ་བ་ཙམ་སྐྱོང་རང་རིག་སྟེ། །ཤེས་ཉིད་ཆོས་དེ་དོན་ལ་ཇི་ལྟར་རུང་། །འདིར་རྣམ་མེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཤེས་པས་དོན་གཞན་འཛིན་པར་མི་རུང་སྟེ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །འོན་རང་རིག་ལའང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སོ།།

འོ་ན་དོན་རིག་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དེར་ཅི་སྟེ་མི་བཞག་ཅེ་ན། དོན་འཛིན་པའི་ལས་སུ་བྱེད་པ་གང་གི་དེར་འཇོག །རང་རིག་པ་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ་ཤེས་སྐྱོང་བ་ན་འདི་ཅི་དོན་དམ་པའམ་འོན་ཏེ་རྫུན་ཞེས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་སྐྱོང་བ་ཙམ་ཆད་མར་བྱས་པའི་

ཚོ། བདག་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མར་མེའི་རང་གསལ་ལྟར། རི་དང་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་གསལ་བ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བའི་ལུས་གནས་པ་ལ་རང་

རིག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་ལ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་པར་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་དང་རིག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་དོན་རིག་པ་ལ་ནི་མི་སྲིད་དེ། གསལ་བ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཤེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐ་དད་པའི་དོན་ལ་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པས་ན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་བདག་རིག་པ་ཙམ་ལ་གཞོལ་བ་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་དོན་སྒྲོང་བའི་ཐབས་མེད་པས་དེ་མི་སྲིད་པའོ། །དེས་ན་དོན་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་པ་

མེད་ལ། དུས་མཉམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུའང་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ནི་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་འཁྲུལ་པས་ན། ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་། མིག་གིས་སྔོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དོན་གཞན་སྒྲོང་བ་མི་འཐད་པའོ། ༈ །རྣམ་པ་མེད་པས་དོན་ལ་

དམིགས་ཙམ་དགག་པ་ནི། དོན་གཞན་དངོས་སྒྲོང་མིན་ཡང་དེ་ཡི་ནི། །གཟུགས་བརྙན་སྒྲོང་༔ སྒྲོང་བར་གདམས་པ་ཡང་། །རྣམ་པ་མེད་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར། །དོན་ནི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་འབྲས་

@411B བུ་གཟུགས་བརྙན་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲོང་བས་ན། དེ་འཇོག་བྱེད་སྒྲོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་ནི་རྣམ་པ་ཁས་བླངས་ན་རུང་བ་ཡིན། དེའང་རྣམ་པ་མེད་ན་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པས་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བའོ། །དེས་ན་དོན་ལ་དམིགས་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་རིག་ནི་

རྣམ་པ་ལྡོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པ་མེད་ན་དེའང་ལྡོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། ༈ །རྣམ་བཅས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཤེས་གཅིག་
བདག་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཡང་། །སྣ་ཚོགས་མིན་འགྱུར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་བཞིན། །དེས་ན་

རྣམ་ཤེས་གཅིག་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །རྣམ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་སྣ་ཚོགས་གྲུབ། །འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་བདག་ཉིད་སོ་སོར་
འགྱུར། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་ཐལ་བ་ནི་རི་མོ་བསྐྱུང་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་རིས་མཐུན་དུ་

མ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་ན། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དེ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའམ་སྣ་ཚོགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ཏེ། ཤེས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཉིད་དམ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བཞིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བསྒྲུབ་པ་དང་དགག་པའི་དམ་བཅའ་གཉིས་ལ། རང་བཞིན་ནམ་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་གྲུབ་པར་སྦྱར་རོ། །ལྡོག་པའི་རང་བརྒྱུད་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་མྱོང་བས་གྲུབ་
པས་དགག་ཏུ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོན་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། །ཧཱུྃ་

པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་རྣམ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །དེ་གཉི་གའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་
སྣང་བ་ལ་འགལ་བ་ལ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་དེ་གཉི་གའི་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་གཅིག

དང་དུ་མ་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པས་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་མི་དད་པ་ནི་ཅི་ལྟར་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྔོ་ཕྱིའི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཐ་མི་
དད་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་ཐ་དད་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ༔ །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་མ་

@412A ༄༅། །ཡིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་རྟགས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་འགོག་པ་ན། རྣམ་མེད་ནི་སྤང་བཀག་པས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོ་དང་སྦྱར་ནས། ཡུལ་དུ་མ་
ལ་དམིགས་པས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལས། མདོ་སྡེ་

པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་སྦྱར་ནས་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ནི་བསགས་པ་དམིགས་པ་སྟེ། དབུག་པའང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཚོགས་ལ་དམིགས། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་
དང་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡིད་ནི་རྫུལ་ཕྲན་འདུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་

ཕྱིར་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་གཞན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པར་བཞག་པ་ཡང་། རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་འོག་ནས་ཡི་གེ་དུ་མ་ལ་དམིགས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་

དག་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་པ་སྟེ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་མི་འདྲ་ན་དེ་དག་གི་འཛིན་པར་མི་རུང་བས་སོ། ༄ །ཕྱི་རོལ་པ་ལས་བྱེ་བྲག་པའི་དང་སྦྱར་བ་ནི། ལུས་སོགས་རྫས་རྣམས་ཡོན་ཏན་ལས་དང་ནི། །ཡན་ལག་སྤྱི་དང་ལྡན་

པའི་ཚོགས་དམིགས་ཕྱིར། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་ལུས་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫས་རྣམས་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་། ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་ཕན་ཚུན་ལྡན་པས།

འབྲེལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་མ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། ༄ །དཔྱོད་པ་བ་གཅེར་བུ་པ་དང་བཅས་པའི་ནི། །གཟི་བཞིན་གཟུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་གཅིག་སྣླ་བས། །གཅིག་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་གྲུབ། །དཔྱོད་པ་པ་ནི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་

འབྱུང་བ་སྐྱེ་རིག་པ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཅེར་བུ་པ་ནི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་བའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་སྐྱེ་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་ཟད་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྣ་
ཚོགས་འདི་གཟི་ལྟར་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་པས། གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་

@412B པ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་གསལ་ཏེ་གཞན་དུ་ན་སྣ་ཚོགས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །དམིགས་པ་གཅིག་པས་བློ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ན་མཐོང་བས་
གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ཕུར་བུ་པའི་ནི། ས་སོགས་འདུས་དང་དབང་སོགས་སྐྱེ་འགག་དག །རྗེས་སུ་བྱེད་

པས་འདུས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དམིགས། །ལྷའི་བླ་མ་ནི་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་སྟེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱང་ཕན་པ་ལ་ཕུར་བུ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་འབྲུ་ལས་ཆང་དང་མྱོས་པའི་ནུས་པ་ལྟར། ས་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དག་ཉིད་འདུས་ཏེ་གྱུར་ནས་ལུས་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡུལ་

རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། ས་ལ་སོགས་པ་འགགས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཆད་པ་སྟེ་རྣམ་ཤེས་སྲིད་པ་གཞན་དུ་འཕོ་བ་ནི་མེད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤེས་པ་ནི་འདུས་པ་ཅན་དུ་མའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་
པ་ཉིད་དེ། འདུས་པ་ནི་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་པ་ཅན་ཡང་གཅིག

གི་རྣམ་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ གྲངས་ཅན་པའི་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་མཉམ་གཙོ་བོས་མི་མཉམ་པ། །བློ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་བུ་དང་བཅས་པས། །དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྔ་ལས་གཙོ་བོ་
ཡི། །རང་བཞིན་གསུམ་སོགས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གྲངས་ཅན་ནི་སེར་སྐྱ་པ་སྟེ་དྲང་སྲོང་སེར་

སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གཙོ་བོ་ལས། རྣམ་འགྱུར་མི་མཉམ་པ་བློ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་
ཙམ་ལྔ་དང་། འབྱུང་བ་ལྔའོ་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོའི་ཁྱུག་མ་ན་

གནས་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་གང་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པས་ཐར་པ་དང་འཁོར་བར་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གསུམ་འདུས་པ་
ལ་དམིགས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདོད་ཀྱང་། གསུམ་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་ན་རྣམ་པ་

སྣ་ཚོགས་ཅན་དུ་གནས་པ་ཉིད་དོ། ༄ །གསང་བ་པའི་ནི། ཡུལ་མེད་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་རྟག་པ་ཡང་། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་མའི་བདག་ཉིད་འཐོབ། །གསང་བ་པ་ནི་རིག་བྱེད་སློབ་
སྟེ། །འདི་ནི་ཤེས་པས་དོན་གཞན་འཛིན་པར་མི་འདོད་པས་འོག་ཏུ་དགག་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། སྔ་མ་དག

@413A ༄༅། །དང་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་སླ་བས་འདིར་མ་བཤད་པའོ། །དེའང་ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ནི་མེད་ལ། ཤེས་པ་ནི་རྟག་པ་གཅིག་པོ་ན་སྟེ། དུ་མར་སྣང་བ་ནི་བསླད་པ་ཙམ་མོ། །འོན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་རབ་རིམ་གྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་ནི་སྣང་བར་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཅིག་ཅར་རམ་

རིམ་གྱིས་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ཐ་མི་དད་པས་ཤེས་པའང་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཅིག་ཉིད་དགག་པ་རྟོགས་སླའོ། ༔ །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཡང་

སྣང་བར་བསྒྲུབ་པ་ནི། འོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཏགས་པ་

ཙམ་དུ་ཟད་པས་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་མེད་པ་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་མིང་ཙམ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཡི་གེ་དུ་མས་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་

སྣང་། །དེ་དག་ལ་ཡང་མིང་འབྲེལ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡི་གེའི་ཚོགས་སྣང་བའི་ཆ་

མེད་པའི་ངོ་བོ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། ༔ །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེ་པོ་ནར་མི་སྣང་བ་ནི། སྣ་ཚོགས་མིན་སྣང་ཤེས་པ་སྲིད་ན་

ཡང་། །མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་གནོད་མཐོང་བདེན་མི་རུང་། །གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་མ་མཐོང་དུ་ཆུག་ཀྱང་

གསལ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་ན། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་ལྟར་གནོད་བཅས་སུ་དོགས་པས་འདི་ཡང་ཁས་བླང་བར་མི་ནུས་པའོ། ༈ །དོན་གཞན་མི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་རྣམ་

རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་དགོད་པ་ནི། དོན་མ་གྲུབ་ཅིང་གཟུང་འཛིན་མི་འཐད་ཕྱིར། །སྣང་བ་གཉིས་མེད་འཁྲུལ་པས་སྣ་ཚོགས་སྣང་། །ཕྱིའི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ནི་སྣང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣམ་པར་འཇོག་པས་གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་ཏུ་

གྱུར་པས་ན་རང་གི་ངོ་བོས་སྣང་བ་མེད་པས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ངེས་པ་ཅན་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་ཡང་སྐྱེ་བས་ན། དོན་དང་ལྡོག་པ་མ་གྲུབ་པས་སྣང་བ་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག

@413B གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དང་། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲན་དང་དེས་བརྩམས་པ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བལྟོས་པའི་འཛིན་པའང་མེད་ལ། དོན་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲེལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་

མེད་ཅིང་། རྣམ་བཅས་ལ་འང་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའོ། །སྐྱོང་བ་གཉིས་མེད་པ་གྲུབ་པ་ནི་དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་རང་གིས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པས་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པ་སྟེ།

དེའང་རྒྱུ་མེད་ན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་རང་གི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་ན་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་མི་རུང་བས་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་

འཛིན་པའི་དོན་དང་མཚན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རང་རིག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དོན་དམ་པར་འཐད་པའོ། །འོ་ན་གཉིས་ཉིད་དུ་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱོང་བ་ལ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་ཟད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་པར་བསགས་པས་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྦྱོས་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་སྒྱུ་མ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ལྟར་

སྣང་བར་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲུལ་པས་རང་གིས་རང་བཞིན་བསླད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་བྱུང་བས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་ནོར་བ་དང་མ་

ནོར་བར་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དག་ཇི་ལྟར་འཐད་སྙམ་ན། བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པའི་རྒྱུས་སྒྱུར་

བའི་ཁྱད་པར་ཙམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་དག་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁྲུལ་པས་སྒྱུར་བ་ནི་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱིའི་དོན་

ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་ལྟ་བའི་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ་འགོག་ཅིང་། སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་

@414A ༄༅། །སོགས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་གསལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་ཞུགས་པས་ན། ལུགས་སྔ་མ་དག་དང་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་དག་གི་བློ་གྲོས་དཀར་བ་དང་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་

བསྔོད་པའོ། །འདིའི་ལན་ནི་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་སྨྲ་བ་ལ་སོ་སོར་བརྗོད་པ་ལས། རྣམ་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་འདི་དག་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཤེས་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད་འགྱུར་ནས་དེ་ལྟར་སྣང་བས་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལས་གཞན་དུ་བདེན་

པས། ཞེས་པ་ནི་རང་གསལ་བ་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ནི། གསལ་བ་ཙམ་ནི་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས། དེ་དོན་ལ་མི་སྲིད་པ་ལྟར་མེད་པ་ལའང་གཞལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་དོན་གཞན་ལྟར་མེད་པ་སྣང་བའང་མི་སྲིད་པར་སྦྲ་བའོ། །རྣམ་མེད་པ་ནི་དེ་དག་དེ་

ལྟར་གཏན་མེད་པ་གསལ་བས་ན་ཞེས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གསལ་བའི་ནུས་པ་གཉིས་སྲིད་དེ། ཡོད་པའི་དོན་གཞན་སྣང་བ་ནི་མི་སྲིད་པར་སྦྲ་བའོ། །དེས་ན་རྣམ་པའི་ཚོགས་འདི་སྣང་བར་ནི་སྐྱོང་བས་གྲུབ་ལ། དེའང་ཞེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་ནི་གཉིག་འདོད་ཅིང་། སྣང་བ་

དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་ནི་མི་བདེན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པ་དང་། དེ་བདེན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ཉིད་དུ་འཐད་དེ། མི་བདེན་ན་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་མེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གང་དུའང་མི་བདེན་པར་འཐད་ཀྱི་གཞན་དུ་སྣང་བ་གཞན་དུ་བདེན་པ་ནི་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུའམ་བདེ་

བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མི་སྲིད་པས་ན་གཏན་མི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། ༞ །དེ་རྣམ་བཅས་ལ་རྟགས་སྦྱོབ་པ་ལས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞེས་པ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དགག་པ་ནི། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཉིད་བདེན་ན་ནི། །དེ་དག་གཅིག་དང་དུ་མའམ་གཞན་

ཉིད་འགྱུར། །འགལ་བའི་ཆོས་ལྡན་རྣམ་པ་དུ་མའི་བདག །ཤེས་གཅིག་མི་རུང་རྣམ་པའི་ཚོགས་གཉིས་བཞིན། །འདི་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་སྟེ། ཁྱབ་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཅན་གྱིས་ཤེས་པའང་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་

@414B ལ། ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་རྣམ་པའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པས་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྲུབ་པས་ཐལ་བས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་གཡོ་ན་ཀུན་གཡོ་

བ་ལ་སོགས་གཅིག་གི་ཆོས་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པ་དང་ལྡན་པར་ཐལ་ན། རྣམ་པ་ནི་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་མྱོང་བས་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེའང་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་པ་དུ་

མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམས་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པས་གཅིག་དགག་པ་སྒྲུབ་པའོ། ༈ །རྣམ་པ་དུ་མ་ཤེས་པའང་དུ་མར་འདོད་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་རྩོལ་བ་དགོད་པ་ནི་བདེ་སོགས་སྔོ་སོགས་མྱོང་བས་མཉམ་དུ་གྲུབ། འཛིན་ཆའང་གཟུང་ཆ་ལྟ་བུར་དུ་

མ་ཉིད། འདི་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་སྔོ་སོགས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ལ། འཛིན་ཆའང་གཟུང་ཆ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་

མི་མྱོང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དེ། རྣམ་པ་དུ་མ་སྣང་བ་ན་ཇི་སྲིད་ཆར་སྣང་བས་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་ཤེས་པ་ཡང་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཆ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་ཆ་བཅས་ལ་དུ་མར་ཐལ་བ་བརྗོད་ན་ནི་འདོད་པའོ། །ཆ་མེད་ཀྱང་གཅིག

ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བསམ་པའོ། ༔ །དེ་དགག་པ་ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། སྔ་ཕྱི་མེད་པ་དུ་མ་བཀག་པ་དང་། །འགྲོ་ཀུན་སེམས་རྒྱུད་རེ་རེར་གསུངས་པས་གནོད། །མདོ་ལས། གང་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སེམས་གཉིས་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་

གོ་སྐབས་མེད་དོ་ཞེས་དུ་མ་དགག་པ་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མི་ཟློག་པའོ། །འདི་གཉིས་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། དུ་མ་སྐྱེ་བར་མྱོང་བས་གནོད་

@415A ༄༅། །པར་དགོངས་པས་སོ། །རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་པས་ཡིན་གྱིས་ཡན་ལག་གི་ནི་རིགས་མཐུན་པ་དུ་མ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མཐུན་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་

འགལ་བས་ལོག་པར་འཆད་པར་གསལ་ཏེ། གཉིས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་རྣམ་རིག་ངེས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་རིགས་མཐུན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པར་བཤད་པས་སོ། ༔ །རིགས་པས་གནོད་པ་ལ་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་དཔྱད་པ་མཚུངས་པས་

གཅིག་དགག་པ་ནི། ཤེས་པའང་རྣམ་པའི་ཚོགས་བཞིན་དུ་མ་ནི། །རྡུལ་ཕྲན་བཞིན་དུ་དཔྱད་ལས་གནོད་པ་ཉིད། །ཤེས་པ་རྡུལ་ཕྲན་དུ་སྣང་བའི་ཚོགས་ལའང་རྡུལ་ཕྲན་ཉིད་ཀྱི་འཇལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ལྟར། རྡུལ་དབུས་མར་སྣང་བ་དེ་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱོགས་

གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བལྟ་བར་སྣང་ན་ནི་བསྐོར་བར་སྣང་བ་མེད་པས་བསགས་པ་རྩོམ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རིག་སྣང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་བལྟ་ན་ནི་ཆ་དང་བཅས་པས་གཅིག་མ་གྲུབ་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །དེ་སྤྱོང་བའི་ཁྱད་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཤེས་ལ་གཟུང་

རྟག་ཇི་ལྟར་མཚུངས་ཞེ་ན། ཡུལ་ལ་ཁྱབ་སྣང་ཉིད་ལས་ཅིས་མི་མཚུངས། །གལ་ཏེ་ལུས་ཅན་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུར་བའི་བརྟག་པས་གནོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། ཁྱེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡུལ་རྒྱས་པར་བཀྲམ་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་བདེན་པར་འདོད་པ་ན་ལུས་

ཅན་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་ནས་མིང་ཙམ་གཞན་དུ་བྱས་པས་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་སྤང་བར་ནུས། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་རྣམ་པ་དུ་མ་བདེན་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ལུས་ཏེ་ཡུལ་ཁེབས་པར་མི་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ནི་ནམ་ཡང་མྱོང་བ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན། འཕྲུར་བ་དང་ནི་བསྒོར་བ་དང་། །བར་མེད་རྣམ་པར་སྣང་

ཡང་རུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བརྟག་པ་མི་ཟློག་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཆར་སྣང་བས་གཅིག་འགོག་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་ཤེས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལན་དུ་ཇི་སྙེ་མི་བརྗོད་དེ་ཇི་སྲིད་ཆར་སྣང་གི་བར་དུ་རིས་མཐུན་དུ་མ་དང་། ཆ་མེད་དུ་སྣང་བ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་འབད་པ་ལྷག་པས་ཅི་བྱ།

@415B གཞན་ཡང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཆུང་དུ་མང་པོ་འདབ་ཆགས་པས་ཡུལ་ཁྱབ་པ་ཙམ་ལ་ལུས་ཅན་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྫ་ཟེང་ངེ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ། །དེས་ན་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་བར་མེད་པར་སྣང་བ་ཉིད་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་འདོད། གཞན་དག་ནི་ཤེས་པའི་

རྣམ་པར་འདོད་པས་དོན་གཅིག་པ་ན་སྐྱོན་མཚུངས་པ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་དུ་མའི་ཚུལ་འདི་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རང་སྣང་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་གསུངས་ཏེ། རགས་སྣང་ནི་ཕྲ་བ་དུ་མའང་བློ་གཅིག་གིས་བཟུང་བ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། འདིར་ཕྲ་བ་དུ་མར

སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཕྲ་རབ་སོ་སོ་ལས་གཞན་ཅིའང་མ་མྱོང་བས་རང་རིག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་སྡོམ་པའི་བློ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །གཟིའི་དཔེས་སྣ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་གནས་ཞེ་ན། །གཅེར་བུ་པ་ལྟར

འགལ་སླའི་ཁྲུར་ཁྲེར་ཡིན། །སྣ་ཚོགས་ཉིད་ཕྱིར་གཅིག་མིན་རྒྱུན་གཞན་བཞིན། །སྣ་ཚོགས་ཆ་ལྡན་རིན་ཆེན་ཅི་ལྟར་གཅིག །འདི་ལ་བཞི་སྟེ་རྒོལ་བ་ནི་དཔེར་ན་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་གཅིག་པོ་ནས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བླངས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་གཅིག་ལ་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པས

གཅིག་ཉིད་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དུ་མ་དང་འབྲེལ་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བར་ཟད་དེ་རང་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཁས་བླངས་པ་ཉིད་འགལ་བས་དེ་འགོག་པ་ནི་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལྟར་གཅིག་ཉིད་དུ་མར་སླ་བས་ན་ངའི་མ་མོ་གཤམ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དང་པོར་རང་གི

ཚིག་གིས་གནོད་པའི་ཁྱུར་ཆེན་པོ་འདི་ཁྲིར་ཅིག །རིགས་པས་གནོད་པ་ནི་གང་སྣ་ཚོགས་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའང་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པས་སོ། །དུ་མ་ཉིད་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་ན་

འགལ་བ་གྲུབ་བོ། །གཞན་ཡང་བསྒྲིབས་པ་དང་མ་བསྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ངོ་། །འགལ་བ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་ལོ། །གྲུབ་བདེ་ཐ

@416A ༄༅། །དད་ན་ནི་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཅི་དགར་ཐོགས་ཤིག །དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི་རིན་པོ་ཆེའང་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་འགལ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་གསལ་ལོ། །༔རྣམ་པ་བརྫུན་པ

འགོག་པ་ན་རྒོལ་བ་འགོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མི་བདེན་ཉིད་འདོད་པས། །རྣམ་ཤེས་ཤེལ་སྒོང་དག་འདྲ་རང་གསལ་ལ། །མ་རིག་བག་ཆགས་བརྟས་ལས་རྣམ་པའི་ཚོགས། །མིད་བཞིན་གསལ་བ་རྨི་སོགས་བཞིན་ཞེ་ན། །རྣམ་པ་རྣམས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྐྱོན་དེ་དག

འབབ་པས་ཁྲིད་ཀྱིས་དེ་མི་བདེན་པར་བསྒྲུབས་པས་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་རྣམ་པ་རྫུན་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོངས་བཏབ་པའོ། །དེས་ན་བདེན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེལ་དག་པ་ལྟ་བུ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ། གཉིས་མེད་པའི་རང་ཉིད་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་མི་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྟེན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པའི་ས་བོན་ཐོག་མེད་ནས་བརྟན་པར་ཆགས་པ་རྟས་པར་གྱུར་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་རྨི་ལམ་དང་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གང་ནའང་མེད་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་གསལ་བའོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་བདེན་ན་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་གནོད་པ་ཡིན་ན། བརྫུན་པའི་སྣང་བ་དེས་ནི་བདེན་པའི་གཉིས་མེད་པ་ལ་མི་གནོད་དེ་དཔེ་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། ༈ །འདི་དགག་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་བརྫུན་པ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཀུན་གྱིས་གསལ་པར་སྒྲོང་བ་དེ་བརྫུན་ལ། །སུས་ཀྱང་མ་དམིགས་བདེན་སླ་རེ་འབྲེལ་ཀྱི། །དེ་ལྟར་ན་བྲིས་པའི་བར་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་བརྫུན་ལ། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པའི་དྲི་མ་དང་མི་ལྡན་པ། སུས་ཀྱང་གཏན་

མ་སྨྲོས་ང་བ་ནི་བདེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ལེན་པས་ན་འདི་ལས་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་གཞན་གང་ཡོད་ཅེས་བསྟེང་བའོ། ༔ །གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལས་

རྣམ་པ་བརྟེན་པའི་གནོད་བྱེད་ལ་ཞེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྣང་བ་འགོག་པའི་རྟགས་དགོད་པ་ནི། དག་པའི་

@416B ཞེས་པས་རྣམ་པ་རིག་མིན་ཏེ། །རྣམ་པ་མེད་ཕྱིར་བདེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བཞིན། །གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

པ་ལའང་རྣམ་པའི་ཚོགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། ༔ །འདིའི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་

ན་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྤང་བ་ནི་གལ་ཏེ་མེད་ཀྱང་དེས་དེ་རིག་པ་ཅི་འགལ་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་རྟགས་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པས་སོ་སྙམ་ན། གཙོ་དང་ཕལ་པའི་རིག་པ་གཉི་ག

ཡང་། །མེད་ལ་འགལ་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་རིག་སྙོམས། །རིག་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པའི་རིག་པ་གཉིས་

ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་དང་བཏགས་པའི་རིག་པའི་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་པས་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་གཉི་ག་ཡང་མེད་པ་ལ་འགལ་ཏེ། གཙོ་བོའི་རིག་པ་ནི་བེམས་པོ་མ་ཡིན་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཞེས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐད། དེས་ན་

གང་ཞིག་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གཙོ་བོའི་རིག་པ་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །མེད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའང་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །ཕལ་པའི་རིག་པ་ནི་དོན་༄ ད་ལྟ་བའི་གཟུགས་བརྙན་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རིག་པ་ལ་ད་རིག་ཕར་བཏགས་

པ་ཡིན་ན། མེད་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟར་གཏོད་ནུས། དེས་ན་གང་ཞིག་ནུས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕལ་པའི་རིག་པའང་མེད་དེ་རྟ་རུ་བཞིན་ནོ། །མེད་པའི་རྣམ་པ་ལའང་ནུས་པ་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་༄ མི་དམིགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་པས་མེད་པ་དེ་

རིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །སློག་རྒྱུ་ལ་ཆུ་མེད་ཀྱང་རིག་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རིག་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པས་རྟགས་མ་ཞུགས་ལ། བདེན་པའི་རིག་པ་ན་༄ མ་གྲུབ་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པས་ན་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། ༄ །འབྲེལ་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་བ་དགག་པ་ནི། མ་འབྲེལ་ངེས་པར་དམིགས་པ་མི་འཐད་ཅིང་། །མེད་ལ་འབྲེལ་པའང་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །འདི་ནི་ཤེས་པའི་རིག་བྱེད་དེས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པའང་རིག་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་འགོག་པ་

@417A ༄༅། །སྨྲེ། དེ་དེར་ངེས་པར་དམིགས་པ་འབྲེལ་པ་མེད་པར་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །འབྲེལ་པའང་མི་རུང་སྟེ། བདེན་པ་དང་

བརྫུན་པ་བདག་གཅིག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་ཡང་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྲིད་དུ་ཆུག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་ན་གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེལ་པ་མེད་པར་དེ་རིགས་ཀྱང་དེ་ངེས་པར་རིག་

པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་རིག་པ་དེ་ནི་ཏྲ་རུ་བཞིན་ནོ། །མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་པ་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། ༔ །རྣམ་པ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱང་དགག་པ་ནི། རྫུན་པས་ལྟོས་མེད་རེས་འགའ་བ་ཉིད་འགལ། །བལྟོས་ནས་བདེན་པས་ལྷན་ཅིག་རྫུན་

སྣླ་ཉམས། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་རྣམས་མི་བདེན་པར་འདོད་པ་ན་ནམ་ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟར་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་

པར་མི་འཐད་པས་རེས་འགའ་བར་འགལ་ཏེ་རེས་འགའ་བ་ལ་ནི་བལྟོས་བཅས་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། བལྟོས་བཅས་ལའང་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་སྲིད་པས་ཁྱབ་པ་ལས་འདི་ནི་རྫུན་པས་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པ་

མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྲིད་ཉིད་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྫུན་སྣང་དུ་ཟད་

པས་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་རེས་འགའ་བར་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་ལྟར་རྣམ་པའང་འབྲུལ་པས་མཐོང་བཞིན་པར་ཟད་པས། རྒྱུ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བཟློག་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་
བརྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། འབྲུལ་སྣང་ཡིན་ཞེས་ཏེ་ཡང་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་

ནི་རྒྱུ་ལ་མ་བལྟོས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་སྣང་བར་ཐལ་བས་སོ། །ངེད་ཀྱི་ལྟ་ན་ནི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་ཤེས་པ་ཉིད་རང་དང་
གཞན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ། བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་སོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་བདེན་པ་དང་

བརྟེན་པ་ལ་འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རེས་འགའ་བར་མཐོང་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་པས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྫས་སུ་
གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དབང་ཙམ་དུ་འགྱུར་མོད་དེ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པར་མི་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན།

@417B ཤེས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་རྒྱུད་མར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་ནི་དོན་དམ་པས་ཁྱབ་པའོ། །དེས་ན་ཁྱེད་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཉེན་པར་གྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་བར་རིག་པ་དང་རྣམ་པ་བརྟེན་པར་འདོད་

པ་གཉིས་ག་ཉམས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་འདོད་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་ལ་མི་འདོད་ན་རེས་འགའ་བ་འགལ་བ་ལས་མི་འདའོ། ༈ །རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཤེས་༈ བདེན་པའི་གནོད་བྱེད་ལས། མ་དམིགས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་སྦྱོར་སྟན་པ་ན་རྟགས་འགོད་པ་ནི། དག་པ་

ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དམིགས་འགྱུར་ན། །རྣམ་པའི་ཚོགས་བྲལ་དམིགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །རྣམ་པའི་དྲི་མ་དང་གཉན་མ་འབྲེལ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཚེ་དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་དེ་ལྟར་སྤྱོང་ཞིང་

ངེས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ། རགས་སྣང་གང་ཡིན་དེ་ཡོད་མིན། །དེ་ནི་གཅིག་ལ་འགལ་ཕྱིར་དང་། །ཡང་པོ་ལ་ཡང་མི་འཐད་ཕྱིར། །ཞེས་

བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས། རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྨྲས་པའི་རྣམ་པ་བརྟེན་ཞིང་

ཤེས་པ་ཙམ་ལུས་ན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཙམ་དམིགས་པར་ངེས་པས་སོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཤེལ་དག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་

ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ༈ །མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ལས་སྒྲིབ་བྱེད་མེད་པས་

དམིགས་སུ་མི་རུང་བ་སྨྲང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་པས་བསྒྲིབས་པས་ན་སྣང་རུང་གི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། རྣམ་རྣམས་ཕྱི་དང་ནང་ནའང་མི་སྲིད་པས། །གང་ཞིག་སྔོང་ལས་འདི་མི་སྣང་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་ནང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ཡིན་ཡང་རུང་རྣམ་པ་སྔོང་སྲིད་ན་འགལ་ཟླའི་སྔོང་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་བསྒྲིབས་པས་དག་པ་དེ་བསྐལ་པར་འགྱུར་བར་ཡང་འཐད་ན། རྣམ་པ་རྣམས་ཕྱི་ནང་གང་ན་ཡང་མེད་པ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་གང་གིས་དག་པའི་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར། འཁྲུལ་

@418A ༄༅། །བ་དང་མ་འབྲེལ་པས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྣང་བས་ན་དེས་བསྒྲིབས་པའོ། ༈ །དེས་ན་འདི་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་རིགས་པས་

བཟློག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་སྙམ་ན། འཁྲུལ་པས་དམིགས་པའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བག་ཆགས་རྒྱུ་དང་དེས་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལའང་། །རྣམ་པའི་ཚོགས་རྣམས་འབྲེལ་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་དངོས་པོ་ཉིད་འགྱུར་སུ་ཡིས་བཟློག། འདིར་འཁྲུལ་པའི་སྣྲས་རྫུན་སྣང་སྐྱེད་བྱེད་

བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་པའམ། དེའི་འབྲས་བུ་རྫུན་སྣང་རྣམ་པ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རགས་ལས་པར་མི་རུང་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སྣང་བ་ངེས་པའང་

མི་རུང་ངོ། །འབྲེལ་པར་ནི་མི་འཐད་དེ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བདག་ཉིད་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་ནི་རྒྱུར་མི་འཐད་དེ་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ། །འབྲུལ་པ་ལས་རྣམ་པ་བྱུང་ན་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བར་མི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་དེ་ལ་ངེས་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་ནི་གྲུབ་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འང་མི་འཐད་པ་ན་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་པས་དངོས་པོར་ཐལ་བ་ཁོ་ནའོ། ༈ །རྣམ་པ་གཏན་མི་སྣང་བར་ཁས་ལེན་པ་དགག་པ་ནི། ཡིད་དང་བྲིས་པའི་ཤེས་

དང་འཕགས་བློ་ལའང་། །རྣམ་པ་མ་ལུས་དབེན་སྣང་སྲིད་མ་ཡིན། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བ་རང་རིག་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་

ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་སྣང་བར་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པ་དོན་ཐ་དད་པའི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཚོར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

@418B དོན་འཛིན་བྱེད་ཚོར་བ་ཉིད་ཀྱང་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་དེའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་ན་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལས་སུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ཤེས་པ་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཚོར་བ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་ཚོར་བར་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་

མ་དག་པའི་ཚེ་ནི་རྫུན་པའི་རྣམ་པ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་གསལ་བའོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འཁྲུལ་པ་དང་རྣམ་པ་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་ན། རྣལ་

འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་སྒོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམས་པས་འཁྲུལ་པའི་ས་བོན་དྲུངས་ཕྱུང་ཡང་རྣམ་པ་ནི་ལྡོག་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་ལོག་པས་དོན་གཞན་ལྡོག་ན་བ་ལང་ལོག་པས་ཀྱང་རྟ་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་

བས་སོ། །གཞན་ཡང་མ་དག་པ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དག་པའི་རྒྱུར་མི་རུང་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་མ་དམིགས་པས་དག་པའི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། ༈ །དེ་ལྟར་གཅིག་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབས་ནས། དེ་

ཉིད་ལས་དུ་མ་དང་བྲལ་བའང་མི་འཁྲུལ་པས་གནས་པ་ལས་འབད་མི་དགོས་པར་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་གང་རྣམ་བཅད་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་མེད་དེ་ལ་དུ་མའང་མེད། །དེ་ལྟར་བདག་ཅག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་པ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། ཁྱབ་

པ་དང་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་དཔྱད་པའི་ཁུར་ལྷི་བ་བཟོད་པ་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའང་ཇི་ལྟར་སྲིད་དེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། ༈ །གཞི་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། རྣམ་བཅད་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་བདག་གཞན་གྱི། །གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་སྒྲ་དོན་ལས་ཀྱང་འགྲུབ། །བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་བཅད་ཙམ་ལ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཅན་

@419A ༄༅། །རང་དང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཏགས་པས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་བཞེད་ཀྱང་ཟིན་ཏོ། ༈ །རྟགས་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་འཐད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་སོགས་དགག་པ་མངོན་སུམ་གྱི། །

ཡུལ་མིན་མི་དམིགས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་ནའང་། །རྟགས་དང་ཁྱབ་འཛིན་མངོན་སུམ་འདིར་མ་གྲུབ། །རྗེས་དཔག་ཉིད་ནའང་ཐུག་པ་མེད་ཅེ་ན། །སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡུལ་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་

པས་མེད་པ་ཉིད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དམིགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པར་འདོད་ན་དེའང་མི་རུང་སྟེ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་རྗེས་དཔག་གིས་འཛིན་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་

བའོ། ༈ །ལན་གདབ་པ་ལས་ཚད་མ་འཐད་པ་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཉིད། །རྡུལ་ཕྲན་སོགས་དང་བདག་སོགས་བཏགས་པ་ལའང་། །མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དང་ཁྱབ་ངེས་ལས། །འཇུག་པའི་རྗེས་དཔག་འཐད་པ་སྟོར་བཞེད་ཉིད། །ཆོས་ཅན་གཟུགས་

ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་པ་དག་ལ་ནི་ཆ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཉིད་དང་། རྡུལ་ཕྲན་དང་བདག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོས་མི་སོད་པ་དག་ལ་ཡང་སྦྱར་བརྗོད་པ་ལྟར་བསགས་པ་རྫོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དང་ཁ་ཅིག་དེས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཅི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའོ། ༔ །ཚད་མ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་པ་སྤྱང་བ་ནི། །དོན་དམ་མེད་དང་སྒྲོ་འདོགས་བདག་ཉིད་དང་། །ཡུལ་མིན་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་དགག་མི་ནུས། །འདིར་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མ་ཡང་མེད་དེ་རྟའི་རྭ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ནི་དགག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པས་མ་ངེས་པར་གསལ་ལོ། །དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་སྣང་བས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་འཛིན་པའི་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆར་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མ་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྒྱུ་མ་མཁན་@419B གྱི་ཤེས་པ་ལ་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་ལྟར། རྟོག་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྣང་བ་ཅན་ཡང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསལ་བས་གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་

འགལ་བ་ལས་དེ་དག་གིས་དབེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་དབེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་མམ་
རྟགས་ལས་རྟོགས་པར་བརྗོད་མ་ཐག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༈ །འགལ་བའི་སྐྱོན་སྤང་བ་ནི། དཔེ་ལ་
ཡོད་ཅིང་གཞི་ལ་མི་གནོད་པས། །འདི་ལ་འགལ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་གཉི་ག་དང་ལྡན་པ་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བ་ནི་
བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། གལ་ཏེ་འདིས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོ་གྲུབ་ན་ནི་འབྲེལ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་རང་བཞིན་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྟེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཟུགས་བརྙན་ལ་
སོགས་པའང་བཅད་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ལ་འགོག་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིས་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་འགལ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞི་ལ་མི་གནོད་པ་ནི་འདིས་དགག་བྱ་བདེན་པ་
འགོག་ཏུ་ཟད་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འགོག་ལ། ཆོས་ཅན་ཡང་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་

ན་འདིས་དེ་འགོག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༵ །མ་ངེས་པ་སྤྱང་བ་ལས་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་མེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་འདིར་ཆོས་གཉི་ག་དང་ལྡན་པའི་དཔེ་ཉིད་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྫེའུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་

འདོད་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་པས་རྟགས་འདི་ནི་དངོས་སུ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀྱང་། །བརྒྱ་ཚལ་ཉིད་དུ་བཤིག་ཕྱིར་དངོས་གང་གྲུབ། །ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གཉི་ག་དང་ཤེས་བྱ་ཕྲ་རགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ལུས་པ་

@420A ༄༅། །རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྗུན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ། རང་འདོད་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་མི་སྲིད་བས་ན། གཟུགས་

བརྙན་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐུན་དཔེ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། ༵ །ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྤྱང་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྟགས་འདི་ཕྱོགས་དང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་འགལ་བ་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ

པ་འགོག་མི་བྱེད། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གཞི་ལ་བལྟོགས་རྩང་དག །མེད་ན་མེད་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལས། །རྣམ་གཞན་སེལ་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ། །གྲུབ་པས་དེ་འགོག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་ཉིད། །འདིས་འགལ་བ་བརྒྱུབ་པས་ལྡོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་སྟེ། གང་ཞིག་ཡོངས་

སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ལྟ་བུའོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དཔེ་དེ་

དག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཀྱང་ཡོངས་གཅོད་རྣམ་གཅོད་ཕན་ཚུན་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་ཟླ་མེད་པས་གཅིག་ཏུ་གཅོད་པ་ན་ཟླ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཡོངས་སུ་གཅོད་ཀྱི་དེ་རྣམ་པར་མ་བཅད་པར་མ་ཡིན་ལ། ལྡོག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་

པས་སོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བས་ལུས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པ་ན་དེ་མེད་པ་དངོས་པོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་ཁྱབ་བྱ་བཀག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་པས་ལྡོག་པ་ངེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་གཅིག

དང་དུ་མ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མི་ཙམ་དང་དུ་བ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུས་གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཅིག་དང་དུ་མས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ།། ༈ ཁྱབ་པ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མི་གནོད་པ་ནི་འོ་ན་གང་དུ་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་གྲུབ་པའི་

@420B ཆོས་ཅན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དགག་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་འགྲུབ་མི་སྲིད་པས་རྟགས་འདི་མ་གྲུབ་པ་ལས་མི་འདའོ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་སྤྱི་ལས་བཞག་པ་སྟེ། །ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པས་དོན་དམ་ཉིད་ལས་གྲུབ། །སྤྱི་ལས་བཞག་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་

བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལས་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་མོད་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་ཤིང་ཙམ་གྲུབ་པས་ཤ་པ་ལྟར་ཡོད་པ་ཙམ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བྱ་དོན་དམ་པ་མི་འགྲུབ་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བས་སོ། །དེས་ན་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ནི་ཐ་སྙད་པ་དང་།

ཁྱབ་བྱེད་ལྡོག་པ་དོན་དམ་པའི་དཔྱད་པའི་གཞི་ལ་ཡིན་པས་ན་འགལ་བ་མེད་པའམ། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བརྟེན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བལྟོས་པ་གཉིས་ལ་ལྟོས་པས་མི་འགལ་བར་བལྟའོ། ༈ །དམ་བཅའ་བའི་སྐྱོན་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་བཞིན་མེད་པའི་

ཐ་སྙད་ཉིད་གྲུབ་བྱེད། །དོན་དམ་དགག་བྱའི་ཁྱབ་པར་འཕེན་པར་ཟད། །བདེན་འཛོག་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་སྲིད་མིན་ཏེ། །ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་ཡོད་པ་འགོག་མི་བྱེད། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གཞི་ལ་བལྟོས་མི་རིགས། །རྟགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་ཟད། །བཅིངས་གྲོལ་ལ་སོགས་

རྨིས་སོགས་བཞིན་ངེས་འདོད། །དཔྱོད་ཚེ་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་མཐུན་སྣང་འཛིན། །འདི་ལའང་བཞི་སྟེ། གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྣང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དོན་མེད་པ་སྣང་བ་དང་། བསལ་བའི་ཉེས་པ་སྣང་བ་དང་། གཞི་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་ནི་དངོས་

པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བཀག་པའང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། འདི་དམ་བཅས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་མ་གྲུབ་པའམ། གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱའང་གྲུབ་པས་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྟགས་ནི་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ཉིད་

ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གྲུབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་འཁོར་བ་ནས་འཁོར་བར་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ལས་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྟན་པར་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་ཁོན་ངེས་པར་སེམས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་

@421A ༄༅། །བྲལ་བ་དག །རྒྱུ་མཚན་དང་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ལ་རྨོངས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མེ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྒྱུ་མཚན་དེ་བརྗོད་པས། སྤྱར་དོན་དེ་ཙམ་རྒྱུར་བྱས་ཏེ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་དང་ལུས་

ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐ་སྙད་གསུམ་གྱི་རྟེན་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་མ་དམིགས་པས་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཐ་སྙད་དུ། །རྟེན་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །

བྲལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཁྱད་པར་དོན་མེད་པ་སྤྱང་བ་ནི་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པས་ཅི་བྱ་སྙེ། རིགས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་ན་དེའང་ཀུན་རྫོབ་ལས་མ་འདས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པའི་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་

རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇོག་ན་དེ་ཉིད་གང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག །རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ཉིད་མི་འཇོག་ནའང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། རིགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཀུན་

རྫོབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དོན་དམ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དོན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་འགག ༈ བྱའི་ཁྱད་པར་རིགས་ངོར་ཡོད་པ་འགོག་པར་འཕངས་པས་སྣང་བ་ཙམ་མི་འགོག་པར་སྟོན་པ་ན་དོན་ཡོད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རང་བཞིན་མེད་

པར་བསྒྲུབ་མོད་ཀྱི། རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྒྲུབ་པས་རང་ཡང་དེར་གཏོགས་པས་ན། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བ་སྤང་བ

ལ་གསུམ་ལས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་ནི་ཐག་རིང་སྟེ། ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ནི་འགའ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པས་བསལ་བའང་མེད་དེ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་མི་འགོག་པས་སོ། །ཁས་བླངས་

@421B པ་དང་འགལ་བའང་མེད་པ་ལས་རང་གི་ཚིག་དང་མི་འགལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ནི་འོན་ཏེ་ཁྱེད་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པར་བསྒྲུབས་ཏེ། གཞི་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་

ན། བདེན་པའི་གཞི་ནི་བཀག་ཟིན་མོད་ཀྱི་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། བདེན་བརྟེན་འགལ་བ་དང་རྟེན་པ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བས་འབྲེལ་བ་གཉིས་ག་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཉིད་དུ་མི་རིགས་ལ། གཞི་ཙམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པར་གྲུབ་པ་ལས། རྒྱུ་སྔ་མ་སྔ་མ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་

ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་དོན་གྱིས་མི་གནོད་པ་ནི་ཅི་སྟེ་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་བསྒྲུབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་རང་གི་མ་མོ་གཤམ་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་

སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ནི་རྣམ་བཅད་ཙམ་ལ་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྙད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་སོ། །ལུང་གི་གནོད་པ་སྤང་བ་ནི་འོ་ན་ཡང་ལུང་ལས་ལས་འབྲས་དང་བཅིངས་གྲོལ་དང་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་

སྙམ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་འགལ་བ་མེད་པའོ། །སྟོང་པར་སྨྲ་བ་ལ་གཞི་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི་ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་འདོད་པ་ལ་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ཐེ་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱངས་ནས། མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་སྒྲ་ཙམ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པ་ག་ལ་ཡོད། གལ་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་དག་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ལ་གྲགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པས། དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་

@422A ༄༅། །ནས་འཇུག་པས་ཐམས་ཅད་འཚམ་མོ། ༈ །གོ་བྱ་གོ་བྱེད་འཐད་པ་ལ་རྩོལ་བ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་འབྲེལ་དང་ངོ་བོ་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་མེད་མིན་མི་རིགས་ཟེར། །གལ་ཏེ་འདིར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་གཉིས་མེད་དགག་གམ་མ་ཡིན་དགག་གང་དུ་འདོད། དང་པོ་ནི། མི་རིགས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟའི་རྭ་བཞིན་ནམ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གངས་ཅན་དང་འབིགས་བྱེད་བཞིན་ནམ། ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་དང་ལྗོན་པ་བཞིན་ནོ། །མ་ཡིན་དགག་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །༈

ལན་གདབ་པ་ནི། རང་ལའང་མཚུངས་ཉིད་ངོ་བོ་མེད་མ་ངེས། །འབྲེལ་དང་ཐ་དད་མེད་པའང་དངོས་དང་ནི། །ལྡོག་དང་བདེན་གཉིས་ལ་བལྟོས་མ་ངེས་དང་། །མ་གྲུབ་སྒྲུབ་བརྗོད་ཁྱབ་བྱེད་མེད་ཉིད་འཐད། །འདི་སྒྲུབ་ཁྱབ་བྱེད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་དུ་མས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་

འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་གི་གནས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཀླན་ཀ་ངན་པའི་དྲི་མ་ལ་བརྟག་ཏུ་རུང་བའི་སྙིང་པོ་མེད་པས་དེ་དག་སྤང་བ་ནི་ཉེས་པ་འདི་གསུམ་ཆར་ཡང་རྣམ་རིག་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་ལྟ་བ་པ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པས། བདག་དང་དབང་ཕྱུག་དང་གཙོ་བོ་དང་རྡུལ་

ཕྲན་དང་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའང་ཕལ་ཆེར་མི་དམིགས་པའི་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་བལྟོས་པས་ན། དེར་ཡང་ཀླན་ཀ་འདི་དག་ཅི་སྟེ་མི་འབྱུང་། དེ་དག་ཀྱང་ལྟ་ཞོག་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་འགོག་པ་ཉིད་ལའང་སྐྱོན་མཚུངས་པས་ན་མཚོན་ཆའི་

ཐབས་བསླབ་ཉེས་པ་ལྟར་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྟགས་དེ་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བསམ་ཏེ། དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་རྟག་པ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟགས་དངོས་པོ་པ་མེད་ཀྱང་རྟགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་དེ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་དགག་ཏུ་མེད་པས་

སོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ངེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཡིན་ན་རྟོགས་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དེ་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པར་ཐལ་བས་སོ། །འབྲེལ་པ་མེད་པ་ཡང་དངོས་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པ་ནི་དཔེ་སྔ་མ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའོ། །

@422B ལྡོག་པ་ནི་ཁྱབ་བྱ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གཅིག་པས་ན་འབྲེལ་པ་མེད་པ་མ་གྲུབ་བོ། །ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་
ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཅིག

དང་དུ་མ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ལྡོག་པ་ལ་བལྟོས་པའི་ཐ་དད་པ་བློའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་ཁས་ཀྱང་མི་ལེན་ལ།
དེ་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཙམ་

གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ངེས་པར་མི་འགྲུབ་པ་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ནི། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །དངོས་པོ་གང་དང་
གང་བརྟགས་ན། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད༄

ཅེས་གསུངས་ལ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམ་བཅད་པ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ལ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས་ཀྱང་། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། །

གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །སྟེན་༔ པ་ཆོས་ཀུན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཅེས་སོ། ༔ །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་ནི། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དེ་ཡང་དག་པའི། །རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན། །ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་ལས་རག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བར་རང་རང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་

གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཁྱབ་ལ་དེ་དང་འགལ་བ་རྒྱུ་འཇིག་ཅིང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྲུབ་པས་ན་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །ཡང་རང་བཞིན་བདེན་པ་ལ་ནི་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ནི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཁྱབ་པ་

@423A ༄༅། །ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པའམ། རང་བཞིན་བདེན་པ་ནི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ལ། དེས་ཁྱབ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པར་ཡང་ཁ་ཅིག་འཆང་ངོ་ ༀ། ༀ །སྐྱོན་སྤང་

པ་ལས་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ་ནི། མཐོང་བ་དང་། འཐད་དང་ལུང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྣམ་ཀུན་གནས་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མངོན་སུམ་དང་ཤྐོག་ཁུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུས་བོན་དང་སྨྱུ་གུ་མི་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་ཅི་རིགས་པས་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་འཚོལ་བར་གྲུབ་པས་ན། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་འབྲས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། ༀ །མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། རང་བཞིན་བདེན་པ་གཞན་འགྱུར་མི་རིགས་དང་། །སྔར་བསྟན་སོགས་རིགས་

ལྡོག་པའི་གནོད་བྱེད་དེ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་བྱས་མིན་བལྟོས་འགལ་ཕྱིར། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་བདེན་པའི་དངོས་ཉིད་གསལ། །ལྡོག་པའི་གནོད་བྱེད་ནི་རང་བཞིན་བདེན་པ་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འགལ་བ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྔར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགོག

པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་གིས་སོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་བཞིན་བྱས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་པ་ནི་གཞན་ལ་བལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པར་

མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་དུ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སུས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡང་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་བྱུང་ནས་ཀྱང་མེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་

འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ལུང་ལས་ཀྱང་གནས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ལས། །འབྱུང་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་ན་ནི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་ཇི་ལྟ་བུར། །བྱས་པ་ཅན་

@423B ཞེས་བྱ་བར་རུང་། །རང་བཞིན་དག་ནི་བྱས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་བལྟོས་པའང་མེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མི་རྟག་པ་དང་།

ངེས་མ་བསྡུས་པ་རྟག་པར་འཛིན་པ་༄ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གསུངས་པས། རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མི་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་གཉིས་ནི་མཐར་ལྟ་བ་སྟེ་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་ལྟའོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་

རྟག་པར་བལྟ་ན་ཆད་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་ལྟ་བའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པར་བལྟ་ན་རྟག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་

གྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། །རྟག་པ་དང་ནི་ཆད་པ་ཡི། །ལྟ་བར་རབ་ཏུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། །

དངོས་ཏེ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །༄ འགལ་བ་སྤང་བ་ལས་རིས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པ་ནི། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་འགལ་བར་སྲིད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་ལྡོག་པས་ཁྱབ་པ་ཉིད་

ཕྱིར་རོ། །སྒྲུ་མ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོར་སྲིད་མིན་ཏེ། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་སྲིད་པས་༄ བྱ་ལས་ལྡོག་པ་བསྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་འགལ་བར་འགྱུར་གྱི། མཐུན་

ཕྱོགས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དེར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོར་ཡོད་པས་

མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཆ་ཤེས་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། མིག་མ་བསྙད་པས་ཀྱང་མཐོང་བ་ལ་
སོགས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོའང་མི་སྲིད་པའི་

ཕྱིར་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ག་ལ་རིགས་པས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་མ་འདས་སོ། ༔ །ངོ་བོ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་གནོད་པ་ཉིད་གལ་ཏེ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་མ་
མཐོང་གི །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་བས་ན་འདིས་ནི་དངོས་

@424A ༄༅། །པོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འགལ་བ་ལས་མི་འདའོ་སྙམ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཅས་དག་ལ་དམིགས་ཙམ་གྱིས། །བདེན་པའི་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་ནུས་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་མེད་
པ་ལ་མ་མཐོང་ཞིང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དག་ལ་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་

ཟད་པས་ན་དེས་དོན་དམ་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་ག་ལ་ནུས་ཏེ། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། ༔ །དཔེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་ནི། འོན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་
བརྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་མ་གྲུབ

པ་ན་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པའོ་སྙམ་ན། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བརྫུན་ཡང་སྔགས་སོགས་ལས། །སྐྱེ་བར་མཐོང་བཞིན་འགོག་ན་སྨྲོས་པར་ཟད། །སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རམ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བརྗོད། དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཁོན་སྟེ་དེ་ནི་དཔེ་ལ་མཐོང་བའི་རྟགས་སུ་མི་སྟོན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་སྟོན་པར་ཟད་པས་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མི་འཇོག་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པར་བརྗོད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཛློག་པར་བྱེད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བཏང་སྙོམས་ཉིད་དུ་འཇོག་གོ །དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཇི་ལྟར་འགལ་ཞེ་ན། ཡིད་རྣལ་དུ་གནས་པ་སུ་ཞིག་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་སྨན་དང་སྔགས་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཆེན་པོར་ཟད་པས་ན་ཁྱེད་དུ་བསད་པར་འོས་པའོ། །འདིས་ནི་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ཡང་གསལ་བར་བསྒྲུབས་པའོ། །རྟགས་འདི་ནི་ལུང་ལས་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད། །རྐྱེན་

ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན་ཞེས་སོ། །བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དེ་དག །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མེད། །གང་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །དེ་དག་གང་དུ་འབྱུང་བ་མེད་ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་

@424B གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །དེ་ལྟ་བས་ན་བསྐྱེད་བྱ་དང་། །སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་ཞི་བ་ཡིན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་བྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་རྒྱུར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་

ལས་སྟོང་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་གསུངས་པའོ། ༔ །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་དགོད་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་རང་གཞན་གཉིས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས། །མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་གཉི་ག་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་

ཡང་དག་པར་ན་སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྨྲས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། ༔ །འདིའི་མ་གྲུབ་པ་སྤོང་བ་ན།

དང་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལས། རང་མ་གྲུབ་པས་མི་སྐྱེད་པ་ནི། རང་ཉིད་མ་གྲུབ་བསྐྱེད་མིན་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་བདག་བསྐྱེད་ནུས་མ་ཡིན། །གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ལས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་

པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་གྲུབ་པའམ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བྱེད་དུ་འདོད། མ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཚེ་རང་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་མོ་གཤམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལའང་རང་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་རང་གི་བསྐྱེད་པ་པོར་འགྱུར། ༔

གྲུབ་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་མེད་པ་འབྲས་བུར་མི་རུང་བ་ནི། གྲུབ་ནའང་ཁྱད་པར་བྱུར་མེད་བསྐྱེད་བྱ་མིན། །འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་འགྱུར། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ག་གྲུབ་པར་བྱེ་བྲག་མེད་པས་འབྲས་བུའང་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་དེ་གྲུབ་ཟིན་

པ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་ན་ནི་ཞིས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པར་འདོད་པ་ཡང་སྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པའམ་མི་འདོད་པ

@425A ༄༅། །གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། ༵ །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་གྲུབ་ཀྱང་ཕན་པ་འགའ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པར་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། ཕན་པའང་

གཞན་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས། །དེ་ཉིད་ཡིན་ནའང་བསྐྱེད་བྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །དེའི་ཚེ་ཕན་པ་དེ་རྒྱུ་ཉིད་

ལས་ཐ་དད་ན་ནི་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས་ཏེ་ཕན་པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཐ་མི་དད་ན་ནི་ཕན་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པས་བསྐྱེད་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༵ རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་འཆོལ་༵ བ་སྤྱིར་

སྤོང་པ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་བརྗོད་པ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་ཕྱིར། །སྒྲ་དོན་ལ་བལྟོས་གཅིག་ལ་ཅི་ལྟར་འཐད། །

གཞན་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མིང་ནི་ཤིང་དང་ལྗོན་པ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ཡིན་ན་རང་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཏུ་ཁས་

ལེན་པ་ལ་ནི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྣང་མེད་དོ། ༵ །འདི་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། མདོན་པར་

གསལ་བའང་ཐ་དད་གཅིག་ཉིད་དང་། །རང་བཞིན་པོར་དང་མ་བོར་དེ་ཉིད་ནི། །གཞན་འགྱུར་དམིགས་དང་མ་དམིགས་རྟག་པ་དང་། །མི་རྟག་གང་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཏེ་འོ་མ་

ལས་ཞོ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྔར་མི་གསལ་བ་ལས་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་རྒྱུའི་འོག་ཏུ་བྱུང་བས་

རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་ཐ་དད་པ་མ་འཚོལ་༗ བ་གྲུབ་བོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ཉིད་རྒྱུ་ལས་ཐ་དད་ན་ནི་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས་ལ། གཅིག་ན་ནི་གསལ་བའི་ཚོ་ཉིད་དེར་མི་གསལ་བའི་འོ་མ་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་འཚོལ་བ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། །གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་འགལ་འདུ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གསལ་བ་ན་རྒྱུ་དེ་རང་བཞིན་བོར་ན་ནི་མི་གསལ་བ་ཞིག་ནས་གསལ་བ་སྐྱེས་པས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །མ་བོར་ན་ནི་གནས་སྐབས་འཚོལ་བས་རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གསལ་བ་ནི་མི་སྣང་བ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་འགལ་བ་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སྔ་མ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་@425B ཡིན། ཡང་འོ་མ་ཉིད་གསལ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་སྔར་ཡང་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་མི་སྲིད་པས་དམིགས་པའམ། སྔར་དེ་མི་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་འོ་མ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དམིགས་མི་དམིགས་འགལ་བ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དེ་

དག་རྟག་ན་ནི་གསལ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་མི་རུང་ལ། །མི་རྟག་ནའང་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་རུང་། ༄ །རང་ལས་སྐྱེ་བ་གློ་བུར་བ་དགག་པ་ནི། དངོས་རྣམས་ཡུལ་
དུས་རྣམ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །རང་ལས་སྐྱེ་བ་གློ་བུར་ཉིད་མི་སྲིད། །གལ་ཏེ་འདི་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་

དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པ་གྲུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལའང་བལྟོས་པ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་
བལྟོས་ན་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕན་མི་འདོགས་པ་ལ་བལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

ལྟར་ན་རེ་ཞིག་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། ༄ །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལས་གཞན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། རྟག་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་སྲིད་མིན་
ཏེ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་སྐྱེད་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །རེ་ཞིག་རྟག་པ་ལས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་རུང་སྟེ་རིམ་དང་

ཅིག་ཅར་དག་གིས་དོན་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་ནི་ནུས་པ་ལ་རིམ་པ་མེད་པར་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྐྱེན་རིམ་ཅན་གྱི་དབང་གིས་
འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་། རྐྱེན་གྱིས་རྟག་པའི་ནུས་པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྱུར་ན་ནི་

རྟག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྒྱུར་ན་ནི་རྐྱེན་སྟོང་གིས་ཟིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཕྱིས་ཀྱང་གནས་ན་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་

འགྱུར་ལ། མི་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ནུས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་མོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྔར་བསྐྱེད་ཟིན་པས་ཕྱིས་༔ མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་ལོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནུས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྔར་བཞིན་དུ་ཕྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་

@426A ༄༅། །པར་འགྱུར་ཏེ་ནུས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཞན་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྔར་ཡང་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ནི་

བསྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པའི་ཆོས་འགལ་བ་གནས་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་ལས་མ་གཏོགས་པར་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། ༔ །དེས་༔ ན་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་ཡི་ནུས་པའི་རིམ་པ་ཅི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཅིག་ཅར་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ནུས་པ་རིམ་མེད་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་མི་རུང་བར་གྲུབ་བོ། །མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། འདས་དང་མ་འོངས་མེད་པས་མི་སྐྱེད་ཅིང་། །ད་ལྟར་དུས་མཉམ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་ལ། །ཕྱི་མའང་

མ་འོངས་ཉིད་འགྱུར་སྔ་མ་ནི། །ཆོད་པའང་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུར་མི་རུང་། །བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་མ་ཆོད་དུས་མཉམ་ཉིད། །ཕྱོགས་གཅིག་མ་ཆོད་ཆ་ཤས་བཅས་པར་འགྱུར། །ཞིག་ལ་སོ་དང་སྲང་མདའི་དཔེ་དང་ནི། །ལྟུང་གིས་ཀྱང་ནི་འདི་བསྒྲུབ་ནུས་མ་ཡིན། །མི་རྟག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་མཐར་

ཐུག་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་ན་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དག་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་འདས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་བ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་གསུམ་ལས། འདས་པ་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རི་

བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །མ་ཉམས་ན་ནི་འདས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་ཞིག་པར་ཟད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཉམས་པས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུང་སྟེ་འབྲས་

བྱ་བསྐྱེད་ནུས་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་བྱེད་པ་དེ་དངོས་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་འབྲེལ་པ་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གཉི་ག་ཞིག་པའམ་མ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་བྱེད་པ་ཞིག་པ་ལ་དངོས་པོ་མ་ཞིག

@426B པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་དངོས་པོར་མི་རུང་བར་གསལ་ལོ། །མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རེད་པས་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པདྨ་ལྟར་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་

མ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པས་སྔ་མ་བཞིན་མི་རུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པའམ་དུས་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྲང་ན། དང་པོ་ནི་མི་རུང་སྟེ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་

ན་ནི་རྒྱུའང་མ་གྲུབ་པས་རྟ་རུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུང་ལ་རྒྱུ་གྲུབ་པ་ན་ནི་ར་གཡས་གཡོན་ལྟར་འབྲས་བུའང་མཉམ་དུ་གྲུབ་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། འབྲས་བུ་སྔར་ཡོད་ན་ནི་དེ་མ་འོངས་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་

བས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །འོན་ཏེ་ཆོད་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ནའང་འདས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་བཀག་ཟིན་ཏོ། །མ་ཆོད་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ནའང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པའམ།
ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་པ་ལས་མི་

འདའ་སྟེ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་དུས་སྔ་ཕྱིར་འདོད་པ་དག་མ་ཆོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཕྲད་པ་ནི་འདྲེས་པས་སྔ་མའི་ཁོངས་སུ་ཕྱི་མའང་འདུས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་
མ་ལ་སྔ་མ་དང་མ་འདྲེས་པའང་ཡོད་ན་ནི་ཕྲད་པ་དང་མ་ཕྲད་པའི་ཆ་ཤས་དག་ཐ་དད་པས་

ཆ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྲད་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དག་ལའང་རིགས་པ་མཚུངས་པར་གོང་དུ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དང་
བསྐལ་པ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ཐལ་བ་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་རིམ་

པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་པས་ན། ཡོར་བུ་ཆུང་དུ་ཆུས་གང་བར་ཟླ་བ་དང་རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ་གོ་སྐབས་ཡངས་པ་ན་གནས་པ་སྣང་བའམ། རྨི་ལམ་ན་ཡུད་ཙམ་
རེ་ལའང་ལོ་མང་པོར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཟད་དོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་

@427A ༄༅། །པར་འདོད་ན་ནི་སྐད་ཅིག་ཆ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་དུས་ཀྱི་མཐའི་སྐད་ཅིག་བཞིན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་མེད་པས་ན་དེ་དང་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པའི་བརྟག་པ་མི་འཇུག་གོ་སྙམ་ན། མ་

ཡིན་ཏེ་བར་ན་དུས་གཞན་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དུ་ཆུག་ན་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་དུ་མི་འདོད་ན་ཡང་བརྟག་པ་འདི་དག་ལས་མི་འདའ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཆོད་པ་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ནས་

བསྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞིག་ནས་མེད་པ་དང་དངོས་པོའམ། སྣང་མདའི་མཐོན་དམན་དག་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ཡང་དུས་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲིབ་མ་དང་ཉི་མའམ་ཆུའི་རྒྱུན་སྔ་ཕྱི་དག་པར་མེད་ཀྱང་ཡུལ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། རྒྱུ་འབྲས་པར་མེད་པ་ཡིན་

ཡང་དུས་མཉམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །དོན་དམ་པར་འདོད་ན་ནི་དེར་ཡང་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པས་དཔེ་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་དུ་བལྟ་སྟེ་ཚུལ་ལྟར་རྟེན་ལྡན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་མེད་དོ།

གསུངས་པ་ནི་ཆད་ལྟ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དོན་དམ་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བཀག་པས་སོ། །ལུང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ་ནི་གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་གསུམ་པོར་ནས་བཞི་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་སྔར་ཡོད་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཆོད་པ་གསུམ་བཀག་ནས། མ་ཆོད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འདིའང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བདག

ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་རྫས་ཁས་ལེན་པའམ། ལས་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐུར་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་བཞི་ཅར་མི་འཐད་པར་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་འབྱུང་དུ། །དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཅི་ཡང་

@427B མེད། །འོན་ཏེ་ཞིག་ལས་འབྲས་འབྱུང་ན། །དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་གང་ལས་འབྱུང་། །ས་བོན་འགགས་དང་མ་འགགས་ལས། །འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་མི་སྲིད་དེ། །སྐྱེ་བ་སྒྱུ་མ་སྐྱེ་བ་བཞིན། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་སོ། ༈ །གཉི་ག་དང་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི་

གཉིས་གས་བསྐྱེད་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་གར་འགྱུར། །རྒྱུ་མེད་ལ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིས་གནོད། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་ནི་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་བསྒོ་བ་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་དངོས་པོ་
རྣམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན། རྣམ་འགྱུར་འབྲས་བུ་ནི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པས་

རང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། བསྒོ་བ་པོ་དབང་ཕྱུག་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་ག་ལས་སྐྱེ་ན་རང་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་། གཞན་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པ་ལས་

མི་འདའ་བ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཉིས་གའི་དངོས་པོ་ནི་འགལ་བ་འདུ་བས་ན་སུས་ཀྱང་རྒྱུར་མི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཚོགས་འབྱུང་མི་དགོས་ལ། འགོག་ནའང་འགལ་བ་འདུ་བ་མི་
སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་

ཤིང་། གཉིས་གའི་སྨྲའི་དོན་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པས་འདུས་པ་ཙམ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་གོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨུན་དབྱུང་བྱ་བའི་གནས་ཀྱང་མ་
ཡིན་པས་ཁྲིད་དུ་བཤད་དེ་ཡལ་བར་དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །གཞན་དག་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ལ་

བརྟེན་པའམ་འདོད་རྒྱལ་དུ་གཉིས་ག་ལས་སྐྱེ་བར་བརྗོད་ན་ཡང་ཉེས་པ་གཉིས་གས་སྤུན་དབྱུང་བར་སླ་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཆོར་མའི་རྣོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་པར་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་དོ། །འདི་ལ་ནི་དཔེའང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པར་ནི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ཆོར་མའི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པས་ན་རྒྱུ་མེད་པ་
ཇི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལར་རེས་འགའ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ནི་བལྟོས་པ་

@428A ༄༅། །དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། བལྟོས་པ་མེད་ན་རྟག་ཏུ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རེས་འགའ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་བལྟོས་པར་བྱ་བ་དེའང་ཕན་འདོགས་
བྱེད་རྒྱུ་ཉིད་དེ་ཕན་པ་མེད་པ་ལ་བལྟོས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་སོ། །འདི་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ན་ནི་ཁྱད་

པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོར་མ་ལ་རྣོ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཟློག་པར་དཀའོ། །ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་
འབྲས་སྣ་ཚོགས་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་ལ་མངོན་

སྲུམ་གྱིས་གནོད་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡང་འཇུག་གོ །དེས་ན་རྒྱུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་གནོད་པ་མང་པོ་དང་བཅས་པས་ཐ་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་མ་ཁོ་ནར་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞི་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ཕལ་ཆེར་ནི་སྔར་བརྗོད་ཟིན་པས༔

མི་དགོས་སོ། ༔ །མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ལས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མི་གནོད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ལ་རང་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱབ་པས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་གྲུབ་པ་ན་མི་འདོད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་ན། སྔར་བཞིན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི། །ཁྱབ་པའི་ལྡོག་པས་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་

འགྲུབ། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་རང་བཞིན་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཁྱབ་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་ངེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་བྱེད་ལོག་ན་ཁྱབ་བྱ་ལྡོག་པར་ངེས་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་

བ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྨི་ལམ་ན་བུ་སྐྱེས་པ་དམིགས་པ་ལྟར་མི་བདེན་པ་ཡང་སྣང་བས་སོ། །ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་བྱ་ངེས་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཡང་བསྟན་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། ༔ །མ་ངེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་

ནི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེའི་དེ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་མོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྟག་པ་ཉིད་གནས་པ་ཡིན་པས་ན་མ་ངེས་སོ་སྙམ་ན། རྟག་པ་མངོན་པར་གསལ་བ་བཀག་ཟིན་ཕྱིར། །གང་ཞིག་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་སློས། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་

@428B ལས་རྟག་པ་མངོན་པར་གསལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བརྟེན་ཅིང་ངེས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ལུས་པ་ཅིའང་མེད་དོ། ༔ །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་

ཐོགས་མེད་བཞིས། །རྟག་མི་རྟག་སོགས་དངོས་ཚོགས་མ་ལུས་ནཡིག །དེ་བས་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྨྲ་བ་དངོས་པོའི་བྲིག ༔ མ་ལུས་པ་རྣམས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་གཟེགས་མ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བཞི་པོ་འདི་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

འདི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདའ་བར་མི་བྱ་བ་ཉིད་དེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར

སྤྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
སོ། ༔ །ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། ཡོད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །རྒྱུ་ཡི་

དགོས་པ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་བཞིན། །དེ་སྐྱེ་མི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེན་ནི། །དངོས་ཀུན་སྐྱེ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་མེད་
པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་གྲུབ་ཅིང་མ་གྲུབ་པས་གཞོད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་༔

དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་གྱིས་སྔོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་རྫོགས་ཟིན་པ་ལས་ཡང་བྱ་བ་ཅིའང་མེད་པས་ན་འདི་ལ་རྒྱུས་ཅི་ཞིག་བྱ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པས་ཡང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
པ་བཞིན་དུ། ཡོད་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེའང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་

གྲུབ་ཟིན་པའང་སྐྱེ་བས་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེར་བ་ནི་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྔོན་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་པར་
འདོད་པ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་བྱད་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཅན་

@429A ༄༅། །ཙམ་གྱིས་རྟགས་གཞི་དངོས་པོ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། ཁས་བླངས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་དོན་ཙམ་དུ་ནི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་མཐུན་པའི་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པས་སོ། །བྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཙམ་

ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན། སྟོང་ཡོད་པའང་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལས་གྲུབ་པར་ཅི་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་པས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་

ངེས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༔ །མེད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལས་སྟོང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་འགལ་བ་ནི་འོ་ན་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་ཡོད་པས་དེ་སྐྱེའོ་སྙམ་ན། མེད་པ་སྐྱེ་བའང་སྟོང་མེད་རང་བཞིན་ཅན། །ཕྱིས་ཡོད་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་དེ་སྐྱེ་འགྱུར། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སྟོང་མེད་པའི་འབྲས་

བུ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ནི་མེད་བདེན་ཡིན་པས་གཏན་དུ་བར་འཐད་པས་ན། རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་ནུས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་རྒྱུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་ཀྱང་བྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ་མི་གྲང་མོ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་དེ་

ཕྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ནི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ལ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལུས་ཅན་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་སྣང་སྟེ་པས་ན་དེ་སྐད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་པ་འགལ་བའོ། །ཅི་སྟེ་སྔར་རྒྱུའི་དུས་སུ་མེད་

པ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་རྒྱུ་ལས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ནི་དུས་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ལ་བལྟོས་པས་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དུས་སྔ་ཕྱི་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པའི་བལྟོས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་དུས་ཙམ་དེའི་བལྟོས་པར་འགལ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། ༈ །ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་

ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དང་ལྡན་པ་ནི་འགའང་མེད་དེ། རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལ་མེད་པར་བརྗོད་པར་ཟད་དོ་སྙམ་ན། དངོས་གང་རྒྱུ་ཡི་དུས་སུ་སྔར་མེད་པར། །བརྗོད་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་མི་འཐད། །འདིར་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་

@429B དཔྱོད་པ་ན་ཕྱིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དེ་སྔར་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ཅེས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་གཞན་ནི་མི་སྲིད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ན་ནི་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་འདོད་པས་

ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་འགལ་བ་འདུ་བ་སྔ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔར་འདི་དང་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་བརྟེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ནི་འདི་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་སྔ་ན་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཐོས་པས་ད་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་གཞན་དང་འབྲེལ་པ་ཡང་འགལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་གཅིག་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་འགལ་བ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། གཅིག་ལ་ཡོད་མེད་ཅིག་ཅར་འགལ་བ་ལྟར། །རིམ་གྱིས་ཀྱང་འགལ་ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་རྟགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་མི་

གསལ། །ལ་སོགས་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་ནུས། །འདི་དག་ཅིག་ཅར་འགལ་ན་རིམ་གྱིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །རིམ་གྱིས་མི་འགལ་ན་ནི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་ཡང་མི་འགལ་བར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པའི་རང་བཞིན་ནི་གདན་བུ་བར་འཐད་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་

མི་རུང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པ་ལ་ནི་འགལ་བའི་ཆོས་དག་བརྟེན་པར་ཡང་མི་འགལ་གྱི་གཅིག་ལ་ནི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་འགལ་བ་ཁོན་སྟེ། ཅིག་ཅར་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ན་གཅིག་ཉིད་ཉམས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ

མ་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བ་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བའམ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པ་ལ་ཡང་། གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་སོགས་

འགལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་ནུས། ཡང་ཁ་ཅིག་རི་དང་ལུས་དང་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གྲང་དྲོ་ལ་སོགས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་། གྲང་དྲོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་ནུས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དང་པོར་མ་བྱུང་བ་ལས་

@430A ༄༅། །བར་དུ་བྱུང་བ་དང་ཐ་མར་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་བསྒྲོན་དུ་མེད་དོ། །དེས་ནི་གཅིག་ལ་རིམ་གྱིས་ཡོད་མེད་འགལ་བར་དམ་འཆའ་བ་ལ་གནོད་དོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་པར་ཟད་པས་ན། དོན་དམ་པར་

འགལ་བ་ལ་གནོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟངས་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྲ་བ་དང་སླེ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་དྲོ་བ་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན་དེ་དག་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་སྙད་པ་ནི་མི་སྤོང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ནི་

རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དངོས་པོ་མེད་དེ་ཇི་

ལྟར་གཞན་རྐྱེན་ཅན། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་གྱིས་ཅི་བསྐྱེད་ཅེས། །གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན། །ཅེས་སོ། ༄ །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྔར་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པས་

ལྟ་བ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མ་བྱུང་བ་ལས་གང་བྱུང་ཞིང་། །བྱུང་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་འཇིག་པ། །རྐྱེན་ལས་མེད་དང་ཡོད་པ་ཡང་། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་དེ་མི་གནས། །རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བ་ངན་པ་དེས། །མུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྨོངས། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་

སྤྲུ་བ། །དེ་དག་ལ་ནི་ཐར་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ༄ །གལ་ཏེ་དེ་དག་མི་འགལ་བས་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དེར་ལྟ་བ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འགྱུར་བར་དེ་སྐད་པ་གསུང་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། དེས་ན་ནུས་པ་མེད་པ་ཉིད་འཐད་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་

པའི་མཐུ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་མེད་པ་སྐྱེད་པར་ནི་རིགས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ངེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་། །མེད་པ་བསྐྱེད་པར་མི་ནུས་འགལ་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ནུས་པ་ངེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་དག་པར་ན་དེ་ལ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉིད་མི་སྲིད་དེ་རང་བཞིན་

@430B གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལས་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནུས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁས་བླངས་ཀྱང་རང་བཞིན་འགལ་བ་ནི་བྱ་བར་ནུས་མི་སྲིད་དེ། དེ་བྱེད་ན་ནི་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པའང་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ནུས་པ་མེད་པར་གྲུབ་བོ། ༈ །ཀུན་རྫོབ་

པའི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དཔྱད་པ་མི་མཚུངས་པ་ནི། འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཅི་སྟེ་མི་འགལ་ཞེ་ན། བདེན་ཉིད་སྔར་མེད་ཕྱིས་ཡོད་འགལ་བ་སྟེ། །བརྟེན་ལ་ནུས་ངེས་འཐད་ཕྱིར་དེ་འགལ་མེད། །དངོས་པོ་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་དེ་དག་འགལ་བ་རྣམ་པར་འཇོག་གི །ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་ནི་ཐ་

སྙད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་ཟད་པས་ན་དེ་ཁོ་ནའི་འགལ་བ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདྲ་ཡང་། ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་

ནུས་པ་ཡོད་པར་ནི་མཐོང་བས་གྲུབ་ལ། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པའི་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གྲུབ་པས། དེ་ཁོ་ནར་ནི་འགལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལའང་འགལ་བ་མེད་པ་གྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ན་ནི་དེའང་རིགས་པས་གནས་པ་ཉིད་དུ་

ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ༈ །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས། །སྐྱེ་བར་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས། །དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པའང་ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་ལ། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་དག་གི་སྐྱེ་བ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟར་

བསྟན་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ་ཞེས་གནས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་

ནའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པར་བཏགས་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་པར་བརྗོད་ན་ནི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་བ་དང་

@431A ༄༅། །འཇིག་པ་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་

ཡང་ཡོད་མེད་གང་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ༔ །མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

རྟགས་དགོད་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་སྐྱེ་བའི་མཐའ་བཞིས་སྟོངས་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན། །ཡང་དག་དོན་དམ་པར་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་

པར་རང་བཞིན་མེད་དེ་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནོ། །རྫོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བས་ཞེས་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། ༔ །གཏན་ཚིགས་བསྒྲུབ་པ་བཞི་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དབང་པོས་རང་རིག་རྣམ་ཤེས་

གཅིག་སྐྱེད་ན། །འོན་ལོང་སོགས་འགྱུར་དབང་ཕྱུག་སོགས་མི་རུང་། །རྒྱུ་གཅིག་གིས་

འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པས་རང་གི་རིགས་ཙམ་བསྐྱེད་ན་ནི་དེའི་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བ་

ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་སྐྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་རང་གི་རིགས་མཐུན་པ་རྒྱུན་ཆད་

པས་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྗེས་ལ་སོགས་པའང་མེད་ཅིང་ཤེས་པའང་མེད་པས་ཡང་ཐམས་ཅད་ལོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པར་ཆེས་ཐལ་བ་ཉིད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་རྟག་པ་དོན་བྱེད་པ་མེད་པས་

རྒྱུར་མི་རུང་ཞིང་རེས་འགའ་བར་འགལ་བས་འབྲས་བུར་ཡང་མི་རུང་། མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དུས་མཉམ་པ་དང་ཐ་དད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བསལ་ཟིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ན་དགག་པར་སླ་བ་ཉིད་དོ། ༈ །དུ་མས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ན་འབྲས་བུ་གཅིག

པ་མི་རུང་བ་ལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དུ་མ་མིག་དང་སྣང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་གྲུབ་མོད་ཅི་ལྟར་དགག་སྙམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་གཅིག་ལ་རྗེས་འགྲོ་དང་། །ལྡོག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །

@431B དེ་ལྟར་འདོད་ན་རྒྱུ་ལ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱུ་ཐ་དད་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་ལ། རྒྱུ་ལ་གཅིག་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་པ་མེད་པས་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་རྒྱུ་དུ་མ་དང་

གཅིག་གི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཇེས་སུ་བྱེད་པ་མེད་པས་འབྲས་བུའི་དུ་མ་དང་གཅིག་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་མོད་གཞན་ལ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། དུ་མ་དང་
གཅིག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྱངས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་

ལྟ་ན་ཡང་བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་མ་བཀག་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་ཐལ་བར་ནི་བརྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྔ་མ་དང་བརྟག
པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གཞན་དུ་ཟློག་པར་བྱེད་པར་མཐོང་བའམ་འབྲེལ་པར་

མཐོང་བས་ཀྱང་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ཉེས་པ་གཞན་བརྗོད་པ་ནི་ཚོགས་ཅན་ཐུན་མོང་འབྲས་གཅིག་སོ་སོ་ཡི། །འབྲས་བུ་ཐ་དང་འབྲས་གཉིས་ལྡོག་རྣམས་འགལ། །ཉེས་པ་གཞན་གསུམ་
ལས་ཚོགས་པ་ཅན་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་པར་འགལ་བ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་

པ་ཚོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ན་ཚོགས་པའི་ཚེའང་ཕན་ཚུན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གནས་ལ། དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ན་གཅིག་ཏུ་
འགལ་ཏེ་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོ་ཉིད་ལ་ནུས་ཀྱི་དུ་མ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་འགལ་བ་སྟེ། རང་རང་གི་རིགས་མཐུན་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་བྱིན་པས་སོ་སོའི་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་ནུས། གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་རིགས་དང་སྤྱིའི་འབྲས་བུ་ལ་ནུས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཉེས་པ་དེ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པ་འགལ་བ་ནི་

@432A ༄༅། །ནུས་པ་དངོས་པོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་པ་མི་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ནུས་པ་གང་ཁོ་ནས་རིས་མི་མཐུན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་

འབྲས་བུ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ནུས་པ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ནི་འགལ་བས་སོ། ༈ །ཐལ་བའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་རྒྱུའི་ཐ་དད་པ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དུམ་བུར་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི་འདོད་པ་སྟེ་ཆ་

ཤས་སུ་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བ་ན་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་བས་སོ་

སྙམ་ན། ཆ་ཤས་མི་བྱེད་ཐལ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། །ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །འདིར་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་

སུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཁྱེད་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་

པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱིས་བྱས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ལ། འདིར་ཡང་རྒྱུ་ཐ་དད་པར་

ཁས་བླངས་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པས་ཁྱད་པར་བྱེད་པར་མ་གྲུབ་པ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་ཐ་དད་པས་བྱས་པར་མི་

འགྱུར་བར་ཐལ་བ་ཉིད་གནས་པའོ། །རྒྱུ་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུའི་ལྡོག་ཆོས་ཐ་དད་བྱེད་པ་ཉིད་

ཀྱིས་རྫེས་སུ་འགྲོ་བ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པ་ན། དེའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་

སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གིས་རིས་མཐུན་ཕྱི་མའམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་

བྱ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པས་སོ། །འོན་ཏེ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོས་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་ཐ་དད་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ཏེ་ཚོགས་ནས་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་ཅི་སྟེ་

@432B མི་བྱེད་དེ། ཚོགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲངས་མེད་པར་ནུས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །རྒྱུ་ཐ་དད་པའང་མི་འཐད་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ལས་གཞན་དག་རྒྱུར་འགལ་ཞིང་། །ཀུན་གྱི་ནུས་པ་གཅིག་པ་འདིར་མ་གྲུབ། །གཅིག་གི་བསྐྱེད་

བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཀྱང་། །སྐྱེ་ན་ལྡོག་པ་ཉམས་པ་རྒྱུ་མེད་ཉིད། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ལས་གཅིག་ལས་ལྡོག་པ་གཞན་རྒྱུར་འགལ་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ནི་

སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་གཞན་དུ་གཏོགས་པའི་དོན་དག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པོ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་མི་དད་པར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་དེ་དག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་ཕན་ཚུན་མི་སྒྱུར་ཡང་ཐམས་ཅད་

རྣམ་ཞེས་གཅིག་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་དག་སོ་སོ་ནས་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་པས་ན། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་མཚུངས་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་པ་མི་འགལ་བས་ན། རྒྱུ་གཅིག་པོ་ནས་

འབྲས་བུ་དེ་བྱ་དགོས་པའི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ནུས་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟད་བྱས་ཚེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྨྲ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་

པ་ལ་ནུས་པ་ཉིད་གཅིག་དང་དུ་མར་གཏོགས་པ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་ནུས་པ་ལ་གཞན་ཡིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱང་ནུས་པ་གཅིག་པ་སྲིད་པ་ཞིག་ན། ནུས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ནུས་

པ་ལས་ཀྱང་ལོག་པ་ན་གཞན་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ལྡོག་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅམ་མེའི་མཚན་ཉིད་ཅམ་གྱི་ཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ན། ལ་ལར་དུ་བའི་མཚན་ཉིད་མེ་

@433A ༄༅། །མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཕྱོག་པ་ཉམས་པས་གང་ཡང་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ལྟར་ཚོགས་པ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་དེ་ཉིད་གཞན་གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འཕྲུལ་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་བཟློག་དཀའ་བའོ། ༕ །དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྒྲུབ་ཉིད་འཐད་ཅེ་ན། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་འབྲས་བུའི་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་བྱེ་བྲག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུའང་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་སོ་སོའི་བྱེད་པས་བསྒྲུབས་པའི་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་

ལས་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེ་བ་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་དག་ལས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་རྟོགས་པའི་

བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ལས་ནི་གཟུགས་འཛིན་པར་ནུས་པར་རོ། །ཡུལ་ལས་

ནི་དེ་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་རོ། །འོན་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་དེ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་མ་འཆོལ་བར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

ན། །རྒྱུ་ཐ་དད་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། ༄ །འདི་སྐུན་དབྱུང་བ་ལས་དེ་ལྟ་ན་འབྲས་བུའི་དུ་མའང་དངོས་པོར་རམ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད། །དང་པོ་མི་
རུང་བ་ནི། དངོས་ན་རྣམ་ཤེས་དུ་མའམ་ཁྲུད་པར་དག །གཅིག་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་ཉེས་པས་

གནོད། །དངོས་པོར་འདོད་ན་ཡང་དེ་དག་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་མི་དད་པའམ་ཐ་དད་པར་འདོད་དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའང་དུ་མར་ཐལ་ཏེ། རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དུ་
མ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དུ་མ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཆོས་དུ་མའང་གཅིག་ཏུ་

@433B ཐལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱུའི་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྟགས་པ་ཡང་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་དུ་མས་
གཅིག་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྟུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པར་འདོད་

ན་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུའི་བྱེད་པ་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པས་གནོད་དོ། ༵ །ཆོས་དུ་མ་བཏགས་པར་ཡང་མི་རུང་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཆོས་དུ་མ་ནི་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རྫེས་སུ་འགྲོ

ལྡོག་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པས་ན། ཤེས་པ་དུ་མ་དང་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་གཉི་ག་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། བཏགས་ན་རྒྱུ་དབྱེའི་ཡུལ་དང་འབྲས་ཉིད་དུ། །མི་རུང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཆོས་དུ་མ་རྟོག་པས་སྦྱར་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་པས་ནམ་མཁའི་

པདྨ་ལྟར་དངོས་པོའི་རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། འོན་ཏེ་ནན་གྱིས་ལྟོས་པར་རྟོག་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ན་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པར་

འགྱུར་ཏེ་རྒྱུའི་བྱེད་པ་ནི་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལན་དུ་མི་རུང་བས་འགལ་བ་འདུ་བ་ནི་འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་གཅིག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་འབྲས་བུ་ལས་ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༵ །དེས་ན་རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱི་ནུས་

པའི་ཡུལ་དྲང་། འབྲས་བུའི་ཐ་དད་ཀྱང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་དང་ཚོགས་པ་གཅིག་གིས་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་སྙམ་ན། འབྲས་བུ་ཉིད་དང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ། །འགལ་བས་གནོད་འགྱུར་མཐོང་བ་ལན་མི་རུང་། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ཐ་དད་

པ་ཉིད་མི་འདོད་ཀྱང་ནན་གྱིས་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དངོས་སུ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་བརླ་བ་དང་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་འདུ་བ་ལས་ཅི་ཞིག་འདས། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཏེ་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་

@434A ༄༅། །བཞིན་དུ་གཟུགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར་བས། འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་གཅིག་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ཅིག་ཅར་

འགལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བཞིན་པར་མཐོང་བས་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་བསློན་དུ་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། བླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཁྲུལ་པའི་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་ཚད་མར་མི་རུང་བས་འདི་ནི་ལན་ལོག་པ་ཁོ་ནར་གསལ་ལོ། །གཞན་

ཡང་དུ་མ་ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཆ་ཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་དག་ཏུ་ཡང་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྦྱོར་ན་ནི་དུ་མ་ལས་
གཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུའང་རེ་རེ་ཡིན་ན་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་

པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་རེ་རེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ན་ནི་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་དང་པོ་
གནོད་བྱེད་དགོད་པ་ལས་རྒྱུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་དཔྱད་པས་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་བུས་རང་

གི་རིགས་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ནི་མང་དུ་མཐོང་བས་གྲུབ་པའོ་སྙམ་ན། གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་ནའང་ཐ་དད་དང་། །ཐ་དད་མ་ཡིན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །འདི་ལ་
ཡང་རྒྱུ་གཅིག་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅིང་། དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་ཡང་ལྡོག་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་བ་མི་ཟློག་གོ །གཞན་ཡང་མིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་དབང་པོའི་རིགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་
དམ། འོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཅི་ལྟར་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཐ་

མི་དད་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་འགལ་བས་ན། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དང་དེ་མིན་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ནས་ཀྱིས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་ནས་དང་ནས་མ་ཡིན་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བསྐྱེད་པའི་རང་

@434B བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ནུས་པ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དཔྱད་པས་འགོག་པ་ན་རྒོལ་བ་དགོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་བུར་འཕོ་མིན་ཐ་དད་དང་། །དེ་མིན་བསྐྱེད་པའི་ནུས་ངེས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །གྲངས་ཅན་པའི་ལྟར་རྒྱུ་ཉིད་གྱུར་ཏེ་འབྲས་བུར་འཕོ་བས་རྒྱུ་

འབྲས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ནི་གཅིག་དུ་མའི་རྒྱུར་འགལ་བས་འདི་མི་རུང་བ་ཞིག་ན། ངེད་ནི་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ནུས་པ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཁས་ལེན་པས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་རྣམ་ཤེས་དང་ཐ་མི་དད་པ་རང་གི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ན། དེའི་ནུས་པ་ངེས་པའི་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་ནུས་པའི་ཡུལ་དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསམས་པའོ། ༔ །འདི་དགག་པ་ལས་ནུས་པ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཕན་ཚུན་འཚོལ་ཅིང་གཉིས་ག་ཡང་། །དེ་དང་དེ་མིན་འགལ་བ་འདུ་བས་

གནོད། འདི་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཚོལ་བར་ཐལ་བས་གནོད་པ་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར། ནུས་པ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་གིས་མིག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་ན། རྒྱུ་
གཅིག་ལས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མིག་དང་མིག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་སུ་ཐལ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གཉི་ག་
དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འགལ་བ་འདུ་བས་གནོད་པ་ནི་ཡང་ན། སོ་སོར་མིག་ཀྱང་མིག་དང་མིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་གཉི་གར་འགྱུར་ཏེ། གཉི་
གའི་རྒྱུས་གཉི་ག་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཏུ་འདོད་པར་ནི་མི་ནུས་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་
པའི་གནོད་པས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བས་སོ། ༈ །ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྐྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་འོན་ཏེ་མིག་གིས་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མིག་དང་གཞན་གྱིས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་
པས་འགལ་བ་མེད་དོ་སྙམ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མིག་ལས་གཞན་པ་དང་། །གཞན་
མིན་ན་ཡང་ཉེས་པ་ཁོ་ན་འཐོབ། །དེ་དག་མིག་ལས་ཐ་དད་ན་ནི་མིག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་ན་མིག་ལ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མི་དད་
ན་ནི་མིག་ཀྱང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་དད་པ་དག་དང་ཐ་མི་དད་པས་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ། །

@435A ༄༅། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ཉམས་སོ། །ཡང་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་མིག་གཅིག་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མིག་བཞིན་ནོ། །དེ་ལའང་མིག་ངོ་བོ་ཉིད་གང་གིས་ཅེས་བརྟགས་པ་སྔ་མའི་ཉེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའོ། ༢ །སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་དགག་པ་ནི་གལ་ཏེ་གཅིག

ལས་དུ་མ་སྐྱེ་བ་ནི་མཐོང་བས་གྲུབ་པས་ཇི་ལྟར་དགག་པར་རིགས་ན། མཐོང་བ་ཚད་མིན་གཞན་ཡང་རྒྱུ་རྣམས་ནི། །གཅིག་ཉིད་འགར་ཡང་མ་མཐོང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ནི་མི་སླུ་མོད་ཀྱི། རྨི་ལམ་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཙམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་

ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར། དོན་དམ་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་པོ་ནི་གང་དུ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་གཅིག་ཡིན་ན་

ནི་ཐམས་ཅད་རྫས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །གཅིག་མ་གྲུབ་ན་དེ་བསགས་པས་དུ་མའང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་བ་གང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། མཐའ་བཞི་ལས་མ་གཏོགས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་གཞན་ཡང་མི་སྲིད་ལ། རྟག་པའི་དངོས

པོའང་ཐམས་ཅད་སྣང་བསམ་བྱེན་པས་ན་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་ལས་དུ་མའམ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་གཅིག

སྐྱེ་བར་ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མིག་དང་དེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གཟིགས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཟུད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྟགས་བསྟན་པར་མཛད་པར་དགོངས་ཏེ། རྒྱུ་ཐ་དད་ན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་

བ་ལ་སོགས་པར་བཞག་གི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་པས་སྣང་ཇི་ལྟར་དཔྱད་པ་བཞིན་ནོ། ༔ །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་གཙོར་གསུངས་ནས། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རྟགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེད་སོགས་ཀྱི། །སྤྲོས་ཚོགས་མཐའ་དག་དགག

@435B པར་ནུས་པས་ན། །རྟགས་གཞན་ལ་ནི་མི་ལྟོས་འོན་ཀྱང་ནི། །སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམ་གྲངས་སོགས་སུ་ཟད། །སྤྲོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་སྔ་མ་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དགག་པར་ནུས་ཏེ། མེད་པ་ལ་སོགས་པར་

བརྗོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྤྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ན་དེ་ནི་དོན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་སྤྱར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་འགོག་པའི་རྟགས་

གཞན་ཚོལ་བ་ནི་མུན་སྤྲུལ་གྱི་བག་སྟེ། ཡོད་པ་བཀག་པས་མེད་པ་གྲུབ་ན། དེ་བཀག་པའང་མེད་པ་གཞན་ནམ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་གཏན་མི་ཚོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །འོན་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་དགག

པ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་གྱིས་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དགག་པ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་སུ་གང་ཉེ་བ་དང་འགྲིག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། །མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། །མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་ཞེས། །དེ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས། །ཅེས་བྱ

བར་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། །ཡང་དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །དགག་བྱ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །བཀག་པ་བཏགས་མིན་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

པས་ཀྱང་བཀག་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་དགག་པར་གསུངས་པར་ཟད་དེ། དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་བལྟོས་པས་བརྟགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའང་དེ་ཁོ་ནར་མེད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །བཀག་པ་ནི་དགག་བྱ་ལ་བལྟོས་པའམ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་གྲུབ་མི་འགྱུར། །དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྨྲ། ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་སྐུར་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། །མེད་པ་རྣམ་པར་བཟློག་ཟིན་གྱི། །ཞེས་

@436A ༄༅། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་གང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེའམ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁས་མི་ལེན་ཏོ་ཞེའོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་མེད་པའི་ཤླས་དྭངས་ཏེ། །མེད་པའང་

ཡོད་པའི་ཤླས་དྭངས་སོ། །དེ་བས་མེད་པར་བརྗོད་མི་བྱ། །ཡོད་པ་ཉིད་དུའང་མི་བརྟག་གོ །གང་ལ་ཅིའང་མི་སྐྱེ་བ། །ཅིའང་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བ་རྣམ་པར་དབེན་མཐོང་བ། །དེ་ལ་ཡོད་དང་མེད་ཉིད་མེད། །ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། གང་དག་བདག་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །

དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །ཡང་དག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །གང་ཅི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་རིག་བྱ། །

སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་སྟོང་། །འདི་ལྟར་མི་སྟོང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྟོང་ཡང་ཆད་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྣང་བས་རང་དབང་མེད་པ་ཉོན་མོངས་དག་སྟོང་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི་མེད་པ་པར་སྒྲི་བོ་ནས་དབང་བསྒྱུར་བས་ཐ་ཆད་དུ་སླིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྒྱུར་འདེབས་པ། །

ལོག་ལྟས་དཀར་ཆོས་དྭངས་འབྱིན་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ལོ་ཏོག་སེར་བ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་འདི། །ལེགས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་སྤང་བར་བྱ། ༈ །ཐར་པ་དང་བདེ་འགྲོའི་ལམ་འགོག་པར་བརྗོད་པས་སྨོད་པ་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་རྟོག་ཀུན་རིགས་མཐུན་པ། །སྔ་མ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་གྲུབ་པས། །

ཡུལ་གྱི་ནུས་སོགས་རྒྱུ་གཞན་མ་གྲུབ་ཅིང་། །རྒྱུ་མེད་རྟག་བྱུང་རྟག་པའང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །སྐྱེ་བ་དང་པོའི་རྟོག་པའང་རིགས་མཐུན་པ། །སྔ་མའི་རྒྱུ་ཅན་ཉིད་དུ་དཔགས་པས་རྟོགས། །དེ་བཞིན་ཐ་མའི་སེམས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ནི། །མཚམས་སྦྱོར་ནུས་ལས་ཐོག་མཐའ་མེད་གྲུབ་པའོ། །འདིར་དོན་

དམ་པར་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྲིད་པའི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གྲུབ་པས་ཆད་པར་ལྟ་བའི་སྐབས་སྤོང་བ་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ད་ལྟར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རིགས་གོམས་པ་ཙམ་ལས་འཇུག་པར་དམིགས་༈

@436B ཀྱི། རྒྱུ་གཞན་ནི་མེད་པས་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་སྔ་མ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་གྲུབ་པའོ། །རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་ཅི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། །ཡུལ་གྱི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པའམ་རྒྱུ་རྟག་པའམ་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་

ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ཞིག་ན། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མེད་ན་ནི་བལྟོས་པ་མེད་པས་རེས་འགའ་བར་འགལ་ལ། རྒྱུ་རྟག་ནའང་རེས་འགའ་བའི་ནུས་པ་མི་རུང་ཞིང་། ངོ་བོ་རྟག་ནའང་རེས་འགའ་བ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་

ཅན་དེ་དཔེར་བྱས་ནས། སྐྱེ་བ་འདིའི་དང་པོར་བྱུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པ་སྔ་མའི་ས་བོན་ཅན་ཏེ། གོམས་པའི་འཇུག་ཐོགས་པ་དང་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྱི་དེ་དག་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་དེ་དག་ཉིད་ལ་གོམས་པའི་

བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་དམིགས་པས་སོ། །རང་བཞིན་འདྲ་ཡང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་སྲིད་ན་ནི་འབྲས་བུའི་འདྲ་བ་རྒྱུས་མ་བྱས་པས་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་ཕྱི་མ་ལ་

ནུས་པ་གྲུབ་པ་དག་དང་འདྲ་བ་འཆི་གའི་སེམས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ནི་སེམས་གཞན་མཚམས་སྦྱོར་ནུས་པ་སྟེ། སྔར་གྱི་ཉལ་པོ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་འཆི་གའི་སེམས་ཀྱང་

དེ་འདྲའོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཐུག་པ་མེད་པའང་འགྲུབ་པས་ན། སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གྲུབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་དུའང་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་སྐབས་

ནས་ཀྱང་མེད་དེ་དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གནས་པ་བཀག་ནས། ཞར་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གནས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ། །གྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་སྣང་བའི་ཆོས་ཚོགས་ཀུན། །འཁྲུལ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་

@437A ༄༅། །མཚན་ཉིད་འཛིན། །དོན་བདག་འདི་འདོད་སུ་ཡིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ན་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཕྲ་རབ་ཙམ་ཡང་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ནི་འཁྲུལ་ཡུལ་ཙམ་

དུ་གནས་པར་ཟད་པས། མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཀུན་རྫོབ་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་སྒེ་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་མཉམ་ན། ས་ལ་སོགས་པ་དང་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་

པས། བདེན་བརྫུན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། གལ་ཏེ་རྨམ་པ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱིས་མ་བཙོས་པར་དངོས་པོའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པར་འཛིན་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིར་བྱས་པ་ལ་བདག་ཅག་གིས་དགག་བྱ་དང་

བསྒྲུབ་བྱར་ལ་སོགས་ཅི་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སུས་ཀྱང་ལྟུགས་ཀྱུ་མེད་པའི་འདོད་པས་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་མེད་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ལན་འདེབས་སོ། །བདག་ཅག་གིས་ས་ལ་སོགས་པ་དང་རི་བོང་གི་རྭ་འམ་བདག་ལ་སོགས་པ་ལ་

ནུས་པ་བསྒྲུབ་པའམ་བཀག་པ་ཅིའང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་ཐོག་མ་མེད་པ་བརྒྱུད་པས་ནུས་པ་མ་འཆོལ་༈ བར་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་ལ། རྒྱུ་མེད་པ་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་ཟད་མོད། །དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟད་དུ་ཅི་ཡོད། །ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། །མཐོང་བ་ལ་

སོགས་པས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་དྲིར་ཅི་ཡོད། འདིར་ཡང་དག་པ་འགོག་པ་དང་བརྟེན་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཉིག ༈ འང་༈ བདེན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྟེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་རྟེན་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ནི་མི་སྲིད་དེ། རྟེན་པ་དང་ཚད་མའི་ཡུལ་

འགལ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་དཔེར་ན་རྟག་པར་རྟོག་པ་རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དེ་རྟག་པར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། དེ་ཡོད་པ་ནི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚད་མས་བཀག་པས། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་རྟག་པ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་མོ་ཞེས་ངེས་ཀྱི།

@437B དེའི་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་ལྟར། མཁས་པ་དང་བླུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ཐ་མལ་པའི་ཡུལ་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་བདེན་པ་དང་བརྟེན་པར་མ་དཔྱད་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་དང་སྣོང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མཐའ་

དག་རང་དང་གཞན་རིག་པའི་ཚད་མ་དང་ཅིག་ཤོས་ལ་སོ་སོར་སྣང་སྟེ། དེ་ཙམ་དམིགས་པས་སེམས་ཅོམ་པ་ནི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་ལྟུར་མི་གཉེར་༕ རོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་བདེན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེས་རིགས་པའི་མཚོན་གྱིས་གཞིགས་ན་ནི་གཅིག་དང་དུ་

མ་ལ་སོགས་པར་བདེན་པར་མི་འཐད་པས་བདེན་པ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་བློ་སྟོབས་ངེས་པར་དམིགས་པ་དང་། རིགས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་བཀག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པར་ཟད་དོ། །ཚད་མ་དུ་མས་

དོན་གཅིག་བསྒྲུབ་པ་ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ་མངོན་སུམ་དང་མི་དམིགས་པ་ལྟ་སོ་སོས་རྒྱུ་འབྲས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་བྱེད་པ་བསྡོམས་པས་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡང་སོ་སོ་ལ་མི་སྣང་ན་བསྡོམས་པས་ཅི་ལྟར་ནུས་ཏེ་ཚོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན་དོན་སོ་སོ་བསྒྲུབ་པ་

ལ་བློ་སོ་སོ་ཁོན་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མའི་བློའི་ཆེ་བ་དེ་འདྲ་བ་སྐྱོང་བས་ངེས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་བསྡོམས་པས་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གནས་པ་རིགས་པས་ཞིན་པའི་གནས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའོ། །འདིས་ནི་བློ་འཁྲུལ་པ་ཅན་དག་བདེན་པ་བཀག་པ་

ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཐུན་པར་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཚད་མ་གཅིག་པར་སླ་བ་ཡང་གྱི་ནར་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་ནི་སྤྲོས་པ་འགོག་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དེ་ལ་བལྟོས་པ་ཅན་སྣང་བའི་ཡུལ་ཡང་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བསྡོམས་པས་ཡིན་གྱིས། དེ་ཙམ་

གྱིས་མཐར་མ་ཕྱིན་ཏེ། །གཞན་དུ་ན་བདག་མ་དམིགས་པའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་ནི་བརྟེན་པའི་དོན་མེད་དེ། མེད་པ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་བླུན་པོ་ཁ་ཅིག་དབུ་མའི་ལུགས་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་

@438A ༄༅། །བུར་སླ་བའོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་དོན་དམ་པ་བཞེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་སླ་བས་བཏགས་པ་བདེན་པ་བཀག་ནས་བརྟེན་པ་ཡོངས་གཅོད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཅི་འང་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མའི་རྒྱན་ཉིད་ལས། དེ་ཕྱིར་

དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་འཛིན། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་འདི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་རྗེས་པ་དེ་སྣང་བའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་གསུངས་ལ། སྐྱེ་བ་

དགག་པ་དགག་བཞིས་བསྟུས་པའི་ཡོངས་གཅོད་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ཡོད་པའམ་མེད་པའང་རུང་འགའ་ཞིག་རིགས་པས་གནས་པར་སྨྲ་ན་མཐར་ལྟ་བའི་གདོན་ཆེན་པོས་ཟིན་པས་དབུ་མའི་ལམ་ལས་ཐག་རིང་བ་ཉིད་དོ། །ཡོད་ན་ངེས་པར་རྟག་པར་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །འདི་མན་ཆད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པའི་བྱེད་

པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སྟོན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་བསྒྲུབ་བྱེད་འཐོབ་པའོ། ༈ །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལས། བདེན་ཞེན་སྤངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཟློག་པ་ནི། ཡོད་མེད་

ཞེན་རྟོག་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་པར། །འཁྲུལ་ཤེས་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་དེར་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་དམ་པས་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་ཚོགས་ཀུན། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤིག་ལས་རབ་བཟློག་
འགྱུར། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྔར་

བརྗོད་པ་ལྟར་ཡུལ་མ་གྲུབ་པས་དོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་མ་ཡིན་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ལས་འབྱུང་བས་ན་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྒྱུ་དང་
ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་རིགས་མཐུན་སྔ་མ་ས་བོན་དུ་བརྗོད་པ་ལ་དེ་ལས་བྱུང་

བས་འབྲེལ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུའི་ཞེས་པ་ལའང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པས་ན། ཕྱིའི་དོན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེས་ན་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡུལ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་དཔྱད་པས་དེར་ཞེན་པ་ལྡོག་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག

@438B ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། ༈ །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པའང་ལྡོག་པ་ནི། དེ་ལས་བདག་དང་བདག་གི་སྡུག་སོགས་སུ། །ཞེན་པས་སྦྱར་བའི་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀུན་དང་། །ཉེས་སྤྱོད་མི་བཟད་ལ་སོགས་ལས་རྣམས་དང་། །སྐྱེ་བ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུར་བཅས་འབྲེལ་འཁོར་

བཟློག །ཇི་སྲིད་དངོས་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། བདེན་པའི་མཚན་མར་ཞེན་པ་ལས་བདག་དང་བདག་གི་དང་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་བདག་ཁོན་གཅེས་པར་འཛིན་

པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོགས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་དང་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་མི་བཟད་པ་གཙོར་གྱུར་པ་ལས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བ་ངན་སོང་གསུམ་༈

ལ་སོགས་པ་མི་འདོད་པ་དང་མི་སྡུག་པ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་འཁྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་མཐའ་དད་ཀྱང་། ས་ལ་རྩ་བ་བཏུངས་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་ལྟར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རབ་ཏུ་

བཟློག་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མི་བཟད་འབྱུང་། །ལྟ་བ་མ་རུངས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོན་པར་འགྱུར། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །

འདི་དག་དང་ནི་འབྲེལ་པ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱོན། ༔ །རིགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ། །ངག་རྣམས་རབ་འབྱུང་དེ་ལོག་ན། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པས་

ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉེས་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་ངེས་པས་སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་

@439A ༄༅། །ཞིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ལས་འདོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །བདེན་བརྫུན་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པ་འགའ་ཞིག་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་སྨྲང་བ་ནི་ཁ་ཅིག་ཡང་དག་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་བདེན་པ་དང་རྫུན་པར་

རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་དེ་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པས་མངོན་ཞེན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་རྟོག་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཞེན་པ་མ་ལུས་བཟློག་པར་ནི། །ནུས་མིན་ཞེས་སྨྲ༈ འང་རྨོངས་ཆེན་ལྟ་བ་སྟེ། །ཤེས་ཆོས་མངོན་

རློམ་ཞེན་པར་བརྗོད་པས་ན། །ཡོད་མེད་འཛིན་ཤེས་ཀུན་བཙོམ་དེ་གང་གནས། །ཞེས་སྨྲས་པ་སྟེ། ཤེས་ཆོས་མངོན་པར་རློམ་པ་ལས། །ཞེན་པར་བརྗོད་དེ་བདེ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་གི་ཤེས་པ་

ཐམས་༈ ཅད་༈ ལ་ཡང་ཡོད་མེད་དུ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བྱེད་དེ་དག་སྟེར་བརྗོད་པའི་རྩལ་གྱིས་ལོག་པ་ན་ཁྱབ་བྱ་བདེན་བརྫུན་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར། ༈ མ་རིག་པ་ལ་གནོད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་གཞན་དག་མ་རིག་པ་ནི་རིག་པས་ཟློག་པར་བྱེད་

ལ་རིག་པའང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ༈ ཁྱེད་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་སྣང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རིག་པ་སྐྱེས་པ་མེད་པར་མ་རིག་པ་མི་བཟློག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟར་འཐད་ཅེས་རྟོག་པ་ལ། གཞན་དག་རིག་པས་མ་རིག་བཟློག་བྱེད་ན། །བློ་ཀུན་འཁྲུལ་པས་

རིག་ཉིད་མེད་བརྗོད་པའང་། །མི་བདེན་ཡུལ་ལ་ལོག་འཛུག་མ་རིག་པ། །ཡུལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་བཟློག །བརྗོད་པ་དེའང་མ་འབྲེལ་པ་ཉིད་དེ་མ་རིག་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཛུག་པས་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྣ་ཚོགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་གིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། རིག་པར་ནི་དེའི་ཡུལ་ལས་ལྡོག་པ་ཚད་མས་གནས་པ་དང་བདེན་པའི་རྣམ་༈ པ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་

@439B དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་དང་འགལ་བས་དེ་ལ་གནོད་པའི་གཉེན་པོ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ༈ གཉེན་པོ་འཐོབ་པ་ཉིད་ལས་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི། ཡུལ་ལ་དཔྱོད་མེད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པས། །

རྟོག་འཇུག་འགོག་ཙམ་གཉེན་པོར་སྲིད་མིན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟགས་འགའ་ཡང་མཐོང་མེད་པར། །དེ་ཉིད་མཐོང་ཉིད་སྒྲིབ་ཀུན་གཉེན་པོར་གྲུབ། །ཡུལ་སོ་སོར་སྟོང་པར་བརྟགས་པས་བདེན་ཞེན་ལོག་པ་ལས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེའོ། །འདི་ལྟར། འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །དེ་དག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས། །ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་གང་ཡིན་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པར་ཧྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་རྟོག་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་མམ། དམུས་ལོང་ངམ་མིག་བཙུམས་པ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་རེ་ཞིག་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ནི་བདེན་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མི་སྲིད་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བར་སོ་སོར་བརྟགས་པས་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ན། བློའི་འཇུག་པའང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལས། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་བསྙད་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པ་

ཐམས་ཅད་དྭངས་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོར་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡིས་བདག

གི་འདུ་ཤེས་རྣམས་མི་འཇིག །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཡང་རབ་འཁྲུག་པ། །ལྷག་སྤྱོད་འདིར་ནི་ཏིང་འཛིན་སྒོཾ་པ་བཞིན། །གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག ། སོ་སོར་དེས་བརྟགས་གང་དེ་བསྒོམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར

@440A ༄༅། །ཞེས་སོ། ༔ །དེ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། འདི་ལ་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་གཟུ་ལུམས་ཀྱིས། །འཇུག་པས་སྟོང་པའི་ཚིག་ཙམ་བཟུང་ནས་ནི། །གཉེན་པོའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤོང་བས་བདག་གཞན་ཀུན། །རླུག་བྱེད་མ་རུངས་དགྲར་རྒྱུར་རྒྱུང་རིང་དོར། །དོན་འདི་ལ་སྲིད་པའི་རོས་བཀོལ

བས་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་སྨྱོན་༔ སྤྱོད་པས་འཇིག་རྟེན་བསླུ་བར་ཞུགས་པ། ངན་རྟོག་གི་དུག་ཆུ་མི་བཟད་པས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་མ་རུངས་པར་བྱེད་པ། ཨ་མ་ནས་སེམས་༔ པ་༔ དང་སེམས་ཕྱོགས་པ་ལ་སོགས་པར་ཁས་༔ འཆི་༔ བའི་མི་བླུན

པོ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་གིས། མུ་ཅོར་སྨྲ་བས་བརྫུན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོར་བསྒྲེང་བ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ། སྟོང་པའོ་ཞེ་འམ་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེ་འམ་བློ་འདས་སོ་ཞེ་འམ་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཡུལ་ལ་འཕྲོ༎ བ༎ དང་དྲན་པ་འཛུག

པ་ཙུང་ཟད་ཙམ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་མན་ངག་ཕྲ་མོས་བློ་རྩོམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་དྲན་མེད་དང་བློ་འདས་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་བཏགས༎ ནས། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་ཐམས་ཅད་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅིག་ཅར་བའི་

གཉེན་པོར་བལྟ་བས། རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཚཤིག་པ་སྟེ། ལས་དང་འབྲས་བུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པས། དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག ༎ གིས༎ མེད་པས་ཡལ་བར་དོར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས༎ ཅད༎ ལ་རྟོག

འཛེམ་དང་འཛེམས་པ་མེད་པས་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་བོར་ནས་ཉི༎ མ་རངས་དང་འཛོལ་ཉག་དུ་སྤྱོད་པས་ན་བླང་དོར་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁྲིད་དུ་གསོད་པའི་ཚུལ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་༎ ཕན་པ་བས་ཆེས་མ་རུངས་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པས་ན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ནི་ཐོས་པར་ཡང་མི་རུང་ན་བསྟེན་པར་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཆོས་སྤོང་ཞིང་ཆོས་ལྟར་འཆོས་པ་སྤྱོལ་བ། རང་ལོག་ལྟའི་དགྲ་མི་བཟད་པས་བཅོམ་ནས་བློ་དམན་པ་གཞན་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་འཛོམས་པ་སྟེ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྒྱུད་གཞོན་ཅིང་རྨ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་

@440B འགྲོ་བའི་ཞེས་པའི་མིག་བསྒྲིབས་ནས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཀག་སྟེ་ངན་འགྲོ་ཐག་ཐུག་གཡང་ས་མི་བཟད་པར་ལྷུང་བའི་སྒོ་ནས་འདོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དད་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་ལྡན་པས་བདག་ལེགས་འདོད་ཀྱང་བློ་ཉམ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ། འདི་དག་གི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་མམ་རྗེས་སུ་

མཐུན་པ་ཙམ་མམ་ཆ་ཤས་ཙམ་དུ་འང་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་གཞན་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་མི་འཇིགས་པའམ་བཏང་སྙོམས་མཛད་པའི་གནས་མེད་པས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ལེའུ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྨད་ཅིང་བཟློག་པ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་དུ་འཆད་པ་བཟློག་པར་དགོངས་ནས། རྒྱལ་སྲས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་༈ ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་

དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པའང་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
ལ། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་མཐོང་། །ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་མི་ནུས། །དམ་
པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། །དོན་རྣམས་རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། །ཕྱིས་ནི་
རྣམ་པར་དབེན་པ་བསྟན། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། །འགྲོ་བ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བརྗོད། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་
ཡོངས་ཤེས་ནས། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྣས། །མེད་པར་དོན་དམ་ཁང་ཟུ་ བཟང་གི། སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་དག །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པས་གསུངས་རབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་
ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་བཏབ་པའོ། །ཡང་མདོ་ལས། རི་རབ་རི་བོ་ཙམ་བྱུར་པའི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་གནོད་ཀྱི། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བ་གནོད་པ་ནི། །ང་རྒྱལ་མི་བདེན་
བཏགས་པའོ། །ལྟ་བ་ཇི་སྙེད་གང་ཡང་རུང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་ཡི། །ལྟ་བ་དེ་དག

@441A ༄༅། །སྤང་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་། །ལ་ལའི་ལྟ་བ་མ་ཞི་ན། །གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་ཆེན་ཏེ། །སྨན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ལོག་པར་འཛུག་པ་རབ་ཏུ་སྨད་ཅིང་། སའི་དབང་ཕྱུག་ཛེ་བཙུན་

བྱམས་པས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི། །མི་བཟད་སྦྲུལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་མི་བྱེད། །མེ་རླུང་དགྲ་དང་རྡོ་རྗེའི་མས་ནི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། །དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པ་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་མྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག

ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྡང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། རྣམ་པར་དབེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཛུག་བྱེད་ལ། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྲིས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརླག །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྔགས་ལོག་པར་བསྒྲུབས་པ

བཞིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ངེས་ནས་ཀྱང་གོམས་པ་རྗེས་སུ་བསྟེན་པ་ལས། མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འབད་པ་མང་པོས་ཚོགས་ཀྱི་རྟོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལྷུན་སྟུག་པས་བསྐྲར་བ་དང་

བཙས་པར་བགྲོད་པ་ལ་བལྟོས་ལ། དེའང་རྟེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐུ་དམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། འདི་དག་ནི་ཡང་བའི་ལས་བརླང་པོ་ཉི་ཆེ་བསག་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་ཞུགས་པས་ཚེ་འཕོས་མ་ཐག་མནར་མེད་པ་ཆེན་

པོར་ངེས་པར་བསྒྲིག་ཅིང་། ངན་སོང་གསུམ་པོ་ལས་ཀྱང་གང་གནོད་པ་ཆེ་བ་དག་ཏུ་མཐའ་མི་མངོན་པར་འཁྱམ་པར་འགྱུར་བས་ན་བདེ་ལེགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་རྨི་ལམ་དུའང་མི་རྨི་བ་ན་སྨུ་ཅོར་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་དེས་ཅི་བྱར་ཡོད། སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་ལམ་དྲང་པོར་ཞུགས་པས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ལ་

@441B བྱས་ཀྱི་གནས་དང་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་བལྟ་བས་རང་ཉིད་དེ་ལས་རྒྱུད་བསྒྲིངས་ཏེ་དོར་ནས་འགྲོ་བར་ངེས་པའོ། ༈ །གཉེན་པོ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་སྒོ་ནས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཏེ། །རྟག་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཐབས་བཅས་པས། །ལེགས་བསྒོམ་ཟག་མེད་ལམ་

གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་བྱས་ནས། །སྒྲིབ་ཀུན་ངེས་སྤངས་ཀུན་མཁྱེན་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་མཆོག་འགྱུར། །དང་པོར་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སེམས་ཐམས་ཅད་བསམས་ཤིང་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་

བསྒྲིམ་པ་དྲག་པོས་རབ་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཐོག་ཐག་ཏུ་གུས་པ་དང་ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་སྦྱིལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཚང་བ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་

ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པས་ལེགས་པར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །བསྒོམ་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐུ་སྨིན་པ་ལས་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེས་གནས་གྱུར་དང་པོ་ཐོབ་པ་

མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་འབྱིན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་གཉེན་པོའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ནི་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ། ཡོན་

ཏན་རབ་མཆོག་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་པས། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་ཕྱོགས་ཙམ་སྐབས་སུ་བབ་

པ་བསྟན་པར་ཟད་དོ། ༈ །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། འདིས་ནི་དོན་དམ་སྣང་བ་ཀུན་བྲལ་དང་། །སྒྱུ་མའི་སྟོང་པའི་ཚུལ་གཉིས་རབ་ངེས་པ། །ཟབ་མོ་ཐོས་

@442A ༄༅། །བསགས་རིགས་པ་ངེས་བསམས་པས། །མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་ངེས་ཐོབ་ལན་མང་དུ། །གོམས་པའི་མོས་བརྟན་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཉི་མས་པད་ལྟར་རབ་རྒྱས་འཐོབ། །ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་རིམ་གྱིས་

སྦྱངས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བའོ། །འདི་ལྟར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྣང་བ་མེད་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཟབ་མོ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་བསམས་ཤིང་། རིགས་པ་ངེས་པར་སེམས་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞན་དུ་སྒྲིད་པའི་དོགས་པ་བཅོམ་པས་མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་ངེས་པ་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྙེད་ནས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ལྟར་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་པ་

ལན་མང་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་སྦྱངས་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས། ཤེས་རབ་ཉི་ཟེར་གྱིས་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་པདྨ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་དོན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནུས་པ་འཕོགས་ཤིང་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་

པ་ཐོབ་པའོ། ༈ །དད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་བརྟན་པ་ནི། སྟོང་བཞིན་མཐོང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་འཁྲུལ་པར། །རྟོགས་པས་ལས་འབྲས་ངེས་ལས་ཕྲ་ལའང་བསྒྲིམ། །ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་ཡིད་ཆེས་པ་བརྟེན་པོའང་གདོད་སྐྱེ་བས་ཉེས་པ་ཕྲ་བས་

ཀྱང་བག་འཁྲུམས་ཤིང་དགེ་བ་ཕྲ་བ་ལའང་གཅིགས་པོ་ཆེར་འཛིན་པས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསླབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པར་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་། མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུག་དང་སྨན་ལ་སོགས་པ་གནོད་པ་དང་ཕན་པ་བསྐྱུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་

འཁྲུལ་པ་མི་ཟད་པ་རྣམས་ལ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་དམིགས་པས། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་ནི་ཆོས་མི་སླུ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༄ སྐྱབས་དང་བླ་མ་ལ་དང་བའི་དད་པ་བསྟན་པ་ནི། དོན་འདི་སྟོན་མཛད་འགྲོ་བའི་བླ་མ་དང་། །འདི་བརྗོད་གསུངས་

@442B ལམ་ལེགས་བསྒྲུབ་ཚོགས་མཆོག་དང་། ལེགས་འགྲེལ་དགེ་བའི་བཤེས་ལའང་དད་བསྟན་པས། སྟོན་པ་གཞན་དང་ལུགས་གཞན་རྩ་བཞིན་འདོར། དོན་འདི་ནི་བདག་ཅག་ལ་ཞེན་ཏུ་བསྐལ་པར་གྱུར་པ་ན། འདི་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་འདིའི་གསལ་བྱེད་དུ

གསུངས་པའི་ལམ་ཆོས་དང་། ཆོས་འདི་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་དང་། འདི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་མན་ངག་སྦྱིན་པར་མཛད་པའི་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དང་བ་མི་ཕྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེས་ནས་དད་པ

སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་འདི་ལས་དོན་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་རྟེན་དུ་དེ་དག་ཁོ་ན་རིག་ཅིང་། སྟོན་པ་གཞན་དང་ལུགས་གཞན་ལ་ནི་གསོག་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པ་གཞན་ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ

ཐམས་ཅད་ནི་རྫོངས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བས་བསྡུད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ངན་བླུན་པོ་ལའང་གྲགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རགས་པ་ལའང་འབྲེལ་པས་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་ཅིང་། དེ་ཡོན་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པས། བློ་མིག་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྟག་བཟོད་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན། གདོད་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བས་ལེགས་

པར་གསུངས་པའི་བདུད་རྩི་དམ་པའི་མས་ནད་དང་བྲལ་བ་འདི་ཉིད་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་སྦྱར་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེ་བ་མི་ཟད་པ་འདྲེན་པའི་གཞི། བསྲེག་པ་དང་བཅད་པ་དང་བདར་བ་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པར་མ་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ། གསེར་

བཟང་པོ་ལྟར་འགྱུར་བའི་བག་ཀྱང་མི་བསྙེན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་སྟོན་པས་འཁོར་བ་ན་མ་འདྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་བལྟ་དཀའ་བ་ལ་ཡང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཅན་མཐའ་དག་གིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཚིག་ཙམ་

@443A ༄༅། །ལ་ཡང་མོས་པར་མི་ནུས་པས་སྐྲག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ལ་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་པར་འདྲེན་པའི་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། བློ་དང་ལྡན་པ་
བསྒྲུབ་པ་ལ་དཔའ་བའི་གོ་མཆོན་བཟང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་

ཐེག་པས་བསྐལ་པ་མི་ཉུང་བར་སྒྲིབ་པའི་དགྲ་མི་བཟད་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་སའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པས་མཐར་སོན་པ་ན། ཚུལ་ཐམས་ཅད་སློབ་དཔོན་མེད་པར་རང་འབྱུང་གི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་སུ་རིག་ནས། སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་དེ་

གསུངས་བས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བར་གྲགས་པ་གཙོ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཙོད་པན་གྱི་ཕྲེང་བས་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་གཉིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
པ་ལ། བཅོས་བུ་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་

མི་ཟློག་པའི་དད་པའི་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ནི་ངེས་པར་སྐྱེ་བར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ངེས་པའོ། ༈ །གལ་ཏེ་གསུངས་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
དང་ལྡན་པས་སྤྲུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལ་དད་ཅིང་མཆོད་པ་

ལ་སོགས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཁོན་ལ་མོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། འཁྲུལ་པ་དེ་སྤང་བ་ནི། ཆོས་སྐུའི་དབང་གིས་དད་སེམས་གཞི་ལ་ནི། །འགྲོ་བའི་བླ་མའི་གཟུགས་
སྣང་དོན་ཆེན་བསྒྲུབ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྟོན་པའི་དེ་ཁོ་ནའི་སྐུ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་པོ་ལས་སེམས་ཅན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་སྐུའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བློས་དད་ཅིང་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པས་དགེ་ལེགས་བསགས་པས་རིམ་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་

པ་དག་གི་སྐྱོད་དུ་འགྱུར་བས་ན། བི་ཊྭར◌ུའི་ས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ལྟར་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་ཕན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བས། ལས་དང་པོ་པ་སྨྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་པའི་བདག་པོ་ལས་བྱུང་བ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་

@443B སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ལ་སྤྱིར་བརྗོད་པ་ལྟར་དད་པར་བྱའོ། ༈ །ལམ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་དད་པ་བརྟན་པ་འཐོབ་པ་ནི། བདག་གཞན་མཐའ་དག་མ་རིག་ཐིབས་ཆེན་
གྱིས། །དེ་ལ་ལོག་ཞུགས་མི་འོས་རབ་བསྒྲུས་ཏེ། །ཉམ་ངར་ལྟུང་རིག་དེ་སྤོང་ལམ་གྱིས་ནི། །བཟང་པོའི་

གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོག་སྒྲུབ་བརྩོན། །བདག་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་སླུ་བར་མི་འོས་པའི་མ་རིག་པས་རང་དབང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཞེན་ཏུ་བསླུས་ནས་གཟོད་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་ཀུན་ཏུ་མནར་བའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་འགོར་བ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཀྱད་པ་ཐམས་ཅད་

ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་བཟང་པོའི་གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་བསྟེན་པའི་འབད་པ་དྲག་པོས་རྩོལ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་ནི་མ་རིག་པ་དེ་གནས་མེད་པ་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བར་ནུས་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བཏྟན་པ་འཐོབ་པ་ལས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་སྙིང་རྗེ་བཏྟན་པ་འཐོབ་པ་ནི། དོན་འདི་བལྟ་ལ་དམུས་ལོང་གྱུར་པ་ཡི། །འགྲོ་མང་དག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པའི། །གཞུང་ལ་འཆེལ་པས་མ་རུངས་གྱུར་རྣམས་ལ། །བརྩེ་བ་མི་བཟད་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ། །སྔིར་དོན་འདི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་དམུས་ལོང་དུ་གྱུར་ནས་མངོན་

ཞེན་གྱི་གདོན་མ་རུངས་པས་ཟིན་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐབ་ཡང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུའང་རང་དང་གཞན་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་མི་ཉུང་བར་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ལོག་པའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་གཏན་ལ་ཕེབ་

པ༔ ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་སྙིང་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲིམ་དུ་ཞུགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ལྡེད་ཁྲིར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་པ་ངེས་པར་སྐྱེ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་ཕོན་འདོད་པས་ན། དེ་དག་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་འཕེལ་ན་བུད་ཤིང་བསྣན་པའི་མེ་ལྟར་རབ་ཏུ་

འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྡུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མཆོག་ལ་གནས་པ་སྟེ། འདི་དག་ཇི་ལྟ་བར་བྱ་བ་དང་ཇོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་དང་གཞན་གྱི་དགྲ་མ་ཟུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་ཆུ་བུར་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་ཞིང་རང་ལ་

@444A ༄༅། །ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ནུས་པས་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་རྣག་ཅན་འགའ་ཞིག་གསོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་དག་ནི་སྲིད་པ་ཅི་སྲིད་པར་བཞུགས་ཤིང་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་མཛེས་པ། གྲངས་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

ཆོས་སྐྱུ་ལ་གནོད་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ས་བོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་གནོད་པར་ཞུགས་པས་ན། དམ་པའི་ཆོས་སྐྱོང་བའི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་མང་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཟབ་ལ། །སྒྲིད་ལུགས་ཤིན་ཏུ་མ་སྦྱངས་

པ༔ ༔བདག་གཞན་དབྲ་དག་གཏི་མུག་གིས། །ད་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྨོད། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ནི་ཉམས་སླ་ཡི། །ལྟ་བས་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། ལྟ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །གཏི་མུག་གང་གིས་བསྒྲིབས་གྱུར་ཅིང་། །གང་ཞིག་ཡང་དག

གེགས་བྱེད་པ། །དེ་བདེ་བ་ཡི་འགྲོ་བའང་མེད། །ཐར་པ་མེད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །གནོད་པའི་ས་བོན་གྱུར་པ་ཡི། །མུ་སྟེགས་བྱེད་མང་མཐོང་ནས་ནི། །ཆོས་འདོད་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ། །སྙིང་རྗེར་མི་འགྱུར་ཅིའང་མེད། །ཅེས་སོ། །ཟླ་བ་སྒྲོན་མ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མུ་སྟེགས་ཅན

གཞན་པ། །གང་འཁོར་དེ་དག་ལ་ནི་ཡིད་མི་སྡང་། །དེ་དག་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཉེར་འཇོག་པ། །འདི་ནི་བཟོད་པ་དང་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་སོ། ༈ །ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་འཐོབ་པ་ནི། །དེ་ཡང་འགྲོ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་སྲིད་མཚོར་བདག །འཁོར་མོར་སྐྱོང་བའི་མ་རྣམས་ཡལ་དོར་ཏེ། །རང

ཉིད་ཐར་ལ་མི་འོབས་འཇིགས་ལྟ་བས། །འགྲོ་ལ་མཉེས་གཞེན་སྐྱེས་ཆེན་ལྷག་བསམ་འཐོབ། །བདག་ནི་གཅིག་པུར་ཟད་ཅིང་འགྲོ་བའི་ཚོགས་ནི་མཐའ་ཡས་པ་རྟུལ་ཕྲན་དང་ས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འཁོར་མོར་འཁྱམ་པ་ན་བདག

རྗེས་སུ་སྐྱོང་བའི་མ་ལ་སོགས་པར་རེ་རེར་ཞིག་ཀྱང་གྲངས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཤ་སྟག་པས། དེ་དག་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་རང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་དུ་གྱུར་ཀྱང་མི་སྤྲོ་སྟེ། བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་བཟང་པོའི་གནས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འདི་དག་མཐུ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལ་

@444B སྤྲོ་བ་ཆུང་བར་བྱེད་ན་ནི་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་བ་མེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ག་ལ་རིགས་པས་སྤྲོ་བ་ཆེས་ཆེ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ཅན་ལ་མཉེས་གཤིན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་བློའང་འཐོབ་པ་ཁོ་ནའོ། ༈ །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཡང་འགྱུར་བ་ནི།

ལམ་མཆོག་གཟུང་པས་དེ་དག་བསྐྱབ་རིགས་ན། །གནས་འདིར་བདག་ཉིད་དམུས་ལོང་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་གནས། །ཀུན་མཁྱེན་དོན་གཉེར་སེམས་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་འགྱུར། །འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པས་བསྡུ་བ་ཐམས་ཅད་

ནི་རེ་ཞིག་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཟད་པས་ལམ་དམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའང་རང་གིས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་མི་ནུས་ཤིང་། གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ནི་རང་ཡང་རིང་ཞིག་ཏུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་རྣམ་པར་འཁྱམས་སོ། །ད་ལྟར་ཡང་དབང་བར་མ་གྱུར་པས་རང་ཙམ་བདེ་བར་

བྱ་བའི་མཐུའང་མེད་པས་ན་འདམ་ན་གནས་པས་འདམ་ན་གནས་པ་འདམ་ནས་གདོན་མི་ནུས་པར་རིག་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཚུངས་ཤིང་འདྲེས་པ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཆེད་

ཀྱོན་ནར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་འབད་པ་ངེས་པར་འཇུག་པའོ། ༈ །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཡི་རྗེས་མཐུན་ལམ་ཡང་དེ་ཀོན། །ལེགས་རྟོགས་

བསྒོམ་པ་ཉིད་དེ་ཏིང་འཛིན་དང་། །མི་རྟག་རྗེས་དྲན་སོགས་དང་སྨིན་སོགས་རྣམས། །ཉོན་མོངས་མགོ་ནི་གནོན་པ་ཙམ་དུ་བརྗོད། །དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཀོན་བདག་མེད་པ

གཉིས་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟར་བརྗོད་པ་དེ་ཀོན་ཡིན་གྱི། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དག་དང་། སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པས་བདུས་པ་ཙམ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་

@445A ༄༅། །ཐ་མལ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོག་པ་རེ་ཞིག་འགོག་པར་བྱེད་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟོན་པས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཟད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་དམ་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བྱམས་སོགས་སྨོངས་དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆར་གཅོད་མིན། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱིས། །བསྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྡུག

བསྔལ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ༈ །དེའང་ཐབས་དང་བཅས་པས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། འདི་ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཚོགས། །མ་ཚང་མེད་ལ་ཅི་ནུས་འབད་བཅས་པས། །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་སྟོང་པ་གོམས་བྱེད་པ། །ཟུང་འབྲེལ་ལམ་གྱི་དམ་པར་

རབ་འཇུག་པའོ། །བདག་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དེའང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཉིད་ནས་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པས། སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བའི་སྙིང་རྗེ་དང་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་ཤེས་པས་མ་ཞེན་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྒྱུད་མ་ཟོས་པར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྡུ་བ་ལ་འདུན་པ་བརྟན་པས་ཁྲུབ་པའི་

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ། སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་མི་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཅི་ནུས་ཀྱིས་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྷོད་པས་ཉེ་བར་བརྟན་ཅིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། མཉམ་གཞག་དང་ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་

བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཁོ་ནས་བགྲོད་པར་བྱ་བའོ། ༔ །ཐབས་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པའི་འཐད་པ་མིས་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། སྟོང་ལ་མཆོད་དང་ཕན་འདོགས་སྦྱིན་སོགས་བྱེད། །མེད་དང་ཡུལ་

མིན་མི་དམིགས་མི་རུང་ཟེར། སྟོང་པར་བལྟ་བའི་ཚུལ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཡིན་པས་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་མི་རུང་ངོ། །འཁོར་གསུམ་དག་པ་ཉིད་ལས་རུང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་རྟག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཚོགས་རྫོགས་པ་ནི་ཞིང་དམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྒྱན་པའམ། སྡུག

@445B ཕོངས་པ་རྟེན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ། དངོས་པོ་གང་འོས་ཤིང་འབྱོར་པ་དག །དང་བ་དང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་མཆོད་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་ན་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། སྦྱིན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཅིའང་མི་དམིགས་པས་ནི་དེ་མི་འགྲུབ་སྟེ་དད་པ་ལ་སོགས་

པ་སྤྱངས་པས་སོ། །དེ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། མེད་པས་མི་དམིགས་ན་ནི་རང་གི་ཚོགས་རྒྱུས་པ་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དེ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། དམ་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དག

སོ་སོར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་ཡང་དམིགས་ལ་སྤྲིན་པ་པོས་རང་རིག་པ་དང་གཞན་རིག་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནུས་སོ་ཞེས་བསམས་པའོ། ༈ །ཚོད་པ་འདི་སྐད་བས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་དགག་ཅིང་དམིགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།

དག་དང་མ་དག་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟ་ཡི། །འབྲས་འབྱུང་ཉིད་ཕྱིར་དམིགས་བཅས་སྤྲིན་སོགས་ཀུན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྒྲུབས་ཕྱིར་སྟོབས་ཆུང་ལ། །མི་དམིགས་ལྡོག་པས་འབྲས་བུ་དཔག་མེད་ལྡན། །གཉི་གང་ཁྲུབ་པ་ནི། དེ་དང་དེ་མིན་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས

གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། །ཀུན་སློང་ངན་པ་དང་བཟང་པོས་སྤྱར་བའི་ལས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ནུས་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བས་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དང་ལོག་གཡེམ་

ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གྲུབ་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་དག་ཕུལ་བྱུང་འགྲིབ་པ་ལས། །འཕེལ་དང་འགྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཡང་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་གནས་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའི་དོན་གཉེར་ནི་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་དམ་པ་ལ་ནུས་པ་དང་མི་ལྡན་པས་སྟོབས་ཆུང་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླད་པའི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་བྱས་པས་སྦྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

@446A ༄༅། །བྱ་བ་དང་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་བསྒྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་དམ་པ་ནུས་པ་དང་འབྲེལ་བས་སྟོབས་ཆེ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་བསླད་བས་རྒྱུ་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ས་བོན་བཟང་པོའམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དེས་ན་ཅིའང་མེད་པས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་པས་མ་གྲུབ་པས་ན་རྟོད་པ་དེ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའོ༔

ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། ཤར་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་སོ། །དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིའང་མུན་པར་ཞུགས་ན་ཅིའང་མི་

མཐོང་བ་ལྟར་ནི་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོ། །ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་མཐོང་བ་ལྟར་ནི་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས། ༈ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཐད་

པ་ཉིད་བསྡུ་བ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་རིགས་པའི་སྲབ་ཀྱིས་བསྡམས། །ཡང་དག་དོན་ལྡན་ཐེག་ཆེན་བགྲོད་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ། དངོས་པོའི་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟེན་ཅིང་འཇུག་པས་རྣམ་པར་ངེས་ནས། ཚོགས་རྗེས་སུ་

བསྒྲུབ་ཅིང་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་དག་རྟ་

ཁ་བསྡམས་པའི་སྦྲུབ་སྐྱོགས་བཟུང་བ་ལྟར་འགྲོ་བས་སོ། ༈ །ཚུལ་དེ་ཉིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལས་ལུགས་གཞན་ལ་མེད་པས་ནི། ཆོས་ཀུན་སྟོང་ཉིད་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་ཏེ། ཉི་ཚེའི་སྟོང་འཛིན་མུ་སྟེགས་རི་དྭགས་དང་། །གང་ཟག་བརྫོད་དུ་མེད་སྨྲ་གླང་པོའི་ཚོགས། །ཀུན་ཏུ་སྒྲག

@446B བྱེད་གཞན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྒྲོགས་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་ཏེ། སྨྲ་བ་ངན་པ་གླང་པོ་༈ ཆེ་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ཆགས་ཐམས་ཅད

སྐྲག་པར་བྱེད་པ་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་ཆེན་པོའོ། །ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་སྡེ་པ་གནས་མ་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པ་འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་༈

པ་སྒྲོན་མ་ལས། ཆོས་ཀུན་རྟག་ཏུ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོངས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམ་པར་འཇིག །སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་སྟེ། །ཉི་ཚེའི་སྟོང་ཉིད་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༈ །སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མངོན་དུ་བྱས་ནི། དེ་ཕྱིར་ས་གསུམ

ལས་རྒྱལ་བསེ་རུས་ཀྱང་། །སྨྱོང་མིན་ཁྲབ་འཇུག་དབང་སོགས་ཅི་སྙོམས་པས། །སྟོང་ཉིད་བདུད་རྩི་མཆོག་འདི་ཐུབ་ཆེན་ཉིད། །གསོལ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་རྟག་དགྱེས་རོལ། །དེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱིར་འདི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཟིགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག

བསྔལ་གྱི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དགྲ་བཅོམ་པ་དབང་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྱོང་བ་མ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་
དང་ལྡན་པ་ལྷར་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་ཁྲབ་འཇུག་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྨོས་

ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་རིགས་པས་གནས་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དྭངས་འབྱིན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་ལྟར་དག་པ། གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐའ་དག་གིས་སྟོངས་པས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་
པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ལ་དབང་སྒྱུར་བར་

བྱེད་པའི་བདུད་རྩི་དམ་པ་འདི་ནི། སྐྱོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞིན་ཏུ་གསོལ་བས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིབ་པའི་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྤྱངས་
པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པས། དགྱེས་

@447A ༄༅། །ཕ་མཆོག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་དམ་པ་སྐྱུ་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་ཅི་བདེར་མངའ་བསྒྱུར་བས་ནམ་མཁའ་ཆེན་པོ་ལྟར། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པའོ། ༈ །རྒྱལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི། ཆོས་རྗེས་འབྲང་བ་བློ་ཆེན་དང་པོ་

ཉིད། །དོན་དམ་རྣམ་ངེས་བརྩེ་བས་སྦྱོད་མཆོག་བསྒྲུབ། །དད་པས་འགྲོ་རྣམས་བསམ་སྦྱོར་དམ་པ་ཡིས། །བློ་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་ཉིད་ཚོལ་ལ་བརྩོན། །འདི་ལ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ནི་དང་པོ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས།

འགྲོ་བ་དེ་མ་རྟོགས་པས་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨན་པར་འཁྲུམས་པ་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས། རྒྱལ་དེའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཅི་ལྷང་མ་རག་པར་ཆས་པས། འགྲོ་བ་གདོན་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བསླབ་པ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་རིམ་པས་འཇུག་པའོ། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་བློའི་མཐུ་ཆུང་བ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བའི་ཡིད་ཆེན་པོས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བསླབ་པ་

རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འབད་པ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་བློའི་མཐུ་བསྐྱངས་ཏེ་བདག་ཕྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཚོལ་བའི་རིམ་པས་འཇུག་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་རིམ་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡིན་པར་བལྟའོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས།

དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱད་པའོ།། ༈ །།དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སའི་གནས་སྐབས་རྣམས་

སུ་རིམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ན། སློབ་པའི་ལམ་བཞི་པོ་སྦྱོར་གཞག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟན་ཚོགས་མང་ལེགས་བསགས་པས། །ཡོངས་སྨིན་ཆོས་དབྱིངས་མོས་པས་སྦྱོར་བ་ལས། །དེ་ཉིད་མངོན་གྱུར་གོམས་པས་མི་ཤེས་པའི། །དྲི་མ་རིམ་སྦྱངས་གཉེན་པོ་ཡོངས་

@447B རྫོགས་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཐར་པ་ལ་བརྩོན་པའི་དགེ་བ་དང་བསླབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་དག་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཚོལ་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལམ་ལྟར་གསུངས་པ་སྟེ། དང་པོར་རིགས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས། གཙོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཅི་ནུས་སུ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་ཀྱི་ཛྙ དང་།

དེ་ལས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོར་གྱུར་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་འཐོབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་མཐོང་བས་ས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པས་སྒོམ་པར་གཙོར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱི་སྦྱངས་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏི་ང་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པས་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བསྒོམ་ལམ་དང་། དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་འབྲས་བུ་མི་སློབ་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་འོག་མར་སྟོན་པས་ན་འདིར་སློབ་

པའི་ལམ་བཞི་པོ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། འགོག་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་རང་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་བལྟའོ། །

༈ སོ་སོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་བརྟན་ལས་མི་དམིགས་པའི། །ལྷ་བས་ལེགས་སྦྱར་བསླབ་ཚོགས་ཇི་སྐད་སྤྱར་བཤད་རྣམས། །དད་སོགས་དབང་

@448A ༄༅། །པོར་མ་གྱུར་ལྷུར་བསྟུས་ཐར་པ་ཡི། །ཆ་མཐུན་དགེ་བར་རབ་བརྗོད་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཞག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དད་པ་དང་ལྡན་པ་བརྩེ་བ་ཅན་དག་གིས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་བཟང་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་

བརྟན་པར་གྱུར་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་སྦྱར་བ་སྤྱར་བཤད་པའི་བསླབ་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་བར་མཐའ་དག་ལ་ཅི་ནུས་ཅི་འོས་པར་སློབ་པས་ཚོགས་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་གསོག་པར་

བྱེད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའང་ཡིན་ཏེ། འདོད་དགུར་སྤྱོད་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཐར་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིབ་པའི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བསྔོས་ཤིང་དེར་གཏད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་

ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ཞེའམ། འདི་རྫོགས་པ་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་

ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སྐྱོ་ཞིང་ཡིད་བྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་སྣུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའང་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་འབྱིན་

ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོར་མ་གྱུར་པ་ལྟས་བསྡུས་ཏེ་སློབ་པ་ཡིན་པས་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་

སྤྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིད་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་

@448B བཏན་པོས་ལམ་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཉིད་དང་པོར་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མཐའ་ལས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐོག་མའི་མཚམས་ཡིན་པས་ན། བཟང་བར་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །

སེམས་བརྟན་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བ་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་གསུམ། །ཀུན་ཏུ་རྩོམ་པ་མཛད་ཅེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །བཟང་པོ་ནི་དགེ་བ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོར་བྱས་པའི་དགེ་བ་མི་མཐུན་པས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟོབས་ཅན་ནོ། །སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཅན་ནི་སྨོན་པའི་སེམས་

ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རྐྱེན་དང་འཕྲད་པའོ། །སེམས་བརྟན་པ་ནི་དེ་ཉིད་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་བླྙོག་ཀྱང་མི་བླྙོག་པར་འཛིན་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་དེ་དག་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་ཆུང་ངུས་

ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་། སུམ་དུ་གསུངས་པའོ། ༈ །དང་པོ་ནི་གཞན་ཡང་འདི་ནི་ཐབས་བཅས་རྟེན་བཅས་བྱེད་དང་བཅས། བདག་གཞན་
འབྱོར་སོགས་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་དང་། །

འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཟས་དང་མི་ཉལ་དང་། །ཤེས་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་ཉན་དང་སེམས་པ་
དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་གཏོང་བ་སྤེལ། །དགེ་སྦྱོང་རྒྱན་ནི་ཐ་མ་ཡིན། །དད་ལྡན་གཡོ་མེད་ནད་ཉུང་དང་། །བརྩོན་

འགྲུས་ཤེས་རབ་འདོད་ཆུང་དང་། །ཆོག་ཤེས་གསོ་སླ་དགང་སླ་དང་། །སྦྱངས་དང་མཛེས་དང་རྟོད་རིག་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་ཆོས་མཁས་རྟགས་དང་། །བཟོད་དང་དེས་དང་གྱ་ནོམ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་བལྟའོ། །དེའང་བདག་དང་གཞན་གྱི་འབྱོར་

པ་ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐབས་ནི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་
བལྟའོ། ༈ །ཡང་གཞན་གསུམ་ནི། དེ་ལས་གཞན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དུས་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་

@449A ༄༅། །བརྗོད། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཐར་པའི་དོན་བརྩོན་དགེ་ལ་བསླབ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡན་ལག་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་

ལྷན་ཅིག་ལྡན་པའོ། །དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཤེས་ཆེ་བས་དཔྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བས་མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལ་བྱམས་པ་དང་། གཏི་མུག་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་

ཁམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་ལ་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་བགྲང་བ་བསྒོམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་བ་དང་མཉམ་པས་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་གང་འདོད་པའི་དམིགས་པ་བསྒོམ་པའོ། །ཐར་པའི་དོན་དུ་བརྩོན་པའི་དགེ་བའི་གཞན་ནི་དད་པ་དག་མོས་པ་ལྷག་པ་དང་། ཐོས་པ་

དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སྣ་ཚོགས་དང་ཡང་དག་པར་ཐོས་པའམ། འགའ་ཞིག་ལེགས་པར་བལྟས་ཤིང་དཔྱད་པས་སྒྲ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚིག་དང་དོན་གྱི་སྒོ་ནས

ཡང་དག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བསམ་པ་ནི་དོན་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་དབེན་པར་སོང་ཞིང་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་རིགས་པས་དཔྱོད་པས་དོན་དེའི་བདེན་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་རིགས་པས་བསྒྲུབ་ཅིང་འདི་ནི་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའོ། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་ཞི་གནས་གཙོར་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་ག་མཉམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཚོགས་མང་པོ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་བསགས་པས་ཉེ་

བར་བརྟན་ཏེ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། ༈ །གཉིས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མདོར་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞི་ལས་ཀུན་མཁྱེན་བསམ་པ་ཡིས། །བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་རྟག་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་ནི། གང་གིས་བསླབ་གཞི་གང་དང་གང་གསུངས་མཐའ་དག་ལ། །ཚེ་རབས་རིམ་

@449B གྱིས་འབད་པས་རབ་བསྒྲིམས་ལེགས་བསྒྲུབས་པའོ། །སྟོར་བསྟན་པ་ལྟར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་བརྟན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་རྣམས་སུ་གང་ཟག་གང་ལ་གནས་སྐབས་གང་དུ་བསླབ་པ་གང་དང་

གང་དག་གསུངས་པ་དེ་མཐའ་དག་ལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསམས་ཤིང་བར་ཆད་མེད་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྦྱོར་བས་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་ཅི་ནུས་སུ་
ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། ༔ །དབྱེ་བ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཚོགས་མ་

བསགས་སོགས་གསུམ་དང་སྐབས་སུ་གཏོགས་སོགས་བཞི། །ཚོགས་དང་སུན་འབྱིན་ཐར་ཆ་དང་པོའི་ལས་ཀྱི་སའོ། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་མ་བསགས་པ་ནི་ཆུང་ངུ་སྔེ་ངེས་འབྱེད་
སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་མེད་པའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན་ལ་མ་བསགས་པའང་

ཡིན་པ་ནི་འབྲིང་སྟེ་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་ཀྱི་དུས་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚེ་རབས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་དང་ལྡན་པའོ། །གཞན་ཡང་བཞིར་
དབྱེ་བ་ནི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་

ཐར་པའི་དོན་དུ་བྱ་བ་མང་དུ་བྱེད་པའོ། །མོས་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའོ། །ལྷག་པར་འདོད་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་དད་པ་དང་
མོས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པའོ། །ཐོབ་པ་ལས་གྱུར་པ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །མིང་གི་

རྣམ་གྲངས་ནི་ངེས་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་བྱེད་པའི་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྦུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དང་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། ༔ །

བྱེད་པ་ནི། འདིས་ནི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྣང་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཏེ། ངེས་འབྱེད་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་སོ། ༔ །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྦྱར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས

@450A ༄༅། །དང་ནི། །ཡང་དག་སྤོང་དང་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་ཡིས་བསྡུས། །ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། རྩོལ་བ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པའི་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཙོ་ཆེར་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ལས་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ས་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་སུམ

ཅུ་རྩ་དྲུག་དང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ༈ །སྦྱོར་བའི་ལམ་ལས་དང་པོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་གདམས་ངག་འཐོབ་པ་ནི། རྒྱལ་སྲས་དཔག་མེད་
ཚོགས་རྒྱས་སྟོད་གྱུར་རང་བཞིན་གྱིས། །སྨོམ་བརྟན་ཡང་དག་ལྟ་སྦྱངས་ཐོས་བསགས་

སྒྲིབ་སྟོང་ལ། །གཞོལ་གྱུར་དེ་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་རྒྱལ་རྣམས་ལས། །ཐག་མེད་ལམ་གྱི་དམ་པ་མངོན་བསྐྱེད་རྗེས་བསྟན་འཐོབ། །འདིས་ནི་གདམས་ངག་དེའི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་དྲུག་བསྟན་
ཏེ། རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུས་ཡོངས་སུ་

རྒྱས་པ་ལྟར་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལྷུན་སྟུག་པ་བསགས་པས། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་

པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བ་དྭང་པོར་བྱས་པ། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་དུའང་ཐོས་པ་མང་དུ་བསགས་པའི་སྟོབས་ཅན། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བས་སེམས་དགེ་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བའི་སྦྱོར་བ་
དང་ལྡན་པའོ། །དུས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིས་བསྒོམ་པ་དམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཐོབ་

པས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཡང་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚེའོ། །དོན་ནི་ཆོས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་སྒོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལམ་གོང་མ་དག་སྟེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ངེས་འབྱེད་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འདོམས་པས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

@450B ཞེས་གདམས་ངག་འདི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འཆད་དོ། །ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ལས་ཐོབ་པའོ། །དགོས་པ་ནི་འདི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟབ་ཅིང་ཡངས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ། །རང་བཞིན་ནི་གདམས་ངག

ཆེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། དོན་ཆེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་ཞིང་མ་ཐོབ་པའང་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ལས་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བརྗོད་པ་དག་གོ ༔ །སྦྱོར་ལམ་དངོས་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ངེས་འབྱེད་གནས་སྐབས་དང་། །

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཉིད་སྦྱོར་ལམ་མོ། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ་ཚོགས་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྔར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཉིད་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས

སུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་དེ་དག་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྒྱུད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ལས་སྦྱོར་ལམ་དུ་བསྙད་དུ་རུང་བའོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྟེ། དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོ་དང་

བཟོད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནམ་ཡེ་ཤེས་བཞིའོ། །སྣང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བྱས་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། མངོན་དུ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་པར་གྱུར་བའོ། །འདི་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཉེ་བར་བཟུང་

ནས་ནི་དྲོ་བར་གྱུར་པའམ་དྲོ་བར་གཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྡུས་པས་ནི་དྲོ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་འདི་དག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་སྣང་

བ་མཆེད་པ་དང་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པའམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་པས་ན་དྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་ན་དྲོ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་ཞིང་ཆད་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་རྩེ་

@451A ༄༅། །མོར་ཕྱིན་པས་དང་། ངན་འགྲོ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་པས་ན་བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན། ཆེས་མཆོག་དང་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཤེས་

པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཉིད་འཕེལ་ཞིང་མཆེད་པས་དང་། དེ་བརྟན་པས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཛོགས་པས་དང་། འཛིན་པའམ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཉིས་མེད་པ་

མངོན་དུ་མཐོང་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ངེས་འབྱེད་ཐུན་མོང་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་

ལས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནི། ཡོངས་ཆོལ་བཞི་ལས་གཟུང་མེད་སྣང་བ་ནི། །ཐོབ་དང་དེ་ཉིད་རྣམ་འཕེལ་ཡོངས་ཤེས་བཞིས། །རྣམ་རིག་ཙམ་ཞུགས་དོན་མེད་ངེས་བརྟན་དང་། །འཛིན་མེད་

ངེས་ལས་དེ་མ་ཐག་པར་ནི། །གཉིས་མེད་མངོན་གྱུར་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །དམིགས་པའི་

ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྡན་བཅས། །འདི་བཞི་ཆར་ཡང་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པ་རབ་ཏུ་སོན་པ་མི་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་

བཅས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མིང་དང་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ

བཞིས་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱས་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་བསྒོམ་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐ་དད་པའི་མངོན་ཞེན་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ

ཙམ་ཁོ་ནས་ཡིད་ཙམ་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ལས་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཟོད་པ་ཆུང་ངུར་གྱུར་པ་ནི་དྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤེལ་བའི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་བྱེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ

རྩོམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་འཕེལ་བའི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་མོའི་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་དོན་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི་སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ངེས་པ་ནི་བཟོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་གཞན་མེད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས

@451B པ་འདི་དག་མ་བརྟགས་པའི་མཐོང་བ་ལ་སྣང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ནུས་པ་ལས་དེ་ལྟར་སྣང་བར་ཤེས་པས་དེའི་རིགས་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས། གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་པ་རྫོགས་ཤིང་འཛིན་པར་རྣམ་པར

གཡེང་བ་ཙམ་ལུས་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པས་སོ། །དེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བའི་བར་ཆད་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་རགས་པ་མངོན་དུ་རྒྱུ་བ་སྤྱངས་ཤིང་། ལྷག་པའི་བསམ་པས་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་ལ་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གོང་དུ་སེམས་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་སྤྱངས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་འཇོག་གོ །དེའི་ཚེ་སེམས་དེ་འགགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ཞི་བ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་འགགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ན། རྣལ་འབྱོར་

པའི་འཁྲུལ་པའི་སར་ཡང་གསུངས་སོ། །སྣང་རྩེའི་སྣང་བུ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་ཞི་གནས་ལས་མི་གཡོ་བའོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞན་པ་རྨོངས་རྟུལ་བ་དག་ལ་ནི་སྣང་བུ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར་མི་གསལ་ཞིང་འགགས་པ་འདྲ་བའང་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་

རྟོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ད་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འོག་ཏུ་སྔར་དཔྱད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྩོལ་བས་འཛིན་པའང་མེད་པར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པ་རྫོགས་པ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འཇིག་པས་གཉིས་

དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་

སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ལྷག་པར་མོས་པ་བརྟན་པ་ཡིན་པས་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པར་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་

@452A ༄༅། །རྟོག་ཙམ་དུ་ཟད་པས་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུར་ཡང་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་

རིགས་པའི་དབང་གིས་ཞུགས་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་གྲུབ་པས་ན། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །དངོས་པོར་སྣ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱང་དང་པོར་གང་ཟག་མེད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ངེས་

པའི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ན། དེའང་བརྗོད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་བཅས་ཉིད་གོམས་པས་དོན་བསྒྲུབ་པར་མི་འདོད་དམ། རྟོག་པ་ལམ་དུ་མི་རུང་ན་དེ་གོམས་པས་ཀྱང་སླར་འབྲེལ་པ་རྒྱས་པར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། དེར་ནི་གོམས་པ་བརྟས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ལས་སུ་རུང་བས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་བསྐྱེད་པར་ནུས་སོ་སྙམ་ན། འདིར་དེ་བཞིན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་འགོག་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་རྟོག་གོམས་པས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འཐད་པ་ཁོ་ནའོ། །ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་

ཡང་བྱིས་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས་གསུངས་སོ། ༈ །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དྲུག་སྟེ། རྗེས་མཐུན་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་

པ་དང་། །གཞན་བསྒྱུར་སྐྱེ་བ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་པ་པ་ནི་དྲོད་ཀྱི་སྒྲའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ལས་སོ། །ཁྱད་པར་བ་ནི་དེ་ཉིད་འཕེལ་བ་རྩེ་མོའོ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་པ་ནི་དེའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཟོད་པ་ཆུང་ངུའོ། །གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་པ་ནི་ངལ་༈ བར་གྱུར་པ་བཟོད་པ་

འབྲིང་ངོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་གྱུར་པ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གོ ༈ །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞི་ནི། དེ་ནི་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་གནོན་གཉེན་པོ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མོས་སྤྱོད་ས་ཞེས་བྱ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་

@452B ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་བཟོད་པ་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གནོན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་མགོ་གནོན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་མན་ཆད་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་ཟད་པས་ན་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། ༈ །བྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ནི། སྒྲིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འདྲེན། །དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་དག་དང་ལྡན། །བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་

པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པར་ནུས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བས་འདྲིས་པར་ཡང་བརྗོད་པའི་ལམ་སྟོབས་ལྔ ༈ དང་ལྡན་པ་སྟེ། དབང་

པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ༈ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་དང་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་རྟོག་དང་། །བརྩེ་བས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་བདུན་ཕྱི་ནི། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཁྱད་འཕགས་པའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ལས་ཁྱད་པར་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་ཆར་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཙུང་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཇུག་པའི་རིམ་ལས་དང་པོའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དོ། །དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ནི་གང་ཟག་མེད་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་ལ་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་ནི་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་ལ་ནུས་པར་ཟད་དོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ནང་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་

@453A ༄༅། །ཕྱིའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་སྟེ། གཞན་ལ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་ལ་ལ་དམན་པར་ཟད་དོ། །སྤང་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི་རང་གི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། རྟེས་ལ་

འདི་དག་གི་མངོན་དུ་རྒྱུ་གང་གིས་མང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་སོ། །གཞན་ལ་ནི་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་གཉེན་པོ་མེད་པས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྩེ་བས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་དག་ལ་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་གཞན་དོན་ཉིད་

གཙོར་བྱེད་པ་སྟེ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བརྗོད། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །གཞན་གྱི་ནི་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བས་རང་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །དེ་

ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི། གཟུགས་སོགས་ལས་ལྡོག་ཐེ་ཚོམ་མི་ཁོམ་པ། །སྤྱངས་སོགས་ཉི་ཤུ་མི་ལྡོག་རྟགས་སུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངེས་འབྱེད་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཞེན་ལྡོག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག

གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཆད་པ་དང་། མི་ཕྱེམ་པ་བརྒྱད་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གོ། ༞ ལམ་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་གི་
རྟགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ལམ་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པས་འདི་དང་།

འདིར་བསྒྲུབས་པས་ཕྱི་མ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་རྟགས་ནི་ལྔ་སྟེ། བརྩེ་བའི་བསམ་དང་སྙན་སྨྲ་བརྟན་པ་དང་། །ལག་རྐྱོང་
དགོངས་པ་ཟབ་འགྲེལ་སྟོར་བ་ཡིས། །འགྲོ་བ་ཡོངས་འཛིན་མོས་ཐོབ་མི་སྐྱོ་དང་། །ཐང་ཐིང་ཆོས་ཀྱིས་

བསྡུས་པས་ལེགས་སྐྱོང་བའོ། །བསམ་པའི་རྟགས་བརྩེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པས་ཅི་ནུས་ཀྱི་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བའི་རྟགས་ལ་གཉིས་
ལས་རང་དོན་གྱི་ནི་བརྟན་པ་སྟེ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པས་

@453B མི་སྐྱུལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་དང་བསྲན་ཐུབ་པ་དང་ཞུམ་པ་མེད་པའོ། །གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ་ལས། གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སྙན་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་དགའ་
བར་བྱེད་ཅིང་ཕན་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སོ། །འདུན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལག་རྐྱོང་བ་སྟེ་རྒྱ་ཆེར་སྦྱིན་

པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་པས་སོ། །གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དོན་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་དེ་བསྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པས་དགོངས་པ་ཅན་བརྟག་དཀའ་བའི་ཆོས་ངེས་པའི་དོན་

གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་རྩ་བའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མོས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྙོམས་ལས་དང་ལེ་ལོ་དང་བྲལ་ཞིང་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བས་དཀའ་

བའི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྡུད་པའོ། ༈ །ཕྱོགས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་འཐོབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དོན་མཐུན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་སོགས་དང་། །ཡིན་པས་ཐོབ་སོགས་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི། །བསླབ་པ་རྣམ་བཞིས་དོན་

ཀུན་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། །རབ་བྱུང་དགེ་ལེགས་མང་པོས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དངོས་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའོ། །ལས་ཀྱིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པས་ཐོབ་པ་དང་། རང་བྱུང་གིས་ཐོབ་པ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་བསླབ་པ་རྣམ་པ་འདི་

བཞི་ནི་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་

@454A ༄༅། །པ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་བར་བྱེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །མཁས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བྱ་བ་ལྟ་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡང་བ་བསལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐ་མལ་པ་འཇུག་པར་བྱ་བ

དང་། ཞུགས་པ་སྨིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྨིན་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་བཞིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་དོན་ལ་འཛུད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པས་ནི་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ལྷུང་བ་ལ་རྟོག་པར་མཁས་པས་ནི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་བྱུང་ནའང་ཆོས་བཞིན་དུ་འཆོས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྲུང་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་མཁས་པས་ནི་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་

རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཁས་པས་ནི་རིགས་དང་དབང་པོ་དང་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ནི་བསྡུ་བ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ཅི་རིགས་པ་བྱེད་པའོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེ་གསུམ་

ལས་དུས་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་བསྔོའི་གཞན་དུ་མི་བསྔོ་བའོ། །ཕྱོགས་དེ་གཉི་གས་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་བས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་བྱེ་བྲག་ཆེར་འཕགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་

ཆེ་བ་སྟེ་འདི་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་ཕ་མ་དང་བུ་སྨད་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཚོང་དང་རྒྱལ་པོའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཆགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བ་དང་།

ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལུ་གུ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་སྤྱོད་པར་ནུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཤེས་མྱུར་བས་དགེ་བ་གང་དང་གང་རྩོམ་པ་མྱུར་བར་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ངེས་པར་གནས་པས་

@454B གཞན་ལ་ཚིག་བརྩུན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཁྲིམས་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །ལྷག་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་བ་སྐྱོང་བ་ནི། བདེ་དང་ཕན་དང་མ་དག་དག་པ་དང་། །རང་དག་འགྲོ་ལ་མཉེས་གཤིན་རྣམ་བདུན་དང་། །བསམ་པ་བཅོ་ལྔས་བྱ་བ་བཅུ་བསྡུབས་ལ། །ལྷག་བསམ་

བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་དབྱེ་བར་གསུངས། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མོས་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་ངེས་པར་བྱེད་པ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའོ། །དེས་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་བསྡུས་པའི་

འབྲས་བུ་འདོད་པའོ། །ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་འདི་ཉིད་དུ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པའོ། །དག་པ་ནི་ས་བདུན་གྱིའོ། །ཤིན་ཏུ་དག་པ་ནི་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་པའི་ས་གསུམ་གྱིའོ། །རྒྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་དགེ་བའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་མཉེས་གཤིན་པ་བདུན་འབྱུང་བ་ནི་འཇིགས་པ་མེད་

པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་སྐྱོ་བ་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཉམ་

པའི་མཉེས་གཤིན་པའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ནི་བཅོ་ལྔ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱ་བ་བཅུ་བྱེད་དོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བ་མཆོག་གི་བསམ་པས་ནི་ཚོགས་མཆོག་ཏུ་ཕྱུར་པ་

མཆོད་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་ལྷ་བ་རྟུལ་

ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པས་ནི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བསམས་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་བརྒྱལ་བྱུང་ན་ཡང་མྱུར་དུ་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་བསྒྲུབ་པར་མོས་པ་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བསྒོམ་པས་བག་ཡོད་པས་

གནས་པར་བྱེད་དོ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་བསམ་པས་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་བློས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་

བྱེད་དོ། །མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མཐུའི་བསམ་པས་ནི་བསྟན་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་

@455A ༄༅། །གཅེས་པར་འཛིན་པས་གཞན་དང་རང་གི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པས་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྐྱོ་

བར་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བརྟན་པའི་བསམ་པས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དྲག་པོ་རྩོམ་པས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐབས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མི་སླུ་བའི་བསམ་པས་ནི་དགེ་བ་གང་བསྒྲུབ་པ་ལ་

མངོན་ཤེས་སྒྱུར་ཞིང་ཆུང་ངུ་དང་ངན་ངན་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆར་གཅོད་པའི་བསམ་པས་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བསམ་པས་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མ་དག་པ་ནི་ཆར་

གཅོད་པའི་བསམ་པ་ཉིད་དེ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སར་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་བྱ་བས་སོ། །དག་པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ། ས་དང་པོ་བདུན་དང་ཐམ་གསུམ་དུ་རང་བཞིན་གྱི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་རྟེན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༄ སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བདུན་ཐོབ་པ་ནི། སྨོན་ལམ་སེམས་མཉམ་བདག་པོ་འཁོར་སྡུད་དང་། །རིང་དང་རིང་མིན་ཐ་མའི་ཡོངས་འཛིན་པའོ། །སྨོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཅི་

ནུས་ཀྱིས་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པས་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ནི་ས་དང་པོར་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་མ་དག་པ་དང་། དག་པའི་བསམ་པས་འཛིན་པའོ། །སྦྱོར་བས་འཛིན་པ་ལས་གཙོར་ཟང་

ཟིང་གིས་སྡུད་པས་ནི་བདག་པོས་འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོའམ་དེད་དཔོན་ནམ་ཁྱིམ་རྗེ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་སྲིད་དང་འབངས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོང་པ་དང་འགྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕ་མ་དང་བུ་སྨད་དང་བྲན་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ནུས་ཅི་འོས་སུ་ཕན་པ་

@455B བསྒྲུབ་ཅིང་གནོད་པ་སེལ་བ་དང་། ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་ལ་འཛུད་པས་སོ། །གཙོར་ཆོས་ཀྱི་སྡུད་པས་སོ་སོའི་འཁོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་སོ། །དེའང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་བརྩེ་སེམས་དང་། རང་དོན་ལ་ལེགས་པར་འཛུད་ཅིང་བསླུ་བ་མེད་པའི་

སྦྱོར་བས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་སེམས་སློམས་པ་དང་། སེར་སྣ་དང་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པ་དང་། རེ་བ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པ་འདོད་པ་དང་། དགེ་བ་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། གནོད་པ་སེལ་བ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་དང་། མི་སྐྱོ་བ་དང་། མི་བརླས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟེ་

བ་འབབ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །ཡུན་རིང་པོས་འཛིན་པ་ནི་སློན་པ་ཆུང་ངུ་ལ་གནས་པ་ཡུན་རིང་པོས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ནོ། །ཡུན་རིང་པོ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ནི་སློན་པ་འབྲིང་ལ་གནས་པ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐལ་བ་ཅན་

ནོ༎ ༎ཐ་མའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སློན་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །དེའི་བར་ཆད་སྤྲང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞུགས་ལ་གནོད་ཅིང་ཉམ་ང་བ། །བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལེགས་བརྟགས་ཅི་རིགས་བསལ། །སེམས་ཅན་འཛིན་པར་

ཞུགས་པ་ན་གནོད་ཅིང་ཉམ་ང་བཅུ་གཉིས་དང་ཕྲད་པར་འགྱུར་བ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་འགལ་བར་གནས་པ་དག་ལ་ཡང་ན་ནི་གནོད་པར་བྱ་དགོས་ཡང་ན་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་ལ་རང་གི་ཉོན་མོངས་

པའང་སྨྲུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལ་སློང་བ་མང་པོ་ལྷག་པ་དང་། རང་གཅིག་པུ་ལ་གཞན་མང་པོས་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོགས་བཅོལ་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་བག་མེད་པའི་གནས་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམས་འཇུག་གིས་ལྷར་སྐྱེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནུས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དམ་གྲོད་ལ་ཆོས་བསྟན་པའམ་ཡལ་བར་དོར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་རྟག་ཏུ་ཉེས་པར་བལྟ་ལ་དེ་གཏོང་བར་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་དག་ཅིང་རྨོངས་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། བསམ་པ་མ་དག

@456A ༄༅། །བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཡོས་སློང་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསམ་པ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་དག་བཟུ་ཕྲད་པར་བྱ་བའམ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་ཡང་བྱ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲང་བར་མི་བྱའོ། །དེ་

དག་དང་ཕྲད་པ་ན་ལ་ལ་དང་ལ་ལར་ཆེ་ཆུང་བརྟག་པ་དང་། གང་ཟག་བརྟག་པ་དང་། བརྟན་པོར་དམིགས་ཤིང་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་འདུག་ལ་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་དང་། སེམས་འཇུག་པར་མི་བྱ་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་གནས་ལ་མི་སྐྱོ་བ་དང་བཟོད་པར་བྱ་བ

དང་། བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩོམ་ཞིང་བརྟན་ཏེ་བྱ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཕྲད་ཀྱང་ཡིད་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བར་བདག་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་སྲུང་བར་བྱེད་དོ། ༈ །སྐྱེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་

པ་ནི། ལས་དང་སྨོན་ལམ་ཏིང་འཛིན་དབང་འབྱོར་བའི། །རྒྱུ་ལས་གནོད་པ་ཞི་བྱེད་སྐལ་མཐུན་འཇུག །ཆེ་དང་བདག་པོ་ཐ་མའི་སྐྱེ་བ་རྣམས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལེན། །རྒྱུ་ལས་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི་མོས་པས་སྤྱོད་པ་རྣམས་གང་འདོད་པ་

དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །སྨོན་ལམ་གྱིས་ནི་ས་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དོན་དུ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྐྱེའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ནི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དག་དེ་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བཟློག་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེའོ། །འདི་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བ་མཚན་ཉིད་

པ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་སྟེ། དང་པོ་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་མེད་དེ་གཞན་ཅི་རིགས་པའོ། །དབང་འབྱོར་བའི་དབང་གིས་ནི་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་བསྟན་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་ཅི་

རིགས་པར་འཕོབ་པ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། གནོད་པ་ཡང་དག་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་མུ་གེ་དང་ནད་དང་ཕ་རོལ་གྱི་དམག་ཚོགས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་

གནོད་པ་བདོ་བ་དག་ཏུ། དེ་དག་བསལ་བར་འདོད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེའི་

@456B སྟོབས་ཀྱིས་ཉ་ཆེན་པོ་དང་། རིག་སྔགས་གྲུབ་པའི་སྨན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ནས་གནོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་

པའོ། །རྐྱལ་བ་མཉམ་པར་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་སྨོན་ལམ་མམ་དབང་ཐོབ་

པས་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དུད་འགྲོ་དང་། བྲམ་ཟེ་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པས་འཚོ་བ་དང་འདོད་པ་ལ་ཧ་ཅང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་ཉེས་པ་

བཟློག་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་དག་ཏུ་སྐྱེས་ནས། དེ་དག་ཉེས་

པ་གང་སྤྱོད་པ་དེ་མི་སྤྱོད་ཅིང་དེ་དག་གང་མི་སྤྱོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སྤྱོད་པས། དེ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉེས་པ་ལས་བཟློག་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཛུད་པའོ། །ཆེན་པོར་སྐྱེ་བ་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པའི་ཚེ་དང་ཁ་དོག་དང་རིགས་

དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའོ། །བདག་པོའི་སྐྱེ་བ་ནི་ས་བཅུའི་སྐྱེ་བ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་བདག་པོ་ནས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་བར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །ཐ་མའི་

སྐྱེ་བ་ནི་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་རྫོགས་ནས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་བྲམ་ཟེ་མདུན་ན་འདོན་ནམ། རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱེ་བའོ། ༔ །ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་བསྡུས་པ་བཞི་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་དང་དམན་

མོས་སོ་སོའི་དང་། །གཉི་ག་འདུན་དང་སྨིན་བྱེད་སྤྱོད་པ་བཞིའོ། །སྤྱོད་པ་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དམན་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོའི་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་

ཀྱིས། དེ་དག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་དག་སོ་སོར་གཙོར་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཅུ་བཞི་པོ་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

@457A ༄༅། །བ་ཁོ་ནའོ། །སྦྱོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་རྗེས་སུ་བསླབ་པའི་ཐབས་ནི་གང་ཟག་གཉི་ག་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་སྦྱོད་པ་དང་། སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྡུ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྟར་བཤད་པ་

རྣམས་སོ། ༔ །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ལ་སླབ་བྱེད་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དོན་དམ་རབ་ཟབ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ནི། །ཚོགས་མང་བསགས་པས་གོམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནས། །ཡུལ་

ཀྱི་སྤྲོས་ཚོགས་ཀུན་བཅད་བློ་འཇུག་ཀྱང་། །རབ་ཞི་མཉམ་གནས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདིར་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་དོན་དམ་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཅེས་བྱ་བ་ལན་མང་དུ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པའི་ནུས་པ་རྟས་པ་ཅན་ནོ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་དམ་པ་སྒྲོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ལྡན་སྟུག་པ་མཐའ་ཡས་བསགས་པ་སྟེ། གཙོར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ཉེ་བར་བཏུན་པའི་རྟེན་གྱི་བསམ་གཏན་དམ་པས་མཉམ་པར་བཞག་པ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས་ཡངས་སུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་དེ་སྐྱེ་བར་འཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པས་མོས་པ་སྤྱོད་

པའི་སའི་མཇུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་དེའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ཆོད་པ་ལས་གློའི་འཇུག

པ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བ། དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་དྲུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་བྱུང་སྟེ་དེས་ཤིང་བསྲེགས་ནས་མེ་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པ་བཙོས་མ་མ

@457B ཡིན་པ་ཤེས་པ་ལྟར། འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་རང་ཉིད་ཚད་མར་གྱུར་པ་ལས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་སྣང་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེས་ན། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་བསྒོམ་གྱུར་པ། །བསྒོམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པ

ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་བུ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཇིགས་སོགས་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྣང་གྱུར་པའི། །ཤེས་གང་བསླུ་བ་ཅན་མིན་པ། །རྟོག་མེད་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་བསྒོམ་པ་གོམས་པ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་

ངོ་བོ་ཉིད། །མེད་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། །འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ། ༔ །དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་སྤྲངས་ཡང་དག་དོན་ལ་ནི། །ངེས་པར་འཛིན་མེད་ནམ་མཁའ་མཐོང་བ་ལྟར། །ཆོས་ཚོགས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་ཁོ་ན། །མཐོང་བར་བསྟོད་

པ་བསམ་མི་ཁྱབ་གནས་སོ། །དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དམུས་ལོང་ལ་གཟུགས་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་ནུས་པས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྤྲངས་པའོ། །འདི་ལྟ་བཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའང་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་སུ་འགྱུར་བས་ན་ཐམས་ཅད་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག

པ་ལ་སོགས་པའང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་མཚུངས་བའི་བློའང་དེར་ཐལ་བས་སོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་བཀྲ་བར་འཛིན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་བཀྲ་བར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བཀྲ་བར་མི་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅིའང་ངེས་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྙེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །

@458A ༄༅། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་འཛིན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པས་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཉིད་དུ་ལྟའོ། ༄ །ཁྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དྲུག་ནི། དེས་ནི་རྫེས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་རྣམ་འཕེལ་བྱེད། །སྦྱོར་དང་ཐོབ་པས་སྐུ་གཉིས་འཁོར་དུ་སྐྱེ། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་འགྱུར། །ས་བཅུར་ཐོབ་དང་གྲུབ་པས་ངེས་པར་

འབྱུང་། །མཐར་ཐུག་དག་པའི་སྐུ་གསུམ་དབང་མཆོག་ཐོབ། །སྡིག་དྲག་སྒྲིབ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། །སྤྱོད་པའི་ཚོགས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་པ་གང་ཐོབ་པ་དེ་འཕེལ་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་

དེའི་དོན་དུ་བརྩོན་པའི་སྨོན་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་ལ། དངས་ཐོབ་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་རྒྱུན་ཁྱད་པར་དུ་
འགྲོ་བ་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་

ཞུགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ས་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་པ་ནི་ས་བཅུ་པར་
དག་པའི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་ནས་དབང་གི་དམ་པ་བཅུའང་ཐོབ་པས་ན་འདི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་

ཙམ་ནི་ས་དང་པོ་ཡང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་གོས་པ་ནི་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་མོས་པ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་དྲག་པོ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱིས་མི་གོས་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་នོ། །ས་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་

ཡོངས་སུ་བསྔུབ་པས་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱུའང་རྟེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་མི་འདྲེ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་པདྨ་བཞིན་ནོ། ༈ །ཚོགས་དང་

@458B འཁོར་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་དང་འཕེན་དང་གོམས་བྱུང་སྦྱོར་བ་ལས། །ཚིག་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྤྲོས་མེད་པའི། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྗེས་ཐོབ་རྟོགས་དང་དྲན། །རྣམ་གཞག་འདེབས་དང་དབང་འགྱུར་ལ་དཔྱོད་པའོ། །འདི་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་སྦྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི

རྒྱུ་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བ་ནི་རིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བོན་ལས་རྐྱེན་རྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །འཕེན་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་ཚེ་སྔ་མའི་གོམས་ཤུགས་ལས་འབྱུང་བའོ། །གོམས་པའི་

སྟོབས་ལས་ནི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་བསྒོམས་པའི་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བའོ། །མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་ལས་ཚིག་ཤེས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་དོན་ཆུང་དུས་ཚིག་པར་བཟུང་ནས་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་རྟོག་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ

གྱི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཐར་པར་ཞེན་པ་ལྡོག་པའོ། །འདི་ནི་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའོ། །

སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་རྟོག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་སྤྲོས་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ནི་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲོས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲ་དང་རྣམ་པར་རྟོག

པས་བསྡུས་པ་སྟེ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ནི་ལྟ་སྟེ་རྟོགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་འདི་ནི་དེ་ལྟའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་གིས་དཔྱོད་པའོ། །དྲན་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་དེའི་འོ་

ཏུ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྟོགས་པ་དེ་དྲན་པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་ལངས་ནས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བརྗོད་པའོ། །འདྲེས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་ནས་དམིགས་པ་གང་གིས་གནས་པར་འགྱུར་བའོ། །གནས་གྱུར་

@459A ༄༅། །ནས་འཁོར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་བསམས་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འགྱུར་བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་
འདིར་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་དོ། །སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག

པའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཡང་བརྗོད་དོ། ༔ །དེ་གསུམ་དཔེས་མཚོན་པ་ནི། འདི་དག་ལྷུགས་སོགས་དོན་སྨྲོང་འདོད་དང་སྨྲོང་། །མ་ལྷུགས་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྨྲོང་
ལྟ་བུར་བརྗོད། །སྦྱོར་བ་ནི་ལྷུགས་པའམ་རྨོངས་པའང་རྣམ་ཤེས་ལྟ་པོས་དོན་སྨྲོང་

བར་འདོད་ཅིང་མོས་ལ་རེ་ཞིག་མི་སྨྲོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་གཞི་ནི་དེ་དག་གིས་དོན་སྨྲོང་ཡང་མ་བརྗོད་ཅིང་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །རྗེས་ནི་མ་ལྷུགས་པ་དང་མ་རྨོངས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་
དོན་སྨྲོང་བ་སླ་ཞིང་རྟོག་པར་ཡང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བསྟན་བཅོས་ཤེས་པར་

འདོད་པ་དར་ཐོས་པ་ན་ཚིག་ཤེས་པ་དང་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ༔ །ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གལ་ཏེ་ཡེ་
ཤེས་དེ་གཞན་དབང་རྣམ་རྟོག་ལ་དམིགས་སམ་གཞན་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡང་ཤེས་

པ་ཡིན་ནམ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོང་བས་རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ནི་མེད་པས་མི་རུང་ངོ་། །མི་ཤེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་ཤེས་བྱ་ལ་བལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། རྟོག་དང་དེ་ཉིད་གཞན་མིན་ཤེས་པ་དང་། །མི་ཤེས་

མ་ཡིན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །དབྱེར་མེད་རྣམ་པར་བརྟག་བྱ་མེད་པས་ན། །ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་རྟོག་མེད་མི་རྟོག་ཉིད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་དམིགས་པས་དེའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་ལ་འཇུག་པས་གཞན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་ན་ཆོས་ཉིད་ནི་ཆོས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་པའམ་མི་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་པར་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ལྟར་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་

@459B ཏེ་སྦྱོར་བའི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ཁྱད་པར་མེད་པའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་མེད་པས་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་དགོངས་པའོ། ༔ །ཡེ་ཤེས་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་མཐོང་དང་གོམས་པས་ཡོངས་རྫོགས་པ། །མཐོང་དང་བསྒོམས་དང་ཁྱད་པར་ལམ་དུ་བཞག །དེ་ལྟར་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་མཆོག་དང་པོ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ལྷག་མ་དྭང་འབྱིན་པ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བསྒོམ་པ་ཐམ་ཐོབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏི་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དུ་གཏོགས་པ་གསུམ་ལས་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དུའང་རྣམ་པར་དབྱེའོ། ༔ །སོ་སོའི་རང་བཞིན་གསུམ་ལས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མཉམ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་བཅས། །སྔོན་ཆད་མ་མཐོང་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་རིགས་འདིར་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་མོ། །དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་ལམ་དུའང་མི་རྟོག་བས་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེའི་ཡེ་ཤེས་སྔར་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེས་དང་པོར་ཐོབ་པས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་

པའོ། ༄ །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་དག་དག་པ་ནི། །མཐོང་བ་བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་ཡེས་མངོན་གྱུར་པའི། །ཡེས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག་གོ །གཙོར་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པ་སྒྲིར་བདེན་པ་བཞི་པོ་

@460A ༄༅། །ཐམ་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པས་མ་དག་པར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དང་པོར་མཐོང་བ་ལ་མིག་སྔག་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །དེའི་

འོག་ཏུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་མཐོང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཙམ་སྔར་མཐོང་བས་བཟོད་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་མཐོང་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་

པའི་བཟློད་པ་བཞིའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་སྔ་མས་བསྡུས་པས་ན་ཐུག་པ་མེད་པ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མ་དག་པ་དང་དག་པ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱད་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ལས་བཅུ་

དྲུག་ཏུ་ངེས་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་དང་། རྗེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། གཟུང་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་དམིགས་པ་མངོན་གསུམ་མ་ཡིན་ན། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡུལ་

ནི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་ནར་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཚེ་ཡེ་ཤེས་མ་མཐོང་བ་ཅི་ཞིག་ལུས་ནས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་ལམ་དུ་འགྱུར་སྙམ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་བ་དེའི་ཚེ་རང་རིག་པས་སྣང་ཡང་དེ་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

རིགས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཉིད་དུ་འཐད་པའོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མཐོང་ལམ་དུ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་འཐད་པའི་

@460B ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་མྱོང་བས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པ་ན་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། མ་
མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བཅུ་དྲུག་པ་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འདོད་པའང་གསལ་

ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཙམ་སྣང་མཐོང་ཟིན་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ཁྱད་པར་
བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་ག་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་དོན་དུ་ནས་

མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེའི་བར་དུ་དེར་བྱུང་བས་དེར་བགྲངས་པའོ་སྙམ་ན། འོ་ན་སྤྱིལ་མ་བསྒོམ་པ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བས་སྤྱིལ་མ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་
པར་འགྱུར་ན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ༈ །དབྱེ་བའི་དོན་ནི་དོན་དམ་སོ་སོ་རང་གི་སྐད་ཅིག་མ། །

བྱ་བ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཉིད་གཉེན་པོ་དང་། །སྤངས་པར་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ལས། །བསྟན་པ་རྣམ་གཞག་སྦྱོར་དབྱེ་བཅུ་དྲུག་ཉིད། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་དོན་དམ་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་ལས་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཉིད་དེ། བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ལས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཉིད་ལ། རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགྱེད་པས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ཐ་དད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་ལ། དེ་སྤྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བལྟོས་པའི་ལྡོག་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །གཞན་དུ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་འབྱེད་ན་ནི་སྒོམ་ལམ་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མི་སྤོང་ངོ་། །འོ་ན་དེ་ལ་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་ཅི་ལྟར་བཞག་པར་འཐད་

@461A ༄༅། །ཅེ་ན། དེ་ནི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྒོམས་ནས་ཏེ། དུས་མཱུར་བས་ན་སྐད་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་འདིར་སྐད་ཅིག་ནི་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས

པ་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་མས་གནས་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པས་རབ་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ལ་ཅི་ནུས་སུ

དཔྱད་པར་བྱ་བར་ཟད་དེ། ཀུ་རོལ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། །ཟག་མེད་དགེ་བསྐྱོན་མེད་ཞུགས་པར་བརྗོད། །སྤོན་མཐོང་བའི་དེ་ཁོན་དག་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བས་སྤང་

བར་བྱ་བའི་དགྲའི་རྒྱུན་དུངས་འབྱིན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དང་བྲལ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལས་འདས་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། ༔ །སྤྲངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མཐོང་སྤྲངས་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་གཉིས་དང་། །གཟུང་འཛིན་རྟོག

པ་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་དྲུག །སྤངས་པས་དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྡུལ་མེད་དྲི་མ་བྲལ་བས་རྣམ་དག་པའོ། །མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཕྱོགས་རགས་པ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་

བྱ་བ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཞི་བཅུ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྟོག་པ་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་རགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་འཐོབ་པས་ན། དྲི་མ་མེད་པ་དང་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་གསུངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་སྐྱེས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ལྤགས་ཤུན་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུ་སྤོང་བས་གནས་གྱུར་པ་དང་པོ་ཐོབ་པའོ། །དེ་དག་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དུ་ན་འཇིག་རྟེན་ཆོས་

@461B མཆོག་གི་རྒྱུན་གྱི་ཐ་མ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་གི་རྒྱུན་གྱི་ཉེར་ལེན་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་བཟོད་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐོང་སྤང་རང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པས་དེའི་ཕྱི་མ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་

སྨུན་ཁྲུང་དུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དེའི་སྨུན་པའི་གནོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་ཁད་ཉེ་བས་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་ནས་མཐོང་ལམ་ཉིད་གཉེན་པོར་བརྗོད་པ་སྟེ་འདིར་མི་
སྤྱོད། ༈ །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཀུན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པར་
མཉམ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདག་མེད་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དོན་ཀུན་བྱ་དང་ལན་ལ་མི་རེ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་གཞན་དང་རྟོགས་པ་མཚུངས་པ་ཐོབ། །མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་
གཉིས་རྟོགས་པ་ལས། ཆོས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་བདག་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ལྔ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་རབ་ཀྱི་ཆས་རང་དང་གཞན་གང་ཟག་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་།
སྙིང་རྗེའི་ཆས་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟོད་པས་སྦྱོང་བར་མཉམ་པ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆས་
དགོས་པ་བསྒྲུབ་པར་མཉམ་པ་དང་། བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཆས་ལན་མི་རེ་བར་མཉམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆས་ས་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྲས་གཞན་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་
ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བསླབས་པས་འདིར་དེ་མངོན་པར་

རྟོགས་ཤིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའོ། ༔ །དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཆོས་ཀུན་ཡང་དག་མིན་རྟོགས་ལས། །རྨི་ལམ་སོགས་ལྟར་རྫུན་སྣང་ཉིད་དུ་རྟོགས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྫུན་པའི་སྣང་བས་རབ་ཏུ་སྤྲུར་བ་རྟོགས་པའོ། ༔ །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། མེད་དང་ཡོད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་དང་། །རྣམ་རྟོག་ཟད་དང་ཀུན་རྟོག་ལེགས་པར་ཤེས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་

@462A ༄༅། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་དགེ་བ་དང་མ་དག་པའི་ཐུན་མོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

གྱིས་ཀུན་རྟོག་ཟད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཤེས་པས་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཤེས་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཤེས་པས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མང་པོ་ཐོབ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་

མཐུན་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སོགས། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བརྟན་པ་དང་མི་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་ངང་གིས་

ལྷན་ཅིག་ལྡན་པ་འཐོབ་པའོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་འདི་ནི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་ལས་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་ཡིན་ལ། གཙོ་བོའི་ཆ་ལས་ནི་སོ་སོར་ངེས་པར་ཡང་གསུངས་པའོ། ༔ །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ནི། བདག་ལྟ་རྣམས་སྤངས་

དོན་ཆེན་བདག་ཏུ་ལྟ། །སྡུག་བསྔལ་སྤངས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཁུར་ཆེན་ཁྱེར། །དོན་ཀུན་རང་གི་དོན་ལྟར་བལྟོས་མེད་སྒྲུབ། །རྣམ་གྲོལ་གྱུར་ཀྱང་མི་བཟད་འཆིང་དང་ལྡན། །སྡུག་བསྔལ་མཐར་ཐུག་མེད་ཀྱང་ཟད་པར་རྩོལ། །ཆ་ཤས་བཀུར་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་སྤྱོམས་ཁུར། །འགྲོ་ལ་

དགའ་དང་བྱམས་སོགས་ངོ་མཚར་ཆེ། །སེམས་ཅན་བདག་དང་མཚུངས་ཕྱིར་དེ་ལྟའང་མིན། །འདི་ལ་བདུན་ཏེ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སྤངས་ཀྱང་། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པས་བསིལ་བ་ཐོབ་ཀྱང་མགོ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་

@462B བའོ། །བལྟོས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་ལེགས་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་ཉིད་ལན་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལའང་རེ་བ་མེད་པའོ། །འཆིད་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་མཐོང་སྤྱངས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་བླ་ན་

མེད་པ་ཐོབ་ཀྱང་དེའི་རོ་མི་མྱང་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆིང་བའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པས་དེ་བསལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་བསལ་

བའི་དོན་དུ་རང་ཡང་སྦྱོད་ལ་གཞན་ཡང་འགོད་པའོ། །སེམས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བ་བེའུ་ལ་བྱམས་པ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ལེན་པས། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་རང་རང་གིས་དེའི་ཆ་ཤས་ཆེ་གཅིག་ཙམ་གྱིའང་བཀུར་བར་མི་ནུས་པ་མཐའ་

དག་བསྒོམས་ཏེ་ཁྱུར་བར་སྦྱོ་བའོ། །ངོ་མཚར་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དགའ་བ་དང་བྱམས་པ་དང་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་དེ་ལ་མི་སྐྱོ་བ་བཞིས་རྟག་ཏུ་དགའ་

བ་སྦྱོད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་ངོ་མཚར་ཡང་ཆེ་ལ། སེམས་ཅན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ཐོབ་

པས་ངོ་མཚར་ཡང་མེད་པའོ། ༔ །ལམ་གྱི་ཚོགས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སེདྒྲི་རྣམ་བསྒྲིངས་ཏིང་འཛིན་རྟེན་འབྲེལ་ན། །ལུགས་དང་ལྡོག་ལ་ལྟ་བས་རབ་བརྟན་བྱེད། །མཐོང་

བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དེས་སྒྲིབ་པས་མི་འཇིགས་པས་སེདྒྲི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སླམས་

པར་འཇུག་ཅིང་། ངུས་ཕྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ལུགས་དང་ལྡོག་པར་ལྟ་བས་གནས་པས་ལམ་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༔ །བསྒོམ་པའི་

ལམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འདས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའང་

མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ལ། །གཞན་ཡང་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས། །ཕྲ་རགས་དབྱེ་བ་དགུ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག །འདི་ལ་ཐག་པ་ཐུན་མོང་གི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོམ་ལམ་

གཉིས་ས། །དང་པོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་།

@463A ༄༅། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ནི་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག

པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དག་ལས
རྣམ་པར་དག་པ་དང་བསྒྲུབ་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའོ། །ཟག

པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་དན་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
དང་རྒྱུན་དང་ལྡན་པར་འཇུག་པས་ན་ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་

པ་དགུ་དགུར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༔ །དེ་དག་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི། དང་པོར་ས་དགུ་གོང་འོག་ཞི་རགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་
གོམས་བྱེད་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ནི། །གཟུགས་མེད་བཞི་ལས་སྐྱང་བར་བྱ

བ་དང་། །གཉིས་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཚན་བརྒྱད་དུ་བསྡུ། །འདོད་པའི་ཁམས་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་ས་དགུ་ལ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མང་བ་དང་ཚེ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པས་རགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གོང་མ་གོང་མ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པས་ཞི་

བའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའི་གཉིས་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཚན་བརྒྱད་ཀྱིས། སྤང་བྱ་འདོད་པའི་ཁམས་ནས་ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

བར་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་ཚན་བརྒྱད་སྤོང་བས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ལས་འདའ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གཉིས་པས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་

@463B པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་

བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། རྩེ་གཅིག་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་དང་།
སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི་

དམིགས་པ་ལས་འདའ་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མི་
འདྲ་བ་ནི་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཡན་ལག

དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༔ །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་སྲིད་སོགས་དང་། །ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་བཞི་བཞིར་དབྱེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། སྲིད་པ་ཞལ་ཆེ་བ་དང་། མ་

རིག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བ་ཞལ་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ནོ། །གཉིས་པའང་བཞི་སྟེ། ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་། གནས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ཆ་མཐུན་ནོ། ༔ །ཁྱེད་པ་
ནི། འདི་ནི་སྣང་བྱ་གཡོན་ཅིང་ཚད་མེད་སོགས། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་བསྐྱེད་པའི་

རྟེན་ཉིད་དོ། །སྒོམ་སྤངས་རྣམས་རྣམ་པར་གནོན་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། ༈ །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་

འདས་པ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི། །ས་དགུ་ལ་བརྟེན་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ། །དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་ལྡན་བཅས། །ས་དགུའི་སྤང་བྱའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་ཅུ་གཅིག །འདིའི་རྟེན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་

@464A ༄༅། །མེད་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་

མཆེད་དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཞི་གནས་ཆུང་ལ། སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་

པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་དངོས་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཕྲ་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ་དགུ་ཚན་དགུའི་གཉེན་པོ་ལམ་དགུ་ཚན་དགུས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་གོ །རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་

ཚུལ་ལྟར་ན་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཕྲ་རགས་དགུའི་གཉེན་པོ་ལམ་རྣམ་པ་དགུར་ཟད་དོ། ༔ །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉི་གའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ནི། མཚན་

ཉིད་རིག་དང་མོས་བྱུང་རབ་དབེན་དང་། །དགའ་བ་སྡུད་དང་དཔྱོད་དང་སྦྱོར་བའི་མཐའ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་ནི། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའང་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །འང་གི་སྒྲ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་བསྡུ་བའི་དོན་ཏོ། །མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མོས་ལས་ལས་བྱུང་བ་དང་། །རབ་ཏུ་དབེན་དང་དགའ་སྡུད་དང་། །དེ་བཞིན་དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་དང་། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ཐ་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟོམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་རྒྱས་

པར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལས་གསུངས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་པོ་འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་

@464B ས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་རགས་པ་དང་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པས། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བྱ་དང་ཐོབ་བྱར་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བ་དང་ཐོབ་པར་བྱ

བའི་ཕྱིར་སེམས་གཏོད་པར་ཡང་བྱེད་པ་ཐོས་བསམ་དང་འདྲེས་པར་འཇུག་པའོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེས་ས་འོག་མ་དག་ཤེས་ནས་གོང་མ་དག་ལ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་པས་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་

དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྤོང་བ་དང་ཐོབ་པར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་པ་ནི་ཡང་དེ་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་ཅིང་བསྒོམས་ལ་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་ས་འོག་མ་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོ་དག་སྤོང་བའི་ལམ

སྐྱེས་པའོ། །དགའ་བསྡུད་པ་ནི་དེ་སྤངས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དབེན་པ་ལ་དགའ་བས་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེས་རེག་ནས། བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུས་དུས་སུ་དང་བ་དང་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

ལ་གནས་པས་སྒོམ་སྤང་འབྲིང་སྤོང་བའོ། །དཔྱོད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་གཡལ་ཆེར་སྤངས་པས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལྟ་བུར་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་མ་སྤངས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་དང་། དེ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་ལྷག་མ་མ་ལུས་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོང་བ་ལ་དགའ་བས་གནས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའི་སེམས་འཛོག་པའོ། །སྦྱོར་བའི་མཐའ་ནི་དེ་ནས་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དང་ཡང་

བསྒོམས་པས་དེའི་ས་བོན་མ་བཅོམ་ཡང་རེ་ཞིག་ཆུང་ངུའང་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་དེ་ལས་ས་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས། བསྒོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་བའོ། །འཇིག

@465A ༄༅། །ཇི་ལྟར་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་བདུན་གྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་

སོ་སོར་རྟོག་པ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཚོགས་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མོས་པས་གོམས་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྦྱོར་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་དག་མངོན་དུ་གྱུར་པས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤོང་བའོ། །བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ནི་དེ་ཉིད་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ན་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡང་སྤང་བྱ་སྤངས་མ་སྤངས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤང་བ་ལ་དུས་ཇི་ལྟ་བར་སྐྱོ་བ་དང་མངོན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེན་ཅིང་མང་དུ་བསྒོམས་པས་སྒོམ་སྤང་ཕལ་ཆེར་སྤོང་བའོ། །དྲུག་པ་ནི་དེ་ལས་སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ། སྤངས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་ཐ་མ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པས། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེས་ན་འདིར་སྐབས་སུ་བབ་ན་ནི་དགའ་བ་སྡུད་པ་དང་དཔྱོད་

པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། ༄ །འཇུག་པའི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །ཁྱད་པར་དངོས་དང་རྗེས་ཐོབ་དག་གིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བཞིའམ་དངོས་

གཞི་དང་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ནས་གསུམ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ནི་སྤངས་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཁྱད་པར་

@465B གྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པ་ས་གཞན་གྱིས་སྦྱོར་བ་མི་རྩོམ་གྱི་བར་རམ་ཡང་ན་སྒྲིབ་པ་ཕྱི་མ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དམ། ཡང་ན་སྤོང་བའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་གཞི་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་

གཞག་བསྒོམ་པའོ། །རྟེས་ནི་དེ་དག་གི་རྟེས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྣམ་འཇོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ས། །ཞེས་གསུངས་པའོ། ༈ །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཟག་པ་མེད་པ

ནི། ཟག་མེད་ས་དགུའི་མཉམ་གཞག་སྒྲིབ་པ་དགུ །སྤོང་བར་བྱེད་དང་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ། །ས་རྣམས་འཇོག་པས་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྒྲུབ་པའམ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་པའོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་གཉིས་ལས་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་

པ་དགུའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་ཕྲ་རགས་དགུར་ཕྱེ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྟོག་པ་དགུ་བཞི་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་སྟེར་གྱི་བས་ཕྲ་བ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཕྲ་རགས་

དགུ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བློ་དང་ལྡན་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། །རྟག་ཏུ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཚང་ཚིང་དག །དུག་སྨན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་། རྒྱ་མཚོ་སོགས་

བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེའང་འདིར་ཁམས་དང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བ་ལས་སོ་སོར་ནི་མ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡི། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དག་པ་འདིག

@466A ༄༅། །ཧེན་པ་ལ་ས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། །རྩ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བློ་གྲོས་བཞག །དྲན་རྒྱུ་རྟོག

པ་ཙམ་རིག་བརྟན་པ་དག །སྦྱར་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་འགྲོ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྫེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ

མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོང་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་གཉིས་
ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་

པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་འདི་ནི་ལྷག་མ་ཡི། །ས་རྣམས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འདི་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དག། བསྒོམ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་
བྱེད། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་སྦྱོང་བར་བྱེད། །གཞན་ནི་ཇི་བཞིན་

རྣམ་འཇོག་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་ཅེས་སོ། ༔ །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། ཟག་བཅས་མོས་སོགས་ཡིད་བྱེད་བླ་མེད་གསུམ། །དགེ་བ་མངོན་བསྒྲུབ་སྤྱོལ་
དང་ཡོངས་སྒྱུར་བྱེད། །འདིར་ཡང་ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་ཉོན་མོངས་པའང་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་ན་རྫེས་ཐོབ་སྣང་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པ་ངེས་པས་དོན་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ལ་གསུམ་ལས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཇི་སྐྲད་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་

ཤིང་དད་ལ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ངེས་པ་རྙེད་པས་བསོད་ནམས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པར་སྦྱོར་པའི་མོས་ཅན་ནོ། ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བས་ནི་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་བསྔོམས་ནས་གཞལ་ཏེ་མ་ལུས་པ་ལ་རྫོགས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དགའ་བ་བླ་ན་མེད་

@466B པས་རོ་མྱང་ཞིང་ཡི་རང་བར་བྱེད་པས། བྱེད་པ་པོ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བསགས་ཤིང་སྤེལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་

རྒྱུར་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་འབྲས་བུ་མི་ཟད་པར་བསྒྱུར་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་ནི་མོས་པའི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དོ། ༈ །སྨོན་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པ་དྲུག་ནི། ཀུན་ནས་དུལ་དང་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་སེལ། །

གནོད་པས་མི་ཐེ་བྱང་ཆུབ་ཚོགས་རབ་འཕེལ། །དེ་དང་ལྡན་པ་གང་དུ་གནས་པའི་ཡུལ། །མཆོད་པའི་ཞིང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་པར་ལྡན། །སྔོ་ཐམས་ཅད་ནས་དབང་པོའི་རྣ་ལེགས་པར་ཐུལ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་བླ་མ་དང་དེའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྔོ་ཐམས་ཅད་ནས་

རབ་ཏུ་གུས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རིམ་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་གནོད་པ་དང་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟན་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་པ་པོ་ལ་སོགས་

པའི་རྟེན་དག་གང་དུ་གནས་པའི་སའང་མཆོད་པའི་ཞིང་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། ༈ །བསྒོམ་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐལ་པ་མཐའ་ཡས་དཔག་མེད་ཚོགས་རྫོགས་པས། །བསྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཐ་མ་ཐོབ་ནས་

ནི༔ ༔དབང་བསྐུར་དབང་མཆོག་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། །རྟོག་པས་མི་ཤེགས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡི། །ཉིང་འཛིན་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ནི། །བར་ཆད་མེད་པ་བསོད་ནམས་དཔེ་མེད་ལྡན། །དམིཊ་པ་དངོས་མེད་དྲན་པའི་བདག་པོ་ལས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་རབ་ཞིའི་

རྣམ་པ་ཅན། །མཚན་མར་ལྟ་བའི་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྒྲིབ་ཚོགས་མ་ལུས་གཏན་བཅད་གྱུར་པའོ། །འདི་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་ཉེ་བར་

@467A སྟོན་པ་ལས། ལམ་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐ་མར་གྱུར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དམ་པ་ཐོབ་ནས། དབང་བསྐུར་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་གི་མཆོག་དང་ལྡན་པས། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་

བརྗོད་པའི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྟེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ནོར་བུ་དང་མུ་ཏིག་དང་བཻ་ཌཱུར་ྱ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཐམས་ཅད་པས་སྲ་བ་བརྟན་པ། ཐམས་ཅད་འབིགས་པར་

ནས་ཤིང་དེ་ནི་གཞན་གྱི་མི་ཕིགས་པ་ལྟར། འདིའང་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྲ་བ་བརྟན་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་གནོན་ཅིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་བརྗོད་པ་ཐོབ་པའོ། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སེམས་གཞན་གྱིས་བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལམ་གྱི་མཐའ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། འདིའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་ནི་བསྙོད་དུ་མེད་པར་བྱེད་ཞུགས་པས་ན། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་རུའི་རྟོགས་

པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་རྣམས་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཅེས་གང་གསུངས་པའོ། །ཡང་གྲངས་མེད་གཉིས་

ནི་རྫོགས་པ་ཡིས། །བསྒོམ་པ་ཡི་ནི་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། །བསྒོམ་པ་ཐ་མ་ཐོབ་ནས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དབང་བསྐུར་བར། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །རྟོག་པས་མི་ཤིགས་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཁྱད་པར་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པའི་

ཆོས་དང་ལྡན་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་མཉམ་པར་འཛོག་ཀའི་དྲན་པའི་བདག་པོས་དམིགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་ལ་གཏད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་

@467B བའི་རྣམ་པ་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དེས་ན། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པའི་དུག་མི་བཟད་པས་

བློ་ཤིན་ཏུ་མ་རུངས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲུང་ནས་ཕྱུང་བས་སྒྲིབ་པའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་བའོ། ༔ །ས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་དང་དབྱེ་བ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ནི། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དང་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་གྱུར་ལས། །ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་འགྲོབ་པས་མཐར་ཐུག་བྱེད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་དྲི་མེད་འོད་བྱེད་དང་། །འོད་འཕྲོ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་མངོན་དུ་གྱུར། །རིང་སོང་མི་གཡོ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་བཅུའོ། །སྤྱིར་ནི་ས་དང་གནས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་དུའང་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་བཅས་པས་ནི་བཅུ་གཅིག་གོ །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་བཅས་པས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་ཀྱི་ས་དང་བཅས་པས་ནི་བཅུ་གསུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བགྲང་བ་ནི་བཅུ་པོ་འདི་ཉིད་དེ། སྔ་

མ་གཉིས་ནི་ས་བོན་ནམ་སྦྱོར་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མའང་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ།། དེའང་སྔར་བཤད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་གོང་མ་
དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་།

གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་བར་རྣམ་པ་བཅུར་བཞག་པ་སྟེ། གོ་རིམ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།
གྲངས་ཀྱང་འདི་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཡོངས་

@468A སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པས་ངེས་པའོ། །དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཅུའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་དང་། ལུས་
ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལོག་པར་བསྒྲུབ་

པ་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྗེད་པས་མུན་པའི་རྒྱལ་ཙན་ཉིད་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཕྲ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཕྲ་བར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མཚན་མ་རགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མ་ཕྲ་བ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པས་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་ཏེ། མེར་མེར་པོ་དང་། ནུར་ནུར་

པོ་དང་། ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། ཤ་མཁྲང་བ་དང་། ལུས་དང་མཐུན་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་དང་། ལས་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བདུན་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་དང་། མཚན་དང་། ཚུ་

ཞིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་བཅས་པ་ན་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་

ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་བཅས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བགྲོད་པ་སྟེ། དེའང་མཐོང་ལམ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ས་དང་པོའི་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་དང་བཅས་པའི་

ས་དགུ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་སླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་

@468B མཐོང་ལམ་དང་ལྷག་མ་སྒོམ་ལམ་དུ་གསུངས་པའོ། ༔ །ས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལས་སྦྱོར་དུ་བསྡུ་བ་ནི། འདི་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཟག་དང་། །རྣམ་པར་གཏན་དབབ་སྒོམ་

དང་ཕན་ཡོན་དང་། །རྟགས་དང་ངེས་ཚིགས་མི་མཐུན་གཉེན་པོས་དབྱེ། །ཏིང་འཛིན་གཟུངས་

དང་དཔེ་ཡིས་རྣམ་པར་བཞག །འདི་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མས་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། བསྒོམ་པ་

རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཕན་ཡོན་ལྔ་དང་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།

ངེས་པའི་ཚིག་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དཔེས་མཚོན་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་

བཞག་གོ ༔ །དེ་ལ་ས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ཉིད་

མཆོག་རྟོགས་ལས་ཆུད་མི་ཟས་གནས། །ཏིང་འཛིན་བདེ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས།། སྲིད་པར་ཡོངས་བསྔོ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར། །སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་
ན། །ཉོན་མོངས་རྗེས་བསྲུངས་བགྲོད་ཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ། །

མཚན་མེད་གཅིག་པུ་ངེས་དང་དེ་ལ་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་གནས་སངས་རྒྱས་ཞིང་སྦྱོང་དང་།། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་སྒོ་གཉིས་རྣམ་དག་པའོ། །ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོག
ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་པོར་མཐོང་བ་སྟེ་གང་

ཟག་དང་ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་དེ་ཕྲ་བ་ཡང་ཆུད་མི་ཟ
བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས

ཀྱི་ལམ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱིས་བདེ་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་གནས་ཤིང་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་དེ་དག་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྲིད་པ་ལ་སྣང་བའི་བྱང་

@469A ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པས་མང་དུ་གནས་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྙིང་རྗེས་འགྲོ་བ་འདྲེན་དེ་དག་འཁོར་བར་བསྔོ་བས་གཞན་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བའོ། །ལྔ་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པས་མང་དུ་གནས་པ་ལས་རང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་

མོངས་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཐོབ་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བསྟན་བཅོས་དང་བཟོ་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་

ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པས་མང་དུ་གནས་པས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་

སྐྱེ་ཞིང་དེར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའོ།། བདུན་པ་ནི་རིགས་ངེས་ཤིང་མཚུངས་པ་ཐོབ་པ་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དངོས་

སུ་བསྐྱེད་ཅིང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་

ལམ་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལོག་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཡང་ཐོབ་པའོ། །དགུ་པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་

དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་

པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་
སྒོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་མངའ་བརྙེས་པའོ། ༄ །ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་བཅུ་

བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སེམས། །རྣམ་དག་ཆོས་དང་རྒྱུད་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་བྱང་ཐ་དད་ང་སྤྱངས་སྐད་ཅིག་པའི། །བློ་ཐོབ་བཏང་
སྙོམས་ཞིང་སྦྱོང་སེམས་ཅན་སྨིན། །མཐུ་ཆེ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་ངེས་པར་

སྟོན། །སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་དབང་གི་མཆོག་ཐོབ་པའོ། །ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྟུང་བ་ཕྲ་མོའང་མི་སྤྱོད་པས་ཚུལ་

@469B ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཆོ་འཕོས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མི་ཉམས་པས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པར་བཞག་པར་རོ། །བཞི་པ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྤྱངས་པ་སྟེ།

མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཐ་དད་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པས་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་

རྣམ་པར་བྱང་བར་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པའོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བློ་ཐོབ་པ་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག

རེ་རེར་སྒོམ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་མེད་པ་ལ་གནས་ཤིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་བཏང་སྙོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བའོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་

པ་ལ་མཁས་པའོ། །བཅུ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། སྒོ་གཉིས་ཚད་མེད་པས་ཁྱབ་པས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ན་ནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པས་ལུས་ངེས་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། ༈ །རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་དཔྱད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་རང་བཞིན་དང་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གནས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བཞི་སྟེ། རྟེན་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གནས་གང་ཡོད་ན་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དང་། གཞི་གང་ཡིན་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་

@470A པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་འཁོར་བཅས་ལེགས་བྱས་དང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ལེགས་བསགས་དང་། །དེ་ཉིད་རྟོགས་བསམ་རྣམ་དག་ལྷག་བསམ་རྒྱས། །མོས་དང་བརྩེ་བ་མངོན་

གྱུར་རྟེན་དུ་བརྗོད། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་དབྱེ་བ་དགུ་དང་བཅས་པ་བཙུ་ལས་སྐལ་ལྡན་དུ་གྱུར་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ཏེ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བསླབས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་

བསླབས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པའོ། །སེམས་ལ་བསླབས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྱས་པས་སྦྱད་
པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱད་པའོ། །ཤེས་རབ་ལ་བསླབས་པ་བཞི་སྟེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་
བ་ལེགས་པར་བསགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དང་། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསགས་པ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པའི་གདམས་ངག་ལེགས་པར་བཟུང་བ་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསགས་པ་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་ལྷག་
པའི་བསམ་པ་རྒྱས་པས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པའི་མོས་པ་བསགས་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་བསགས་པས་སྙིང་བརྗེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། ༈ །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་དང་། །མཉམ་ཉིད་ཡོངས་སྐྱོབ་

རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མ་ལུས་མཁྱེན་དང་ཞིང་སྦྱོང་ཐུགས་རྒྱུད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལས་དགུ་དང་བཅས་པ་བཅུ་འདོད་པས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བ་སྟེ། སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲིས་པའི་ལན་ཐེབ་

@470B པའི་ལས་ཅན་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པས་བསྡུ་བ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟེ་བ་

ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བས་དེའི་གཞི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལན་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྦྱོང་བས་ཞིང་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་པ་

མེད་པར་སྤྱོལ་པ་འཇུག་པ་དང་། དུས་གསུམ་སྐད་ཅིག་གིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཁྱེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཡེ་ཤེས་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཐབས་མཁས་

པའི་ལས་ཅན་ནོ། ༀ །རྒྱུ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དབང་བསྒྱུར་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རབ་རྟོན་དཔག་མེད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། །རྗེས་མཐུན་ཡང་དག་ཚོལ་དང་དམ་པ་དང་། །གནས་པ་མཁར་ཕྱིན་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱེ་བྲག་དགུ་དང་བཅས་པ། བཅུ་སྟེ་

དབང་དུ་བསྒྱུར་པ་ཆེན་པོ་ཕྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བསྒྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱབ་(YPA)འི་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་བ་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་རབ་ཏུ་རྟོན་པ་ཆེན་

པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་འཛིན་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་ཟབ་མོ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་གདམས་ངག་ཡང་དག་པར་ཚོལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་ཡོན་ཏན་འཛིན་པས་དམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་སྨྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་

@471A ༄༅། །གཏུགས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་ཐུག་པ་གནས་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོའོ། ༔ །ངོ་བོ་ཉིད་ནི། བྱིས་པའི་ས་ལས་འདས་པ་ཞུགས་པ་དང་། །རིགས་དང་གནད་སྣད་
འགྲོ་དང་ཆོས་ཉིད་དང་། །གནས་པ་དང་ནི་མཉམ་ཉིད་ངེས་པ་ཡི། །ཤིན་ཏུ་༔

འདས་ལས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའོ། །སེམས་དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའོ། །དེའང་བརྒྱད་ཀྱིས་ཏེ། ཞུགས་པས་
ཤིན་ཏུ་འདས་པ་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་འདས་པའི་

སེམས་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་འདས་པ་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། གནད་སྣད་པ་ལས་འདས་པ་
རིགས་འདྲ་བའི་བུ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལས་སྐྱེས་པས་གནད་མ་སྣད་པ་དང་། ༔ འགྲོ་བ་ལ་

འདས་པ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་འགྲོ་བ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པ་ལུས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལྟར་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་རང་དོན་དུ་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་ལ་

གནས་པ་དང་། གནས་པས་འདས་པ་བཅོམ༔ ནས་གནས་པ་ལྟར་འཁོར་བ་མི་གཏོང་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པ་བཅས་ནས་འཚོ་བ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་འཕགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ལས་མི་ཉམས་པས་དེར་ངེས་ཞིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན༔

སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་མི་འདྲ་བར་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའོ་ཞེས་སོ། ༔ །ས་དེའི་ངེས་པའི་ཚིག་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བས་རབ་ཏུ་

@471B དགའ་བ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་བཅུ་དང་དམིགས་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པས་ན། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མང་བ་རྣམ་བཅུ་དང་། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་མ་འོངས་ཐོབ་བྱ་བཅུ། །ད་ལྟར་ཐོབ་པ་བཅུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིས། །ཕྱིར་ཞིང་རབ་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་ཕྱིར་རོ། ༔ མཆོག་ཏུ་

དགའ་བ་ནི་སེམས་མགུ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡི་རངས་པའོ། །དེའང་བཅུ་སྟེ། ཁྱད་པར་དགུས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པས་སོ། །འདི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་བ་མང་
བ་དང་། དམིགས་པ་ལ་དགའ་བས་ཚིམ་པས་དགའ་བ་མང་བ་དང་། རྟོགས་

པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རངས་པ་མང་བ་དང་། ལུས་དང་སེམས་བརྟས་པར་བྱས་པས་མགུ་བ་མང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕན་བཏགས་པས་དགའ་རླབས་མང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་
པས་སྤྲོས་པ་མང་བ་དང་། འཐབ་བའི་གཏམ་ལ་འཐིབས་པ་ན་མི་འཁྲུགས་པ་མང་བ

དང་། སེམས་ཅན་སྡུག་པའི་སྙིང་བརྩེས་འཚེ་བ་མེད་པ་མང་བ་དང་། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལའང་བཟོད་པ་མང་བའོ། །དམིགས་པ་གང་གིས་དགའ་བ་ལ་གཉིས་ལས་མ་འོངས་པ་ན་
འཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཅི་འདྲ་བ་བདག་ཀྱང་འགྱུར་

བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེའང་རྣམ་པ་དགུ་ལས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལས་དང་། དེའི་རིགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལས་དང་། ས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་
དང་། མི་འཕྲོགས་པ་ཉིད་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་ངག་རྗེས་སུ

བསྟན་པ་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་དྲན་པས་དགའ་བའོ། །ད་ལྟར་ཐོབ་པའི་

དམིགས་པ་བཅུ་ལས་དབྱེ་བ་དངོས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཕྱིར་

ལོག་པས་དེའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པའོ། །ལོག་པ་དེའང་རྣམ་པ་དགུས་ཏེ། འཇུག་པས་ལོག་པ་ནི་བདག་སངས་རྒྱས་དང་ཉེ་བར་ཞུགས་པས་སོ། །རིང་བས་ནི་བྱིས་པའི་ས་ལས་

བསྲིངས་པས་སོ། །ཉེ་བས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དང་བསླེན་པས་སོ། །རྒྱུན་ཆད་༔ པས་ནི་༔

@472A ༄༅། །ངན་སོང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པས་སོ། །རྟེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་པར་གྱུར་པས་སོ། །མཐོང་བ་དང་ཉེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་བ་དང་ཉེ་བར་

གྱུར་པས་སོ། །བྱུང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་དག་པར་བྱུང་བས་སོ། །མཉམ་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པས་སོ། །བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ནི་བདག་འཇིགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་བག་ཚ་བ་དང་། བྲལ་བས་སོ། ༔ །འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་

བཤད་པ་ནི། འཚོ་བ་ཆིགས་བཅད་མེད་དང་འཆི་བ་དང་། །ངན་འགྲོ་འཁོར་དུ་བག

ཚོའི་འཇིགས་དང་བྲལ། །འཇིགས་པ་ལྔ་ལས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །གཞན་གཉིས་ནི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འདོད་ངན་འགྲོ་དང་འཕྲད་པས་སོ། །བརྗེད་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྡུས་པའོ། །འཇིགས་པའི་གཞི་ནི་གཉིས་ཏེ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཞེན་པ་འདུ་ཤེས་དང་ལྟ་བ་དང་སྲིད་པ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་བའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བས་བདག་འཕངས་པར་ཡང་མི་སེམས་ན། ཡོ་བྱད་

ཐམས་ཅད་ཕངས་པར་ག་ལ་སེམས་པས་འཚོ་བ་མེད་པས་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ལོ། །སུ་ལའང་རིམ་གྲོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རེའི་བདག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱད་པར་སེམས་པས་ཚིགས་བཅད་མེད་པའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ལོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་

བདག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་ན་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ལོ། །བདག་ཤི་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བར་ཤེས་པས་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་ལོ། །བདག་གི་བསམ་པ་དང་མཚུངས་པའང་འཇིག་རྟེན་ན་སུའང་མེད་ན་

ལྷག་པ་ལྷ་ཅི་སློས་སླམ་པས་འཁོར་དུ་བག་ཆ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདི་དག་ནི་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་ལེགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། ༄ །རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བསམ་སྦྱོར་བསྔོ་བ་གསུམ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན། །

@472B བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ནི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་བརྩོན་པའོ། །བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དད་པའི་དབང་དབྱེ་བ་དགུ་དང་བཅས་པ་བཅུ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བ་མང་བ་དང་།

བདག་གི་རྟོག་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྲིད་པར་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་སྙིང་རྗེ་བསྒྲུབ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཡུན་རིང་བས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇེམ་

པས་ངོ་ཚ་ཞེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་རྒྱན་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ལ་མཐོ་མི་འཚམ་པས་བཟོད་པ་དང་དེས༔ པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གུས་ཤིང་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཉིན་མཚན་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སོགས་པ་རྒྱུན་

མི་ཆད་པར་བརྩོན་པས་མི་ངོམས་པ་སྟེ། སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའོ། །ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པས་བསྟེན་པ་སོགས་པ་དང་།

འབེལ་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དགའ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་

ལ་དགའ་བ་སོགས་པ་དང་༔ ཆོལ་བས་མི་ངོམས་པས་མང་དུ་ཐོས་པ་སོགས་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་པས་བསམ་པ་སོགས་པ་དང་། ཡིད་གང་ལའང་མི་གནས་པས་

བསྒོམ་པ་སོགས་པ་དང་། བསླབ་པའི་བར་ཆད་རྙེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བས་མ་

ཆགས་པ་སོགས་པ་དང་། ཡོད་བྱད་ལ་ཕངས་པར་མི་འཛིན་པས་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་པ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་

རིན་པོ་ཆེ་ལ་ངོམས་པ་མེད་པ་སོགས་པའོ། །བསྡོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདོད་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་དྲི་མ་གཡོ་

སྒྱུ་སྤངས་ཏེ་ཇི་སྐད་སྨྲ་བ་བཞིན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་

@473A ༄༅། །ཕས་བདེན་ཚིག་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། བཟོད་པའི་དྲི་མ་གཞན་ལ་མཐོ་འཚམ་པ་སྤྱངས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དྲི་མ་དཀའ་
བའི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཉམས་པ་སྤྱངས་པས་བསླབ་པ་མི་འདོར་བ

དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཐེའུ་གྱིས་ནོན་པ་གཉིས་སྤྱངས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རི་རབ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་པོ་
སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བ་དང་འདོར་བས་ཐབས་མི་མཁས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོགས་

མི་སོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཐོབ་པས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་སྤྱངས་པས། རིམ་པ་བཞིན་སྲིད་པ་མི་འདོར་ཞིང་ཞི་བའི་ལམ་དང་ཡང་ལྡན་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་ཀྱིས་
ངོམས་མི་ཤེས་པར་སོགས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཆོལ་

བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདོད་པའོ།། དེ་དག་ནི་ས་སྦྱོང་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། ༈ །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ལས་འདུན་པའི་ཁྱད་པར་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ནི། སྟོན་པ་མཆོད་དང་ཆོས་

བཟུང་ཐབ་འགྲོ་དང་། །སྦྱོད་མཆོག་བསྐུབ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་འཇུག་ཞིང་སྦྱང་ཐེག་ཆེན་བསྒྲུབ། །སྤྱོད་ཀུན་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཛད་བསྒྲུབ་སྨོན་པའོ། །དང་པོ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་དང་ཀུན་རྫོབ་

པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ་ལ། རྙེད་པ་ན་བཟའ་དང་ཞལ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དང་། བཀུར་སྟི་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་མཆོད་པར་སྨོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་

གསུམ་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པས་དང་། ཐོབ་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་གི་སྒོ་ནས་དང་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་བསྲུང་བས་བཟུང་བར་རོ། །དེ་ནས་ལྔ་ནི་སེམས་

@473B ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྟེན་ཅི་འདྲ་བས་ནི་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་དགའ་ལྡན་ན་བཞུགས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་འཕྲིན་ལས་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རོ། །སེམས་ཇི་འདྲ་བས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྡུས་པས་ས་སྦྱོད་

པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདམས་ངག་སྦྱིན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བསྒྲུབ་པར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་སྨིན་པ་ནི་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཚོས་ལ་གཟུད་ཅིང་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱ་བར་རོ། །

གང་ན་གནས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱས་པ་དང་ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པར་འཇུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་རོ། །གང་དུ་གནས་ནས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཞིང་གཅིག་དང་གཅིག་ལྷར་མཉམ་པར་འོད་དང་རྒྱན་

དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བས་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་རོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་བདག་ཉིད་སའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་གཅིག་པས་འགྲན་ཟླ་མེད་པས་དགེ་བ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མཐར་ཕྱིན་པར་སྟོན་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་

པར་སྨོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་བྱའི་དོན་ལ་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་༔ ལམ་གཉིས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་

ཁམས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར། བདག་གི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཐོབ་པ་དང་མི་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་ནི་རེ་རེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པས། ས་འདི་ལ་སྨོན་

@474A ༄༅། །ལམ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའོ། ༔ །སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དང་དང་སྙིང་རྗེ་བྱམས་དང་གཏོང་བ་དང་། །སྐྱོ་མེད་བསྟན་བཅོས་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཤེས། །ངོ་ཚ་བརྟན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སྟེ། །ས་

རྣམས་སྦྱོང་བྱེད་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ལས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་བཅུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། དང་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་

པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབབ་ཞིག་པར་འཁོར་ཞིང་འཁྲུམས་པ་ཁོང་དུ་མི་ཆུད་པ་ལ་བརྩེ་བས་བལྟ་བའོ། །བྱམས་པ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་ཐར་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའོ། །

གཏོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་རླབས་པོ་ཆེས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བལྟ་བར་གཞན་ལ་ཀུན་འགེད་པའོ། །མི་སྐྱོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚོལ་བ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པའོ། །བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་ནི་མི་སྐྱོ་བས་བསྟན་བཅོས་

ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་སེམས་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཅི་རིགས་པར་བགོ་བཤའ་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་

ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་དུས་དང་ཚོད་དང་རན་པར་སྤྱོད་ཅིང་འཛེམ་པས་བརྒྱན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། །བསྟན་པ་ནི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅིང་སྲན་ཐུབ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ནི་བསྟན་པ་ཐོབ་པས་རྙེད་པ་དང་

བཀུར་སྟི་དང་བསྒྲུབ་པས་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ནན་ཏན་བྱེད་པའོ། ༈ །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ལས་སུ་རུང་བ་ནི། གསེར་གྱིས་ལེ་སྒྲམ་ལྟའི་དང་སོགས་རྣམས། །རྣམ་དགོད་གསུམ་གྱིས་བསྒྲིགས་

@474B ལྟར་ཡོངས་དག་བྱེད། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ལ་དགོད་པ་ནི་ས་འདི་ལ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ནས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་མང་པོའི་བར་སྣང་བ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་བསྟི་སྟང་བྱེད་དེ་བཙུན་པར་

བྱེད་པས་ནི་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའོ། །རི་མོར་བྱེད་པས་ནི་གུས་པར་སྨྲ་བ་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའོ། །མཆོད་པས་ནི་མེ་ཏོག་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་བའོ། །དགེ་འདུན་ལ་འང་རིམ་གྲོ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པས་སོ། །སྙིང་རྗེའི་ཞིང་ལ་དགོད་

པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུར་དགོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་སོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་གསེར་ས་ལེ་སྒྲམ་མེར་བསྒྲིགས་པས་རབ་ཏུ་བྱང་ཞིང་དག་ལ་ལས་སུ་རུང་བ་ལྟར། དད་པ་ལ་སོགས་པས་

སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་བྱད་པ་དང་ཡོངས་སུ་དད་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ས་འདི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལས་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེ་སྟེ་ལྷག་མ་ཡང་ཅི་ནུས་ཀྱིས་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བསྡུ་བ་བཞི་ལས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་སྙན་སྨྲས་ཤས་ཆེ་

བས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། ༔ །འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ས་ཡི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱངས་པས་དེད་དཔོན་ལྟར། །ལམ་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་བརྒྱུགས་༔ ཚོགས་ཕུན་ཚོགས་པས། །འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་སྒྲོལ། །བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ས་འདི་ཉིད་དང་ཕྱི་མ་དག་གིའང་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་དང་། ཐོབ་བྱ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལས་བཙལ་ཞིང་དྲི་བ་དང་། །དད་པ་ལ་

སོགས་༔ པ་ཡན་ལག་རྣམས་བསྒྲུབ་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པར་བྱམས་༔ པ་ལས། དེད་དཔོན་མཁས་པས་༔ ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གོལ་སའི་ཉེས་པ་དང་འཕར་གནས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་བློ་དང་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཚོགས་༔ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་འགྲོན་པོ་

@475A ༄༅། །ཕལ་པོ་ཆེ་འབྲོག་དགོན་པའི་ཉེས་པས་མ་གནོད་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སའི་སྦྱང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ལ་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ས་

ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་

གྱི་འགྲོན་པོ་ཕལ་པོ་ཆེ་གདོན་པའི་བསམ་པ་རླབས་ཆེན་པོས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་གོལ་སའི་ཉེས་པ་དང་འཕར་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་

བརྒྱགས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱས་ཤིང་མཐར་གྱིས་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་

པ་ཉམ་ང་བ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་སྐྱེ་བ་དང་མཐུའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཏེ།

ཕལ་ཆེར་འཛམ་གླིང་འཁོར་བསྒྱུར་དབང་ཕྱུག་འགྱུར། །སྦྱིན་སོགས་བསྡུ་བས་བདག

གཞན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ཡི་བྱེད་པའི་མཐུ། །རྣམ་འཕྲུལ་བརྒྱ་ཡིས་དོན་ཆེན་ཀུན་སྒྲུབ་བྱེད། །སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕལ་ཆེར་འཛམ་བུ་གླིང་གི་བདག་པོར་

གྱུར་ནས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་དབང་བསྒྱུར་བས་དམ་པའི་ཆོས་བསྲུང་བ་དང་། སྦྱིན་པ་

གཙོ་ཆེ་བའི་བསྡུ་བས་སེམས་ཅན་སྡུད་ཅིང་སེར་སྣ་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པས་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྨིན་པར་
བྱེད་པའོ། །མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི་འདོད་ན་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། སྟོན་

པའི་བསྟན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་བསམ་གཏན་གཙོར་བྱེད་པ་ལས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་འང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་འཐོབ་པ་དང་། དེའི་ལས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། ཞིང་བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད་པ་

དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐལ་བརྒྱར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
བརྒྱ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་འཕྲུལ་བརྒྱས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

@475B སྨོན་ལམ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྩེ་བས་ལུས་དང་འོད་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་
སླ་བ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའོ། ༈ །ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་

ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་པར་དག་པར་ནི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཅུ་སྟེ། དྲང་དང་འཇམ་སོགས་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་

བཅུས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །དྲང་བའི་བསམ་པ་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་

བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱིས་བསྒྲོད་བྱ་ཇི་ལྟ་བར་འགྲོ་བའོ། །དེའང་རྣམ་པ་དགུས་ཏེ། འཇམ་པས་དྲང་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུབ་པའོ། །ལས་སུ་རུང་བས་ནི་རང་གི་དང་

གིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་འདྲེ་བས་སོ། །དུལ་བས་ནི་རྟ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མི་འཁྱོག་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་

བརྗོད་ཀྱང་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཞི་བས་ནི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཁེངས་པས་སོ། །དགེ་བས་ནི་འཁྲུག་པ་བཟོད་པས་སོ། །མ་འདྲེས་པས་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ཧིང་ངེ་

འཛིན་དག་པའི་དོན་དུ་ཡང་དབེན་པ་འདོད་པས་སོ། །མི་ལྟ་བས་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་སྣོན་

པས་སོ། །རླབས་པོ་ཆེས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་བརྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡང་མི་སློན་པས་སོ། །ཆེ་བ་ཉིད་གྲང་བའི་བསམ་པས་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་འཐོབ་པས་

སོ།། ༈ རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་ལས་སྤོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྒྱུ་དང་གཉེན་པོས་འབྲས་

བྱ་སྤྱོད་བ་ཡིས། །མི་དགེ་བཅུ་སོགས་དྲི་མ་ཀུན་ལས་ལྡོག །མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེའི་ཡང་རྒྱུ་སྤྱོད་བ་དང་། གཉེན་པོས་སྤྱོད་བ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་བ་ནི་དབྱིག་པ་དང་མཚོན་ཆ་སྤྱོད་བ་ལ་སོགས་

པའོ། །གཉེན་པོས་སྤྱོད་བ་ནི། སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ལྡན་པའོ། །འབྲས་བུས་སྤྱོད་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་ན་ལུས་ངག་གིས་ལྟ་

ཅི་སྨོས་པས་སོ། །གཞན་གྱིའང་དེ་ལྟར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཆེར་བལྟའོ། ། ༔ དགེ་བའི་ཆོས་

@476A ༄༅། །སྤྱད་པ་ནི། དེ་ལས་འབྲས་བུ་གནོད་ཚོགས་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་། །བདེ་དང་ཞི་དང་བླ་མེད་འབྲས་བུ་ཀུན། །དགེ་བ་ཡང་དག་བླངས་ལས་འབྱུང་བས་ན། །བླ་མེད་འབྲས་བུ་

ཉིད་ཕྱིར་རབ་བརྩོན་བྱ། །མི་དགེ་བ་བཅུས་ནི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་

བསྐྱེད་ལ། དགེ་བ་བཅུས་ནི་བདེ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་བསམ་པས་བདག་ཉི་ཚེའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཆུང་ངུའི་

རྒྱུ་བསགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ་

དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་བསྒོམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
པས་སོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་རང་ཉིད་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་

སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་མཁས་པ་མེད་པས་ཆོས་འཆད་པ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། རྐྱེན་ཉིད་འདི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལ་མང་དུ་གནས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
འཇུར་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་

རྒྱུ་བསགས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་སེལ་བའི་དགོས་པ་ཅན་དང་། བསྡུ་བ་བཞིའི་ཐབས་ཀྱིས་དེ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་པ་
དང་། སའི་ཁྱད་པར་བཞིའོ། །འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པས་ནི་སྨོན་ལམ་ཆེན་

པོ་བཅུས་ཕྱེ་བའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གནས་ཀྱང་སེམས་༔ ཅན་མི་གཏོང་བའོ། །དབང་བསྐུར་བ་ཆེན་པོའི་ས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འདོད་
པའོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་དགེ་བ་དེ་དག་ནམས་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས་པར་འདུ་བ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས

ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྲུང་བ་ཉིད་ལ་བརྗོན་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བསླབ་པར་བྱའོ། ༈ སྙིང་རྗེ་ལ་གནས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གནས་སྐབས་རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་མཐུན་བྱེ་བྲག་རྣམས། །ཡངས་ཤེས་བྱ་ཞིང་སྨོན་ལམ་དམ་པ་ཡིས། །རང་གཞན་དགེ་བ

@476B བསྒྲུབ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་འགྲོ་ལ་རྗེས་བརྩེ་བསྐྱེད། །རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་བུ་བརྩེ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས། །བདེ་ལེགས་ཀུན་ལ་རབ་སྦྱོར་དོན་གཉེར་བའོ། །འདི་ལ་ལྔ་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པའི་མི་དགེ་བ་བཅུ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་

བསྙེན་ཅིང་གོམས་ལ་མང་དུ་བྱས་པས་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་༈ ངན་སོང་གསུམ་ལས་འབྲིད་པའོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི་མིར་སྐྱེས་ནའང་ཚེ་ཐུང་བ་དང་ནད་མང་བ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་གཉིས། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་༈ ཅན་

གྱི་དོན་འདོད་པས་དགེ་བ་བཅུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འདུན་ཅིང་དགའ་བས་གནས་པའོ། །བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་རང་དང་གཞན་གཉི་གའི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་ལྡོག་པ་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བས་འགྲོ་བའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པས་དེ་བས་

ཀྱང་ཤས་ཆེར་སེམས་ཅན་འཛིན་པའི་སེམས་བཙུ་སྐྱེད༈ པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བརྒྱད་ལའོ། །འདི་ལྟར་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། ལེགས་སྤྱོད་ལ་གནས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་བདེ་བའི་སེམས་དང་།

རིག་མི་འཕྲོད་པ་བཟློམ་པར་འདོད་པ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་བརྩེ་བའི་སེམས་དང་། བདེ་བ་དག་བག་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་འདོད་པ་ཕན་གདགས་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་འདོད་པ་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཟུང་བ་ལ་བདག་གི་ལུས་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་སེམས་དང་སྟོན་པའི་སེམས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་

སེམས༈ ཅན་ལྷ་བ་ངན་པར་ལྟུང་བ་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་མ་ནོར་བའི་ལམ་དུ་གཞུག་པར་འདོད་པ་ནས། ཐེག་པ་དམན་པར་ལྟུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་བར་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེར་མདོ་ལས་བལྟའོ། །ཕན་ཡོན་ནི་ཕལ་ཆེར་སྔ་མ་བཞིན་

@477A ༄༅། །ཏེ། ཁྱད་པར་ནི། དགེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དཔེར་ན་གསེར་དེ་ཉིད་ནག་ཚུར་གྱིས་བསྐུས་ནས་མེར་སྲེགས་ན་ཤས་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག

ཆེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་བསལ་བས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤས་ཆེ་ཞིང་བསྡུ་བ་ནི་སྙན་སྨྲ་ཤས་ཆེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་གླིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱིས་དབང་

བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ལྡན་པ། གཙོར་སེམས་ཅན་གྱི་མི་དགེ་བ་བཅུ་བཟློག་ཅིང་དགེ་བ་བཅུ་ལ་དགོད་པར་མཁས་པའོ། །མཐུ་ནི་སྟོང་དང་ལྡན་པར་རབ་ཏུ་བལྟའོ།། ༈ ས་གསུམ་པ་ལ་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ནི། དག་དང་

བརྟན་དང་སྐྱོ་བའི་སེམས་ལ་སོགས། །བསམ་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་བཅུས་སྦྱོར་བར་བྱེད། །དག་པའི་སེམས་ཉིད་མི་ཉམས་པས་བརྟན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་འོངས་པ་སྲུན་འབྱིན་པས་སྐྱོ་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སྟོང་བས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ཐེག་པ་མི་འདོར་

བས་མི་ལྡོག་པ་དང་། རང་གི་སའི་ཉོན་མོངས་པས་མི་ཤིགས་པས་སྲ་བ་དང་། སློམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྦྱངས་པ་དང་། འོག་མར་སྐྱེ་བ་དང་མ་ཉམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ཐོག་ནུས་པས་རང་དབང་དང་། དེར་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མེད་པས་རླབས་པོ་ཆེ་དང་། གཞན་

གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་མི་འདོར་བས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ༄ །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་༄ ཅད་མི་རྟག་ཉིད་དང་ནི། །མངོན་དུ་བསྡེན་བྱ་མིན་པར་སོ་སོར་རྟོག །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་

བཅུ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་སྐད་ཅིག་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐར་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ་དང་། ད་ལྟར་མི་གནས་པར་སོ་སོར་༄ རྟོག་པའོ། །གཉིས་

@477B པ་བཅུ་ནི་མངོན་དུ་བསྡེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་དང་ཐེར་ཟུག་གི་གནས་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་དང་བཅས་པ་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་འདོན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འཁྲུག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པར་འབྲེལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་

(FYI)ད༷ མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་མང་བ་དང་། བསགས་པ་མེད་པར་འཇུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། ནད་དུ་མ་འཕེལ་བས་སོ།། ༷ ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྡུང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་འགྲོ་ལ་བརྩེས་སྐྱོབ་པར་ཪ༷། །

བརྩོན་པས་ཐེག་དམན་འཇུག་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྡུང་། །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྙེད་དཀའ་བ་དང་། མ་འདྲེས་པ་དང་། གནོད་པ་མེད་པ་དང་། འཁྲུག་པ་

མེད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་སྐྱོབ་པར་མཐོང་བས་སོ། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་སྙིང་རྗེས་ནི་ཤས་ཆེར་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བཙུ་ཏེ་བར་འཛོག་པ་སྟེ། མགོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་དབུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་གྱི་མེ་འབར་བ་དང་། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ཆུད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་འཐིབས་པོས་བསྒྲིབས་པ་དང་། ལྷ་བའི་མཐུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འདས་༷ པ་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་ཆུད་ཟོས་

ཏེ་མགོན་མེད་པ་ལ་བརྩེ་བའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་བརྩེ་བས་སྐྱོབ་པར་བརྩོན་པ་ནི་བཅུ་སྟེ། སྐྱབས་དང་། སྐྱོལ་བ་དང་། སྐྱོང་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། གནས་པ་དང་། དགོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བཞག་པ་དང་། གདུལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བས་སོ། ༔ །ཐབས་ཡོངས་

སུ་བཟུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་གདུག་དུ་ཐར་བྱ་བ། །སྒྲིབ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ལས་གཞན་མེད་བལྟ། །ཐབས་ཀྱི་ལམ་གང་གིས་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོར་ལྡང་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་མངོན་པར་གདོན་ཅིང་མྱ་

@478A ༄༅། །ངན་ལས་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ལ་དགོད་པར་ནུས་སྙམ་ཞིང་། ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་

བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། ༔ །མཐར་ཕྱིན་པ་བསྒྲུབ་པའི་གོང་ནས་གོང་མ་རྟོགས་པ་ནི། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་ངེས་ལས་ནི། །བསམ་གཏན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐོས་ལས་སོ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེའང་རང་

དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པས་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ལས་མ་ཡིན་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དེའང་བསྡུ་གཏན་ལ་
མཁས་པར་རྣམ་པར་ངེས་པ་བློས་སོ་སོར༔ རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་

ཐོས་པ་ལ་རྣམ་པར་མཁས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། ༔ །རྟོག་པ་བསླབ་པའི་གནས་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་རྟག་ཏུ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྟོག་པ་
བསླབ་པའི་གནས་ཐོས་པ་ལ་མཁས་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཚོལ་བརྩོན་ཞིང་

རྒྱུན་དུ་མཉན། །ཆོས་ལ་རྟོན་ཅིང་གཞོལ་འབབ་བབ་པ་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་གནས་དང་སྐྱབས་སུ་འཛིན། །རྗེས་མཐུན་ཆོས་སྤྱོད་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་སྦྱོར། །རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་ཚིག་དང་
དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ཚོལ་བ་དང་། ཉིན་མཚན་དུ་ཆོས་ཉན་པ་

དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཚིག་དང་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྐྱུན་ཀ་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་འདོད་པའོ། །སྐྱུན་ཀ་ལས་ཐར་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་དགའ་
བའོ། །ཆེན་པོ་བསྟན་པ་རྟེན་ཅིང་རང་ལྟ་འདོར་བས་ཆོས་ལ་རྟེན་པའོ། །ལུང་ནོད་པ་དང་ཁ་ཏོན་

བྱ་བས་ཆོས་ལ་གཞོལ་བའོ། །གཞན་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་འབབ་པའོ། །དབེན་པར་དོན་སེམས་པས་ཆོས་ལ་འབབ་པའོ། །མཉམ་པར་འཇོག་པས་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ལ་གནས་སུ་འཛིན་པ་དང་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའོ། །

@478B སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའོ།། ༄ རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ནི། ཆོས་ལ་གཅེས་འཛིན་ནོར་དང་རྒྱལ་སྲིད་སོགས། །ཀུན་བས་ཆེས་ལྷག་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ཁྱད་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱུ་སྟོན་ཏེ། ནོར་བས་རིམ་གྲོ་ཆེར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཚོལ་བའི་དོན་དུ་ནོར་དང་མཛོད་དང་བང་བ་ལ་སོགས་པ་འམ། གང་གི་ཆེད་དུ་ནོར་དགོས་པའི་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་མི་གཏོང་བ་གང་ཡང་མེད་ལ། ཐ་ན་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེས་གང་བ་རྟེད་པ་བས། སྔར་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཚིག་གཅིག་ཐོས་པ་ནོར་ཆེ་བར་འཛིན་པས་སོ། །རྒྱལ་སྲིད་དང་མཐོ་རིས་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་བས་ཆེར་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པར་ཞུགས་པ་གཅིག་གམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་གཅིག་ཐོས་པ་ནོར་ཆེ་བར་འཛིན་གྱི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའམ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ་༄ ཚངས་པ་བསྐལ་བ་འབུམ་ཕྲག་མང་པོར་ཐོབ་པས་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །

ལུས་བས་ཆེར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བར་བདག་འདོར་བ་དང་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པར་ཡང་སྤྲོ་བས་སོ། ༄ །ཡང་
དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་ནི། ཚིག་གིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་དོན་ལ་ནི། །ཚུལ་བཞིན་སྦྱོར་བས་འབྲས་མཆོག་བླ་མེད་

བསྒྲུབ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་ཇི་སྐད་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་གཅིག་པུ་དབེན་པར་འདུག་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱའི་ཚིག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབབ་

ཞིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པར་བྱེད་པས་སོ། ༄ །དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་འཐོབ་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི། །མི་མཐུན་ཉམས་དང་
གཉེན་པོ་སྙོམ་པ་དང་། །བདེ་འབྲས་གཉི་གའི་གནས་ཀྱིས་རྫོགས་བྱེད་དེ། །བདེ་དང་ཐར་པར་རློམ་པའི་དབང་

བྱས་པའོ། །སེམས་༄ ཅན་རྣམ་པ་ལྔའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། འདི་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བདེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཐར་པར་
མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་དབང་

@479A ༄༅། །དུ་བྲུས་པའོ། །དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་དེ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །མངོན་པར་ཞེས་པ་ནི་ངན་པའི་སྐབས་སུ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་མཐུས་བཟང་པོར་གཟུང་༴ བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་ནི་མི་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ། །སྡོམ་གཉིས་

ལའང་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་བཞི་བཞིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་གཉི་གའི་གནས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ནི་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་དང་སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་ལས་དབེན་པའོ། །གཉེན་པོ་བསྒོམ་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉི་གའི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ལས་འདས་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་འདས་པའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་འདས་པས་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནུབ་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་འདས་པས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་པར་ཞེས་པ་

ནི་གཉེན་པོའོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དེའི་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབས་ནས་གནས་པ་ནི་གཉི་གའི་གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་བལྟའོ། ༈ །འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི། བྱམས་སོགས་རྣམ་གསུམ་མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་ནི། །ཆགས་བྲལ་ལྷག

པའི་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བརྗོད། །ཚད་མེད་པ་རྣམས་ནི་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས་ཉེ་བར་
བསྒྲུབ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་པའི་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་དང་དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་

གསུམ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་ཡངས་པ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་ཚད་མེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་དགའ་བ་གཉིས་མེད་པས་མི་གཉིས་པའོ། །མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པའི་
གེགས་བྱེད་པ་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྱིང་༈ རྒོད་

@479B བསལ་བས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་སྨིན་གནོད་པ་མེད་པ་འཛིན་པས་གནོད་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ལ་
དམིགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གང་ལ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པས་

ན་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཆོས་བདག་མེད་པ་མཆོག་འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་དང་། མཐའ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའོ། །དེའང་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་

ཏེ་གནས་པའོ། །མངོན་ཤེས་ལྔ་ལས་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པས་གདུལ་བྱའི་གན་དུ་འགྲོ་བའོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་དག་གི་ལས་དག་པས་གཞན་གྱི་སྐད་དང་བློ་དང་མཐུ་པར་འདོམས་པའོ། །སྔོན་གྱི་གནས་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག

པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནས་འོང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་འགྲོ་བ་ཤེས་ནས་འདོམས་པའོ། །དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་དབང་གསུམ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཞིང་ལ་དབང་བས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །ལུས་ལ་དབང་བས་ནི་བསྡུས་པ་དང་སྤྲོས་པ་དང་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །

བྱེད་པ་ལ་དབང་བས་ནི་བརྒྱད་དེ། ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་ནི་རྩིག་པ་དང་རྭ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཐོགས་པར་རོ། །སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་འགྲོ་བའོ། །ས་ལ་ནི་སྟེང་འོག་ཏུའོ། །ཆུ་ལའང་མི་འབྱིང་བར་རོ། །རབ་ཏུ་འབར་བར་བྱེད་པ་ནི་དུ་བར་འཐུལ་ཞིང་མེར་འབར་བའོ། །ཆུ་འབྱིན་

པ་ནི་སྤྲིན་ལྟར་ལུས་ལས་ཆུའི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འབྱིན་པའོ། །ལག་པས་ཉུག་པ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལ་ཡང་ངོ། །སྣོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་ནི་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ལུས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའོ། །ལྷའི་རྣ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གསལ་བར་ཐོས་པའོ། །མི་ལས་འདས་

པ་ནི་ཐག་རིང་བ་མནར་མེད་ཡན་ཆད་ཐ་ན་སྦྲང་བུའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་པའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བག ཉ ལ་ཉ ཉལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མིའི་ཆུང་བ་དང་འདོད་པའི་ལྷའི་ཡངས་

@480A ༄༅། །པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཚད་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྡུས་པ་དང་སྤྲོས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་མ་གྲོལ་བ་དང་། ལོག་པ་དང་ཡང་དག་པ་སྐྱོན་དང་སྐྱོན་མེད་

པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་འབྱུང་བ་རགས་པ་དང་རགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གང་གིས་དྲན་པ་དེས་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གང་དྲན་པ་ནི་ཚེ་གཅིག་ནས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག

ཏུ་མའི་བར་རོ། །ཇི་ལྟར་དྲན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐ་དད་པ་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རུས་ཐ་དད་པ་རུས་ནི་འདིའོ། །ཡ་རབས་དང་མ་རབས་ཐ་དད་པ་རིགས་ནི་འདིའོ། །སྔོན་པ་ཐ་དད་པ་ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ། །འདུ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཚེ་ནི་འདི་ཙམ་ཐུབ་ཡུན་ནི་འདི་སྲིད་གནས་པའོ། །དར་

རྒུད་ཐ་དད་པ་བདེ་སྡུག་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བའོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའོ། །དོན་རྟགས་ནི་མིང་ངོ་། །རྒྱུ་མཚན་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ནས་ཤི་ནས་ཚེ་གེར་སྐྱེ་བའོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་གང་གིས་མཐོང་བ་ནི་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མིའི་རྣམས༔ ལ༔

འདས་པས་སོ། །གང་མཐོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མདོག་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཇི་ལྟ་བར་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཅན་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་

པ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྒྱུས་ལུས་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའོ། །འདི་དག་ནི་ལྡོག་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་ཞེས་སོ། ༔ །འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་རྣམ་གློག་བསམ་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཛོགས་མཐུན་སྐྱེ་བ་འཛིན། །དེ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས༔

པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྷུང་ཡང་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར། གང་དུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྗོགས་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེའོ། །འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་བསྲེལ་ན་དྲི་མའི་སྐྱག ༈ ཀྱང་

@480B ཟད་ཅིང་སྐྱེ་དབྱེ་མེད་པར་སྲང་གྲངས་ཚད་བཞིན་འདུག་པ་ལྟར། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་དག་པ་དང་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བཟོད་པ་ཞུས་ཆེ་ལ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ནི་དོན་སྤྱོད་པའོ། །ཕལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་

འདོད་ཆགས་བཟློག་པར་མཁས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་འབྱུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༈ །ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སྒོམ་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ནི། སེམས་༈ ཅན་ཁམས་རྣམས་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་ལ། །སྣང་བས་འཇུག་པ་རྣམ་བཅུས་འོད་འཕྲོག་ནོན། །ས་འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་བ་བཟུང་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་

དཔྱད་པ་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་རླབས་པོ་ཆེའི་མོས་པའི་ཁམས་དང་།

ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་མོས་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལ་སྣང་བས་འཇུག་པའོ། །༄ རྣམ་པར་དག་པ་འཕེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐྱིན་བྱེད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་བསམ་སོགས། །རྣམ་བཅུས་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་ཡང་དག་འགྱུབ། །ས་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཡེ་ཤེས་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བཅུས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མི་ཕྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་དང་།

འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་དང་། ལས་ཀྱིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ལས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ཟད་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའོ། ༄ །གཉིས་པ་བསྒོམ་པ་འཕེལ་བ་ནི།

@481A ༄༅། །འགྲོ་ལ་བལྟ་དང་བཅས་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་བསྒོམ་པ་རྣམ་འཕེལ་བྱེད། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་སྒོམ་པ་ནི་ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ས་འོད་འཕྲོ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པ་ནི་བརྟུན་༢ པ་དང་ཞེས་

བཞིན་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ་ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟ་ཞིང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་

གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བ་དང་

བཅས་པ་དང་སྣན་ལམ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པས་བརྟན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྟོབས་དང་

མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། གོང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ཉན་པའི་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའོ། ༢ །གཉིས་པ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་དྲུག་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བས་རབ་སྦྱར་ཉོན་མོངས་དང་། །དམ་པས་སྨད་པའི་ལས་

སྤྱོང་བཟློག་པས་གནས། །ཁྱད་པར་ཐོབ་ཕྱིར་འདུན་པ་རབ་དྲག་ཅིང་། །དེ་སྟོན་དག་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་།

དེའི་ཐབས་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། །དེ་སྟོན་འགྲོ་བའི་ཁམས་བརྟས་བྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་པ་ནི་སྟོན་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་པས་
འཕངས་པ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་

པ་ཞེན་པས་བསླང་བ། བདག་གིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་། བདག་བསྒོམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྲལ་བར་གཡོ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
པར་བརྟགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་

དང་ཡང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་གི་བར་ཁས་ལེན་པས་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དམ་པས་ནོར་དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་འདོགས་པའི་གནས་
ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་དང་བྲལ་བའོ། །ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་

@481B པ་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་སྟོན་པས་སྐྱོད་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ་གུས་པས་སྤྱོང་ལ། ཉོན་མོངས་བ་དང་ལྡན་པ་དག་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇིགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བའོ། །བྱེ་བར་འོས་
པ་ལམ་གྱི་ཚོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔགས་པ་

རྣམས་དེ་ལ་གུས་པས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པའོ། །ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འདུན་པ་དྲུག་པ་ནི་ལམ་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་ཤས་ཆེར་མཉེན་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཕན་བདེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་༄

དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་། ཇི་སྐད་ཐོས་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་སེམས་བཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་སྟོན་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་བ་ནི་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། བྱས་པ་ཚོར་བ་དང་། ངེས་པ་དང་། འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དང་། དྲང་བ་དང་། མཉེན་པ་དང་།

འཕིབས་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྱུ་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། བཀའ་བླ་བདེ་བ་དང་། མཐུན་པར་འཛིན་པའོ། །དེའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ནི། རྒྱུན་མི་གཙོད་པའི་བརྩོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་

པ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཁམས་བརྟས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་བསམ་པའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་

ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཁམས་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། མོས་པའི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲི་མ་ནག་ནོག་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ནེམ་ནུར་འཆད་པ་དང་། སོམ་ཉི་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དགའ་བ་དང་

ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཚད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ། །འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་དེར་མ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར། དེའི་

@482A ༄༅། །དགེ་བ་ཡང་ས་འོག་མ་པས་མི་འཕྲོགས་སོ། །ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་འབྱུང་བ་འོད་ཟེར་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་གཏོང་བ་ནི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་བུས་མི་ཚོད་ཅིང་རླུང་དང་ཆུས་འོད་མི་ཚོད་པ་ལྟར། དེའང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་བདུད་དང་

ཕྱིར་རྒོལ་བས་ཡེ་ཤེས་མི་ཚོད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཤས་ཆེ་ལ། བསྡུ་བ་ནི་དོན་མཐུན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་འཇོམས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་མཁས་པའོ། །མཐུ་

ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༈ །ས་ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་སོགས་རྣམ་དག་བཅུ་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་

ཞུགས་སོགས་རྣམ་བཅུ་ཡི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་དང་བཅས་པས་ང་རྒྱལ་སྤོང་། །དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་

པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་དང་། ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་འགྱོད་པ་སེལ་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྤྱོད་བ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གོང་མ་གོང་མས་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་

མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་འཇོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ། འདིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དེའང་རྒྱུ་བརྒྱད་ཀྱིས་

བསྟན་ཏེ། སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བརྩོན་པ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་གོང་མ་གོང་མའི་སའི་སྣང་བ་ལ་བལྟ་བ་དང་།

@482B སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་། དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་བློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱུར་པའོ། ༔ །མི་གནས་པའི་ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་

བདེན་པ་ཤེས་པ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་སོགས་བཅུ་ལའང་མཁས་པའོ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པས་བདེན་པའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་

ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །བདེན་པ་བཅུ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་ཅན་

སྨྲོལ་བའི་ཐབས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཚམ་པར་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཤེས་པ་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བས་དོན་དམ་

པའི་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་། ཚོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་རྣམ་གཞག

གིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དང་། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་གཞག་གིས་ཕྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་དང་། ལུས་སེམས་ལ་གནོད་པ་ཉམས་སུ་འབབ་པས་དངོས་པོའི་དང་། འགྲོ་བར་མཚམས་སྦྱོར་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དང་། རིམས་ནད་ཀྱི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་ཟད་པ་

དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་དང་། མི་གཉིས་པ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པས་ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་༄ འབྱུང་བའི་བར་གྱི་

བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེའང་མོས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཤེས་ཀྱི་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༄ སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བས་རྩོལ་བའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བཞག་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཉེས་མང་གནོད་པས་ཉེན་རིགས་ནས། །དེ་བསལ་དོན་དུ་བརྩེ་དང་བྱམས་པ་རྩོལ། །དེ་ལྟར་ཤེས་

པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡོད་རྒྱུ་བྲིས་པ་འདྲིད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་སེམས་ཅན་སྙིང་རྗེ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའོ། ༄ །སྙིང་རྗེ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རྟོག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་

@483A ༄༅། །པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བཟོད་བརྟག་མང་མཐོང་རབ་བརྗེ་རྒྱས། །རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཇི་ལྟ་བར་དམིགས་པས་ནི་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པས་འདུ་ཤེས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་ཞུགས་པ་ཕུང་པོའི་གནས་ལས་མ་སྐྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ཡང་དག

པར་ཤེས་སོ། །མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་ཇི་ལྟར་འགག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །དུས་རིང་པོ་ནས་འབྲེལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་བཟོད་པ་བརྟག་པ་ལ་

དམིགས་པས་ནི་ཀྱེ་མ་བྱིས་པ་འདི་དག་ནི་མི་ཤེས་པ་རྨོངས་པ་སྟེ། ལུས་གྲངས་མེད་པ་འགགས་ལ་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་འགག་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཆི་འང་ལུས་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེད་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཁྲུལ་འཁོར་ཇེ་བས་ཇེ་འཕེལ༔ འཁོར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཕྱིར་

མི་ལྡོག །ཕུང་པོའི་གནས་ཀྱིས་མི་འདོར། ཁམས་ཀྱི་སྦྲུལ་དག་གིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུའི་དེད་དཔོན་མི་ཆོལ་ཞིང་བདུད་ཀྱི་བསམ་པ་འཇིགས་པོའི་རྗེས་སུ་སོང་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆུ་སྲིན་འཛིན་ཁྲིམ་དཀྲུགས་པས་

གཡེངས་ཤིང་རྟེན་པ་མེད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་སྤྱོང་བར་བྱེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་རྟོག་པས་སོ། ༈ །བྱམས་པའི་སྣང་བ་འབྱུང་བའི་རྩལ་ནི། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་མགོན་མེད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི། །ཚོགས་མཆོག་བསྒྲུབ་དང་བསྡུ་རྣམ་བཞི་སོགས་ཀྱི། །རྫོམ་པ་ཀུན་གྱིས་གོ་འཕང་མཆོག་བསྒྲུབ་འབད། །སེམས་ཅན་དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་མགོན་དང་དཔུང་གཉེན་དང་སྐྱབས་དང་རྟེན་མེད་པ། མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྦུབས་ཀྱིས་ཡོག་པ། མུན་པའི་

@483B ཐིལ་གྱིས་ནོན་པ་དེ་དག་གི་དོན་དུ། གཅིག་པུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བསགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་

ཆེན་པོ་གཉིས་གསོག་པར་བརྩོམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པའི་བློས་སྦྱིན་པ་དང་སྨོན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཅི་རྩོམ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དང་

ཕན་པ་དང་བདེ་བ་དང་༔ འཚོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱོལ་བ་དང་དྲང་བ་དང་དད་༔

པར་བྱ་བ་དང་གདུལ་བ་དང་སྨྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རྩོམ་པའོ། ༔ །མི་གནས་པའི་ལམ་བསྒྲུབ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་པ་དང་ནི་ཚུལ་

ཁྲིམས་ཤེས་པ་ལྟའི། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་༔ སུ་འཛིན་པ་ནི་

ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ས་ལྟ་པ་འདི་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ལྡན། ཤིན་ཏུ་ངེས་

པའི་ཤེས་པས་བློ་གྲོས་དང་ལྡན། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་

ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་བདག་དང་གཞན་རྗེས་སུ་བསྲུང་བས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མི་འདའ་བའི་

ཁྱད་པར་སྡོམ་པའི་ཆོག་མི་འདོར་བས་བརྟན་པའོ། །ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་ལས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་

མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་བལྟ་བའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ནི་གཞན་
གྱིས་མི་བཀྲི་བས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ནག་པོ་བསྟན་པའི་གཉེན་པོར་ལྷོད་བཅུག

པ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདྲེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའོ། །སྐྱབས་ངན་པ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མཐུ་ཤེས་པ་ནི། བསྒོམས་པ་སྒྲུབ་པས་མངོན་པར་
ཤེས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་

@484A ༄༅། །པར་འཇུག་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། ༀ །བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསག་ངོམས་མི་ཤེས། །ལ་སོགས་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུས་ཀྱང་
ངོ་། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོམས་མི་ཤེས་པར་སོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་

མི་ཆད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་བསགས་པས་མི་སྐྱོ་བ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བ་ལ་སྒོམས་ལས་མེད་པར་བརྩོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་
རྒྱན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བསྒྲུབ་པས་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་

ལ་བརྩོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆོལ་བས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྲོ་དང་སྲི་ཞུའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དང་།
ཐབས་མཁས་པ་དང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་།

སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉིན་མཚན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་སྤངས་ཏེ་སྦྱོར་བའོ།།༄ སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བསྡུ་བ་བཞི་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཀྱིས་
ནི། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །དེ་ལྟར་བརྩོན་པས་སྦྱིན་པ་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་

དོན་སྤྱོད་པ་དང་དོན་མཐུན་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་བཤད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བརྗོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་
པ་དང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་སྦྱོར་བས་སེམས་ཅན་སྨིན་

པར་བྱེད་པའོ། ༄ །སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་མཐུན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲོ་ཕན་ཉིད་ཕྱིར་ཡི་གེ་བསྟན་བཅོས་དང་། །རྒྱུ་དང་རྩིས་དང་ཤོད་བསྒྱུར་གསོ་དཔྱད་
སོགས། །གྲོང་ཁྱེར་སོགས་བསྒྲུབ་གཟའ་སྐར་སྦྱོར་སོགས་དང་། །སྟོམ་དང་བསམ་

གཏན་མངོན་ཞེས་སོགས་ལའང་སྦྱར། །དེས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་རྒྱ་དང་རྩིས་དང་ཡོད་ཐབས་དང་ནོར་བསྒྱུར་བའི་དཔྱད་དང་གསོ་དཔྱད་དང་། གདོན་དང་དུག་དང་རོ་ལངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསམ་པ་དང་། སྙན་དངགས་དང་གར་ཐབས་

@484B དང་གཏམ་རྒྱུད་དང་རོལ་མོ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་བསྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། གསེར་དང་དངུལ་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་བསྟན་པ་དང་། ཉི་ཟླ་དང་གཟའ་དང་རྒྱུ་སྐར་དང་ས་གཡོ་བ་དང་ལ་ཉེ་དང་རྨི་ལྟས་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་ལྟས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྡོམ་

པའི་ཚོག་ལ་གནས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་དང་ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གནས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་གང་རྣམ་པར་མཐོ་འཚམ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཐམས་ཅད་སློང་རྗེས་མཐར་གྱིས་ཆོས་ལ་དགོད་པའི་

ཕྱིར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་གསེར་མགར་མཁས་པས་སྦྱུག་གིས་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་སྦྲུས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་ཞིང་གསལ་བས་དེ་མ་ཡིན་པས་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ལས་

ཞིན་ཏུ་དག་པ་དང་ས་འོག་མ་དག་གིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་འོད་རླུང་གིས་མི་འཕྲོགས་ལ་རླུང་དང་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ལྟར། འདིའི་ཞེས་རབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ནི་འདྲ་བའོ། །ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཞེས་ཆེའོ། །ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཟློག་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དབེན་པ་ལ་དགོད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །མཐུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༈ །ས་དྲུག་པ་ལ་ཡང་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། ཆོས་ཀུན་མཚན་མེད་མཉམ་སོགས་བཅུས་འཇུག་པས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་ང་རྒྱལ་སྤོང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དབེན་པ་

དང་གཟོད་མ་ནས་དག་པ་དང་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་བླང་དོར་མེད་པ་དང་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་དེ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་རྣོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱི་དོར་བྱེད་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པས་

@485A ༄༅། །ས་འདི་ཐོབ་པའོ། ༔ །མི་གནས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་བལྟ་བའི་སྙིང་རྗེས་འཛིན་པ་ནི། འདི་ནི་ཤས་ཆེར་སྙིང་རྗེས་རབ་༔ བའི་འབྱུང་འཇིག་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟ། །དེ་དེ་བས་ཀྱང་ཤས་ཆེར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་

དབང་དུ་བྱ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་རྣམ་པར་བལྟའོ། ༔ །རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འགྲོ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཇི་སྙེད་ཀུན། །བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་

བྱེད་པས་ན། །བདག་མེད་གཞན་དུ་བདག་འཛིན་ཡང་དག་པའི། །ཤེས་འགྱུར་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་། །དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ན་འཇིག་རྟེན་འགྲོ་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་དེ་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདག་དོན་

དམ་པར་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའང་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་དེ་དང་བྲལ་ན་མི་འབྱུང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །རྒྱལ་བའི་ལན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བདག་མེད་ཅི་ལྟར་བདག་འཛིན་

འཇུག་ཅེ་ན། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉོན་མོངས་ལས་དང་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཞིར་བཅས་པ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འཇུག་བྱེད་མེད་སྐྱེ་འཇིག་པའོ། །བྱིས་པའི་བློ་ཅན་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་

མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་ཅིང་། དེས་བསྒོས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤིའི་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཉེས་དམིགས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ཡང་

དེ་དག་ལ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སུ་འང་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་སྐལ་བ་མེད་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཡང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་སུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བདེན་རྣམས་མི་ཤེས་མ་རིག་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བྱ་བྱེད་བྲལ་བར་བརྟག །བདེན་པ་རྣམས་མི་

@485B ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེས་བྱས་པའི་ལས་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །དེ་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ །དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཕྲད་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རེག་པའོ། །

དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཚོར་བའོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྲེད་པའོ། །དེ་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ཟག་བཅས་ནི་སྲིད་པའོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཕུང་པ་འབྱུང་བའོ། །ཕུང་པོ་སྨིན་པ་རྒ་བའོ། །དེ་རྒས་ནས་འཇིག་པ་ནི་འཆི་བའོ། །འཆི་ཞིང་འབྲལ་བ་ན་སྨྱོས་ཤིང་ཆགས་པས་སེམས་

གདུང་བ་ནི་སྨྲ་ངན་ནོ། །དེ་ལ་ཚིག་བརྗོད་པ་ནི་སྨྲེ་སྔགས་སོ། །དབང་པོ་ལྔའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕྱོན་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལོ་འདི་འགྲུབ

པའོ། ༄ །དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ཁམས་གསུམ་དེ་དག་སེམས་ཙམ་དུ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར་བའོ། །གང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཁམས་གསུམ་མཐའ་དག་སེམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་གང་དུའང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའོ། །

༄ ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གནས་དང་རྒྱུ་ཉིད་དང་། །ཉེས་དམིགས་བསྡུས་དང་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་། །ཡིད་འབྱུང་མི་འབྱུང་རྒྱུ་དང་ཟབ་པ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་བཞག །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་གང་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་བརྟག་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པས་གསུངས་པ་དེ་ཐམ་ཅད་བདག་དང་བྲལ་བས་སེམས་གཅིག་ཉིད་ལ་(GGNA)ས་པ་སྟེ། གཞི་གང་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པ་རྣམ་ཤེས་དང་། གཞི་འདུ་བྱེད་དང་། དེ་ལ་རྨོངས་

པ་མ་རིག་པ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་རྟག་པས་སོ། །རྒྱུ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་ལས་རང་རིག་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་གཞན་གྱི་རྒྱུས་བརྟག་པ་ནི། མ་རིག་པས་དམིགས་པ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྱིན་པའི་བྱ་བ

@486A ༄༅། །གཉིས་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་དང་རྣམ་ཤེས་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་མིང་དང་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་སྟོང་དང་སྐྱེ་མཆེད་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཡུལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་རེག་པ

བསྒྲུབ་པ་དང་། རེག་པས་དམིགས་པ་གཅོད་ཅིང་ཚོར་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཚོར་བས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་ཞིང་སྲིད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྲད་པས་ཆགས་པའི་གཞི་ལ་ཆགས་ཤིང་ལེན་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལེན་པས་ཉོན་མོང་༈ དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ༈

པས་སྲིད་པའི་རྒྱུད་གཞན་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་བསྐྱུབ་པ་དང་། སྐྱེ་བས་ཕུང་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅིང་རྒ་བ་བསྐྱུབ་པ་དང་། རྒ་བས་དབང་པོ་འགྱུར་བ་དང་འཆི་བ་དང་ཕྲད་པ་བསྐྱུབ་པ་དང་། འཆི་བས་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་བྱེད་ཅིང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྐྱུབ་པར་བརྟག་པའོ། །

རང་གི་རིགས་ཀྱི་རྐྱེན་དུ་བརྟག་པས་བདག་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་ནི་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་ས་བོན་གྱི་ཆས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཆས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་བརྟག་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་པར་དེ་མི་སྡོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱེས་པས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ཡོད་པས་

འདི་འབྱུང་འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེས་དོན་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཉེས་དམིགས་བསྡུས་པ་བརྟག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གསུམ་གྱིས་དེ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པས་ལས་དང་།

ལྷག་མས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལམ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་སོ། །ཉེས་པ་སྤང་བར་བརྟག་པ་ནི་གཞན་དག་རྟེན་འབྲེལ་སླུ་བ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་བརྗོད་དེ། རྒྱུ་བྱེ་བྲག་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ

བསྐྱེད་པར་འགག་པས་ལས་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པའོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་བལྟོས་པས། སྐྱེས་ནས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པས་སྔོན་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའི་ལྟོས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་

@486B བའི་བར་ནི་ད་ལྟར་གྱི་བལྟོས་པའོ། །སྲིད་པ་ནས་སྲིད་པའི་བར་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའི་བལྟོས་པ་སྟེ་དེ་ཕན་ཚད་དུ་ཡང་དེ་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནི་བལྟོས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་དུ་བལྟོས་ནས་ལས་ལ་ལ་ནི་བྱས་ལ་ལ་ནི་མ་བྱས།

ལ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་ལ་ལས་ནི་མ་སྐྱེད། ལ་ལ་ནི་མ་སྨྱང་། ལ་ལ་ནི་སྨྱངས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། མ་བྱས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་སྨིན་པས་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །མ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཟིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྙེད་པ་གསུམ་མེད་

ན་ངེས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པས་ལས་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པའང་མེད་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་བརྟག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཆ་ཕྲ་བས་ནི་ཡིད་མི་འབྱུང་སྟེ། ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་བཤད་པས་སོ། །རིགས་པས་ནི་ཡིད་འབྱུང་བས་ན་མ་རིག་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་

ཧུག་གི་བར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། རེག་པ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལྷག་མ་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་ཆད་པར་གསུངས་པའོ། །ཟག་པ་ཉིད་དུ་བརྟག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། རང་གི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་

བཞིན་གཞན་དང་རང་གིས་མ་བྱས་པ་གཉིས་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པས་སོ། །བྱ་བའི་དུས་ན་མི་གནས་པས་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་གཉི་གས་མ་བྱས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་

པ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །སྲིད་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པས་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་དང་ལུགས་ལས་ལྡོག་པ་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ན་འབྱུང་བ་དང་

མི་འབྱུང་བ་གཉི་ག་ངེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་གསུམ་དུ། །ཡན་ལག་རྗེས་སུ་༈ སོ་སོར་བརྟག་པས་མཚན་ཉིད་དང་བདེན་པ་གཉིས་

@487A ༄༅། །སྲུ་བཞག་པས་ཡོངས་སུ་བརྟག་སྟེ། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རྟེན་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། སེམས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ་དང་། རང་གི་ལས་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་དུ་འབྲང་བ་དང་། སྔོན་དང་ད་ལྟར་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བའི་

བསྒོས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མེད་པས་ཟད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པས་ལུགས་དང་ལྡོག་པ་ལ་རྟོག་པར་བལྟའོ། ༈ །དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བདུན་ཏེ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ

གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་བྲལ། །གོ་ཆ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གནས། །སྟོང་སོགས་ཏིང་འཛིན་མི་ཕྱེད་བསམ་པ་དང་། །ཆུས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་དགུ་འཐོབ་པའོ། །གཉེན་པོའི་

ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བདག་དང་སྲོག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཆོས་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པས་དེ་གཉི་ག་མེད་པར་མཐོང་བའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས

ཡིད་ཙམ་འགགས་པ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་དེ་དག་ལོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྟེན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་སྔ་མ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་འདོད་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བ

དང་། ཁྱད་པར་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་མ་གཏོགས་པའོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ས་ལྔ་པར་སེམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་བདག་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དང་། བཞི་པར་ལྷག་པར་གཡོ་བ་ལ་སོང་

པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དང་། འདི་གཉིས་ལ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའོ། །བསྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས་གོ་ཆའི་བསྒྲུབ་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས

@487B པ་གསུམ་སྤོང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོང་མ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཀྱང་ཤེས་ཆེར་བརྩོན་ཏེ། །ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་ཚོགས་པ་ལས་འདུས་བྱས་འབྱུང་གི་བྲལ་བ་དང་མ་ཚོགས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས། འདུས་བྱས་ཉེས་པ་མང་པོ

དང་ལྡན་པ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་ཚོགས་པ་འདི་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དོན་དུ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞི་བར་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི་བསྒྲུབ་པ་ནི་ སྲུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོས་འདུ་བྱེད་ཉེས་པ་མང་བར་རྟོག་པ་དང་། སྦྱོང་བ་གཉེན་པོས་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པར་སོ་སོ་བརྟགས་པས་སོ། །གནས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་ བརྟེན་ནས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་

མི་གཏོང་བས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་སྣང་བར་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྡུག་པའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་ པ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འགྲོགས་པར་ཡང་མི་གནས་སོ། །འདུ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་

བར་ཡང་རྟོག་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་རྫོགས་པར་དེ་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཅུ་སྟེ། འཇིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་དང་ཆེན་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མངོན་པར་བསྒྲུབ་

པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་སྒོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ས་ཡ་ས་ཡ་དག་མངོན་དུ་འགྱུར་པའོ། །ཐབས་མ་པའི་

ཁྱད་པར་ནི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་མི་ཕྱེད་པ་དང་ངེས་པ་དང་དགེ་བ་དང་ཟབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་མཐའ་ཡས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །རྟུས་པའི་ཁྱད་

@488A ༄༅། །པར་དགུ་ནི་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། ཐེག་པ་འོག་མར་མི་གཡོ་བ་དང་། གསང་བའི་གནས་ལ་མོས་པ་དང་། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བརྟན་པ་དང་།

གཉེན་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་བེ་ཊཱུར་ྱ་ས་བྱི་དོར་བྱས་ཤིང་སྦྱས་པ་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པའོ། །

ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སིམ་པར་བྱེད་ལ་རླུང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར། འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་བདུད་བཞི་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས

སོ༑ ༑ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ལས་ཤེས་རབ་ཆེའོ། །ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དུ་འགྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བཟློག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། སེཾས་ཅན་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པར་མཁས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་

ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ནི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ།། ༄ ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་གྱུར་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཆེན་བསགས་སོ་བརྩུས། །

ཟུང་འབྲེལ་མངོན་བསྒྲུབ་ལམ་གཞན་རྩོམ་པ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་མེད་དགའི་གཉེན་པོས་རིང་སོང་གནོན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་སེམས་དགའ་སྟེ།

མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་མ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་གཉེན་པོས་ཟིན་པའི་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ལམ་གཞན་རྩོམ་

པའི་ཁྱད་པར་བཙུས་ས་འདི་གནོན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་

@488B བསྒོམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་གསོག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་བསྈ་ཀྱང་གང་

ལའང་མ་ཞེན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྒྱན་བསྒྲུབ

པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འབར་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཉིས་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱང་ལས་བྱ་བ་ཚད་མེད་པ་བསྒྲུབ་

པ་དང་། ཞིང་གི་ཐ་གྲུ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བསྒོམས་ཀྱང་ཞིང་གི་རྒྱན་བསྒྲུབ་པ་

དང་། ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་འཇུག་ཀྱང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱན་བསྒྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མོས་ཀྱང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་རྒྱན་བསྒྲུབ་པ་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སེཾས་ཅན་གྱི་བསམ་པ

བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་པར་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། ༈ །དེའི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། སེཾས་ཅན་ཚད་མེད་སྨིན་དང་འདུལ་བ་ལ། །འཇུག་སོགས་
ཚད་མེད་རྣམ་པ་སྒོམ་བཅུ་དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ལམ་དེའི་རྣམ་

གཡེང་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བཞག །ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་བཅུ་ནི་སེཾས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེཾས་ཅན་སྨིན་པ་དང་གདུལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཚད་མེད་
པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་

ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་ལའང་འཇུག་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཐུགས་
སུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེཾས་ཅན་གྱི་མོས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

མཚན་དང་གཟུགས་སྐུ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་སེཾས་ཅན་ཚིམ་པར་མཛད་པ་ཚད་མེད་པ་
ལ་འཇུག་པ་དང་། སེཾས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

@489A ༄༅། །རབ་འབྱམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བསམ་གཏན་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་མོས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་
གྱི་ཐེག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོའི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག

པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་སྤྱོར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར་
བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྟོག

པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། ༔ །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་ཆགས་
སུ། །འཇུག་དང་མོས་པ་རྣམ་དག་དོན་ཆེན་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མང་སྐད་ཅི་རེ་རེར་ནི། ཡོངས་

རྫོགས་བྱེད་པས་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་རབ་བརྗོད། །གཉིས་ཅིག་ཅར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་
ལྡན་པས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ལམ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་ཅིང་ལྡང་བ་

དང་། འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའམ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བརྟོན་པའོ། །མོས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཤིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྔོ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དགེ་བ་བསྔོ་ཞིང་གཏོང་བ་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ཞི་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བ་དང་དགེ་བས་མི་ངོམས་

པར་སྤྱོ་བ་དང་ལུཾ་དེ་ལས་མི་འཕྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བཟོད་པ་དང་ཡེས་ཞྀ ཀྱིས་ཚད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པས་མི་རྫི་བ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་རྟོག་པའི་ཆ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཚང་བས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ།

@489B ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཏོགས་པ་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་བསྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པར་གཏོགས་པ་བསྡུ་བ་བཞི་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་གནས་པ་བཞི་དང་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་

པ་སྦྱོང་བ་སྟེ་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ༔ །ས་སྤྱ་ཕྱི་ལས་ཁྱད་པར་བཞག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀུན་སྐྱེད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། །རྫོགས་བྱེད་སྦྱོར་བྱུང་སྤྱོད་པ་རྫོགས་ཕྱིར་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་སྦྱོར་འབད་པས་རྫོགས་བྱེད་

ཕྱིར། །སྤྱ་ཕྱིའི་ས་ལས་ཁྱད་འཕགས་དམན་པར་བཞག །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་མ་དྲུག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞག་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། ས་འདི་ལ་སྦྱོར་བྱུང་གི་

སྤྱོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གནོན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལྷག་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ས་གོང་མ་བས་དམན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདིའི་བར་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་ཡན་ལག་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་ཡོངས་དག་ལས་བཞི་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་ཕྱེ་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོར་

པ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་བཅུ་དང་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྒོམ་དང་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམན་པ་ཡི། །ས་གཉིས་ལས་འདས་ཡང་དག་མཐའ་གནས་ཀྱང་། །འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
གནས་སྦྱོར་འཐོབ། །འབྲས་བུ་བཞི་ལས་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ལའང་བཞི་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག

པ་ནི་ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པའོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གང་དག་སྟོན་པས་སྨད་པ་དེ་དག་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་
འདས་ཤིང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གང་དག་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་དག་ལ་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །འཇིག

@490A ༄༅། །རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྔར་ས་ལྔ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོ་དང་ལས་ཀྱི་གནས་བསླབ་པ་དེ་དག་འདིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་དང་ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པ་སྟོང་གསུམ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྲགས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བསམ་

པ་དང་སྦྱོར་བ་དེ་དང་མཉམ་པ་སུའང་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །ནུས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་སྒོའི་ཚུལ་གྱིས་ཐཾས་ཅད་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
འབྱུང་ལ། དེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐཾས་ཅད་དེ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་རྫོགས་པས་ཞེས་

ཆེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་འཐོབ་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་འཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་བསམས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་བློ་གྲོས་དང་། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་དོན་གྱི་མཛོད་དང་། དོན་ཇི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པ་དང་། རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་བརྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དོན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མཛོད་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ།

དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབུམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ཐོབ་ནས་སྙིང་རྗེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་འདབ་པའོ། །དེའི་ལུས་དང་ངག་དང་

ཡིད་ཀྱི་ལས་ཚད་མེད་པ་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པས་སྣང་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་ངོ་། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནར་སོན་པ་ན་རང་གི་བློའི་

སྟོབས་ཀྱིས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཆེ་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློས་མ་ཡིན་ལ། ས་འདི་ལ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་

@490B ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །གནས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་སྲིད་པ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ནུས་མོད་ཀྱི་འདི་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་

དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱ་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པའོ། །རྒྱ་མཚོའི་གྲུ་ཆེན་པོར་ཞུགས་པའི་མི་ཆུ་དང་རླུང་དང་བརྒྱལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆུའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་ལྟར་ས་འདི་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང་འགོག

པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་ངོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་མཛེས་ཤིང་འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཉི་མའི་འོད་སྣང་བྱེད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

མི་འཕྲོགས་ཤིང་སའི་བརླན་ཕལ་ཆེར་སྐྱེམས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེམས་ཤིང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཆེའོ། །ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བྱེད་དུ་འགྱུར་

ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ཁྲག་འབུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༔ །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་ས་སྤྱི་དང་སོ་སོར་བསྟུ་བ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་པོ་རྣམ་

འབྱེད་རྒྱས་ལ་སོགས། །རྣམ་བཅུས་ས་བདུན་ཐོབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་༔ བའོ། །སྤྱིར་བསྟུ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་བདུན་པོ་དག་ལ་བདག་མེད་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་སྦྱངས་པ་དང་། ཚོགས་རྫོགས་པར་གསོག་པས་སོ། །སོ་སོ་ནས་བསྟུ་བ་ནི་ས་དང་པོ་

ལ་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་བཏབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་

@491A ༄༅། །ལྔ་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དག་གི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་རྗེས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྤྱོད་པས༔ བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི༔ ཚོགས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་ལམ་གཞན་རྩོམ་པའི་ཁྱད་པར་

གྱིས་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྒོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་བསྡུ་བས་སོ། ༔ །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམ་པར༔ དག་པ་ནི། །ཆོས་ཀུན་གཟོད་ནས་མ་བྱུང་མ་སྐྱེས་སོགས། །རྣམ་བཅུས་མི་སྐྱེ་བཟོད༔ པ་རྣམ་དག

ཐོབ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟོད་མ་ནས་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མཉམ་པ་

ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། བླ་གབ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུགས་

པས་མི་སྐྱི་བའི་ཆོས་༄ ལ་བཟོད་པ་འཐོབ་པའོ། ༄ །གནས་པ་ཟབ་མོ་ཐོབ་པ་ནི། ཟབ་མོ་རྣམ་བདུན་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཉིད་དང་། །རྣམ་པར་དག་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཡོན་ཏན་ཤེས་རབ་བདེར་གནས་དང་། །ལྷ་དང་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་ལ་བསྐུལ་བའི། །དོན་བསྡུས་

སངས་རྒྱས་རྗེས་འཛིན་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཚད་མེད་ལ་སོགས་བཅུས། །ཡེ་ཤེས་ལས་དང་མངོན་ཤེས་སྦྱུར་བའི་རྒྱུས། །གནས་པ་ཟབ་མོ་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག །འདི་ལ་དྲུག་ལས་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་བདུན་ཏེ། རིང་བའི་ས་ལ་འཇུག་པས་ཟབ་པ་ཤེས་པར་དཀའ་

བ་དང་། དག་པའི་ས་པ་དང་ཐུན་མོང་བས་ཟབ་པ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་སྣང་བ་མེད་པས་ཡུལ་ཟབ་པ་མཚན་མ་དང་བྲལ་ཞིང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ཟབ་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཟབ་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

@491B པས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པས་ཟབ་པ་དབེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཟབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དབེན་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དགེ་སློང་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་འགོག་པ་ལ་༄ སློམ་པ་ཞུགས་པ་གཡོ་བ་དང་རློམ་སེམས་ཐམས་ཅད་

དང་བྲལ་བ་ལྟར། ས་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དང་བྲལ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་མི་ཞིག་རྨི་ལམ་ན་ཆུས་ཁྱེར་བ་ཅི་ཕྱིན་དུ་

འབད་པ་བྱས་པས་སད་མ་ཐག་ཏུ་འབད་པ་དང་བྲལ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཆུ་བོ་བཞིས་ཁྱེར་བའི་དོན་དུ་འབད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་བས་ས་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་མ་ཀུན་ཏུ་

སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཚངས་པར་སྐྱེས་པ་ལ་འདོད་པ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་འདི་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ངེད་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི་དེ་བཙལ་བའི་

ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པ་འདིའང་མ་འདོར་ཅིག་ཅེས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་

རྟོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དབྱེན་སྤྱོད་༔ པ་དག་ལ་སེམས་༔ ཤིག་ཅེས་སོ། །ཡོན་ཏན་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་

དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་གཟུང་བར་བསྐུལ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་

བྱུང་རུང་དང་༔ རྒྱུད་༔ རུང་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དེ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་

@492A ༄༅། །ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའང་ཆོས་ཉིད་འདི་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །འཕྲིན་ལས་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་ངེད་ཀྱི་ལུས་ཚད་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་ཡེ་

ཤེས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་འོད་དང་སྒྲ་སྐད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་སྒྲུབས་

ཤིག་ཅེས་སོ། བདེ་བར་གནས་པ་ལ་བསྐུལ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྣང་བ་འདི་ནི་གཅིག་བུར་ཟད་དོ། །ངེད་ལ་ནི་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་འདི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པས་

མཇེད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་གྱིས། དེ་དག་མངོན་པར་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་སོ། །ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་

བསྐུལ་བ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ལྟོས་ལ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །བསྐུལ་བའི་དགོས་པ་དང་དོན་བསྡུ་བ་ནི་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་མངོན་པར་བསྐུལ་བ་

པའི་སྒོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ལ་གཞུག་པ་མ་མཛད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སེན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྒྱུན་བཅད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ས་

འདི་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་གང་བསྒྲུབས་པ་དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱའི་ཆ་ནས་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བའི་བར་གྱི་ཁྱད་ཞུགས་པ་སྟེ། སྔོན་ཆད་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱིས་

འདིར་ནི་ལུས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་སྐད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། འཁོར་ཚད་མེད་པས་སྐྱོད་པའི་སྟོབས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་ཤེས་མྱུར་བའི་

ཁྱད་པར་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གྲུབ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་བསྐྱོད་པས་འགྲོ་ལ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཞེན་མ་ཐག་ཏུ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་དེད་ནས་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འགྲོ་སྟེ།
དེར་ཉིན་ཅིག་གིས་ཚོད་པ་དེ་སྔར་བསྐྱོད་པའི་འགྲོ་བའི་ལོ་བརྒྱས་ཀྱང་མི་ཚོད་པ་ལྟར། འདིར་

@492B དགེ་བའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པས་ཡུད་ཙམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཇི་ཙམ་གནོན་པ་དེ་ནི་སྔར་འབད་པས་བསྐལ་པ་འབུམ་དུའང་གནོན་པར་མི་ནུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། ༔ །ཞིང་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྔོད་དང་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབང་བའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ནི། འདོད་

བཞིན་སྟོན་དང་མི་སྣང་བྱེད་པ་དང་། །ཅི་འདྲ་ཇི་སྲིད་ཇི་ལྟར་ཇི་སྙེད་དོན། །དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པ། །མོས་པ་ཅི་འདྲའི་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་འདུལ། །སྣོད་ལ་དབང་བ་
ནི་ལྟ་སྟེ། གང་འདོད་པ་སྟོན་པའམ་མི་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ཇི་ལྟར་

འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཤེས་པའོ། །ཇི་འདྲ་བ་སྟོན་པ་ནི་སོགས་པ་གང་གིས་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པར་ཤེས་པའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་པ་ནི་འཇིག་ཆགས་ཀྱི་དུས་ཤེས་པའོ། །བསྡུས་
པ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པ་ནི་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་དང་རྣམ་

པར་ཕྱེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སྣ་ཚོགས་རེ་རེ་ནས་ཞིང་གི་ཚོགས་ལ་ས་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཤེས་པའོ། །ཇི་སྙེད་འདོད་པ་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་དང་། ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ

ཡང་ཤེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་དོན་དུ་དེ་དག་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་སུ་རང་གི་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཞིང་གཅིག་ནས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ན་ཡང་སྣང་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་དབང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ལུས

བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པ་མིའི་འཁོར་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་འཁོར་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་དེ་དེའི་ལུས་སྟོན་པས་དོན་བསྒྲུབ་པའོ། ༔ །ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་དབང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི།

དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །མཉམ་ཉིད་ལུས་དང་ལུས་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་ཤེས། །དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མི་དཔྱོད་པས་ལུས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་

@493A ༄༅། །དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེས་པས། སེམས་ཅན་དང་ཞིང་གི་ཡུལ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱང་ཞེས་པས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་འདོད་ན་རང་གི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག

ཏུ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་གི་ཡུལ་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ༔ །དབང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ལྟར་དབང་གསུམ་ཐོབ་པས་ཆོ་དང་ནི། །སེམས་ལ་དབང་སོགས་རྣམ་བཅུས་༔ གནད་བཅུ་སེལ། །བསྐལ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརླབ

པ་དང་། སེམས་ཉིད་ངེ་འཛིན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་པས་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་བཀོད་པ་དུ་མས་བརྒྱན་པའི་ཡོ་བྱད་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དུས་ཇི་ལྟ་བར་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དང་། ཞིང་དང་དུས་གང་དུ་ཇི་དགའ་བར་སྨོན

ལམ་གྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འཕྲུལ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣང་བ་སྟོན

པའི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པས་གནོད་པ་བཅུ་བཟློག་པ་སྟེ། འཆི་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དབུལ་བ་དང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ངན་འགྲོ་དང་འདོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཀུན་ཏུ་རྩོལ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་བག་ཆ་བའི་གནོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་

ཡེ་ཤེས་ལས་དང་གཉིས་གའི་གནས་གྱུར་པ། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེ་བས་རྣམ་པར་རོལ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་སོ། །ལས་ཀྱིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཁ་ན་

མ་ཐོབ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆེ་བ་ནི་བསམ་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་དང་མངོན་ཤེས་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་

@493B ཤིན་ཏུ་གནས་པས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ༔ །ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཡེ་ཤེས་མི་བཟློག་མི་འཕྲོགས་ལ་སོགས་ཕྱིར། །མི་གཡོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སོགས་པར་བརྗོད་དེ། །གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་གཅིག་ལས་མི་གཡོ་བ། །ཐོབ་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་མི་གཡོ་ཐོབ་

ཅེས་བརྗོད། །ངེས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་སའི་ངེས་ཚིག་ནི་ས་འོག་མའི་རྩོལ་བ་ཐེག་པ་དམན་པས་མི་འཕྲོགས་པས་མི་གཡོ་བ་དང་། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་ཟློག་པས་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་པར་དཀའ་བས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་

པས་གཞོན་ནུའི་ས་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་དབང་བྱེད་པས་སྐྱེ་བའི་ས་དང་། ཡང་བྱ་བ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཡོངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་

དང་། སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུབས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་འབྲུགས་

པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་དང་། སྟོན་གྱི་མཐར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་གི་ངེས་ཚིག་གཅིག་ཏུ་མི་གཡོ་བ་དང་གཅིག་པ་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་

མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །གཅིག་ལས་མི་གཡོ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་

དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡེ་ཤེས་མི་ཕྱེད་པ་དང་། རྟག་པར

རྒྱུན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བའི་འོད་ཟེར་གཏོང་བས་ཆཤད་པ་མི་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུས་སོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་མགར་བ་མཁས་པས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་འཛམ་བུའི་གླིང་
གི་བདག་པོའི་མགོའམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར་

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ས་འོག་མ་བདུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྨོན་ལམ་ཤེས་ཆེའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་སྟོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པའི་སྟོབས་ཐོབ་
ནས། སེམས་ཅན་ལ་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་དེའི་༈ ལམ་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

@494A ༄༅། །སོགས་པའི་མཐུ་ནི་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༈ །ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི་སྔ་མས་ཞིང་དག་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་
པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྨྲ་བ་པོའི་རྩོལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་ཐར་གོང་མ་ཤེས་པར་སྦྱོར་

སོགས་བཅུས། །བདག་གཞན་དོན་སྒྲུབ་བརྩོན་པས་དགུ་པ་གནོན། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་བློས་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བ་གོང་མ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོང་མ་མ་རྫོགས་པ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གསང་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆེ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། མངོན་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་དང་།
སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཕྲོགས་པ་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐོར་བ་ཁྱུ་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རླབས་ཐོབ་པ་མི་འདོར་ཞིང་ས་དགུ་པ་གནོན་པའོ། ༈ །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་
རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། །མ་ལུས་སྒྲུབ་པ་བསྟབ་བྱ་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དེས་ཆོས༈ གང་དག་བསྟན་པར་བྱ་བ་

ཤེས་པ་སྟེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་།
ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཆོས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི༈

ཆོས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། འདུ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པའོ། ༈ །སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་ནི། སེམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐིབས་པོ་བཅུ། །ཇི་བཞིན་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་ལས་དང་

ནི༔ ༔རྟེན་བཅས་སྐྱེ་བ་གནས་སྐབས་བཅས་པ་ཀུན། །ཡོངས་ཤེས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་ཕུན་ཚོགས་བརྗོད། །འདིར་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཐིབས་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྟན་ལ། དབང་པོ་དང་།

@494B མོས་པ་དང་། ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་། སྐྱེ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་བ་ཐིབས་པོས་ནི་སྐྱེ་བས་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་གནས་

སྐབས་ཏ་དེ་དག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་སོ། ༔ །ཞེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ནི། གདུལ་བའི་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྨིན་ཐབས་རིག་པས། །ཇི་བཞིན་ལེགས་སྟོན་ཆོས་སྣ་ཚོས་

མཛོད་བསྒྱུང་། །ས་འདི་ལ་གནས་ནས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་༔ པ་༔ ཞེས་པས་༔ སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཐབས་དང་གདུལ་བའི་ཐབས་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོད་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་ནས་
བསམ་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པའི་

ཕྱིར་ཆོས་སྨྲ་བ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་༈ ཡོངས་སུ་བསྲུང་བའོ། ༈ །དེ་ཡང་ཆོས་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ཉི་ཤུས་གཏམ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལས་བལྟ་བར་
བྱའོ། །ངག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་བཞིས་ལེགས་སྟོན་པ། །རང་དང་སྐྱེ་དང་
ཚུལ་དང་བསྟན་པ་དང་། །ཤེས་དང་ང་རྒྱལ་མེད་དང་ཐེག་དམན་མཆོག །རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་བའི་ས་དང་མཛད་བསྒྲུབ་བཅས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་༈ དེ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཚད་མེད་པ་
དང་ལྡན་པ་ལས་སོ་སོ་༈ ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚིག
གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་བཅུར་གནས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེའི་དང་། ཚུལ་གྱི་དང་། བསྟན་པའི་དང་། ཤེས་པའི་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་
མཚན་ཉིད་ལྔ་སྟེ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་གྱ་ནོམ་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་དང་། དེའི་མཛད་པ་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་གཞི་སྟེ། རིགས་དང་། སོ་སོ་དང་། མིང་དུ་གྲག་པ་དང་། མིང་གི་
དབྱེ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་

@495A ༄༅། །ཉིད་ཞེས་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་༔ ངེས་པའི་ཚིག ༔ གིས་མ་འདྲེས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྤོབས་པས་རྒྱུ་མཐུན་པའི་རྒྱུད་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་འགྲེལ་ལས་བལྟའོ། ༔ །སླ་བ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་

པ་ནི༔ གཟུངས་དང་རབ་སྟོན་དྲིས་ལན་འདེབས་དང་འཛིན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་བཞིས་སླ་པོ་རབ་ཏུ་བསྟན། །དོན་གྱི་གཟུངས་དང་། ཚིག་གི་གཟུངས་དང་། མངོན་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། འོད་ཟེར་འགྱེད་པ་དང་། རྒོལ་བ་ཚར་གཅོད་པ་དང་། ནོར་སྦྱིན་པ་དང་། གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པ་དང་།

སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྲོས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་ཐོབ་པས་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལས་ཆོས་ཉན་ཅིང་མི་བརྗེད་པས་ཞེན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའོ། །རབ་ཏུ་སྟོན་

པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ་སྣང་བ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདུག་ནས། འདོད་ན་སྒྲ་སྐད་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ཡན་ལག་རྣམ་པར་

ཕྱེ་བས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་དོ། །འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོ་དང་སྤྱིའི་ཁྱུང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །གླུ་དང་རོལ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་ས་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །དྲིས་པའི་ལན་འདེབས་

པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ཏེ། རེ་རེས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ལ་སྒྲ་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་པས་དྲིས་ལ། གཅིག་གིས་གང་དྲིས་པ་དེ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ལ་ཐམས་ཅད་གཟུང་

སྔོ་ཚིག་ཅིག་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་གོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་མཛད་པ་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཉེ་བར་གནས་པའོ། །འཛིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་དེ་གལ་ཏེ་སྐྲ་རྩེ་གཅིག་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ལ་དེ་དག་རེ་རེས

@495B ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་ཆད་༔ མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེར་བདག་གིས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཆོས་དོན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་བསྐྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་ཚིམ་པར་ནུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྣང་བ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསེར་དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་བྱས་

པ་རྫོགས་པ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོའམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན་རྒྱལ་ཕྲན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་ཉ་འོག་མ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྟོབས་ཤས་ཆེའོ། །ཕལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིང་། བསམ་པ་དྲིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་

སྙེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། ༔ །ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ས་རྫོགས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་དཀར་ཡོངས་རྫོགས་སོགས། །རྣམ་བཅུས་རབ་ཏུ་སྦྱང་བ་རྫོགས་པར་བསྟན། །ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་བློས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་

རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཆོས་དཀར་པོ་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བ་

ཐིབས་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་
པས་སོ། ༔ །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཐག་བསྲིངས་དྲི་མ་མེད་ལ་སོགས། །རྣམ་བཅུས་

ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་གྱི་རྣབས་ཅན་དང་། འོད་ཟེར་ཐད་ཀྱི་
མེ་ཏོག་དང་། རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་འཁྱོར་བ་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་རྒྱས་པར་འགེངས་

@496A ༄༅། །པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་
གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། ༔ །དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་ནི། སྣན་དང་ལུས་

དང་འཁོར་དང་མཚན་མ་དང་། །གང་གིས་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་དྲུག་ཏུ་གསུངས། །སྣན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་
དང་ལྡན་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྣན་དེའི་རྐྱེན་དུ་བབ་པས་དེ་དང་འཚམ་པར་བསྣན་

པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་འདྲ་བར་དབང་བསྐུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་པདྨའི་སྟན་དེ་ལ་འདུག་པར་སྣང་བའོ། །འཁོར་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་དེར་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་པདྨ་དེའི་འཁོར་རིན་པོ་ཆེའི་པདྨ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་དག་གིས་དེ་ལ་བསྐོར་ཏེ་བལྟ་ཞིང་དེ་

དག་རེ་རེ་ཡང་ཏིང་འཛིན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །མཚན་མའི་ཁྱད་པར་ནི་འོད་ཟེར་གསུམ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕན་འདོགས་པ་དང་། སྤྲོན་པ་དང་། འགུགས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱལ་སྲས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་མཉམ་པར་བཞག་མ་ཐག་ཞིང་ཐམས་ཅད་

གཡོ་བ་དང་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྒྲུབ་པའི་འོད་ཟེར་རྒྱལ་སྲས་དེ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། རྐང་མཐིལ་གཉིས་ནས་འོད་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །པུས་མོའི་གྱིས་

ནི་དུད་འགྲོའོ། །ལྟེ་བའི་གྱིས་ནི་ཡི་དྭགས་ཀྱིའོ། །རྩིབ་ལོགས་ཀྱིས་ནི་མིའོ། །ལག་པས་ནི་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིའོ། །ཕྲག་པས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་སྣང་བའི་སྒོ་བསྒྲུབ་བོ། །མགུལ་གྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་བོ། །ཁའི་སོགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལ་ཞེས་

རབ་དང་ཐབ་ཀྱི་རྩུལ་བསྒྲུབ་བོ། །མཛོད་སྤྱུས་ནི་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མོག་མོག་པོར་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་ནུབ་པར་བྱེད་
དོ། །མགོ་ལས་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྟུལ་སྙེད་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱུང་བས་ནི་སངས་

@496B རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་ལན་བཅུ་བསྐོར་ནས་བར་སྣང་ལ་འདུག་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་རིམ་གྲོ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ནི་ས་དགུ་པའི་བར་ཐོབ་པའི་མཆོད་
པས་བརྒྱའི་ཆ་ནས་དཔེའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་འཁོར་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་ལ་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་གི་ཞབས་མཐིལ་རྣམས་སུ་ནུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གིས། ཆེ་གེ་མོར་རྒྱལ་སྲས་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་
ལ་བབ་པོ་ཞེས་དགོངས་པར་འགྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་

ཐོབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེར་ལྷགས་ནས་དེ་ལ་བསྐོར་བ་དང་། མཆོད་པ་ཆེན་པ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ལ་འཇུག་གོ །རྒྱལ་སྲས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་འོད་ཆེན་པོ་འོད་ཀྱི་འཁོར་

གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་པ་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཆོ་འཕྲུལ་མུ་མེད་པ་བསྟན་ནས། རྒྱལ་སྲས་དེའི་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པར་ཐུབ་པ་ན་དེའི་སྟོབས་འབུམ་འགྱུར་དུ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའོ། །གང་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་ནི་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་མཛོད་

སྤུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བྱུང་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུར་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མང་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་དེའི་སྤྱི་བོར་ཐུབ་པོ། །འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་དེར་འདུས་པའི་

འཁོར་གྱི་སྤྱི་བོར་ཐུབ་པས་སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཐོབ་བོ། །ཡང་འོད་ཟེར་དེ་དག་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་སྲས་དེའི་མགོ་ལ་བབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དབང་བསྐུར་བའོ། །ཕྱོགས་བཅུ་རྫོགས་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བ་ནི་

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་བུ་ཐུ་བོ་ལྟར་ཏེ་དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ལས་བཙས་པའི་བུ་ཐུ་བོ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོས་གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་བཞག་སྟེ། རྒྱན་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚོ་བཞིའི་ཆུ་གསེར་གྱི་བུམ་པར་བླུགས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐུར་

@497A ༄༅། །ཐབས་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུ་རྫོགས་པར་སྤྱོད་པས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་མིང་འཐོབ་པ་ལྟར། དེའང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་དབང་བསྐུར་མ་ཐག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་རྫོགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་

ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའོ། ༈ །ཆེ་བ་ཉིད་མཐར་སོན་པ་ལྔ་ནི། ཤེས་རབ་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་གཟུངས་དང་ནི། །མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་མཐར་ཕྱིན་འཐོབ། །འདི་ལྔས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ལྔ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཁོན་མངོན་

པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་ནུས་པའོ། །ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་འདི་ལ་

གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་འགྲེལ་ལས་བལྟའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཆེ་བ་ནི་བཅུ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ

མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སྒོ་ཀུན་ཏུ་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་

བ་དང་། ཡུལ་མ་ལུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབུམ་ཐོབ་པའོ། །གཟུངས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡང་གཟུངས་འབུམ་མོ། །མངོན་པར་ཤེས་

པའི་ཆེ་བ་ཡང་འབུམ་མོ། ༄ །ངེས་པའི་ཚིག་ནི། ས་ཡི་ནམ་མཁའི་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནི། །ཁྱབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྟུལ་ཞི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ས་འདི་སའི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་

@497B དང་༑ ཆོས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆར་གྱིས་ལོ་ཏོག་སྒྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་དང་ཚད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བའི་

དྲན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་གསལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་པ་དག་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་བཟོད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་ཏོ་བདག་གིར་བྱེད་དོ། །འཛིན་ཏོ། དཔེར་ན་ཀླུའི་རྒྱལ་

པོ་རྒྱ་མཚོས་སྤྲིན་ལས་ཆུའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་ཕབ་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་དེའང་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་སུས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་

པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འདི་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཐམས་ཅད་བཟོད། ཡང་དག་པར་ལེན་བདག་གིར་བྱེད་འཛིན་པར་ནུས་པའོ། །འདིས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཆེན་པོས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན། ཆོས་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་འབྲུག་སྒྲོགས་པ། མངོན་ཤེས་དང་རིག་པ་དང་མི་འཇིགས་

པའི་གློག་འགྱུ་བ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་དྲ་བ་སྟུག་པོས་ཁེབས་པ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱས་པར་བཀང་སྟེ། དགེ་བའི་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཆེན་པོས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྡུལ་དང་མེ་ལྕེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་འབེབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། ༈ །མཐུ་བླ་ན་ཡོད་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ནི། གནས་
དང་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་བྱ་བ་བསྒྲུབ། །ཡོངས་སུ་ཚིམ་བྱེད་མཐུ་དང་གྲངས་རྒྱ་ཆེའོ། །མཐུ་རྣམ་པ་

དྲུག་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་མཐུ་ལ་བལྟོས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལ་བལྟོས་ཏེ་བླ་ན་ཡོད་པའོ། །གནས་ནི་སྔར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་འགྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་

@498A ༄༅། །མངོན་པར་ཤེས་པའོ། །གཞན་ནི་ཕྱིའི་ས་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་རང་གི་ལུས་ཏེ་ས་འདི་ལ་གནས་པ་ནི༔ ཡང་དགའ་ལྡན་ན་གནས་པ་དང་། འཕོ་བ་ནས་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་
སའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཇི་

ལྟ་བར་བྱིན་གྱིས་བརློབ་ལ། ཞིང་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརློབ་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྒྱུར་བ་དང་སྤྲུལ་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མ་དག་པ་དག་པར་དང་དག་པའང་མ་དག་པར་དང་། དོག་པ་ཡངས་པ་དང་ལྡོག་པར་དང་།

ཐ་གྲུ་ཆེ་བ་དང་ཕྲ་བ་དང་ཆོལ་བ་དང་སྙིང་གཡོགས་མེད་པ་དང་གཞི་ཕྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་དང་། རྡུལ་གཅིག་ལ་ཁོར་ཡུག་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཅས་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་སྟེ། རྡུལ་དེའང་མི་སྐྱེ་ལ་བྱ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས་སོ། །

བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི་མཆོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོགས་གསོག་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་ལུས་སྐད་ཅིག་ལ་སྤྲུལ་ཞིང་། །ལུས་རེ་རེ་ལ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ལ་སོགས་པ་གཏྲྐྱའི། བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཆོད་ཅིང་། ལུས་རེ་རེ་ལ་དེ་སྙེད་ཀྱི་

མགོ་དང་། མགོ་རེ་རེ་ལ་དེ་སྙེད་ཀྱི་ལྕེས་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པས་ཏེ། ཁ་ཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཕྲུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཚད་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཅི་འདྲ་སྙམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་

སྙིང་པོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། འཁོར་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་ཁོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཀོད་པ་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པ་ན་རང་རང་འཁོར་བར་ཤེས་ཏེ། དེར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུར་

ཁྱབ་པའི་སྟོང་པོ་སྟོང་གསུམ་བྱེ་བ་ཙམ་དུ་རྒྱས་པའི་ཡལ་ག་ཅན་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་དང་འཚམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་སེངྒེའི་ཁྲི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་སངས་རྒྱས་མངོན་པར་ཞེས་པའི་བློ་གྲོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་པ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར་ཆེན་པོ་

@498B ཐོབ་པའོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གོམས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་འདྲ་བ་སྟོང་གསུམ་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དམ་དེ་བས་ཀྱང་མང་བ་རང་གི་ལུས་ལ་སྟོན་ནུས་སོ། །ས་འདི་ལ་གནས་པས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་ཐོབ་པས་དེའི་ལུས་

དང་ངག་དང་ཡིད་དམ་དེ་དག་གི་ལས་སམ་རྫུ་འཕྲུལ་ལམ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་ཐོབ་པ་ས་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་ལ་གནས་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གྲངས་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ས་འདི་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲངས་དང་ཚད་

མེད་ན་རྒྱ་ཆེར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་དུ་མས་བསྟན་ཀྱང་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསྐྱེད་དུ་མེད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་རྡེའུ་རྒྱ་ཤུག་གི་ཚིག་གུ་ཙམ་པ་གཉིས་སམ་གསུམ་

སྤངས་པ་དང་སའི་ཁམས་ལྷག་མ་ལུས་པ་ལྟར། འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ངོ། །འདིའི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་འདི་དག་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁན་བཟོས་མ་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོས་སྤྲས་པ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྒྱུར་གྱི་མགོའམ་མགུལ་དུ་བཏགས་ན་

དེ་མ་ཡིན་པ་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལྟར། ས་འདི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བར་ལ་འཛུད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཡང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་འོད་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཤས་ཆེའོ། །ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་༜༜༜ པོ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་པར་མཁས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དྲི་བ་བསྟན་པས་

@499A ༄༅། །མི་འཕྲོགས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་ནི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༔ །ས་སོ་སོ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒོམ་པ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། འདྲེས་དང་མཚན་མེད་ལྷུན་གྱིས་

གྲུབ་པ་དང་། །འབར་དང་ཆོག་པར་མི་འཛིན་བསྒོམ་པའོ། །འདྲེས་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བསྡུས་ཏེ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའང་བསྡུས་ཏེ་བསྒོམ་པ་གསལ་བས་མཚན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་

བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལའང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་བསལ་བས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ། བསྒྲིམ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པས་སོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཐ་དད་པ་གསལ་བས་འབར་བར་བསྒོམ་

པ་སྟེ་འབར་བ་ནི་མཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའོ། །མཆོག་ཉིད་ཐོབ་ནས་གཞན་ཅི་དགོས་ཅེས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་བསལ་བས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་མཆོག་བསྒོམ་སོ་ཞེས་མི་སྤྱོར་བ་སྤངས་ནས་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་དོན་

དྲུ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༀ །བསྒོམ་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། གནས་ངན་ལེན་འཇིག་ཆོས་ལ་ཀུན་དགའ་འཐོབ། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཤེས། །རྣམ་དག་ཆ་མཐུན་མཚན་མ་མ་བརྟགས་འབྱུང་། །ཆོས་སྐུ་རྫོགས་དང་སྒྲུབ་ཕྱིར་

གོང་དུ་རྩོལ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་འཇིག་ཅིང་ཚོགས་སུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་སྨན་བཅུད་ལེན་གྱི་ནད་ཀྱི་ཚོགས་བཟློག་པ་བཞིན་ནོ། །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་ནི་བདག་དང་

ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་ཀུན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དགའ་ཞིང་ཚིམ་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཐུབ་པ་ན་ནགས་སུ་དགའ་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚད་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཤེས་པ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་འདི་ཙམ་ཞེས

@499B ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཚད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྟེ་གཞུང་གོམས་པ་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་མ་སྐྱེས་ཟིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་

བའི་ཆ་ལས་ཕན་པའི་མཚན་མ་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་གདུགས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བློས་མ་བརྟགས་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་སྐུ་རྫོགས་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་ལ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་དུ་ཆེས་གོང་མ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་བསགས་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །དེ་ནས་གཉིས་ནི་ལྷག་མཐོང་གིའོ། །ཐ་མ་ནི་གཉི་གའི་འོ། ༈ །ས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་ལས་ས་རྣམས་ཐུན་མོང་གི་རྟགས་ནི། སྣང་ཞེན་མོས་བཅས་མ་ཞུམ་མི་དམན་

ཉིད༔ ༔གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་ས་ཀུན་རབ་ཏུ་རྫོགས། །ཀུན་ལ་སེམས་མཉམ་བཀྲི་དང་ཆགས་མེད་དང་། །ཐབས་ཤེས་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བས་ས་ཀུན་རྟགས། །རྒྱལ་སྲས་ས་ལ་ཞུགས་པའི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་ནི་བཅུ་སྟེ། ས་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེ་སྣང་ཞེན་གང་ལ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་མོས་

པ་དང་། ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མ་ཞུམ་པ། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་མི་དམན་པས་འཇུག་ནུས་པ་དང་། རང་གི་ས་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་དང་། ས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བདག་དང་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སྙན་པ་

དང་མི་སྙན་པའི་སྒྲ་དག་གིས་དཀྲིར་མེད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལའང་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་དམིགས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། ༔ །ས་སོ་སོའི་སྔ་

ལྟས་ནི། སྟོང་གསུམ་གཏེར་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གང་བར། །མཐོང་སོགས་རྨི་བ་ས་བཅུའི་སྔ་ལྟས་སོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་གྱིས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་བརྒྱན་

@500A ༄༅། །པ་དང་། བདག་ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྤྲ་བས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་འདུལ་བ་དང་། ཕྱོགས་བཞི་ནས་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་འཐོར་བ་དང་། བུད་མེད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་

པས་མགོ་ལ་ཙམ་པ་ཀའི་ཕྲེང་བ་འདོགས་པ་དང་། རྫིང་ཐེམ་སྐས་བཞི་དང་ལྡན་པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་རྙོག་པ་མེད་ཅིང་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆུས་གང་བ་མེ་ཏོག་མང་པོས་བརྒྱན་པ་ལ་རང་རྩེ་བ་དང་། གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་དམྱལ་བའི་གཡང་ས་འདུག་པ་ནས་

རང་མ་སླུས་མ་ཉམས་པར་ཐར་བ་དང་། ཕྲག་པ་གཉིས་ན་སེ་ནྡྲི་རལ་པ་ཅན་ཅོད་པ་པཎ་ཐོགས་པས་གཙན་གཟན་ཕྲ་མོ་ཀུན་སྐྲ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྐྱེ་བོ་བྱེ་བ་ཕྲག་དུ་མས་བསྐོར་བའི་མག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་མདོག་གསེར་ལྷ་བུ་འད༔ འདོམ་གང་བ་ཚངས་པ་བྱ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོས་བསྐོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བའོ། ༔ །ས་སོ་སོར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཐོབ་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ནི། འདུན་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཆགས་དང་འཁྲུ་བའི་སྙིང་མེད་ཁྲོ་མིན་ལེ་ལོ་མེད། །བྱམས་དང་

སྙིང་རྗེ་མིན་པའི་བསམ་མེད་བློ་གྲོས་ངན་རྟོག་རྣམ་རྟག་འཕྲོགས་པ་མེད། །བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གཡེངས་མིན་བདེ་བས་མི་འཕྲོགས་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་གནོད་པ་མེད། །དགེ་བའི་བཤེས་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ཅིང་ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་སྟོན་པ་མཆོད་ལ་བརྩོན། །ཐབས་མཆོག

ཤེས་པ་གང་ཞིག་བསོད་ནམས་ཡང་དག་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ཀུན། །གཞན་དང་ཐུན་མོང་བྱས་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྔོ་ཞིང་། །བཟང་པོའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་རྟག་ཏུ་དགེ་བྱེད་མངོན་ཤེས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན། །སངས་རྒྱས་སྲས་དེ་

ཀུན་གྱི་ལྷན་ན་འདུག་པ་ཡོན་ཏན་གཏར་དུ་ཞེས་པར་བྱ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཅར་ལ་བསླབ་པའི་འདུན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་རྟགས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་དྲུག་ནི་ཆགས་པའི་སྙིང་མེད་པ་དང་། འཁྲུ་བའི་སྙིང་མེད་པ་དང་

@500B ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ལ་ལོ་མེད་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའོ། །ཐབས་ཀྱི་ནི་དྲུག་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མ་ཡེངས་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་ཟློག་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཐོས་པ་ལྷུར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མཆོད་པ་གཙོར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བསྔོ་བའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནས་བཟང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །སྟོབས་ཀྱི་ནི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པས་རྟག་ཏུ་གུས་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་རྩེ་བའོ། ༔ །ངེས་པའི་ཚིག་ལ་ས་སོ་སོའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་སྦྲ་དོན་གོ་རིམས་བཞིན། །ཐོག་མར་དོན་གཉིས་ཐོབ་པས་འཆལ་ཚུལ་སོགས། །བྲལ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྣང་ཆེན་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲིབ་གཉིས་རབ་བསྲེག་འོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ནི། །སློན་བྱེད་ཉོན་མོངས་རྗེས་བསྲུང་རབ་དཀའ་དང་། །སྲིད་ཞི་མངོན་གྱུར་

ཤེས་རབ་ཐོབ་སྦྱོར་བའི། །མཐར་སོན་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་དང་། །སོ་སོ་རིག་བློ་བཟང་དང་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱིས་ས་ཡི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་རྡུལ་ཞི་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་འཛིག

རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་དེ་ཁོན་ཉིད་སྔར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ཅིང་མ་འདྲིས་པ་འདིར་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པ་འཕགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དགའ་

བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ས་འདི་ཐོབ་པས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉི་གའི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཙམ་ལས་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་མི་ @501A ༄༅། །རིགས་པས་གོང་མ་དག་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ལྟུང་བ་ཆེས་ཕྲ་བ་ཡན་ཆད་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བསྲིངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་

ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་བདག་གིས་སྐྱབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོད་བྱེད་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་གསལ་བའི་སྟབས་ཀྱིས་

ཆོས་ཚད་མེད་པ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཚོལ་ཞིང་། ཐོས་པ་འཛིན་པའི་གཟུངས་ལ་གནས་པས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཐེལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་བཟོད་པར་མི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལས།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཚད་མེད་པས་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་

པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་འཕྲོ་ཅན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་མེའི་འོད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་འོད་རབ་ཏུ་
འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱང་དཀའ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་

སྨིན་པར་བྱེད་པར་བརྩོན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་བར་རྗེས་སུ་སྲུང་བར་བྱེད་པས་ན། བདེན་པར་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐབས་དང་ཤེས་

རབ་མཆོག་གོམས་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དཀའ་བས་སྦྱང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་

བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཐུལ་བར་དཀའ་བའང་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་དང་རྩིས་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ལ་

མཁས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བསྒྲུབ་དཀའ་བ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་༗ ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་དང་ལྡོག་པར་འཇུག་པ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་

གྱུར་པའི་ཕྱིར་རམ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བར་ཆད་མེད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་མཚན་མ་མེད་

@501B པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིང་དུ་སོང་བ་ནི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ས་བརྒྱུད་པ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་

ཅིང་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་མཐར་འབྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རིང་དུ་སོང་བའི་

ཕྱིར་དང་། རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་སྦྱོར་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམས་པ་རྣམ་

པར་དག་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་མཚན་མ་ལ་སྤྱང་བར་

རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་རྩོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཁ་ན་སྔེ་རང་གི་དང་གིས་མཚན་མ་མི་

འབྱུང་ཞིང་ངེས་ཉེ་བར་སྦྱར་བའི་ཉོན་མོངས་པས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པས་ན། མཚན་

མ་ཐམས་ཅད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བདུན་པ་ལ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པས་མཚན་མ་མི་གཡོ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འབད་རྩོལ་ལ་བལྟོས་པས་རང་

གི་ངང་གིས་མ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་སྒྲིམ་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་

འཇུག་པས་ཁྱད་ཞུགས་པའོ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྟོན་མ་ཐོབ་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་གཙོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཡངས་

པའི་བློ་གྲོས་བཟང་པོ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ཀུན་མངོན་པར་མཁྱེན། །དོན་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས། །སྐད་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་

མཁྱེན། །ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྤོབས་དང་ལྡན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་

སྤྲིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་འདྲེས་པ་སྤྱིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཁོང་ན་སྤྲིན་ལ་ཆུ་ལྟར་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ཆུ་ཡོད་དེ་དེ་དག

@502A ༄༅། །བསྐྲེད་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བ་རྒྱལ་སྲིད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐུར་བས་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་

གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྤྲིན་ཆེན་པོས་ཁེབས་པར་བྱེད་པས་ན། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་ཅིང་ཁེབས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སའི་ཡེ་ཤེས་འདིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མུ་མེད་པ་ལ་ཁེབས་པར་

བྱེད་ཅིང་བསྒྲིབས་པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཞན་གྱིས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་

འཛིན་པས་ཕྱོགས་༄ ཐམས་ཅད་དུ་བདུད་རྩིའི་ཆར་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་

ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟུལ་དང་མེ་འབར་བ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་སྤྲིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་རྒྱས་འགེངས་པ་ལྟར་ཡེ་

ཤེས་དེའང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཆོས་སྐུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་

ཡང་ཆོས་སྟོན་པའི་སྤྲིན་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པས། ཆར་གྱིས་ལོ་ཏོག་སྐྱོལ་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ཅིང་

སྨིལ་བས་སྐྱོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༄ །སའི་སྤྱིའི་ངེས་ཚིག་ནི། འགྲོ་བ་

དཔག་མེད་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཚོགས། །དཔག་མེད་རྟེན་ལ་གོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྲོག་ཆགས་འབྱུང་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱབ་པའི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་རབ་

ཏུ་ཕྱེ་བའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ས་ཞེས་བྱ་བའོ། ༄ །ས་

དེ་རྣམས་ཉིད་གནས་པར་བརྗོད་པའི་ངེས་ཚིག་ནི། དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་ལ་རྟག་པར་

@502B ཡང༔ ༔དགའ་བས་གནས་ཕྱིར་ས་རྣམས་གནས་པར་གསུངས། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་བ་དང་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་

ནམ་གནས་ཀྱི་དོན་གྱིས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་ནི་ས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གནས་པ་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། བདེན་པ་དང་

ལྡན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་འཇུག་ལྡོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་གང་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་མ་ཤེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འཇུག་ཅིང་། ཤེས་པས་དེ་ལྡོག་པ་ནི་སྐོར་གསུམ་ནས་དཔྱོད་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་

ལ་གནས་པ་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་

པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་རྟོལ་བ་མེད་པ་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གནས་པ

དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་མཆོག་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ་དེ་དག་གི་སྟོན་དུ་རིགས་ལ་གནས་པ་དང་། མོས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ

གཉིས་ཏེ་གནས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས

པ་དང་། མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་བཅུ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། རིགས་དང་དེ་བཞིན་མོས་པ་དང་། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་ལྷག་ཁྲིམས་དང་། །ལྷག་པའི་

སེམས་དང་ཤེས་རབ་གསུམ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྩོལ་དང་བཅས

དང་ལྡན་གྱིས་གྲུབ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་དང་མཆོག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་མཆོག ༔ ཅེས་སོ། ༔ །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་པ

སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་སུ་མངོན་ཞེན་ངན་སོང་བའི། །ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ཀུན་རྨོང

@503A ༄༅། །ཉི་ཤུ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་བཅུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དབྱེ་སྟེ། །གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་བཅུ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ས་དང་པོ་གཉེན་པོར་བྱས་པའི་སྤང་བྱ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས

ཀྱི་མཚན་མར་ཞེན་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཉིས་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་

ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པའི་ནི་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །གསུམ་པའི་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
ཐོས་པའི་གཟུངས་མ་རྫོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །བཞི་པའི་ནི་སྙོམས་

པར་འཇུག་པ་ལ་སྲེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྲིད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །ལྔ་པའི་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །དྲུག་པའི་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། མཚན་༢ མ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་
ལེན་ཏོ། །བདུན་པའི་ནི་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་

གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །བརྒྱད་པའི་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་

གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །དགུ་པའི་ནི་བསྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་

དུ་ཞེས་རབ་དང་སྦྱོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་དང་། སྤོབས་པའི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཏོ། །བཅུ་པའི་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་བ་ཕྲ་མོའི་

རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བའོ། །དེ་དག་སྤོང་

བའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། ས་བཅུ་པོ་ཉིད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤངས་པས་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལྟུང་བ་ཕྲ་མོ་དག་འབྱུང་བ

ལའང་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པས་བཟློག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཐོས་པའི

@503B གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ནུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པས་མང་དུ་གནས་ཤིང་། སྙོམས་འཇུག་དང་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་ལོག་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་

སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་མང་དུ་གནས་པ་དང་།

འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལ་སྐྱོ་ཞིང་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པ་དང་། རྟག་པར་རྒྱུན་དུ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་

རང་གི་ངང་གིས་གནས་ཤིང་མཚན་མ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག

པར་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ནི་ས་བཅུའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཡན་ལག་རྣམ་བཅུ་རྫོགས་པ་ཡི། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་སྟེ། རྫོངས་གཉིས་གནས་ངན་

ལེན་གཅིག་གིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཐ་དད་ད། །ཞེས་ཀྱང་ངོ། ༔ །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོ་མཆོག་དང་རྒྱུ་མཐུན་མཆོག །ཡོངས་འཛིན་ཐ་དད་རྒྱུད་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་ཐ་དད་མེད་འགྲིབ་མེད་དོན་དང་། །དབང་བཞིའི་གནས་ལ་མ་

རིག་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །ཀུན་འགྲོ་ལ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ས་བཅུ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་བཅུ་དེ་ཡི་གཉེན་པོར་གསུངས། །ས་བཅུས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་

པ་བཅུས་སྒྲིབ་པ་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ལས་ས་བཅུ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་ཡང་གསུངས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཡང་དེ་དག་ལ་སྒྲིབ་མོད་ཀྱི་འདི་

དག་ཁོན་ལ་སྙིབ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཉིད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་དག་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བས་གེགས་༵ པའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ལྟར་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

@504A ༄༅། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་གཅིག་ཇི་ལྟ་བར་ཐམས་ཅད་སྟོང་བས་ན་མི་སྟོང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་

ན་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་མ་མཐོང་བས་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ལས་བདག་གི་དོན་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་

དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། རང་

བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བས་ན་སླུབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་བདག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉི་ག་སེལ་བ་འདི་

ཉིད་བསླབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་སྟེ། བསྟན་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདིའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །འདི་
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་

བསྟན་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་འབྱུང་ཞིང་དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་དེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་མཆོག་
ཏུ་རིག་ནས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་མེའི་འོབས་༄ སྐོང་

གསུམ་ཙམ་དུ་བདག་ཉིད་མཆོངས་ཏེ་འཛུག་པས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གམ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་མེད་པར་ཞུགས་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོངས་སུ་

འཛིན་པ་མེད་པས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པས་སྔ་མའི་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་ཡང་འདིར་ལྡོག་པའོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་

པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་བཤད་པ་སེམས་

@504B ཀྱི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཙུས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་བ་ཆོས་སྐུ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཕན་ཚུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

དང་བདག་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་ཞུགས་པས་སོ། །ཡང་ན་ཛི་ལྟར་གཟུགས་ལ་

སོགས་པ་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟར་འདི་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞུགས་པས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་སྟེ། འདི་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ལ་དེ་ཁོ་ནར་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའང་མེད་པར་ཞུགས་པས་སོ། །ཡང་ན་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཟད་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་བདག་གམ་བདག་གི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་

དག་པར་བརྟགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཞུགས་པས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ མ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ མ་ཐ་དད་པ་

བློ་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དག་མཚན་མ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པ་རྟོགས་པས་སོ། །ས་

དྲུག་པའི་བར་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་འཇུག་པར་ཟད་དོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་འབྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚེ་འང་ཁྱད་པར་མང་

པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འབྲི་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འཕེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ་སྨོན་མེད་པའི་ཆོས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུད་པ་དང་གང་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་

དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་སྟེ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཚན་༈ མ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུའོ། །བདུན་པ་ལ་ཡང་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྩོལ་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་

@505A ༄༅། །ཇི་འདོད་དུ་འཇུག་པའོ། །ཇི་ལྟར་བཞེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲུབ་པ་དང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བསྟན་པའི་མཐུ་བརྙེས་པས་ཞིང་

ལ་དབང་བའི་གནས་སུའོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག

པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དགོངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱ་བ

དང་། ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོ་སོར་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པ་ལ

ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་ཡང་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པས

ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་པ

བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པས་རང་རང་གི་ལས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚིག

དང་དོན་འཛིན་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤངས

པས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཅི་འདོད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ས་བཅུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཅུ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་

པའི་མི་ཤེས་པ་ས་རེ་རེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་ས་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །ས་དགུ་པ་

དང་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གཙོར་འབྲས་བུས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་ཅེར་ཡང་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་གནས་སུ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྤྱང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་ས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བར་ཟད་དེ།

སྤྱིའི་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་སྔར་བཤད་པ་དག་ཉིད་དོ། ༔ །ས་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རིན་ཆེན་ཡང་དག་འཕགས་སོགས་ཏིང་འཛིན་བཅུས། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་རིམ་བཞིན་ས་བཅུ་ཐོབ། །རིན་ཆེན་ཡང་དག་འཕགས་དང་། གནས་

@505B པ་མེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་མི་གཡོ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ་དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སོ། ༔ །གཟུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།

ས་བཅུ་ཐོབ་པས་རིམ་བཞིན་ཁྱད་པར་གྱི། །བྱིན་རླབས་ལ་སོགས་གཟུངས་བཅུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཁྱད་པར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་

དང་། གདུལ་དཀའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་བཀོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོན་མ་

དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། རྟོག་མེད་མི་རྟོག་དང་། སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟམ་ཏོག་གི་གཟུངས་སོ། ། ༈ ས་རྣམས་དཔེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དཔེ་བཞིས་

ཡོན་ཏན་བཞི་མཚོན་པ་སྟེ། མཚོ་དང་རི་དང་རྒྱ་མཚོ་ཟླ་རྒྱས། །བསྒྲུབ་དང་མཆོག་དང་ངེས་

པར་འབྱུང་དཀའ་བའི། །ངེས་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཆེ་དང་མཐར་ཐུག་པར། །ཡོངས་སུ་བསྒྱོ་བའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན་པའོ། །བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཉིས་ཏེ། སྨོན་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྔོ་བ་

བཞིས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བས་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པ་རང་གི་དོན་ཏེ། དཔེར་

ན་མཚོ་ཆེན་པོ་མ་དྲོས་པ་ནས་ཆུ་ཀླུང་བཞི་འབབ་པས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཐམས་ཅད་ངོམས་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་མི་ཟད་པར་འཕེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་ཞིང་། དང་པོ་ཉིད་

ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཞེན་པའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟར། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་འབབ་ཆུ་འང་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་བསྔོ་བ་བཞིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ངོམས་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་མི་ཟད་པར་

འཕེལ་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཐོག་མ་ནས་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཕྱོགས་པས་དེར་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིའི་རྒྱལ་པོ་བཅུས་མཚོན་པ་ནི་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ལ་

བརྟེན་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ལས། རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རི་སྨན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་

@506A ༄༅། །ཡིན་པས་སྨན་ཐམས་ཅད་བླང་བས་ཐུག་པ་མེད་པ་ལྟར། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སློན་དང་གས་དང་བསྟན་བཅོས་དང་གསང་སྔགས་

དང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་དེ་དག་འདོན་པས་ཐུག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་

དུ་རིའི་རྒྱལ་པོ་སྤོས་ངད་ལྡང་ལས་སྤོས་ཐམས་ཅད་ལྟར། ས་གཉིས་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྡོམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་བདལ་བ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལྟར། ས་

གསུམ་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་

དྲིས་པ་བསྟན་པ་དང་། དྲང་སྲོང་རི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་བགྲང་བས་ལྟར། ས་བཞི་པ་ཡང་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དྲིས་པ་བསྟན་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་

འཛིན་གནོད་སྦྱིན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བགྲང་བས་ལྷར། ས་ལྔ་པ་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་

མངོན་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་ཟ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷར། ས་དྲུག་པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འཇུག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་མངོན་
རྟོགས་བསྟན་པ་དང་། སྨུ་ཁྲུད་འཛིན་ཀླུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བགྲང་བས་

ལྷར། ས་བདུན་པའང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་དག་བསྟན་པ་དང་། ཁོར་ཡུག་འཛིག་རྟེན་སྐྱོང་དབང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བགྲང་བས་ལྷར། ས་བརྒྱད་པ་ཡང་
དབང་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་

དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་། རྟོག་ལྡན་ལྷ་མ་ཡིན་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་བགྲང་བས་ལྷར། ས་དགུ་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་འབྱུང་འཛིག་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་དང་། དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་
དངོས་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་ལྷ་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཏོ་ལྟ་

རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་བགྲང་བས་ཐུག་པ་མེད་པ་ལྷར། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པས་ཐུག་པར་

འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་དཀའ་བའི་ངེས་འབྱུང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚོ་

@506B ཆེན་པོས་མཚོན་པ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་མི་འཕྲོགས་པར་བགྲང་བ་སྟེ། བགས་ཀྱིས་གཞོལ་བ་དང་། ཤི་བའི་རོ་དང་མི་གནས་པ་དང་། ཆུ་གཞན་གྱི་གྲངས་སྟོངས་པ་དང་། རོ་གཅིག་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མང་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཡངས་པ་དང་། འབྱུང་པོ་མང་པོའི་

གནས་དང་། དབྲིས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ཆར་ཐམས་ཅད་འཛིན་པས་མི་ངོམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡང་ས་བཅུའི་དབང་གིས་མི་འཕྲོགས་པར་བགྲང་བ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པས་གཞོལ་བ་དང་།

གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་རོ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པར་གདགས་པའི་གྲངས་སྟོངས་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་མི་ཕྱེད་པའི་རོ་གཅིག་པ་དང་། ལྔ་པ་ལ་ཐབས་དང་མངོན་ཤེས་ཚད་མེད་པས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པའི་

རིན་པོ་ཆེ་མང་བ་དང་། དྲུག་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཟབ་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་བློས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་མཁས་པས་ཡངས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་

པས་འབྱུང་པོ་མང་པོའི་གནས་དང་། དགུ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་ཟབ་མོས་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་

པའི་དབྱིབས་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བའི་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་ཆར་བཟུང་བས་མི་ངོམས་པའོ། །མཐར་ཐུག་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེས་མཚོན་པ་ནི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་བཅུ་ལས་འཕགས་པ་དང་། ལེགས་

པར་བསྲིགས་པ་དང་། ལེགས་པར་བཙོས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ། ལེགས་པར་ཕུག་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུད་པས་བཏགས་ལ། བཻ་ཌཱུརྱའི་ཡུ་བ་
མཐོན་པོ་ཅན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེར་བཏགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་འབྱུང་བ་རྒྱལ་པོས་གནང་བ་

ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བར་བྱ་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་པ་
འཕགས་པའི་རིགས་བཅུ་ལས་འདས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་སོགས་

@507A ༄༅། །པས་ལེགས་པར་བསོགས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བཙོས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ཐབས་དང་མངོན་ཞེས་

ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་དོར་བྱས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ལེགས་པར་ཕྱུག་ཅིང་།

ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུད་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ། དབང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་པོ་ཙྪར◌ྭའི་ཡུ་བ་ཅན་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྩེར་བཞག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟག་པ་དང་ཐོས་པའི་ཤེས་པའི་འོད་འབྱུང་བར་བྱུར་ལ་སྟོན་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་

པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བར་བྱ་བར་གནས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་དགུ་པའོ།། ༄ །།ས་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་མམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། འདི་ལ་དང་པོར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་

སྟོན་ཏོ། །དེའང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྔར་གྱི་ལམ་དེ་རྣམས་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འདིར་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དུ་དེ་རྣམས་ཉིད་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་ཟད་དོ། །འདི་ལ་སྤྱིར་བཞག་པ་ནི།

བསྔོ་བས་འགྲོ་བ་རྗེས་འཛིན་རྨད་བྱུང་བའི། །དཀའ་སྤྱད་དགེ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་ལེགས་བསགས་

དང་། །སྨིན་ཚོགས་མ་ལུས་རྣམས་འཛོམས་གཉེན་པོ་རྣམས། །དུས་རིང་བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་རབ་རྫོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞེད་ང་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་

ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།

གཞན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྱོ་བས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དཀའ་བའི་སྤྱོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་

ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། དེའི་ཐབས་ཉིད་དུ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་

@507B པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྣ་ཚོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསགས་པ་དང་སྨིན་པའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་མཐའ་ཡས་པ་སའི་རིམ་པ་དག་གིས་བསྡེན་

ཅིང་བསྒོམས་པ་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་

དཔག་ཏུ་མེད་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དཀའ་སྤྱོད་དཔག་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་དང་། །དཔག་མེད་དགེ་ཀུན་བསགས་པ་དང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་དང་

ནི། །དཔག་མེད་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ༔ །སྤྱངས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་

བྱེད་ཀྱི་དཔང་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ལེགས་བསྒོམས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྒྲིབ་མེད་ཤེས་རབ་དམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པར་

བསྒོམས་པའི་སྟོབས་རྫོགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྟན་པར་ཆགས་པམ་ལུས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་རབ་ཏུ་སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

ཆེན་པོ་སྦྱོས་པའི་དྲྭ་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་

དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཙོམ་གྱུར་ཅིང་། །གནས་གྱུར་

ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་མི་རྟོག་རབ་

དག་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་ཐོབ། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། བློ་དང་ལྡན་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྟོབས། །རྟག་ཏུ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཚང་

ཆིང་དག །དུག་སྣན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཞིན་

འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ཅེས་གང་གསུངས་པའོ། ༔ །ཡེ་ཤེས་སྤྱིའི་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་

ཀུན་འབྱེད་དགེ་ཚོགས་བཅས། །བསྡུགས་ཚོགས་ཀུན་རྟེན་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །སྤྱི་མ་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་

@508A ༄༅། །པ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་བདག་པོའི་རྐྱེན་སྨོན་ལམ་དམ་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བསོད་ནམས་

མཐའ་ཡས་པ་བསགས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྗེས་ལ་

ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཤེས་བྱ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རབ་མཆོག་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ།

ཐབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། །རྩ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་

བློ་གྲོས་བཞག །དྲན་རྒྱུད་རྟོག་པ་ཙམ་རིག་བརྟན་པ་དག །མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་འགྲོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་

ཉིད། །དེ་ནི་མི་རྟོག་རབ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་དང་།

རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ཡི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན། །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །སང་མ་དང་གཉི་གའི་དབང་

དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་གློ་བུར་

གྱི། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཚོགས་སྟུག་པོ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་གྱུར་པ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་

འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། །མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་

ཤེས་བྱ་སྟེ། །གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་སོ། ༔ །ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ཁྱད་པར་གྱི་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་ཚོགས་ཀུན་འཛིན་བདག་གཞན་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཆོས་

ཀུན་ཟད་པར་ལེགས་སྟོན་དང་། །གཞན་གྱི་བྱ་བའི་གྲོགས་ལ་འབད་པ་རྣམས། །མི་ལོང་ཡེ་

ཤེས་སོགས་བཞིའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་ས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་བསླབས་པ་

དང་། བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པར་བསྒོམས་པ་དང་

@508B ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚོས་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཁྱུད་དང་བྲལ་བས་ཟད་པར་ལེགས་པར་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བའི་གྲོགས་ལ་ཅི་ནུས་ཅི་རིགས་སུ་འབད་པ་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནས་བསླབས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་པའོ། ༔ །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་གཟུགས་

སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ནི། །དགེ་ཚོགས་ཀུན་དང་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །གཞི་ལ་སྟོན་པས་སེམས་ཅན་གནོད་སྤོང་ཞིང་། །བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན། །ལ་སོགས་སྒྲུབ་བྱེད་མཚན་གྱི་སྐབས་ལས་བལྟ། །སྤྱིར་ནི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་

པར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་དང་གཞིར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ལས་སྣ་ཚོགས་སོ་སོར་བསགས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ནི་མི་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྟ་ཅི་སྨོས་པས་སོ། །དེ་ལ་ལས་སྣ་ཚོགས་ནི་

མཚན་དངོས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྡིག་པ་ལ་དགའ་བ་དག་གིས་དགེ་བའི་ལས་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དག་ཐོས་ན།

དེ་ལ་སྦྱོར་བས་སྡིག་པ་སྤོང་ཞིང་དགེ་བ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། ༔ ཆོས་སྐྱ་ལ་བརྟེན་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྲུབ་བྱེད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་སྡོམ་པ་བརྟན་པ་དང་། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་ལ་ཡིད་ཆེས་སོགས། །སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སོ་སོའི་སྒྲུབ་བྱེད་

ཅི་རིགས་རྣམས་ལས་སོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གོ་

རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་དམ་བཅས་པ་བརྟན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་

པར་སྟོན་ཅིང་ཞུགས་པ་དང་། ཁམས་དང་མཐུན་པ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཞུགས་པ་དང་།

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་གཟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་དོན་ཇི་ལྟ་

བར་བསྟན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་

@509A ༄༅། །ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་མཁྱུད་དང་ཕྲལ་བ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་། དཀར་པོ་ལ་མོས་ཤིང་

རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤྱངས་པའོ། །འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་

བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནི་ལམ་སྟོར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བལྟ་སྟེ། གཞུང་ཏ་ཅང་ལྕི་བར་འགྱུར་བས་མི་བྲིའོ། ༈ །

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་རྟོག་དང་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་དང་ལྡན་པར་བསྒྲུབ་པར་ཅི་ལྟར་འཐད་དེ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་བློ་མེད་པས་སོ་

སྙམ་ན། དང་བའི་ཆུ་དང་སྣང་བ་ཉི་ཟླ་དག །ཚོགས་པའི་སྟོབས་ལས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་

བ་ལྟར། །མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་ཀྱི། །མཐུ་ལས་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་དང་གིས་འཇུག །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་

ཅད་མཛད་པ་ནི་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་སྨོན་ལམ་གྱིས་

དོན་མཛད་པ་བཞིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་མཛད་ཀྱང་སྨོན་ལམ་གྱིས་བཞེངས་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དཔེར་ན་ཉི་ཟླ་དང་ཆུའམ་མེ་ལོང་དང་སྣང་བ་

ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གསུམ་པོ་དེ་འདུས་ན་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་དུ་

གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐལ་ལྡན་ལ་གཟུགས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་སྣང་བ་ལས་སོ་ཞེས་སོ། ༔ །དུ་མ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འབྱུང་གི་གཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་ནི། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱལ་སྲས་དཔག་མེད་རྣམས། །འཛུག་དང་ཚོགས་

དང་རྩོལ་སོགས་མཚུངས་པ་ལས། །སྣ་ཚོགས་ཞིང་དུ་རེ་རེས་དཔག་མེད་འབྱུང༌། །སྨོན་ལམ་སོགས་ལས་ཞིང་རེར་གཅིག་པུར་ཟད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རེས་འགའ་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ། བསྐལ་པ་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་

@509B རྒྱས་མང་པོ་འབྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པར་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་དེའང་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་དག་ཞག་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཅིང་ཚོགས་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པ།

དཔེར་ན་ཞིང་འདི་ཉིད་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོགས་མཚུངས་ཀྱང་

ཞིང་གཅིག་ཏུ་ནི་གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་ན་མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཤིང་། ཚོགས་དུས་མཉམ་

དུ་བསགས་པ་དག་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མར་སངས་རྒྱས་མང་པོ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀྱང་མི་སྲིད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

ཚེ་ན་དུས་རིང་པོར་བདག་འཛིན་རྟེན་ལོང་བ་འདྲེན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པར་

གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞིང་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་ནུས་པས་གཉིས་པ་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཉིད་འབྱུང་

བས་རེ་བའི་གནས་གཞན་མེད་པར་ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གུས་ཤིང་ཚོས་ཡང་

དག་པར་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲིམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆེར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་བྱུད་མེད་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བསྐལ་བ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་

བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོ་འདས་པ་ཉིད་ནས་བུད་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

བུད་མེད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱིར་བཞག་པ་

ལས་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་བོག་མེད་བརྟན་ཆགས་

པ། །སྤོང་བ་ཆེན་པོས་རྣམ་ཀུན་རབ་བཅོམ་ཞིང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་བསམ་གཏན་སོགས། །ཕུལ་བྱུང་ཡོན་ཏན་མཆོག་བརྙེས་དེ་རྨད་དོ། །ངར་འཛིན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་འདོད་

ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་

@510A ༄༅། །མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་བོག་མ་མེད་པ་ནས་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་བརྟན་པར་ཆགས་པ་རྣམས། ས་དང་ས་རྣམས་སུ་

རྣམ་པར་སྨིན་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་

ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྲོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྙིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ལ་རྩ་བ་

དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བའི་ཤིང་ལྟར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ལེགས་པར་སྤངས་པ་གནས་གྱུར་པ་བླ་ན་མེད་

པ་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའོ། །སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བར་ཟད་པས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུན། །དེར་

ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའང་ས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

པའི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཞི་བ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྡོག་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདོད་ཆགས་

རྡུལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གདུལ་བྱ་ཡིན་ནི་པདྨ་ལ། །བསམ་གཏན་ཆུ་ནི་འབབ་ཕྱིར་

ཏེ། །ཆུ་དག་རྫིངས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེ་སྡང་སྨྲ་གཅན་ལས་གྲོལ་བས། །སྙིང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །གཏི་མུག་

སྤྲིན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །མུན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་དང་། མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་

དང་། །དམ་ཆོས་རོ་ནི་སྦྱིན་མཛད་དང་། །ཕྱུན་པ་དང་ནི་དྲལ་ཕྱིར་ཏེ། །བདེ་གཤེགས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་བཞིན་

དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྫས་ཀྱིས་ནི། །དབུལ་བསལ་པར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་ཕྱིར། །གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་གྲོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱིར་དང་། །རྐང་

གཉིས་བདག་པོ་མཆོག་ཕྱིར་དང་། །རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་

@510B བཞིན། །ཞེས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས་ནས་སྐུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཅིང་། །གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་

ཡོན་ཏན་མཆོག་རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པའོ། ༈ །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ནི། །སྤྲོས་ཚོགས་ཉེར་ཞི་མཁའ་དབྱིངས་ལྟ་བུ་དང་། །མཁའ་ཁྱབ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཚོགས་དུས་གསུམ་གྱིས། །བསྡུས་པ་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་ལག་མཐིལ་ན། །གནས་

བཞིན་མངོན་སུམ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས་ཐ་དེ་ལྟ་བ་མཆོག་མཁྱེན་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི་སྔར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་དེ་ཁོ་ན་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས། ཡུལ་གྱི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་གཅོད་པ་ན་བློའི་འཇུག

པ་མཐའ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཞི་བས། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོས་པ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པས་ཆུ་ལ་ཆུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་ཅིའང་མ་མཐོང་བ་ལ་

ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྙད་པ་ལྟར། སྤྲོས་པའི་ཚོགས་ཅིའང་མི་དམིགས་པ་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་

པ་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་འགའང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་བསྙད་པ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་

སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པའོ། །དེས་ན། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་

བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར། །ཤེས་བྱ་སྤྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འདྲེས་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱར་

བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚིག་ཏུ་རབ་རྗོད་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་

སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པ་ནུས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཐ་སྙད་པའི་དོན་ཇི་

སྙེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་སྔར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲེལ་བ་ཤེས་རབ་ཆེན་

@511A ༄༅། །པོ་དེའི་དབང་གིས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱའི་ཚོགས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་

དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་ན་གནས་པ་ལྟར་ཅིག་ཅར་

མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་མཁྱེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྒྲིབ་གཡོགས་མེད་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་པའི་ཆ་བྱད་དམ། རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་སྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།

ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་ན་དོན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་གསལ་ནུས་པ་

ཉིད་ཡིན་པས། ཇི་སྲིད་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན། གང་གི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རང་

གི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ན་གོ་ཅི་ལྟར་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་མི་ནུས། དེའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་རང་གི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་ཕན་ཚུན་དང་ཡན་མན་དུ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པ་དང་།

རང་གི་རྣམ་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་། ཕྲ་བ་དང་རགས་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་

དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟ་བ་ལས་མ་འདས་པར།

གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་རབ་རིབ་ལ་མ་བལྟོས་པ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་ནར་མཁྱེན་པར་

ཞེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་བདེན་པའམ་བརྫུན་པའམ་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའམ་གཟུགས་ཅན་ནམ་

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའང་རུང་ཇི་ལྟར་གྲུབ་བོ་ཅོག་མ་ལུས་པ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པས་ཅིའང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལ་སོགས་པའི་རྟུལ་

ཕྲ་རབ་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་

@511B ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་བ་པོ་ནའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གནས་སྐབས་འདིར་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱས་བསྡུས་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་

འཇིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་པོ་ན་སྟེ། སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་བློ་ཡོད་ན་འཁྲུལ་པའི་

ཡུལ་སྣང་བས་འཁྲུལ་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དུ་མ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དོན་མ་

རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཉིད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་ལ་སོགས་

པར་མི་འགྱུར་བས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཐག་རིང་ལ། འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་འཕྲུལ་པར་བརྗོད་པའང་བབ་ཅོལ་ཉིད་དེ། ཉེ་བར་བརྟགས་པའི་
དོན་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་འཛོག་པའི་བློ་ལྟར། གཞན་གྱི་ཤེས་ངོའི་འཕྲུལ་ཡུལ་ཙམ་དུ་

ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་མ་ལུས་པ་འཕྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་ཟད་པས་འཕྲུལ་བཅས་སུ་ག་ལ་འགྱུར།
དེས་ན། འཕྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་ཤེས་ན། །མ་འཕྲུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གཟུང་ཞེས་གསུངས་ལ།

གླང་ཆེན་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བཏང་སྙོམས་མཛད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ངོ་། །གཞན་ཡང་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བླང་བྱའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཉེས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་པ་ནི་རྐྱེན་གྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སྤྲུར་བའི་ཉེས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་། དགེ་བ་རྣམ་པར་དག

པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཅི་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་རིགས་ཏེ། རྒྱུན་

ལྡོག་མེད་ཅན་རིགས་པ་ཡི། །བདག་ལ་སྐྱོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མེད། །སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གློ་བུར་བ། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ནི་སྡེ་པ་

འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་

@512A ༄༅། །པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པས་ན་སྨོན་ལམ་དང་དགེ་བའི་ཚོགས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་

དོན་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་༑ ཕྱིར་རོ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་

དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནི་གསེར་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་

དག་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དག་པས་དག་པ་སྟེ། མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི་རྣམ་རྟོག་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བས་དག་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡང་

དག་པའི་སྐྲུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གནས་

པ་སྟེ། སྤྲ་མ་ཇི་ལྟ་ཉིད་མཁྱེན་ནི། །འཁྲུལ་མེད་མཉམ་གཞག་བློ་འཇུག་མེད། །ཕྱི་མ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་ནི། །འཁྲུལ་སྣང་རྗེས་ཐོབ་བློ་འཇུག་ཅན་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་

སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་

པ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྙོད་ནི་ཕྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་

མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་

གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། མདོར་བསྡུ་ན་སྤངས་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དག་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་

དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་།

@512B དུས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལན་ཅིག་དགོངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་

སྨྲུར་བར་ཡེ་ཤེས་ཆགས་པ་མེད་པ་འཇུག་གི །ཡང་དང་ཡང་དུ་དགོངས་པར་མི་མཛད་པ་ཆགས་པ་མེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གསུངས་སོ། ༈ །ཐུགས་རྗེ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དང་པོ་ཉིད་ནས་བརྩེ་ཆེན་ལྷུར་མཛད་དེ། །རྣམ་པ་སྣ་

ཚོགས་དུས་རིང་ཐབས་མང་པོས། །ཡིགས་བསྒོམས་མཐར་ཕྱིན་འགྲོ་ཀུན་གཅེས་འཛིན་པའི། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་གྲུར་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་གཏོགས་པས་ནི་ལས་དང་

པོའི་ཚེ་ཉིད་ནས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལྷུར་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་སྒོ་སྣ་ཚོགས་དང་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པས། བདག་པས་སེམས་ཅན་གཅེས་པར་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་དྲང་བའི་ཐབས་ཉིད་དུ་དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་

པ་བསྒྲུབས་པ་ལས། འདིར་དེ་མཐར་ཕྱིན་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་

གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་དེ་དང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མཆོག་རབ་ཏུ་བརྙེས་པའོ། ༔ །སྤྲངས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི། འདི་ནི་སྐྱུ་དང་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ། །དམ་པ་བདུན་

གྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཁྱད་པར་མཆོག་ལྡན་པས། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་དང་དམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟགས། །ས་ལས་བྱང་ཆུབ་འདི་ནི་དམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་
དམ་པ་སྟེ། མཚན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པས་སྐུ་དམ་པ་དང་། བདག་ལ་ཕན་པ་དང་། གཞན་ལ་

ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་ཞུགས་པས་བསྒྲུབ་པ་དམ་པ་
དང་། རྩུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་དང་། འཚོ་བ་དང་ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བླ་མེད་པ་བཞིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམ་

@513A ༄༅། །པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གོང་ན་མེད་པ་བཞིས་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་དྲུག་གིས་མཐུ་དམ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤྲངས་

པ་མཉམ་པ་མེད་པས་སྤྱངས་པ་དམ་པ་དང་། གནས་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་གསུམ་པོ་འཕགས་

པའི་གནས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་ལྷའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞིས་གནས་པ་དམ་པས་སོ། །དེ་
དག་ལས་ཀྱང་གནས་པ་བཞིན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མང་དུ་གནས་པ་སྟེ།

འཕགས་པའི་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འགོག་པ་དང་། ལྷའི་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མི་གཡོ་བ་དང་། ཚངས་པའི་ལས་སྙིང་རྗེས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སེམས་ཅན་སུ་ནི་དར། སུ་ནི་རྒུད་
ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་གཟིགས་པས་སོ། །འདི་བདུན་གྱི་ལས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གནས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
བར་འགྱུར་བའོ། ༈ །སྐུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། སྐུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། བསམ་འདས་ཟབ་

དང་མཐུ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམ་འདྲེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལས། །རང་བཞིན་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། །ནམ་མཁར་གཟུགས་བཞིན་དང་པོར་ཕྱི་མ་གནས། །སྐུ་

གསུམ་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བསམ་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་ཟབ་པ་དང་། མཐུའི་

ཚོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་འདྲེན་པར་མཛད་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་
སོ། །དབྱེ་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པ་གསུམ་

སྟེ། དང་པོ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །དེའང་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གནས་པ་ལྟར་དང་པོ་ལ་ཕྱི་མ་གནས་པ་སྟེ། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་བརྟེན་
ཏེ་ཆོས་སྐུ་ནི་ཡང་དག་པ་ཅི་ལྟའང་མི་གནས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་

@513B བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལམ་གྱིས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པས་རྣམ་དག་གཉིས་ཚོགས་པ། སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་རོ་གཅིག་པ་སྤྱངས་པ་གཉིས་
དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཅན་ཏེ། བཅོས་བུ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་

ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུར་ཡང་བརྗོད་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྒྲིབ་གཉིས་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །དངོས་དང་དེ་དམིགས་ཤེས་པ་ལ། །དབང་ཟད་མི་ཤེས་མཚན་ཉིད་

དོ། །ཞེས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཡོན་ཏན་

དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྣང་བ་བཅོས་བུ་ཉིད་དོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་གཞན་
གྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཆས་བསྡུས་པས་བཅོས་བུའི་རང་བཞིན་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ།། ༈ སྐུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི། རང་དོན་གཞན་དོན་རྗེན་དང་བཅས་པས་སམ། །རང་དོན་དག་དང་མ་དག་གཞན་དོན་
གྱི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐུ་རྣམས་མ་ལུས་པ། །སྐུ་གསུམ་དག་ཏུ་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོགས་ཉིད་ཀྱིས། རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བཞག་སྟེ། མཐུ་དང་བྱ་བ་གྲུབ་དང་ཆོས་རོ་དང་། དོན་དང་ཡོན་ཏན་
འབྱོར་པ་དཔག་མེད་དང་། །རྟག་ཏུ་མི་ཟད་གཟིགས་པས་རྒྱལ་བ་རྣམས། །ཁ་ན་མ་ཐོ་

མེད་པའི་དཀྱིལ་མཆོག་བརྙེས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་ནི་གཉིས་ཀའི་རྗེན་ཡིན་པས་ན་

དོན་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། སྐུ་གསུམ་

དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་བར་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་ན་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་དོན་དམ་པ་རྟོགས་

@514A ༄༅། །པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ནི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་གཞན་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་ཏུ་འབར་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ས་

ཐོབ་པའི་རྒྱལ་སྲས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར། དག་ལས་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་གཟུགས་

བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེས་ན་འདི་གསུམ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འགྲུབ་པས་ན། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་

བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་

ཏེ༔ །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བདྷ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། ༔ །སྐུ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཉམ་ཞིང་ཟབ་པ་དང་། །རྟག་དང་གཅིག་པུ་བདག་དང་གཙང་བ་དང་། །འོད་གསལ་དྲི་མེད་རྟོག་མེད་

རང་རིག་བྱ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་རྗེས་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོག་མ་དང་དབུས་དང་ཐ་མར་

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་པུ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ནི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་མི་བསླུ་བའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙང་བ་ནི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་

རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་དང་མ་

འདྲིས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་དམིགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང༌།

@514B སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་འགའང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེ་

མེད༑ ༑གཉིས་མེད་གསུམ་གྲོལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རང་བཞིན་སྐུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྲ་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་ཞེས་གསུངས་པའོ། ༈ །ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པའི་སྐུའང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་འཁོར་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་གསུང་དང་མཛད་རྒྱུན་མི་ཆད་ལ། །མི་རྟོག་ལྷུན་གྲུབ་རབ་འཇུག་སྐུ་ལ་སོགས། །སྣ་ཚོགས་དམིགས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་

གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། གང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། གང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་

སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཐ་དད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། གང་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གསུངས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་
དང་། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་སྲས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐ་དད་པ་བསྒྲུབ་

པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་འབད་པ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཞལ་གྱི་
ཁ་དོག་ལྟར་དེ་ཁོ་ནར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྣ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་

མངའ་བའི་སྐུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྡུད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐུ་དང་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་

@515A ༄༅། །སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ༈ །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ཐུགས་

རྗེ་ཆེན་པོས་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱི་གཟུགས། །འཇིག་རྟེན་འདྲེན་

སྨིན་རྣམ་གྲོལ་རྒྱུར་སྟོན་པའོ། །རྟེན་ནི་ཆོས་སྐུ་སྟེ་དེ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུའོ། །རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་ལས་སོ། །གཞི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་

ཅད་དུའོ། །དུས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པོར། །རང་བཞིན་ནི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཟོ་སྤྲུལ་པ་པའི་ལྷང་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྣ་ཚོགས་
ལ་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྦྱོར་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པ་རི་བོང་ལ་སོགས་པ་ལུས་དམན་

པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་། ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་ནས་ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྟོན་པས་ཏེ། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་
ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ཐབས་ཆེན་པོ་ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། འདུན་པས་ལམ་ལ་

ཞུགས་པ་དག་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དེ་དག་སྲིད་

པའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས་ཞེས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོའི་དབང་

གིས་གསུངས་སོ།། ༈ སྐུ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདི་དག་རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་དང་། །བརྩེ་དང་

མཁྱེན་དང་འཕྲུལ་དང་ཕུན་ཚོགས་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །ངོ་བོ་མེད་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱབས་ཕྱིར་རྟག །གཟུགས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱུ་བདུན་དང་། ཆོས་སྐུ་རྟག་

པའི་རྒྱུ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་

@515B རྒྱུ་ནི་བཞི་སྟེ། ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕངས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་

མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་དམ་བཅའ་མཐར་འཕྱིན་པས།

དགོས་པ་མི་ལྡོག་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་བཞེད་པ་མངའ་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མངའ་བས་

སོ། །འཇིག་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱུ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་

རྟོགས་པས་བླང་དོར་གྱི་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་

ཆོས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་དུ་གནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་

ཀྱིས་མི་གོས་པས་ཉེས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ནི་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས། འཆི་

བའི་བདུད་བཅོམ་པ་སྤྲངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉེན་པོས་སློབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་

ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འདོད་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་

གྱུར་པ་སྟེ། བསླུ་བ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ལན་ཅིག་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་མི་གནས་ན་

ནི་༔ བས་སྐྱབས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་དུ་བར་༔ གྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། ༔ །ཡང་སྐུ་གསུམ་རྟག་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུན་མི་

ཆད། །རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་ནི་ངེ་དག་རྟག་པར་འདོད། །ཆོས་སྐུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་

པ་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆད་པས་རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་ནས་ཡང་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས།

@516A ༄༅། །རིགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་འཚམས་པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྟག་པར་ལྟའོ། ༔ །མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་དང་དགོངས་པ་འཕྲིན་ལས་མཚུངས་པས་ན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྐུ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད། །སངས་

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་དགོངས་པ་མཐོ་དམན་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་འཕྲིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། ༔ །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་དང་དོན་

དམ་བརྟག་བྱ་མིན། །རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐུ་བསམ་འདས་སྲིད་པར་སྣང་མོད་ཀྱང་། །སྲིད་ཞི་ལས་འདས་གཟུགས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ། །སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྒྱལ་

སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །

འདི་ལྟར་ཆོས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལྔ་སྟེ། བརྗོད་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པའི་

དམིགས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་དཔེ་དང་རྟགས་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་དཔག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག

རྟེན་ལས་འདས་པ་བླམ་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་ནི་འོན་འཇིག་རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་ཅི་ལྟར་འཐད་དེ་དེས་ན་ཆོས་སྐུ་བླ་ན་མེད་པར་

ཡང་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་སྣང་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དེ། སྲིད་

པར་སྣང་ཡང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་གཉི་གས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ངག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་

@516B གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར། །རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བླ་ན་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞིས་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་སོ། ༔ །སྐུ་གསུམ་སྤྱིར་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་ཡང་འདི་དག་རང་དོན་དག་པ་དང་། །མ་དག

གཞན་དོན་ཡང་དག་བརྟགས་པ་དང་། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་དང་། །སྒྲིབ་གསུམ་སྦྱངས་ཐོབ་རྟག་སོགས་མཚན་ཉིད་གསུངས། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་

ཙམ་དུ་གནས་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཙོར་རང་དོན་དུ་དགོངས་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དམ་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསལ་བས་སེམས་ཅན་མགུ་བར་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པའི་

རྒྱུར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་ཅིང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པའི་སྐུ་གྲུབ་པའོ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབས་པས་རྣལ་འབྱོར་མཐར་འབྱིན་པ་ན་དབང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལས་

གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཏེ། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བཏགས་པ་

ཙམ་སྟེ་སྒྱུ་མ་ནི་ཡང་དག་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་

ཉིད་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སངས་རྒྱས་

ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་བརྙེས་པའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འདི་གཉིས་ལས་རིམ་

པ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་དང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་

སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་འཆིང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་སྐུ་གསུམ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ།

@517A ༄༅། །དེ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུ

གསུམ་རྫོགས་པའོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་མ་སྦྱངས་པ་དང་སྦྱངས་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།

ལམ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱངས་པ་དང་། གཙོད་པའི་ལམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྦྱངས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱངས་པས། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པའོ། །ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་

ནི་ཆོས་སྐུ་སྣང་ངོ་། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྤྲུལ་སྐུ་སྣང་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལས་གློག་དང་དེ་ལས་འོད་ཛྫོ་ ལྟར་ ཆོས་སྐུ་ལས་ལོངས་སྐུ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲུལ་སྐུ་སྣང་བས་སོ། །འདི་གསུམ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་རྟག

པ་དང་མི་རྟག་པར་ཡང་བཤད་པ་སྟེ། ཆོས་སྐུ་ནི་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མཚན་མ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་རྩ་བ་དང་གཞིར་གྱུར་པས་རྟག་པའོ། །ལོངས་སྐུ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་མི་ཆད་ ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པས་བསྡུས་པས་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པ་ལས་སྤྱོད་པའང་མི་ཟད་

པས་རྟག་པ་དང་གཞིར་མ་གྱུར་པ་ལ་མཛད་པ་མངོན་དུ་མི་སྟོན་པས་མི་རྟག་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་

པས་རྟག་པ་དང་། གཞིར་མ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་པ་མངོན་དུ་མི་སྟོན་པས་མི་རྟག་པའོ། །ཡང་ཆོས་

སྐུ་ནི་མཚན་མ་སྣ་ཚོགས་སུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ལོངས་སྐུ་ནི་འཁོར་གྱི་བསམ་པ་གཅིག་པས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའོ། །སྤྲུལ་པ་ནི་བྱིས་
པའི་ཡིད་དང་མཐུན་པས་མཚན་མ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་སྟོན་པའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་

ཀྱི་སྐུས་ནི་སྐུ་མཐུན་པའོ། །ལོངས་སྐུ་ནི་དགོངས་པ་མཐུན་པའོ། །སྤྲུལ་པས་ནི་སྤྱོད་པའམ་མཛད་པ་མཐུན་པའོ་ཞེས་སོ། ༈ །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།
མི་གཡོ་རྟེན་གྱུར་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཐུགས་རྗེ་མཁྱེན་མཆོག་ནུས་པས་རབ་ཕྱེ་བ། །མི་ལོང་ལྟ་བུ་མཉམ་

@517B ཉིད་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཉིད་དོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐུ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ལ་སྣང་བའམ་གང་གིས་དབང་དུ་བྱས་པའམ་
གང་གིས་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྔ་ཡིན་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

ཏུ་གང་བརྗོད་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་འགའང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མེད་

པར་རོ་གཅིག་པས་ན་ལོགས་སུ་མ་བརྗོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

རྣམ་དག་གཉིས་ཚོགས་པ་སྤྱངས་པ་གཉིས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་

མེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་གང་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་དོ། །ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམས་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་

ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་གང་བརྗོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་བར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་དམིགས་བྱ་

དམིགས་བྱེད་མཉམ་པས་མཉམ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་

པས་ཆོས་སྐུ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་པར་ཆད་པ་ནི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་

རྗེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་

སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པས་ནམ་ཡང་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་དང་། རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་

ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རེས་འགའ་བར་གྱུར་

པས་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མཁྱེན་པ་ཆེན་པོ་དང་། ནུས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ། །དབྱེ་བའི་དོན་ནི་མི་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་

རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཉིད་དེ། འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་

@518A ༄༅། །དོན་ཀུན་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །གྲངས་དང་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཅན་ནོ། །བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་དག་ནི་ཁ་ཅིག་རྟོག་

པ་མེད་ཀྱང་འཛིན་པའམ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་ཡང་འཆད་དོ། །འདི་དག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་

པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པའམ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་ཐ་དད་པ་གཉི་ག་ལ་ཡང་གནོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ་ནུས་པ་ནི་ནུས་པ་ཅན་ལས་ཐ་མི་དད་པར་གསལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ནི་གཞན་ཁོ་ན་སྟེ་

བཤད་ཟིན་པ་དང་འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ༔ །སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལས་ཡེ་

ཤེས་དང་པོའི་ནི། མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དང་ཡུལ་དང་དབུས། །དམིགས་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ལྡན། །ངར་འཛིན་མི་མངའ་ཀུན་ཁྱབ་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གསལ་རྣམ་པའི་

དྲི་མ་བྲལ། །མཚན་ཉིད་ལྔ་སྟེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ང་དང་ང་ཡི་བའམ་བདག

དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་ཤིང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་གསལ་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་བརྙན་ནི་རྣམ་པའི་དྲི་མའམ་རབ་རིབ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱུད་དང་རྣམ་པ་ནི་མེད་པས་མ་ཆད་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་

ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་མ་ཆད་པར་ལྟའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། འདི་ཉིད་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོག་མ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་བདག་པོ་ལས། དག་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྲས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༔ ནི། ཡེ་ཤེས་དམིགས་བཅས་པ། །མ་ལུས་རབ་གསལ་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡེ་

ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཇི་ལྟ་བར་དང་གིས་

@518B གསལ་བས། །མེ་ལོང་དག་པ་ལ་གཟུགས་བརྙན་དང་གིས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །༄ ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་དཔེའི་ཆོས་སུ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། ༄ །གཉིས་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སེམས་

གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་མི་གནས་ཞི་བར་ནི། །རབ་ཞུགས་བརྩེ་རླབས་རྨད་བྱུང་མཁའ་ཁྱབ་པའི། །འགྲོ་བ་གཅེས་འཛིན་བདག་ཉིད་ཆེ་བརྙེས་པའོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འབད་པས་བསྒོམས་པས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་

ལ་སོགས་པའི་ཚེ་དེ་དག་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས། འདིར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་བདག་པས་ཆེས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་རླབས་པོ་ཆེས་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་

པ་ལྷུར་མཛད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་དམ་པ་བརྙེས་པའོ། །འདི་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཟླ་བར་གསུངས་སོ། ༄ །གསུམ་པ་ནི། སོ་སོར་

རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་ནུས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། །ལག་མཐིལ་

གནས་ལྟར་ཕྱོགས་གྱུར་མི་མངའ་བར། །ཆགས་དང་ཐོགས་མེད་རབ་གསལ་མངོན་སུམ་སྤྱན། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་

མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། ནུས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཆ་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཞེས་པར་དཀའ་བ་མ་ལུས་པ། དཔེར་ན་རྩྭ་ཤིང་ཐམས་ཅད་སོར་བཞི་པར་གཏུབས་༷ ནས་མེར་བསྲེགས་པའི་ཐལ་བ་སྟོང་གསུམ་གཏྲྀའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་བླུགས་ཏེ་ལོ་སྟོང་དུ་དཀྲུགས་

པའི་རྡུལ་གྱི་ཆ་ལ་ཤིང་གི་ཆ་གང་གིས་ཡིན་པའམ། རྨ་བྱའི་སྒྲོའི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་

སོ་སོར་ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའམ། ༷ ཞིག་གིས་ཆུ་ཐིགས་པ་གཅིག་བཅོལ་ཏེ། འདི་ཆུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་མ་བྲི་བ་དང་མ་སྐམ་པ་དང་གཞན་ལ་མ་བླད་པར་བསྐྱལ་པ་

གཅིག་ན་ང་ལ་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་ལྷུས་པ་ན། དེ་ག(NGG'GA)འི་གླུང་དུ་གློང་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་

@519A ༄༅། །འབྲུགས་པར་བཞག་སྟེ་དུས་སུ་འདོད་ན་དེ་ཁོན་ལྟར་གཏོད་པ་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

མི་མངའ་བར་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་ལག་མཐིལ་ན་

གནས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལས་ཆོས་ལ་སྨྲིན་དུ་སྦྱར་པ་ཆེན་པོའོ། །འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་ཉི་མར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །གནོད་བསལ་

བདེ་ལེགས་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་རྣམས། །རབ་ཕྲའང་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་ཅི་རིགས་པར། །འབད་མེད་ལེགས་བསྒྲུབ་རབ་མཁྱེན་རྨད་ཀྱི་ཆོས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ཁྱབ་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་བསལ་བ་གང་ཅིའང་རུང་

བ་དང་། དགེ་ལེགས་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཅི་འང་རུང་བའི་བྱ་བ་མ་ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྤྲིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའང་མཁྱེན་པ་སྟེ།

འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་སྨན་དུ་གསུངས་སོ། །དེའང་དུས་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གནོད་པ་ཅི་འདྲ་བ་བསལ་བ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་

བའི་མེས་རབ་ཏུ་བསྲེག་པ་ལ་ཐན་སེར་བུ་བསིལ་བསྐྱད་ཅིག་ཙམ་གྱིས་ငལ་བསོ་བ་

ཙམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཐན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཅིག་ཙམ་བརྗོད་པའི་དགེ་ལེགས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཡང་། དེ་དག་གི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདྲེས་ཤིང་མཉམ་པར་དོན་དེ་

དག་ངེས་པར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་ན། ངོ་མཚར་རྨད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབས་གནས་ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྲིན་རྣམས་ཀྱི་གནས། །དུས་རླབས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྲས་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་

@519B པས་གང་བསྔགས་པ་མཛད་པའོ། ༔ །ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱིར་བསྔགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དགྲ་བཅོམ་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །རིགས་དང་ཞབས་ལྡན་བདེ་གཤེགས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །མི་འདུལ་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད། །ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །

ས་ལས་རྣམ་པ་བཅུས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་པར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་

མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུང་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཐོབ་པའི་དོན་ཀུན་བརྙེས་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་

པས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །རིག་པ་གསུམ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཞབས་དང་ཤིན་ཏུ་ལྡན་པས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པའོ། །མཆོག་ཏུ་ཁྱད་ཞུགས་

པར་གཤེགས་པ་དང་ཡང་མི་ལྡོག་པར་གཤེགས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའོ། །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་

མཁྱེན་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པ་གཅིག་པུ་བྱུང་བས་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པའོ། །མིག་ལྷ་བུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་དང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

དོན་གསལ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་རྟོགས་པའི་

དོན་རྟོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོའི་གནས་རྣམ་པར་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་བྱང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་འདྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་

@520A ༄༅། །ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་བརྗོད་པས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའོ། །དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དོན་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་
ཚོགས་དང་། དེ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་

པས་སངས་རྒྱས་སོ། །བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཡུལ་ཆེན་པོ་བཅོམ་པས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོ་འགྲེལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་ནི་གཞན་དུ་འང་བཤད་
དོ། ༈ །བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཆོས་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྡུ་བ་ནི། ཆོས་སྐུ་སྤྱངས་དང་

ཤེས་རབ་ཐུགས་རྗེ་ལ། །བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་བཅུ་གཉིས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་མཐར་གནས་དང་། །རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་མངོན་ཤེས་དང་། །དབང་

སྟོབས་མི་འཇིགས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །མ་འདྲེས་ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །ཡོངས་

དག་དྲན་ཉེར་བསྲུང་མེད་བསླུ་མི་མངའ། །བག་ཆགས་བཅོམ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཉིང་འཛིན་གཟུངས་དང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་མཁྱེན་དང་། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་རྫོགས་

མཐར་ཕྱིན་བརྙེས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། །ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། མཐར་

གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་།

དབང་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་

དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཡོངས་སུ་ཉ་དག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། གདུང་བ་མེད་པ་

གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། མཆོག་མཁྱེན་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྟེ། སྤྱིར་བསྡོམས་པའི་གྲངས་ནི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་

གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གཙོར་སྤྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་

@520B བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་༔ ཆགས་བཅོམ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྫོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཙོར་ཤེས་རབ་ལ་

བརྟེན་པའོ། ༔ །སོ་སོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟོད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་ནི། མཁའ་ལྟའི་མཁྱེན་ལྡན་བརྩོན་འགྲུས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཏིང་འཛིན་རབ་ཡངས་དབང་སྟོབས་རྨད་བྱུང་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་བརྙེས་འཕགས་ལམ་མཐར་སོན་པ། །བྱང་ཆུབ་

ཕྱོགས་འཕགས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཁྱེན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཉེས་བའི་ཚོགས་སྤྲངས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་

དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་

ལྷ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་

དག་པར་འཕགས་པས་སོ། །འདི་རྣམས་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་ལྡན་ནོ། ༈ །ཚད་མེད་པ་ལས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྩེ་བ་ཅན། །ཕྲད་དང་

བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཕན་བདེ་དགོངས་ཁྱོད་

ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་ལས་ཏེ། བདེ་བའི་དགོངས་པ་ནི་བྱམས་པས་བདེ་བ་དང་ཕྲད་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་

བ་དང་། དགའ་བས་བདེ་བ་དང་མི་བྲལ་བར་དགོངས་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཕན་པའི་ @521A ༄༅། །དགོངས་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་གཏན་དུ་

ཕན་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །༈ མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ནི། བསམ་གཏན་བླ་མེད་བཞི་དང་ནི། །གཟུགས་མེད་སྙོམས་མཇུག་དམ་པ་བཞི། །འགོག་པ་

མཆོག

གི་སེམས་ཀྱི་དབང་། །མཐར་སོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རབ་ཀྱི་ཆའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་
བའི་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དམ་

པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའོ། ༈ །རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་ཟད་པར་ལས་ནི། ཐུབ་པ་སྒྲིབ་ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ཁྱབ། །ཐུགས་གྲོལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་

ཁྱད་པར་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་དམིགས་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བས་སོ། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་།
ཐུགས་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བས་དམིགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་བསྒྱུར་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་

ཅིང་དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལས་སོ། །ཟད་པར་བཅུའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པས་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་སྤྲོ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །འདི་གསུམ་གྱིས་ནི་
ཡོན་ཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐུགས་

གྲོལ་ལོ། ༄ །མངོན་པར་ཤེས་པ་ལས་ནི། གཤེགས་ནས་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་མཛད་དེ། །དེ་དག་སྐད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི། །འོད་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་དྭག་གིས་ནི་ཡང་དག་པར་འདོམས་པ་པོ་ཉིད་སྟོན་ཏེ། སྐུའི་ཆོ་འཕྲུལ་

གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་ནི་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གཤེགས་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པས་ནི་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པའོ། །གསུང་གི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་

@521B ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་གདམས་ངག་གི་རང་བཞིན་ཏེ་ལྷའི་རྣ་བས་དེ་དག་གི་སྐད་ཅི་ལྟ་བར་འདོམས་པའོ། །གསུང་ནི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནས་འདིར་འོང་༄ པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལྷའི་མིག་གིས་ཇི་ལྟར་འདི་ནས་ཕྱི་མའི་

མཐར་འགྲོ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པས་ཇི་ལྟར་འདི་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མཁྱེན་པ་ལྟར་གདམས་ངག་རྩོལ་བས་དུས་གསུམ་ལ་རྨོངས་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།། ༄ དབང་བཅུ་ལས་ནི། བཞེད་བཞིན་འདའ་སོགས་དམ་པའི་དབང་། །རྣམ་བཅུས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་

ཀུན་ན། །ཆེ་བར་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཡིགས་འདུལ་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི་འདོད་པ་བཞིན་འཆི་བས་བསྡུས་བ་སྐྱེ་ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
ཚེའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་

ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་འཇུག་པས་ལས་རུང་བ་སྐྱེ། ལོངས་སྤྱོད་བྱིན་པས་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་པ་ཅི་ལྟ་བར་ཡོ་
བྱད་འབྱོར་པ་སྐྱེ། གཞན་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དོ། །ལས་

ལ་དབང་བ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཇི་འདོད་འགྲུབ་པ་སྐྱེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ལས་གསུམ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་བསྐྱུལ་པའི་རྒྱུ་ཅན་ནོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
ནི་གང་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པ་སྐྱེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྨོན་ལམ་

འགྲུབ་པས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་ནོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བར་ས་རྫོ། འང་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ། བཟོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་ལས་
སོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པ་སྐྱེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

གྱི་དོན་དུས་ཇི་ལྟ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལས་སོ། །མངོན་ཤེས་ལྔས་བསྡུས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་འདོད་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

@522A ༄༅། །གྱི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་མངོན་དུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བར་སྟོན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཇི་འདོད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། ༔ །སྟོང་པ་༔ ལས་ནི། །

ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་བསླུ་བའི། །བདུད་འཇོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་

པར་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་

བྱུང་བ་དང་ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །འདིར་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གསུངས་པ་སྟེ། དོན་བཞི་ལ་སེམས་ཅན་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་པའོ། །བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཐབས་

ལ་བསླུ་བ་ནི་བསད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟོན་པ་སྟོབས་དང་པོས་བཟློག་པས་སོ། །སྐྱབས་ལ་བསླུ་བ་ནི་སྡིག་པ་བྱས་ཤིང་བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཀྱང་སེདྨེ་དང་

འཕྱོག ༔ ཁྱེད་ལ་སོགས་པ་མགུ་བར་བྱས་ན་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ལས་ཉིད་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨྱིན་པའི་རྒྱུ་དང་སྟོན་པ་དང་སྐྱབས་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟོབས་གཉིས་པས་འཇོམས་སོ། །དག་པ་ལ་བསླུ་བ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཙམ་གྱིས་

དག་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཙམ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དུ་སྟོན་པ་སྟོབས་གསུམ་པས་བཟློག་པས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བ་ནི་སྟོང་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཐེ་

@522B ལྟ་བར་སྟོན་པ་སྟོབས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འཇོམས་པས་སོ། །སྟོབས་འདི་རྣམས་རྒྱ་ཆེར༔ ནི་ས་ལས་བཤད་དེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་འབྲས་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་མཐོ་རིས་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་གནས་དང་རྟེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་སྲིད་པའི་དོན་དང་། ལྡོག་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ༔ བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་ལྟར་བུ་དེའི༔ གནས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་དོན་ཏེ། །དེ་དག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པས་མཁྱེན་པའོ། །སྟོབས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པར་བཟུང་བས་ཅི་འདོད་དུ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བའི་ནི་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ད་ལྟར་བདེ་ལ། ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དང་། གནས་གང་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན

ངུ་༄ བགྲང་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་གང་གིས་བྱེད་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་དང་། སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའི་འབྲས་བུ་གང་

འགྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དེས་ན་སྔ་མ་ནི་སྡུག་པ་དང་

མི་སྡུག་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་

སེམས་ལས་སུ་རུང་ནས། འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་འདོད་ལ་

སྙོམས་པར་འཇུག་པས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་ཅི་བཞེད་པ་མྱུར་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་མན་

@523A ༄༅། །ཆད་སྣང་བས་ཁྱབ་ཅིང་དེའི་གསུང་ཡང་ཐོས་ལ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་དག་ཐོབ་པའི་གེགས་

ཐབས་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐོབ་ཟིན་པ་ལ་ཡང་དེའི་ས་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་པའོ།།

རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་སུ་བརྗོད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཚོགས་མེད་པ་དང་ངན༔ དོན་མ་ཡིན་པར་ཅི་
ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ནི་ཇི་

ལྟར་ཡོངས༔ སུ་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ལས་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དག་སྟེ། གཞན་ལ་ཡིད༔ ཆེས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའོ། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ནི་འདོད་ཅིང་རྟོག་པ་ཆུང་ངུ ༔ དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དག་གོ །ཁམས་སྣ་ཚོགས་

ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཁམས་རྣམས་སོ། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་
པའི་སྒོ་དང་འཆམ་པ་འདོད་ཆགས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོན་

གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ན་སེམས་ཅན་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་དང་བརྡ་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་མདོར་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པའི་
སྤྱོད་པ་དྲུག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། གཞི་བརྒྱད་ནི་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་དང་རུས་དང་། ཟས་

དང་བདེ་སྡུག་དང་། ཆོ་རིང་ཁྲེད་དང་། ཡུན་དང་། ཆོ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་དྲུག་ནི་བོད་པའི་བཟ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་། ཕ་མ་དང་། ཟས་སྐོམ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། དར་རྒྱུད་དང་། ཆོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སོ། །

རྣམ་པ་ནི་སྤྱོད་པ་དྲུག་གོ །དེ་ནི་རྟགས་ནི་གཞི་བརྒྱད་དོ། །ལྷའི་མིག་ནི་ལྷའི་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞིའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྫོགས་ཤིང་དག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ནི་དེ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། མི་ལ་དེའང་

@523B མེད་པས་ན་མི་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་། བར་དོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པོ་མུན་པར་འཐུག་པ་ཕྲ་བ་ནག་པོའམ་མུན་ནག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྷ་བུ་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། སྣང་བར་འགྲོ་བ་ཟླ་བའི་འོད་དམ། ཕ་ར་ཊ་སིའི་རས་ལྷ་བུ་ཁ་དོག་བཟང་བའོ། །ངན་པ་དང་བཟང་པོའང་དེ་དག

ཉིད་དེ་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བས་སོ། །ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པས་སོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་དང་། དེ་སྤྱངས་པ་འཕགས་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའོ། །དེས་ལོག

པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ལོག་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ད་ལྟར་བདེ་ལ་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་གཉི་གར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ལེན་ཏོ། །ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན༔ དེས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ལུས་ཞིག་པ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ཞིག་པའོ། །ཤི་བའི་འོག་ནི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ཐ་ཅད་ཡིན་པས་སོ། །ངན་སོང་ནི་ཆོས་ངན་པ་དང་ཡང་བ་སྤྱོད་པས་ངན་པར་སོང་བས་སོ། །ངན་འགྲོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་བར་མ་ཆད༔ པ་དང་མང་བ

སྨྱོང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ལོག་པར་ལྟུང་བ་ནི་འོག་ན་གནས་ཤིང་གཡང་ས་ཆེ་ལ་ཉམ་ང་བ་དང་སྙིང་རྗེ་བ་དང་ཞན་པའི་སྨྲ་ཆེར་འབྱིན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་ལུས་དང་དངོས་པོ་བསྟན་པའོ། །དེ།ཁོན་སྨྲས་པ་ནི་ཤས་ཆེར་སྐྱིད་ལུག་པའི་གནས་ཡིན་པས་

ཏེ༔ ངན་སོང་ཀུན་མཆོན་པའོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། བདེ་འགྲོ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །མཐོ་རིས་ནི་བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །ཐག་པ་ཐད་པ་མཁྱེན་པ་ནི་ཐག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་སྤྱངས་

པས། གཉིས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དེའང་སྦྱོར་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྲིད་པ་ཐམ་དེ་ཉིད་ལ་

@524A ༄༅། །ཐོབ་ནས། བདག་གིས་ཐོབ་བོ་ཞེས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོས་རང་གི་ཇི་ལྟ་བར་ཤེས་པས་འདོད་ན་གཞན་ལའང་སྟོན་པས་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའོ། ༔ །མི་འཇིགས་པ་ལས་ནི།

རང་གཞན་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤྱངས་དང་ངེས་འབྱུང་གེགས་དག་ནི། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་གཞན་དག་གིས། །མི་ཐུབ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོན་པས་གནས་བཞི་དམ་བཅས་པ་ལ་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་མིག་དང་ལྡན་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་

པ་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་དག་རྒོལ་བའི་རྒྱུ་མ་གཟིགས་པས་མི་བསྙེངས་པ་དང་། ཞུམ་པ་དང་ངོག་པ་དང་བག་ཚ་བ་མི་མངའ་བའོ། །འདི་བཞི་ཡང་བདག་གིས་དོན་རྗོགས་པའི་གནས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཟག་པ་ཆེན་པོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་སྤངས་པའོ། །གཞན་གྱི་

དོན་རྫོགས་པའི་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དང་། ལམ་དེ་ཐོབ་པའི་གེགས་སྤང་བར་བྱ་བ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་

བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པས་དམ་བཅས་པའོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ཐོབ་ཅིང་གནོད་པ་དང་། འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཁྱུ་མཆོག་གོ །སྨྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་སྟོབས་པོ་ཆེའོ། །ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་༔

ནས་བརྩེ་བས་གཞན་ལ་ཡང་བསྟན་པས་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་སྟེ། ཚངས་པ་དང་ཞི་བ་དང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་བརྗོད་པས་ན་ཐོག་མར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐོར་ལ། དེས་བསྐྱོད་ནས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གཞན་ལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་

@524B བརྒྱུད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བས་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ནི་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བླ་ན་མེད་པར་བདག་ཉིད་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལམ་བསྟན་པས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡ་མཚན་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་

དང་། ལམ་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་བྱུང་བ་ལ་བག་འཁུམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་རྣམས་ཐེའུ་གྱིས་མ་ནན༈ པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བླ་ན་མེད་པའི་གསུང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ༈ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལས་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁྱེན་པས༈

འཆད་བྱེད་ལ། །བློ་གྲོས་རྟག་ཐོགས་མི་མངའ་བ། །ལེགས་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་བཤད་པར་བྱ་བ་དང་གང་གིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བློ་གྲོས་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལས་ཏེ། རྟེན་ཆོས་མཚན་གཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་

མཚན་ཉིད་གཉིས་ཏེ་དེ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའོ། །གསུང་ངེས་པའི་ཚིག་སྒྲ་དོན་དང་། མཁྱེན་པ་སྤོབས་པ་ཆད་མ་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དེ་དེ་དག་མཁྱེན་པའོ། ༈ །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལས་ནི། སྤྱོད་པ་དང་ནི་རྟོགས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །ཉན་ཐོས་

རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི། །བླ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཁྲུལ་པ། དཔེར་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ཀྱང་གྲོང་དུ་རྒྱུ་བ་ན་གླང་པོ་ཆེ་གཏུམ་པོའམ་རྟ་མི་སྲུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུག་པ་དང་། ཚང་ཚིང་དང་

ཚེར་མའི་འོབས་སུ་ལྷུང་བ་དང་། སྤྲུལ་ནག་པོ་ཆ་རང་པས་བརྫི་བ་དང་བུད་མེད་མ་རུངས་པས་བརྗོད་༵ པའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་པ་ལྷ་བུ་སྟོན་པ་ལ་མི་མངའ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ལ་

རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པའི་ཅ་ཅོ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རེས་འགའ་ནགས་ཁྲོད་སྟུག་པོར་ལམ་གོལ་ཏེ་

ཁང་སྟོང་དུ་སྨྲ་ཆེན་པོས་འབོད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་གནོད་པས་ཧ་སྐད་ཆེན་པོས་རྒོད་ཅིང་སྟེགས་པ་ལྷ་བུ་མི་མངའ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་མཁྱེན་ཏེ་

མཛད་པ་དང་། གསུངས་བ་ལ་སོགས་པ་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་

@525A ༄༅། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཕུང་པོ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉེས་དམིགས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ལ་ཞི་བར་འཛིན་པ་ལྷ་བུ་མི་མངའ་སྟེ་མཆོག་ཏུ་བཏང་སྙོམ་སུ་བཞུགས་པ་

དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན་

མཉམ་པར་གཞག་གི །ལྷུང་བ་ན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བཞུགས་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་དགྲ་བཅོམ་པ་
མ་བརྟགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་

བའོ། །ཐོབ་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ལས་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བས། དབང་པོ་ལྔ་གནས་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་

འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དྲུག་གོ །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི་འདས་པ་དག་མ་
འོངས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དུས་གསུམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་

པར་མཁྱེན་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་གང་གིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དོན་དེ་ཐམས་ཅད་བཙལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟོགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
པའང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བརྩལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་

པའོ༑ ༑འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་ནི་སྐུ་དང་། གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཆར་༈ ལ་ཡང་དགེ ༈ བ་འབའ་ཞིག་ལས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསླང་བས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པས་ཡེ་ཤེས་

རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ལན་འགའ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དགེ ༈ བ་༈ ལ་འཇུག་ཀྱང་ལན་འགའ་ལུང་མ་བསྟན་ལའང་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདིས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འང་བླ་མར་གྱུར་

@525B པའོ། ༈ །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་ནི། སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཉོན་མོངས་འཇོམས་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། །བརྩེར་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

པ་འདུལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་པའི་འང་གཉེན་པོ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ལའང་བརྩེ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་རང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འགའ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་སྤོང་གི །སྐྱེས་པ་སེལ་བར་ནི་མི་

བྱེད་པས་སོ། ༔ །སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ལས་ནི། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། །ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་ནི། །མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འདྲི་ཀུན་གྱི། །ཡན་ལྡན་༔ ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་ཁྱད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་

ཆགས་པ་མེད་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་ནི་འབད་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བལྟོས་པ་དང་། ཉི་

ཚེ་༔ ཤེས་པ་དང་། རེས་འགའ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས་སོ། ༔ །ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་ནི། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། །སྤྲུལ་དང་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྙེས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག

འཚལ་ལོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་དབང་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ལས་མ་ལུས་པར་སྤངས་༔ པས་ལུས་ངག་བཞིན་པ་ལེན་པ་དང་། ཇི་ཙམ་བཞེད་པར་གནས་པ་དང་། ནམ་འདོད་པ་ན་གཏོང་བ་གསུམ་ལ་དབང་

བའོ་༔། །དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་བསྒྱུར་པ་དང་བསྟན་པ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཡོད་པའོ། །ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་དག་པ་ཐམས་ཅད་བསགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་

@526A ༄༅། །སུ་དག་པ་ནི་མ་རིག་པ་རྒྱུན་བཅད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་དབང་བའོ། ༔ །བསྲུང་བ་མེད་པ་དང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་ནི། བསྲུང་མེད་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བས། །འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག་བསྐྱངས་༔ གསུངས། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

གཉིས་སྤངས་པ། །འཁོར་སྡུད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཆབ་པ་མི་མངའ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བག་བཀྲུང་སྙེ་ཚར་བཅད་ཅིང་ཐེབས་ཀྱིས་མནན་ནས་༔ འབེབས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརླང་བ་ཡང་མཛད་

ལ༔ དེ་དག་དང་འགྲོགས་པ་ན་རང་གི་སྤྱོད་པ་མ་དག་པ་ཤེས་ནས་གཞི་དེས་མི་འདོད་པ་གླིང་བ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་མི་འདའ་བའོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་གདུལ་བྱ་དག་ནན་ཏན་བྱེད་ན་ཅི་མ་རུང་སླམ་དུ་བཞེད་པ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག

དེའི་བཞེད་པ་ནི། གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པས་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་སྐྱེ་བ་སྤྱངས་པ་སྟེ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་ཁ་ཅིག་ལོག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་དང་གཉི་ག་སྤྱངས

པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་ལེགས་པར་སྡུད་པར་མཛད་པའོ། ༔ །བསྒྲིལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛད་པ་རྟག་ཏུ་དོན་མངའ་བ། །མི་བསྒྲིལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཡུལ་གང་དུ་སེམས་ཅན

གང་ལ་དུས་གང་གི་ཚེ་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པ་ཅི་ལྟར་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་དགོངས་པ་ལས་དེ་དག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསྒྲིལ་བ་མི་མངའ་བས་མཛད་པ་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའོ། ༔ །བག་ཆགས་བཅོམ་པ་ལས་ནི། གཤེགས་དང་བཞུགས་པ

ཐམས་ཅད་དུ། །ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་སྤྱོད་མི་མངའ། །བདེན་དོན་ཅན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །བསྐྱོད་པའམ་གསུང་བའམ་གཟིགས་པའམ་གནས་པ་ཐམས

ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མངའ་བ་འདྲ་བའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མི་མངའ་བས་ཐམས་ཅད

@526B མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་བ་དང་སླ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཉིན་མཚན་དུ། །ལན་དྲུག་ཏུ་ནི་སོ་སོར་གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། །ཕན་དགོངས་

ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་ཚད་མེད་པས་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་ཁྱབ་པར་སུ་ནི་དེར་སུ་ནི་ཉམས་སུ་ནི་འཕེལ། སུ་ནི་ངན་སོང་ལས་དྲང་བར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག

ཏུ་ཕན་པར་དགོངས་པའོ།། ༈ ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ལས་ནི། དཔའ་བར་འགྲོ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན། །རྣམ་པ་ཆེན་མཐའ་ཡས་ཟད་མི་ཤེས། །ཟ་མ་ཏོག་སོགས་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོ་འཕྲུལ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྒྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཆོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིན་ཅིང་སྟོན་པ་བསྒྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་མཐར་ཐུག་པར་ཕྱིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་དམ་པ་བརྙེས་པའོ། ༈ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དང་། མཆོག་མཁྱེན་པ་བརྙེས་པ་ལས་ནི། སྐུ་གསུམ་མཆོག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀུན་བརྙེས་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དག །གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐུ་གསུམ་གྱིས་ཟབ་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་

པ་མཆོག་བརྙེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་མཛད་པའོ། །ཡང་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མཆོག་མཁྱེན་པའོ། །

དོན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། ༔ །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་བརྩོད་པ་ནི། འཛིན་པ་མི་མངའ་ཉེས་མི་མངའ། །རྙོག་པ་མི་མངའ་མི་གནས་པ། །མི་གཡོ་ཆོས་

@527A ༄༅། །རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྤྲོས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཕྲ་མོའང་མེད་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད

དྲི་མ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་རྙོག་པ་ཅན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་པ་ཆུང་ངུ་དང་ངན་ངོན་ཙམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་མི་

སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། འཇུག་དང་རབ་འཇུག་མི་འཇུག་ལྡོག་པ་དང་། །ཀུན་འཇུག་གཉིས་དང་མི་གཉིས་ཁྱད་འཕགས་དང་། །མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་བདག་ཉིད་ཡོན་ཏན་བཅུ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་ཀུན་

སྦྱངས་ལ་བརྟེན། །ཡོན་ཏན་བཅུ་པོ་འདི་ནི་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་། རང་དོན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བས། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་སྤ་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་བྱའི་

སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྡོག་པས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྤར་ཡོད་པ་འགག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་འགག ༔ པ་དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱངས་པ་ལམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་མི་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །

རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཐོབ་པ་དང་ཉེས་པ་ཟད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་དུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུང་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དང་པོར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་དང་། ཐམར་སྨྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཟད་པ་སྟོན་པས་འདོར་བའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་སྣང་བའོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་དབྱེར་མེད་པ་མཁྱེན་པས་སྐྱེ་བ་དང་།

འཇིག་པའམ་ཐོབ་པ་དང་འདོར་བ་གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་

@527B ཡོན་ཏན་ནི་མཉམ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་སྐུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའོ། །རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཞན་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་

ཏུ་སྟོན་པས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཛད་པའོ། ༈ །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་བདག་པོ་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།

རྫོགས་པའི་དྲ་བ་ཀུན་བསལ་དོན་ཀུན་གསལ། །རྟག་ཏུ་བྱམས་སོགས་འགྲོ་ལ་ཕན་བྱེད་

ལྡན༔ ༔ཏིང་འཛིན་གཟུངས་སྤོའི་གཏེར་ཆེན་གྱུར་པ་སྟེ། །མཛད་སོགས་གྲངས་དང་ཞིང་གིས་བསམ་མི་ཁྱབ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཅིང་གསལ་བས་རབ་ཏུ་

ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངའ་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་

ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ནི་མཛད་པའི་ཚོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སུ། གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་

པ་དང་ལྡན་པའོ། ༈ །གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་ལེགས་བརྒྱན་སོགས། །མཚན་མཆོག་སུམ་ཅུ་གཉིས་མངའ་བ། །ཕྱག་ཞབས་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་སོགས། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་མཛེས་སྤྲས་སྐུ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་

ཁྲོད་མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལགས་པར་འཚལ། །མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་༄ དང་བྲལ། །མཛད་པ་ཁྲོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུ

@528A ༄༅། །ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐལ་བ་མེད་པ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཡང་ན་གཉིས་པས་གཉིས་བྱེད་པ་ཡང་ལྷ་སྟེ། གཙོ་བོ་དང་དེའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཟུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དོ། ༄ །མཚན་

བཟང་པོ་བཤད་པ་ནི། འཁོར་ལོས་མཚན་དང་ཞབས་བརྟན་སོར་མོ་རིང་། །རྟིང་ཡངས་ཞབས་འབུར་མི་མངོན་འཇམ་ཞིང་གཞོན། །དྲ་བས་འབྲེལ་མཛེས་བྱིན་པ་ཨེ་ནའི་འདྲ། །ཕྱག་རིང་བདུན་མཐོ་གསང་བ་ལེགས་སྦྲས་མཛེས། །འདོམ་དང་ཁྲུན་མཉམ་པ་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །རེ་རེ་འཇམ་

ཞིང་མཐོན་མཐིང་གཡས་སུ་འཁྱིལ། །སེངྒེའི་སྟོད་འདྲ་ཕྲག་པ་རབ་རྒྱས་དང་། །དཔུང་མགོ་ལེགས་ཟླུམ་གསེར་མདོག་འོད་རབ་འབར། །ལྤགས་སྲབ་སྐུ་ཆེ་དྲང་ཞིང་ལྷགས་རིང་དང་། །རོ་བྲི་མཆོག་མཁྲེན་ཚངས་དབྱངས་ཚེམས་མཉམ་དང་། །ཐགས་བཟང་རབ་དཀར་བཞི་བཅུ་ཚང་བ་དང་། །

སེངྒེའི་འགྲམ་འདྲ་སྨྲུན་མཛེས་ཛྷི་མ་ནི། །བེའུ་གཞོན་ལྷ་བུ་གཙུག་ཏོར་དབུར་མཛེས་ལྡན། །སྨིན་མཚམས་མཛོད་སྤུ་གཡས་འཁྱིལ་དུང་འདྲ་མདངའ། །འདི་དག་སོ་སོ་སྤྱི་རྒྱུ་བྱེད་པར་བཅས། །མདོ་ལས་གསུངས་བཞིན་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །བླ་མ་རྣམས་ལ་བསུ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པས་

མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། ཕ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཐད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གནོད་པ་ལས་བསྲུངས་པ་དང་། གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱིན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱིན་པ་ལས། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྣམས་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་

སྟོང་སྨུ་ཁྲུད་དང་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་རྟུས་པའམ་བ་སོལ་གཟུགས་སུ་བཀོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངའ་བ་སྟེ། འཁོར་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་བཟོད་པ་དང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་དམ་ལ་བརྟན་པ་ལས། ཞབས་

ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་སྟོངས་པ་མེད་པས་ས་ལ་མཉམ་པར་འབབ་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པས་མི་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་མི་འཚེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བསྐྱབས་པ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་

@528B གཞན་མགུ་བར་བྱས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་ལས། སོར་མོ་རིང་བས་ཧ་ཅང་རིང་བ་དང་ཧ་ཅང་ཐུང་བ་དང་ཧ་ཅང་སྦོམ་པ་དང་ཧ་ཅང་ཕྲ་བའི་སྐྱོན་བཞི་དང་བྲལ་བའོ། །སྡོམ་
གསུམ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་རྣམས་དང་། གཞན་ཁྱད་དུ་མ་གསད་པ་ལས། རྟིང་པ་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་ཞབས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཞིང་ལ་ཡོད་ཅིང་༔

བྱིན་གྱིས་མཐོ་བ་སྟེ་སྡོམ་གསུམ་པོ་ནི་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༔ །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་སྐུ་ཚེ་རིང་བའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཚོག་མི་ཤེས་པར་བཟུང་ཞིང་སྤེལ་བས་ལོང་བུ་
དང་པུས་མོ་ལ་སོགས་པ་མཛེས་པར་ནུབ་པས་ཞབས་ཀྱི་འབུར་མི་མངོན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་

བྱེད་པའོ། །བླ་མ་ལ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྲོ་བྱས་པ་དང་། གོས་སྣ་ཚོགས་བྱིན་པས་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་སྟེ། གོས་ལ་
སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ནོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །བསྡུ་བ་བཞིས་གཞན་བསྡུས་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་

མ་ཕྱེ་བས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དྲ་བ་མཉེན་པ་སྦྲབ་པ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པས་འབྲེལ་བ་སྟེ། འགྲོ་བ་རྣམས་མྱུར་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་བཟུང་ཞིང་བསྟན་པ་དང་།
བཟོ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་ལེགས་པར་བྱིན་པ་དང་། ལྟམ་བྱིན་པ་དང་། ཕྱིན་ལེགས་པར་བསྐྱལ་

བ་ལས། བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཤ་ར་བྷ་དང་ཨེ་ཎ་ཡའི་ལྤར་རིམ་པར་འཚམས་ལ་རྒྱུས་ཤིང་ཟླུམ་པས་ཧློ་ཧློ་བོར་མ་གྱུར་པ་སྟེ། བཤད་པར་བྱ་བའི་དགོངས་པའི་དོན་སྒྱུར་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་

པའོ། །བསྟན་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་སྡིག་པ་སྤངས་པ་དག་ནད་པ་བསྐྱངས་

པ་དང་། ནོར་ཡོད་པ་བསླངས་ན་གྱ་གྱུ་མི་སྨྲ་བར་སྦྱིན་པས་ཕྱག་དྲང་ཞིང་རིང་ལ་མཛེས་པ་སྐྱུ་མ་བཏུད་པར་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་སུ་པུས་མོའི་ལྷ་ང་ལ་སླེབས་པ་སྟེ། སེམས་དབང་དུ་འགྱུར་བ

དང་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་གྱ་ནོམ་པ་མང་པོས་སེམས་ཅན་མང་

པོ་ཆེམ་པར་བྱས་པས། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་བོལ་བཞི་དང་མགུར་གྱི་ལྷུན་གཉིས་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་བདུན་གང་ཞིང་མཐོ་བ་སྟེ། བཟའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་གྱ་ནོམ་པ་ཐོབ་

པའོ། །གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྡུས་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་ཤིང་ཁྲེལ་

@529A ༄༅། །ཡོད་པ་དང་། གོས་བྱིན་པ་དང་། གསང་ཚིག་བསྲུངས་པ་དང་། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འཁོར་ལ་སོགས་པ་མ་ཕྱེ་བས། གླང་པོ་དང་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་གསང་

བའི་མཚན་མ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

གདུང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས། སྲས་མང་བར་བྱེད་པའོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་བསྡམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། སྨན་བྱིན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་སྤྱོང་བ་དང་། ཁམས་མ་སྙོམས་པ་དག་གསོས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་ཁྲོན་པ་

དང་ཟམ་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་དྲངས་པས། སྐུའི་ཁྲུན་དང་འདོམ་དུ་མཉམ་པ་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་སྐུ་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སྟེ། མངའ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞབས་ཀྱི་འབུར་མི་མངོན་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུའི་བ་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདུ་འཛི་

སྤངས་པ་དང་ཆ་ཕྲ་བའི་དོན་བསམས་པ་དང་། བླ་མའི་གནས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པའི་ཉལ་ཉིལ་བསལ་བ་དང་། དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྟེན་པས། བ་སྤུ་རེ་རེར་སྐྱེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྲེ་ཞིང་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་སྟེ། དོ་བླ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །

སྨྲ་ཙོར་མི་སླྲ་བ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྨྲོད་པ་དང་། སླན་པ་དང་། ལེགས་པར་སླྲབ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་འབད་པས་ཕན་པ་ལ་བཙུད་ཅིང་གནོད་པ་བསལ་བ་དང་། སེནྡྷི་ལྟར་རྟུལ་བ་ཆེ་བས་དགེ་བའི་

ཛ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་སྦྱུད་པ་ལས། སྐུ་སྟོད་འཕེལ་ཀ་ཆེ་བ་སེངྒེ་འདྲ་བ་དང༌། ཕྲག་པ་རྒྱས་པ་གསེར་གྱི་གླིགས་བམ་ཕྱིས་པ་ལྟར་ཕྲག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་མཐོང་ཀ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ལས་དེ་དག་ཉིད་དང་མི་འཛིགས་པ་བྱིན་པ་ལས།

ཕྲག་པའི་ལྷུན་མཛེས་ཤིང་ཟླུམ་ལ་མཐྲིན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་པས་དཔུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་སྟེ། བྱེད་པའང་སྔ་མ་ཉིད་དོ། །མལ་སྟན་དང་གནས་ཁང་དང༌། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་གྱི་ནོམ་པ་བྱིན་པ་དང༌། དགེ་བ་བཅུ་ངོམས་པ་མེད་པར་སྤྱད་པ་དང༌། ཁྲོ་བ་

@529B སྤངས་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་འོད་འདོམ་གང་བ་དང་ལྡན་པས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་གྱི་ནོམ་པ་ལ་དབང་འཐོབ་པའོ། །སྔ་མའི་ལས་དེ་དག་དང༌། ལས་གང་གིས་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་འགྲུབ་པ་དེ་དག་དང༌། ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་སེམས་

ལས་སུ་རུང་བ་ལས་ལྤགས་པ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་དངུལ་དང་གསེར་ས་ལེ་སྦྲམ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་སྣོམས་པས་སྐུ་ལ་རྡུལ་དང་དྲི་མས་མི་གོས་པ་སྟེ། བྱེད་པ་ནི་སྔ་མ་ཉིད་དོ། །ལས་གང་གིས་སོར་མོ་རིང་བ་འགྲུབ་པ་དང༌། སྐུ་གཟུགས་དང་མཆོད་རྟེན་བྱས་པའི་

ཞིག་རལ་གསོས་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བྱིན་པ་དང་། བྱེ་བ་དག་བསྡུམས་པས། སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ཁྲུ་བདུན་དུ་འཕགས་ཤིང་ཡ་ཡོ་མེད་པས་མཐུ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་། སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཁྲིགས་པར་ཡང་གསུངས་པ་སྟེ། སྐུ་ཆེ་རིང་བར་བྱེད་པའོ། །

བདེན་ཚིག་བསྲུངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བཅུད་སྦྱངས་ཤིང་བྱིན་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བཙངས་པ་དང་། འཛིན་ཞིང་སྙན་ལ་མཉེན་པའི་ཚིག་བརྗོད་པས། ལྗགས་རིང་ཞིང་སྲབ་པ་ཕྱུད་པ་ལ་དམར་པོའི་འདབ་མ་འདྲ་ཞིང་ཡངས་པས་བརྐྱངས་ན་སྐྲ་འཚམས་ལ་ཐུག་པའི་ཞལ་ཐམས་ཅད་ཁེངས་པ་དང་། བཞེད་ན་སྟོང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁེབས་པར་མཛད་ཅིང་། ངག་གཅིག་བརྗོད་པ་རྣམ་པ་དུ་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་གཉིས་ནི་ངག་གི་ལམ་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་རོ་བྲོ་བ་བྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱངས་པ་དང་། དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། སྨན་དང་ཟས་ལ་སོགས་པས་ནད་པ་བསྐྱངས་པ་ལས། རོ་བྲོ་བ་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྗགས་རྐྱུང་དང་མཁྲིས་པ་ལ་སོགས་པས་མཉམས་པས་རོ་བྲོ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྦྱོང་ཞིང་། དབང་པོ་དང་

ཪོ་ངན་པ་ཕྲད་ཀྱང་ཪོ་མཆོག་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གནོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །བདེན་པ་དང་སྔགས་པ་དང་དུས་སུ་དང་ཆོས་སྨྲ་ལ། འཇམ་ཞིང་དགའ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བས། ཚངས་པའི་

དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་དང་ཀ་ལ་པིང་། །ལྷ་བུ་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་གདངས་ཇ་སྒྲ་ལྷར་སྔགས་པའི་

@530A ༄༅། །གསུང་དབྱངས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོས་བར་ཆོད་པ་དང་གམ་ན་གནས་པའི་རྣ་ལམ་དུ་མཚུངས་པར་གསལ་བའོ། །ཕྲ་མ་སྤངས་ཤིང་དབྱེ་བ་བསྡུམས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རིམ་གྲོ་བྱེད་ཅིང་མི་བརྙས་པ་དང་། འཚོ་བ་ཡོངས་

སུ་དག་པ་དང་། བྱམས་པ་བསྒོམས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསམས་པས། ཚོམས་མཐོ་དམན་མེད་པས་མཉམ་པ་དང་མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བ་དང་བླ་འོག་ལྷག་ཆད་མེད་པས་བཞི་

བཅུ་ཚང་བ་དང་། ཀུན་ད་དང་དུག་བཅག་འཕྲོ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་སྟེ། འཁོར་ལྷ་ནས་

བསགས་པ་དང་། མི་ཕྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཚིག་ཀྱལ་པ་སྤངས་ཤིང་རན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་རྫོགས་པ་དང་ནོར་ཅི་འདོད་བྱིན་པས། འགྲམ་བུ་སེངྒེའི་ལྟ་བུ་མེ་ལོང་གི་

དཀྱིལ་ལྟར་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་པ་བལྟ་ན་སྡུག་པ་སྟེ། ངག་བཙུན་པར་བྱེད་

པའོ༔ ༑བྱམས་པ་དང་སྡང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་སྤངས་ཤིང་བལྟས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕ་མ་ལྟར་བརྩེ་བས་ཐམས་ཅད་བསྐྱངས་པས། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དཀར་གནག་ཕྱེད་པས་དམར་པོའི་ར་རི་མེད་པའོ། ༑ལས་དེ་དག་ཉིད་དང་བསམ་པ་སྐྱུ་མེད་པས། རྫི་མ་ཁྲུ་མཆོག་གཞོན་ནུའི་ལྟ་བུ་སྙིང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱན་ཕྱེ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་བྱེད་པའོ། ༑བསླབ་པའི་གཞི་ལྷུ་ལ་རང་དང་གཞན་སྲུང་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པས། དབུ་ལ་གཙུག་ཏོར་ལྷུམ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་མངའ་ཞིང་། དབུ་མཉམ་ལ་ལེགས་པར་རྒྱས་ཤིང་བལྟ་ན་སྡུག་པ་སྟེ། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། ༑འདིའང་མངའ་བསྐྱུར་བ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའོ། ༑ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་བྱིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བསྔགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྔགས་པ་ལས། སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་སྨིན་མའི་བར་ན་ཀུན་ད་དང་འོ་མ་དང་ཁ་བ་ལྟར་དཀར་ཞིང་ཉི་ཟླ་བས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྡན་པའི་སྤུ་འཛམ་པ་གཡས་སུ

@530B འཕྲིལ་བ། བརྒྱད་ན་ཁྲུ་གང་བས་ལྷག་ལ་བཞག་ན་དུང་གཡས་སུ་འཕྲིལ་བ་ལྟར་གནས་པ་སྟེ། འདིའང་དོ༷་ ཟླ་མེད་པར་ཕྱེད་པའོ། །རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་སྐྱུ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཟད་ཀྱི། འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་འབྲེལ་བར་ལྟའོ།། ༷ ཡང་རྒྱུ་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ངེས་

པར་བྱེད་དང་བྱང་དང་རྟག་ཏུ་བྱེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ལས་མཐའ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་བཞིས། །འདི་རྣམས་ཅི་རིགས་བྱེད་པའང་རྒྱས་པར་གསུངས། །མདོར་བསྡུ་ན་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལེགས་པར་བྱས་པ་བཞིས་མཚན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་སྟེ། ངེས་པར་བྱེད་པས་ནི་ཞབས་ཤིན་

ཏུ་གནས་པའོ། །བྱང་བར་བྱེད་པས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་། དྲ་བ་དང་། ཞབས་འབུར་མེད་པ་དང་། ལྷགས་པ་སྲབ་པ་དང་། བདུན་མཐོ་བ་དང་། ཕྲག་པ་རྒྱས་པ་དང་། དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་དང་། སྐྱུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། ལྤགས་སྲབ་པའོ། །རྟག་ཏུ་བྱེད་པས་ནི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། ཕྱག་རིང་བ

དང༔ རྐུ་ཞིང་གྲབ་པ་དང་། ཆོམས་ཐགས་བཟང་བའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ནི་མཚན་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །དེའང་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་མཚན་འདི་དག་གིས་བོན་ཙམ་གནས་སོ། །མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ། །ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་ས་ལ་ནི་ཐོབ་པའོ། །

ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་ནི་ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་དག་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བླ་ན་མེད་པའོ། །མཚན་འདི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་སླ་བས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་

ཐམས་ཅད་ལས་འདི་རྣམས་ཉིད་མཚན་དུ་རྣམ་པར་དག ༄ པའོ། །མཚན་འདི་དག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་ཅིང་གཟུ༧་བཟང་པོས་མཛེས་པར་བྱེད། །གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་མཚན་མ་དང་མངོན་རྟགས་སུ་འང་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ནི།

འདུ་བྱེད་ཀུན་ལ་ཆགས་བྲལ་འགྲོ་ཀུན་ལ། །སྡུག་པའི་ཤེས་༄ ལྷར་བརྩེ་དགོངས་ལ་སོགས་ལས། །སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་དང་སྣུམ་ལ་སོགས། །བརྒྱད་ཅུས་མཚན་མཆོག་གསལ་མཛེས་དཔེ་བྱད་བཟང་། །འདི་རྣམས་ནི་ནང་གི ༄ རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསལ་བར་

@531A ༄༅། །བྱེད་པའི་རྟགས་ཉིད་དུ་སྐུ་ལ་ཤར་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ལྷར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་དགོངས་པས་སེན་མོ་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་རྒྱུད་མཐོན་

པོར་བལྟམས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་མངའ་བས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རིམ་གྱིས་བསགས་པས་སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

དང་འཚོ་བ་དག་པར་སྤྱས་པས་རྩ་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་འགྲོལ་པས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། ཉམ་ང་བ་

ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ། མིའི་སེང་གེ་ཡིན་པས་སེངྒེའི་

སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། མིའི་གླང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གླང་པོའི་སྟབས་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པས་ངང་པའི་སྟབས་དང་། སྐྱེས་བུའི་ཁྱུ་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་དང་།

མཐུན་པའི་ལམ་མངའ་བས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། བལྟ་ན་མཛེས་པས་མཛེས་

པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུགས་གྱ་གྱུ་མི་མངའ་བས་སྐུ་དྲང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་སྐུ་འབྲིལ་བག་ཅན་དང་། སྡིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཆོས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གཙང་བས་སྐུ་

གཙང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུགས་འཇམ་པས་སྐུ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པས་སྐུ་རྣམ་པར་དག་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པས་མཚན་རྫོགས་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་སྐུ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་

ལ་ཐུགས་སྙོམས་པས་གོམ་པ་སྙོམས་པ་དང་། གཟིགས་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པས་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་འཇམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། རྟག་ཏུ་ཐུགས་མ་ཞུམ་པས་སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅོམ་པས་སྐུ་རྒྱས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་པ་

@531B ཟད་པས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། གཟིགས་པ་དག་པས་སྤྱན་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་དག་པ་དང་། ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སློབ་མ་མངའ་བས་དཀུ་ཟླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་སྤྲངས་

པས་དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་དྲེགས་པ་བཅོམ་པས་དཀུ་མ་རྙོངས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པས་ཕྱལ་ཕྱུང་ངེ་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་དུ་མཛད་པས་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་དང་། མཐུན་པར་འཇོན་པའི་སློབ་མ་མངའ་བས་ལྟེ་བ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་

མཛེས་པའི་སློབ་མ་མངའ་བས་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་དང་། ཐུགས་མཆོག་ཏུ་གཙང་བས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་བྲལ་བས་ན་སླི་བའམ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱུག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་

རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་སྙོམས་པར་བྱམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་མཉེས་པས་ཕྱུག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་བརྟན་པར་གནས་པས་ཕྱུག་རིས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱུག་རིས་རིང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རླབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་པའི་གཞི་འཆའ་བར་མཛད་པས་ཞལ་

ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་སྟོན་པས་ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། འཇམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདུལ་བས་ལྤགས་མཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྲ་བའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ལྤགས་སྲབ་པ་དང་། བྱིས་པ་ཆགས་ཅན་རྣམས་གཏིང་དཔག

དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ལྤགས་དམར་བ་དང་། གླང་པོ་ཆེའི་ང་རོ་ལ་སོགས་པས་མི་བརྟེངས་པས་གླང་པོ་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྙན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བས་གསུང་སྙན་ཅིང་འཇམ་ལ་མཉེན་པ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་སྦྱོར་བསྡམས

པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣོན་པོ་འདུལ་བར་མཁས་པས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་མཆོག་ཏུ་དཀར་བས་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། མཉམ་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པས་མཆེ་བ་མཉམ་
པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་།

@532A ༄༅། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རི་མཐོན་པོ་ལ་བཞུགས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་གཙང་བར་ངེས་པས་ཤངས་གཙང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་དང་
ལྡན་པས་སྤྱན་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དྲངས་པས་རྫི་མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་

ལྷ་མ་ཡན་དང་མིའི་ན་ཆུང་མིག་དཀར་གནག་འབྱེས་ཤིང་མཛེས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་པས་ན་སྤྱན་དཀར་གནག་འབྱེས་ཤིང་པདྨའི་འདབ་མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་ཏུ་
ཡངས་པ་སྟོན་པས་སྨིན་ཆུགས་རིང་བ་དང་། འཛམ་པས་འདུལ་བར་མཁས་པས་སྨིན་མ་འཛམ་

པ་དང་། སྒྲོན་ཀུན་ནས་མཁྱེན་པས་སྨིན་མའི་སྤུ་མཉམ་པ་དང་། དགེ་བ་སྟུམ་པས་རྒྱུད་སྟུམ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདུལ་བས་སྨིན་མ་སྟུམ་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་རིང་བའི་ཕྱག་མངའ་བས་ཕྱག་
རྒྱས་ཤིང་རིང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་སྙན་མཉམ་པ་དང་། མ་ཉམས་

པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པས་སླན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་དང་། ལྟར་བར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པས་དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་བཅོམ་པས་དཔྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་དང་། སློན་ལམ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པས་དབུ་

ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་བུང་བའི་དགའ་བ་བཟློག་པས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྒོམ་པས་སྤང་བྱའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་དང་། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་བློ་འཇམ་པོས་མཁྱེན་པས་དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མ་འཁྲུགས་པས་

དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། གསུང་རྟག་ཏུ་མི་བརླང་བས་དབུ་སྐྲ་མི་གཤོར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་དྲི་ཞིམ་པས་སྐྱེ་བོ་མཐུན་པར་བསྐྱབས་པས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དཔལ་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པའོ། ༈ །དཔེ་

བྱད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ནི། ཡང་ན་མགུར་གྱི་འོག་ཏུ་གདོགས་པ་ཡི། །སྐུ་ལུས་རྣམས་དང་མགུར་ཉིད་དང་བཅས་པ། །དབུ་ཡིས་བསྡུས་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །དྲུག་ཙུ་དག་དང་ཉི་ཤུས་མཛེས་སྤྲས་པའོ། །སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་གང་ཞེ་ན། ཕྱག

@532B དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ཉམ་ཤུ་ཚིག་དང་སེན་མོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྒྱབ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། ལོང་བུ་དང་བུས་མོ་དང་
བརླ་དྲུག་རྒྱས་པ་དྲུག་དང་། ཕྱག་གི་དེ་རྣམས་རྒྱས་པ་དྲུག་དང་། སྣ་ཟུར་དང་སྙིད་པའི་གཉིས་དང་། འདོམས་དང་སྣམ་

བཙོས་ཀྱི་གཉིས་དང་། སྙུ་དོ་དང་ཕྱལ་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩིབ་ལོགས་གཉིས་དང་མཆན་འོག་གཉིས་དང་ནུ་མ་གཉིས་བསྡུས་པའི་དྲུག་དང་། བྲང་དང་ཐུགས་ཀ་དང་མགུར་དང་རྒྱབ་སྙེ་དྲུག་ཙུ་པོ་
འདི་རྣམས་ནི་མགུར་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པ་སྐུ་མན་ཆད་དུ་གཏོགས་པའོ། །མགུར་ཡན་ཆད་ཀྱི་དཔེ་བྱད་

བཟང་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ། ཚེམས་ནི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ལ་གཉིས་དང་། དཀན་ཐོན་ཀོར་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲོས་གཉིས་ཀྱི་དང་། མཁུར་བ་རྒྱས་པ་དང་འགྲམ་པ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་པའི་གཉིས་དང་།
སྤྱན་གཉིས་ཐོན་ཀོར་དང་བཅས་པའི་གཉིས་དང་། སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་། ཤངས་བུག་གཉིས་ཀྱི་

དང་། དཔྲལ་བ་དང་སྤྱན་གྱི་གྲྭ་གཉིས་དང་སྙན་གཉིས་ཀྱི་བཞི་དང་། དབུ་དབུ་སྐྲ་དང་བཅས་པའི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། ༔ །ཐུན་མོང་གི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྡུས་པ་ནི།
འགྲོ་ཀུན་དགེ་ལས་གོང་ནས་གོང་བསྒྲིས་པའི། །བསོད་ནམས་ཕུང་པོས་བདེ་གཤེགས་སྐུ་ཁྲུང་དང་། །

དཔེ་བྱད་གཉིས་བཞག་མཚན་དང་མཛོད་སྤུ་དང་། །གཙུག་ཏོར་ཆོས་ཀྱི་དུང་གཞན་ཁྱད་ཞུགས་འཁོར་། །དེ་ལྟར་ཐུབ་སྐུ་བླ་མེད་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཕུན་ཚོགས་ཀུན་བསྡུས་བསོད་ནམས་མཆོག་གི་ཚོགས། །དུས་དང་བསམ་དང་རྣམ་པས་དཔག་མེད་པ། །གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཀུན་ཡང་དག་འགྲུབ་པར་

གསུངས། །མདོར་བསྡུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་འགྲུབ་པོ། །བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཇི་སྙེད་པས་ནི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་གོ །དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་བསྒྲེས་པས་ནི་མཚན་གཅིག་འགྲུབ་བོ། །མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་སྙེད་པ་ལས་སྟོང་འགྱུར་དུ་བསྒྲེས་བས་ནི་མཛོད་སྤུ་གཅིག་པུའོ། །མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པ་དེ་ལས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ནི་གཙུག

@533A ༄༅། །གཏོར་རོ། །མཛོད་སྤུའི་ལས་བྱེ་བ་ཕྲག་འབུམ་འགྱུར་དུ་བསྒྲེས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ནི་མཚན་དཔེ་ལས་གཞན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་ཞེས་བྱ་བ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཞེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་དག་ཏུ་གསུང་གིས་གོ་བར་

མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་བླ་ན་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའོ། །དགེ་བའི་ཚོགས་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གོམས་པ་ལས་འགྲུབ་པས་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཕན་བདེའི་བསམ་པས་དབང་བྱེད་པས་བསམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གྲངས་མེད་པས་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༄ །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་གསུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡན་ལག་ལྔ་དང་དྲུག་ཅུ་ལ་སོགས་པས། །བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་འདས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ངག་གི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་དབྱངས་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ་དང་། མི་རྩུབ་ཤིང་རྣར་སྙན་པ་དང་། རིག་ཅིང་རྟོག་པར་བྱེད་པས་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་རེ་རེར་ཡང་ཚད་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གསུང་གིས་གོ་བར་མཛད་པ་སྟེ། སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་མཉེན་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་དང་། དོན་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡི་གེ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་

ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གེ་གྲགས་པས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། མུ་སྟེགས་ཅན་གློ་གྲོས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཇོམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སྙན་ཅིང་འཇེབས་པ་དང་། བསྒྲུབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་མཉན་པར་

@533B འོས་པ་དང་། ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྗེ་བས་མི་རྒྱུགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དགའ་བར་བྱེད་པས་སྙན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དུལ་བ་དང་། བསླབ་པ་བཅའ་བའི་ཐབས་བདེ་བས་མི་རྩུབ་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་མི་

བརླང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་འདུལ་བ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་དུལ་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣར་སྙན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པས་ལུས་སིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་སེམས་སིམ་པར་བྱེད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པས་སྙིང་དགའ་བར་བྱེད་

པ་དང་། ལོག་པ་དང་མ་ངེས་པ་སེལ་བས་དགའ་བདེ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསླུབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་བསམ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་།

སློབ་དཔོན་གྱི་དཔེ་མཐུད་མི་མངའ་བར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་བསལ་བ་དང་། རང་དོན་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པས་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བས་རིགས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པ་སྟོན་པས་འབྲེལ་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མི་གསུང་བས་ཐོས་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོགས་སླག་པར་མཛད་པས་སེངྒེའི་སྒྲའི་ཤུགས་དང་། གསུང་

རྒྱ་ཆེ་བས་གླང་པོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་དང་། ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། བཟུང་བར་འོས་པས་ཀླུའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་སྙན་པས་དྲི་ཟའི་དབྱངས་དང་། རྔོ་བ་དང་འཇིགས་པས་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཐག་རིང་དུ་གྲགས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། གྲུབ་པ

ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཤིས་པས་ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། འདར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་ལྷའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཛའི་སྒྲ་དང་། བསྟོད་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་མ་ཁེངས་པ་དང་། སྨད་པས་ཞུམ་པ་

@534A ༄༅། །མེད་པས་མི་དམའ་བ་དང་། སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། བསླེལ་ཏེ་གསུང་བ་མེད་པས་ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པས་མ་ཚང་བ་མེད་

པ་དང་། སྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་མི་བརྟེན་པས་མ་ཞུམ་པ་དང་། བསྙེངས་པ་དང་བྲལ་བས་མི་ཞན་པ་དང་། སྐྱོ་བ་མེད་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་

རྫོགས་པར་མཛད་པས་ཐབ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པས་རྒྱུན་ཆགས་བ་དང་། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པས་འབྲེལ་བརྗོད་པ་དང་། གསུང་གཅིག་ལས་སྒྲའི་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་རྣམ་རིག་ཉེ་བར་

གནས་པས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་མཛད་པས་མ་སླད་པ་དང་། ཐོབ་པའི་དུས་སུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྟབ་རྟབ་པོར་མི་གསུང་བས་མ་རྟབས་པ་དང་། འཁོར་ཐག་ཉེ་རིང་གི་མཚུངས་པར་ཐོས་པས་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་

དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཔེའི་ཆོས་སུ་བསྒྱུར་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་གསུངས་པའོ། ༈ །ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བསྡུ་བ་ནི། མཐའ་དག་དྲི་མེད་

མི་གཡོ་མཉམ་མེད་དང་། །གཞན་དོན་ཉིད་མཛད་མཐུ་ཡིས་ཁྱད་པར་འཕགས། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། མཐའ་དག་གིས་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མངའ་

བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་ངག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པས་བསྟོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་མ་བདུན་པོ་འདོད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།

@534B རྒྱགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། སེར་སྣ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མངའ་བས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཆོལ་བར་མི་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་ལྟ་བས་ཞེན་པར་མི་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནམ་སྐྱོན་ཞེས་ཡིད་

གཉིས་མི་མངའ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞན་དང་བསྒྲུན་ཞིང་འཛལ་བར་མི་མཛད་པ་དང་། དེ་གཟིགས་པས་རྒྱགས་པ་དང་ཆོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་རིག་ཏུ་མི་རུང་སླུམ་པའི་ཀུན་འཛིན་མི་མངའ་

བས་སོ། །མི་གཡོ་བས་ནི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདུད་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་། ཆོམ་རྐུན་གྱིས་མི་ཕྲོགས་ལ། ཉེ་དུ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆུ་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཚེ་ཟད་པས་མི་ཉམས་པ་དང་། ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་ཉམས་

པས་ནི་མཐུན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཉམ་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་ཅན་གྱིས་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་བརྙེས་པ་སྤངས་ནས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་སྟོན་པས་སོ། །མཐུས་འཕགས་པ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སྐྲན་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐབས་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྔོད་པ་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་བདེ་བར་གཤེགས། །བསྔོད་པས་

བསོད་ནམས་དཔག་མེད་རབ་བསགས་པས། །བསྔོད་པ་བྱེད་པའི་དོན་མཆོག་བསྒྲུབས་པ་ལས། །རྒྱལ་ལའང་ཕན་འདོགས་བསོད་ནམས་དཔེ་ལས་འདས། །ཇི་ལྟར་བསྔོད་པ་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེས་རང་ལ་ཕན་པར་སྤྱོད་པས་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་བསྔོད་པ་དག་གིས་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་བ་ནི་བསྔོད་པས་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་དགེ་བ་མི་སྨྲོམས་ལ་མཆོག་ཏུ་འདོད་ཆེན་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྔོད་པ་རེ་རེ་བརྗོད་པ་ལའང་ངོ་མཚར་རྨད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། བསྔོད་པ་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་ཕན་པའི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཞེད་

@535A ༄༅། །པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལའང་ཕན་བཏགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཐུབ་པ་ལ་བསྔོད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་ལ། ཇི་ལྟར་རང་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཉིས་ལས་

བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མི་ཟད་པ་སྐྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་དང་མི་བཞེད་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།། ༸ མཛད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་དང་པོར་མཛད་པའི་གཞིའམ་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་འཁོར་པ་ཞེས་གསུངས་

པས་སྟོན་པ་ནི། འཁོར་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བློ་ལྡན་དང་། །རྒྱལ་བའི་འཁོར་པ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཡི། །ཆར་ཡང་མི་ཕོད་གང་ཟག་ཡུལ་དུས་གྲངས། །དཔེ་ཡིས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཕན་སུམ་ཚོགས་

པ་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ལ། དེའི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་པས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་པའི་ཆ་ཙམ་དུའང་མི་ཕོད་པས་ན་འདི་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་

པའོ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་འཇུག་པས་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་གེའི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ། ༸ །འཁོར་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གནས་གྱུར་གྱིས་སྟོན་པ་ལས། དབང་པོ་གཟུགས་

ཅན་ལྔའི་གནས་གྱུར་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ནི་དོན་ཀུན་ལ་འཇུག་ཅིང་། །རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལྡན། །ཞེས་པ་དོན་སོ་སོ་ལ་གཏོད་པའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་པ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྣེ་གཉིས་མེད་པ་མངོན་དུ་གྱུར་

པ་ན་གཟུགས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་པས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མངོན་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། སོ་སོར་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་དབང་བ་གཉིས་ཐོབ་པའོ། ༔ །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་ནི། ཡིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་ཀུན་བསྙེན་མི་རྟོག་པའི། །ཤེས་རབ་

@535B མཆོག་ལ་མངའ་བརྙེས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གཙོར་གྱུར་པ་སྟེ། འདིའི་དབང་གིས་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དེ་གཞན་དུ་གྱུར་པས་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྣང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། ༔ །དོན་དང་བཅས་པའི་འཛིན་པ་དྲུག་གི་ནི། དོན་བཅས་ཀྱི། འཛིན་པ་ལྔ་གྱུར་ཡོངས་དག་ཞིང་ལ་སྟེ། །རྣམ་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ལའོ། །ལྔ་པོ་དོན་དང་བཅས་པ་གྱུར་པས་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་དུ་གྱུར་པས་ནི་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་དབང་བསྒྱུར་བའོ། ༈ །རྟེན་ལུས་ཀུན་གཞིའི་ནི། རྟེན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་

ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་གྱུར་པས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དབང་པའོ། ༈ །ལོངས་སྤྱོད་གཙོ་བོའི་ནི། རིག་བྱ་རིག་མིན་ལོངས་སྤྱོད་གཙོ་ལས་ནི། །བདེར་གནས་རྣམ་དག་ནམ་

མཁའ་མཛོད་གྱུར་དང་། །འགྲོ་དང་གཟུགས་ལ་ཐོགས་མེད་དབང་མཆོག་བརྙེས། །རིག་བྱ་ལ་སྤྱོད་པ་འཁྲིག་པ་གྱུར་བས་ནི་ཐུག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་མཆོག་ལ་དབང་བའོ། །རིག་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གྱུར་པ་ནི

ནམ་མཁའ་མཛོད་དུ་གྱུར་པས་བསམས་པའི་དོན་འགྱུར་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་འགྲོ་བ་དང་གཟུགས་ཀྱང་ནམ་མཁར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པའོ། །མཛད་པ་དངོས་ནི་དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ༈ །འདི་ལ་སྤྱིར་བཞག་པ་ལས་སྤྱིའི་དངོས་པོའི་དབང་དུ་

བས་ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཛད་པ་ནི། སྟོབས་སོགས་ཆོས་ལ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་བཞིན། །སྤྲིན་བཞིན་འགྲོ་དགའི་ལོ་ཏོག་མངོན་སྤེལ་མཛད། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རབ་རྫོགས་ཟླ་རྒྱས་བཞིན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བས་ཆོས་ཆེན་འཛིན། །འདིས་ནི་

@536A ༄༅། །མཛད་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། །རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སྤྲིན་ཆེན་པོའི་དཔེས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཟླ་བ་ཉ་བའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཉི་མ་ཆེན་པོའི་དཔེས་སེམས་

ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའོ། ༔ །སྐུ་གསུང་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་མེད་འོད་འདྲེས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་སྣང་བའི་བྱ་བ་གཅིག་རབ་བསྒྲུབ། །ཐག་མེད་དབྱིངས་

ན་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་རྣམས། །འདྲེས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་དོན་གཅིག་མཛད། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཀུན་འདྲེས་པ་དང་། སྨིན་པ་དང་སྐྲོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདྲེས་ཤིང་ཉེ་བར་འདྲེས་པའོ། །

དོན་གང་གིས་འདྲིས་པ་ཡིན་སླམ་ན། སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པས་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སོ། ༈ །ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ནི་

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅིག་ཅར་ཀུན་འབྱུང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་། །ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་དཀའ་བས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཟབ་མོའོ། ༈ །ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་རྟོག་དང་འབད་མེད་འོད་གཅིག་གིས། །འགྲོ་ཀུན་ཅིག

ཅར་ཁྱབ་པར་སྣང་བྱེད་ལྟར། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དང་རྩོལ་མི་མངའ། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཁྱབ་གསལ། །འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཅིག་ཅར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་འཇུག་པའང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཟབ་མོའོ། ༈ །མཛད

པ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཏེ། འགྲོ་ལྷའི་གནོད་སེལ་བསྡུ་རྣམས་ལ་འགོད་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་རབ་རྫོགས་དང་། །ཇི་བཞིན་གཞན་དོན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་བྲལ། །བརྡའ་དང་དམིགས་མེད་ལུས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་

@536B ཕྱེད༔ ༔ཀྲྱལ་སྲས་ལམ་དང་མངོན་ཞེན་མེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་ཞིང་སྦྱོང་རབ་ངེས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་མང་སངས་རྒྱས་བསྙེན་སོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་

ལས་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ། །བདེན་མཐོང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་དེ་གཞི་སྤོང་། །རྣམ་བྱང་ཚོགས་དང་འདུས་བྱས་འདུས་

མ་བྱས། །དབྱེར་མེད་སྨྲ་ངན་འདས་མཆོག་ལ་འགོད་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྡུས་པར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་གསུངས་པའོ། །དང་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲོ་བ་ལྔའི་གནོད་

པ་བསལ་ནས་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཕྲལ་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྡུ་བ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་

སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་

བར་བྱེད་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་མཉེས་གཤིན་པ་དང་

སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལས་རང་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། གཉི་གའི་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་བཅུ་ལ་འགོད་པ་ལས་ས་

དང་པོར་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་ལྷག་མ་སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལས་ས་གཉིས་བ་ནས་ལྔ་བའི་བར་དུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

བསླབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་པ་དང་། བདེན་པ་ཞེས་པ་ལ་འགོད་པ་བཞིན་ནི་བརྡ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་ནི་མི་དམིགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་བདུན་པ་ལ་

@537A ༄༅། །ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་བརྒྱད་པའི་ལ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་

དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་དགུ་པའི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ས་བཅུ་པའི་ལ་དགུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་

དུ་ཞིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་པ་ཕྲ་བའང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་།བདེན་པ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་།ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་།དེའི་གཞི་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཕྲ་བའང་སྤོང་བ་དང་།ཐ་

སྙད་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དེའི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འགོད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པས་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་

གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་འགོད་པས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི་གཙོ་བོའི་དོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་འགོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་འགོད་པའང་ཅི་རིགས་པར་གོ་བར་བྱའོ། ༈ །མཛད་པ་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་ཐབས། །རྣམ་མང་དག་གི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་ནི། །དཔག་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དུས་ཇི་ལྟ་བར། །མི་རྟོག

ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རབ་འཇུག་མཛད། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་འདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །གདུལ་བའི་ཐབས་ནི་དེ་དག་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྣ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཞི་བ་དང་དྲག་པོ་

@537B ལ་སོགས་པའི་ཆ་བྱད་དང་སྦྱོར་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སོ། །གདུལ་བྱའི་གང་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།དེའི་རྟེན་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལུས་དང་ལོངས་

སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་དུས་ནི་གང་དུ་དེ་དག་གི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཡུལ་དང་། གང་གི་ཚེ་བསྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་སྟེ། དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བ་ལས་མ་འདས་པར་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་བསྒྲུབ་པས་རྫོགས་

པར་མཛད་པ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ༈ །རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དོན་བསྡུན་པ་ནི། ངེས་འབྱིན་ས་བཅུ་སྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་དང་། །དེ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འཛིན་སེམས་ཅན་དང་། །དེའི་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་དེ་འཛོམས་ཐུགས་རྗེ་དཔེ། །རྒྱ་མཚོ་ཉི་ནམ་མཁའ་གཏེར་སྤྲིན་རླུང་། །

གཞན་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པས་བཅུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་རྒྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་ཡིན་པའ་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་ནི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གནས་སེམས་ཅན་ནི་གཏེར་ལྟ་བུ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ། རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གློ་བུར་བ་དང་། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་།

རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ནི་རླུང་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་འཐོབ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐིག་པ་མ་ལུས་

ངས་བསྒྲུབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུང་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱབ་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་གྱི་དྲ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རླུང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར་ཞེས་གང་

@538A ༄༅། །གསུངས་པ་ཉིད་དོ། ༈ །དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཉི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཞན་དབང་ཉིད་དུ་ངེས་འབྱིན་རྒྱུ་དག་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་དབྱེ་མེད་གཟིགས་དང་། །སྒྲིབ་པ་མི་བཟད་ཐུགས་རྗེས་རྟག

འཇོམས་ཕྱིར། འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་ཆད། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། །

རྟག་ཏུ་གནས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པས་ས་བཅུ་དང་། དེའི་སྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མཛད་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་ཐོབ

པ་ནི་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུའང་གཏན་དུ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ནི། རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ།

བདག་དང་སེམས་ཅན་དབྱེར་མེད་པར་གཟིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དོར་ནས་ཞི་བར་མི་

འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱིབ་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལ་བལྟོས་པའི་འབྲས་བུ་བསྒྲུབ་པ་

བསྟན་ཏེ། འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་ནི་ཟད་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་དེའི་གཉེན་པོ་ཐུགས་རྗེའང་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་སོ། ༈ །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་འགག་དང་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་

རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཇུག་པར་མཛད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་ཡིན་པས། དོན་

འདི་ལ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བཟོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་འཐད་པར་དཀའ་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེད་དཔེ་དགུས་བསྒྲུབ་པ་

ནི། སྐུ་སྣང་བརྒྱ་བྱིན་གསུང་བརྗོད་ལྷ་ལྔ་བཞིན། །ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་སྤྲིན་སྐུ་གསུང་མཛད་

@538B པ་ནི༔ ཚངས་སྤྲུལ་བཞིན་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཉི་མ་བཞིན། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་གསང་བ་ཡིད་བཞིན་དང་། །སྒྲ་བརྙན་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཀུན་གྱི་རྟེན། །གནས་གྱུར་ས་བཞིན་

དཀར་ཆོས་མ་ལུས་གཞིའོ། །ཇི་ལྟར་བརྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་སྟེ་ས་སྟེང་འདི་ཐམས་ཅད་བཻ་ཏྲུ(R+YA) རབ་ཏུ་དང་

བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ངོ་མཚར་ཅན་སྣ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་མི་དག་གིས་མཐོང་སྟེ། ཡ་མཚན་དང་འདོད་པའི་

བློ་སྐྱེས་ནས་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས། གཟུགས་བརྙན་དེ་

ལ་རྣམ་རྟོག་དང་རྩོལ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒོས་པའི་སེམས་དང་བ་ཅན་དག་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུའི་རང་བཞིན་

ཆོ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་སྣང་བས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་དེ་དག

ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པའོ༔ །དེ་ཁོན་ལྟར་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་ཇ་བོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ཅེས་བྱ་བས་ལྷ་དེ་རྣམས་བག་

མེད་པས་ཞེན་ཏུ་སྤྱོས་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ཆེན་པོའི་འཇིགས་པས་ཉེན་པའི་ཚེ། བག

ཡོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པའི་སྒྲ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རང་བཞིན་གྱི་གདམས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་ས་དང་ལྷ་
ཡུལ་པའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའོ༔ །ཡང་སྦྱིན་གྱི་ཚང་

གྱི་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འབེབས་པས་ལོ་ཏོག་སྨིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་པ་ལྟར། མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཇི་ལྟ་བར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་
པོ་འབེབས་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་ཞིང་ཁམས་གསུམ་གྱིས་སྤྱུག

བསྡུལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་པའོ། །ཡང་ཚངས་པ་ཆེན་པོར་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པ་མང་པོ་སྟོན་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྲེད་པ་སེལ་བ་
ལ་སོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་གཡོ་

@539A ༄༅། །བཞིན་དུ་སྐུ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་ཉིད་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་སྟོན་པར་མཛད་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐལ་ལྡན་རྣམ་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་བསྒྲུབ་
པའོ། །ཡང་ཉི་མ་ཆེན་པོའི་འོད་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བཀྱེ་བས་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ཁ་བྱེ་

ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ལོ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཀུན་ཏུ་མཐོ་དམན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡང་
གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་རིམ་གྱིས་

འབབ་པས། དེ་དག་གི་བློའི་པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་འོད་ཟེར་བཀྱེ་བ་དང་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཐོབ་པ་ལ་སོག ༈ དེ་དག་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའོ། །ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་

དཀའ་ཞིང་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལྟར། ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡང་སྐལ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའོ། །ཡང་སྒྲ་སྙན་ནི་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་

རིག་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་སྒྲའི་རྒྱུ་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་ཕྱི་དང་ནང་གང་ན་ཡང་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལྟར། གསུང་གི་གསང་བ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཆ་ཙམ་
དུ་ཟད་ཀྱི། སྒྲའི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་ལུས་དང་མི་

ལྷུན་པས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལྟར། སྐུའི་གསང་བ་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཚད་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའོ། །ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ལ་ཏོག

དང་རྩྭ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འཇིག་རྟེན་

@539B དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་དང་། དེ་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་ལས་བརྩམས་ནས་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དཔེས་བསྒྲུབས་པ་སྟེ། ཇེ་བཙུན་གྱིས་དཔེའི་དབྱེ་བ་བསྡུ་བ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་རྔ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་སྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་པའོ། ༀ །དོན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྡུ་བ་ནི། སྟོན་དང་གསུང་དང་ཁྲབ་པ་དང་། །སྤྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་དང་། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་གསང་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་
ཉིད། །ཅེས་སོ། ༀ །འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་དོན་བསྡུ་བ་ནི།

གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་ཇ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉིད་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲ་སྙན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་
རིག་ཅེས་སོ། ༀ །དཔེ་དོན་གྱི་ཚོས་མཐུན་པ་བསྡུ་བ་ནི། རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་

པ་སྟེ། །ཡིགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་ཇ་སྒྲ་བཞིན། །ཁྲབ་བདག་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྤྲིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཁྲབ། །ཚངས་ༀ བཞིན་ཟག་མེད་
གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་པར། །སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ

སྤྲོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྲབ་དང་གཟུགས་མེད་རྟག་པ་ཉིད། །ས་
བཞིན་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྨན་རྣམས་མ་ལུས་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར

པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། ༴ །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། ནོར་བུ་འབད་མེད་རང་འོད་སྟོན་པ་ལྟར། །རྒྱལ་བའང་འབད་མེད་སྐུ་མི་མཛད་ཀུན་སྟོན། །ཇི་ལྟར་ཟ་དགུ་མ་བརྡུངས་སྒྲ་འབྱིན་ལྟར། །བདེ་གཤེགས་

@540A ༄༅། །འབད་མེད་བཤད་ཚོགས་ཀུན་གསུང་བའོ། །སྐུའི་མཛད་པ་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་འཇུག་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་། ལྷའི་ཟའི་སྒྲའི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། ། ༴ རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་

མཁའ་ལ་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས། །བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ལྟར། །ཟག་མེད་དབྱིངས་ནའང་རྒྱལ་མཛད་གཞན་དང་གཞན། །འབྱུང་འཇིག་འཕེལ་དང་འགྲིབ་པ་རྒྱུན་མི་

ཆད། །ནམ་མཁའ་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག

པ་རྒྱུན་ནི་ཆད་པ་ལྟར། ཟག་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་གཞན་དང་གཞན་སྣ་ཚོགས་བཀྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་དང་འཕེལ་ཞིང་འགྲིབ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་

པའོ། ། ༴ མཛད་པ་སྤྱིའི་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་མཛད་

པ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དངོས་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སེལ་བ་ནི། རྒྱལ་བས་རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ལས་དང་ནི། །སྐྱེ་བའི་རྫོང་གནས་འགྲོ་ཀུན་ཡོངས་སྐྱོབས་མཛད། །ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ། དེ་དག་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཇི་རིགས་པ་དུས་ཇི་ལྟ་བར་བསྟན་ཅིང་བཙུད་པས་རིམ་གྱིས་དེ་དག་སྤོང་བ་ལ་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའོ། ༔ །སྡུག་བསྔལ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་སེལ་བ་ནི། འཆི་དང་ངན་སོང་

ཐབས་མིན་འཇིག་ཚོགས་དང་། །ཐེག་པ་དམན་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྐྱོབ། །སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་བཟང་པོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་པ་དང་

ངན་སོང་རྣམས་ལས་ཐར་བར་མཛད་ཅིང་དེར་མི་ལྟུང་བར་མཛད་པས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐབས་མ་ཡིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་སྣ་ཚོགས་ལམ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། འཇིག་ཚོགས་ཕུང་པོ་ལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་འཛིན་པ་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིན་

@540B ཅི་ཡོག ༈ དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྷུང་བ་འབྲས་བུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་པའོ། །དེ་དག་སེལ་བས་སྐྱོབ་པ་ནི་ལྷ་བ་དང་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་ཟློ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་

བ་བསྡུས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་གནོད་ཀུན་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀུན་བཟློག་ཅིང་འགྱུར་པར་མཛད། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ༑ སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་གི་དགོས་པ་གང་དག་སྒྲུབ་པར་མཛད་པས་སྐྱབས་ཡིན་པའོ། ། ༈ དེ་རྣམས་ཉིད་འཐད་པས་བསྒྲུབ་པ་ནི། །སྟོབས་སོགས་

ཆོས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་སྐུ་གང་། །སེམས་ཅན་རབ་འདུལ་དམ་ཆོས་མཆོག་མཁྱེན་གང་། །འགྲོ་ལ་བརྩེ་ཆེན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་གང་། །དེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག །རང་གི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་སྤྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐུགས་རྗེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་དམ་པ་དེ་འདྲ་བ

དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འཐད་པ་པོ་ནའོ། ༔ །ལྷ་གཞན་པས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ལྔ་སྟེ། རྟགས་དང་ངོ་བོ་ལས་ཆོས་རྒྱུ་འབྲས་ལྔས། །སྐྱོབས་པ་ལྷ་ཆེན་པོ་ན་སྐྱབས་འོས་ལྷ། །ལྷ་གཞན་ནི་སྐྱབས་སུ་འོས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་

དོན་ཏོ། །རྟགས་ལས་ནི་ལྷ་གཞན་དག་གི་བལྟར་མི་སྣང་བས་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པ་དང་། དྲག་པོའི་ཆ་བྱད་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པས་སྲིད་པ་ཅན་དང་། གཞན་དོན་ལ་མི་ལྟ་བས་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་མི་ཤེས་པ་མི

ཤེས་པས་དོན་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལྔ་དང་ལྡན་ལ། ཐུབ་པ་ནི་བལྟར་སྣང་བས་ཐ་སྙད་བྱར་ཡོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཆ་བྱད་མངའ་བས་མི་འཇིགས་པ་དང་། བག་ཡོད་པས་སྲིད་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་གཟིགས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་། བྱས་མ་བྱས་མཁྱེན་

@541A ༄༅། །པས་དེ་པོ་ནའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ནི་རྟགས་ལྔས་སྐྱབས་འོས་པོ་ན་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ཞིང་བསླེངས་པ་མི་མངའ་བས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དང་། ཕན་གནོད་བྱེད་

པ་དག་ལ་མཉམ་དུ་བྱམས་པ་དང་། ཕོ་བྲང་དང་བཙུན་མོ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པས་དབང་པོ་ཞི་བ་དང་། སེམས་ཙན་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་མཛད་པས་སོ། །ངོ་བོ་
ཉིད་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་བདག་ཉིད་དུ་ལ་

ཞིང་གཞན་འདུལ་བར་འོས་ཀྱི། ལྷ་གཞན་ནི་ཟག་པ་དང་ལྡན་པས་གདུལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འདུལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ལས་ལས་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན་ཡིན་གྱི། ལྷ་རྣམས་

ནི་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ལས་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་
སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པས། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་མེད་ན་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་དམ་

པོས་གསུས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ལ། ངེས་པ་༔ དེ་དང་ལྡན་ན་གསུས་པ་དེ་མེད་པས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལས་ནི་འདིར་ལྷ་ཉིད་དེར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་སམ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་
པས་སམ། རྒྱུ་མེད་པས་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྲང་ན། ལྷར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་

ཡིན་ན་ནི་ལས་ཉིད་སྐྱབས་མིན་ཞ ཀྱི། ལྷ་དག་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་པས་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱུ་མེད་ཉིད་སྐྱབས་སུ་འོས་ཀྱི་ལྷ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མཆོད་པས་ཡིན་ན་ཡང་མཆོད་པ་ཉིད་དམ་ལྷའམ་གཉི་ག་རྒྱུ་ཡིན། མཆོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་མཆོད་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ལྷར་འགྱུར་བ་

ན་ལྷ་ཉིད་དོན་མེད་དོ། །ལྷ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཡང་མཆོད་པ་དོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀས་ཡིན་ན་ཡང་མཆོད་པས་ཕན་བཏགས་པའི་ལྷ་ཉིད་སེམས་པ་འགྲུབ་ཀྱི། ལྷ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་སྐྱབས་ཀྱི་འོས་མ་ཡིན་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཞ སེམས་ཅན་

@541B ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལེགས་བཤད་གསུང་གིས་འགྲོ་ཀུན་རབ་འདུན་ཅིང་། ཡོངས་སྨིན་རྣམ་གྲོལ་མཆོག་གིས་ཀུན་འདྲེན་མཛད། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདུན་པ་དང་དང་ལྡན་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཡོངས་

སུ་སྨིན་པར་མཛད་དོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའོ། །དེ་ལྟར་དུས་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པར་མཛད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མ་ལུས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའོ། ༈ །མཐར་ཐུག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དེའང་

བརྟན་རྣམས་རྙེད་དཀའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག །ཡོན་ཏན་རྨད་ལྡན་འགྲོ་སྐྱབས་རྟག་ཐོབ་མཛོད། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་བསགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པར་རྒྱུན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་མཐུ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ཟད་པའི་

ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཐོབ་པར་མཛད་པའོ། ༈ །སྦྱོར་བ་འདུག་པ་ནི། དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུར་ཅིག་ཅར་བལྟམས་པ་དང་། །མངོན་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀུན་བཀྲིས་སོགས་ཀུན་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་

སུ་ཅིག་ཅར་ལ་ལར་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་ཤིང་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལ་ལར་བལྟམས་པ་དང་། གཞོན་ནུའི་རོལ་པ་དང་། ༈ པར་འབྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཅར་བཀྲིས་པ་དག་དང་། ལ་ལར་སྒྲོ་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

བསྐོར་བ་དང་། ལ་ལར་སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དག་གིས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། ལ་ལར་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་བར་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དུས་ཇི་ལྟ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའོ༔ ༄ །བསམ་པ་མི་འཇུག་པ་ནི། འོན་ཀྱང་

@542A ༄༅། །རྟོག་དང་འབད་མི་མངའ་བཞིན་དུ། །སྒོ་གསུམ་ནས་ནི་རྟག་ཏུ་འགྲོ་ཀུན་འདྲེན། །སྦྱོར་བ་དེའི་རྒྱུ་རྣམ་རྟོག་དང་རྩོལ་བའི་མཛད་པ་མངོན་པར་འདུ་མཛད་པ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་ཡང་། ཉི་མས་འབད་པ་མེད་པར་ལོ་རྟོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་

ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྨིན་པར་མཛད་པའོ།། ༄ རྒྱུད་ལ་མི་ཟད་པར་འཕེལ་བ་ནི། མར་མེ་གཅིག་ལས་མི་ཟད་དཔག་མེད་པ། །འཕེལ་བཞིན་སྨིན་པའང་མི་ཟད་དཔག་མེད་པའོ། །མར་མེ་གཅིག་ལས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མི་ཟད་པར་འཕེལ་བ་ལྟར། ཡོངས་སུ་སྨིན་པའང་གཅིག་ནས་

གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཟད་མི་ཤེས་པར་འཕེལ་བའོ། ༄ །ཁམས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་ནི། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་བོས་མི་ངོམས་འཕེལ་མེད་ལྟར། །ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་དག་འཇུག་པས་ངོམས་འཕེལ་མེད། །རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་བོའི་ཚོགས་མང་པོ་འབབ་པས་ཀྱང་

ངོམས་པའམ་འཕེལ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གོ་སྐབས་ཆེས་ཡངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཛུག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ངོམས་པ་ཡང་
མི་མངའ་ལ། ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཕེལ་བ་ཡང་མི་མངའ་བས་ངོ་མཚར་

རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ། ༕ །རང་བཞིན་དང་ཡོན་ཏན་སོ་སོའི་མཛད་པ་རྣམས་པར་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་གསུམ་སོ་སོའི་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འཁོར་རབ་འཛུག་སྐུ
གསུང་དང་། །ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་སྟོན། །སྤྲུལ་པ་གསུམ་གྱིས

འཛིག་རྟེན་འདྲེན་མཛད་རྣམས། །སྐུ་གསུམ་མཆོག་གི་འཕྲིན་ལས་བསྡུས་པའོ། །ཆོས་སྐུའི་མཛད་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་འཛུག་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་སྟེ་ཇི་ལྟར་དགོས་པར་ལོངས
སྤྱོད་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་འབྱོར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི

ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་ལས་འཕྲིན་ལས་ལ་འཛུག་གི །རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། དགྱེས་དགུར་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འཁོར་དགུར
འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལོངས་སྐུའི་ནི་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐུ་དང་།

@542B གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྣང་བ་དང་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །སྤྲུལ་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་

ན་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁོ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། ༈ །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་བཞིན། །སྣ་ཚོགས་སྐུར་སྟོན་འཕྲོར་པ་དཔག་མེད་དང་། །ཆོས་ཆེན་ཆར་གྱིས་འགྲོ་ཀུན་རབ་ཚིམ་མཛད། །བསམ་ཡས་

སྤྲུལ་པས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་དོན་བསྒྲུབ། །མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་ལྟར་གྱུར་པའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་མོས་

པ་དང་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཐུབ་པ་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་མཐོང་། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེར་པོར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ནི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་འཕྲོར་བ་དཔག

ཏུ་མེད་པ་སྟོན་ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་མ་ལུས་པ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ༔ ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་ཚིམ་པར་མཛད་མའོ། །བྱེ་བ་སྐལ་པའི་ནི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུལ་པ་སྣ་
ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

དོན་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའོ། ༔ །མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུའི་སྟེ་ཚན་བཅུ་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བདེ་བར་གཤེགས་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་ནི། །རྒྱལ་མཛད་ཀུན་
བསྡུས་རྣམ་བཅུ་རྟག་སྒྲུབ་མཛད། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཡིད་ཆེས་རབ་དང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་

ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ལེགས་འདོམས་དང་། །དོན་ཀུན་སྒྲུབ་མཛད་ཐེ་ཚོམ་མ་ལུས་གཅོད། །ཀོལ་རྣམས་ཚར་གཅོད་པར་གཞུང་ལེགས་བརྟན་མཛད། །གསུང་ལ་གནས་དང་ལྡོག་ལ་ཉོན་
མོངས་བྲལ། །ཇི་སྐད་གསུངས་བཞིན་མཛད་པ་ཉམ་ང་མེད། །སངས་རྒྱས་སྤྲུན་གྱིས་

@543A ༄༅། །གདུགས་མཚན་འཛིག་རྟེན་གཟིགས། །གདུལ་བྱའི་བྱ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་མི་མངའ། །ཚུལ་སྤྱོད་ཀུན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཇི་བཞིན་ནོ། །དོན་མེད་ཀུན་སྤངས་དོན་མཆོག་
རབ་གསལ་མཛད། །འདི་དག་མཚན་དག་དཔེ་བྱད་ཡོངས་དག་སོགས། །མ་འདྲེས་ཆོས་

མཆོག་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་
པ་དང་ཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་མཛད་པས། རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་

མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལས་གོང་ན་ཡང་མེད་ལྷག་པ་ཡང་མེད་དོ། །བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱ་ལ་
སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །འདི་

དག་སོ་སོའི་མཛད་པའང་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་པར་གདམས་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞིས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོས་པ་བྱེད་ནུས་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་ནུས་པ་ནི་སྟོབས་བཅུས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པར་སྤྱོད་ཅིང་། གཞན་གྱིས་ཤུས་པ་ཐེ་ལྷ་བར་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་དང་གཟིགས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཕྱུང་བ་དང་རྣམ་པར་མཁྱེན་པ་ལྷར་ལན་འདེབས་པར་
མཛད་པས་སོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ཅིང་རང་གི་གཞུང་

འཛུགས་པར་མཛད་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་བཞིས་སོ། །ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་གདུལ་བྱ་དག་ལ་ཐུགས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་མཛད་པས་ཉམ་ང་བ་མི་

མངའ་བ་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཉིན་མཚན་རྒྱུན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་ཉམས་པ་ནི་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་

@543B ཇི་ལྟ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བ་ནི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པས་སོ། །ཆོས་གང་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གདན་སྤངས་ནས། དོན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་མཛད་

པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོག་མཁྱེན་པས་བསྐྱབ་པར་མཛད་པའོ། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་དག་ལ་གདན་

མེད་ལ། ལ་ལ་ཙུང་ཟད་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༈ །དེའི་ཁྱད་པར་སྟོབས་བཅུ་སོ་སོའི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཇི་བཞིན་གཟིགས་སྟོན་ཅིང་། །རྒྱུ་མེད་མི་མཐུན་རྒྱུ་སྨྲ་ཚར་གཅོད་མཛད། །རང་བྱས་ལས་འབྲས་དགོ་སྐལ་ལེན་

གཟིགས་པས། །སྲིན་དང་བསོད་ནམས་འཕེ་བར་སྨྲ་ངན་འཇོམས། །ཚེ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལེགས་འདོམས་ཤིང་། །འགལ་དང་མི་མཐུན་སྨྲ་བ་ཚར་གཅོད་མཛད། །དབང་པོའི་རིམ་བཞིན་ཅི་རིགས་ལེགས་སྟོན་ཅིང་། །དགེ་དང་མི་དགེའི་དགོས་པ་ལེན་འདོར་འཇུད། །ཁམས་

ཀྱི་རིམ་པའི་གདམས་པས་ལེགས་ཁྲིད་མཛད། །སྡུག་བསྔལ་ངེས་འབྱིན་ལ་བསླབ་བཟློག་པ་སྤོང་། །སྤོན་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་ལས་སྐྱོ་བ་དང་། །དད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རྟག་ཆད་སྨྲ་ངན་འཇོམས། །ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ངེས་མཛད་དབྲ་བཅོམ་ལྟར། །ཚློམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་བྲམ་ཟེ་ཚར་གཅོད་མཛད། །གནས་

དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར། འབྲས་བུ་ལ་ཡང་འབྲས་བུར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་ཅིང་ལུང་འབོག་པས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པ་རྒྱུར་སྨྲ་བའི་

དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱང་ཚར་གཅོད་པར་མཛད་དོ། །ལས་བདག་གིར་བྱ་བ

མཁྱེན་པས་ནི་རང་གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་མཁྱེན་པས་སྨིན་པ་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་སྨྲ་བ་ཆར་གཅོད་དོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པས་ནི་གདུལ་
བྱ་ལ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་འདོམས་ཏེ་སོ་སོར་འགལ་བ་དང་མི་

@544A ༄༅། །མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྨྲ་བ་ཆར་གཅོད་དོ། །དབང་པོ་མཁྱེན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་མཁྱེན་པས་དེ་
དག་ལ་ཅི་རིགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །མོས་པ་མཁྱེན་པས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་དགེ་བའི་མེས་ཞྭ

པ་འཕེལ་བར་མཛད་ཅིང་ཅིག་ཤོས་འདོར་དུ་འཇུག་གོ །ཁམས་མཁྱེན་པས་ནི་ཁམས་ངན་པ་དང་འབྲིང་དང་བཟང་པོར་ཕྱེ་ནས་ཡང་དག་པར་མཁྱེན་པས་དབང་པོ་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་
ཉལ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པའི་སྒོ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་གདམས་པའི་

བྱ་བས་ཅི་རིགས་པར་ལེགས་པར་འཇུད་པར་མཛད་དོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ལམ་ཇི་ལྟ་བར་མཁྱེན་པས་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྤངས་ནས་ངེས་

འབྱུང་གི་ལམ་བསླབ་བོ། །སྔོན་གྱི་གནས་མཁྱེན་པས་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་སྐྱེས་པའི་རབས་རྣམས་དགོངས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་སེམས་སྐྱོ་བ་དང་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་ཏེ། རྟག་པར་སླ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཚར་གཅོད་དོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པས་

ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་སྔོན་ཤི་བ་དང་སྐྱེ་བའང་ལུང་སྟོན་ལ། ཆད་པར་སླ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེའང་ཚར་གཅོད་དོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་ ཡང་སོམ་ཉི་མི་མངའ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་སླམ་དུ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་

པའི་དགེ་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དག་ཀྱང་ཚར་གཅོད་པར་མཛད་པའོ། ༈ །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དམ་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ཀུན་བསྒོམས་ལས་བྱུང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་འགྲོ་བ་ ཡོངས་འགྲོལ་མཛད། །ཡོན་ཏན་རྨད་བྱུང་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་

གནས་སྣང་ཀུན་གྱི་དམིགས་ལས་འདས། །འདིར་རི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་འཇུག་པའི་དོན་དྲུག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་དོན་དམ་པ་གྲུབ་པའོ། །རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

@544B དཔའི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཐོབ་པའོ། །ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་

པའོ། །ལྡན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པ་དང་མཉམ་པ་མེད་པས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བའོ། །འཇུག་པ་ནི་སྐུ་གསུམ་

གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སོ། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་རྣམས་སྣང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་མི་སྣང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་སོ། །མཐར་ཐུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱད་

པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྤྲིན་དང་རི་མོ་སྣང་དང་ཉི་རིང་དང་། །མིག་དང་ལུས་དང་དགྲ་བཅོམ་བློ་དང་ནི། །མར་མེ་བརྒྱད་ཀྱི་དཔེ་ལས་མཐར་ཐུག་པའི། །སར་གནས་རྒྱལ་སྲས་རྒྱལ་

བའི་ཁྱད་པར་བལྟ། །མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ལྟ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་ཅན་སེང་རས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་གཟུགས་བལྟ་བ་ལྟ་བུའོ། །སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་སྒྲིབས་པའི་ལྟ་བུའོ། །ཡང་རི་མོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

ཚོན་ཚང་བར་བཀྲོལ་༄ མཛུག་གི་ཚོན་གྱི་དཔྱད་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་མ་བྱས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་དག་པར་བྱས་པ་གཉིས་དང་། མི་མིག་ཅན་མུན་པ་མི་གནག་པའི་ནང་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་

དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མུན་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་ལས་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། ཐག

རིང་པོ་ནས་དང་། ཉེ་བ་ནས་བཟུགས་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་དང་། རབ་རིབ་ཚབས་ཆུང་དུ་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་བལྟ་བ་གཉིས་དང་། མངལ་ན་གནས་པའི་ལུས་དང་།

སྐྱེ་བའི་སྲིད་པར་སྐྱེས་པའི་ལུས་གཉིས་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྨི་ལམ་གྱི་སེམས་

དང་། སད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་། མར་མེ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པས་ན། ཡེ་ཤེས་

དང་སྐུ་དང་དགོངས་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བལྟའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་མོད་

@545A ༄༅། །ཀྱི་བརྟུལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་དེ་ཉིད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་མ་ཕམ་པས་ཀྱང་གསུངས་

པའོ། ༄ །དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམ་

པར་དབྱེ་བ་རྣམས་ཆཤད་ནས་གཞུང་བཅྭམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལས་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་སྔོན་དུ་བཏང་གནས་བསོད་ནམས་སྨྲིར་བསྔོ་བ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པའི་རྟེས་འབྲང་ཐུབ་མཆོག་གི །བསྟན་པ་བདུན་གྱི་

རིམ་གྱི་གྱིས་ལེགས་བསྒྲུབས་པས། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག །འཆི་མེད་གནས་གྱུར་གོ་འཕང་བགྲོད་པའི་ཐབས། །རང་ཉིད་དྲན་པ་གོམས་ཕྱིར་ལེགས་བཀོད་པའི། །བསོད་ནམས་དམ་པ་སྨྲིན་མེད་ཟླ་ཟེར་ལྟར།

ཉེས་པའི་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་གང་བསགས་དེས། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུན་གཅོད་བྱེད་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའོ། །འདིར་བསྔོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། སྡེ་སྣོད་རྣམས་

ཀྱི་ལུང་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་དེའང་རིགས་པ་དམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བདུད་རྩི་རིམས་ནད་དང་བྲལ་བའི་རོ་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མ་འཆོལ་བར་འདིས་

རྟག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་གུས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཟང་པོས་རབ་ཏུ་སྦྱངས་བ་ལས། མངོན་པར་མཐོ་བའི་བདེ་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་དམ་པ་ལས་བརྒྱུད་དེ། སའི་རིམ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པའི་

འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་ཁྱབ་པ་མ་ལུས་པའི་སྐྱབས་ཉི་ག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ། འཆི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་བགྲོད་པ

@545B གཅིག་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་བསྟན་པའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བཀོད་པའི་དོན་གྱི་ཚོགས་དེ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་དྲན་པའི་རྒྱུན་གོམས་པ་རྗེས་སུ་བསྟེན་ཅིང་དགེ་བའི་ཚོགས་མང་

པོ་བསྒྲུབ་པས་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་བདེ་ལེགས་མཐའ་དག་མངོན་དུ་འཐོབ་པའོ། །དེ་ལས་གྲུབ་པའི་བསྔོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཐེག་པ་མཆོག

གི་དགེ་བ་དམ་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པ། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སེལ་ཅིང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་ལས་སྤྲིན་མེད་པའི་ཟླ་བ་རྒྱས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་ལྟར་ཀུན་གྱིས་འདོད་པར་བྱ་བར་གྱུར་པའོ། །གང་དུ་

བསྔོ་བ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི ༔ སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྒྱུན་བཅད་ཅིང་། ཡོན་ཏན་རབ་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བདེ་ལེགས་

མ་ལུས་པ་ཐོབ་པའོ། ། ༔ ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བསྔོ་བ་ནི། འདི་བྱས་པ་ལ་གང་དག་མཐོང་བའམ། །ཐོས་པ་ཙམ་ལས་མ་རངས་སེམས་ཀྱིས་ནི། །གཤེ་དང་སྨོད་དང་སྐུར་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པས། །དེ་དག་ཀུན་

ལའང་གནོད་ཡིན་བདེ་༔ འགྱུར་ཤོག །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་པས་ན་གང་དག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོམ་བརྩོན་དུ་ཁས་འཆེ་བ་ཤེས་པ་རྨོང་རྟུལ་ཞིང་ཁོང་བླུན་ལ་ཁོ་རེ་ཆུང་བས། ལམ་(BJA)་ལམ་༔

མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་དང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་དང་མོས་པ་དང་འཇུག་པ་

@546A ༄༅། །ལ་སོགས་པའི་ཚོད་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདུན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཉི་མུག་གིས་འགྲོ་བས། གཞན་གྱི་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་

འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་ཡང་། རང་གིས་མཐོང་བའམ་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་མོད་ཉིད་ལ། ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའམ་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའམ་དཔྱོད་པའམ་ཤེས་པ་ཅིའང་མེད་པར་ཤབ་རྒྱུག་ཙམ་གྱིས་

འཇུག་པས་མ་རངས་པའི་བློས་གཟེངས་བསྟོད་དེ། གཞི་ཞིང་སྤྱོ་ལ་སློད་ཅིང་གཤུང་བ་དང་སྐུར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། རང་དང་འདྲ་བ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉེས་པ་སྒྲོགས་པས། དེ་དག་གཉི་གའང་རང་གི་རང་བཞིན་གསལ་བར་སྟོན་

པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་འདིས་ནི་དེ་དག་ལ་གནོད་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་གྱི་རྒྱུར་ཡང་མ་གྱུར་གྱི་སྙིང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བདུད་རྩི་མཆོག་དང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་མིང་ཐོས་པ་རྒྱུ་མཚན་

དུ་གྱུར་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག ༈ །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་དེ་ཡོན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པ་སྟེ། དོན་འདིའང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བར་བྱའོ། །སྤྱི་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་

བཅོས་གཙོར་བྱས་ཏེ། །རིགས་པའི་ལམ་ལས་མ་འདས་གོ་འཕང་མཆོག་གིས་རྩལ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བགྲོད་གཅིག་འཇུག་ཡུལ་དོན་གྱིས་ཆོས། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དཀའ་བའི་འབད་པས་བཀོད། །འོན་ཀྱང་ལེགས་

པར་སྦྱར་བའི་སྐད་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ། །གྱུར་པའི་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པས་གཙུག་ལག་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི། །སྐལ་མེད་གྱུར་པས་གཞན་ལ་ཕན་པའི་རེ་ལྟ་ཞོག །རང་ཉིད་དོན་མེད་ཅ་ཅོ་བསྒྲུབ་པར་ངེས་སྒྲོགས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤྱོམ་རྩོན་བདག་གི་བློ་གྲོས་མིག

@546B ཐོག་མེད་མ་རིག་ཐིབས་པོས་རིམ་བརྒྱུར་རབ་བསྒྲིབས་པས། །ཕྱིར་ཞིང་རྨོངས་པའི་དྲ་བ་འཕེལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསམས་ཉིན་དང་མཚན་དུ་དོན་གཞན་ཕལ་ཆེར་
དོར། །དོན་འདི་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ལེགས་གསུངས་དགོངས་འགྲེལ་མཆོག་རྣམས་ལ། །ཕྲ་བའི་དོན་དག

མཉན་དང་ལེན་དང་འཛིན་དང་འདོན་པ་དང་། །ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་དང་ཚུལ་བཞིན་སེམས་པ་དང་། །སྒོམ་ལ་འབད་པའི་ངལ་བ་ཆེན་པོས་དུས་རྣམས་འདས། །དེ་ཡང་འགྲོ་བ་འཕྲུལ་
པས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ཤིན་ཏུ་བྱིང་ཞིང་རྣམ་པར་འཁོར་རྣམས་བསྒྲལ་

དོན་དུ། །སྙིང་རྗེ་རྗེ་བར་གྱུར་པའི་རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་གི །ཚོགས་མཆོག་སྒྲུབ་ལ་རྗེ་གཅིག་གོམས་པ་བསྟེན་པས་ཡིན། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མ་ལུས་འབྱུང་གནས་གཅིག་པུ་ཉིད། །བདེ་
གཤེགས་བསྟན་ལ་རབ་གུས་སྤྱི་བོས་ཐོད་བཞིན་དུ། །བཀུར་ཞིང་སྒྲུང་

བ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལེགས་བསགས་པས། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གོམས་པ་ཕྱུལ་བྱུང་འབོགས་པར་ငེས། །དེ་ཕྱིར་བླུན་པོ་མཆོག་དང་དམན་པའི་ཁྱད་པར་ལ། །རབ་རྨོངས་བཟང་པོའི་
གནས་ལ་ཕྱུས་ཀྱིས་སླ་བྱེད་རྣམས། །བྲུ་སྙོས་ཕ་ལྷར་ལྷག་པར་བརྩེ་བས་རྫེས་

ལྟ་རི། །དེ་དག་ཚིག་གིས་མཆོག་གི་ལམ་ལ་འབང་མི་དོར། །དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གོམས་པ་སྤྱིལ་བ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར། །མཁས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལམ་ཁོ་ནའི་རྗེས་ཞུགས་ནས། །ཐུབ་
མཆོག་བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་བཟང་འདི་བཀོད་པས། །འགྲོ་ཀུན་སྲིད་

པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་མྱུར་སྒྲོལ་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེར་ནས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་བཟུང་ཐེག་ཆེན་ལ། །གོམས་པ་ཆེར་འབོགས་
དམན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་ཤིང་། །བསམས་པའི་དོན་ཀུན་མྱུར་

བར་མཐར་ཕྱིན་ཉིད་འགྱུར་ཅིག །ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ངུབ་པ་བདག་གིས་ངལ་བསོའི་གནས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་གི་རོ། །འབད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཏོང་
སྦྱོང་། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་པོ་འདིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་

@547A ༄༅། །བཅུ་བརྗོད་དེ། བསྟན་བཅོས་བཤད་པའི་དོན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁོངས་བསྐྱུང་བ་དང་། བརྩམས་པ་སྤྱང་བའི་དོན་ལྔ་པོ་རྫོམ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བྱེད་ཐབས་དང་། རྒྱུ་
མཚན་དང་། དགོས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། བརྩམས་པ་སྤྱང་བའི་དོན་ཉིད་དང་། བཤད་པའི་བསོད་

ནམས་གཞན་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་། བཤད་པ་ལས་སྨོན་བསྡུ་བ་པའོ། །བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྟེ་ལེའུ་བཅུ་པའོ།། ༈ །།བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་

འཇུག་པའི་རིམ་པ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བྱུང་བ། བླ་མ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་སྤྱི་བོས་ལེན་པས། ལུང་དང་རིགས་པའི་གཙུག་ལག་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་

པའི་ངལ་བ་མི་དམན་ཞིང་མི་ཞན་ལ་མི་ཉུང་བར་བྱས་པ། རིག་པ་དང་གྲོལ་བའི་སྤོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡེགས་པར་གནས་པས་རང་གི་དྲན་པ་གསོམས་པ་སྤེལ་བའི་བརྗེད་བྱང་ཙམ་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་

བཙོགས་སོ།། །།ཨོཾ་སྭ་སྟིཿ རྣམ་འདྲེན་བདེ་གཤེགས་མ་ལུས་བགྲོད་པའི་ལམ། །ལམ་བཟང་རྣམ་བཞིའི་དལ་འབབ་༈ རྒྱལ་བའི་བཀའ། །བཀའ་གདམས་གཞུང་ལུགས་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཆེ་ཆེར་གཡོས་ལས་གདམ་པའི་གཏེར་འདི་

རྒྱལ༔ ༔ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སྣང་སྟེའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག །ལེགས་པར་བརྩེགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ལེགས་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་འཇུག་པའི་ཡུལ། །ལེགས་ཚོགས་གསར་འབུམ་གྱི་བཅུད་གཏམ་པ། །སྤྱར་མེད་ལེགས་བཤད་སྐྱེས་

མཆོག་གྲོ་ལུང་པའི། །ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ཁུར་འཚར་བའི་གདམས་ངག་གཞུང་། །པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་ཚོགས་ཀུན་དང་། །པད་རྩའི་རྗེས་འགྲོ་ཀུན་གསལ་གོས་བཟང་པོ། །རྣམ་པར་ཕྱེ་

བའི་མཐུ་ལས་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཛམ་མགོན་བླ་

@547B མ་ཡི། །རྣམ་དག་རིང་ལུགས་དྲི་མེད་འཛིག་རྟེན་མིག །སྲིད་རྩེར་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་འབུམ་འཆར་ཤོག །དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་པད་དཀར་འཆང་། །ཡབ་སྲས་བསྟན་འཛིན་

ཚོགས་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ཕྱོགས་བཅུའི་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགེ །

དབྱར་ཉ ཀྱི་ཆུ་གཏེར་དང་རྩལ་ལས་འགོངས་ཤོག །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་མི་འདོད་དུཿ ཁའི་མུན། །རབ་སངས་ཕན་བདེའི་སྣ་རིངས་སྟོན་བསུས་ཏེ། །རྫོགས་ལྡན་མགྲོན་དུ་འགུགས་པའི་

སྣང་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་སྐྱེ་རྒུ་མཐའ་དག་ཉེར་འཚོ་ཤོག །དེང་འདིར་རྒྱུ་སྦྱོར་འབྲེལ་ཐོགས་

ཅི་མཆིས་པ། །ཐེག་མཆོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་རྗེ་བཟང་པོ། །རིམ་བརྒྱུད་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་ངོམ་མེད་དུ། །སྨིན་མཛད་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཉེར་བཟུང་ཤོག །དེ་ཉིད་བསྙེན་རྩལ་ཇི་བཞིན་མ་ནོར་བའི། །ལམ་གྱི་སྲོག་བཟུང་འདོད་ཆུང་བག་ཡོད་ཀྱིས། །སྒོ་གསུམ་ཞི་

དུལ་སྤྱོད་པར་ཞེན་ལོག་སྟེ། །ཐར་པའི་ཁང་བཟང་ཆེན་པོར་རབ་འཇུག་ཤོག །རང་ཉིད་གཅིག་འཛིན་དགྲ་རྐྱེན་འབྱུང་བྱའི་ཚོགས། །རྟག་ཏུ་ལོང་བའི་སྣང་བ་བདག་དང་གཞན། །མཉམ་བརྗེའི་སེམས་མཆོག་འོད་དཀར་འབྲལ་མེད་དུ། །ལྷག་བསམ་འཁུར་འཁྱེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

བསྐྱེད་ཤོག །ལུས་སེམས་ལས་རུང་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། །རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་ལྷག་མཐོང་ཟུང་འབྲེལ་བའི། །ལམ་བཟང་རྒྱུད་སྐྱེས་མ་བསྒྱུར་འགྲོ་བ་ཀུན། །དུག་གསུམ་གཡང་ལས་སྒྲོལ་བའི་ནུས་ཐོབ་ཤོག །གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེའི་ལམ་མཆོག་ཡོངས་འདུའི་ཚལ། །སྐལ་

བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་དེར་སོན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དཔག་བསམ་དབང་། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་འབྲས་བཟང་ལྷུན་འགྲུབ་ཤོག །ཅེས་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་བློ...༈ ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྲོ་ལུང་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཕན་སླབས་རྒྱ་ཆོའི་ཆད། ༈ མ་༈ རིག་གནས་ཀུན་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་སྣ་དམན་པ་རྩ་དྭུང་ཡིག་ཆེན་མོ་འབུམ་ཐང་པ་འཕྲིན་ལས་བསྟན་འཛིན་དང་། ཕ་ལྷ་བ་བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར་གཉིས་ནས་གཞུང་གནས་སུ་དངུལ་དང་དངོས་རི་སྲིད་ལྷ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འདོད

@548A ༄༅། །འབུལ་གྱི་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དོ་དམ་བརྩེ་འཕྲུལ་བདེ་བ་མཁན་ཆུང་བདེ་གསལ་ངག་དབང་དར་རྒྱས་རོག་བྱེད་བཅས་ཆེད་བསྐོས་དང་། ཞུས་དག་པ་མཚན་ཞབས་བླ་མ་དགེ་ཤེས་བློ་གླིང་ཆོ་དབང་བསམ་འགྲུབ་དང་། སེར་སྣོད་གྲགས་པ་བསྟན་

དར་བཅས་ནས་བགྱིད་གཙུག་པའི་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཞིག་དགོས་ཞེས་རྒྱ་སྐྱུར་དྭུང་ཡིག་ཆེན་མོ་གཉིས་དང་། དོ་དམ་པ་བཅས་ནས་བསྐུལ་ངོར་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱག་ན་པདྨོའི་7 རྒྱལ་ཚབ་མིང་འཛིན་7 གོང་མའི་ལུང་གོས་ཞྭ་སེར་བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་དཔལ་ལྡན་ནོ་མིན་ཧན་དགའ་ལྡན་ཤེར་རི་གེ་ཐུས་མཏ་པེཎྜི་ར་མད་ཛ

པ་དགའ་རིགས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་དག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།གོང་གསལ་བསྟན་རིམ་ཆེན་མོ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པར་འདུག་པས་པར་དུ་བརྐོ་མི་ཞིག་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ནས་ལེགས་པར་ཡོང་འདུག་ཞེས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་བྱང་ཆུབ་ཆོས་འཕེལ་དཔལ་བཟང་པོ་ནས་7 དཀའ་ཡང་ཡང་འཕེབས་པར་བརྟེན། །གྲུས་ཕྲན་རྩེ་དྲུང་ཡིག་ཟུར་ནས་པར་དུ་བཞེངས་སོ།། །།